

סֵפֶר אֲשֶׁר בַּנַּחַל חֵלֶק צַג

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֻקְמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

בְּנוֵי וּמְיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עַלְאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנֵנוּ וְרַבְּנֵנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנוּ הַגְּאוּן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלְא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְטֻקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֻקְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
מִגְּמָרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקודש – חסידי ברסלב

Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42nd street
Brooklyn N.Y. 11219

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שע"י עמותת "ישמח צדיק – קהילת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קווי: 04-6708356 – פקס: 04-6708359

פְּתַח דְּבַר

הַיְנָה חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׁאֵפְלוּ אֶת הַנְהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַיְנָה סְפָרִים אֱלֹה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", מִהַמְכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנֹדֶפֶס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְסַתְּפָם בְּיוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְּרָנוּ אֶת הַמְכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכַּתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמּוֹ-כֵן סִדְּרָנוּ אֶת הַמְכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ך וּחְכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים ו"ל, כַּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וְלֵאחֶר עָמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ צַג,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחֵר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׂכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזָה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלֹהֵם אֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֶפֶן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׂעוּבֵר עָלָיו
בְּרוּחַ חַיִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׂעוּבָרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מְקַטְנֵן וְעַד גְּדוּל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִיֵן ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים ז'וֹלְתִיךָ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁל'מ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-פן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, או יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), פי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-בן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', פי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשווים וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), פי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, פי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או

פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפייהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחקר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שפלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לא לפים ולרבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו', ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, כי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרבנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שפבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שפן וכל שפן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריו"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו', וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוואה, רק נלקט מפל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן נז), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרכבה, וזאת ההרכבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרכבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחויב לעשותו – לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה – כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שושקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאלה שלמה, אמן כן יהי רצון!

ספר אשר בנחל פרך צג

כ' תתנט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים שם ה' [ני] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל הקודש", הו"ה
ישרה שכנינו עליהם תמיד, וישמרו מכל צרה וצוקה ומכל נגע
ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! אשרנו, שאנחנו זוכים עוד לילה לדבר
מרבנו ו"ל, וזו לנו הזכות הכי גדולה שרק יכולה להיות,
שמתאספים יחד, ומדברים מרבנו ו"ל. ואם היינו יודעים גדלתו של
רבנו ו"ל, היינו שמחים ועליזים, ורוקדים מרב שמחה, שאנחנו
קטני ערך, פחותים ומגשמים ומזהמים, וזוכים להתאסף יחד ולדבר
מרבנו ו"ל, רק הדבור שמדברים ממנו, זה כבר מכניס באדם הרהור
תשובה. ולכן עלינו לשמח במאד מאד, שאנחנו זוכים להקרא על
שם רבנו ו"ל. אבל עלינו לראות, חס ושלום, לא לביש את השם
של רבנו ו"ל. רבנו ו"ל אומר (ספר-המדות, אות צדיק): מי שאוהב את
הצדיק, צריך לשמר שלא יצא שם רע על הצדיק, אנחנו צריכים
לשמר על השם של הצדיק מאד מאד, ואיך? על-ידי שאנו נתנהג
כפי שהצדיק רוצה מאתנו.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אִם קִיְסָרִין וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי מְלַמֵּד אֲנָשֵׁי דְרַף אֶרֶץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת שְׁלָהֶם אֵלַי, לְלַמֵּד אֲצִלִּי דְרַף אֶרֶץ; כִּי אֲצִל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה דְרַף-אֶרֶץ הַיְסוּד. וְלָכֵן עָלִינוּ לְשִׂמְחָה בְּמֵאד מֵאד, שְׁאֲנוּ מְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק, וְאָנוּ מוֹסְרִים נִפְשָׁנוּ בְּשִׁבִיל הַצַּדִּיק, וְאָנוּ עוֹסְקִים תָּמִיד לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק בְּעוֹלָם, וְזוֹ צְרִיכָה לֵהִיּוֹת הַשְּׂמֵחָה שְׁלָנוּ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו): הַצַּדִּיק הוּא הַחֵן וְהִיפֵי וְהַפָּאָר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִם הַצַּדִּיק הַזֶּה יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם, כָּלֵם יִתְחִילוּ לְהִסְתַּפֵּל בְּגִדְלָתוֹ יִתְבַּרְךָ. כִּי הַצַּדִּיק הוּא בְּחִינַת שְׁבֵת, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעַל שְׁבֵת נֶאֱמַר (שְׁמוֹת טז, כט): "רְאוּ כִּי הִנְיִ"ה נִתֵּן לָכֶם אֶת הַשְּׁבֵת", שְׁבֵת זֶה בְּחִינַת רְאִיָּה, בְּשֵׁבֶת נִפְתַּחַת הָעֵינַן לְהִסְתַּפֵּל, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: הֵיכָן צְרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל? הָעֶקֶר לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ, אַף טֵבַע שֶׁל הָאָדָם שֶׁמִּסְתַּפֵּל תָּמִיד עַל אֲחֵרִים, וּמִחַפֵּשׁ אֶת הָרַע שֶׁל הַזּוּלָּת. לֹא וְלֹא! עָלֶיךָ לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמְךָ הֵיכָן אִתָּה אוֹחֲזוּ בְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שְׁלֶךָ. אָדָם כְּלוּל מֵאֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר, כָּל הַתְּאוֹת בָּאוֹת מִהַד' יְסוּדוֹת, אֵשׁ — כָּלֵל הָעֲצָבִים וְהַפֶּעַס, מָה אִתָּךְ, לְמָה תּוֹצִיא עֲצָבֶיךָ עַל אִשְׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ? אֵינְךָ זֹאת אֲלֵא אֵשׁ הַפֶּעַס בּוֹעֵר בְּךָ, הִיִּתְכֵן?! רוּאִים בְּגִי-אָדָם מְטֻרְפִים כָּל-כָּף, כְּמֵאֲמָרֵם ז"ל: בָּא לְכָלֵל פֶּעַס — בָּא לִיְדֵי טְעוּת, וְהַפֵּל בָּא מִיְסוּד הָאֵשׁ שֵׁיִשׁ בָּאָדָם. יֵשׁ אָדָם שֶׁמְדַבֵּר וּמְדַבֵּר וְאִינוּ חֹדֵל כָּלֵל וּכְלָל, כָּל הַיּוֹם וְלַרְבּוֹת הַלַּיְלָה מְדַבְּרֵי שְׁטִיּוֹת וְהֶבֶל, הִיִּתְכֵן?! כָּל זֶה בָּא מִיְסוּד הַרוּחַ. יֵשׁ אָדָם שֶׁתְּאוֹת הַנְּאוּף בּוֹעֲרֵת בּוֹ, אוּ תְּאוֹת מְמוֹן בּוֹעֲרֵת בּוֹ, וְאִינוּ שׁוֹקֵט וְנֹחַ עַד שֶׁמְרַבֶּה עוֹד וְעוֹד מְמוֹן, הִיִּתְכֵן?! יֵשׁ אָדָם שֶׁבּוֹעֲרֵת בּוֹ תְּאוֹת אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, וְאֵלּוּ כָּלֵל הַתְּאוֹת הַבָּאוֹת מִיְסוּד הַמַּיִם. כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ מְרָה שְׁחוֹרָה, עֲצָבוֹת וְדִכְאוֹן, זֶה בָּא מִכַּח הָעֶפֶר, שְׁאָדָם מֵיֵאֵשׁ וּמְדַכָּא מִחַיָּו לְגַמְרֵי. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵן הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת הָעֶקְרִיּוֹת שֶׁל הָאָדָם: פֶּעַס בָּא מֵאֵשׁ, דְּבָרִים בְּטָלִים מְרוּחַ, תְּאוֹת מַמִּים, דִּכְאוֹן וְעֲצָבוֹת מֵעֶפֶר, אָדָם צְרִיךְ לְזַכֵּךְ אֶת הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם הַד' אוֹתִיּוֹת הַיְנִי"ה בְּמִלּוּאָן: ע"ב מ"ה ס"ג ב"ן. וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב: "רְאוּ כִּי הִנְיִ"ה נִתֵּן לָכֶם הַשְּׁבֵת".

ש'בית' — ש' בת. העין של האדם יש בה שלשה צבעים, ובאמצע יש בת עין, ש' תלת גוונים דעינא ובת עין. שבת זה ראיה, ראו פי הו"ה נתן לכם את השבת. ולכן הצדיק האמת הוא שבת, כמו שהתלמידים קראו לרבי שמעון בר יוחאי: אנת שבת דכלי יומא. אמה שבת, אמה הצדיק דבוק תמיד בהקדוש-ברוך-הוא. כתוב בזהר, שבת שקמא דקדשא בריף הוא. שבת היא שמו יתברך למעלה ולמטה. בשבת מתגלה האור אין סוף ברוך הוא.

ולכן אם נזכה להפיץ את האור של הצדיק בעולם, לפרסם את הצדיק שהוא החן והיפי והפאר של העולם, נפרסם את השבת בעולם. ולכן העקר אומר רבנו ז"ל, להתחיל להסתפל על עצמנו — "אוי גיוואלד, היכן אני אוחו ביסוד האש — האם אני כעסן פאש, או שאני בוער להקדוש-ברוך-הוא?! "רבנו של עולם, אני אוהב אותך", "רבנו של עולם, אני מוכן ומזמן להשרף על קדוש ה'", "רבנו של עולם, אני רואה אותך, אני אוהב אותך, ולא אעזב אותך", זה אש הבערה וההתלהבות להקדוש-ברוך-הוא. אש — אדם צריך לבער להקדוש-ברוך-הוא. בא לתפלת שחרית, מנחה, ערבית, חצות, אדם צריך לצעק קולי קולות אליו יתברך: רבנו של עולם, בוערות בי התאוות, תוציאני וכו', זה אש. בא ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, משנה, צריך להיות בהתלהבות, לקיים מצוות בשמחה עצומה, זה אש דקדשה. רוח — במקום לדבר עם בני-אדם שטיות, לספר ספורי הקבל וסרק, לך תצא בחוץ, לך להר ולשדה, אל תהיה בטלן, לך תתבודד להקדוש-ברוך-הוא, אין דבר נפלא מזה. ובזה תרגיע את עצביך. למה תדבר דברים בטלים?! וכן לך תדבר עם בני-אדם ותחזקם ותעודדם ותשמחם, ותהיה לך מצוה. מסכנים אנשים, הולכים שבורים ורצוצים, ואמה זכית להתקרב לרבנו ז"ל, לך תחזקם ותעודדם, אשר זו מצוה צדקה הכי גדולה, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו), כשזוכים לחזק יהודים. תאוות — אומר רבנו ז"ל, למה צריך אדם תאוות? לאכל ולשתות — כדי שיהיה בריא, אשה — כדי להביא ילדים ולהנצל מעברות. כסף — לתן צדקה ולעזור לעניים. חכמינו הקדושים

אומרים (קטבות ג): עושה צדקה בכל עת (תהלים קו, ג) — זה הזן את אשתו בנו. אומר רבנו ז"ל, שאין משג של תאוות, יכולים לנצלם בקדושה. עפר — עצבות ודכאון, תהיה עצוב ועצל לא לעשות עברות, אבל מלבד זאת תהיה שמח. ואם-כן זאת מגלה הצדיק, שהוא החן והיפי של כל הדור שלו, שהוא השבת, אנת שבת דכלי יומא. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט); אשרי מי שזוכה לראות בשפלות עצמו ובגדלת הצדיק, ולשבת יש הפח הזה, כמו שפתיוב (שמות טז, כט): "שבו איש תחתיו ואל יצא איש ממקומו"; יצא והסתפל תחתך לראות מי אתה? כלום שפלותם, מלא זמה, מלא תאוות רעות, ועל-כל-פנים "אל יצא איש ממקומו", אל תרצה להיות מפרסם, שיחזיקו ממך וכו', תפיר בשפלות עצמך, רואים בני-אדם, שעושים מעשי זמה, מעשה זמרי, ואחר-כך רוצים לקבל שכר כפונחם, רוצים להיות מפרסמים וכו' וכו', וזה שבת, אדם צריך לשבת תחתיו ולא לצאת ממקומו, ובנדאי שלא ירצה להראות עצמו יותר מזולתו.

כלנו בני אברהם, יצחק ויעקב, ברגע שאדם חושב שהוא יותר מהשני — זה הסמ"ך-מ"ם, אדם צריך להרגיש שהוא חצי חצי, אני חצי וזולתי חצי, כל יהודי הוא י', שני יהודים — זה השם יתברך, כשמתחברים הו"ה אדנ"י, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו) מתחיל ב' ומסתיים ב', ושני יודים שמתחברים יחד — נעשה מזה שם ה'. יהודים צריכים להתחבר יחד, יהודי צריך לדעת, שעליו לחזק עוד יהודי, להחזיר בתשובה עוד יהודי. יהודי צריך לעשות חשבון הנפש, האם היום הפצתי ליהודי ונתתי לו איזה קונטרס לחזקו וכו'!? האם חזקתי עוד יהודי, שאלתי בשלומי!? צריך להיות כל יהודי חצי, אני י' והוא י', ובניחד אנחנו שם הו"ה. אבל ברגע שיהודי חושב: אין מתאים לי לדבר עם זולתי, הינו אתה מחזיק שאתה ששים וזההוא ארבעים, זה כבר ס"מ. כלנו צריכים אחד את השני, כל יהודי לפני קבלת התורה קבל על עצמו ערבות, שהוא ערב ליהודי שני, ולכן עלינו לגלות ולפרסם את הצדיק במסירות נפש הכי גדולה, לא להתפעל משום בריה שבעולם, כל

אָחד צײַך לַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן הַנַּפְשׁ: הָאֵם דְּבַרְתִּי עִם יְהוּדֵי אַחַר
בְּאֻמוֹנָה? אִם לֹא — כָּבֹר אַעֲשֶׂה כֵּן, עָלִי לְחֻזַּק וּלְשִׁמְחָה אֶת כָּל אָחַד
וְאָחַד, וּלְזִכּוֹת בְּקוֹנְטֵרס חֻזִּיק וְכוּ'.

שַׁבַּת זֶה שֵׁם שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שַׁבַּת זֶה הַצַּדִּיק, אֲנִי שַׁבַּת
דְּכֹלָא יוֹמָא, הַצַּדִּיק רַק חוֹשֵׁב מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שַׁבַּת זֶה הַמַּתְנָה
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּתַן לָנוּ. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שַׁבַּת י'):
אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשָּׁה, מַתְנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנוּזֵי
וְשַׁבַּת שְׁמָה, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ לְתַנָּה לְיִשְׂרָאֵל — לֵךְ וְהוֹדִיעֵם; אִם הֵייתֶם
יודעים מה זה שַׁבַּת, הֵייתֶם רוֹקְדִים כָּל הַשָּׁבוּעַ. לְמָה אַתֶּם
בַּעֲצוּבוֹת?! הֲלֹא אַתֶּם זוֹכִים לְשֹׁמֵר שַׁבַּת. אָפֶּלּוּ עוֹבְדֵי
הַקְּדוּשִׁים (שַׁבַּת קִיח'): כָּל הַמְּשֹׁמֵר שַׁבַּת כְּהַלְכָתָהּ, אֶפְלוּ עוֹבְדֵי
עֲבוּדָה וְנָרָה כְּדוֹר אָנוּשׁ — מוֹחֲלִים לוֹ. מַהִי הַעֲבָרָה הַחֲמוּרָה
בִּיּוֹתֵר? עֲבוּדָה וְנָרָה, שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֵׁישׁ בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, חֵס וְשְׁלוֹם.
אָדָם גָּפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בַּעֲבוּדָה וְנָרָה, הַדְּבָר הַגְּרוֹעַ בִּיּוֹתֵר,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: כַּח הַשַּׁבַּת כָּל-כָּף גְּדוּל,
שְׁמוּחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן נז): אֲכִילַת שַׁבַּת כְּלָה קָדֵשׁ; וְלִכְּן אֲנַחְנוּ כָּל יוֹם וְיוֹם סוֹפְרִים
אֶת הַיָּמִים: הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁבַּת, הַיּוֹם שְׁנֵי בְּשַׁבַּת וְכוּ' וְכוּ', כָּל
יוֹם אֲנַחְנוּ מְשַׁתַּקְּקִים לְשַׁבַּת. מַה זֶה שַׁבַּת? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מַה
זֶה שַׁבַּת? הַצַּדִּיק. בְּרַגַּע שְׂאָנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק,
עָלֵינוּ לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׂמִחִים וְעֲלִיזִים, וְעָלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְגַלוּת
וּלְפָרְסָם אֶת הַצַּדִּיק, לְשִׁמְחָה אֶת הַצַּדִּיק. וּבְזִכּוֹת זֶה אָנוּ זוֹכִים
לְעֲשִׂיּוֹת גְּדוּלָה. וְכַמְּאֲמָרָם ז"ל (יְרוּשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת ט'): "בְּרַכַּת הַיּוֹזֵה"
הִיא תַעֲשִׂיר" (מְשָׁלִי י, כב) — זֶה בְּרַכַּת שַׁבַּת; כִּשְׂאָדָם מַתְחִיל
לְהַסְתַּפֵּל לְמָה פְּלוּנֵי שְׂבוּר? כָּל אָחַד יֹאמֵר מִשָּׁהוּ אַחַר, אָחַד יֹאמֵר —
אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מְדוּעַ. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: מַהִיכֵן בָּא שְׂאָדָם עֲצוּב?
מְרַב דְּאָגוֹת, שְׁנוּבְעוֹת מְעוֹנוֹת וְחֻטָּאִים, מִחֲמַת שְׁלֵא תִקֵּן חֻטָּאֵי
פְּגָם-הַבְּרִית, לִכְּן בָּאָה עָלָיו עֲצוּבוֹת. וְכַמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
(סְפָר-הַמְּדוּת, אוֹת עֲצוּבוֹת) מִי שְׁלֵא תִקֵּן בְּרִיתוֹ, נוֹפְלוֹת עָלָיו תְּמִיד
דְּאָגוֹת, וְהוּא עֲצוּב תְּמִיד. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמְּדוּת, אוֹת גְּאוּף):

תקוּן להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה; ולכן ראו למסור נפשכם במסירות נפש הכי גדולה לפרסם ולגלות את הצדיק בעולם, כלנו פגומים, כלנו מזהמים, על מי נעבד? הקדוש-ברוך-הוא רואה אותנו, הקדוש-ברוך-הוא יודע הכל, ממי תתחבאו? הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה. אפשר לעבד על בני אדם, אבל לא על הקדוש-ברוך-הוא. כלנו פגומים בפגם-הברית, את מי נטעה?! את הבריות אפשר להטעות ולרמות, אבל לא את הבורא. תברך שמו! הקדוש-ברוך-הוא יודע הכל, הצדיק יודע הכל. כתוב (תהלים לד, טז): "עיני הו' אל צדיקים", הצדיקים יש להם עיני ה', יודעים במה פגם האדם. ולכן הבה נהיה פנים עם עצמנו, הבה נתחיל לעסק בתקוננו.

התקוּן הראשון לפגם הברית — זה שמחה. למה אינך שמח? כי יש לך דאגות, הלא הדאגות שלך אלו חטאיך, כמו שכתוב (תהלים לח, יט): "אדאג מחטאתי". ולכן כל זמן שאדם אינו שמח, סימן שהוא מלא עוונות. ולכן הבה נמדד עצמנו ונבדק תוכנו — אם אנו עדין בעצבות, סימן שלא תקנו חטאת נעורינו. ולא נצא מכאן, עד שלא תקנו שני דברים: שמחה. וכן לעסק בתקוּן נפשותינו, וכיצד? על-ידי שאנו מגלים ומפרסמים את הצדיק בעולם. נקבל על עצמנו למלא את כל ארץ ישראל לארצה ולרחבה עם ספרי רבנו ז"ל. ובזה עלינו לעשות החלטה ברורה: או שאנו חוזרים בתשובה, או שאנו מטעים את הזולת.

וזאת עליכם לדעת, אשר שבת זו המתנה הכי יפה שנתן לנו הקדוש-ברוך-הוא. אדם דואג בענין פרנסה — אין לי מה לאכל, אין לי איך לשלם הוצאות וכו' וכו', אף לא ולא! כל העולם כלו מלא כסף, כמו שכתוב (חגי ב, ח): "לי הכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות", רק תגיע להקדוש-ברוך-הוא, ואז יהיה לך כסף באות נפשך; חכמינו הקדושים אומרים (במדבר רבה, פרשה יב, סימן ג'): פיון שאמר לו: ונתנו איש כפר נפשו, אמר משה: מי יוכל לתן כפר נפשו, אמר רבי מאיר, נטל הקדוש-ברוך-הוא כמין מטבע של אש מתחת פסא הכבוד, והראה לו למשה — זה יתנו, כזה יתנו; בשעה

שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ, שְׁפֹל אֶחָד יָבִיא חֲצֵי שְׁקָל, הָעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהִדֵּל לֹא יִמְעִיט מִמַּחְצִית הַשְּׁקָל. מֹשֶׁה רַבְּנוֹ לֹא הִבִּין, עַד שֶׁהוֹצִיא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁקָל מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד, וְהִרְאָה לוֹ מַה זֶה מַחְצִית הַשְּׁקָל. לְמַדִּים מִכָּאן שְׁנֵי דְבָרִים: א. תַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד יֵשׁ שְׁקָלִים הַרְבֵּה מְאֹד. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא פו.): גְּדוּלָּה תְּשׁוּבָה, שְׂמַגַּעַת עַד כֶּסֶף הַכְּבוֹד, אִם אָנַחְנוּ חוֹזְרִים עִתָּה בַתְּשׁוּבָה, נִגְיֵעַ עַד כֶּסֶף הַכְּבוֹד, וּבְרֹגַע שְׂנַגִּיעַ לְכֶסֶף הַכְּבוֹד, אִזּוּ תוּכְלוּ לְהִכִּין שְׂקִים גְּדוּלִים, וְתִקְחוּ מִשָּׁם כַּמָּה מְעוֹת שְׂתַרְצוּ. וְהִנֵּה לֹא הִבִּין מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִרְאָהוּ שְׁקָל, וְאָמַר לוֹ: חֲצֵי מִזֶּה יִתֵּן כָּל יְהוּדִי, הָעֲשִׂיר וְהִדֵּל כְּאֶחָד. וְלֹא הִבִּין מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, אִיךָ יִתְכַּן שְׂאֶחָד יִרְצֶה אֶת הַשְּׁנִי?! כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ יָדַע אֶת טַבְעוֹ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהוּא מְלֵא קִנְאָה וְשִׁנְאָה עַל הַזּוּלָּת, אָדָם יֵשׁ בּוֹ טַבַּע רַע שֶׁל ס"מ — שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת יוֹתֵר מִזּוּלָּתוֹ. אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לֹא וְלֹא, יְהוּדִי צָרִיךְ לְדַאֵג לְיְהוּדֵי שְׁנֵי, וְכָל אֶחָד יִהְיֶה חֲצֵי חֲצֵי, יְהוּדִי צָרִיךְ לְהִרְגִישׁ יְהוּדִי שְׁנֵי.

רַבְּנוֹ ו"ל אוֹמֵר: מַהוּ כֶּסֶף הַכְּבוֹד? מִשָּׁם יוֹצְאִים כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּכְשֶׁאָדָם מַחְזִיק עֲצָמוֹ עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵף פַּעַם לֹא יִפֹּל. מְתֵי אָדָם נוֹפֵל? כְּשֶׁחוֹשֵׁב שֶׁלְחַבְרוֹ יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ. לְמַה תַּחֲשׁוּב כֵּךְ?! אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֶת הַצְּרוּת שֵׁישׁ לַזּוּלָּת, לֹא הֵייתָ מִקְנֵא בּוֹ אֵף פַּעַם.

וְלִכֵּן אָסוּר לָנוּ לְהִסְתַּפֵּל עַל אֵף אֶחָד. כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהוּא רַק חֲצֵי, וְאִם רוֹצֶה לְהִתְבּוֹנֵן עַל הַזּוּלָּת, צָרִיךְ לַעְזוֹר לוֹ, וְכִיצַד? עַל-יְדֵי שְׁנוּתָנִים לוֹ חוֹבֶרֶת, קוֹנְטֵרַס, סִפָּר מִסְפְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, מְחִיכִים אֵלָיו, מְדַבְּרִים עִמּוֹ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהִתְחַזְּקוּת. אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּנִים, תַּעֲזוּרְוּ אֶת זוּלָּתְכֶם מִהַשְּׁנָה, אֶחָד צָרִיךְ לַעְזוֹר אֶת הַשְּׁנִי. וּבְאֵמַת הַצְּדִיק מְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה, כְּדֹאִיתָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁהַצְּדִיק מְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה. קוּם מִשְׁנַתְּךָ, לְמַה תִּישֵׁן?! כְּשִׁינְגָה הַנְּבִיא הַתִּיבְיָא, כָּא רַב הַחוּבֵל וְאָמַר לוֹ: מַה לָּךְ נִרְדָּם, קוּם קְרֵא אֶל אֱלֹקֶיךָ; קוּם וְתִבְרַח אֶל הַבוּרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ! קוּם וְתַחַזֵּק יְהוּדֵי שְׁנֵי.

והנה אדם אומר, שאין לו פרנסה, אף לא ולא! כי הקדוש־ברוך־הוא נותן מן כל יום ויום. אומר מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי־הלכות, נטילת ידים שחרית, הלכה ב'): כְּשֵׁיהוּדֵי יוֹדֵעַ, שְׁכָל מַה שֵׁישׁ לוֹ, זֶה בַּחֲנִינְת אֲכִילַת מֶן, זֶה לַחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא מַגִּיעַ לוֹ כְּלוּם, כִּי הוּא הַפְּגוּם בְּיוֹתֵר, וְהֵנָּה רַחֵם עָלָיו הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְנִתֵּן לוֹ מֶן, יֵרֵד לוֹ לַחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מִי הוּא, וְלֹא הֵיךָ רְאוּי שִׁיְהִיָּה לוֹ אֶכֶל, וְהֵנָּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, נִתְּנוּ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מֶן לוֹ וְלִילְדָיו, זֶה נִקְרָא אֲכִילַת מֶן.

והנה אמר הקדוש־ברוך־הוא לעם ישראל: אתם דואגים מה תאכלו, אני מביא לכם לחם מן השמים. והנה חלף יום ראשון, יום שני, יום שלישי וכו', כל אחד יצא בחוץ ולקט מן, וירד מן השמים דק מחספס, ואמרו איש אל אחיו: מן הוא, כי לא ידעו מה זה, אמר להם משה: זהו הלחם שנתן לכם הקדוש־ברוך־הוא. והנה הגיע יום ששי, ורואים שקבלו כפלים, ושאלו את משה: מה זה? וענה ואמר להם: יום ששי ערב שבת, צריכים ללקט גם בעבור שבת, כי בשבת לא ירד מן.

[אם נתבונן היטב בעצמנו — נוכח, שאנחנו כל־כף פגומים, כל־כף חטאנו, שלא מגיע לנו מאומה, והנה, ברוך השם, כל אחד ואחד מאתנו אוכל ולא צם, הקדוש־ברוך־הוא נתן לנו בחסד חנם. אף אחד אינו שם לב, שהכל בחסדים וברחמים גמורים, כי הקדוש־ברוך־הוא אוהב אותנו, יש לנו מה לאכל, לא מפני הראש טוב שלנו, או הידים המכשרות שלנו וכו', אלא הפל חסד חנם מאתו יתברך].

והנה בשבת לא ירד, אלא לקטו ביום ששי מנה כפולה. וכשחלפה שבת פתוב (שמות טז, לב): "ויקראו בני ישראל את שמו מן, והוא כזרע גד לבן, וטעמו כצפיתית בדבש"; עד שעם ישראל לא שמרו שבת, לא ידעו מה זה, לא הרגישו שזהו לחם מן השמים, הנה להם מר מאד, כל אחד בוכה וצועק: אין לי מה לאכל, אני צריך לעבד קשה, אין לי פת לחם לבני ביתי, אין לי חלב וירקות,

כָּל אֶחָד מִתְלוֹנָן: הַפְרָנְסָה קָשָׁה הַיּוֹם וְכוּ', וְכוּ'. וְאַפְלוּ הָעֲשִׂירִים בּוֹכִים וּמְבַכִּים, בְּאִים לְבַקֵּשׁ מֵהֶם צְדָקָה, וְהֵם עוֹנִים: הַיּוֹם הַמַּצָּב קָשָׁה, הָעֲסָקִים בְּשֹׁפֵל, וְאֵין לָנוּ לְתֵת וְכוּ', וְכוּ', וְאִם תִּשְׁאַלְוּ אוֹתָם: אֵיךְ יִתְכַן שְׁנֹפֵלָה הַבְּרִסָּה וְכוּ', וְכוּ', הֲלֹא אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּכִסֵּא מְרֻפָּד, וּבְבֵית מְפָאָר, וְנוֹסְעִים לְחוּ"ל וְכוּ', וְכוּ', וְאֵיךְ תֵּאמְרוּ שְׂאֵין לָכֶם?! אַךְ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים: הִנֵּה אַתָּה לְמַעְלָה, וְהִנֵּה תַּהֲיֶה לְמַטָּה, אִם אַתָּה נוֹתֵן לְעַנִּי — תַּהֲיֶה לְמַעְלָה, וְאִם לֹא תִתֵּן לְעַנִּי — תַּהֲיֶה לְמַטָּה, אֵלּוּ הַתְּנוּדוֹת, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים.

אֲנַחְנוּ הָעֲשִׂירִים הַכִּי גְדוֹלִים, יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, הַמְעוֹרָד וּמְחֻזָּק וּמְאַמֵּץ וּמְשַׁמַּח אוֹתָנוּ, וּמוֹצִיא אוֹתָנוּ מִקְטָנוּת הַמַּחִין, נוֹתֵן לָנוּ מַתְנָה, שְׁנוֹכָה לְהַפְיֵץ אֶת הָאוֹר שְׁלוֹ. עוֹד מְעַט נִתְחַרֵּט כָּל-כָּף, נַעֲלָה לְשָׂמִים, וְנִרְאָה שְׂיִכְלָנוּ לְנוֹצֵל אֶת הַזְּמַן, לְחֻזֵּק יְהוּדִים, וּבְמִקּוֹם זֶה רַבְּנוּ וְהַתְקוּטָטְנוּ, וְהִרְסָנוּ אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָנוּ, בְּשַׁעַה שְׁפָל יוֹם יוֹם הוּא מַתְנָה מִן הַשָּׁמַיִם.

עַם יִשְׂרָאֵל לֹא יָדְעוּ מַה זֶה מֶן, עַד שֶׁעָבְרָה שַׁבַּת אַחַת, וְאָז הִרְגִישׁוּ: וְטַעְמוֹ כְּצַפְיִיחִית בְּדָבָשׁ. בְּרָגַע שֶׁמְקַרְבִּים לְצַדִּיק, אָז יוֹדְעִים שֶׁהָאֵל שֶׁמְקַבְּלִים בְּכָל יוֹם זֶה דָּבָשׁ, זֶה נִקְרָא מֶן — צַפְיִיחִית בְּדָבָשׁ. וְזוֹ לָנוּ הַשְּׂמִיחָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר.

לְזוֹת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְשִׁמּוֹר עַל אַהֲבָה וְאַחֲדוּת, רַבְּנוּ ז"ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְהַחְזִיק עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, וְרַק כֶּף נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ אֵלֵינוּ. רַבֵּי עֲקִיבָא מְלַמֵּד אֶת תַּלְמִידָיו "וְאַהֲבַת לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ", זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה, לֹא לְזַלְזֵל זֶה בְּזֵה, לֹא לְפַגֵּעַ אִישׁ בְּרַעְיוֹ, וְהַתְלַמִּידִים נִפְלוּ מִמְדַּרְגָּתָם וּפָגְעוּ זֶה בְּזֵה. רַבֵּי עֲקִיבָא לֵמַד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מַה זֶה לְאַהֲבֵי אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי. רַבֵּי עֲקִיבָא הִזִּיחַ עִם הָאָרֶץ, וְחָזַר בְּתַשׁוּבָה, וְאוֹמֵר לָנוּ מַה זֶה עָקַר הַתְּשׁוּבָה, מַה זֶה חֲזָרָה בְּתַשׁוּבָה? תַּתְּבוּנָנוּ עַל שְׂמִי: עֲקִיבָא — רַאשֵׁי תְבוּת: יֵשׁ קוֹנֵה עוֹלָמוֹ בְּשַׁעַה אַחַת. הַסִּימָן אִם חֲזָרְנוּ בְּתַשׁוּבָה — אִם אָנוּ יוֹצֵאִים לְהַפְצָה, אִם אָנוּ רוֹצִים לְזַכּוֹת עוֹד יְהוּדִי, אִם אָנוּ מוֹסְרִים נַפְשָׁנוּ בְּעַבּוּר עוֹד יְהוּדִי, אִם אָנוּ אוֹהֲבִים עוֹד יְהוּדִי, זֶה סִימָן

שֶׁשָּׁבְנוּ בַתְּשׁוּבָה, אִם אֵינָנוּ דוֹאֲגִים לְעוֹד יְהוּדִי, סִימָן שָׁאֲנוּ שֶׁקָּרְנִים, רַמָּאִים וְצְבוּעִים, אִם אָנוּ שׁוֹנְאִים אֶת הַזּוּלָּת, סִימָן שֶׁלֹּא שָׁבְנוּ בַתְּשׁוּבָה. אִם יֵשׁ אֲצִלְנוּ ס"מ — עֲדִין לֹא שָׁבְנוּ בַתְּשׁוּבָה.

וְאִם-בֶּן מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ? לְתַקֵּן אֶת הַפֶּגֶם שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, לְהַרְבּוֹת בְּאַהֲבַת חַנּוּם. וְזוֹ עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה הַגְּדוּלָּה שֶׁלָּנוּ — שָׁאֲנוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כָּל יוֹם וַיּוֹם, וּמַהִי קַבְּלַת הַתּוֹרָה? כָּל יוֹם וַיּוֹם לְלַמֵּד מִקְרָא: שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, אֵל תִּהְיוּ בְּטַלְנִים. כָּל יוֹם וַיּוֹם תַּלְמִדּוֹ פָּרַק מִשְׁנֵיּוֹת אוֹ שְׁנַיִם וַיּוֹתֵר, כָּל יוֹם וַיּוֹם 'תִּגְנְבוּ' דָּף גְּמָרָא, זֶה מַה שִּׁישָׂאָר לָכֶם, וְאֵל תִּהְיוּ בְּטַלְנִים! לָמָּה לֹא תַלְמִדּוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הִלְכָה כְּסֻדְרָן, שֶׁכָּל הַשּׁוֹנֵה הִלְכוֹת בְּכָל יוֹם, הָרִי הוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא! אֵין לְתַאֵר חֲשִׁיבוֹת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. עַל-יַדֵּי כָּל דָּף גְּמָרָא, הַנִּשְׁמָה שֶׁלָּכֶם נַעֲשִׂית עֲשִׂינָה בְּעֶשֶׂר עֲצוּם. רּוֹאִים אֶחָד שְׂרָץ וְרָץ וְרָץ, וְחִפֵּץ לְקַנּוֹת בִּי"ת, וְשׁוֹאֵף וְכוֹסֵף — אֵימְתִי יִהְיֶה לוֹ בֵּית, וְאֵין אִישׁ שֵׁם לֵב לְדַאֵג לְנַפְשׁוֹ — אֵימְתִי יִהְיֶה לוֹ בֵּית בְּרוּחַנִיּוֹת; הֵלֵא לֹא חִיִּים פֶּה לְנִצָּח. יוֹם אֶחָד תַּעֲזוּבוּ אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְהִילְדִים יִצְעָקוּ: אָבֵא, אָבֵא, אֵיךְ עֲזַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְהָאִשָּׁה תִצְעַק: בְּעַלֵּי הַיָּקָר, אֵיךְ עֲזַבְתָּ אוֹתִי אֶלְמָנָה וְכוּ' וְכוּ'. וְלִהְיֶכֶן אֶתָּה הָאָבֵא נִכְנָס עֲכָשׁוּ אַחַר הַמָּאָה וְעֶשְׂרִים! דַּאֲגַת כָּל חַיִּיד לְבֵית גִּשְׁמִי וְלֹא לְבֵית רוּחַנִי...

אָבֵל עֲדִין לֹא מְאָחַר, אָנוּ מְקַרְבִּים לְצַדִּיק כְּזֶה, שֶׁמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מִהַשְּׁנָה, מִהַדְּמִיּוֹן וּמִהַחֲלוּם; אִם נִלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף בְּבַלִּי, דָּף יְרוּשְׁלָמִי, פָּרַק תּוֹסֶפֶתָא — זֶהוּ בִי"ת. כָּל אֶחָד שִׁיעֲשֶׂה לַעֲצֻמוֹ סֻדָּר אֶחָד בְּכָל יוֹם, וּבְנִיתָם לָכֶם בֵּית, וּכְשֶׁאַתֶּם יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, יֵשׁ לָכֶם הֵיכָן לְהִתְחַבֵּא. אֵךְ אִם אֵין לָכֶם הַבִּי"ת הַזֶּה — אַתֶּם מְחַסְרֵי בֵּית. פֶּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּשֶׁרוֹאִים אֲדָם מְחַסֵּר בֵּית, הוּא אֲמָלֵל גְּדוֹל מְאֹד, מְסֻתָּבֵב בְּרַחוּבוֹת קְרוּעַ וּבְלוּי, מְחַפֵּשׁ בְּזַבְּלִים וּבְאֲשָׁפוֹתוֹת. כִּף בְּרוּחַנִיּוֹת, כְּשֶׁאֲדָם אֵינוֹ זוֹכֵה לְלַמֵּד בְּבַלִּי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפֶתָא, מְסֻכֵּן יִהְיֶה מְחַסֵּר בֵּית. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שִׁבְתָּ ק.כ.): וּבְבֵיתִי אֵין לָחֶם וְלֹא שְׂמָלָה (יִשְׁעִיָּה ג. ז), כָּל שֶׁאֵין לוֹ לֹא מִקְרָא, לֹא מִשְׁנָה וְלֹא גְמָרָא; וְלִכֵּן אֵל תִּהְיוּ בְּטַלְנִים; רַבְּנוּ ו"ל צָוָה

את מוהרנ"ת שיחדש בשלחן ערוך על-פי ההקדמות שלו. ומוהרנ"ת חבר את ה"לקוטי-הלכות", ואמר על זה, שזהו הגן-עדן של הקדוש-ברוך-הוא. האם אתם קובעים לעצמכם שעור כל יום בלקוטי-הלכות?! האם יש לכם את הסט "לקוטי-הלכות" שהדפסנו בהדפסה מהדרת ומבחרת בשיא ההדור והיפי?! כשהייתי בחור צעיר, אף אחד לא דרש ממני ולא אמר לי, ולמדתי "לקוטי-הלכות" בלי סוף וקץ, והיתה תקופה שסימתי שלשים פעמים רצופות את ה"לקוטי-הלכות", כל-כף אהבתי את רבנו ז"ל ואת מוהרנ"ת ז"ל. אני רוצה שכל אחד מאנשי שלומנו עוד עתה ידאג שיהיה לו סט "לקוטי-הלכות" בתוך ביתו; שבת זהו אור אין סוף ברוך הוא, עלינו להמשיך את אור השבת לששת ימי החל, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), כל השבת צריכים להרגיש את אור השבת.

היה צדיק גדוש בשם: רבי שלום מפרוהובישט זי"ע, שרבנו ז"ל אמר עליו, שכשהוא נסתלק מהעולם, בא חשך גדול בעולם, ולכן קשה לומר תורה. והוא היה בנו של המלאך, שהיה בנו של המגיד ממעזריטש. והוא אמר כך: מהי משמעות המאמר: כל המקיים שלש סעודות בשבת, נצול משלש פרעניות: מחבלו של משיח, ומדינה של גיהנום, וממלחמת גוג ומגוג, הלא הצריך לכתב: כל האוכל שלש סעודות בשבת, אזי נצול משלש פרעניות וכו'? אלא אמר: כשאדם אוכל סעדת שבת, זה נכנס בתוך הגוף שלו, וזה כל המקיים שלש סעודות, אזי נצל משלש פרעניות וכו'. ואומר רבנו ז"ל, כשזוכים לשבות אצל הצדיק, נחשב כאלו צמו שבע פעמים משבת לשבת, כל-כף חשוב לשבות אצל צדיק, ואמר לאחד: השבתים ששבותים אצלי, הם גדולים וטובים יותר משבע פעמים תענית משבת לשבת (עין חיי-מוהר"ן, סימן רצז); וכן אמרו (תנחומא בראשית ג'): כבוד שבת עדיף מאלף תעניות.

אבקש את כל אנשי שלומנו היקרים, שתסעו בשבוע הבא בלכם — הגברים, נשים וטף, לקבר רבי שמעון בר יוחאי, שהוא

נִקְרָא 'אַנְתָּ' הוּא דְכָלֵי שַׁבַּת', וְתַתְּפַלְלוּ עַל עַצְמְכֶם וְכֵן גַּם עָלַי, שְׂאֲזֻכָּה לְהוֹשֵׁעַ בִּישׁוּעָה וְרַחֲמִים.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַפְּרִים עַל הַתְּנָא, שְׁכַל יָמָיו הָיָה יִשְׁן בַּסְּפָה, וּמָה הַפֶּשֶׁט בָּזָה, הֲלֹא מִצּוֹת סָפָה הִיא שְׁבַעַה יָמִים בְּלָבָד? אֵלֹא אָמְרוּ תַלְמִידָיו: סָפָה עוֹלָה צ"א, הַוְיָ"ה אֲדָנָי, וְכָל יוֹם וְיוֹם הָיָה הַתְּנָא מְכוּן אֶת שֵׁם ה', וְאִם-כֵּן כָּל יָמָיו הָיָה יִשְׁן בַּסְּפָה. וְגַם לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲנִי יְכוֹל לֹאמַר כֵּן, כִּי יִבְנֵא"ל עוֹלָה צ"ג, צ"א, וְעוֹד הַוְיָ"ה אֲדָנָי עוֹלָה צ"ג, וְאִם-כֵּן מִי שָׁגַר בִּיבְנֵאֵל וְדָבּוּק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי גַם הוּא יִשְׁן בַּסְּפָה כָּל הַשָּׁנָה. וְלָכֵן רָאוּ לְהַתְּפַלֵּל גַּם עָלַי, שְׂאֲזֻכָּה כְּכֹר לְבוֹא לַסְּפָה שְׁלָכֶם, לְבוֹא לְגוּר בִּיבְנֵאֵל בְּאִפְּן קָבַע.

נָא וְנָא רָאוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְתַפְּיְצוּ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַנִּפְלְאִים, וְתִקְרְבוּ נִשְׁמוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתִמְלְאוּ אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם אוֹר הַצְּדִיק, בְּאוֹר וְנִקְרַב אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִכְנִיס אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִסְּפִיק מְרִיבוֹת, מִסְּפִיק קְטָטוֹת, מִסְּפִיק שְׁנָאָה. הֵבָה וְנִתְחִיל לְאַהֲב אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, הֵבָה וְנַעֲזֹר זֶה לְזֶה.

הָיָה צְדִיק קְדוּשׁ בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׁעִיָּה מְקַאֲרָאֶסְטִיר זי"ע. [אַמִּי, עָלֶיָּה הַשְּׁלוֹם, עוֹד זְכַתָּה לְרֵאוֹתוֹ. כִּי הִיא גְּרָה בְּטוֹקָאִי, עֵינָהּ הַשׁוֹכֵנֶת עַל הַר גְּבֵה מְאֹד, לְמִטָּה מִהֶהָר שְׁכֵנָה הַעֵינָהּ הַקְּטַנְטָנָה קַאֲרָאֶסְטִיר]. וְאַצְלוּ סַעֲדַת מְלוּוָה-מְלִכָּה הֵיטָה מִשְׁהוּ מִיְחָד. כָּל הַשְּׁבוּעַ הֵיטָה דְּלָתוֹ פְּתוּחָה לְכָל לְלֹא עֵת נַעֲלָה. וְכָל עֵנִי שְׁהַגִּיעַ, הָיָה אוֹמֵר לוֹ: שְׁעִיָּה אוֹמֵר — לָךְ תִּטַּל יָדִים, אַתָּה רָעַב. וְהָיָה נוֹתֵן לוֹ הוּא וְהַרְבֵּנִית לְאַכֹּל. וְכֵן נִהְגוּ עִם כָּל רָעַב וְקָשָׁה יוֹם, וְרָאוּ אֲצָלוּ הַרְבֵּה מְאֹד יִשׁוּעוֹת. אַחַר שְׁהִתְחַתֵּן, אָמַר לְזוּיְגָתוֹ הַרְבֵּנִית: הִנֵּה הַתְּחַתְּנוּ וְכוּ', דְּעֵי לָךְ, שְׁיִשְׁנֵם הַרְבֵּה גְּאוּנִים שְׁזוּכִים לְחַבֵּר סְפָרִים, וְכִשְׁכָּל גְּאוּן בָּא לְעוֹלָם הַעֲלִיזוֹן, הוּא בָּא עִם הַחַדוּשִׁים שְׁלוֹ, וּמִנִּיחָם עַל הַשְּׁלֶחֶן. וּבֵית-דִּין שֶׁל מַעֲלָה מְבִיא גְּאוּנִים שְׁיַעֲיְנוּ בְּתוֹךְ הַחַדוּשִׁים שְׁלוֹ. וְהִנֵּה מוֹצְאִים שְׁפֶשֶׁט זֶה נוֹגֵד אֶת הַהֲלָכָה, וּפֶשֶׁט זֶה גַם-כֵּן וְכוּ', וְכֵן פּוֹסְלִים סֶפֶר אַחַר סֶפֶר אֶת כָּל הַחַדוּשִׁים,

וּלְבַסּוֹף נוֹתֵר הָאָדָם בְּלֹא חֲדוּשִׁים, וּכְמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: אָדָם יְכוּל לְחַדֵּשׁ הַרְבֵּה חֲדוּשִׁים, אָבָל לְעֵתִים הֵם סִתָּם דְּמִיּוֹנוֹת, פִּי אִם הַחֲדוּשִׁים אֵינָם מְקַרְבִּים אֶת הַבְּרִיּוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֲרִי הֵם סִתָּם דְּמִיּוֹנוֹת. אָמַר רַבִּי יִשְׁעִיָּה לְזוּגָתוֹ: הִנֵּה הִתְחַתְּנוּ, אִם נִשְׁקִיעַ זְמַנְנוּ בַלְחִבֵּר חֲדוּשִׁים, הֲלֹא כְּשֶׁנְּבוֹא לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, עֲלוּלִים לְפָסֵל אֶת הַפְּשָׁטִים שְׁלֵנוּ, וְאִז מַה יִּשְׁאַר לָנוּ?! וְלָכֵן נִכְנָסִים עֲצָמְנוּ בַּצְּדָקָה וְחֻסֵּד וּבְאַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת, וְכָל יְהוּדֵי שְׁנִכְנָס לְכָאן — יֵצֵא שְׁבַע, פְּשָׁטִים — יְכוּלִים לְפָסֵלָם, אָבָל יְהוּדֵי שְׁנִכְנָס רַעֲב וְיֵצֵא שְׁבַע, זֶה לֹא יְכוּלִים לְפָסֵל לָנוּ, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה...

לָכֵן רְאוּ לְרַתְּם עֲצָמְכֶם לְעִזְרַת הַזּוּלָּת, רְאוּ לְהַטוֹת שְׁכֶם לְעֹזֵר לְבְרִיּוֹת, רְאוּ לְהַפְּיץ וּלְקַרֵּב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה יִשְׁאַר לָכֶם לְנֻצַח, רְאוּ לְהִיּוֹת מְכַנְיָסִי אוֹרְחִים, וּלְהַרְבּוֹת בַּצְּדָקָה וְחֻסֵּד, וְזֶה יִשְׁאַר לָכֶם לְעוֹלָמֵי עַד.

וּכְשֶׁאָמַר רַבִּי יִשְׁעִיָּה לְזוּגָתוֹ אֶת הַדְּבָרִים, תִּכְּפֵף הִיָּתָה תְּמִימוֹת דַּעִים עִמוֹ, וּבְצוּתָא הִחְלוּ לְבַשֵּׁל לְאוֹרְחִים הָעֲנִיִּים שִׁיִּדְפְּקוּ עַל דְּלִתָּם. וּבַתְּחִלָּה הָיוּ עֲנִיִּים, וְלֹא הָיָה לָהֶם מַה לְבַשֵּׁל, אֲלֵא כְּסֻמַּת בְּלִבָּד, וּבַשְּׁלוֹ וּבַשְּׁלוֹ שִׁיְהִיָּה מוֹכֵן בְּעֵבוֹר הָאוֹרְחִים. וְהִנֵּה נִכְנָס אוֹרַח רֵאשׁוֹן, וְלִשְׁאַלְתָּה אִם רַעֲב הוּא? הַשִּׁיב בְּחַיִּיב. וְהִגִּישָׁה לוֹ צִלְחַת עִם כְּסֻמַּת, וְאָכַל וְאָכַל וְסִיִּים אֶת הַצִּלְחַת, וְרִצָּה עוֹד וְעוֹד, וְהִתְפַּלְאָה מְאֹד, עַד כַּמָּה גְּדוֹל תְּאַבּוֹנוּ, וְאִיךָ אֵינְנוּ שְׁבַע כּוֹ' וְכוֹ'. וּלְבַסּוֹף אַחַר שְׁלֹשׁ צִלְחוֹת שְׁבַע, וְקָם מֵהַכֶּסֶּא, וּבִקְשָׁה לְקַרְא לְבַעֲלָהּ, וְקִרְאָהּ לוֹ, וְעָנָה וְאָמַר לָהֶם: מַהִיּוֹם כָּל הַמַּאֲכָלִים שְׁלָכֶם יְהִיָּה לָהֶם טַעַם שֶׁל מֶן, טַעַם גִּין-עֲדָן, וְנִעְלָם. וְרַבִּי יִשְׁעִיָּה יֵצֵא לַחוּץ לַחֲפָשׁוֹ, וְלֹא מְצָאוּ, וְהֵבִין שֶׁהָיָה זֶה אֵלֶיהוּ הַנָּבִיא.

וּמִסְפָּרִים אֲנָשִׁים שְׁבָאוּ לְאָכַל אֶצֶל רַבִּי יִשְׁעִיָּה, שְׁכָל אָדָם שְׂאָכַל שָׂם, וְסָבַל מֵאִיזוֹ מַחֲלָה, מֵאוּלְקוּס, אוֹ מַעִים, אוֹ פּוֹלְסֶטְרוֹל וְכוּדוּמָה, כְּשֶׁבָאוּ לְאָכַל שָׂם, נִעְלָמָה מַחֲלָתָם כֹּלָּא הִיָּתָה. וּפַעַם בָּא אֵלֵיהֶם אֵיזָה אַדְמוֹר' וּשְׂאָלָם: תִּגִּידוּ לִי, אֵילוֹ סוּדוֹת יֵשׁ לָכֶם בְּתוֹךְ הָאָכָל? וְעָנָה וְאָמַר: אֵינְנִי יוֹדֵעַ, כָּל אֶחָד מִכּוֹן סוּדוֹת וְרוֹזִין וְרוֹזֵי

הַרְזִין, אֲבָל אֲנִי מְכוּן כְּפִנְה פְּשׁוּטָה: שִׁיחִיָּה לְשִׁבְע וְלֹא לְרִזּוֹן;
שִׁיחִיָּה לְכֻלָּם מֵה לְאַכֵּל.

וְלִכֵּן עָלִינוּ לְהִשְׁתַּדֵּל לְרֵאוֹת, שְׁפָל מִי שְׁפָא לִיבְנָאֵל לְשִׁבְתוֹת,
וּבִפְרָט כְּשֶׁאֲנִי נִמְצָא שָׁם, שִׁיחִיָּה לְכֻלָּם אֲכָל לְאַכֵּל בְּשִׁבְתָּ. הִנֵּה אֲנִי
עוֹמֵד לְבָנוֹת בֵּית-הַפְּנוּסֵת עֲנָקִי, וְיִגִּיעוּ הַמּוֹן אוֹרְחִים מִכָּל קְצוֹת
תְּבֵל, וְלִכֵּן הִבָּה וְנִחִיָּה מְכַנִּיִּסֵי אוֹרְחִים, וְנִקְבְּלָם בְּסִכָּר פְּנִים יְפוֹת,
הִבָּה וְנִעְזוֹר אִישׁ לְרַעְהוּ, וְנִשְׁמַח אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר: מִי שֶׁרְגִיל לִילָף לְקַבְּרֵי צַדִּיקִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד, אֵף שֶׁאֵין מַגִּיעַ לוֹ. וְלִכֵּן אֲנִי תְּמִיד רְגִיל לִילָף
לְקַבְּרוֹת צַדִּיקִים. וּפְעַם אַחַת לְקַחְתִּי נִהְגָּה וְנִסְעֵתִי לְהַמּוֹן קַבְּרוֹת
צַדִּיקִים בְּהוֹנְגְרִיָּה, וּבְכָל קַבְּרוֹת הַצַּדִּיקִים נִכְנָסְתִּי וְהִתְפַּלְלְתִּי וְכוּ',
וְהִנֵּהג הִיָּה נִשְׁאָר בְּרִכָּב וְהִמְתִּין לִי. וְכִשְׁהִגַּעְתִּי לְקַבְּרוֹ שֶׁל רַבִּי
יִשְׁעִיָּה מְקַאֲרָאֲסִטִיר, הִיָּה דְבַר פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, הִנֵּהג חֲבֵשׁ לְרֵאשׁוֹ
קַסְקָט, וְלִבְשׁ חֲלִיפָה, וְנִכְנַס אֵף הוּא לְשָׁם. וְעַמַּד לְיַד הַקַּבֵּר וְהִתְפַּלֵּל
בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ — הוֹנְגְרִיָּתִי, וְהִתְפַּלְלָתִי מְאֹד, מִדּוּעַ דִּיקָא כָּאֵן
יִצָּא לְהִתְפַּלֵּל? וְסִפֵּר לִי כֵּן: לְפָנַי שָׁנָה הִיָּתָה לוֹ תְּאַנַּת דְּרַכִּים
מִחֲרִידָה, וְהִיָּה בְּלִי הַכְּרָה בְּמִשְׁךְ חֲדָשִׁים, לְבַסּוֹף גִּתְעוֹרֵר. וְאָמְרוּ
הַרוֹפְאִים, שֶׁצְּרִיכִים לְכָרוֹת אֶת שְׁתֵּי רַגְלָיו. אִמּוֹ לֹא הִסְכִּימָה לָזֶה
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן. וְהַרוֹפְאִים בְּשִׁלְהֵם, שָׂאֵם לֹא יִכְרְתוּ רַגְלָיו —
יְמוּת. אֵף הָאִמָּא סִרְבָּה. וְאָמְרָה — תְּחַלְהָ אֲנִי רוֹצֶה שְׁיָבֹוא עִמִּי
לְצִיּוֹן שֶׁל ר' יִשְׁעִיָּה מְקַאֲרָאֲסִטִיר. וְהַרוֹפְאִים צָחְקוּ וְלַעְגוּ, אֲבָל הָאֵם
בְּשִׁלְהָ, וְלִקְחוּ אוֹתוֹ בְּאִמְבּוּלָנֵס, וְהַכְּנִיסוּהוּ עִם הַמְּטָה עַד הַקַּבֵּר שֶׁל
רַבִּי יִשְׁעִיָּה וְכוּ'. וְשָׁם, מִסְפֵּר הִנֵּהג, בְּכִיתִי מְאֹד, וְאָמַרְתִּי: צַדִּיק,
רוֹצִים לְכָרוֹת אֶת רַגְלֵי וְכוּ', וְהִיָּתָה לוֹ אֲמוּנַת חַכְמִים כָּל-כֵּן גְּדוּלָה
בְּצַדִּיק, וְזָכָה לְהוֹשֵׁעַ, וְלְבַסּוֹף גִּרְפָּאוּ רַגְלָיו, וְהִיָּה זֶה גַּם וּפְלֵא גְּדוּל
מְאֹד.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל עַל קַבְּרוֹת
צַדִּיקִים, וְאֵם יֵשׁ אֲמוּנָה בְּצַדִּיק — זוֹכִים לִישׁוּעָה גְּדוּלָה. וְרְאוּ
לִילָף בְּשִׁבְעֵי הַבָּא לְקַבֵּר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי, אַנְשִׁים, נָשִׁים וְטָף,

וְתִתְפַּלְלוּ עֲלֵיכֶם וְעַל כָּל צָרְפְּכֶם, וְכֵן תִּזְכְּרוּ גַם אוֹתִי, וּבְיַדֵּי רַבִּי תִשָּׁעוּ בִישׁוּעַת עוֹלָמִים. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים: כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׂמַעוֹן לְסַמְךָ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק. כְּשֵׁישׁ לְאָדָם דְּחָק, אוֹמְרִים צְדִיקִים, כְּדָאֵי לְסַמְךָ עַל רַבִּי שְׂמַעוֹן.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַיְקָרִים מִפּוֹ וּמִפְּנִינִים, וְלִזְכוֹת בָּהֶם אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְכֵן יֵשׁ לָנוּ סִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", מִי שֵׁיִסְתַּפֵּל בְּזוֹה, יִהְיֶה לוֹ חֲזוֹק לְכָל הַחַיִּים, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שִׁזְנָה לְזִכּוֹת אַחֲרִים, וְאִזּוֹ גַם לֹא יִחְסַר לָכֶם שְׂפַע. וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, נִזְנָה בְּקָרוֹב מְאֹד לְהַתְרָאוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבְיַחַד נִקְבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ, וּבְיַחַד נִזְנָה לְרְאוֹת בְּבִגְדֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲתֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהַדְלִיק שְׂבָעָה גִירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּתְבַקְשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת כָּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת גִּירוֹת, מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצּוֹת בְּשָׂמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוּם מְרִיבוֹת בֵּינֵךְ לְבֵין בְּעָלְךָ, וְשְׁלֹא יִהְיֶה לָכֶם חִלּוּקֵי דַעוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי-זוֹה תַּצְּלִיחוּ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ.

תְּבָרַחִי מִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְכוּ', אֶת צְרִיכָה רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִכְנִיסִי אֶת עֲצָמְךָ הַיָּטִב הַיָּטִב בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה תְּבַקְשִׁי מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִיּוֹת שְׂאֵת לֹא

גְּרָה רְחוֹק מִצִּיּוֹן קָבְרוּ שֶׁל שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, תִּשְׁתַּדְּלִי בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם לְבַקֵּר שָׁם פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ, וּתְבַקְשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתָּ
צְרִיכָה, וְאִז תִּרְאִי נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲסוּר לִפְלֵ בִּיאוֹש בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֶן, וְהוּא רוֹצֵה רַק הַטוֹב
מֵאֲתָנוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה זֶה טוֹב בְּשִׁבְלֵנוּ. וְעַל-כֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, לְגִשֵׁת פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ אֶל צִיּוֹן שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, לְבַקֵּשׁ
שָׁם הַרְבֵּה, וְאִז תִּרְאִי נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
הֶעֱקָר לֹא לִפְלֵ בִּיאוֹש.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... וְ... גַּרְם יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּמִדַּת הַשְּׂמִימָה וְהַאֲהָבָה, וְשִׁתְּגוּרוֹ בְּיַחַד
בְּאֲהָבָה, אַחֲרָה וְרַעוּת וְהִבְנָה הַדְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי
חַיֵּיכֶם. כִּי עַקֵּר הַצְּלַחַת הַבַּיִת — כְּשִׁישׁ הִבְנָה הַדְּרִית בֵּין הַזּוּג,
וְאֲשֶׁרֵי זוּג שְׂאֵינֶם רְבִים, וְצְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
לֹא לָרִיב, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְּלֵ
בְּיָאוֹשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְשִׁמּוֹר שְׁבֶת-קֹדֶשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָהּ, כִּי בְּזָכוֹת
שְׁמִירַת שְׁבֶת תִּצְאוּ מִהַמְּצוּקָה שֶׁנִּפְלְתָם אֵלֶיהָ, וְאֵל יִהְיֶה בְּעֵינֵיכֶם
קַל עֲנִיָּן שְׁמִירַת שְׁבֶת, אֲלֵא תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְשִׁמּוֹר
שְׁבֶת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוּ הַשְּׁבֶת תִּשְׁמָר עֲלֵיכֶם.

תִּשְׁתַּדֵּל שְׁהֵאֵשָׁה תִּדְּלִיק שְׁבַעָה גֵּרוֹת לְכָבוֹד שְׁבֶת-קֹדֶשׁ, וּבְכַעַת
הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ כָּל מַה שֶׁהִיא צְרִיכָה, וְאִזּוּ תִרְאוּ נִסִּים נִגְלִים
שֶׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ דַרְפְּכֶם, וְלֹא יִחַסֵּר לָכֶם שׁוֹם
דְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת

בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וּבְלִי שִׁמְחָה הָאָדָם מְבַהֵל
וּמְבַלְבֵּל מְאֹד, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי שִׁמְחָה
תִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתֶיךָ וְיִסּוּרֶיךָ שֶׁסָּבְבוּ אוֹתְךָ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתִגְיַח בְּכָל יוֹם
תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת עֲרֵב וּבִקְרָה לְבֵית-הַמְדָּרֵשׁ דִּיקָא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְךָ בְּפִרְוֵתְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל עַל אִשְׁתְּךָ, שֶׁתֵּצֵא מִבֵּית-חֹלִים, וְשִׁתְּהִי בְּרִיאָה
וְשִׁלְמָה, וְתוּכַל לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּנֵקֶל.

נָא וְנָא הַכֹּפֵל הַדְּבָר, שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַח אֶת אִשְׁתְּךָ וְיַלְדֶיךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁבְּבֵיתְךָ תִּהְיֶה תְּמִיד
אֲוִירָה שֶׁל שִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא הַשְּׂכִינָה, וְכִשְׁהַשְּׂכִינָה בְּבֵית, אָז
כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְׁמַח תְּמִיד, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...
...

כ' תתסד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הַשִּׁמְחָה, וְעַל אִף שֶׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ הַרְבֵּה מִשְּׁבָרִים בְּחַיִּים, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק עִם בְּעֵלְךָ
בְּשִׁמְחָה, וְהַשִּׁמְחָה תְּבִיא לָכֶם סְבֻלָּנוֹת, וְתִכְףּ-וּמִדָּ כְּשִׁתְּהִי לָכֶם
סְבֻלָּנוֹת, אֲזַי כָּל הַחַיִּים שְׁלָכֶם יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי, וּבִפְרָט לְגַבֵּי יְלָדִים.
כִּי הַיְלָדִים צְרִיכִין תְּשׁוּמַת-לֵב, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְתַת לָהֶם תְּשׁוּמַת-
לֵב, וּבִפְרָט לְבַת, תֹּאמְרִי לָהּ תְּמִיד שְׂאֵת אוֹהֶבֶת אוֹתָהּ, וְהִיא הַעֲיִנִים

שְׁלֹף וְהִלֵּב שְׁלֹף, וְהִפְלֵל בְּשִׁבְלֵךְ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל זֶה תַּחֲזִירי כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, וְאִף שֶׁהִרְבֵּה פְּעָמִים יִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ זֶה מִיָּתֵר, אֵל תַּחֲשָׁבִי זֹאת כְּרָגַע, אֲלֵא הִבַּת צְרִיכָה תְּשׁוּמַת לֵב, וְאִם תִּתְּנִי לָהּ תְּשׁוּמַת לֵב, תִּרְאִי אֶת גְּדֵל הַשְּׁנוּי שֶׁיְהִיָּה בְּחַיֵּיהָ הַפְּרָטִיִּים.

אִוֹדוֹת הַבֵּן, לֹא כְּדֹאֵי לְהִרְחִיק מִמֶּנּוּ אוֹתָהּ, אֲדַרְבָּהּ, תִּשְׁתַּדְּלוּ לְקָרֵב גַּם אֶת הַבְּחוּרָה, וְלָתֵת לָהּ תְּשׁוּמַת-לֵב מְרִבִּית, וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה הֵם יִחְזְרוּ כָּלֵם בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי בְּדֶרֶךְ אֶהְבֶּה וְשִׁמְחָה וְסִבְלָנוֹת יְכוּלִים לְקָרֵב אֶת כָּל הַבֵּית לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאִי לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תִּדְעִי, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁאַתָּ צְרִיכָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת תִּרְגְּלִי אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֹף, וְאִז תִּרְאִי בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן הַנִּסְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הִטְבַּע מְחַיֵּב כָּךְ, וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנָּה אֶת הַטְּבַע, וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁאַתָּ צְרִיכָה תִּשְׁתַּדְּלִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ עִם הַיְלָדִים, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מֵהֵם, וְתִמִּיד תִּהְיִי שִׁמְחָה וְעֲלִיזָה, וְתִבְשְׂרִי לִי תִמִּיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתסה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

ראי לחזק את עצמך ביותר במדת השמחה, והשמחה תביא לך
 בטחון בחיים, והעולה על הכל שיהיה לך בטחון עצמי, כי זה מה
 שחסר לך, ועל-כן חבל ללכת אל פסיכולוג וכו' וכו', פשאת
 בעצמך יכולה לקחת את עצמך בידיים ותאמרי עד כאן, ואל תסבלי
 כבר את הסבל הנורא שסבלת עד עכשו, העקר ראי להתחיל לחיות
 חיים דתיים, ותשמרי שבת, ואז השבת תשמר עליך, וכן ראי
 לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשמר שבת-קדש, ואז השבת
 תשמר עליך, כי השבת היא בת זוגן של ישראל (בראשית רבה, פרשה
 יא, סימן ח'), ועל-ידי שתשמרי שבת, תזכי למצא בן זוג.

נא ונא עשי כל מיני פעולות שבעולם להתחנות, ואל תסתכלי
 על כל הבלבולים שיש לך בענין הבריאות וכו' וכו', זה רק דמיון
 שהורס אותך, הגיע הזמן שתקחי את עצמך בידיך, ואז תראי עצמך
 בצורה אחרת לגמרי.

ראי לשמר שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך שתצליחי בחייך, ותרצי להתחנות, ותהיי
 תמיד שמחה ועליזה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתסו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' [ין] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
 בשמחה, וחס ושלום, אל תעזב את השדוף, כי זה השדוף שלך מן

אֲשֶׁר כ' תתסז בַּנְחַל לֵא

הַשָּׁמַיִם, וְאָסוּר לְשַׁבֵּר שְׂדוּף, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַכַּנְס לַחֲפָה בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת.

אִי אֶפְשֶׁר לְהַכְרִיחַ אֶת הַבַּת שְׁלֵא לְלַכֵּת לְבַקֵּר אֶת הַהוֹרִים, בְּנֻדְאֵי הִיא צְרִיכָה תְּשׁוּמַת-לֵב הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי עֲבָרָה הַרְבֵּה הַרְבֵּה אֲסוּנוֹת בַּחַיִּים וּמְשֻׁבְּרִים גְּדוּלִים וְכוּ', וְכוּ', וְעַל-כֵּן יִהְיֶה עֲלֶיךָ עֲבוּדָה לְחִזְקָה וּלְשִׁמְחָה וּלְעוֹדְדָה, וְלִזְהָ תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי אֱהָבָה וְסִבְלָנוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתִּזְכְּרוּ לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּבִלְבוּלִים, רַק תִּגּוּרוּ יַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְתָּה וְרַעוּת, וְאָז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתסז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה תִּקְדֶּם אֶת הַיְשׁוּעָה שְׁלֶךְ.

נָא וְנָא תִשְׁמְרֵי עַל שַׁבָּת, וְהַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְתִדְעֵי שֶׁהַשַּׁבָּת הִיא בַת זוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְזִכּוֹת שֶׁתִּשְׁמְרֵי שַׁבָּת, תִּזְכְּרֵי לְמַצָּא אֶת בֶּן זוּגָךְ, וְתִתְחַתְּנוּ מֵהָ שְׂיִיתֵר מֵהָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתִצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶקְנֶה שְׁתַּמְשִׁיךְ בְּהַדְפָּסַת "סֵפֶר הַמִּדּוֹת" עִם אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת, לְעַת עֵתָה מִסְפִּיק רַק חֲמֵשׁ-מֵאוֹת, חֵלֶק תּוֹרִיד לְהוֹרֵאת קִבֵּעַ, וְהִשָּׁאֵר אֲנִי צָרִיךְ לְחֵלֶק לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וּלְבֵית-סֵפֶר, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שְׁכַלֵּם יַחְזְרוּ בְּ"סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" בְּעַל-פֶּה, אִם יִשָּׁאֲרוּ כִּפְּהָ עֲמוּדִים רִיקִים, אוֹסִיף מִכְּתָב מִמְעַלֵּת לְמוּד "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת", וּבִפְרָט לְכַנֵּי הַנְּעוּרִים, עַד שִׁיְהִיו שְׂגוּרִים עַל פִּיהֶם דִּיקָא, וְאַחֲרֵיכֶן תִּתְמַקֵּד עַל סֵפֶר "גֵּר לְהַצְדִּיק", כִּי יֵשׁ לִי הַרְבֵּה הוֹסְפוֹת לְסֵפֶר, וְיִהְיֶה נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, כִּי הַסֵּפֶר יִכִּיל בְּעֶרְךָ מֵאֲתִים עֲמוּדִים אוֹלֵי יוֹתֵר, וְאַצְרֶךְ כִּפְּהָ קוּנְטֵרְסִים לְחִנּוּכָהּ, וְיִהְיֶה סֵפֶר מְכַרְךָ. רְאֵה לְבִדֵּק אֵילוֹ קוּנְטֵרְסִים וְנִדְפְּסוּ כְּבָר מִ"אוֹצֵר-הַחַיִּים", כִּי לְדַעַתִּי, נִשָּׁאֲרוּ רַק שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה קוּנְטֵרְסִים, וְאֲנִי יִכוֹל לְגַמֵּר אֶת זֶה, וְכֶךָ יִצָּא לְאוֹר עוֹד סֵפֶר נִפְלָא "אוֹצֵר הַחַיִּים", וּבֵין סֵפֶר לְסֵפֶר אַתֶּם יִכוֹלִים לְהוֹצִיא עוֹד חֵלֶק "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", כִּי זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

הַעֲקֵר חֲזָקוֹ וְאִמְצוֹ מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵּר אֶתְכֶם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּכְבֹּר רְאִיתֶם נְסִים נִגְלִים.

אִם אֶפְשֶׁר לְבִדֵּק בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן שְׁלִי כִּפְּהָ יֵשׁ, אֶהְיֶה לְךָ אֶסִּיר תּוֹדָה.

וְכֵן תִּבְרַר אִיפֹה נִמְצָא עֲכָשׁוּ ... כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְדַבֵּר עִמוֹ דְּחוּף.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתס"ט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' [י] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְבִקְשׁוֹךָ עוֹד פַּעַם, שֶׁתְּשַׁתְּדֵּל לְסַפֵּק לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עוֹפוֹת וּבָשָׂר לְחַג (דַּעַת לְנִבּוֹן רַק לְאֱלוֹי שְׁנִשְׂאָרִים שָׁם עַל הַחֵג), לְכָל מִשְׁפָּחָה מֵעַל חֲמִשָּׁה יְלָדִים שְׁלֹשָׁה עוֹפוֹת וְקִילוֹ בָּשָׂר, וְלִשְׂאָר שְׁנֵי עוֹפוֹת וְחִצֵּי קִילוֹ בָּשָׂר (תְּכַלֵּל גַּם אֶת מִשְׁפַּחַת ... וְתִשְׁלַח לָהֶם עִם שְׁלִיחַ, וְתֹאמַר לָהֶם שְׂאֵנִי שְׁלַחְתִּי לָהֶם), וּכְשֶׁאֲבוֹא אַחֵר הַחֵג — אֲשַׁלֵּם לָךְ.

הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, תְּהַלֵּה לְאֵל, זְכִיתָ לְהִיּוֹת אֶצְלֵי צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְזְכִיתָ לְהִיּוֹת עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂאִין דְּבָר גְּדוֹל מְזֵה, וּבּוֹדָאֵי הַשָּׁנָה תְּהִיִּינָה לָנוּ חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת בְּיַבְנָאֵל, וּבְכַפְרֵת אַתָּה, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפַּע גְּדוֹל עַד מְאֹד, הַעֲקָר הִרְחֵק אֶת הַדְּאָגוֹת מִמֶּךָ, תְּהִיָּה רַק בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַעֲשֶׂה בְּחֻכְמְתְּךָ, שֶׁיְהִיָּה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. תְּהַלֵּה לְאֵל, מִתְרַבֵּים הַיְלָדִים, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיְהִיּוּ אֶצְלָנוּ רַק שְׁמֵחוֹת.

הִיּוֹת שְׁ... עוֹשֶׂה בְּרִית בְּיוֹם שְׁשִׁי, וְכֵן ... עַל-כֵּן הִיָּה טוֹב לְעוֹרֵר אֶת גְּשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכָל אַחַת תֹּאפֶה מִשֶּׁהוּ בְּשִׁבִיל הַבְּרִית, כִּי הֵם עֲנִיִּים וְלִמְצוֹה רַבָּה יִחָשֵׁב, וּבְכַפְרֵת שְׁתִּי בְּרִיתוֹת בְּחַג הַסְּפוֹת, וְכֵן לְבִשֵׁל מִשֶּׁהוּ בְּשִׁבִיל הַסְּעֵדָה, וְזֶה יְהִיָּה חֹסֵד גְּדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׁמֵחָ...
 ...

כ' תתע.

בעזרת השם יתברך, יום שני מקרת יום הכפורים, שם ה' [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם תּוּכַל לְקַחַת אֶת הַבְּחוּר ... עַל
הַחַגִּים, וְכֵן אַתָּה יְכוּל לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, שְׁיַעֲזֹר לְךָ לְבָנוֹת אֶת הַסֶּכֶה,
וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד עִמּוֹ, כִּי, תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לוֹ רֹאשׁ טוֹב מָאד, וְהוּא
יְכוּל לְלַמֵּד אֶתְךָ, וְהִיא טוֹב מָאד, שְׂתַתְּחֶבֶר עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה
טוֹב לְשִׁנְיָכֶם, כִּי, תִהְיֶה לְאֵל, הוּא בְּחוּר מְכֻשָׁר מָאד, אֵךְ הוּא אֵינוֹ
מְסַתְּדֵר בְּבִית, וְעַל-כֵּן זֶהוּ דָּבָר גְּדוֹל מָאד אִם תִּקַּח אוֹתוֹ תַּחַת
כְּנֶפֶיךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! צְרִיכִין בְּנֵה הָעוֹלָם הַתְּחִיזוֹת
עֲצוּמָה, וּבִפְרָט אַתָּה צְרִיךְ הַתְּחִיזוֹת מָאד מָאד, אֲבָל בְּיוֹתֵר מִזֶּה
אֲשַׁתְּךָ צְרִיכָה חֲזוּק, כִּי סוּף כָּל סוּף עֲדִין אֵין לָהּ יְלָדִים, וְהִיא מָאד
מְמַרְמֶרֶת, וְצָר וְנָמַר לָהּ מָאד, וְעַל-כֵּן אֶמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֹאשׁ
הַשָּׁנָה ו:): אִשָּׁה בְּעֵלָה מְשֻׁמָּה; וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׂבָעוֹלָם לְשִׁמְחָה וּלְחֻזֵק אֶת אֲשַׁתְּךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׂבָעוֹלָם, שְׂאִתָּה
יְכוּל לְשִׁמְחָה אוֹתָהּ, כִּי עוֹבֵר עָלֶיהָ מַה שְׂעוֹבֵר — כָּל מִינֵי מְשֻׁבְּרִים
וְגַלִּים, וְאַתָּה צְרִיךְ לְתַתּ לָהּ יוֹתֵר תְּשׁוּמַת-לֵב, וּלְדַעֲתִי, בְּנֵה שְׁ... גֵּרוּ
יְאִיר, יִכְנַס בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, הוּא יְבִיא בְּרָכָה וְשִׁמְחָה לְבֵית.

וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מָאד מָאד, הִנֵּה נִכְנַס עִכְשָׁו חַג שְׁמַח, חַג
הָאֲסִיף, רֹאה לְאֶסְףָּ לְתוֹךְ בֵּיתְךָ אֶת הַבְּחוּר הַנַּ"ל, וּמִמֶּשׁ יְאִיר לְכֶם,
וְהָעוֹלָה עַל הַכָּל — רֹאה לְאֶסְףָּ שְׁמַחָה גְּדוֹלָה בְּבֵיתְךָ, שְׂתִשְׁמַח
וּתְחִיזֵךְ אֶת אֲשַׁתְּךָ, וְתַדַּע אֲשֶׁר הַחֶבֶר הַכִּי טוֹב בַּחַיִּים — זֶה הָאִשָּׁה,
כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל הָאָדָם חוֹשֵׁב שְׂיֵשׁ לוֹ חֲבָרִים וְכוּ', וּלְכַסּוֹף הֵם מְנַצְּלִים
אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן רֹאה שְׂעַקֵר הַחֶבֶר שְׁלָךְ יִהְיֶה אֲשַׁתְּךָ, וְתַתֵּן לָהּ הַרְבֵּה
תְּשׁוּמַת-לֵב, כִּי הִיא מָאד זְקוּקָה לָזֶה, הִיא מְרַגֵּשָׁה אֶת עֲצָמָה

אֲשֶׁר כ' תתעא בַּנְחַל לה

גְּלִמְוֵדָה וְאַמְלָלָה וְכוּ' וְכוּ', וּמְאֹד מְאֹד שְׂבוּרָה וְעֲצוּבָה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה זֹאת לְעֹזֵר לָהּ בְּכָל מִיַּי אֲפָנִים, וְזוּהִי הַמְצִיָּה הַכִּי גְדוּלָּה. וְזָכוּר תִּזְכֹּר, שֶׁרַק אֲשֶׁתְּךָ הִיא הַחֵבֵר הָאֲמִתִּי שֶׁלְּךָ, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה זֹאת — לְהִיּוֹת תָּמִיד עִם אֲשֶׁתְּךָ, וּתְחַזְּקֶה וּתְאַמְצֶה בְּכָל מִיַּי דְּבוּרִים. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תִּכְנִּיס אֶת הַבְּחֹר הַנַּ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּבּוֹא בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְּלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְתִפְקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא בְּזֹאת הַשָּׁנָה.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מִחְרַת יוֹם הַכְּפוּרִים, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחֹר יְנִיק וְחַפִּים ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד נִהְיִיתִי לְרְאוּתְךָ אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ וַ"ל, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַשְׁתַּנּוֹת לְטוֹבָה, וְתִלְמַד בְּתִתְמֻדָּה רַבָּה, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ חוֹשִׁים טוֹבִים, וְרְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַחוֹשִׁים שֶׁלְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחַ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְאַרַח בְּחַג אֲצֵל ... וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד עִמּוֹ, כִּי הוּא לֹא לָמַד אֶף פְּעַם, וּבְזֶה שְׂאִתָּה תִלְמַד עִמּוֹ, תַּעֲשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד גְּדוּל, כִּי עַדִּין אֵין לָהֶם יְלָדִים, וּמִמָּשׁ תִּכְנִּיס אוֹרָה וְשִׂמְחָה בְּתוֹךְ בֵּיתָם.

אֲקַנְוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְרִים אֶת מֶה שְׂאֲנִי אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה לְעֹזֵב כְּבוֹר אֶת הַיְלָדוֹת וְהַקְּטָנוֹת שֶׁלְּךָ, וְתִתְמַיֵּד מְאֹד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכֵן תִּחְזֹר הַרְבֵּה בְּמִסְכַּת סִפָּה שֶׁלְּמִדְתָּם, כִּי תִהְיֶה

לְאֵל, יֵשׁ לְךָ חוֹשִׁים טוֹבִים, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֲצִלְךָ, וְתִקְנִים אֶת רְצוֹנִי לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם עִם ...

הַמֵּאחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מַחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ אוֹתְךָ, אֵין מְלִים בְּפִי, וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּעֲיֵן הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִים", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ. וּבְאַמַּת הָאָדָם צָרִיךְ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי אַפְגָּנִים שְׁבָעוּלִים, וְאֶסוּר שֶׁיִּפֹּל בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוֹם פְּגָמִים וְאִפֶּן, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחִזֵּיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִכָּל דָּבָר קָטָן, הֵן אַמַּת שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מָה שְׁעוֹבֵר — כָּל מִינֵי דְכָאוֹנוֹת וְשִׁבְרוֹן לֵב, עִם כָּל זֹאת זוֹ לֹא הַתְּכַלִּית, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְגָּנִים שְׁבָעוּלִים, וְצָרִיכִין לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאֵף שֶׁהוּא דָּבָר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי עֲבוֹדַת הַשְּׂמֵחָה הִיא הָעֲבוֹדָה הַכִּי קָשֶׁה לְאָדָם, כִּי מֵרֵב פְּגָעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמָן הוּא נִמְשָׁךְ אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַדְּפָאוֹן, עִם כָּל זֹאת מִי שְׂרוּצָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, וּכְכֹל שֶׁיְהִיָּה בְּשְׂמֵחָה — כֵּן יִצְלִיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וְעַל-כֵּן רֵאָה לְשִׁמְעַ בְּכֹל יוֹם כְּלֵי זָמֵר, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁבְּבִיתְךָ תִּהְיֶה תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ חֶק קְבוּעַ, שֶׁיִּשְׁמַע בְּבִיתְךָ תְּמִיד כְּלֵי זָמֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְעַלֶּה מַצָּב רִוּחְךָ וּמִצַּב-רוּחַ אֲשֶׁתְּךָ, וְהִלְדִּים תְּמִיד יִגְדְּלוּ בְּמִצַּב-רוּחַ שֶׁל שְׂמֵחָה. וְאֵף שֶׁבְּתַחֲלָה מֵרֵב יְאוּשׁ וְדְכָאוֹן, קָשֶׁה לְךָ לְשִׁמְעַ כְּלֵי זָמֵר, עִם כָּל זֹאת תַּעֲשֶׂה מָה שֶׁתַּעֲשֶׂה, הָעֶקֶר לְשִׁמְעַ בְּכֹל יוֹם כְּלֵי זָמֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ לְצַאת מֵהַדְּפָאוֹן הַפְּגִמִּי שֶׁנִּכְנַס בְּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֵנֵי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּדַרְכְּךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׁמַח...

כ' תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַגָּרִים בִּיבְנֵי־אֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִמְשִׁיף עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, וְיִסְתִּירֵם בְּסֶתֶר צֶל כַּנְּפֵיו יִתְבָּרַךְ.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה חַג הַסְּפּוֹת, חַג הָאָסִיף וְנִכְנָס וּבָא, שֶׁהוּא חַג שְׁמַח מְאֹד מְאֹד, פִּי מִצּוֹת סִפָּה מְרֻמּוֹת עַל אֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, פִּי בְּאֵמַת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְצַאֵת בְּסִפָּה אַחַת, וְעַל-כֵּן מִצּוֹת סִפָּה הִיא מִצְוָה כּוֹז, שְׁכוּלְלַת אֶת כָּל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, פִּי רְאוּי לָהֶם לְכֹל עִם יִשְׂרָאֵל לֵישֵׁב בְּסִפָּה אַחַת, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְהַחְזִיק עִצְמְכֶם בְּיַחַד, וּבִפְרָט בְּחַג הַסְּפּוֹת הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְתִמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם עַל אֶהְבַּת יִשְׂרָאֵל, לְאַהֲבָ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא סֵתֶם אֶהְבָּה מִשְׁפָּה וְלַחֲוִץ, אֲלֹא הָאֶהְבָּה שְׁלָכֶם צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֶהְבָּה פְּנִימִית, כְּמוֹ מִצּוֹת סִפָּה, שֶׁמְסוֹכְכַת עַל הָאָדָם לְגַמְרִי, כִּף צְרִיף כָּל אֶחָד לְסוּכָּה עַל חִבְרוֹ, וְלֹהֶשְׁתַּדֵּל לְהִבִּין אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלְדוֹנּוֹ לְכַף זְכוּת, וְזֶה עֵקֶר הַצְּלָחָתֵנוּ — כְּשֶׁנִּחְזִיק אֶת עִצְמֵנוּ בְּיַחַד בְּאֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יַעֲזֹר, וּבִפְרָט בְּאִיזָה דְּבוּר טוֹב, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִזֶּה — מְלַדְּבֵר וּלְנַחֵם אֶת חִבְרוֹ, פִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר אִיזָה מִשְׁבֵּר בְּגִשְׁמֵי וּבְרוּחֵינִי, וְהַמִּצְוָה הַכִּי גְּדוּלָּה לְעֲזֹר לוֹ, וְלְדַבֵּר עַל לְבוֹ, וְלִהְיוֹצִיאוֹ מִהַמְּצָר.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִהְיֶה לוֹ

סְפָה בְּפָנַי עֲצָמוּ, כִּי מִצֹּת סְפָה שׁוֹמֵרֶת אֶת הָאָדָם כָּל הַשָּׁנָה, וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קִלְג'): זֶה אֵלַי וְאֲנֹהוּ, הַתְּנַאָּה לְפָנָיו בְּמִצְוֹת, עֲשֵׂה לְפָנָיו סְפָה נְאָה; וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמוּ סְפָה, וַיִּקְיָם: תִּשְׁבּוּ כְּעֵין תְּדוּרוֹ, מֵה דִיָּה אִישׁ וְאִשָּׁתוֹ אֶף סְפָה כֶּף (סְפָה כח.); כִּי עֵקֶר מִצְוֹת סְפָה — שְׂיֵהִיָּה בֵּיתוֹ עִמּוֹ, וְשִׁשְׂרָה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, וְלָדוֹן אִישׁ אֶת רַעְוֵהוּ לְכַף זְכוּת, וּבִפְרָט אֶת אִשָּׁתוֹ וְאֶת יְלָדָיו.

הָעֵקֶר אֵל תִּרְאוּ וְאֵל תִּפְחָדוּ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מִקְּוָה שֶׁהַשָּׁנָה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה פֶה בְּבִנְיָאֵל נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת, וְכָל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ יִפְלוּ תַּחַת רַגְלֵינוּ, וַיִּקְיָם אֲצִלָּנוּ: ה'שָׁנָה תִּהְיֶה שְׁנַת דִּיּוֹן נִצְחָה, שְׁנֵזְפָה לְנִצְחָה אֶת הַמְּלַחְמָה וְלִהְיֶים "עִיר בְּרִסְלָב" עַל אַפְסֵם וְחִמְתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְנִבְנֶה אֶת כָּל הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ בְּהִרְחָבָה גְדוֹלָה.

אַבְקָשׁ מִכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיִקַּח מ... שְׁלֹט גְדוֹל, וְתַתְּלוּ אֶת זֶה עַל בֵּיתְכֶם מִכָּל הַכּוּוֹנִים, וְנִזְכָּה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל בֵּיתְךָ שְׂאֵת וּבֵיתְךָ עוֹ, וַיִּכְנָסוּ לְגוֹר אֲצִלָּנוּ עוֹד מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבְנוֹ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ? תִּתְבַּרְךָ.

הַמֵּאֲחַל לְכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה מֵר ... גְּרוּ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שְׂמֵחַ לְשִׂמְעַ מ... שְׂאֵתָה עוֹזֵר לוֹ מִכָּל הַלֵּב בְּכָל הַתְּחוּמִּים, וְגַם אֶתָּה מְדַבֵּר טוֹב עֲלֵינוּ בְּחוּגֵי בֵּית.

זְכוּר תִּזְכֹּר, כִּי לָנוּ אֵין עֲנָן לַעֲצֹר לָךְ בְּשׁוֹם דְּבָר, אֲנַחְנוּ רַק רוֹצִים אֶת הַמַּגִּיעַ לָנוּ בְּתוֹר תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם. וְתִקַּח הַיִּטֵּב בְּחֻשְׁבוֹן, כִּי הַנְּצִיגִים שְׁלָנוּ כָּלֵם בְּעֲלֵי רָמָה גְבוּהָה וְעַם רֹאשׁ עַל הַכְּתִפִּים,

אָשֶׁר כ' תתעה בנחל לט

פֶּאֶשֶׁר תּוּכַל לְהִזְכֵּחַ בְּעֶצְמְךָ, מִמִּילָא גַם הַנְּצִיגִים שְׁלָנוּ הֵם הַנְּצִיגִים שְׁלָךְ, וְלֹא נֶעֱמַד לָךְ לְמַכְשׁוֹל בְּשׁוּם דְּבָר בְּעֵנֵן הַתְּפִתְחוּת הַמוֹשְׁבָה.

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲנַחְנוּ רַק נִגְדָּל, וְהֵאוּכְלוּסְיָה רַק תְּתַרְבֶּה, וְאֵין לְהִתְפַּחַד כָּלֵל מ... אֲשֶׁר יוֹתֵר מְלַעְשׁוֹת רוּחַ, הוּא אֵינוֹ יְכוּל, תְּהִלָּה לְאֵל, הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ מִתְּפַתְחַת וּמִשְׁגִּשְׁגָּת, וַיִּכְנָסוּ לְגוּר הַשָּׁנָה עוֹד עֲשָׂרוֹת מִשְׁפָּחוֹת פֶּאֶשֶׁר תִּזְכַּח, וּמִמִּילָא אִם אַתָּה עוֹזֵר לָנוּ, אַתָּה עוֹזֵר לְעֶצְמְךָ, וְכָל נְצִיג שְׁלָנוּ שְׂיִכְנָס, זֶה נִכְנָס בְּיָדְךָ, פִּי אֵין לָנוּ שׁוּם עֵנֵן לְהִכְנָס בְּתַגְרוֹת כְּמוֹ שֶׁהַתְּפִאָר הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְהִסִּית אֶת הַתּוֹשָׁבִים נִגְדָנוּ, כְּאֵלוּ מִי יוֹדֵעַ מָה אֲנַחְנוּ רוֹצִים... הֵן אַמֶּת, שְׁעַכְשׁוֹ נֶעֱמַד חֲזַק עַל נִקְדָּה זוּ, שְׂיִבִיאוּ רַב סְפָרְדֵי נִטְרָאֵלִי לְגַמְרֵי מִבְּחוּץ, שְׂאֵין לוֹ שׁוּם עֶסֶק עִם פּוֹלִיטִיקָה, וַיִּשְׁרַת אֶת כָּל הַצְּבוּר נְאֻמָּנָה בְּלִי יוֹצֵא מִהַפְּלֵל, וְהוּא יַחְתֵּם בְּפָנָי רֵאשׁ הַמוֹעֶצָה וְחִבְרֵי הַמוֹעֶצָה, שְׁלַקְחוּ אוֹתוֹ לְרַב הַמוֹשְׁבָה רַק בְּתַנְאֵי שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם עֶסֶק עִם תַּקְצִיבִים וּפּוֹלִיטִיקָה, כְּאֵשֶׁר אוֹ טְרַף וְכוּ' וְכוּ', לֹא סִתֵּם לְחַיּוֹת וְלִהְנוֹת מִכְּסָפֵי צְבוּר, וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְלִהְתַּעַרֵב כָּל הַיּוֹם בְּפּוֹלִיטִיקָה... וְכֵן שְׂיִהְיֶה פְּקוּיָה חֲזַק לְאֵן הוֹלְכִים הַתַּקְצִיבִים שֶׁל הַמוֹעֶצָה הַדְּתִית וְכוּ'.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׂיִהְיֶה לָךְ יֵשׁוּב הַדְּעַת אַמְתִּי וְדְעַת נְכוּנָה, וּבְיָדָי לֹא תִתְחַרֵט.

הַמֶּאֱחָל לָךְ וּלְכָל מִשְׁפַּחְתְּךָ חַג שְׂמַח...

כ' תתעה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מִשְׁקִיעַ בְּיַלְדִים, וּבַכְּפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּעֵנֵן הַסֶּפֶה,

שְׁאֵתָה מַחְדִּיר בָּהֶם מַעֲלַת מְצוֹת סְפָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה. כִּי תִדַע, שְׁזֵה מִיסוּדוֹת הַחֲנוּף לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים בְּמַצָּנוֹת סְפָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַהַעֲרָכָה שְׁאֵנִי מְעַרִיף אוֹתְךָ בְּעַבְדוּתְךָ עַבְדוּת־הַקֶּדֶשׁ, כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ מָה הֵייתִי עוֹשֶׂה בְּלִעְדֶיךָ, כִּי רֹאִים שְׁמָאז שְׁנֹכְנִסְתָּ בְּנִהוּל הַתְּלַמוּד־תּוֹרָה, כָּל הַיְלָדִים נִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרֵי מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה, וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁבָאֲמַת נִצְלִיחַ, רַק צְרִיכִין סְבָלְנוֹת.

[דְּבַרְתִּי עִם ... תַּחֲזִיקָה אוֹדוֹת הַמְּשַׁכּוֹרוֹת, וְגַם תִּקְבַּל פֶּה מִכְתָּב כָּלְלִי לָךְ, פֶּשׁוּט עַכְשָׁו בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן אֵין מְאִיפָה לְתַת תּוֹסֶפֶת בְּמְשַׁכּוֹרוֹת, הִנֵּה הִלְכָתִי וְלוֹיֵתִי אֶצֶל אַחַד בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים שְׁקָל עַל חֶשְׁבוֹן זֶה, אֲבָל אֵנִי צְרִיף לְשֵׁלֵם אֶת זֶה תְּכַף־וּמִד אַחַר הַחֵג, וְעַל־כֵּן אֵל תַּחֲשֵׁב כְּרַגַע כְּאֵלוּ יֵשׁ לִי אֵיזָה כֶּסֶף, אַדְרָבָה אֵנִי שְׁקוֹעַ בְּחֹבוֹת, שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ יוֹדֵעַ, וְכִבֵּר יוֹצִיאֵנִי מִהַפַּח הַיָּקוּשׁ הַזֶּה, אֵנִי לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ אֵנִי יָכוֹל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, מְלַבֵּד גְּדֹל הַחֲלֻשָׁה שְׁאֵנִי חָלַשׁ כְּבָר שְׁלֹשָׁה יָמִים אַחַר הַצּוּם, אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ אֵנִי יָכוֹל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד תַּחַת לְחֻצִים כְּבָדִים שֶׁל כֶּסֶפִים, וְעַל־כֵּן אֵנִי לֹא רוֹאֶה בְּכָל־לֶתֶן עַכְשָׁו תּוֹסֶפֶת בְּמְשַׁכְרֶת, אֵין מֵהֵיכָן, הַכִּיס רֵיק וְאֵין בּוֹ, וּמִמָּשׁ כְּמַעַט שְׁאֵנִי מְתִיאֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִגְבִּיַּת יָדַיִם, כָּל חַיּוֹתֵי הַיָּדַיִם רַק לְבָרַח אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְאֵנִי רוֹאֶה מְרַחוּק שְׁפַע גְּדוֹל שְׁיָבוֹא אֵלַיִנוּ, וְכָל הַמַּצָּב יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי, וְעַל־כֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לְחַכּוֹת עוֹד חֲדָשׁ — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, כִּי פֶשׁוּט אֵין לִי מְרָאָה מִקּוּם אֲפֵלוּ שְׁקָל אַחַד, וְאֵנִי חַי בְּנִסִּים, כְּאֲשֶׁר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲיֵד, כִּי מְלַבֵּד חֲלֻשָׁתִי שְׁאֵנִי מְאֹד חָלוּשׁ, עוֹד זֹאת כָּל אַחַד בָּא וּבּוֹכָה בְּתוֹכִי עַל צְרוּתִיו, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה לַעֲשׂוֹת רַק לְחַזֵּק אוֹתוֹ, אֲבָל מִי מְחַזֵּק אוֹתִי... הַעֲקָר אַתָּה רְאֵה לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַמַּצָּב יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי לְטוֹבָה, וְאֵז נִכְלָל לְתַת מְשַׁכּוֹרוֹת גְּבוּהוֹת לְכָל הַמְּלַמְּדִים וּלְכָל הַמּוֹרוֹת, וְזֵה בְּרוּר. כִּי אֲנַחְנוּ בְּמַצָּב שֶׁל עֲלִיָּה, שְׂרַק נִעְלָה וְנִצְלִיחַ.

אודות שמחת בית השואבה, בנדאי צריכין לעשות בכל לילה שמחת בית השואבה עם תעמולה גדולה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבאמת תהיה שרויה בינינו שמחה ואהבה, ועל קטב זה אתה צריך לדבר, כי עובר על כל אחד ואחד מאנשי שלומנו עניות ודחקות, אבל זה גם בכל העולם פלו, ועל-פן ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבאמת נצליח.

המאחל לך חג שמחה...

עם המכתב שלך היה מצרף עוד מכתב, אבל נקטעה החתימה, ואיני יודע מי שלח את המכתב, על-פן תברר לי מי שלח את המכתב, כי הוא שואל לי שם איזו שאלה על איזו דירה, אבל אני לא יודע מי כתב לי את המכתב.

כ' תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי מחרת יום הכפורים, שם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל הרב ... מנהל תלמוד תורה "ילדי-חן" ואל ... מנהלת בית-ספר "בית פיגא", הוי"ה ישמור אתכם מכל רע, ויצליח דרככם בכל אשר תפנו.

אודות התוספות במשכורות למלמדים ולמורות, מה אמר לכם, שניכם כתבתם לי מכתבים מלאי מרירות, שבא החג ואין מהיכן לשלם את המשכורות, וכלם משפחות מרבות ילדים, בכן עשיתי דבר מאד מוזר, ונוסף על חובותי קפצתי ולויתי עשרת אלפים שקלים, באפן שיהיה לכם לשלם על-כף-פנים חלק מהמשכורות למלמדים ולמורות, אבל באמת הכסף הוא רק הלואה שלויתי, ואני לא מבקש מכם שאתם תשלמו לי את זה חזרה, זה כבר העסק שלי, אבל תתחשבו, שפשוט המצב עכשו הוא בלתי נסבל, והכל אודות הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, שקפח אותנו, שאין לנו

מבנים, וצריכין לשלם יותר מחמשת אלפים שקל רק שכר דיירה בכל חדש לחנוף שלנו, בשעה שיש מבנים ריקים, שמביאין ילדים מבחוץ, אשר זו רשעות שאין כמותה, ואני לא צריך להאריך לכם, בפסוק הכל יש שמה חמשה-עשר ילדים מתושבי יבנאל, ואנחנו בלי עין הרע כמעט מאה וחמשים ואפלו יותר, כי אם היו לנו המבנים, היינו יכולים לעשות גם שמה את הפעוטון ואת הגנים, ואז לא היינו צריכין לשלם בכלל שכר דיירה בשביל המוסדות שלנו, מלבד זאת חמום ומזגן ותאורה, שכל זה מחיבת המועצה לשלם לנו, כי סוף כל סוף מי שיש לו בית משלם ארנונה ומסים גבוהים, ועוד איך משלם וכו', ועל-כן בשביל הרשעות של הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, אנו צריכים לסבל כל-כף. בשביל זה הייתי מצייע לכם לחכות עוד מעט, ואז תשתנה המפה לגמרי לטובה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנוכל לעלות למשכורות של אלפים וחמש מאות שקל עד שלשת אלפים שקל בכל חדש למלמדים ולמורות בלי שום גזמה, כי אדרבה, אצלי הולך בחיים שהמלמדים והמורות יקבלו המשכורת הכי גבוהה והכי טובה, ושיהיו להם התנאים הכי טובים, כי סוף כל סוף הם מחנכים את ילדינו, ובני אדם לא יודעים כי למחנף מגיע יותר מכלם, כי הוא מוסר את נפשו בעבור ילדינו, אבל הרגע הזה פשוט אי אפשר בשום פנים ואופן לתת איזו תוספת במשכורות, ועל-כן מאד מאד אבקש אתכם, שתתחשבו עמי, כי פשוט אני ממש מתמוטט מרב חובות, מלבד חלשתי עכשו אחר הצום, כי צמתי מאד מאד קשה ביום הקדוש, וכל-כף חלוש הייתי, ומלבד זאת כל אחד בוכה לי בכל יום ויום עם צרותיו ודאגותיו, ואני אנה אני בא וכו' וכו', על-כן תתחשבו עמי מאד, כי דיקא עכשו קשה לי מאד מאד, אבל אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתעזרו לי ונצליח, ואז ישתנה המצב לגמרי לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו במשימתכם הקדושה לחנף את הילדים על טהרת הקדש, ולהחדיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך,

וְשִׁיחִיו בְּעֲלֵי מְדוֹת וּבְעֲלֵי דְרָךְ-אֶרֶץ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.
וּתְאֲמִינוּ לִי, שְׂכָבֵר רוּאִים אֶת הַפְּרוֹת שְׂאֲתָם חֲרָשְׁתָּם וּזְרַעְתָּם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי ג' מִחֲרַת יוֹם הַפְּפוּרִים, שֵׁם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדוּ"ח, וּפְהָ תִקְבְּלִי גַם מִכְתָּב
שְׂפִתְבָּתִי לָךְ, וְלָרַב ... פְּשׁוּט הַמְצָב הוּא עֲכָשׁוּ בְלָתִי נִסְבֵּל, וְאֲנִי לֹא
יְכוּל לְזוּז מְרַב צֶעַר וְיִסּוּרִין, וְאֶת הַהֲלוֹאָה שְׁלַקְחָתִי בְּשָׁבִיל
הַמְלַמְדִים וְהַמּוֹרוֹת, זֶה לֹא הֶעֱסַק שְׁלָכֶם, פְּשׁוּט כָּאֵב לִי מְאֹד לְמָה
נִהְיָה מְקַפְחִים, וְעַל הַחֵג לֹא הִיָּה לְהַמְלַמְדִים וְלַמּוֹרוֹת שׁוּם הַתְּחַלָּה
שֶׁל מְשִׁכוֹרוֹת, וְקִפְצָתִי וְעִשִׂיתִי דָּבָר זָר וּמוֹזָר וְלוֹיִתִי כֶּסֶף, אֲבָל אֲנִי
צָרִיךְ לְשָׁלֵם אֶת זֶה, וְזֶה לֹא הֶעֱנִין שְׁלָכֶם, אֲנִי כָּבֵר אֲשַׁלֵּם אֶת זֶה,
כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, אֲבָל עֲכָשׁוּ קִשָּׁה לִי
מְאֹד מְאֹד לְתֵת אִיזוֹ תּוֹסֶפֶת בְּמִשְׁכוֹרוֹת, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂתַכְּף-מִיָּד אַחַר זְמַן קִצְרָה כָּל הַמְצָב יִשְׁתַּנָּה.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לַעֲזֹר לִי ... בְּכֹל מָה שְׂאֵת יְכוּלָה, כִּי אֲנַחְנוּ
בּוֹדְאִי נִצְלִיחַ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהִיָּה רָאוּי לָךְ לְדַבֵּר עִם גְּבִרַת
... חַד מְשִׁמְעִית, אִם תַּעֲשִׂי אֶתְנוּ קוֹנֵצִים, נַעֲזֹב אוֹתָהּ תַכְּף-וּמִיָּד,
וְאִזּוּ נִרְאָה אִם מְשִׁפְחָתָהּ תִּבּוֹא לָהּ לַעֲזֹרָתָהּ, וְכֵן אוֹדוֹת הָאֲבָנִים
שְׁזוֹרְקִים עַל הַבְּנוֹת, תַכְּף-וּמִיָּד תַּפְתְּחִי תִיק בְּמִשְׁטָרָה וְאֵל תַּפְתְּדִי.
מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת אִם עֲשִׂית מִשְׁהוּ בְּשָׁבִיל זֶה, אֲנַחְנוּ לֹא
צָרִיכִים לְפַחַד מֵאֶף אֶחָד, הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע אָמַר: סִגְלָה
נִגְדָה רְשָׁעִים — לֹא לְפַחַד מֵהֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂבִאָמַת נִצְלִיחַ, וְנִכְנָס בְּתוֹךְ הַמוֹעֵצָה,
וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה שֵׁם מִהֶפְכָּה לְטוֹבָה, כִּי לֹא יִתְכַן שְׁנֵהְיָה כָּל-כָּף מְקַפְחִים

על לא דבֿר, רק בשביל רשעות הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, ולעמד בחוץ זה גם-כן לא עסק, פי מבחוץ נובח פֿלב וכו', אבל בפנים עושים סדר, פי זה לא הפקר.

את המכתב שְׁלַךְ בשביל ... גרו יאיר, תנסחי מאד מאד יפה, ונשלח את זה לְכָל תושבי יבנאל, ואת יכולה לחתם את השם שְׁלַךְ בתור מנהלת בית-ספר "בית פיגא", ואין לך מה לדאג, אנחנו צריכין להיות מאד מאד חזקים, ואני מבטיח לך, שפאן תהיה ירושלים של הגליל, ויהיה מקום של תורה ותפלה, מקום של צדקה וחסד, מקום של שמחה וקדשה וטהרה, ונופה לגדל ולחנך את ילדינו על הצד הכי טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי במשימתך, ותבשרי לי בשורות משמחות.

אין לך מה להתפחד כִּלְל משום דבֿר, פי גדול אדונינו ורב להושיע, ואנחנו תלויים ועומדים רק בידו יתברך, פי אין לנו אחר בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, פי רואים בחוש, שאף אחד אינו רוצה לעזר לנו עם כלום, וזה עקר הישועה, פי אחרת היינו בוטחים באדם, וכך אין לנו על מי לבטח רק בהקדוש-ברוך-הוא, פי רק הוא יכול לעזר לנו ולא אחר.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתעח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי מחרת יום הכפורים, שם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וְכָל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל כָּלֵליות אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדוש", "חסידיו ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הוני"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם

וְיַצִּילֵם מִפֶּלַע צָרָה וְצוּקָה, וּמִפֶּלַע נִגְעָה וּמִחֻלָּה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצִּילָהָ
בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! הנה נכנסים עכשו ימי שמחה, חג פְּנֵה שְׁחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים הַעִידוּ (סֵפֶה נא): מי שלא רָאָה שְׁמַחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה, לֹא רָאָה שְׁמֵחָה מִיָּמָיו, כִּי שֵׁם הָיָה שׁוֹאֲבֵין רוֹחַ-הַקְדָּשׁ, הֵינּוּ כִּי בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֵׁם צִמְצַם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד הַרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד שְׁמֵחָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִשְׁמֵחָה זֹה, כִּי כִּשְׁאֲדָם מְרַגֵּישׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, זוּהִי הַשְׁמֵחָה הַכִּי גְּדוּלָה, וּכְעֵין שְׁאֲמָרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירושלמי מועד קטן, פֶּרֶק ב', הַלָּכָה ד'): שְׁמֵחָה לְאָדָם בְּשַׁעָה שֶׁהוּא דָר בְּתוֹךְ שְׁלוֹ, כִּי אֵין עוֹד יוֹתֵר שְׁמֵחָה מִזֹּו שְׁאֲדָם בְּטַל וּמְבֻטָל אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְרַגֵּישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׁשׁוֹרָה אֶצְלוֹ, זוּהִי הַשְּׂכִינָה. וְעַל-כֵּן רָאוּ בְיָמֵים אֵלוֹ, יָמֵי שְׁמֵחָה, לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּלְשִׁמְחָה אֶחָד אֶת חֲבָרוֹ, וְכֵן לְשִׁמְחָה אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וְהִיִּיתִי מְצִיעַ, שְׁפָל לִילָה יַעֲשֶׂה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁמַחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה בְּתַפִּים וּבְמַחֲלוֹת וּבְכָלֵי זְמַר, כִּי אֵין לָנוּ מַה לְהַתְפַּחַד כָּלֵל, אֲדַרְבָּה חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמָרוּ (סֵפֶרִי, פֶּרֶשֶׁת קַח): שְׁמֵחָה לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — כְּשִׁיאֲבָדוּ מְכַעֲסִים מִן הָעוֹלָם; וְהִיִּוֹת שֶׁהַסֵּמֶךְ-מ"ם אוֹרֵב עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְדִקְא עַל-יָדֵינוּ יִמְחָה לְגַמְרֵי, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר שְׁמוֹחֵק וּמְגַרֵּשׁ אֶת הַטְּמָאָה כְּמוֹ מִדַּת הַשְּׁמֵחָה, וְעַל-כֵּן תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם לְשִׁמְחָה וּלְשִׁמְחָה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּקְיָמוּ מִצּוֹת שְׁמֵחָה, וּבְפֶרֶט עֲכָשׁוּ בַסֵּפֶה הַקְדוּשָׁה, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְאֶכֶל וּלְשִׁמְחָה בְּתוֹךְ הַסֵּפֶה, שֶׁרַבְנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), שֶׁהוּא סוּד סֵפֶה בְּרוֹחַ-הַקְדָּשׁ, וּמוֹהַר"ן וְ"ל גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה מִצּוֹת סֵפֶה לְכָל הַפְּחוֹת ז' עַל ז', לְרִמּוֹז פְּנִיגָד הַשְּׁבַעָה גְרוֹת, כִּי זֶה שְׁעוֹר סֵפֶה, שִׁיְהִיָּה בָּה ז' טְפָחִים עַל ז' טְפָחִים, וְכָל שְׂאִין בָּה ז' טְפָחִים עַל ז' טְפָחִים פְּסוּלָה, כִּי צְרִיכָה לְהִיֹּת גְּדוּלָה לְכָל הַפְּחוֹת ז' טְפָחִים עַל ז' טְפָחִים פְּנִיגָד שְׁבַעַת הַגְרוֹת: הַעֲיָנִים וְהָאֲזָנִים, הַחֻטִּים וְהַפֶּה, כִּי אֵלוֹ הַז' נִקְרָאוּ

הַמַּח, וְהֵם רֵאשׁוּ וְרַבּוּ שֶׁל אָדָם, וְכָל הַתְּאֻוֹת תְּלוּיִים בָּהֶם, וְעַל-כֵּן שְׁעוֹר סִפְּהָ שְׂרָאשׁוּ וְרַבּוּ יִכְנָסוּ בְּתוֹךְ הַסִּפְּהָ (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, סִפְּהָ, הַלֵּכָה א'; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינָיו, לְהַסְתַּכֵּל רַק עַל אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִשְׁמַע רַק אֶת קוּלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִשְׁמֹר אֶת עֲצָמוֹ מִכַּפֵּס וּקְפֻדוֹת, וְלִדְבַר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת אוֹר הַסִּפְּהָ, שֶׁהוּא שֹׁפֵעַ רוּחַ-הַקִּדְשׁ, שֶׁמְרַגֵּישׁ תְּמִיד שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן רְאוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת סִפְּהָ בְּשִׁלְמוֹת, וְאִישׁ אֶת רְעֵהוּ יַעֲזֹר, וּכְדֹאֵי לְכֶם לְבַקֵּר אֶחָד אֲצֵל הַשְּׂנִי בְּחַג הַסְּכּוֹת, בְּאִפְּן שֶׁתִּתְרַבֶּה הָאֲהָבָה וְהָאֲחֻדוֹת בֵּינֵיכֶם, מִמֶּשׁ כָּמוֹ מִשְׁפָּחָה אַחַת, וְאִין אַתֶּם יְכוּלִים לְשַׁעַר וּלְתַאֵר אֶת גְּדֵל הַנְּחַת-רוּחַ שֶׁתִּגְרָמוּ לְמַעַלָּה אֲצֵלוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּשַׁעַר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מִחֻזִּיקִים אֶת עֲצָמָם לְמַטָּה בְּיַחַד, גּוֹרְמִים תַּעֲנוּגִים וְשַׁעֲשׁוּעִים גְּדוּלִים לְמַעַלָּה, כִּי מְלֹאכֵי מַעַלָּה מִסְתַּכְּלִים אִיף שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מִחֻזִּיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, וְעַל-כֵּן כָּל עֲבוּדַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הִיא רַק לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, וְרַבָּנוּ ז"ל בָּא לְלַחֵם עִמּוֹ, וְלִאֲסֹף וּלְאַחַד נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן מִצְוֹת סִפְּהָ נִקְרְאוֹת גַּם חַג הָאֲסִיף, שֶׁאֵז מְאֻסְפִים אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִפְּלוּ אֵלָיו שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּסֻלַת גְּרִין וְיִקְבּוּ, גַּם הֵם עוֹשִׂים אֶת הַסִּפְּהָ, וְאֲדַרְבֵּה הֵם עֲקָר מִצְוֹת סִפְּהָ, כִּי מֵהֶם מְסַפְּכִים, לְהוֹרוֹת אֲשֶׁר אִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְאִפְּלוּ הֵכִי גְרוּעַ יְכוּלִים לְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מֵה שְׂאִין כֵּן עֲמָלָק, שֶׁהוּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, הוּא מְקַרֵּר אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וּמְפָרִידֵם, וְלִכֵּן רְאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם, שִׁיְהִיָּה בְּכָל יוֹם שְׂמַחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֲבָה, וְתִרְקְדוּ בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְתִתְאַרְחוּ אֶת שְׂכֵנֵיכֶם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּאַמַּת נִזְכָּה לְהַצְלִיחַ לְהַכְנִס לְמוֹעֶצֶה, בְּאִפְּן שֶׁנִּבְנְהָ אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וְלִכֵּן רְאוּ לַעֲזֹר, אִף שֶׁתִּהְיֶה לְאֵל, אִין לָנוּ שׁוּם עֵסֶק עִם פּוֹלִיטִיקָה, אֲבָל פֹּה הוּא עֲנִין שֶׁתְּלוּי בְּנַפְשָׁנוּ, כִּי פְּשׁוּט בְּלִי עֵין הָרַע, יֵשׁ לָנוּ כְּכֹר כַּמְעַט מְאֻתִּים יְלָדִים, וְאַנְחָנוּ זְרוּקִים בְּחוּץ, וְאִין לָנוּ כִּסְאוֹת וְשִׁלְחָנוֹת וְכוּ' וְכוּ', מִשְׁכּוֹרוֹת לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְצָרִיכִים לְשִׁלֵּם יוֹתֵר מִחֻמְשַׁת אֲלָפִים שְׁקָלִים בְּכָל חֹדֶשׁ רַק בְּשִׁבִיל שְׂכַר דִּירָה לְבֵית-הַסֵּפֶר וְהַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה וְהַפְּעוּטוֹן, וְסוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ מְשֻׁלְמִים אֲרֻנוֹנָה וּמַסִּים וְכוּ' וְכוּ', וּמִדּוּעַ לֹא נִקְבַּל מֵה שְׂמַגִּיעַ לָנוּ, וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲזֹר, וְהַקְּדוּשׁ-

אֲשֶׁר כ' תתעט בנחל מז

ברוך-הוא יֵעֹזר שְׁנוֹזְפָה לְבָנוֹת כָּאֵן עֵיר הַקִּדְשׁ, עֵיר שֶׁל תּוֹרָה, עֵיר שֶׁל צְדָקָה, עֵיר שֶׁל חֶסֶד, עֵיר שֶׁל אֱהָבָה, עֵיר שֶׁל שְׂמֵחָה, וְנִרְאָה לְכֻלָּם אֵיךְ עִם יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְגוֹר בְּיַחַד, וְאֲנַחְנוּ לֹא עוֹשִׂים שׁוּם הַפְּלִיּוֹת עִם שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲדַרְבָּה, עֲלִינוּ לְמִסֹּר אֶת נַפְשֵׁנוּ, שְׂתַהֲיֶה אֱהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה עֵקֶר שְׂלֵמוֹת מִצְוֹת סִבָּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתעט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! רַק אֶתְמוּל שְׂמֵעֲתִי, שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם אֶסֶר אֶת שְׁחִיטָתְךָ עוֹד פַּעַם.

מָה אֵמַר לָךְ! רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, שְׁעַכְשָׁו תַּהְיֶה לוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָה, וְיִצְטָרֵךְ לְבָרוּחַ מִשָּׁם בְּבוֹשׁוֹת וְחֶרְפוֹת גְּדוּלוֹת.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתוֹזָה עוֹד לְרֵאוֹת נְסִים נִגְלִים, שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְכִמוּ שְׁעֲשֶׂה עִמָּךְ עַד עַכְשָׁו נְסִים, עוֹד יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַרְבֵּה נְסִים.

רְאֵה לְחִזְק וּלְאֲמֵץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַחֲזִיקֵם בְּיַחַד בְּאֱהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה תָּמִיד שְׁלוֹם וְאֱהָבָה בֵּינֵינוּ, וְרְאוּי לְחִזְק וּלְאֲמֵץ אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וּבִפְרָט

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שָׂרָק יְכוּלִים, שְׁתַּהַיֶּה שְׂרוּיָה בִּיגִינוֹ אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִם נוֹלָד אֶצֶל מִיֶּשְׁהוּ בֶּן לְמִזֵּל טוֹב, אוֹ בַת לְמִזֵּל טוֹב, שְׁיֵרָאוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְעֹזֵר לָהֶם לְאַפּוֹת מְשֻׁהוּ בְּשִׁבְלֵי הַבְּרִית אוֹ הַקְּדוּשָׁה, הַעֲקֹר שְׁנִחְיָה יַחַד כְּמוֹ מְשֻׁפָּחָה אַחַת, וְזֶה יִבְטַל אֶת כַּח שׁוֹנְאֵינוּ וּמְתַנַּגְדֵינוּ, כִּי עַל-יְדֵי אַהֲבָה וְאַחֲדוּת בִּיגִינוּ, נִצְלִיחַ לְעֹבֵר עַל הַכֹּל, וְזֶה יִכְנִיס בְּנוֹ שְׁמִחָה עֲצוּמָה.

נָא וְנָא אֵל תִּפְחַד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה אִיךָ שְׁיִכְנְסוּ פֶה לְגוֹר מְאוֹת מְשֻׁפָּחוֹת, וְתוּכַל לְהִקִּים מִפְּעַל לְבָשָׂר, וְתַהַיֶּה לָךְ פְּרֻנְסָה, וְעוֹד תוּכַל לְהַפְעִיל כְּמָה מְשֻׁפָּחוֹת מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּמִפְעַל הַבָּשָׂר שְׁלָךְ, וְאֵל תִּחְשַׁב שְׁנֵה חִלוֹם, זֶה יִהְיֶה מְצִיאוֹתֵי, רַק חֹזֵק וְאַמִּץ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

אודות הַבָּשָׂר, תִּכְתֹּב-וּמִיד כְּשֶׁאֲבוֹא, אֲשַׁלֵּם לָךְ אֶת הַכֹּל.

כ' תתפ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי שְׁנֵי עֲמוּדִים מִ"סְפֵר-הַמְּדוּת", מָה אִמַּר לָךְ! זֶה יִפִּי וּפְאָר מִמֶּשׁ, לְדַעֲתִי עוֹד לֹא יֵצֵא "סְפֵר-הַמְּדוּת" יִפְהַ כְּזֶה בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים, מְאֹד שְׁנֵדְפֵס "סְפֵר-הַמְּדוּת", וְזוֹ זְכוּת הַרְבִּים כְּזוֹ, שְׁאִין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּנֵי וּבְנֹת יִשְׂרָאֵל יִחְזְרוּ כְּזֶה בְּעַל-פֶּה, וְהַזְכוּת הַזֹּאת תִּחְשַׁב לְזְכוּתְךָ וְלְזְכוּת אֲשֶׁתְךָ וְלְזְכוּת יְלָדֶיךָ, שְׁתִּזְכּוּ לְגִדְלָם בְּנִקְלָה, וְיִהְיוּ קְדוּשִׁים וְטַהוּרִים בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

לְדַעֲתִי, הָאוֹתִיּוֹת בְּדִיוֹק טוֹב, מִמֶּשׁ פְּחוּט הַשְּׁעָרָה, לֹא צְרִיכִים לֹא לְהַקְטִין וְלֹא לְהַגְדִּיל, זֶה מְצִינָן לְקַרְיָאָה לִילְדִים וְלִמְבַגְרִים שְׂרוּצִים לְשִׁקֹּד בְּגַרְסָא (וְדַעַת לְנַבּוֹן, כִּי אֵת הַהַקְדָּמָה יְכוּלִים לְהַשְׁאִיר בְּאוֹתִיּוֹת רְגִילוֹת קֶצֶת יוֹתֵר קָטָן אֶפְלוּ מְרַגְּלוֹת, וְכֵן אֵת מִפְתַּח הָעֲנֻנִים).

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם חֶלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וְעוֹבֵר דְרָכֶךָ דְּבָרִים כָּל-כָּךָ גַּפְלָאִים וִיקָרִים, וְזִכּוֹת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֶךָ.

בְּיָמִים אֵלוֹ אֲנִי מְאֹד מְאֹד חֹלֵשׁ, כִּי לֹא הִרְגַּשְׁתִּי טוֹב כָּל הַיּוֹם הַקְדוֹשׁ, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה.

אִם אַתָּה בְּקֶשֶׁר עִם ... תֹּאמַר לוֹ שְׂיִתְקַשֵּׁר אֵלַי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ אוֹתוֹ מְאֹד דְּחוּף (דַּעַת לְנַבּוֹן, שְׁלֹא תִתֵּן לוֹ סִפְרִים, עַד שְׂיִשְׁלַם לָךְ).

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ שְׁפַע גְּדוֹל לְשִׁלְמָה אֵת כָּל הַחֻבּוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֵת מִכְתָּבֶךָ וְכֵן כָּל הַמִּכְתָּבִים, פְּשׁוּט מִחֻלְשַׁת הַצּוּם לֹא הִרְגַּשְׁתִּי טוֹב, וּמָה גַם שְׁטַרְדוֹתֵי רַבּוֹ מְאֹד מְאֹד בְּעֶסֶק הַרְבִּים, אֲשֶׁר הִרְבֵּה פְעָמִים אֲנִי חוֹשֵׁב מָה אֲנִי וּמָה חַיִּי וְכוּ', וְלָמָּה לִי כָּל הַפְּאֵב רֹאשׁ וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ מְזָה, אִךְ כְּשִׁנְכִיתִי לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְרִאִיתִי אֵת כָּל הַקְּבוּץ הַיָּפֵה שְׁלָנוּ, שְׂרָאוּ בְּחוּשׁ עֵינַי בְּעֵינַי מָה בֵּין בְּנֵי לְבָן חַמֵּי וְכוּ', מָה הַהַפְּרָשׁ בֵּין תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" וְלִשְׁאָר, אִזּוֹ אִמְרַתִּי: כְּדָאֵי כְּבָר כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרַחָה, וּבְפִרְטוּת שְׂתַהֲלָה לְאֵל, אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב" עַל

טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ, שְׁהִלְדִים שְׁלָנוּ יִהְיוּ קְדוֹשִׁים וּטְהוּרִים, וַיְהִיוּ בְּקִיָּאִים
בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּבִפְרָט בְּ"סֵפֶר-הַמִּדּוֹת", אָז פְּדָאִי וּכְדָאִי כָּל
הַיְגִיעוֹת וְהַטְרָחוֹת שְׁבָעוּלָם, כִּי לֹא הוּלְךָ לְרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם, יַעֲזוּר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְפָה לְבַצֵּעַ אֶת רְצוֹנָנוּ, וּכְבָר אֲזוּפָה לְבוֹא לְגוּר
אֲתָכֶם בְּקִבְעוֹת.

וְהִתְרַחַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁם ה' [ו] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקָכֶם,
אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלָכֶם וְאַתֶּם עוֹסְקִים בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל
הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" הוּא מִמֶּשׁ פֶּאָר וַיְפִי,
יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיֵצֵא לְאוּר, בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה אֲתָה יָכוֹל
לְהִדְפִּיס רַק חֲמֵשׁ-מֵאוֹת, וְאַחַר-כֵּן גְּדִפִּיס עוֹד, כְּבָר הַתְחַלְתִּי לְסַדֵּר
אֶת פְּרוּשֵׁי "בְּאוּרֵי-הַמִּדּוֹת" עַל "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת", כִּי מִמֶּשׁ הָאוֹתִיּוֹת
הֵם פֶּאָר וַיְפִי, וְזֶה הַכְּנִיס בִּי חֶשֶׁק לְסַדֵּר אֶת כָּל הַסֵּפֶר "בְּאוּרֵי-
הַמִּדּוֹת". הָעֵקֶר חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד.

הַסֵּפֶר "פְּעֻלַת-הַצְּדִיק", מִי שֶׁרַק מְסַתְּפֵל עַל זֶה מִתְּפַעֵל מִיְפִי
הַדְּפוּס וְהַפְּרִיכָה, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּכַל לְהִדְפִּיס חֵלֶק
אַחַר חֵלֶק בְּקִלּוֹת וּבְלִי חוּבוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

האם תפסֶתָ קֶשֶׁר עִם ... וְכֵן הָאֵם ... מוֹצִיא "אוֹר יִבְנֶאֱל" עַל תְּשׁוּרֵי? תִּתְקַשֵּׁר אֵלָיו וְתֹאמֶר לוֹ שְׂאֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ.

הַמְחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

כ' תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי עָרֵב חַג הַסְּפּוֹת [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְכֶם עַל הַבְּרָכוֹת וְהֶאֱחִוּלִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה כָּבֹד לְגוֹר בְּיִבְנֶאֱל בְּקִבְיָעוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד, וְשִׂיְהִיָּה לְךָ יְשׁוּבַת הַדַּעַת גְּדוֹל.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי עָרֵב חַג הַסְּפּוֹת [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֶל ... נְרוֹ זְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת מַה קָּרָה הַיּוֹם וּמַה פְּעַלְתָּ, וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּחֻכְמָה לְדַבֵּר עִם תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם כְּאֲשֶׁר נִדְבַר בִּינֵינוּ, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִם רַק גִּלְף עִם נְקֻדַת הָאֶמֶת וְנִצְלִיחַ, יְכוּל לְהִיּוֹת לְאֵט כִּי הָאֶמֶת נִעְדָּרַת בְּעֵתִים הַלְלוּ, אֲבָל מְצַלִּיחִים עֲמָה בְּיִתְרָ בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבָר, וְכֵן אֲנִי מְקַנְהָ שְׂתַתְּלוּ אֶת הַשְּׁלֵטִים, וְזֶה יְהִיָּה מִמֶּשׁ פָּאָר, תְּהִלָּה לְאֵל, אֵינִן לָנוּ מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ, כְּמוֹ שְׂאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, רְאֵה רַק לְחֻזֵק עֲצָמְךָ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעַתְךָ שְׂיִישׁ לְךָ

בטוֹלִים וְכוּ', סוּף כָּל סוּף אַתָּה עוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, וְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירוּשְׁלָמִי בְרַכּוֹת, פָּרָק א', הַלְכָה ג'): הָעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר
כְּעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וּבִפְרָט זֶה עֹסֵק הַרְבֵּים בְּשִׁבִיל רִבּוּי ו"ל, כִּי נִקְיִים
"עִיר בְּרִסְלָב", שִׁיגוּרוֹ כְּאֵן מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, הָעוֹסְקִים
רַק בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, בְּשִׂמְחָה וּבְחֻסֵּד, וְזֶה יִהְיֶה קְדוּשַׁת ה' וְשֵׁם רִבּוּי
ו"ל.

ועל-כן לך בכחך זה והושע את ישראל.

המאחל לך חג שמח...

שְׁלַח לִי הָעֵתָק מְרַשִּׁימַת כָּל הַמַּעֲמָדִים, כִּי נִצְרָךְ לִי לְדַעַת אֶת
זֶה.

כ' תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי עָרֵב חַג הַסְּפֹת [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְ... גֵרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד חָרָה לִי, וְכַתְּבָתִי לָהֶם מִכְתָּב
שִׁיבְטָלוֹ אֶת הַהֲזָמָנָה, כִּי אֲנִי מְדַפֵּס אֶת "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" בְּעֵקֶר
בְּשִׁבִיל הַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה וְהַבִּיט-סֵפֶר, וְאֲנִי רוֹצֵה שְׁלֹכַל הַתְּלַמִּידִים
יִהְיֶה אוֹתוֹ סֵפֶר, עַל-כֹּל-פָּנִים שְׁלֹא תִהְיֶה לְךָ שׁוֹם חִלְשׁוֹת הַדַּעַת,
כִּי לְבַסּוּף תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַהֲצַלְחָה שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ, אֲנִי מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוּכְלוּ לְהַתְחִיל לְהַדְפִּים אֶת ה"שִׁפְת הַנַּחַל",
וְכִּי נוֹצִיא כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ עַד סוּף ה"לְקוּיטִי-מוֹהֲרֵ"ן", וּבַתּוֹךְ כֶּךָ
אֲדַפֵּס עוֹד סֵפָרִים נִפְלְאִים וְאֶת סֵפָרֵי רִבּוּי ו"ל וּמוֹהֲרֵנִת ו"ל,
הָעֵקֶר שְׁלֹא תִהְיֶה לְךָ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת כְּלָל.

אוֹדוֹת חַל הַמוֹעֵד, בְּיַדֵּי מִתָּר לָכֶם לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּים, כִּי הוּא
דְּבַר הָאֵבֶד, כִּי חֻבַּל עַל כָּל יוֹם וְכָל שָׁעָה שֶׁהוֹלֶכֶת לְאֵבוּד, וְחֻמְנָא
לְצִלְזָן, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נוֹפְלִים בְּמִקּוֹם שְׁנוּפְלִים וְכוּ' וְרַק סֵפָרֵי רִבּוּי

ו"ל מצילים אותם מהתאבדות וכו', ועל-פן אין לה עוד דבר האבד יותר מזה, לזאת אתם יכולים להמשיך להדפיס בלי שום שאלה.

המאחל לה חג שמח...

פה תקבל מכתב ל... כי אני רוצה שתהיה לו חלישות הדעת, וכן מכתב ל... ותספר לו את הספור מר' ... ו"ל כי את הספור שמעתי רק עכשו, יותר מאחר תבקש מ... שישלח לי מה שבקשתי ממנו.

כ' תתפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי ערב חג הסוכות [ה] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו.

שמעתי כי הזמנתם חמשים "ספר-המדות" בשביל בית-הספר או לתלמוד תורה, רציתי שתחזרו מההזמנה, כי אני מדפיס "ספר-המדות" רק בשביל הבנים והבנות שלנו, ואני רוצה שלכלם יהיה אותו ספר, ואחרט את שם התלמיד או התלמידה, ונדפיס באותיות גדולות מאירות עינים, באשר תראה פאן דגמא וזה יגמר בעוד שלשה שבועות, כשאני בא ליבנאל, ואז אחלק את זה לכל התלמידים, כי הולך לי בחיים שהילדים שלנו ידעו את כל "ספר-המדות" בעל-פה, כי המדות הן יסוד האדם, ומה שלומדים בגרסא דינקותא, זה מה שישאר להם כל ימי חייהם.

אקנה שתעשו רצוני, כי אני רוצה שיהיה לכלם אותו ספר, ויצא בכריכת פאר ויפי.

המאחל לכם חג שמח...

כ' תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עָרַב חַג הַסְּפוּת [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, גַּר לְהַצְדִּיק ... גַּרוּ יָאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲזֹר כְּכֹל יִכְלַתְךָ לִי ... גַּרוּ יָאִיר
בְּעֶסֶק הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה, כִּי תַחֲלֶה לְאֵל, הַתַּחֲלֵנוּ עִכְשָׁו לְהַדְפִּיס גַּם
אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת עֵינַיִם מִמֶּשׁ, וְזֶה יֵצֵא בְּתַחֲלָה
"סִפְרֵי-הַמְּדוּת", בְּאֲשֶׁר יֵרָאֶה לְךָ ... גַּרוּ יָאִיר, וְזֶה הַדְּפָסְתִּי הָעֵקֶר
לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וּלְבֵית-הַסֵּפֶר שֶׁלְנוּ בִּיבְנָאֵל, שְׂאֵנִי מָאד מָאד רוֹצֵה
לְחַנֵּךְ אֶת הַיְלָדִים שֶׁלְנוּ, שְׂיִהְיוּ בְּקִיָּאִים בְּסִפְרֵי הַמְּדוּת בְּעַל-פֶּה, כִּי
מֵה שְׂקוּנִים בְּגִרְסָא דִּינְקוּתָא, זֶה נִשְׁאָר עַל כָּל הַחַיִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן
נִדְפָּס סֵפֶר אַחַר סֵפֶר בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁנִּדְפָּס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל וְסִפְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּתַכְלִית הַהַדְיוֹר וְהִיפִי וְהַפְּאָר בְּכַרְיָכָה
מִפְּאֲרַת סַעֲט שְׁלֵם עִם כָּל סִפְרֵינוּ בְּיַחַד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שְׁנַתְחִיל וְנִדְפָּס עִכְשָׁו אֶת סֵפֶר "שְׁפַת הַנַּחַל" עַל כָּל הַ"לְקוּטִי-
מוֹהֲרַנְ"ן", וְכֵן סֵפֶר "בְּאוֹרֵי-הַמְּדוּת" עַל כָּל "סִפְרֵי-הַמְּדוּת", וְיִתֵּר
הַסִּפְרִים שְׁתַּחַת יְדֵינוּ בְּכַתֵּב יָד, הָעֵקֶר רָאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַתְרִים
אֲנָשִׁים בְּעִבּוּר הַהַדְפָּסָה שֶׁל "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", וְזֶה עֲתָה סֵפֶר לִי
הָאֲבִירָךְ הַיָּקָר ... גַּרוּ יָאִיר, שֶׁהוּא תַלְמִידוֹ שֶׁל הָאֲבִירָךְ הַצְדִּיק ר' ...
ז"ל בְּהַפְּצָה, אֲשֶׁר הוּא יֹשֵׁב עִמּוֹ קֹדֶם שֶׁנִּכְנַס לְמַצֵּב בְּלִי הַכְּרָה, שְׂאֵז
חִבְרוּ אוֹתוֹ כְּבָר אֶל מְכַשִּׁירִים, אֲזַי יֹשֵׁב עַל יָדוֹ, וְנִכְנַס יְהוּדֵי רוּסִי,
וְחִפְשׁ מִיִּשְׁהוּ, וְתַכְף-וּמְיָד קַפֵּץ ... גַּרוּ יָאִיר, וְנִגְשׂ אֶל הַרוּסִי עִם
קוּנְטְרָס בְּשִׁפְהַ רוּסִית, וּבִקְשׁ מִמֶּנּוּ מִשְׁהוּ לְצַדִּיקָה וְנָתַן לוֹ אֶת
הַקוּנְטְרָס, וְר' ... ז"ל רָאֵה זֹאת, כִּי זֶה הָיָה לְפָנַי עֵינָיו, וְשָׂמַח מָאד
מָאד, וּבִקְשֵׁי הוֹצִיא מִפִּיו מְלִים אֱלֹהִים, אוֹי בֵּין אֵיךְ דִּיר מְקַנָּא, אֲשֶׁרִיךְ
(אוֹי אֲנִי מְקַנָּא בְּךָ, אֲשֶׁרִיךְ), וְאֵלּוּ מִמֶּשׁ הָיוּ הַמְּלִים הָאֲחֻרָנוֹת
שֶׁדָּבַר עִמּוֹ, וְאַחֲרֵי-כֵן נִכְנַס בְּמַצֵּב שֶׁל עֶלְפוֹן וּבְלִי הַכְּרָה עַד
שֶׁנִּסְתַּלַּק, וְכֵן קֹדֶם כְּמֵה שְׁעוֹת, כְּשֶׁצְדִּיק הָיָה יְכוּל לְדַבֵּר, אָמַר לוֹ

כְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "כְּפִי שְׁאֲנִי מִתְבּוֹנֵן עִתָּהּ, אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁעַקֵּר צְעָרוֹ שֶׁל נִפְטָר, שֶׁהוּא קָשׁוּר בְּיָדָיו וּבְרַגְלָיו, וְאֵינִי יָכוֹל לְרוּץ לְהַפְיִץ סִפְרֵי רַבְּנֵי וי"ל" ... עֲמַד וּרְאֵה מַה זֶה נִקְרָא צְדִיק קְדוֹשׁ, שְׂאֵלוֹ הַדְּאֲגוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת שְׁלוֹ, בְּשַׁעַה שְׁפָכָר הָיָה שְׂרוּי בְּמַצָּב אָנוּשׁ עַד מְאֹד, עוֹד הָיָה מְדַבֵּר מִהַפְּצָה. וְזֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַכְנִיס הֵיטֵב הֵיטֵב בְּמַחֲנוֹ וְדַעַתְנוּ, כִּי רַק זֶה מַה שִׁישְׂאָר מֵאֲתָנוּ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ שֶׁהַמִּינוֹת וְהַפְּרִיצוֹת וְהַשְּׁקוּץ וְהַתְּעוּב מִתְפַּשְׁטִים בְּעוֹלָם, אֵין לָנוּ עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְהִזְרִים אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים לְהַמּוֹן-עַם, שְׂאֵין מְבִינִים רַק שְׁפָה פְּשׁוּטָה. וְלִכֵּן רְאֵה לְעֶזְרִי לְ... גְּרוֹ יְאִיר, בְּכָל מַה שְׂרַק תּוֹכֵל — בְּמַמוֹן, בְּרִצּוֹן וּבְטִרְחָה, וְזֶה מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׂאֲתָה עוֹזֵר לִי, כִּי יְדוּ כְּיָדִי מִמֶּשׁ.

המאחל לך חג שמחה...

כ' תתפח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי ערב חג הסוכות [ה] ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

מֵאֹד שְׂמַחְתִּי לְרֵאוֹתְךָ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, וְאֲשַׁתְּךָ תִּעֲבֹר אֶת הַהַרְיוֹן בְּקִלּוֹת וְחֵלֶד בְּנִקְלָה.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי אֲשֶׁה בַּעֲלָה מִשְׂמִיחָה (ראש השנה ו:), וְתַמִּיד תִּתֵּן תּוֹבָה וְהוֹדָאָה עַל גִּדְּל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעַשֶׂה עִמָּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמִצִּיאַת הַזְּיוּג, וּבִפְרָט אֲשֶׁה כְּשֶׁרָה כְּזוֹ, וְעוֹזֵר לְךָ, יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּחְיֶה יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחֲדוּת וְהַכְּנָה הַדְּדִית, וְאַחַד יְעוֹר לְשָׁנֵי בְּכָל הַתְּחוּמִים, שְׁנֵה עֲקָר הַצְּלַחַת בְּנֵין הַבֵּית.

אודות ההגהה שאתה מגיה את הספרים, זה מממש נפלא, הספר "פועלת-הצדיק" כל-כף יפה, והעולה על הכל ספרי "אשר בנחל"

זו משהו לא מעלמא הדין, ובפֿרט המראָה-מקומות שְׁאֵתָה מְכַנִּים, וְהַתְּרָגוּם מְאִידִישׁ עַל לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ — זֶה נִפְלָא וְכֵן הַמִּפְתָּחוֹת, וְעַל-פֶּן רָאָה לְהַזְדַּרֵּז, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהוֹצִיא לְאוּר כָּבֵר אֶת "אָשֶׁר בַּנְחַל" חֵלֶק ח'. וְאוֹדוֹת חַל הַמוֹעֵד, מִתֵּר לָךְ לְהִגִּיה בְּלִי שׁוּם פִּקְפוּק, כִּי הוּא דְבָר הָאֵבֶד, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם שְׁהוּלָה לְאֵבוּד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתפט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי עָרֵב חַג הַסְּפּוֹת [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲקַנְהָ שְׁקַבְלַתְּ אֶת הַמִּכְתָּבִים שְׁשִׁלַּחְתִּי לָךְ הַבֶּקֶר, וּמִסְרַתְּ אֶת

זֶה.

הַעֵקֶר רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַע עוֹלָם לֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַע עוֹלָם, כִּי צְרִיכִים לִילָךְ בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ו"ל, אֲפִלוּ שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוּ עוֹמְדִים כְּנִגְדּוֹ, אֲסוּר לְהַתְּפַעֵל וְאֲסוּר לְחַנֵּף שׁוּם אָדָם, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סוּפָה מ:): כָּל הַמְּחַנֵּיף לְחִבְרוֹ סוּף נוֹפֵל בְּיָדוֹ; וּפְרַשׁ הַמִּתְבָּרַל עַל זֶה, כִּי הַרְשַׁע מִתְנַגֵּד לְכָל צַדִּיק, כִּי הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, וְכֹאֲשֶׁר הַהִפְכִים כָּל אֶחָד עוֹמֵד בְּחִזּוֹק וּבְתַקְפוֹ, אֲזִי אֵין הָאֶחָד נִמְסָר בְּיַד הָאֲחֵר, אֲבָל הַמְּחַנֵּיף לְרַשָּׁע אָשֶׁר הוּא מִתְנַגֵּד אֵלָיו, בְּנוֹדָאֵי בְּסוּף נִמְסָר בְּיָדוֹ, שְׁכֹאֲשֶׁר לֹא יַעֲמֵד הַהִפְּךָ נִגְדַּד הַפְּכוֹ בְּחִזּוֹק וּבְתַקְפוֹ, הֵרִי הַפְּךָ הַשְּׁנֵי גוֹבֵר עָלָיו, עֵינֵי שָׁם; וְזֶה עֵקֶר סוּד כַּחֲסִי, כִּי בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן אֲנִי לֹא מְכַנֵּיעַ עֲצָמִי נִגְדַּד אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם, מִי שְׁקָם כְּנִגְדִּי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁהַמְּתַנַּגֵּד אֵלָי הוּא שְׁקָרָן, כִּי אֲנִי בְּעֲצָמִי אֵינִי כְּלוּם, וְאֵין לִי שׁוּם עֵגֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק לְגִלוֹת אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְיִוְתֵר מְזֶה אֵין לִי עֶסֶק כָּלֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-פֶּן אֵין אֲנִי צְרִיךְ שׁוּם

דָּבָר מֵאַף אֶחָד, וְלִכֵּן הִמְתַּנְּגַד אֵלַי יְהִיָּה מִי שְׂיִהְיֶה הוּא שְׂקָרָן, וְאֵינִי חוֹנֵף אוֹתוֹ כְּלָל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲמִידֵנִי בְּקָרָן אֹרֶה תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר עִם ... שְׂיִשְׁלַח לִי דו"ח מֵה שְׂבִקְשָׁתִי מִמֶּנּוּ.

כ' תתצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי עָרַב חַג הַסְּכוּת [ה] ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְדוּשׁ", הַוּוֹנֵי-הָ עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ, וְיִשְׁמַר אוֹתָם מִכָּל רַע, וְתִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוּק עֲצָמְכֶם, וּלְהַחֲזִיק בְּיַמַּד אֶת הַיְרֻשָּׁה הַנּוֹפְלָאָה שְׂקִבְלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל, כִּי, תְּהִלָּה לְאֵל, רַבְּנוּ ו"ל הַשְּׂאִיר לָנוּ יְרֻשָּׁה עֲשִׂירָה עַד מְאֹד, וְהוּא לְמוֹדוֹ הַטּוֹב, יַעֲזוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת עַל כָּל פְּרִטֵי חַיִּים, אִיךְ לְעִבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, כִּי בְּאֵמֶת עֲלִינוּ לְהַתְּבַוֵּן, אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הֵם צַל עוֹבֵר, וְעוֹד מְעַט יְהִיָּה הַהֲכָרַח לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן כָּל זְמַן שְׂאֵנוּ חַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם, עֲלִינוּ לְהִיּוֹת שְׂלִיחִים נְאֻמָּנִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרֵךְ דִּירָה בְּתַחֲתוֹנִים, לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם לְכָל אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא יִשְׁכַּחוּ מִמֶּנּוּ כְּלָל, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא עֲנֵן חַג הַסְּכוּת, שְׂבָא אַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כְּפוּרִים, שְׂאֵז הָאָדָם זוֹכֵה לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׂלֵמָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו, וְאֵז נִכְנָסִים בְּצֵלָא דְמַהִּימְנוּתָא, צַל הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי קָדָם שְׂעֲשֵׂה הָאָדָם תְּשׁוּבָה, אֲזִי נִעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז סוֹבֵל כָּל מִינֵי גִיהֵנוּם, שְׂהֵם כְּלָל הַצְּרוּת וְהַיְסוּרִים

שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַח שְׁמוֹ, שְׁכַל עֲנִינּוֹ הוּא רַק לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר וּלְכַסּוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם כְּפִירוֹת וְאַפְיִקוֹרְסוֹת, שְׁחִיתוֹת וּגְנוּבוֹת, וּלְנַתֵּק אֶת הַיְהוּדוֹת וְכוּ', וּבֵא בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת שְׁדִין יְהוּדָאִין, אָבֵל תִּכְרַךְ-וּמְיָד כְּשֶׁבֵא חַג הַסְּכּוֹת, שְׂאֵז נִכְנָסִים בְּצֵלָא דְמְהִימְנוּתָא, צֵל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ מְקוֹם בְּטוּחַ הַיֶּכֶן לְהַתְּחַבֵּא וּלְהַסְתֵּר מִכָּל אֵלֹהֵי הַקְּלָפוֹת וְהַמְּשַׁחִיתִים, שְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַח שְׁמוֹ. וְלִכֵּן רָאוּ לְמַשֵּׁךְ עַל עֲצָמְכֶם אֶת אוֹר הַסְּכּוֹת עַל כָּל הַשָּׁנָה, שִׁתְּהִיּוּ מְכַסִּים וּמְסַתְּרִים תָּמִיד בְּצֵל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתָמִיד תִּצְרִיּוּ לְעֲצָמְכֶם אֵיךְ שְׂאִין בְּלַעֲדֵיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֲלֻקוֹת גָּמוּר, וְאִין בְּלַעֲדֵיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְזֶה עֲקָר הַבֵּית מְנוּס לְבִרְחַת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר.

וְהִנֵּה חַג הַסְּכּוֹת הוּא שְׁבַעַה יָמִים הַמְרַמְזִים בְּכָלֵל חַיֵּי הָאָדָם שְׁבַעִים שָׁנָה, וּמְרַמְזִים לוֹ כְּמוֹ שֶׁהַסֵּפֶה הִיא צֵל, כִּף כָּל חַיֵּי הָאָדָם הֵם רַק בְּצֵל עוֹבֵר, אֵךְ כְּמוֹ צֵל הַסֵּפֶה הַנִּקְרָא צֵלָא דְמְהִימְנוּתָא, צֵל הָאֲמוּנָה, כִּף כָּלֵל חַיֵּי הָאָדָם צְרִיכִים לְעַבֵּר עִם אֲמוּנָה בְּבוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, וְכְמוֹ שֶׁעֲקָר מַצְוֵת סֵפֶה הִיא הָאֲכִילָה וְהַשָּׁנָה וְכוּ', שָׁנָה תְּכָלִית הַגְּשָׁמִיּוֹת, כְּמוֹ-כֵן צְרִיךְ הָאָדָם לְהַפְּךָ אֶת תְּכָלִית הַגְּשָׁמִיּוֹת שְׁלוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה דִּיקָא, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלָיו עַל מְלֻכוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שִׁיְהִיָּה מְכַסֶּה וּמְסַתֵּר בְּצֵל הַסֵּפֶה, מְסַפֵּךְ עִם אֲלֻקוֹת, אֲשֶׁר אִין לֵךְ עוֹד נֵעֵם וְעַרְבוֹת יוֹתֵר מִזֶּה שְׁעוֹשָׂה עוֹד אֶת גְּשָׁמִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה רוּחַנִיּוֹת עוֹלָם הַבָּא, וּבְזֶה שִׁתְּזַכּוּ לְהַכְנִיס בְּעֲצָמְכֶם נִקְדָּה זו, אֲזִי תַחֲיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹר, וְיִמְסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוֹר זוּלָתוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת הַלְמוּד הָעֵמֶק הַזֶּה בְּתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְכַבּוֹ.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג שְׂמַח...

כ' תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, כ' דָּחַל הַמוֹעֵד סְפוּת, י"ח תְּשׁוּרִי, הַלּוּלָא דְרַבְנּוּ
ז"ל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... יָרוּ יְאִיר.

אֶף שְׁאִין כּוֹתְבִים בְּחַל הַמוֹעֵד, אֶף בְּדָבָר הָאֶבֶד הַכֵּל מִתִּירִין,
וְאִין לָךְ דְּבָר הָאֶבֶד יוֹתֵר גְּדוֹל מֵאֲבוּד נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי רוּחַ
הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ', שְׁמַנְשֵׁב בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי
רַבְנּוּ ז"ל עוֹלָה עַל הַכֵּל, לְכֵן אֶמְרָתִי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ.

רְאֵה לְחֻזֵק וְלֶאֱמִץ עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר
לֹא יִשְׁפֹּר אוֹתְךָ, כִּי חַיֵּי הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאִין
עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְשִׁמּוּחַ וְלְשִׁמְעַע בְּכֹל יוֹם פְּלִי זָמֵר. וּבְכֹלֵל טוֹב שְׁתַּהֲיֶה
בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל שְׁמִמָּה, כִּי הַשְׁמִמָּה מֵרַחֲבַת הַדַּעַת, וּכְשֵׁיִשׁ לְאָדָם
הַרְחַבַת הַדַּעַת, אִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ הַכֵּל בְּנִקְלָה, וְיִכּוֹל לְהוֹלִיךְ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ
כְּמוֹ שְׂרוּצָה, וְעַל-כֵּן "מַחְשַׁבָּה" אוֹתִיוֹת "בְּשִׁמְמָה" (תְּקוּוּגֵי-זֵהָר סו.).
הַעֲקָר הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְמִצָּא בְּעֲצָמְךָ אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְאִין זֹו עֲצָה
לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּךָ רַק הַחֲסֻרוֹנוֹת שֶׁנָּה מְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, תְּחַפֵּשׁ וּתְבַקֵּשׁ
בְּעֲצָמְךָ אֶת הַטוֹב, וְאִזּוּ יֵלֶךְ לָךְ הַכֵּל כְּסֻדָּר.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁתּוּכַל אַחַר חַג הַסְּפוּת לְהַדְפִּיס הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן אֶת
"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" בְּתַכְלִית הַהַדּוּר וְהַיְפִי, וְכֵן חֵלֵק ח' מִסִּפְרֵי "אֲשֶׁר
בַּנְחַל", רַק חֻזֵק וְאֶמֶץ מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ חַג שְׁמִת...
...

תְּבַקֵּשׁ מ... אֶת מִסְפֵּר הַטֵּלְפּוֹן שֶׁל ... כִּי מְאֹד נַחוּץ לִי, וְכֵן אֲנִי
מְקַוֶּה שְׁמִסְרֶת אֶת הַמַּכְתָּב ל... כִּי זֶה נַחוּץ שְׁיִקְבַּל אֶת זֶה, אִם נִשְׁאַר
לָךְ עוֹד "אוֹר יְבֻנְאֵל", אֶתָּה יְכוֹל לְשַׁלַּח אֶת זֶה עִם ... כִּי פֶּאן יְכוֹלִים
לְהַפְּיִצּוּ.

כ' תתצב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן ב' חל המועד סכות, ח"י תש"רי, יומא דהילולא של רבנו ז"ל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזָּק וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר הֵיא מְצֻנָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה לְהַשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה רַק שְׂמֵחַ.

בַּעֲנִין זֶה שֶׁשָּׁפְטוּ אוֹתוֹ, שִׁיקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְהִדְפִּיס חֶלֶק אֶחָד מִסֵּפֶר "אֲשֶׁר בַּנְחָל", וְעַל-יְדֵי-זֶה יִדְחוּ אֶת עֲנָשׁוֹ, וְכִינֵן דְּאִידְחִי אִידְחִי, צְרִיכִים רַק לְחִזָּק אוֹתוֹ, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְחִזָּק אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל וְאִין עוֹד מְצֻנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִלְּשַׂמֵּחַ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ וּבְעַד כָּל מְשַׁפְּחָתְךָ.

רְאֵה לְעֹזֵר ל'... גְּרוּ יְאִיר, בַּעֲנִין הַשְּׁלֹטִים פִּי אֲנַחְנוּ מִכְרָחִים לְנִצָּחַת אֶת הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְאַרְגֵּן אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְעֹזֵר לוֹ, פִּי תִכְרֶה-וּמִיד כְּשֶׁנִּהְיָה בְּפָנִים, נוֹכַח לְהִזִּיז עֲנִינִים, וּבּוֹדָא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתצג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן ב' דחל המועד סכות, י"ח בתש"רי, יום ההילולא של רבנו ז"ל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמִחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהִצְלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַבֵּץ יַחַד בְּיוֹם הַהֵלוּאָה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וּלְדַבֵּר מִשְׁבָּחוֹ וּמְגִדְלוֹתוֹ, וְאִף שְׁעֵתָהּ הוּא חֵל הַמוֹעֵד, אִף פִּינּוֹן שְׁזָה דְבַר הָאֲבֹד, אֲמַרְתִּי לְכָתוּב כָּאֵן מָה שְׁדַּבְּרָנוּ.

הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים, שֶׁבְּחַג הַסְּפֹת מְדַבְּרִים אֵל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲפֹלוּ אֵל אַמּוֹת הָעוֹלָם, שְׁזָה מָה שְׁמַקְרִיבִים עֲלֵיהֶם שְׁבָעִים פָּרִים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנַחֲמָא פִּינְחָס טז): אֵת מוֹצֵא בְּחַג, שֵׁיִשְׂרָאֵל מְקַרִּיבִים ע' פָּרִים עַל ע' אַמּוֹת; אֲבָל בְּשִׁמְנֵי עֲצָרַת אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעַם יִשְׂרָאֵל הִתְעַפְּבוּ עוֹד יוֹם אֶחָד, עַכְשָׁו אָנִי רוֹצֵה לְהִתְאַחַד עִמְכֶם. לְכֵן שְׁמִינֵי עֲצָרַת הוּא רְגֵל בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וְאִזּוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא רַק אֶתְנוּ.

כְּמוֹ-כֵן לְגַבְּנוּ, אֲשֶׁר בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר, שְׁדַּבֵּר ה' הוֹלֵךְ מְקַצֵּה הָעוֹלָם וְעַד קִצְהוּ, שְׁזוֹכִים לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲבָל אָנִי מְכַרְח לומר לְכֶם, אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל, לְכֶם יֵשׁ חֵלֶק הַכִּי גְדוֹל! הֵייתִי אֲמוֹר לְהֵיוֹת עִמְכֶם בְּחַג הַסְּפֹת, אֲבָל מִסִּבָּב כָּל הַסְּבֹת סִבָּב שֶׁאֲשָׂאָר פֹּה, אֲבָל תְּכַף-וּמִיד אַחַר הַחַג, אֶהְיֶה אִתְכֶם בְּגוֹף הַגִּשְׁמִי. אֲבָל תְּאֲמִינוּ לִי, שֶׁאֲנִי נִמְצָא אִתְכֶם בְּרוּחִי, וְאִינִי שׁוֹכַח אִף אֶחָד מֵאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִינִנִּי שׁוֹכַח אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁעֲשִׂיתֶם לִי אִישִׁית. הַנְּבִיא אוֹמֵר (יְרֵמִיָּה ב, ב): "וְכִרְתִּי לָךְ חֶסֶד וְעוֹרֶיךָ, לְכַתֵּף אַחֲרַי בְּמִדְבַר בְּאַרְץ לֹא זְרוּעָה"; סוֹף כָּל סוֹף בְּאַתֶּם פֹּה לְיַבְנָאֵל רְחוֹק מִהַיְשׁוּב, וְזֶה לֹא הֵלֶךְ בְּנִקְלָה, וּבְכַפְרֵי לְרֵאשׁוֹנִים, וְגַם עֵתָהּ זֶה לֹא הוֹלֵךְ בְּנִקְלָה, אֲבָל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בְּזֶה אָנִי יְכוֹל לְהִתְפָּאֵר וְלְהֵיוֹת גָּאֵה, שֶׁלֹּא הוֹלְכְתִי אִתְכֶם שׁוֹלָל! וְאִין זֶה סֵתָם אֲמִירָה אוּ הַבְּטָחָה לְשִׁכְנַע אִתְכֶם, אֲלֵא אֲבַקֵּשׁ אִתְכֶם דְּבַר אֶחָד — תְּתַבַּנְנוּ עַל יְלָדֵיכֶם, כָּל אֵלוֹ מֵאֲנִ"שׁ שֶׁצִּיָּתוֹ אוֹתִי בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת

— הַצְּלִיחוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַתְּחַתְּנוּ בְּגִיל צְעִיר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָהֶם יְלָדִים וְנִכְדִים, וּמָה אַתֶּם צְרִיכִים יוֹתֵר מִזֶּה? ! אֵיזָה אֲשֶׁר גָּדוֹל יֵשׁ מִזֶּה? ! מַה שְׁוֶה הַכֶּסֶף, אִם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, הַיְלָדִים יוֹצְאִים לְתַרְבוּת רְצָה, בּוֹרְחִים מֵהַהוֹרִים, וְנוֹסְעִים לְמִזְרַח הָרְחוֹק, וּמְבִיאִים חֲזָרָה שְׂלֵד? ! כְּמוֹ שְׁקוֹרָה הַיּוֹם, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, אוֹ שְׁנוֹסְעִים לְמַעַרְב הַפְּרוּעַ, וְאֵין יוֹדְעִים הֵיכָן הֵם! אוֹ שְׂאֲפְלוּ נִמְצְאִים בְּאַרְץ, וּמְסַתּוֹבְבִים עִם סְכִינִים וְאֵלִימוֹת. עַל-כֵּן אָנִי חוֹשֵׁב, שֶׁלֹּא הוֹלְכְתִי אֶתְכֶם שׁוֹלֵל, וְאָנִי אוֹהֵב אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְ"שׁ, וּמְתַפְּלֵל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם. יֵשׁ לִי פֶה רְשִׁימָה שֶׁל כָּל מְשֻׁפָּחָה וּמְשֻׁפָּחָה.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פְּעַם: אִם אֶחָד מֵתְרַחֵק, כּוֹאֵב לִי כְּמוֹ שֶׁבֵּן מֵתְרַחֵק מִמֶּנִּי; כְּמוֹ-כֵן אָנִי יְכוֹל לְהִתְפָּאֵר, כּוֹאֵב לִי אִם צְרִיכִים לְהִרְחִיק, לְעֵתִים, אֵיזוֹ מְשֻׁפָּחָה שְׂבָאָה אֶל קְהֵלְתֵנוּ, אֲבָל מַה לְעֵשׂוֹת? הַרְבֵּה פְּעָמִים צְרִיכִים לְעַרְךָ נְתוּחַ, לְחִתּוֹף חֶלֶק מֵהַגּוּף, אוֹ לְכַרוֹת אֵיזָה אֵיבָר, כְּדִי לְהַצִּיל אֶת יֵתֵר הַגּוּף. עַלֵינוּ לְרְאוֹת שֶׁיְלַדְנוּ לֹא יִתְחַבְּרוּ עִם חִילוּנִים, שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִסְפִּיק הַנְּסִיוֹנוֹת שֵׁישׁ בְּעָרִים הַגְּדוֹלוֹת: יְרוּשָׁלַיִם, בְּנֵי-בְרַק, אֲשֶׁדוֹד, עָרִים תְּרַדְיּוֹת, וּמַה שְׁסוֹבְלִים — אֵין לְתֹאֵר, וּבְכַתִּים הֵכִי טוֹבִים. אֲזִי בְּאֵנוּ לְכָאן לְמַדְבָּר שָׁמַם, כְּדִי לְהַצִּיל אֶת יְלַדְנוּ.

אַמֵּת, שֶׁפֶה נִמְצָא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ; כְּמוֹ שֶׁיְדוּעַ, שְׂרַבִי מִנְחָם מוֹיטְבֶּסֶק, שֶׁהִיָּה תַלְמִיד הַמַּגִּיד מִמְזִרִיטְשׁ, וְחִבְּרוּ שֶׁל 'בַּעַל הַתְּנַיָּא', כְּשֶׁעָלָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, לָיָה אוֹתוֹ 'בַּעַל הַתְּנַיָּא', וְגַם רְצָה לְנַסֵּעַ עִמּוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר לוֹ רַבִּי מִנְחָם מוֹיטְבֶּסֶק זי"ע, אַתָּה תִּחְזֹר, אוֹתָךְ צְרִיכִים בְּחוּץ לְאַרְץ, שֶׁתְּקַרֵּב יְהוּדִים שָׁם, וְאָנִי נוֹסֵעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. וְנִסֵּעַ [קָבְרוּ נִמְצָא בְּטַבְּרִיָּה]. כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר: "יְדַעְתִּי שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם נִמְצָא בְּחוּץ לְאַרְץ, וְהַשְׁלוּחִים שְׁלוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הִגַּעְתִּי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, נִתְּוַדַּע לִי כְּדִיּוּק הַהֶפֶךְ, שֶׁהַשְׁלוּחִים שְׁלוּ בְּחוּץ לְאַרְץ, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם נִמְצָא בְּאַרְץ". כְּמוֹ-כֵן אָנִי אוֹמֵר: "יְדַעְתִּי שֵׁישׁ סֵמ"ךְ-מ"ם בְּאַרְץ וּבְחוּ"ל, וְהַשְׁלִיחִים שְׁלוּ בְּיַבְנָאֵל, וְהִנֵּה נִתְּוַדַּעְתִּי שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ יוֹשֵׁב בְּיַבְנָאֵל, וְהַשְׁלוּחִים שְׁלוּ בְּכָל הָעוֹלָם. וְתַחַת הַהִלְשָׁנוֹת וְהַרְשָׁעוֹת וְהַמְסִירוֹת

שְׁלוֹ אָנוּ זֹכִים לְבָנוֹת אִימְפֶרְיָה: פֿעוּטוֹן, גְּנִים, תְּלֵמוּד תּוֹרָה לְבָנִים, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת. וְהִנֵּה עִתָּהּ אָנוּ בּוֹנִים יְשִׁיבָה "דְּמֶשֶׁק אַלְיַעֲזָר", שְׂאֵנִי תוֹלָה בַּהּ תְּקוּוֹת רַבּוֹת, גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת, וְשִׁילְמָדוּ בַּהּ בְּעִתִּיד הֲלֹא רְחוּק שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת, אַרְבַּע-מֵאוֹת בַּחוּרִים, וְכֵן אֲנִי רוֹצֵה לְהַקִּים מְדַרְשֵׁיהָ לְבָנוֹת, וּלְחַתֵּן אֶת כָּלֶם. וְאֲנִי מִבְטִיחַ, שְׁכָל תְּלָמִיד וְתִלְמִיד שִׁישָׂאָר בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֲנִי אֲדַאֵג לְחַתְּנוֹ, וְזוֹ לֹא סֶתֶם הַבְּטָחָה, קִימְתִי אֶת הַבְּטָחָתִי.

אָבֵל מַה שְׂאֵנִי מִבְקֵשׁ מִכֶּם: אַהֲבָה, אַחֲדוּת וְחֶסֶד. יֵשׁ לָכֶם הַלְלָה בְּרִית יִצְחָק, אֲנִי הֵייתִי הַשְּׂדֵכָן, אֲנִי חֲתַנְתִּי אוֹתָם, שְׂגִינְהֶם הַיְלָדִים שְׁלִי, תִּתְאַרְוּ לְעֲצָמְכֶם, אִם אֲנִי צָרִיךְ עִתָּהּ לְעֲשׂוֹת בְּרִית, כָּלְכֶם הֵייתֶם בָּאִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד הָיָה מִכֵּין מִשְׁהוֹ, אֵיזָה סֵלֶט, אוֹ תוֹסֶפֶת וְכוּ', כִּי זֶה שְׂמֵחָה שֶׁל מוֹהֲרָא"ש וְכוּ', אִזּוֹ הִנֵּה יֵשׁ לָכֶם מִחֵר בְּרִית, אֲנִי רוֹצֵה שְׂתַעֲזְרוּ וְתִסְיְעוּ, אָנוּ מִשְׁפָּחָה אַחַת, הֲבָה נִחְדַּל מִהַשְׁנֵאָה וְהַקְּנֵאָה שִׁישׁ בֵּין אֶחָד לְשֵׁנִי, אֵינְכֶם רוֹאִים שְׂזָה בָּא מִהַסֵּמ"ך-מ"ם! בְּלַעַם הַרְשָׁע הֵיכֵן שְׁהִסְתַּפֵּל, הַמְּקוֹם נַעֲשֶׂה מְקַלָּל. וְזֹאת אָנוּ רוֹאִים, שִׁיוֹצְאוֹת הָעֵינִים לְסֵמ"ך-מ"ם בְּרֵאוֹתוֹ בְּהַצְלָחַתְנוֹ, אָבֵל הָעֵינִים הַטְּמָאוֹת שְׁלוֹ מְצַלִּיחוֹת לְהַכְנִיס בְּנוֹ שְׁנֵאָה.

יֵשׁ בֵּין אֲנִי שְׁשׁוֹנָאִים זֶה אֶת זֶה עַל לֹא דָבָר. וְהֲלֹא כַּמָּה אָנוּ חַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם?! חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים עַל מְצוֹת סִפָּה (סִפָּה ב.) : צֵא מִדִּירַת קִבְעַ וְשִׁב בְּדִירַת עֲרָאִי; אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁבֹא לְזֶה הָעוֹלָם לְקִבְעַ פַּה מְקוֹם, וְיִחְיֶה פַּה לְנִצָּח, אָבֵל מְצוֹת סִפָּה מוֹכִיחָה לוֹ בְּעֵלִיל: צֵא מִהַדְּמִיוֹנוֹת שְׂאִתָּה בְּדִירַת קִבְעַ, וְלֵךְ לְדִירַת עֲרָאִי, אִתָּה פַּה בְּזֶה הָעוֹלָם זְמַנִּית, בְּדִירַת מַעֲבָר, אֲזִי יֵשׁ לָךְ פְּנָאִי בְּזִמְן הַקְּצָר שְׂאִתָּה פַּה, לְכָל מֵינֵי הַבָּלִים וְנוֹכּוּחֵי סָרְק?! אִם יֵשׁ קִצָּת אֵי הַבְּנוֹת, הֲבָה גְּלַבְּנָן! אֵינן זֶה חֲכָמָה לְכָרוֹת אֵיבָרִים, עַד שְׁלֹא יִשָּׂאָר גּוּף. תִּתְאַרְוּ לְעֲצָמְכֶם, לוֹקְחִים גּוּף, וְכוֹרְתִים יָד וְעוֹד יָד, כְּבֹד, כְּלִיּוֹת, עֵינִים, אָזְנִים, חֹטֶם, לְשׁוֹן וְכוּ', מַה נוֹתֵר מִהַגּוּף?! כְּמוֹ-כֵן בְּקַהֲלָה, אֵינן זֶה חֲכָמָה לְגַרֵּשׁ אֶת פְּלוֹנִי אוֹ אֶלְמוֹנִי, אֵינן לֹאף אֶחָד רְשׁוֹת לְהַחְצִיף פִּי וְלוֹמַר: "אֶסְלַק אוֹתְךָ מִכָּאן", מִי הוּא זֶה לְגַמְרִי, שְׂמַעְזוּ לוֹמַר כֵּךְ?! הַגִּיעַ הַזְּמַן, שְׂנַחְדַּל מִדְּבוּרִים אֵלּוּ. אָף אֶחָד אֵיננו

בעל-הבית פה. רבנו ו"ל הוא בעל-הבית. יבנאל היא עיר ברסלב, על שם רבנו ו"ל, פה יהיו, בעזרת השם יתברך, אלפי משפחות של אנשי שלומנו היקרים, וכלם צריכים לחיות בשלום ובאהבה.

ולכן, אנשי שלומנו היקרים ביבנאל! אתם עשיתם מסירות נפש כזו, יצאתם לגור בארץ לא זרועה, וזה בא קשה מאד. ראו עכשו ברגעים האחרונים שנוותרו לנו עוד מיום ההלולא של רבנו ו"ל, לקבל על עצמנו השנה להוסיף עוד משפחות ביבנאל, השנה יבנו פאן המון דירות, ואף שזה נראה כחלום, אבל תוכחו שהחלום יתגשם.

תאמינו לי, שבית-המדרש עומד להבנות, ממתינים רק לאשורים, שהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, עדין מעכב. לכן אבקש מאד את כל אנשי שלומנו: תתנו יד ושכם, הנה פתאם יתחילו לבנות, ונהיה 'תקועים' בחובות. לכן אבקש מאד את אנשי שלומנו, הדפסנו ארבע-מאות פנקסי צדקה לבנין בית-המדרש, באו נתחיל כבר לאסף כל השנה בעבור זה. והן להתפלל בכל יום, שנבנה בית-המדרש גדול ומרוב, שיהיה מקום לכלם, ותהא עזרת נשים מרווחת, ותוכלנה להתפלל ולראות את בניהן העולים לתורה ומתפללים.

לזאת אבקש מאד את אנשי שלומנו מיבנאל, הבה נראה השנה הזו להשתדל בעבור בניית בית-המדרש, וזה תלוי בכם, שתתפללו בכל יום ויום כל תפלה ותפלה: שחרית, מנחה וערבית, ותזכירו את בנין בית-המדרש, וכן בברכת-המזון תזכירו בנין בית-המדרש, שיהיה חדוש שבתדושים. ולא בחגם שהסמ"ך-מ"ם עובד שעות נוספות, שלא יבנה, כי בבית-הכנסת הזה לא יהיו הפרשים בין נשמות ישראל, כי כלנו בני הקדוש-ברוך-הוא, אין אשכנזים, ספרדים, תוניסאים, תימנים, מרוקאים וכו', כלנו יהודים, העובדים את הקדוש-ברוך-הוא. וזה היה בבית-המקדש. ולכן בית-המדרש ביבנאל הוא מעין בית-המקדש. וכמאמר ו"ל (מגלה כט): "ואהי להם לבית-מקדש מעט" — אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. ולכן

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם תִּתְפַּלְלוּ וְתִתְחַנְּנוּ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְפָה לְבָנוֹת
 אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שְׁבֻזָּה תִּלְוִי בְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. וְלָכוּ לְאַסֹּף צְדָקָה
 בְּעִבּוֹר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וַיִּבְנֶה כָּל-כָּף מֵהָר, וְלֹא יִתְעַכֵּב עַקֵּב בְּעִוֹת
 כְּסָפִיּוֹת. אֲשֶׁר לֹא בַחֲנָם שֶׁהִסְמִיךְ-מִ"ם גָּנֵב מִמֶּנִּי מְלִיּוֹן שְׁקָלִים
 וּבְרַח, אֲבָל עָלִינוּ לְהִרְאוֹת לוֹ שְׂאִינָנוּ נִכְנָעִים, אֲדַרְבָּה, מִסְפָּר,
 שְׁמוֹתֵהֶן"ת ו"ל הִיָּה פֶעַם בְּעִיר בְּרִסְלָב, וְהִיָּתָה שְׂרָפָה בְּבִנְיָן גְּדוֹל
 שֶׁל יְהוּדִים, וְכָלֵם הִלְכוּ לִרְאוֹת אֶת הַשְּׂרָפָה, וְגַם מוֹהֲרֵי"ת ו"ל הִלְךְ,
 וְרָאָה אֶת בַּעַל-הַבַּיִת בּוֹכָה, וּבֵין עֲרָמוֹת הָאֶפֶר הַגְּבִיָּה חִלְקִי בְּנֵי
 שִׁיכּוּלִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, חִלְקִי קָרָשִׁים, בְּרָגִים וְכוּ', עָנָה וְאָמַר
 מוֹהֲרֵי"ת ו"ל: "תִּרְאוּ אֵיךְ אָדָם אֵינוֹ מְתִיאֵשׁ, מִתּוֹךְ הָאֶפֶר עֲדִין
 מִחֶפֶשׁ שְׂרִידִים, שְׂיֵהִיו כְּשִׁירִים לְבָנוֹת בָּהֶם תִּכְרֶף-וּמִיד מִחֲדָשׁ". וְזֶה
 לָנוּ לְמוֹד עֲמַק, אֶף שֶׁהַעֲרָבִי, יִמַּח שְׁמוֹ, גָּנֵב מִמֶּנִּי הוֹן עֲתָק וּבְרַח
 בְּתַרוּץ שֶׁפָּשַׁט רַגְלָו, וּבֵין כָּף לוֹיֵתִי כְּסָפִים מֵאֲנִ"שׁ, וְעָלִי לְהַחְזִירָם,
 [וְהֵם יוֹשְׁבִים גָּרִים בְּיַבְנָאֵל, וְאֲנִי חַיֵּב לָהֶם כְּסָף], אֵינְנִי מְתִיאֵשׁ, אֲנִי
 אֲבָנָה אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ! אֲבָל אֲנִי זְקוּק לְעוֹרֹתְכֶם, שֶׁתִּסְעִעוּ בְּיָדֵי,
 וְהַבְּנִיָּה תִתְקַדֵּם בְּצַעְדֵי עוֹק.

כְּמוֹ-כֵן אֲבַקֵּשׁ מֵאֲד מֵאֲנִ"שׁ, מַה יוֹתֵר חָשׁוּב לָנוּ בַּחַיִּים, אִם
 לֹא יִלְדִינוּ?! הֲלֹא הַיְלָדִים הֵם הַעֵינָיִם שֶׁלָּנוּ! עַד שֶׁמְבִיאִים יְלָדִים,
 וְעַד שֶׁמְגַדְלִים אוֹתָם, וְעַד שֶׁרוֹאִים אוֹתָם בְּנֵי מִצְוָה וְכוּ', אֵינְנִי צָרִיף
 לֹאמַר לָכֵם, כַּמָּה לִילּוֹת לֹא יִשְׁנַתֶּם בְּגִלְלָם?! כַּמָּה יָמִים הֵיוּ לָכֵם
 עֲגַמַת נֶפֶשׁ מֵהֶם?! וְהִנֵּה יְלָדֵיכֶם נַעֲשׂוּ בְרֵ-מִצְוָה, וְהֵם לוֹמְדִים
 אֲצָלִי, וַיּוֹשְׁבִים פֹּה עַל יְדֵי, אֵיזָה נַחַת לִרְאוֹתָם! תֵּאֱמִינוּ לִי, אֲנִי
 יְכוּל לְמַלֵּא כַּמָּה מְבָנִים עִם בַּחוּרֵי חֲמֵד, אֲנִ"שׁ מִכָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
 מִירוֹשָׁלַיִם, מִבְּנֵי-בְרַק, מֵאֲשְׁדוּד, מִצַּפַּת, מִעַמְנוֹנָאֵל, שְׂרוּצִים לְשַׁלַּח
 אֶת הַיְלָדִים אֵלַי, וְלֹא עוֹזְבִים אוֹתִי, אֲנִי מְקַבֵּל פְּקָסִים וְטִלְפוֹנִים:
 "רַק אֶת הַבֵּן שְׁלִי, תַעֲשׂוּ חֲסֵד עִמִּי, וְתִקְבְּלוּ אֶת בְּנִי" וְכוּ', אֲבָל
 עֲשִׂיתִי לְעֲצָמֵי גֵדֵר בְּלִי גֵדֵר, אֵינִי לוֹקֵחַ אֶלָּא מִיַּבְנָאֵל; אֲבָל גַּם
 מִיַּבְנָאֵל כָּבֵד יִשְׁנֶם עֲשׂוֹת יְלָדִים, וְזֶה לֹא קָל. הֵם יְלָדֵי חֲמֵד, וְאֲקַנְיָה
 שְׁפָלָם יְהִיו צְדִיקִים, וְדַבֵּר שֶׁלֹּא עֲשִׂיתִי עַד כֹּה — עֲשִׂיתִי עִתָּה,
 לְקַחְתִּי שָׂרָת וּמִבְשֵׁל, וּמִצָּאֵתִי גַם אֲבָרָךְ תִּלְמִיד חָכָם גְּדוֹל, שֶׁיִּלְמַד

עֲמָהֶם בְּעִיּוֹן, מְלַבֵּד מֵה שֶׁהֵם לֹמְדִים בְּכָל יוֹם בְּגִרְסָה עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֵה דְפִי גְמָרָא, וְהַשְׁגָּתִי לָהֶם תּוֹרֵם, שְׁנוֹתָן לָהֶם שְׁנֵי דוּלָר עַל כָּל יוֹם שְׁגוּמָרִים עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֵה דְפִים גְמָרָא, וְגוֹרְסִים וְרוֹצִים לְסַיֵּם ש"ס, שִׁיְהִי בְקִיָּאִים בְּמֵאמְרֵי חַז"ל, וּמְלַבֵּד זֹאת מְסִימִים בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, בּוֹנֵים לָנוּ מְקַנָּה מְפָאָר, [אֲנִי מְקַנָּה שְׁהִילָדִים יַעֲשׂוּ צְלוּמִים מֵהַמְּבַנָּה וְהַחֲדָרִים], הָרִי זֶה כְּבֵית מְלוֹן מִפֶּשׁ, רַק שִׁיְחִזִּיקוּ אֶת זֹאת נְקִי. אֵין לָכֶם מֵה לְדַאָּג עֲמָהֶם. וְכֵן יִהְיֶה עִם הַבְּנוֹת, בְּוִדָּאֵי הַסֵּמ"ף-מ"ם עֵינָיו לְטַשׁ עַל הַתֵּיכּוֹן, וְרוֹצֶה לְהִרְסוֹ, אָבָל לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ! כִּי הַתֵּיכּוֹן אֵלּוּ הֵן בְּנוֹתֵי, וְלֹא אֶתָּן שִׁיְהִרְסוּ לִי אוֹתָן. אֲנִי מְכִין לָהֶם חֲתָנִים טוֹבִים מְאֹד, אָבָל אֲנִי צָרִיף לְעֻזְרַתְכֶם, וְתַעֲזְרוּ לִי בְּמָה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים. הַעֲקָר שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהַבָּה וְאַחֲדוּת, וְאַף מְשֻׁפְּחָה לֹא תִרְגִּישׁ עֲצָמָה מְקַפְּחָת, כְּלָכֶם אֲהוּבִים אֶצְלִי, כְּלָם מְשֻׁפְּחָה אַחַת גְּדוּלָּה, בִּאוּ נִקְבַּל עֲתָה בַּהֲלוּלָא שֶׁל רַבְּנֵי חַז"ל — אַחְזָה וְרַעוּת, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת בֵּינֵינוּ, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת וּלְפָרַח וּלְשִׁגְשִׁג.

וְאַבְקֵשׁ מְאֹד מְאֹד מֵאַנ"ש, שְׁאַף אֶחָד לֹא יִשְׁתַּלֵּט עַל הַזּוּלָּת, וְלֹאֲף אֶחָד אֵין רְשׁוּת לֹמַר לְזוּלָּתוֹ שִׁיְסַלְקוּ מֵהַקְּהֵלָה. אֲף אֶחָד אֵינְנוּ בַּעַל-הַבֵּית. מְסַפִּיק כּוֹאֵב הַכּוֹאֵב הַעֲמֵק שְׁלִי, שֶׁהַצָּרְכָּתִי לְהוֹצִיא מְשֻׁפְּחָה אַחַת, שֶׁהָאֵב שֶׁמִּהָ הָיָה אֲדִישׁ, וְלֹא הַשְׁגִּיחַ עַל יְלָדָיו, שֶׁהִסְתּוֹכְבוּ עִם חֵילוּנִים, וְעַדִּין כּוֹאֵב לִי הַלֵּב, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם בְּתוֹף לְבִי, כִּי כָּל אֶחָד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי. שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָהֶם שְׁכָל וְדַעַת! מֵה יֵשׁ לָהֶם עִם חֵילוּנִים? חֵילוּנֵי זֶהוּ חוּלָנֵי. רְאִיתֶם חוּלָה הַשּׁוֹכֵב בְּבֵית-חוּלִים, וְכֹא פְּלוּנֵי לְבַקְרוֹ, וְרָאָה מְטָה רִיקָה בְּסוּמוֹף לְחוּלָה, וְנִכְנַס לְשַׁכּוּב בָּהּ? ! כֵּן גְּדַמָּה מִי שֶׁמִּתְחַבֵּר לְחֵילוּנֵי. מֵה יֵשׁ לְאָדָם לְהִתְחַבֵּר אֶל מְחַלֵּל שַׁבָּת, אוֹכֵל טְרֵפוֹת וְנִבְלּוֹת, מֵה רוֹאִים אֶצְלוֹ? ! לֹא שַׁבָּת, לֹא יוֹם טוֹב, לֹא מְזוּזָה, לֹא תַפְלִין, לֹא בְּשָׂרוֹת, לֹא דָרָף אֶרֶץ, כְּלוּם! מְסַכֵּן. בְּכֵן עֲלִינוּ לְהִיּוֹת הַכִּי מְאֲשָׂרִים.

אַתֶּם יוֹדְעִים מֵה קוֹרָה הַיּוֹם בְּמַעֲרַכַת הַשְּׁחִיטָה? טְרֵפוֹת וְנִבְלּוֹת, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, עִם הַכֶּשֶׁר הַרְּבָנוֹת, תִּסְתַּכְּלוּ עַל הַתְּכַשִּׁיט'

שְׁלֵנוּ, בְּמָה שֶׁוְהָ הַהֶכְשֵׁר שֶׁלוֹ, שֶׁבָּא פְּעַם בְּחֹדֶשׁ לְקַבֵּל אֶת הַצֵּיָק? !
 וְכֵן בְּכָל הָאָרֶץ. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, שֵׁישׁ לָנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
 שׁוֹחֵט יְרֵא שָׁמַיִם, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְעַתָּה לָקַח אֶת זֹאת בַּיָּדִים אֲבִירָךְ
 רְצִינִי, וּמְנִיתִי מִשְׁגִּיחַ תְּמִידִי, וּמִטַּעַם הַכְּמוּס, הַכֵּל צְרִיף לְהִיּוֹת
 בְּהֶסְתֵּר, כִּי הַסֵּמ"ף-מ"ם אֵינּוּ שׁוֹקֵט עַל שְׁמֵרִיו, אִף שְׁרוּצָה 'שְׁלוֹם'
 וְ'שְׁלוֹם' וְ'שְׁלוֹם', וּמְדַבֵּר מ'שְׁלוֹם' וְכוּ', אֲבָל זֶה כְּמוֹ דְרָשׁוֹתָיו שֶׁל
 עֲרַפָּאֵת, שֶׁמְדַבֵּר מִשְׁלוֹם, בֵּן הַסֵּמ"ף-מ"ם. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ
 שְׁחִיטָה מְהֻדָּרֶת, וְכָל מִינֵי סוּגֵי בִשָּׁר, לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנ"שׁ, בְּשִׁבְלִי
 כְּמָה אֲגוֹרוֹת, כְּדָאֵי לְהַכְנִס בְּסִפְקוֹת, וְלֶאֱכֹל סֶפֶק טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת? !
 לֹא כְּדָאֵי לְחִיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלְהַתְפַּטֵּם בְּטְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנ"שׁ, אֵל תְּהִיֹּ קִמְצָנִים! תְּהִדְרוּ בְּבִשָּׁר, וְתִהְיֶוּ
 בְּטוֹחִים, שְׂאֵתֶם אוֹכְלִים בִּשָּׁר לְמַהְדְּרִין. וְכֵן אֵל תְּקַמְצוּ בְּהוֹצָאוֹת
 הָאֵשָׁה, וְצָרִיכִים לְתַת לָהּ כָּל חֶסְרוֹנוֹתֶיהָ וְצָרְכֶיהָ. אִם חֲכַמִּינוּ
 הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים קט): חִיב אָדָם לְשַׁמַּח בְּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ
 בְּרִגְלָהּ, מִשְׁמַחֵם בֵּינָן; אֲנָשִׁים בְּרֵאוּי לָהֶם, וְנָשִׁים בְּרֵאוּי לָהֶן, נָשִׁים
 בְּבִגְדֵי צְבָעוֹנִין; הֵינּוּ בְּמָה מִשְׁמַחִים אֶת הַנָּשִׁים לְחַג? קוֹנִים לָהֶן
 בְּגָדֵי צְבָעוֹנִין. וְלִזֶּה אוֹמְרִים חֲכַמִּינוּ הַקְדוּשִׁים, שֶׁאָדָם צְרִיף לְלוֹוֹת,
 וְלֹא לְהִיּוֹת קִמְצָן, אֲלֵא לְתַת לְאִשָּׁה לְקִנּוּת כָּל צָרְכֶיהָ, וְאִם אֵין לוֹ
 עַל זֶה, אוֹמֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לוֹ עָלֵי וְאֲנִי פוֹרַע. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ
 ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ט): כָּל הַכֶּסֶף בָּא בְּזִכּוֹת הָאֵשָׁה,
 וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּבֵא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ;
 וּמִי שֶׁקִּמְצָן, אוֹמֵר הַתְּקוּנִים (כ): קִמְצָן נָבֵל בְּמִמוֹנוֹ. לְמָה לְכֶם
 לְהִיּוֹת קִמְצָנִים? !

הִנֵּה עֲזָרְנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חַתְּנָתִי הַמּוֹן זוּגוֹת צְעִירִים
 הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, מִיֵּלָא, אֵלוֹ שְׁלֵמְדוֹ פֶּה אֲצִלִי כְּמָה שָׁנִים, אֲלֵיָהֶם
 אֵינְנִי צְרִיף לְדַבֵּר, הֵם יוֹדְעִים, שֶׁלְּאִשָּׁה מְגִיעַ הַכִּי טוֹב, לְקִנּוּת לָהּ
 מִהַמְּבַחֵר בְּיוֹתֵר, אֲבָל אֵלוֹ הַזּוּגוֹת שֶׁבָּאוּ מִבְּחוּץ, וְאֲנִי שְׂדִכְתִּי
 אוֹתָם, לָהֶם עָלֵי לוֹמֵר: לְמָה שְׂתַּהֲיִינָה מְרִיבוֹת וְכוּ'?! הַגִּיעַ הַזְּמַן
 עַתָּה בְּ"סִכַּת שְׁלוֹם", הִבָּה נַחְיָה בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת.

וכמו־כֵן אָנִי רוֹצֵה מְכַל אֶחָד מֵאֲנִי"ש, שְׂיִכְתֹּב פֶּאֶקס עֲצָה, בְּמָה
 יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַקְּהֵלָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, בְּמָה יְכוּלִים לְהוֹסִיף וְלִבְנוֹת
 וּלְשַׁפֵּר וּלְהִיטִיב, אִין זֶה חֻכְמָה לְהִגְבִּיחַ יָדַיִם אוֹ לְטַמְּנָן בְּצַלְחַת, אָנוּ
 בְּאִמְצַע מְלַחְמָה, וְאָנוּ נִנְצַח, אָנוּ מְנַצְחִים וְנִנְצָח! הֵם רוֹעֲדִים
 וְחוֹשְׁשִׁים מֵאֲתָנוּ, כְּשֵׁרוֹאִים אוֹתָנוּ, וְנוֹכְחִים בְּהִתְרַבּוּתֵינוּ, הֵם
 נִבְהָלִים וְנִרְעָדִים. אֲצַלְנוּ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁנֶּאֱמַר בְּמִצְרַיִם: פֶּרְעֹה אוֹמֵר
 "פֶּן יִרְבֶּה", וְרוּח־הַקֹּדֶשׁ אוֹמֵרֵת "כֵּן יִרְבֶּה" (עִין זֵהר חֶלֶק ב' יח:);
 מִתְרַבּוֹת מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת. הִנֵּה אָנִי בָּא, וּמִמְתִּינּוֹת לִי כַּמָּה חֲתָנוֹת,
 וְאָנִי בְּטוֹחַ, שְׂיִהְיוּ הַרְבֵּה שְׂדוּכִים, וְכֻלָּם יָבוֹאוּ לְגוֹר בְּיִבְנְאֵל. אָזִי
 אֲבַקֵּשׁ מִכֻּלָּם — אֲדַרְבֶּה! תִּכְתְּבוּ פֶּאֶקס, מִה יְכוּלִים לְתַקֵּן בְּקֵהֶלָה
 שְׁלֵנוּ! כֹּל אֶחָד יִקְרַב אֶת זוּלָתוֹ, אָנוּ מְעַנְיָנִים לְשִׁמְעַ עֲצוֹת לְשִׁפּוֹר,
 אָנוּ מִשְׁתַּוְּקָקִים לִבְנוֹת קֵהֶלָה קְדוּשָׁה שְׁלֵא הִיָּתָה כְּזוֹ מְעוּלָם, וְזֶה
 תְּלוּי בְּיַדְכֶם! וּמִה לַעֲשׂוֹת, אִם אֶחָד מִמְרָמֵר, וּמִשְׁלִיף אֶת הַלְּכָלוּף
 עַל זוּלָתוֹ, "עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָה מְרָה, כִּי מְרִים הֵם" (שְׁמוֹת טו, כג), הוּא
 מֵר, אָזִי קוֹרָא לְמָקוֹם מֵר. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יִבְנְאֵל זֶהוּ מָקוֹם נִפְלֵא מְאֹד,
 אָנוּ מְקוּיִם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִהְיֶה פֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל,
 וְיִתְרַבּוּ שְׂמֵחוֹת.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, אִם יֵשׁ לֵאמֹר "שׂ אִיזָה רַעֲיוֹן לַעֲשׂוֹת בְּדַק הַבֵּיחַ",
 הֵן בְּאִוְלָם, הֵן בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, הֵן בְּקֵהֶלָה בְּכֻלָּל, יִכְתֹּב אֶת הַצְּעוֹת;
 אֲבָל כֹּל אֶחָד שְׂנוֹתֵן עֲצָה, יִהְיֶה הָאֲחֵרָאִי לְמַשְׁשָׁה, וְלֹא יִשְׁלִיכְנָה עַל
 חֲבָרוֹ, וְכִמו־כֵּן יִבְדֹּק אֶת עֲצָמוֹ הִיטֵב, אִם אֵינְנוּ פָּגוּם בְּאוֹתוֹ מוּם,
 וְיִשְׁתַּדֵּל לְתַקֵּן הַחֲסָרוֹן בְּעֲצָמוֹ תְּחִלָּה וְכוּ'. לֹא יִתְכַּן שְׂאָדָם יִהְיֶה
 אֲדִישׁ, וְיִדְלִיק אֶת כָּל הַתְּאוּרָה בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, מִבְּלִי לְהַתְחַשֵּׁב
 בְּכִסְפֵי צָבוּר, הֲלֹא בְּשָׂבִיל אֲגוּרָה אַחַת שְׂאִינָה שְׁלוֹ, צָרִיכִים לִירֹד
 בְּגִלְגוּל; וְכֵן הַמְּקַנְאוֹת, יֵשׁ לְשִׁמְרָם נִקְיִים וּמְסֻדְרִים. אֲדַרְבֶּה, אָנִי
 רוֹצֵה לְשִׁמְעַ עֲצוֹת, כִּלְנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְלִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ הַצְּלָחָה
 בְּדַרְכֵנוּ, וְנִנְצָה לְגֵאֵלָה הַשְּׁלָמָה.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, ב' חל המועד סכות, ח"י תשרי, יומא דהלולא שְׁל רבנו ז"ל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נרו גאיר.

בְּעֵינַי הַמְשַׁפֵּט וְכוּ', תֵּאֲמִין לִי, שְׂאֲנִי חֲנֻכָּתִי שְׂאִין דְּבַר שְׁלֹא יִהְיֶה קָשׁוּר לְמַעְלָה, כִּף אֲנִי חַי וְכִף אֲנִי נוֹשֵׁם, אֲשֶׁר אִין בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מְשַׁפֵּט אִינוּ דְּבַר פֶּשׁוּט, וְרָצִיתִי לְדַעַת בְּדִיוֹק מַה קוֹרָה, סוּף כֵּל סוּף דְּבִרְנֵנוּ עַל אֲלָפִים וְחֲמִשׁ-מֵאוֹת דוֹלָר שְׁ.. יְסַדֵּר רִשְׁיוֹן, וְאַחַר-כֵּן סַחַט מְמַנֵּי עוֹד אֶלְף וְחֲמִשׁ-מֵאוֹת, וְעוֹד אֶלְף כְּשִׁיגְמַר כָּל הַתְּהִלָּה, וּפְתָאם הִנֵּה יֵשׁ לִי מְשַׁפֵּט, וְעַל-כֵּן אִנִּי יוֹדֵעַ מַה לְחַשֵּׁב, אַתָּה נוֹתֵן לִי זְרִיקוֹת הַרְגָעָה... זֶה שׁוֹם דְּבַר, אֲבָל לְמַעֲשֵׂה יֵשׁ מְשַׁפֵּט, וּמָה אַתָּה יוֹדֵעַ אִיךָ יֵצֵא הַמְשַׁפֵּט לְאוֹר, וְעַל-כֵּן רָאָה לְרֵשֶׁם לִי אֶת הַטְּלָפוֹן שֶׁל ... אֲנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הֶעֱקַר שְׂצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵמוּנָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְזוֹ תִּהְיֶה מַכָּה לְהַס"מ, שְׂיִהְיֶה לוֹ כְּבָר עַל כָּל הַמְסִירוֹת שְׁמָסַר אוֹתָנוּ. הָאֵם דְּבִרְתָּ עִם ...?

הֶעֱקַר אֵל תְּפַחַד כָּלֵל, אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֵמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁכָאן בִּיבְנָאֵל נַעֲשֵׂה גְדוּלוֹת בִּיְהוּדוֹת, אִם רַק מְתַעַקְשִׁים לְבָנוֹת עִיר שֶׁל תוֹרָה, וְהוֹלְכִים בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ — יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ, וּבְגִי-בְרַק הוֹכִיחָה, שְׂהִיְתָה תְּחִלָּה מוֹשְׁבָה, וְהַיּוֹם הִיא עִיר וְאִם בִּישְׂרָאֵל, כִּף יְבָנָאֵל, אִם נְתַעַקֵּשׁ וְנִלְךָ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, נִקִּים פַּה בִּיבְנָאֵל עִיר שֶׁל תוֹרָה וְחֻסֵּד, עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל.

הַמְּאָחַל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, ב' חל המועד ספּוֹת, ח"י תש"רי, יומא דהילולא של רבנו ז"ל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם ל... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עַל ... לְמָה מִפְּחַד לְתַת לִי אֶת מִסְפַּר הַטֵּלְפּוֹן שֶׁל ... נִתְתִּי לוֹ כְּכַר אַרְבַּעַת אֲלָפִים דוֹלָר, כְּדֵי שְׂיִסְדֵּר אֶת הַרְשִׁיזוֹן לְקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, וּלְבִסּוֹף ... מִסְפַּר לִי שְׁיִישׁ לִי מִשְׁפָּט בְּשִׁמוֹנָה-עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַלּוֹעֲזִי, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה קוֹרָה כָּאֵן, אָנִי חֲנֻכָּתִי כְּשִׁישׁ מִשְׁפָּט עַל הָאָדָם, רְאוּי לֹו לְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשָׂיו, וּבְיִוְדָאֵי הָלֹא דְבָר הוּא, מַה קוֹרָה כָּאֵן, אָנִי מְכַרְח לְדַבֵּר עִם ... הַס"מ הוֹלֵךְ עַל אַרְבַּע לְעִשׂוֹת רְשָׁעוֹת, וּמַה שְׁפִתְבָּרָה בְּהוֹשָׁעוֹת הַיּוֹם "כִּלְהַ מְרִשִׁיעֵי הוֹשָׁעֲנָא", גַּם אָנִי צָעָקְתִּי וּבְכִיתִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּפִסְקָא זֹו עִם אוֹתָהּ פְּנוּגָה, שְׂיִכְלָה כְּכַר הַסְּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, שֶׁהוּא מְרִשִׁיעֵי, הַכְּנִיס אוֹתִי בְּבִזְבוּז שֶׁל כְּסָפִים יוֹתֵר מִעֲשָׂרִים וּחֲמִשָּׁה אֲלָף דוֹלָר, אֲבָדָה לִי בְּעֵטְיוֹ כֹּל הַתְּכַנִּית הַקּוֹדֶמֶת, שְׁעֵלְתָה לִי עַד עֶכְשָׁו שְׁבַע־עָשָׂר אֲלָף דוֹלָר, וְהַפֵּל הֵלֶךְ לְטִמְיוֹן, עַל-יְדֵי הַמְּסִירוֹת שְׁלוֹ, וְאַחַר-כֵּן הַבְּג"צ, וְעַכְשָׁו בְּשִׁבִיל הַרְשִׁיזוֹן, וּלְבִסּוֹף אוֹמֵר לִי ... שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ אִם יִרְצָה לְדַבֵּר עִמִּי ... מַה קוֹרָה כָּאֵן, עַל-כֵּן תְּבָרַר אֶת הַמִּסְפָּר, אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַפְּעַם תִּהְיֶה לְהַסְמ"ך-מ"ם מִפְּלֵה גְדוּלָה, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב" בְּשִׁלְמוֹת בְּתַחֲלִית הַשְּׁלָמוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כ' תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, ב' חל המועד ספּוֹת, ח"י תש"רי, יומא דהילולא של רבנו ז"ל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה
מְשֻׁמַּחַת, שֶׁהַכְּנֶסֶת הַיּוֹם בְּיוֹם הַהַלּוּלָא שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל אֶת "סִפְר־
הַמְּדוּת" לְדָפוּס, זֶה בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת עַד מְאֹד, וְאֵין עוֹד מִתְּנָה יָקָרָה
לְרַבְּנֵנוּ ו"ל כְּמוֹ הַדְּפֻסַּת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי זֶהוּ הַמְּשַׁכַּח אֹרוֹ
הַנֶּעְלָם בְּעוֹלָם. יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְעֵסֶק
בְּעֵסֶק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁל הַדְּפֻסַּת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים וְסִפְרֵי
תַלְמוּדֵינוּ, וְעוֹד תִּרְאֶה אֵיךְ שְׂיִכְנֶס לְךָ שְׁפַע, וְתִצֵּא מִכָּל חוּבוֹתֶיךָ
וְדַחְקוֹתֶיךָ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזוֹק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטוֹב
שֶׁבָּךְ, שֶׁזֶה יְסוּד הַלְמוּד שֶׁל "אַזְמָרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן,
חֵלֶק א', סִמֵּן רפכ), שֶׁמְאֹד מְאֹד הַזְהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ ו"ל לְלַכֵּת עִם הַתּוֹרָה
הַזֶּה.

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עִם רַבְּנֵנוּ ו"ל, בַּחוּץ
נַעֲשֶׂה מָה שְׁנַעֲשֶׂה וְכוּ', וְמִי שְׁמַכְנִים עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל
רַבְּנֵנוּ ו"ל, הוּא כְּבָר צוֹחֵק מֵהַכֵּל, כִּי רַבְּנֵנוּ ו"ל מוֹצִיאָנוּ מִהָעוֹלָם
הַזֶּה. וּבְזֶה פִּרְשֵׁתִי מָה שְׁאַנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְלַת הִיְהִי רְצוֹן כְּשֶׁנִּכְנָסִין
בַּסֵּפֶה: "וְלַחֲסוֹת בְּסִתָּר צֵל כְּנִפְיָךְ בְּעַת פְּטִירָתִי מִן הָעוֹלָם", וַיִּקָּא
כְּשֶׁאָדָם מִחֲזִיק עֲצָמוֹ שְׁנִפְטָר מִן הָעוֹלָם, אִזּוֹ יִזְכֶּה לַחֲסוֹת בְּסִתָּר צֵל
כְּנִפְיָךְ, וְדו"ק.

אִם תּוֹכְלוּ לְסִים הַדְּפֻסַּת "אָשׁר בְּנַחַל" חֵלֶק ח' — מָה טוֹב
וּמָה נָעִים, כִּי כָּל חֵלֶק זֶהוּ הַחַיּוֹת וְהַמְּשִׁיבַת נֶפֶשׁ שְׁלִי.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ חַג שְׂמַח...

כ' תתצז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי ג' חל המועד סכות, י"ט תשרי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, בְּאַמֶּת אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לֵּאמֹר לָךְ, הַחַיִּים לְמַדּוֹ אוֹתִי לֹא לְהִיּוֹת גְּאִיבִי, אֲנִי לֹא מְאַמֵּן בְּכָלֵל בְּבֵית־הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה, שֶׁהֵם גְּרוּעִים מֵעַפּוֹ"ם, שֶׁמִּשְׁפָּטָם חֲקִים בַּל יִדְעוּם, אִם בְּבֵית־דִּין צָדֵק שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִים יְרָאִים וְשְׁלָמִים, מְקִימֵי מִצְוֹת, יְכוּלִים לְפַסֵּק לְטוֹבַת הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁמְכַשִּׁיל בְּכַרִּיתוֹת, הַמְקַוֶּה פְּסוּלָה, מְכַשִּׁיל בְּנִבְלוֹת וְטִרְפוֹת (כִּי הַקֶּצֶב שֶׁם הוּא מַחְלֵל שַׁבָּת, וּמְלַבֵּד כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁתְּפַסּוּ אוֹתוֹ מוֹלֵחַ וְשׁוֹרָה בְּאוֹתוֹ כְּלִי, וְזֶה עִם הַהֶכְשֵׁר שְׁלוֹ), וְרָצָה רַק לְהַכְרִיחַ אוֹתָנוּ שְׁנִלְמַד אֶת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ בְּבֵית־סֵפֶר מְעֻרָב וְכוּ', וְעוֹד עֲקָרִים שֶׁבִּדְתָּ וְכוּ', וְאַחַר כָּל זֹאת נוֹתְנִים לוֹ הַצֵּדֵק... אִזּוֹ מַה אַתָּה כֹּבֵר רוֹצֶה מִבֵּית־מִשְׁפָּט פּוֹרֵק עַל וְכוּ' וְכוּ'... וּבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, יִרְחַם עֲלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִוָּשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחָ...

כ' תתצח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי ג' חל המועד סכות, י"ט תשרי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

נָא לְהַעֲבִיר אֶת הַמִּכְתָּב דְּחוּף לְ... אֲנִי לֹא מְצַלִּיחַ לְתַפְסֵ אֶת הַפֶּקֶס שְׁלוֹ, זֶה מְאֹד מְאֹד דְּחוּף, נוֹסֵף עַל כָּל צְרוּתִי, הִנֵּה הַזְּמִינוּ אוֹתִי לְמִשְׁפָּט לְשִׁמוּנָה־עֲשָׂרָה בַּחֲדָשׁ הַלּוֹעֲזִי, עֲכָשׁוּ אֵינִי יְכוּל לְבוֹא עַד אַחֲרֵי זֶה, כִּי אֲנִי לֹא מוֹכֵן לְעַמֵּד לְמִשְׁפָּט בְּשִׁבִיל הַמְסִירוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, וְאַחֲר־כֵּן עוֹד יְרוּץ אֵל הַבֵּית־דִּין לְקַרָּא

אותי לדין תורה... ועוד יצא צודק... על-פן ראה להעביר את הפקס
מה שיותר מהר אל ... וכן התקשר אל ... מתי הוא בבית באפן
שאוכל לדבר עמו.

מה אמר לך, בלי ספרי רבנו ו"ל והקדמותיו הקדושות, היינו
אבודים מזמן, ובפרט אני, שעובר עלי כל מיני צרות ויסורים מבית
ומבחוץ וכו', מלשינות חרופין וגדופין וכו', ואין לי שיור אלא
התורה הזאת, הקדמותיו של רבנו ו"ל.

המחפה לתשובה מהירה, והמאחל לך חג שמח...

האם מסרת את המכתב ל...? כן שלא יהיו לו אחר-כך טענות
עלי.

כ' תתצט.

בעזרת השם יתברך, יום שני ג' חל המועד סכות, י"ט תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אני מנסה להתקשר אל ... אבל זו
מזכירה אלקטרונית, אולי תברר אצל ... גרו יאיר, איך מתקשרים
אליו, כי סוף כל סוף זה משפט, ואתה יודע את המשפטים שלהם,
שהם משפטי עכו"ם, ואסור לבטח בהם, אם לא יכולים לבטח היום
בבתי דינים שהם מלאים שחיתות, אומרים לבית-דין, שצריכים
להיות יראים ושלמים חרדים לדבר ה', שאחד מכשיל את הרבים
בכריתות ומאכיל טרפות וכו', ולבסוף הוא יוצא זכאי, איך נבטח
בבית-משפט פורק על... והכי מגוחך, שהבית-דין צריך להיות נגד
פורקי העל, והנה הוא הולך יחד יד ביד עם רב מטעם וכו',
על-פלפנים איך שהוא אני מכרח לדבר עמו, כבר נתתי לו ארבעת
אלפים דולר, והוא אמר שיסדר את זה, ולבסוף הגה בשמונה-עשר
לחדש הלוועזי יש לי משפט, ועכשו אני לא יכול לבוא לארץ

עד אשר כ' תתק — כ' תתקא בנחל

בשביל המשפט, כי אני לא מוכן לעמוד לפנייהם, ועל-פן ראה לברר מה קורה כאן, ועל-פל-פנים תכתב לי תכף-ומיד מתי ... נמצא בבית, שאדבר עמו.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתק.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי ד' דחל המועד סכות, כ' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אני מאד מאד מאכזב ממה, הזמנתי אצלך שלטים, והבטחת שהכל יהיה גמור לפני החג, נתתי לך כסף, ולבסוף בקשי ישנם רק 30 שלטים, וגם זה לא גמור, ואנחנו כבר אוחזים בסוף החג וכו', ועל-פן אני מודיע לך חד משמעית, אם אתה לא מסגל לגמור לי את זה, אני מבטל את כל העסקה, ואני פונה אל האיש שלי בכני-ברק, והוא תוך יום גומר את הכל, יש לו מפעל דפוס ענקי, אך אמרת שאתה מעדיף יבניאלי, ועל-פן אני נותן לך עוד יומים, אם אתה לא יכול לגמור את השלטים, תבטל את העסקה, כי מאד מאד כואב לי שמוליקים אותנו שולל, אני מקווה שתעשה מה שאני מבקש אותך חד משמעית.

המאחל לך חג שמח...

כ' תתקא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי ד' דחל המועד סכות, כ' תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח לשמע שהוא

גומר את השלטים, כי חבל על כל יום, ובפרט שבא עכשו שמחת תורה, ונזכה על-ידי השמחה למחוק את זכרו של עמלק הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, הנה טוב מאד שגם את השלשים הקודמים יצבע עם תשנית של ירק תכלת וצהב כמו השבעים, כי אם כבר משלמים, שיהיו כל השלטים דומים זה לזה, ונוכל להשתמש עם זה תמיד.

בענין שחשבת לעשות אספה כללית לתושבי יבנאל, חשבת על זה וזה רעיון טוב, ולעשות את זה או במתנ"ס או בבנין מועצת הפועלים, והכי טוב זה בליל שלישי י"א חשוון, שאז אהיה שם, וזה גם היארצייט של רחל אמנו, ונשתדל שכל אנשי שלומנו אנשים, נשים וטף יהיו שם, ונזמין גם את אנשי שלומנו מאשדוד ומבני ברק ומירושלים וכו' וכו', באפן שיהיה לנו קהל גדול וכו', ואני מקנה, אם תעשה תעמולה טובה, שאתה עושה ערב בשביל כל היבנאלים, לדעתי, יבואו גם המקומיים שלא מאנ"ש, שירצו לקחת חלק באספה כללית, אני אדבר רק ממעלת השלום והאהבה והאתנה בין נשמות ישראל, ואם כל תושבי יבנאל יחזיקו את עצמם ביחד באהבה ובשלום, אז תבוא להם ברכה גדולה, ואספר להם ספורים בענין שלום ובגנות המחלקת והפרוידים, שזה רק מביא הרס וחרבן וכו', מה שאין כן שלום הוא פלי המחזיק את הברכה, ואחר-כך אתה תציע את המעמדים שלך, ומה אתה רוצה וכו', ומה שאיפתך לראות ביבנאל וכו', ואתה תדבר את כל הענינים הפוליטיקיים, אני אדבר רק על מעלת השלום והאהבה ובגנות המחלקת, וגם נעשה שמח עם תזמרת וכו' (ועוד אדבר עמך בפרטיות מזה על הטלפון אחר החג), אבל לעת עתה ראה תכף-ומיד להזמין את האולם הנ"ל בשקט על תאריך הנ"ל, ורצוי יותר בליל שלישי י"א חשוון (ויש עוד זמן לפרסם את זה), כי נעשה את זה פתאם, הינו לפרסם יומים או שלשה לפני זה בכל יבנאל, ובפרט ביום האחרון יסע רכב עם ומקול בכל העירה, ויכריזו על הערב, ואנשי שלומנו יהיו כבר מוכנים באפן שיהיה קהל גדול מאד, וכדאי להחזיק את זה בסוד, להפר את זממו הרע של

הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, אבל כדאי תכף-ומיד להזמין את המקום כנ"ל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, וכן תעורר את כל אנשי שלומנו שיתפללו עלי, שכתב אזכה לצאת מכל הצרות והיסורין והמרירות שסבבוני. המאחל לך פתקא טבא...

כ"מ תתקב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי הושענא רבא, כ"א תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, "תלמידי היכל-הקדש", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! הגה היום הוא זמן מסירת הפתקין, ולכן אבקש כל אחד ואחת מאנשי שלומנו היקרים ונשותיהם וילדיהם, שיתפללו בעדי, פי אני צריך ישועות רבות ברוחניות ובגשמיות, ותפלת רבים נשמעת ומתקבלת, ועל-כן אהיה לכם אסיר תודה מאד, אם תעוררו ותחזקו את כלם להתפלל בעדי, פי אין אתם יכולים לתאר אילו דינים שורים עלי, ואני צריך לישועות גדולות ולנסים רבים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא בזכות תפלתכם תפלת רבים, ובזכות רבנו ז"ל, אצא עם פתקא טבא.

נא ונא לשמח מאד מאד בשמחת תורה, וכן בהקפות שניות לרקד עם כלי זמר בתפים ובמחולות ובקול רעש גדול מאד על חצר היכל-הקדש, ולא להתפעל מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, שהוא מוסר ומקטרג וכו', ובזכות השמחה והתדוה שיהיה ביניכם, נזכה לשנת נצחון, שיקים אצלנו: ת'הא ש'נת ד'ידן נ'צח.

המאחל לכם חג שמח...

כ' תתקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרְלִיּוֹם רְבִיעֵי הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ! כְּפִי שְׁאֲנִי רוֹאָה "סִפְרֵי-הַמְּדוּת" יִהְיֶה פָּאָר, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנֹזְפָה לְהִתְחִיל לְהִדְפִּיס אֶת יְתֵר הַסְּפָרִים. אִין לָךְ מִשְׁגַּ אִיף שְׁאֲנִי צָרִיף לִישׁוּעוֹת רַבּוֹת, כִּי אֲנִי מְסַבֵּב בְּצָרוֹת וּבִתְלָאוֹת וּבַעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים וּמִשְׁפָּטִים וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַכֶּה לְפִתְקָא טָבָא הַלְיָלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף אֶת נֶסֶח הַשַּׁעַר, וּבְעֵמּוּד ב' הַפְּתוּבוֹת, וּבְעֵמּוּד ג' וְד' שֵׁם הַמְּפִתְחוֹת זֶה גַּפְּלָא, וּבִסּוּף מִפְתַּח הָעֲנִינִים, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלִיקְכֶם. נָא לְחוּס עָלַי, וְכֹל יְמִיכֶם תִּדְפִּיסוּ אֶת סִפְרֵי, שְׁהֵם סֵלֵת בְּרוּרָה מְסַפְרֵי רַבּוּ וְנִל, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל לְהִדְפִּיס אֶת כָּל חֲלִיקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" עַד הַתְּאַרִיף הָאַחֲרוֹן, וְזֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֲמַת שְׂאֲתֵם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עִמִּי תָמִיד, כִּי בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", גְּנוּזִים פְּנֵי, שְׁכָלִי וְחֲכָמָתִי וְכֹל מֵהוּתִי.

כ' תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרְלִיּוֹם רְבִיעֵי הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כ"א תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמְּדֵי הַגָּרִים בְּבִנְיָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיָ"ה יַצְלִיחַ דְּרָכֶם תָּמִיד, וְיַצְלִיחוּ בְּכֹל אֲשֶׁר יִפְנוּ.

הִנֵּה בְּלִיל שְׁבֵת-קִדְשׁ פְּרָשַׁת בְּרָאשִׁית תִּתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת "עֲנַג שְׁבֵת", וּכְדַאי לַעֲשׂוֹת רְשִׁימָה עַל שְׁבֵתוֹת הַחֲרָף בְּכֹל לֵיל שְׁבֵת אֲצִל

מי יהיה הענג שבת (אם לא שתהיה איזו שמחה, כגון: שלום זכר, שאז יכנס התור שלו), כי באמת ענין ההתאספות בליל שבת-קדוש בצומתא חדא, ולשיר את הזמירות ביחד, ואחר-כך לדבר מרבנו ז"ל ועצותיו הקדושות — זה ענין נפלא עד מאד, כי בשעה שמתאספים עם ישראל יחד, שום מלאך לא יכול להיות ביניהם מרב קדשה, ובפרטיות בליל שבת, שאז יש התעוררות רבה בעולם, כמו שאמר רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ואצל כל החסידים נזהרים בזה מאד מאד, כי אז זמן מחילת עוונות, ומה גם שכל השפע של השבוע בא מהקבוצין אצל הצדיק בליל שבת-קדוש.

מה טוב ומה נעים, אם תתחילו לסיים בכל שבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, שהוא ענין גדול מאד מאד ללמד בכל יום מפרשת השבוע, וכן פרק משניות ודף גמרא וקצת מדרש, אשר הארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, אשרי מי שחזק בזה כל יום ויום באופן שימלא כל יום עם טוב אמתי ונצחי, אשר אפלו קצת מכל למוד גם-כן טוב.

העקר תחזיקו עצמכם ביחד באהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יעזר עם דברי חזיק ואיזו עצה טובה, העקר להסתכל על מעלת חברו ולא על חסרונו. צריכין לדון את כלם לכף זכות, כי על כל אחד עובר מה שעובר וכו', ולכן צריכין רק להסתכל על הטוב של כל אחד.

נא ונא ראוי להתחבר חברותות ללמד יחד — הן בפולל והן ביניכם על-כל-פנים שעה אחת ביום ללמד עם חבר, מלבד זאת כדאי להצטרף אל השעורים של הרב ... שלומד הלכות, כי כל השונה הלכות מבטח לו שהוא בן עולם הבא (מגלה כח.), ואפילו שפכר יודעים, כדאי לחזור ולשמע את ההלכה עוד פעם, וכן בכל שבת אחר הצהרים כדאי לשמע את השעור של הרב ... שלומד ב"לקוטי-הלכות", אשר אין למעלה מזה, כי ההתחזקות של

מוֹהֲרֵנוּ"ת ז"ל, זֶה עֲגִינן אַחַר לְגַמְרֵי, וְכֵן כְּדַאי שֶׁהֵרַב ... יִמְשִׁיף אֶת
לְמוֹדוֹ בְּרַמְבַּ"ם בֵּין מְנַחֵה לְמַעְרִיב כָּל זְמַן הַחֹרֶף.

מָה אָמַר לָכֵם! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכֵּינוּ לַעֲשׂוֹת
מִמְדַּבֵּר יָשׁוּב, מְקוּם מְדַבֵּר שְׂמֵמָה כְּמוֹ יִבְנֶאֱל זְכִינוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ חֲנוּפָה
חֲרָדֵי הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת, וְכֵן זְכִינוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ מְגִינן וְתִיקִין, שְׂרְאוּי
שְׂכָל אֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקִין, שְׂזֵה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל
וּמוֹהֲרֵנוּ"ת ז"ל, וּמִי שְׂאִינוּ יָכוֹל, עַל-כָּל-פְּנִימִים יָכוֹא בְּשַׁעַה שְׂמוֹנֶה
לְמְגִינן שְׂיֵהִיָּה, וְכֵן לְמְנַחֵה תַּעֲשׂוּ שְׂגֵי מְגִינִים: אֶחָד בְּשַׁעַה שְׂלֹשׁ,
וְאֶחָד סְמוּךְ לְשַׁקִּיעָה, וְכֵן לְעַרְבִית תַּעֲשׂוּ שְׂגֵי מְגִינִים, עַל-כָּל-פְּנִימִים
אֶל תַּחֲסִירוּ מִלְּהַתְּפַלֵּל בְּצַבּוּר, שְׂזוֹ מְצַנֶּה גְדוּלָּה שְׂמַצְלֵת אֶת הָאָדָם
מִעֲנֹשׁ עוֹלָם הַתְּהוֹ, חַס וְשָׁלוֹם.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ שְׂתַּשְׁרָה בִּינֵינוּ תְּמִיד אֲוִיָּה שֶׁל שְׂמַחָה
וְהַרְחַבְתְּ הַדַּעַת, וְכָל אֶחָד יִרְגִישׁ עֲצָמוֹ כְּמוֹ בְּגִין-עֲדָן, וְלֹא, חַס
וְשָׁלוֹם, לְהִיּוֹת מְמַרְמֵר וְעֲצוּב וּבְעֲצָבִים, רַק תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה,
כִּי הַשְׂמַחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּרוּחֵי וּבֵין בְּגִשְׂמִי, וְתַקְדִּימוֹ
שָׁלוֹם לְכָל אָדָם בְּרַחוּב, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל,
וְעַל-יְדֵי שְׂמַקְדִּימִים שָׁלוֹם, גּוֹרְמִים שְׂנַכְנַס בְּאָדָם הַרְהוּר תִּשְׂוּבָה.
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכָל הַעֲוִיָּה יִבְנֶאֱל תַּחֲזוֹר בְּתִשְׂוּבָה, וְיֵהִיָּה
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִחְתָּרוּת מֵאֲתָנוּ, וְנִנְזָה לְקַבֵּל אֶת הַשְּׂנָה
הַחֲדָשָׁה בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה. וְעַלֵּיכֶם לְזַכֵּר, כִּי עַכְשָׁו מִתְּחַלֵּת הַשְּׂנָה,
כִּי כָּל הַשְּׂנָה מְסֻתְּבֶת סְבִיב פְּרָשִׁיּוֹת הַשְּׂבֹוע, וְעַל-פֶּן מֵאֲחַר
שְׂקוּרִים בְּשַׁבָּת זוֹ "בְּרֵאשִׁית", סִימָן שְׂזוֹ הַתְּחַלֵּת הַשְּׂנָה, וְעַל-פֶּן
זְכוּר: כִּפִּי הַתְּחַלָּה — בֶּן יִמְשִׁיף כָּל הַשְּׂנָה.

הַמֵּאחַל לָכֵם שַׁבַּת שָׁלוֹם...

כ' תתק"ה

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשִׁרֵי ה'תשנ"ד.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... גְּרוֹ יָאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, אך מאד צפיתי לשמע איך עבר עליכם החג, ובשמחת תורה בפרט ב"יבנאל עיר ברסלב", פי עיני ולבי שם כל היום וכל הלילה.

אודות "ספר-המדות", מאד רציתי לראות את השער, ואודות העמודים שחסרים, יכולים למלא עם הנהגות ישראל שאתה ממלא את כל הקונטרסים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיצא מהדפוס עד שאבוא, וימתקו מאתנו כל הדינים, ונזכה לראות במפלת הסמ"ך-מ"ם, ויעלה קרננו מעלה מעלה.

האם ... הביא לך עתון "אור יבנאל" חדש? לדעתי, תתחילו כבר עם הספר "נר להצדיק", פי אני משנה כמה דברים, וכן אני מצרף עוד כמה קונטרסים אודות חנכה, ויצא ממש נפלא.

אודות זה שרוצה לנדב כסף בעבור המתקת המשפט, שיהיה דיקא לחלק אחד של "אשר בנחל", ואם אי אפשר כבר לחלק ח', שיהיה לחלק ט', ואני מאד מאד משתוקק לראות כבר חלק ח' "אשר בנחל", יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בשפע גדול, העקר רק חזק ואמץ, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך יהיה איך שיהיה, כי מה שראית ביבנאל זו רק התחלה, ותאמין לי, שעוד יהיו לך אלף מנויים בהוראת קבע, באפן שלא תהיה לך בעיה בענין הדפסה, וכן גביאו לך שפע, שתוכל להדפיס השנה גזמאות של ספרים: את ספר "שמירת-הזמן" תוכל להתחיל אחר "נר להצדיק", ובין כך תקבל המון קונטרסים, גם כשאני בא אני מביא עמי שיחות חלק י', שנגמר תהלה לאל. ולדעתי, צריכים להיות אצלך עוד כמה קונטרסים שלא הדפסת, כגון: "דחיקת השעה", "יש עם מי לדבר" וכו', עכשו אסדר לך עוד כמה פרקים "אוצר הקונטרסים", שזה אוצר המנצח כל טוב, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא שזוכה להדפיס את כל הקונטרסים, ולא יאבד אפלו אחד.

מה נשאר מהאדם, רק מה שזכה לשמש את רבנו ז"ל, אני מסתכל ומעין בכל פעם בספר הנפלא "פעלת-הצדיק", אשר זה ממש פאר ויפי שאין דגמתו כלל, אשריכם ואשרי חלקכם! יעזר

לְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה בְּבָנִים טוֹבִים, וְתָרוּ רַב גַּחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וַיְהִיו שְׂמוּרִים מִכָּל רַע, וַיְהִיו מְסַבְּבִים תְּמִיד עִם מְלֹאכֵי שְׂמִירָה שִׁישְׁמְרוּ אוֹתָם.

הַמְּחַפָּה לַתְּשׁוּבָה מִמֶּךָ...

כ' תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדְר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כַּמָּה פְּעָמִים, אֲבָל מְרַב טְרִדוֹתֵי בְּעֶסֶק הַרְבִּים לֹא יְכַלָּתִי לְהַשִּׁיבְךָ.

רְאֵה לְשָׁלֵם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם קִצַּת מַחֻבוּתֶיךָ אֲפֵלוּ מְעַט דְּמַעַט, כִּי אֵין עוֹד גְּרוּעַ מַחֻבוּת, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר לֹא לְנַגֵּעַ בְּכֶסֶף שֶׁל זַוְלָתוֹ יְהִיָּה אִיךָ שְׁיִהְיָה.

וְאוֹדוֹת הַפָּצָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, מָה אִמַּר לְךָ! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, כִּי רַק כֶּף יִתְפָּרֵס אֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאֵף שְׂאֵנִי סוֹבֵל בְּשִׁבִּיל זֶה צְרוּת וַיִּסְוֵרִים מְרוּרִים, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, אֲנִי עוֹסֵק כְּבָר בְּזֶה שְׁלֹשִׁים שָׁנָה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּמִהַפֶּה אֶת כָּל הָעוֹלָם רַק לְפָרְסָם אֶת דַּעַת וְשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם — הֵן עַל הַרְחוּבוּת וְהֵן בְּפִתִּים וְחִצְרוֹת, וְהֵן בְּאוֹטוֹבוּסִים וּבְרַכּוֹת וְהֵן בְּבִתֵּי כְּנִסְיֹת וּבְבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ' וְאִיפֹה לֹא, וְתִהְיֶה לְאֵל, אַחֲרֵי חֲרִישָׁה וְזִרְיָעָה שֶׁל כָּל-כֶּף הַרְבֵּה שָׁנִים, רוֹאִים כְּבָר אֶת הַפְּרוּת שְׂצוּמָחִים, אֵף בֵּין כֶּף עֲזוֹב הַסְּמ"ך-מ"ם אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְעוֹשֶׂה אֲצִלִּי מִהַפְּכָה וְכוּ', צְרוּת וַיִּסְוֵרִים, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וּמְרִירוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר קָשָׁה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי אֶת שְׁלִי אֶעֱשֶׂה וְאֶמְשִׁיךָ, אֵף שְׁבִין כֶּף בּוֹרְחִים בְּאֶמְצַע חֲלִילִים וְכוּ', וּמִתְהַפְּכִים לְאוֹיְבִים עַל לֹא דְבַר וְכוּ', מָה לַעֲשׂוֹת? זֶה חֲלָק מִהַמְּלַחְמָה — כְּשִׁיּוֹצְאִים לְלַחֵם עִם הָאוֹיֵב, צָרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹכַנְגִּים

לְשֵׁלם מְחִיר כְּבֹד, וְאֵת הַמְּחִיר אֲנִי מְשַׁלֵּם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, כִּפְּל כִּפְּלִים, שְׂאוֹתֶם הַנִּפְשׁוֹת שֶׁהוֹצֵאתִי מֵהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וְכוּ', הֵם וַיִּקְא נִתְהַפְּכִים לְהִיּוֹת עָלַי חוֹלְקִים וְכוּ', מַה לַעֲשׂוֹת? פֶּה מִנְהִיג הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵת עוֹלָמוֹ, עִם כָּל זֹאת לֹא אֶפְסִיק פְּרָגַע, וְאֶמְשִׁיךְ לְמִלָּא אֵת כָּל הָעוֹלָם עִם אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹר לִי עַד עַכְשָׁו בְּנִסֵּי נִסִּים, יִמְשִׁיךְ לַעֲזוֹר לִי עַד שְׂאֻזְכָּה לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב" בְּמִלָּא מוֹבֵן הַמְּלָה, עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וּבַעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ, נִזְכָּה לְנִצְחָת אֵת הַמְּלַחְמָה, וְתַהֲיֶה מִפְּלֵה לְסַמֵּי-יָמִים כַּמָּה שְׁיִוְתָר מֵהָר, וּכְפִי הַנִּרְאָה מִלְּמַעְלָה רוֹצִים לְהִרְאוֹת לוֹ קֹדֶם הַצְּלַחְתָּנוּ.

הַעֲקָר רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ אֵת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל כִּסְפֵי צְדָקָה, שֶׁהֵם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, כִּי כִסְפֵי הַדְּפָסָה זֶה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל זֶה מְאֹד.

כַּנִּרְאָה שֶׁהַפַּעַם אֶהְיֶה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת רְצוּפִים, וַיַּעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֻזְכָּה כְּבָר לְהִיּוֹת שֵׁם בְּקַבִּיעוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי עַל כָּל מִכְתָּב כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב, כִּי כָּל חֲדָשׁוֹת טוֹבוֹת מֵהַ שְׁקוּרָה עִמָּכֶם בִּיבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב, זֶה לִי לְמִים קָרִים עַל גִּפְשׁ עֵינָה, כִּי עֵינַי וְלִבִּי שֵׁם כָּל הַיָּמִים, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכְּבָר אֲזַכָּה לְהִתְיַשֵּׁב שֵׁם בְּקַבִּיעוֹת. וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי לְזֶה יִגְיַע הַיּוֹם, צָרִיכִים לְחַפּוֹת וּלְהַרְבוֹת בְּתַפְּלָה, עַד שְׁיָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתִי.

העקר ראה לחזק עצמו בכל מיני אפנים להיות תמיד אף ורק בשמחה ובפרט בזה שאתה משמש את רבנו ו"ל.

בענין המקנה וכו', תאמין לי האדם צריך לצום כל-כף הרבה צומות ולסגף עצמו בסגופים על העבר שלו, ורבנו ו"ל מוליך את אנשיו בדרך נפלאה, ונותן לכל אחד את השליחות שלו, כי זכוי הרבים בעשית מקנה — זו זכות גדולה. והיה אחד מאנשי שלומנו, שהיה בלן במקנה, ובכל פעם כשעשה מקנה חדשה, התבודד עצמו עמו יתברך, ושפף דמעות בתוך מימי המקנה, ובקש ממנו יתברך, שכל יהודי שייטבל במקנה זו, יהיה לו הרהור תשובה וכו'. וספרו אנשים, שלא ידעו מה קרה עמהם, תמיד כשטבלו נתעוררו מאד מאד אחריו יתברך, ואף אחד לא ידע מעשהו של הבלן. על-כל-פנים רואים את מעלת זכות הרבים, שאין למעלה מזה. ואודות החמום, מאד מאד רצייתי שתיעץ לי מה לעשות, כי אבדתי שם כבר אלפי דולרים, כי שנו את זה כבר לכמה אפנים, ואיני יודע מה לעשות.

העקר ראה לחזק את כל אחד מאנשי שלומנו, כי על כלם עובר מה שעובר — צרות ויסורים ומרירות עצומה, זה מאשתו וזה מילדיו וזה מפרנסתו וכו' וכו', וכלם צריכים חזוק, ואשרי מי שהוא עשיר, ומנדב לכל בר ישראל חזוק, וזה יותר מאלפי אלפים דולרים, כי מי שהוא במצב של דפאון ועצבות ומרירות וכו', לו כבר לא מענין כסף, וכשרק מדברים עמו רק מלה טובה, זה שנה לו יותר מאלפי דולרים. ולכן אשרי מי שהוא עשיר בהתחזקות, ומחלק על ימין ועל שמאל לכל אחד, אשר הוא העשיר הכי גדול, והבעל צדקה והנדבן הכי מעלה, אשרי לו [חסר].

המאחל לך כל טוב...

בענין האכרה, טוב שינדב רק ל"אשר בנחל", אם אי אפשר כבר לחלק ח', שיהיה לחלק ט'.

כ' תתקח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה צוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות בשמחה, כי אין עוד הצלחה לאדם כמו מדת השמחה, וצריכים למסר את נפשו על מדת השמחה, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד לשבר אותנו, שלא נהיה בשמחה, ועל-כן אנחנו צריכים זה לעמת זה למסר את נפשנו על השמחה, ותכף-ומיד כשנהיה בשמחה, נצליח בכל דרכינו, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח, כי השמחה מרחבת את הדעת, ופורצת פל הגדרים, ומי שהוא תמיד שמח, אין דבר שימנע בעדו; ועל-כן ראו למסר את נפשכם להיות בשמחה, ותהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא מזכה אותנו כמעט בכל שבוע עם שמחה חדשה, שנולד בן או בת למזל טוב בקהלתנו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתתרבה קהלתנו, ונזכה לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, ונצליח דרכנו, וזה הכל תלוי כפי מדת השמחה שתהיה ביננו.

נא ונא תשתדלו בכל מיני אפנים שבעולם לעזר אחד לזולתו במה שרק יכולים לעזר, פי עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וצריכים לדון את כל אחד לכף זכות, ודיקא על-ידי-זה נצליח בכל דרכינו כי אנחנו צריכים לגור ביחד כמו אחים בקרוב לבבות עד מאד, וזה היסוד והעקר.

מה אמר לכם! הגה מתחיל זמן ארץ זמן חרף, וראוי לנו

לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמֵינוּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְלֹא נִבְלָבֵל אֶת עֲצָמֵנוּ מְרוּחַ הַרְחֹב וְכוּ' בְּעִנְיַן הַבְּחִירוֹת וְכוּ', אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבַמְצֻוֹת וּבַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי זֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר אֲצֻלְנוּ מֵהֵיכָא תִּיתִי אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לִבְחֹר בַּמוֹעֲמָדִים שְׁלֵנוּ, כְּדֵי שְׁלֹא נִהְיֶה מְקַפְּחִים, כְּמוֹ שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁו, שְׂיִלְדִינוּ הָיוּ זְרוּקִים מִמֶּשׁ עַל הַרְחֹב וְכוּ' וְכוּ', וְאֲסוּר לָנוּ לְהַנִּיחַ אֶת זֶה לְהַמְשִׁיךְ כָּכָה, וּבּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי תַקָּף הַרְצוֹן נִזְכָּה לְשָׁנוֹת אֶת כָּל זֶה, וְנִזְכָּה שְׂיִדְנוּ תִהְיֶה תְּמִיד עַל הַעֲלִינָה וְכוּ', אִךְ עַקֵּר הַתְּכִלִּית שְׁלֵנוּ צָרִיכָה לְהִיּוֹת — רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּקִיּוּם הַמְצֻוֹת, וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים.

בְּלֵיל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס"ז: בְּרֵאשִׁית הוּא אוֹתִיּוֹת רֵאשׁ בֵּית, הַצַּדִּיק הוּא בְּעַל-הַבַּיִת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, כִּי בְּכָל יוֹר וְיוֹר יֵשׁ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צַדִּיקִים, שֶׁהֵם מִמְּשִׁיכִים אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי זֶה כָּל עִבּוּדַת הַצַּדִּיקִים — לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִסְתַּכֵּל עִם עֵינֵי הַבֶּשֶׂר שְׁלוֹ עַל אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקָר — שֶׁיִּסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ אִיךְ הוּא מַחְזִיק מִעַמֵּד, שְׁנֵה הַקְּשׁוֹר שֶׁל סוּף הַתּוֹרָה "לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל" אֶל "בְּרֵאשִׁית", שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת רֵאשׁ-בֵּית, כִּי דִיָּקָא הַצַּדִּיק הָאֲמַת, שֶׁהוּא רֵאשׁ-בֵּית, בְּעַל-הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם, הוּא פּוֹתַח לָנוּ אֶת הָעֵינִים לְהַסְתַּכֵּל עַל גְּדֻלוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִיךְ שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְלְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הָאָדָם אוֹהֵב לְהַסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְּבַלְבֵּל וְכוּ', וּכְשֶׁאָדָם מִתְּחִיל לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, אִזּוּ כָּל הַחַיִּים הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת. וְעַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ לְהַסְתַּכֵּל הֵיטֵב הֵיטֵב עַל עֲצָמֵנוּ, וּנְתַקֵּן אֶת עֲצָמֵנוּ, וְתַקֵּן-וּמִיד כְּשֶׁנִּזְכָּה לְתַקֵּן אֶת עֲצָמֵנוּ, מִמִּילָא יִהְיֶה הָעוֹלָם מְתַקֵּן בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, (וְהַאֲרַכְנוּ הַרְבֵּה כְּדָרְכָנוּ).

וּבַבִּקְרָה בְּעַת סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה מֵהַסְפּוֹר שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה, שֶׁהַבַּעַל תְּפִלָּה הוּא זֶה לְעַמַּת זֶה בְּתַאֲוֹת מְמוֹן, וְהַסְבְּרָנוּ כִּי אֵין עוֹד מְנִיעָה שְׂמוֹנַעַת אֶת הָאָדָם מֵהַתְּפִלָּה כְּמוֹ הַמְמוֹן, כִּי בְּדֶרֶךְ

כָּלֵל הָאָדָם רַץ לְעִבּוּדְתּוֹ וּמִזְנִיחַ אֶת תְּפִלָּתוֹ, וְעַל-כֵּן דִּיקָא הִבְעֵל תְּפִלָּה הִיָּה כָּל-כָּף נִגְדַת תַּאֲוַת מְמוּז, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שְׁמוּנֵעַ אֶת הָאָדָם לְהַתְּפַלֵּל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְכַל שְׁכַן לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן כְּמוֹ תַּאֲוַת מְמוּז, שֶׁהָאָדָם רַץ אֶל עִבּוּדְתּוֹ, וְאֵין לוֹ זְמַן לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן. וּבְאֻמַּת זוֹ טְעוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שֶׁמִּתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, יְהִיָּה לוֹ דְּבַר שְׁבִמְנִיָן, הִיָּנוּ שְׂיִהְיֶה לוֹ מִנְיָן וּמִזְמַן בְּכִיסוֹ וְזֶה בְּרוּר, מִי שֶׁמִּתְּפַלֵּל תְּפִלָּתוֹ עָרֵב וּבִקְרָ וְצִהָרִים שְׁחָרִית, מְנַחֵה וּמְעָרִיב בְּמִנְיָן, יָבוֹא לוֹ שְׁפַע. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מַחִיר לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן דִּיקָא, וְאִסוּר לְהַתְּחַמֵּק לֹא לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, אֲפֹלוּ שְׁתַּהֲיֶה אִיזוֹ סִבָּה שְׁתַּהֲיֶה, צְרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְפָרְנֶסָה וּלְשְׁפַע גְּדוֹל (וְהֶאָרְכְּתִי בְּזֶה כְּדָרְכֵנוּ).

וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס"ג, שֶׁכָּל רוּעָה וְרוּעָה יֵשׁ לוֹ נִגּוּן מֵיחַד לְפִי הַעֲשָׂבִים וּלְפִי הַמְּקוֹם שֶׁהוּא רוּעָה שָׁם, שְׁזֶה סוּד פֶּרֶק שִׁירָה, כִּי מְשִׁירַת הַעֲשָׂבִים נַעֲשֶׂה נִגּוּן שֶׁל הַרוּעָה, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁהִיָּה בְּעוֹלָם רוּעָה מְקַנָּה, הִיָּה תַכְף כָּלִי זְמַר; כִּי בְּאֻמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וּבְשִׁבִיל זֶה אָבוֹת הָעוֹלָם וּמִשָּׁה רַבְּנוּ וְדוֹר הַמְּלָךְ הָיוּ רוּעֵי צֶאֱז, כִּי תָמִיד הָיוּ בַחוּץ, וְהִסְתַּכְּלוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ בְּאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֵיךְ שֶׁמְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא שָׂרוּ שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי מִי שֶׁמִּתְּבּוֹנֵן בְּפֶרְטֵי הַבְּרִיאָה, יְכוֹל לְרְאוֹת נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֶל הַשְּׂגָחַתוֹ הַפֶּרְטִי פֶּרְטִית, שְׂאֵז יִצְלִיחַ דְּרָכָיו, וְיִשִּׁיר שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִמְצָא רַק הַטּוֹב בְּכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט בְּזֶה הָעוֹלָם (וְהֶאָרְכְּנוּ בְּזֶה כְּדָרְכֵנוּ).

בְּמוֹצָאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ מְלִוְהַ מְלָכָה, דְּבַרְנוּ עַל-פִּי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"ב, כִּי אֲנִי הַנִּי"ה ר'וֹפְאָךְ — רֵאשֵׁי תְּבוֹת: א' מִן כֵּן יְהִי רִצּוֹן, וְהִסְבְּרָנוּ כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁעוֹשִׂים מַתּוּרוֹת תְּפִלוֹת, כִּי תַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לַעֲשׂוֹת מַתּוּרוֹת תְּפִלוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַבְּלוֹת תְּפִלָּתוֹ, וּמַעֲלָה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה, שְׁעִדִּין לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוּ מַעֲלוֹם, וְעַל-כֵּן

כְּשִׁזְזוּכִים לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִצְדִּיק אַמְתִּי, רְאוּי לַעֲשׂוֹת מְזֵה תְּפִלָּה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְקַיֵּם הַתּוֹרָה, וְזֶה כִּי אֲנִי הַנְּיָ"ה רוֹפֵאָךְ, שְׂזוּ הַתּוֹרָה,
וְתִכְּף-וּמִיד עוֹשִׂים מְזֵה תְּפִלָּה, וְאוֹמְרִים: אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן, שְׁנִנְפָה
לְרִפּוּאָה. וְדַבְּרָנוּ הַרְבֵּה אִיךְ שְׁצָרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְרֻפָּא אֲלֵיל, וּבְכַרְט
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֶׁהֵם עַל-פִּי-רַב מְפָקְרִים, וְהֵם יְכוּלִים לְקַלְקֵל
יֹתֵר מִלְתַּקֵּן. וְקִדְם שְׁהוֹלְכִים אֶל רוֹפֵא, צָרִיכִים לְבָרֵר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב
אִם הוּא רוֹפֵא טוֹב, וְלֹא סֵתֵם אִיזָה מִלְאָךְ מִשְׁחִית (וְהַאֲרַכְנוּ בְּזֶה
כְּדַרְכֵנוּ).

מָה אָמַר לָכֵם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר
לְשַׁעַר אֵת גִּדְל הַהִשְׁתַּוְקָקוֹת שְׁיִשׁ לִי לְבוֹא וְלִגּוֹר עִמָּכֶם, כִּי אֲנִי
יּוֹשֵׁב כְּאֵן בְּגִלּוֹת, וְאַתֶּם זֹכִים לִגּוֹר בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", וְעַל-כֵּן
אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדִּי, שְׁאַנְפָה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל
לְבוֹא וְלִגּוֹר עִמָּכֶם, וְתִדְעוּ, שְׁכָל תְּפִלָּה וְתִפְלָה שְׁמַתְפַּלְלִים אֲלוֹי
יִתְבַּרְךְ פּוֹעֵלֵת, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שְׁנִנְפָה לְהַפְּלֵל בְּכְבוֹדוֹ יִתְבַּרְךְ.

רְאוּ לְהַתְּחַזֵּק לְלַמֵּד בְּהַתְּמַדָּה רַבָּה כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁעוּרִים שְׁלוֹ
בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרְשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִייתוֹת וְתוֹסְפּוֹתוֹת,
כִּי רַק זֶה מַה שְׁיִשְׁאֵר מֵאַתְנוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאַנִּי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֵם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵ נַח, כ"ה תְּשַׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... גְּרוּ יְאִיר.

זֶה בְּפֶה רְצִיטִי לְכַתֵּב לָךְ, אִיךְ לֹא אֶסְתַּיְעָא מִלְתָּא, כִּי טְרִדוֹתִי
רַבּוּ כְּמוֹ שְׁרַבּוּ בְּעַתִּים הַלְלוּ.

מה אמר לך, ידידי הנקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם גורלנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, וראוי לנו להכריח את עצמנו להיות בשמחה כל יום, כי באמת כפי הצרות והמרירות והיסורים שעוברים על כל אחד ואחד בכל יום ובכל שעה, הנה האדם מתאבד לגמרי, חס וחלילה וכו' וכו', וכך הלמוד העמק של רבנו ז"ל, שהוא עמק עמק מי ימצאנו, הוא איך להיות במרה שחורה ושמחה, וכמו שהתחיל רבנו ז"ל לספר לנו את הספור מהשבועה קבצנים, שאז אמר: אספר לכם איך שממרה שחורה נעשים שמחים וכו' וכו', והמוכן מעמק דבריו הקדושים, שדיקא ממרה שחורה עמקה יכולים לצאת ולגלות ספור נורא ונפלא כזה, שרבנו ז"ל גלה לנו, שאם לא היה משיג כזה העולם רק את הספור מהשבועה קבצנים, כבר היה לו פדאי, כי שם טמונות כל השגותיו הנוראות והנפלאות שהשיג במשך חייו הקדושים. רואים מזה, איך דיקא על-ידי שהאדם מחזק את עצמו ממרה שחורה עמקה, כבר זוכה להגיע אל מדרגה עליונה מאד. ועל זה צריכים לעבד מאד מאד — להיות תמיד בשמחה, וזה בא מאד מאד קשה להאדם, כי האדם נמשך מאד מאד לעצבות ומרירות, ולכן צריכים למסר את נפשו בפעל ממש להיות בשמחה, ועקר השמחה לשמח עם החברים יחד, כי לבד אי אפשר לשמח, כי צריכים תמיד להתחזק עם אחרים.

ראה לכתב לי תכף-ומיד מכתב, ואם אפשר על-ידי פקס — מה טוב ומה נעים, פי נפשי קשורה בנפשך, ומאד מאד רציתי לשמע הטוב ממך.

ראה להתחזק, ובפנט עכשו, שנכנס חרף ארץ, צריכים התחזקות חדשה בכל יום, אשרי מי שמחדש את עצמו בכל פעם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקי.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַה הַטּוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת כָּלֵם, כִּי בְּאַמַּת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים כָּל מִינֵי צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ', וְאֲשָׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ וּלְחִזֵּק אֶת אַחֲרִים, כִּי זֶה הַמְּצוּהָ הַכִּי גְדוּלָה שֶׁרַק יְכוּלִים לְחִזֵּק אֶת אַחֲרִים, וְזֶה הַצְּדָקָה הַעוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת, כִּי אֵין עֲנִי אֲלָא מִדַּעַת (נְדָרִים מֵא), וּכְשֶׁאֲדָם זוּכָה לְחִזֵּק אֶת הַשְּׂנִי, וּמְכַנִּים בּוֹ דַּעַת, זֶה הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָה שֶׁרַק יְכוּלִים, וּכְמוֹ שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לֵב, א): "אֲשָׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", אֲשָׁרִי הָאִישׁ שֶׁמְכַנִּים שְׂכָל אֶל דָּל (לְקוּשֵׁי-מִוִּהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו).

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי הַשְּׂתַדְלִיּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְחִזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאִם אַתָּה רוֹאֶה אֶחָד שְׁבוּר וְכוּ', רְאֵה לְחִזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְאֲנִי מְקוּהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף כָּבֵר אֲזַכֶּה לְבוֹא וּלְגוֹר אַתְּכֶם בִּיבְנָאֵל, וְאִף שְׂזָה נִרְאָה בְּחֵלוֹם, תִּאֲמִין לִי שֶׁהַחֵלוֹם יִתְגַּשֵּׁם, כְּמוֹ שֶׁהֲרֵבָה דְּבָרִים שְׂאֲמַרְתִּי וְהִיוּ נִרְאִים בְּחֵלוֹם, וּלְבַסּוֹף הִתְגַּשְּׁמוּ, וְכֵן הַדְּבָר יִהְיֶה עִם יְבְנָאֵל, כִּי אֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, שֶׁפֶה תִּהְיֶה עִיר וְאִם בִּישְׂרָאֵל, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, שְׂתַתְּפֶשֶׁט לְאַרְכָּה וּלְרַחְבָּהּ, וְיִגּוּרוּ בָּהּ כְּמָה אֶלְפֵי אֲנָשִׁים מִמֶּשׁ עִיר שְׁלָמָה, וְאֲשָׁרִי מִי שֶׁהוּא מֵהַעֲשָׂרָה הַרְּאִשׁוֹנִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תְּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׂמְחוֹת.

אם אָפֶשֶׁר לְדַבֵּר עִם ... מַה טוֹב וּמַה נְעִים, כִּי שָׁמַעְתִּי שֶׁהוּא מְאֹד שָׁבוּר, וְחָבֵל לְהַזְנִיחוֹ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, צְרִיכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּדֶרֶךְ חֻכְמָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאִד שָׁמַחְתִּי לְשָׁמַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שָׁאֵת מִתְחַזְּקֶת וּמְחַזְּקֶת אֶת שְׁאֵר נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּעֲבְרִי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקִלּוֹת, וְתִזְכִּי לְחַנּוּךְ אֶת בְּנוֹתֵינוּ, עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַחֲסִידוּת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ וְאָבוֹת אֲבוֹתֵינוּ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּנִקְדַת הַשְּׂמִימָה, וּתְשַׁמְּחִי אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי כָּל עַל אַחַת וְאַחַת עוֹבֵר מַה שְׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּלֵךְ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁעוֹסֵק בַּמְצוּהָ הַגְּדוֹלָה הַזֶּה — לְחַזֵּק אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂאִין עוֹד מְצוּהָ יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזוֹ מִלְּחֻזֵּק נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתְּבֶךָ קַבְּלָתִי קֹדֶם הַחֵג, וְלֹא יֵצֵא לִי לַעֲנוֹת לָךְ.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין דבר גדול מלהפיץ את אור רבנו ו"ל, ואשרי מי שמכניס את עצמו בזה במסירות נפש, וסוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק את זה שאנחנו מפרסמים את דעת רבנו ו"ל בעולם, ועושים נפשות לדעתו, כי מה יתרון לאדם בזה העולם? הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נצא מפה, ומה ישאר מאתנו? רק זה שזכינו לגלות ולפרסם את דעת רבנו ו"ל, שהיא דעת האמונה הקדושה גלוי אלקות, אשר רק לחשב ממנו יתברך, זו כבר מצוה גדולה מאד, ומכל שפן וכל שפן להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך — זה עולה על הכל. ועל-כן חילף לאורייתא, וראה להתמיד בהתמדת מעינות החכמה חוצה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד, ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אבקש אותך למען הקדוש-ברוך-הוא ולמען נשמות ישראל, ראי לחזק את נשות אנשי שלומנו, ובכל פעם כשרק תראי איזו אשה מנשות אנשי שלומנו שבורה או במצב רוח נפול וכו', או שרוייה בדכאון וכו', תראי לחזק ולאמץ אותה, כי אין עוד מצוה יותר גדולה מזו, וזו הצדקה הכי גדולה שרק יכולים לעשות, כי כל יהודי משתוקק לעשות מצוות, ובפרט מצנת צדקה, אף אומרים: הכיס ריק ואין בו, איך אני יכול לעזור לזולתי כשאין לי בעצמי שום דבר וכו' וכו'. ובאמת לא יודעים, כי בזה שמתזקקים את נשמות ישראל, זה שוה יותר ממליוני דולרים, כי בשעה שאדם

שבור, וּנְמָאָסוּ לוֹ הַחַיִּים, נִדְמָה לוֹ כְּאִלּוּ אָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה מְמַנּוּ, וְכִשְׁבָּאִים וּמְדַבְּרִים עִמּוֹ דְבוּרֵי חֲזוּק וּמְאָמְצִים אוֹתוֹ, אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, וְעַל-כֵּן רָאִי לְחִזּוּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִצְנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה.

מָאָד מָאָד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ אִם אֶפְשֶׁר לְחִזּוּק אֶת ... תְּהִיָּה לָךְ מִצְנָה רַבָּה מָאָד מָאָד. וְרִצִּיתִי גַם, שְׁתִּכְתְּבֵי לִי דו"ח מַה יֵּשׁ לְתַקֵּן, וְאִיךְ הוֹלֵךְ בֵּית-הַסֵּפֶר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאָד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יְאִיר.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַעֲזָר שְׁאַתָּה עוֹזֵר לִידֵי־דָנוּ ... בְּעֵנִין וְכוּ', כִּי בְּאֵמֶת בִּנְפִשְׁנוּ הוּא כָּל הַעֲנִיָּן, הָאֵמֶת שְׁאֵין אָנוּ צְרִיכִים לְהַתְעַסֵּק בְּפוֹלִיטִיקָה כָּלל, כִּי פוֹלִיטִיקָה הוּא דְבָר מְלַכְלָךְ מָאָד וְכִלּוֹ שְׁקָר, אַךְ פֶּה אֲנַחְנוּ נִלְחָמִים בְּשָׂבִיל כְּלָנוּ וְעַתִּיד לְדִינוּ, לְמַה נִּהְיָה כָּל-כֶּף מְקַפְּחִים בְּעֵטִיו שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאָמְצִים שְׁנוּכָל לְהַצְלִיחַ וְכוּ', וְעַל כֵּן כָּל עֲזָר שְׁאַתָּה עוֹזֵר לִידֵי־דָנוּ ... זֶה דְּבָר גְּדוֹל מָאָד מָאָד. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֵמֶת, סִימָן ד'): שָׂרוּ לְהוֹ לְצַדִּיקָא לְסִגְוָאֵי בְּרַמְאוּתָא עִם רַמְאֵי; מִתָּר לְצַדִּיקִים לְלֶכֶת בְּרַמְאוּת עִם רַמְאֵים, וּמִי לָךְ עוֹד רַמְאֵי גְדוֹל כְּמוֹ חִילוּנֵי, שְׁאֵינוּ מְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא כְּלוֹ שְׁקָר וְכִלּוֹ רַמְאוּת, וְעַל-כֵּן מִתָּר לְלֶכֶת עִמָּהֶם בְּחֻכְמָה כְּדִי שְׁלֵא יִדְעוּ עַד הַרְגַע הַאֲחֵרוֹן לְמִי אֲנַחְנוּ בּוֹחֲרִים. וְעַל-כֵּן רָאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאָמְצִים לַעֲזֹר לִי ... כְּדִי שְׁנַצְּלִיחַ דְּרַכְּנוּ.

אָנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַלְמוּדִים עִם הַתְּלַמִּידִים הוֹלְכִים עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב, וְתִצְלִיחַ בְּזִמְנֵי הַחֲרָף.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תְּשׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

פֹּה תִקְבֵּל אֶת הַמְּכָתָב שֶׁשָּׁלַח לִי ... וְזֶה מְכָתָב מְאֹד מְאֹד מְרֻשִׁים, אֲךָ צְרִיכִים לְהוֹסִיף מֵהַשְׁהוּסְפָתִי, שֶׁהִיא מְנַהֶלֶת בֵּית-הַסֵּפֶר שְׁלֵנוּ, אֲבָל לְדַעַתִּי זֶה טוֹב לְשַׁלַּח רַק אַחַר שֶׁשָּׁלַחְתָּ קֶדֶם כָּל אֶת הַרְשִׁימָה שְׁלֵנוּ, וְאִזּוּ בָּא הַמְּכָתָב הַזֶּה, וּבִיּוֹם שֶׁשִׂי קֶדֶם שֶׁאֲנִי מִגִּיעַ, כְּדָאִי לְשַׁלַּח אֶת הַהִזְמָנָה, לְהִזְמִין אֶת כָּלֵם לְיוֹם שְׁלִישִׁי בְּעָרָב.

אֲשַׁתְּדֵל לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוּוּ לְהוֹצִיא אוֹתָךְ מֵהַמְּצָב הַכִּסְפִּי הַדְּחוּק.

אָנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְנָה כְּבָר שֶׁיַּעֲבֹר הַתִּיק בּוֹעֲדָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלַיִם, וְכָבֵר נוֹכַח לַעֲשׂוֹת תְּכֵנִיּוֹת לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ הַגְּדוֹל, כִּי כֵּן אָמַר לִי ... שֶׁאֲדַרְיֵךְ כְּבָר מוֹכֵן אֶפְלוּ בְּלִי כֶּסֶף, אִם אָנִי מִתְחַיֵּב לַעֲשׂוֹת הַכָּל דְּרָכּוֹ, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּשֶׁאֲבֹא, אֲעַשֶׂה תְּכֵנִית מְרֻשִׁמָּה, בֵּית-הַכְּנֶסֶת מִיְחָד בְּמִינוֹ וְכוּ' וְכוּ', הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אָנִי רוֹאֶה פֹּה עֵתִיד גְּדוֹל בִּיבְנָאֵל, כִּי תִהְיֶה פֹּה עִיר שְׁלָמָה, וְיִכְנָסוּ לְגוֹר פֹּה אֲלֵפֵי מִשְׁפָּחוֹת, וַיִּמְשָׁף לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה, וַיִּתְקַיֵּם בְּנוֹ: "וַיִּפְרָצְתָּ יָמָה וְקִדְמָה נִגְבָּה וְצִפּוֹנָה", שֶׁיִּבְנֶאֱל תִּמְשָׁף מִכָּל הַצְּדָדִים, וְתִהְיֶה נֶעֱשִׂית עִיר, וְאִין זֶה חֵלוֹם, וּבְזֶה נִרְאֶה אֶת גְּדֹל כַּחַת הַרְצוֹן אִם רוֹצִים — אֶל מֵהַ יְכוּלִים לְהִגִּיעַ, רַק צְרִיכִים לְהִיּוֹת חִזְקִים בְּעֲצָמוֹ.

תִּאֲמִין לִי, שֶׁגַּם אָנִי עוֹבֵר עַכְשָׁו עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּצָּא מִזֶּה.

צד אשר כ' תתקטז – כ' תתקיז בנחל

ראה ללחץ מאד מאד על השלטים, פי סף הפל נשארו לנו שבועים, וחבל מאד מאד על כל יום ויום שעובר, וכדאי שיעשה את השלטים עם הצבעים.

הכפל הדבר, נא ונא לא לפל בדעתך כלל, ואני אעשה איזה אפן שתצא מהמצב הכספי הדחוק, וכן תשלח קדם את המכתב של וכו', ואחר-כך את המכתב של ...

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקטז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הנקר לי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב פל הימים ... גרו יאיר.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהתחלתם היום את התלמוד-תורה, והפל הולך בהצלחה מרבה, ראה רק להיות חזק מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבור אותך, ואז תצליח דרכך בכל אשר תפנה.

מאד רציתי שתכתב לי דו"ח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקיז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהיום נפתח בית-הספר בשעה טובה ומצלחת, והפל מסתדר, ומאד מאד רציתי, שתכתבי לי דו"ח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתק"ח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְהוֹרָהוּ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר נַח, כ"ה תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחְיֶה.

מֵאֵד מֵאֵד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַע מַה שֶּׁקָּרָה אֶתְכֶם הַיּוֹם, שֶׁהֵם עוֹד פְּעַם הַתְּפָרְצוּ אֵלַיְכֶם, אֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּצְאוּ מֵהַפַּח וְהַצָּרָה הַזֹּאת, וְתִכְנַסוּ לְדִירָה שְׁלֹכֶם, וְאֲנִי מְקַנֶּה לַעֲשׂוֹת אֲצִלְכֶם חֲנֻכַּת הַבַּיִת שְׂיִהְיֶה מְשֻׁהוּ מְשֻׁהוּ, הַעֲקֵר אֶל תִּשְׁבְּרוּ מְשׁוּם דְּבַר שְׁבָעוּלָם, כִּי כֹל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, זֶה הַכֹּל נְסִיווֹנוֹת מְשָׁמִים, שְׁמַנְסִים אוֹתָנוּ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם לְרֵאוֹת אֵיךְ נִחְזִיק מֵעֵמֶד, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ שֶׁהִחְזַקְנוּ מֵעֵמֶד עַד עַכְשָׁו, נִזְכָּה לְהִחְזִיק מֵעֵמֶד עוֹד קָצֵת, וְאֲזוּ נַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

אֲנִי בְּטוֹחַ לְגַמְרִי, שֶׁעוֹד תִּרְאוּ נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵף שְׁזֶה נִרְאֶה כְּחֹלֹם בְּאֶסְפִּמְיָא, אֲבָל תִּאֲמִינוּ לִי, שְׂיִהְיֶה לָכֶם גַּם גְּדוֹל, רַק תִּתְחַזְקוּ, וּבִזְכוּת הַבְּזִיווּנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁסִּבְּלַתֶּם, עַל-יְדֵי-זֶה יִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים, כִּי תִדְעוּ, כְּשֶׁאֲדָם סוֹבֵל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין עַל לֹא דְבַר, עַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, וְעַל-כֵּן אִם הָאֲדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מַה נִּגְזַר עָלָיו, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּבָאִים אֵילּוּ שְׁכִנִּים רַעִים, וּמְחַרְפִּים וּמְגַדְפִּים עַל לֹא דְבַר, אֲזוּ הָיוּ שְׁמַחִים וְעֲלִיזִים עַל הַמַּתְנָה שֶׁשָּׁלַח לָהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּצְלּוּ עַל-יְדֵי-זֶה מִמָּה שֶׁנִּצְלּוּ. וְעַל-כֵּן אֵל תִּשְׁמְרוּ לֵב לְזֶה שְׁמַחְרָפִים וּמְבַזִּים אֶתְכֶם, כִּי אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עֲלֵיכֶם, וּמְחַלֵּיף מִכֶּם אֶת מִדַּת הַדֵּין עִם הַבְּזִיווּנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים, וְתִזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקִיָּמִים וּבְרִיאִים וְשְׁלָמִים, וְיִהְיֶה לָכֶם רַב נַחַת מֵהֵם.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקיט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה בתשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

כבר כתבתי לך מכתב בערב החג בענין השלטים, וחסבתי בודאי שנגמר, ולבסוף אתה מספר לי שצריכים עוד שתי הדפסות, ועל-פן ההכרח להגיד לך, אם עד מחר בערב זה לא נגמר, אני מבטל את כל העסקה של השלטים, כי חבל לי על כל יום שאין השלטים תלויים על הבתים שלנו. ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, שתגיש תכף-ומיד אם אין שלטים עד מחר בערב, כל העסקה בטלה, ובעזרתו יתברך, אביא מבני-ברק שלטים חדשים, ותקח את הפסך חזרה.

אני מקנה לשמע ממך כבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקכ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה בתשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

אודות שאלתך וכו', באמת, כל זמן שאנחנו לבושים בלבוש גשמי וחרמי, אין לנו משג מה זה לדבר מרבנו ו"ל. יבוא הזמן שנסיר את הגוף הגשמי, והנשמה תעלה למעלה, אז נתחרט מאד, שהיינו יכולים לדבר בכל יום מרבנו ו"ל, ובזבוננו את הזמן היקר.

לְכֵן מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אֶפְשֶׁר לְהִתְקַבֵּץ יַחַד לְכָל
הַפְּחוֹת שָׁנִים שְׁלֹשָׁה, וְלִדְבַר בְּיַחַד בְּחִבְרִים, שְׁזֶה בְּכֻלּוֹ "שִׁיחַת
חִבְרִים", שְׁהִיְתָה נְחוּצָה אֲצִל רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן לא), שֵׁישׁ נִקְדַּת הַחֵבֶר וְנִקְדַּת הַרֵב וְנִקְדַּת
עֲצָמוּ; הֵינּוּ מוֹהֲרֵנִי ז"ל מְסַבֵּיר (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרִפְתֵי-הַמְּזוּז, הַלְכָה ג'):
רֵאשִׁית, צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת הַרֵב, וְאַחֲרֵיכֶן צְרִיכִים נִקְדַּת
הַחֵבֶר, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹמֵעַ בְּצוּרָה אַחֲרָת, וּמְקַבֵּל בְּאִפְסָן אַחֵר,
כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחֵבֶרוֹ. שָׁנִים יְכוּלִים לְשִׁמְעַ
מֵאוֹתוֹ רַב אוֹתָהּ דְרָשָׁה, וְכָל אֶחָד שׁוֹמֵעַ אַחֲרָת, כִּי כָּל אֶחָד שׁוֹמֵעַ
רַק מִה שֶׁהוּא צְרִיף, שְׁזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת. וְלָכֵן צְרִיף לְהִזְהַר מְאֹד,
כְּשֶׁאֲדָם שׁוֹמֵעַ מִשְׁהוּ, וְלֹא יֹאמֵר לְזוּלְתוֹ: "שָׁמַעְתָּ מִה שֶׁהֲצַדִּיק
אָמַר? הוּא הִתְפַּנּוּן אֲלֵיךָ". לֹא וְלֹא! אֵין לוֹמֵר כֵּן, אֲלֵא הֲצַדִּיק
הִתְפַּנּוּן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְדַבְּוּרֵי הֵם בְּעֵבוֹר כָּלֵם. שְׁזֶה מִה שֶׁכָּתוּב
(שְׁמוֹת יח, א): "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ", שׁוֹאֵל רַש"י הַקְּדוֹשׁ: מִה שֶׁמוֹעָה שָׁמַע
וּבֵא? אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיתְרוֹ הָיָה צְרִיף לְשִׁמְעַ שְׁנֵי דְבָרִים אֵלוֹ:
קְרִיעַת יָם סוּף וּמַחֲתִית עֲמֻלָּה. כְּמוֹ-כֵן כָּל אֶחָד צְרִיף לְשִׁמְעַ אֶת
הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ, וְאַף אֶחָד לֹא יֹאמֵר שֶׁהֲצַדִּיק מְדַבֵּר אֶל הַזּוּלְתוֹ, אֲלֵא
הֲצַדִּיק מְכַוֵּן אֵלַי דִּיקָא. כִּי אִם מְכַוְּנִים אֶת דְּבָרֵי הֲצַדִּיק לְפָלוּגֵי אוֹ
לְאַלְמוּנֵי וְלֹא לְעֲצָמוֹ — מְרַבִּים מִחֲלָקֶת, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (סִנְהֵדְרִין
פח:): מְשָׁרְבוּ תַלְמִידֵי שְׁמַאי וְהִלֵּל, שְׁלֹא שְׁמָשׁוּ כָּל צְרִפֵּן, רַבּוֹ
מִחֲלוֹקוֹת בִּישְׂרָאֵל; תַּלְמִידֵי הִלֵּל שְׁמָעוּ מִהִלֵּל מִה שְׁשָׁמְעוּ, וְתַלְמִידֵי
שְׁמַאי שְׁמָעוּ מִשְׁמַאי מִה שְׁשָׁמְעוּ, וְכָל אֶחָד הִתְנַגֵּה בְּזוּלְתוֹ: שָׁמַעְתָּ
מִה שֶׁהַרְבִּי שְׁלֵי אָמַר?! וְכוּ'. וְכֵן נַעֲשֶׂתָה מִחֲלָקֶת. וּכְמוֹ-כֵן אֲרַע
עִם תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמֹת סב:),
שְׁלֹא כִּבְדוּ זֶה אֶת זֶה, וְהִשְׁפִּילוּ אֶת זוּלְתָם, וְלָכֵן נִפְטְרוּ. וְלָכֵן אֵין
בְּדַבְּרֵי הַזֶּה, שְׁאֶחָד יֹאמֵר לְזוּלְתוֹ: הֲצַדִּיק הִתְפַּנּוּן בְּדַבְּרֵי אֲלֵיךָ
וְכִדּוּמָה, אֲלֵא הֲצַדִּיק מְתַפַּנּוּן אֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַשׁוֹמֵעַ קוּלוֹ, אֲלֵא
כָּל אֶחָד שׁוֹמֵעַ מִה שֶׁהוּא צְרִיף לְשִׁמְעַ. וְלָכֵן נִקְדַּת הַחֵבֶר — שְׁכָּל
אֶחָד יֹאמֵר מִה הוּא שָׁמַע כְּפִי בְּחִינְתּוֹ. וְאַחֲרֵיכֶן בָּאָה נִקְדַּת עֲצָמוֹ,
שִׁיכוּל לְהִתְבַּדֵּד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי סוּף כָּל סוּף הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה
לֵילָה, וְהֵנָּה נִגְמַר הַשְּׁבוּעַ וּמִתְחִיל שְׁבוּעַ אַחֵר, וְעוֹד שְׁבוּעַ וְעוֹד

שבוע, והנה עוד חדש, והנה חלפה השנה, ואנו כבר בראש השנה עם רבנו ז"ל שוב.

ולכן, קדם צריכים לקבל נקודת הרב; הינו ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, אשר הם הם היסוד בהתקרבות אליו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן, שצריך כל אחד מאנשי שלומנו ללמדו בכל יום חק ולא יעברו, ואם אדם זוכה ולומד תורה אחת ב"לקוטי-מוהר"ן, ואומר עליה תפלה אחת מ"לקוטי-תפלות", אין לתאר ולשער מעלתו. ואמר רבנו ז"ל, כשלומד תורה, ועושים ממנה תפלה, מעלים שעשועים כאלו למעלה, שלא עלו מימות עולם. וזה נאמר על "לקוטי-תפלות", ומוהר"ן ז"ל אמר: הרבה נשמות יושבות בגן-עדן רק בזכות ה"לקוטי-תפלות" שלו. ולכן אשרי האדם הזוכה ללמד בכל יום תורה אחת ב"לקוטי-מוהר"ן, ולומר עליה תפלה מ"לקוטי-תפלות", וזה יסוד של חסידות ברסלב. כי בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, אינו נקרא חסיד ברסלב, ומי שרוצה להפיר את רבנו ז"ל, אי אפשר לו אלא על-ידי ספרו הקדוש, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב): פניו, שכלו וחקמתו גנוזים בתוך ספרו. ולכן מי שרוצה להפיר את רבנו ז"ל, ילמד הרבה את ספרו "לקוטי-מוהר"ן.

וכן צריכים ללמד "ספר-המדות", פי המדות הן יסוד האדם, ובלי מדות האדם הוא בדמות חיה. ועל-ידי המדות נתגלה אם אדם הוא אם לאו. כי חיה — חסרת מדות היא, חתול נובר באשפה, כלב רץ אחר פלבה, ארי, נמר, זאב, טורפים כל הבא פחת ידם על לא עול וכיו'. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): אם אין לאדם הדעת האמתית, שהיא: להפיר אותו יתברך, כמו שפתוב (דברים ד, לה): "אפה הראת לדעת פי הו"ה הוא אלקים אין עוד מלבדו", הוא חיה בדמות אדם. ולכן נתן לנו רבנו ז"ל מתנה "ספר-המדות", אשר חברו קדם הבר-מצוה, ורצה שנוחזר הרבה על ספר זה, ונדפיסו בפורמט קטן, כדי שנוכניסו בכיסנו, ונוכל לחזור עליו תמיד. ואנשי שלומנו היו בקיאים ב"ספר-המדות" בעל-פה.

ובכן להיות בקיאים ב"ספורי-מעשיות", פי הלשון של ספורי מעשיות מעוררת מהשנה. כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה על-ידי ספורי מעשיות. ואלו שלשה ספרי יסוד בחסידות ברסלב. ואחר-כך לחזור הרבה על "שיחות-הר"ן" ו"חיי-מוהר"ן", שהן השיחות של רבנו ז"ל, ואם אדם לומד בכל יום חק ולא יעבר ספרים אלו, הוא מקשר לרבנו ז"ל. וצריכים להזהר בזה, וזה בחסידות ברסלב ויסוד ב"היכל-הקדש", ואל תחיו באשליות כאלו חסידות ברסלב היא לרוץ אחר שמרל וברל וזרח, אלא חסידות ברסלב נמדדת במי שלומד ספרי רבנו ז"ל.

ובודאי הסמ"ך-מ"ם מפחד מזה מאד, ואינו רוצה שרבנו ז"ל יתפשט בעולם, והביא עמו זקן וצחוקו, ואמר אז, שכבר אינו מפחד מנשמת רבנו ז"ל. ובאמת היה זקן שחלק על רבנו ז"ל, וגרם, רחמנא לצלן, מה שגרם, אשר במשך מאה וחמשים שנה אנשים לא רצו ללמד ספרי רבנו ז"ל, כי יש להם קבלה מהזקן שחולק על רבנו ז"ל. אבל בחמשים שנה האחרונות, מאז שהחלו להפיץ את הספרים במרץ גדול, ובפרט שהחלו להלביש את ספרי רבנו ז"ל בחוכרות ובקוניטרסים, ירדה ההתנגדות לגמרי, כל המתנגדים, שאף פעם לא רצו לפתח ספרי רבנו ז"ל, הם היום החסידים הראשונים, פי מדברים אליהם מנקדתם, והם זקוקים לספרים כחמצן. ועל-כן מה עשה הסמ"ך-מ"ם? לקח מתוך תוכנו זקן אחד שהוא צוחק וצוחק, והביא את השטות: נ' נח' נחמ' וכו', ועושה לנו בושות וחרפות, ואנשיו משתוללים ורוקדים ברחובות, וכל זה מעשה סמ"ך-מ"ם. וכמו שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ע'): יש בני-אדם שעל-ידי דבוריהם ומעשיהם הם מרחקים מהצדיק, פי הצדיק יש לו כח המושך, ויכול למשך אליו את כל העולם כלו, רק יש כח המכריח, שמכריח לברח מהצדיק, והשטיות האלו עושות בזיונות ועלבונות. ואומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן 100): מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמור את הצדיק שלא יצא עליו שם רע.

לכן, אנשי שלומנו היקרים צריכים להתנהג בדרך ארץ גדול, שיהיה קדוש שם רבנו ז"ל, כשיראו את אנשיו, שהם יראי ה' וחושבי שמו. ויש דבור מרבנו ז"ל שאמר: אם קיסרים ומלכים היו יודעים איך אני מלמד את אנשי דרך ארץ, היו שולחים בניהם אלי. כי אצל רבנו ז"ל היה היסוד דרך ארץ. וזאת צריכים לחנוך את הילדים מקטנות. וכן צריכים ללמד עם הפנים בתלמוד-תורה ועם הפנות בבית-ספר "ספר-המדות", והילדים צריכים לדעת אותו בעל-פה, ולחזור עליו פעמים אין מספר, כי בלי מדות האדם כחיה. וזה היסוד בחסידות ברסלב.

כמו-כן רבנו ז"ל הקפיד מאד לילך בבגדים נקיים, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכג), שהבגדים בעצמם יתבעו את האדם, שהולך בהם מלכלך, כי צריכים מאד מאד לשמרם שיהיו נקיים תמיד, כי הבגדים הם שמירה לאדם, ואם הוא שומר על הנקיות, אזי יש לו שמירה, וחס ושלום, אם אין לו נקיות — אין לו שמירה, כי הבגדים הם בסוד החשמל, שזה שמירה. ועל-כן יזהר שיהיו שלמים תמיד ולא קרועים, והבגדים בעצמם תובעים את האדם אם לא יזהר לכבדם לשמרם בנקיות. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שלא בחנם אומרים חכמינו הקדושים (שבת קיד.): כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו — חייב מיתה; כי כשאדם הולך, רחמנא לצלן, בבגדים מלכלכים ומכתמים, הוא מוכיח בעליל שהוא חוטא ופושע, ופנימיותו מלאה פגמים. ולכן צריכים להזהר לילך בבגדים נקיים. ואמר פעם רבנו ז"ל, העניינים אין להם כסף לקנות בגדים חדשים, ומסכנים הם הולכים תמיד בישן, אזי לכל הפחות העקר שיראו להקפיד על שני דברים: שלא יהיו הבגדים קרועים, ולא מלכלכים.

מספר על מוהר"ת ז"ל, שנסע פעם לציון רבנו ז"ל עם תלמידו ר' נחמן טולטשינער, תכף פשהגיעו לאומן, דרכו של מוהר"ת ז"ל, שהניח מזודותיו באכסניה, והחל לרוץ לציון רבנו ז"ל כמגנט. ור' נחמן טולטשינער תכף רץ אחריו, ורצה לראות דרכו בקדש, כיצד מוהר"ת ז"ל מתפלל ומתבודד, והבחין

מוֹהַרְנ"ת ו"ל שֶׁבָּגַד תִּלְמִידוֹ קְרוּעַ, אָזִי הוֹרָה לוֹ לְתַקְנוֹ, וְאָמַר ר' נַחֲמָן: "אֲתַקְנוּ לְאַחַר מִבֵּין". עָנָה וְאָמַר מוֹהַרְנ"ת ו"ל בְּקַפְיָהּ: "אִם נוֹסְעִים אֶל הַצַּדִּיק וְלֹא מְצִיִּים אוֹתוֹ, לָמָּה צָרִיכִים לְנוֹסֵעַ? ! לָךְ תִּפְרֹא אֶת הַבָּגָד!" וְכֵן עָשָׂה. וּמֵאֲזוּ תָּמִיד הָיוּ בָּכִים ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעַר מִחַט וְחוּט, שְׂוִיכַל לְתַקֵּן בְּגָדוֹ תַּכְף־וּמִיד כְּשִׁיקְרָע. וְכֵן אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ הִקְפִּידוּ עַל כָּף. שֶׁהָלָא סוּף כָּל סוּף אֵינְנוּ עֲשִׂירִים, אָזִי עַל-כָּל-פָּנִים נִשְׁתַּדֵּל לְשָׁמֵר שֶׁהַבְּגָדִים יִהְיוּ מְתַקְנִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא יִהְיוּ מְלַכְלָכִים. וְזֶה בְּנִקְל לְקַיֵּם בְּיָמֵים דְּהַיּוֹם, שֶׁיִּשְׁנֶה מְכוֹנֵת כְּבִיסָה, וַיְכוּלִים לְכַבֵּס עַל נִקְלָה. כִּי נִקְיֹת זֶהוּ הַיְסוּד בְּעַבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְאִם מִסְתַּפְּלִים עַל אָדָם וְרוֹאִים שֶׁהוּא נָקִי, יוֹדְעִים שְׁגָם נִשְׁמָתוֹ נִקְיָה. וְכֵן הַבֵּית צָרִיךְ לִהְיוֹת נָקִי, וְכֵן בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, תִּלְמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר וְכוּ' יֵשׁ לְהַקְפִּיד עַל נִקְיָנוֹם וְכוּ'. וּבַפְּרָט בֵּית-הַכְּנֶסֶת הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, צָרִיכִים לְדַאֵג שֶׁיִּהְיֶה נָקִי. וְכַמוֹ-כֵּן לְגַבֵּי מוֹסְדוֹת הַלְמוּד הַנִּקְרָאִים עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, יֵשׁ לְשָׁמֵר כְּרָאוּי.

יָדוּעַ עַל רַש"י הַקְדוּשׁ, אֲשֶׁר אָבִיו ר' יִצְחָק, הִזָּה רָגִיל לְנִקּוֹת בְּכָל יוֹם אֶת בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְלִפְנֵי אַרוֹן-הַקֹּדֶשׁ הָיָה מְטַאֵטֵא אֶת הָאָבֶק בְּזַקְנוֹ, מִחֲמַת רַב קְדוּשַׁת הַמָּקוֹם. וּבְזִכּוֹת זֶה זָכָה שֶׁיִּצְאָ מִמֶּנּוּ בֵּין קְדוּשׁ כְּזֶה כְּרַש"י הַקְדוּשׁ, עַד שֶׁאָמַר עָלָיו רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא אֲחִיָּה שֶׁל הַתּוֹרָה. אֵיזָה תֹּאֵר נִעְלָה וְנִשְׁגָב זֶה! וְהַכֹּל בְּזִכּוֹת שֶׁאָבִיו הָיָה נוֹהֵג לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַכְּנֶסֶת. וּמִי לָנוּ גְדוֹל מִיְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן, שְׁלֹא זָכָה לִהְיוֹת מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא מִחֲמַת שֶׁהִזָּה מִשְׁמַשׁ בְּקֶדֶשׁ אֶת מִשְׁהָ רַבְּנוּ, וְהִזָּה מְסַדֵּר אֶת הַסְּפָסְלִים וְהַכְּסָאוֹת. וּבִשְׁעָה שֶׁמִּשְׁהָ רַבְּנוּ בִקֵּשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּנוּ יִירַשׁ אוֹתוֹ, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: 'נִוְצָר תֵּאֲנָה יֹאכַל פְּרָיָה'; קַח אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן, אֲשֶׁר שָׁמַשׁ אוֹתָךְ עַד כּוּה (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה יב, סִימָן ט').

וְאָמַר פְּעַם רַבְּנוּ ו"ל, הֲלֵא כְּתִיב (תְּהִלִּים קמ"ה, יז): "צַדִּיק ה' בְּכָל דְרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו". מְתִי הַצַּדִּיק יָכוֹל לִהְיוֹת 'בְּכָל דְרָכָיו', הִינּוּ שֶׁיִּחַשְׁבּוּ תָּמִיד רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיַּחֲדֵשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה? כְּשֶׁ"חָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו", הִינּוּ כְּשֶׁהַחָסִיד עוֹשֶׂה אֶת הַמַּעֲשִׂים שְׁלוֹ;

הֵינּוּ בַּמָּקוֹם לְתֵת לְצַדִּיק לְאַסֵּף כֶּסֶף, אוּ לְגַרְם שִׁיְהִי עֶסוֹק בְּהַבְלִים וּבִקְטֹנוּיּוֹת שֶׁל חֲסִידָיו, שְׁצַרִּיף לְהַשְׁלִים בֵּין שְׁנֵי שׁוֹטִים וְתַגְרָנִים, [כִּי הַמִּתְקוּטֵט — שׁוֹטָה הוּא, שְׁאִינוּ שָׁם עַל לֵב, שְׁעוֹד מַעֲט אָנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלָמָּה לְרִיב? וְכִמוּ שְׁאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא): כָּל הַשְּׁבָעִים שָׁנָה הֵם כָּרְבַע שְׁעָה, אֲזִי בַשְּׁבִיל רְבַע שְׁעָה כְּדָאֵי לְרִיב? וְנִמְצָא, שֶׁהַמִּתְקוּטֵטִים — שׁוֹטִים הֵם], וְלִהְתַּעֲסֵק בְּעֵטִים בְּעֵנִינֵי סָרֵק. אֲזִי הַחֲסִיד צַרִּיף לְעֶסֶק בְּזֶה בַּמָּקוֹמוֹ. וְאִם-כֵּן מְתֵי הַצַּדִּיק יְכוּל לְעֶסֶק בְּדַבְּקוֹת כְּזוֹ בַּבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וְלִהְשִׁיג הַשְּׂגוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְנִשְׁגָּבוֹת? כִּשֶׁהַחֲסִיד עוֹשֶׂה אֵת מַעֲשָׂיו, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעַבְדוֹ לְשִׁמְשׁוֹ כְּרֹאֵי וְכוּ' בְּכָל צָרְכָיו. וְעֲלֵינוּ לְקַיֵּם דְּבַר זֶה!

הִנֵּה זֶה עֵתָה הַתְּחַלְּנוּ אֵת הַשָּׁנָה, וְכִמוּ שְׁאֹמֵר מוֹהַר"ן ת"ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת הַתּוֹרָה, הַלְכָה ו'), שְׁכָל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ יוֹנְקִים מִפְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ. לְכֵן נַחֲלֵקָה הַפְּרָשָׁה לְשִׁבְעָה חֻלְקִים: רֵאשׁוֹן, שְׁנִי, שְׁלִישִׁי, רְבִיעִי, חֲמִישִׁי, שִׁשִּׁי, שְׁבִיעִי, כְּנֻגַד שְׁבָעָה יָמִים, וְכָל יוֹם יוֹם יוֹנֵק מִהַפְּרָשָׁה.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, הֲלֹא אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ה.) : לְעוֹלָם יִשְׁלַם אָדָם פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר שְׁנַיִם מִקְּרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, שְׁכָל הַמְּשָׁלִים פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, מֵאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו. אָנוּ עֲדִים, שְׁכָל יוֹם יוֹם, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, שׁוֹמְעִים עַל אֲסוּנוֹת, אֲנָשִׁים צְעִירִים נִקְטָפִים בְּדָמֵי יְמֵיהֶם, נְשִׁים צְעִירוֹת נִפְטָרוֹת, בַּר מִיֵּן, אֲנָשִׁים סוּבְלִים צְרוֹת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים נוֹתְנִים לָנוּ סִגְלָה לְאֲרִיכוֹת יָמִים — לְהַשְׁלִים הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְּרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאִין אִישׁ שָׁם עַל לֵב. וְאִמְרֵתִי בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה, לְכוּ אֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְתַעֲרְכוּ סָקֵר, מִי סִים אֵת פְּרֻשַׁת "וְזֹאת הַבְּרָכָה". וְהַתּוֹצְאָה הִיְתָה, שְׁרֵב רַבָּם לֹא רַק שְׁשִׁכְחוּ, אֲלֵא אֶפְלוּ לֹא זָכְרוּ שִׁישׁ עֲנִין כְּזֶה. כִּי זוֹ מַצְנָה שְׁנַעֲשֶׂתָה מְזוֹלְזֶלֶת בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת. רְצִים אֶל כָּל מִינֵי צְבוּעִים וְשִׁקְרָנִים, נוֹתְנֵי סִגְלוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, וּבְגֵי-אָדָם מֵאֲמִינִים בְּזֶה, אֲשֶׁר לְמַעֲשֶׂה זֶה כְּלוּם! הִבֵּל וְרַעוֹת רוּחַ! וְהִנֵּה נוֹתְנִים לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים סִגְלָה לְאֲרִיכוֹת

ימים — להשלים פְּרָשׁוֹתָיו עם הצבור. ולכן חוב מנח על כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, להתחיל ללמד חֲמֵשׁ וְרֶשֶׁ"י עם התרגום, שנים מקרא ואחד תרגום, ולסיים כל שבוע את הפרשה. ומוכא בשלחן ערוך, ארח חיים, שמיום ראשון ואילך נקרא עם הצבור, והאר"י הקדוש אמר, מצוה מן המבחר בערב שבת; אבל המציאות מוכיחה, שאם ממתנינים עד ערב שבת, היות שהימים קצרים, לא מצליחים לסיים, על-פני המשנה ברוחה מביא בשם הגר"א (סימן רפה, סעיף קטן ח'), שהוא היה לומד בכל יום ראשון — מראשון עד שני, ביום שני — משני עד שלישי, וכן הלאה, עד יום ששי, שאז היה לומד ששי ושביעי, וכך סיים את כל הפרשה, ובפרט הפרשיות הגדולות. ומי שידע כל הרש"י שבתורה, קנה קנן תורה, פי רב קנן התורה תלוי ברש"י, וזו סגלה ליראת שמים. לכן אל תהיה בטלן! בכל יום ראה ללמד חֲמֵשׁ וְרֶשֶׁ"י עם התרגום, אשר חכמינו הקדושים הבטיחו על כך אריכות ימים, וכדאי מאד לצייתם.

וכן יש עוד סגלה לאריכות ימים, כמו שמספר בגמרא (עין ברכות ח'), שלרבי יוחנן ספרו, שישנם זקנים בכבל. תמה מאד, הלא פתוב: "למען יאריכון ימיה על האדמה", ולא בחוצה לארץ? והחל לחקר מה מעשיהם, ואמרו לו, שמשפיעים ומחשיכים לבתי כנסיות. ואז הבין מדוע זכו לאריכות ימים. נמצא, שמי שבא להתפלל ערב ובקר בבית הכנסת, יש לו אריכות ימים ושנים. ולמה, אם-כן, לקחת קמיעות וסגלות לאריכות ימים, יש לנו כבר שתי סגלות מחכמינו הקדושים, אשרי מי שלוקחן! פי, רחמנא לצלן, אילו טרגדיות שומעים היום, ילדים קטנים נפטרים, בחורים צעירים, בחורות צעירות, גברים צעירים, נשים צעירות, השם ישמר ויציל, אילו מחלות וחלאים רעים, והכל בא, מחמת שלא רוצים לציית לדברי חכמינו הקדושים.

על-פני ראה לציית לדברי אלו, וטוב להך כל הימים בזה ובבא
לנצח ונצחים.

המאחל להך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקכא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה בתשרי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומחמת טרדותי הרבות לא היה הפנאי להשיבך תכף-ומיד.

אודות מה ששאלת בענין וכו', יש נגע שפשט בין אנשים, ויש לעקרו מן השרש. רבנו ו"ל מאד הקפיד על הצניעות. אצל רבנו ו"ל היתה מדת הצניעות בכל פרט ופרט — יסוד גדול, אשר זה כל ענין ההתבודדות — צניעות גמורה. הנה שאלו, מה זה צדיק אמת? ואינני יכול לדבר בגלוי, מהו צדיק אמת, אשר זה בעצמו יגרם מחלקת. ולמה באמת רבנו ו"ל נקרא צדיק אמת, וכי אחרים אינם צדיקים אמתיים? אלא יש הפרש בין צדיק אמת לצדיק בעלמא. צדיק סתם זהו כל יהודי, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמך כלם צדיקים", וישנם אנשים צדיקים יותר, כמו שכתוב (חבקוק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה"; פח הצדיק — שיש לו אמונה, ולכן כל מי שיש בו יותר אמונה, יש בו יותר בחינת צדיק. אבל מה עושה את הצדיק שיהיה צדיק אמת? אמת זו בחינה של התבודדות. אדם הולך במקום מסתר, שאין שם בני-אדם, באיזה שדה, באיזה יער, באיזה חדר, או מרתף וכו', באיזה מקום שאף אחד אינו נמצא, ומתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואף אחד אינו יודע, זו נקראת אמת. כשאדם מצניע עצמו ואינו רוצה שידעו — זה נקרא צדיק אמת, אינו עושה את זאת בשביל אף אחד, רק למענו יתברך, בשביל הקדוש-ברוך-הוא! ולכן כל מי שמתבודד יותר — יש בו יותר אמת. ולכן כל חסיד ברסלב צריך להתבודד בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו יתברך כל צרכיו, כי רק הקדוש-ברוך-הוא יכול לעזור, ולא בשר ודם. ואנחנו יעדים, שאם תולים את הבטחון בבשר ודם — נוחלים אכזבות וכשלונות, כי לבסוף

אף יקבלו ממנו רעה תחת טובה. וכמו שאמר דוד המלך (תהלים קמו, ג): "אל תבטחו בנדיבים בבן-אדם שאין לו תשועה", אינו יכול לעזור לעצמו, וכיצד יעזור לך?! וכן ירמיהו הנביא אומר (יז, ה-ז): "ארור הגבר, אשר יבטח באדם, ושם בשר זרעו", "ברוך הגבר, אשר יבטח בה', והיה ה' מבטחו". פי טבע בני-אדם, שיש בהם רשעות, ושמתים לאיד של זולתם. ורואים את הדבר אצל תלמידים צעירים, כשחברם נכשל, הם לועגים וצוחקים, אשר זהו אסור חמור — לא להתפכד בקלון חברו.

לכן כל מי שמקרב לרבנו ז"ל, צריך להתבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, ולראות שיהיה בו אמת. כי כל המרבה להתבודד, יש בו יותר אמת, וזה תלוי במדת הצניעות של האדם, שאינו רוצה בפרסום מעשיו.

ואם מדבר בעניני צניעות, בדברים שהצניעות יפה להם, על אחת כמה וכמה שצריכים להקפיד על צניעות בלבוש.

הנה אנו רואים שבני-אדם מסתובבים בחוצות ככלבים וכחיות השדה, בלי שום בושם. אדם מסתובב בחוצות במקנסיים קצרים, בלי געלים וגרבים וכו' וכו', והוא נדמה פתיה ממש. כיצד יתכן כדבר הזה, שיהודי ילך בלי בגד עליון וכדומה?! ובפרט כשבאים לבית-הכנסת, צריכים להפגס ברחת ובזיע, באימה ופחד, בחיל וברעדה, ואיך אפשר להפגס למקום מקדש כזה בלי כובע ובלי מעיל עליון?! הלא מדברים כאן אל הקדוש-ברוך-הוא, מתפללים אל מלך מלכי המלכים! איזו עזות היא זו?!

ואם מדבר לגברים, על אחת כמה וכמה לנשים, שמחייבות לילך בצניעות, וזו מצוה שנתנה בפרט להן, וכמו שאמר דוד המלך (תהלים מה, יד): "כל כבודך בת מלך פנימה". ובעליהן להקפיד על כף פחוט השערה, כי אוי לה לאשה שאינה הולכת בצניעות, אשר גורמת לגברים לחטא. וחוב גדול מנח על כל בעל, לקחת את החצאית הצרה מאד, או עם השסע, או הארפה יתר על המדה של אשתו, שזו אפנת הגויים, וישליכה, או יעשה מדורה וישרפנה, כי

יגיע היום, והאשה תשלים על כף מחיר כבוד. כי גדול ענושה של מי שאינה מקפדת על מדת הצניעות, והזהר מזהיר מאד ומקלל אשה זו, ואומר (נשא קכו): קללה תבוא על אשה שנתגלות שערותיה. אשה נשואה מחייבת לכסות שערות ראשה, ואם לאו — תבוא קללה על בית זה. אזי אשאל אותך: אתה מתפלא אחר-כך, למה יש עניות ודחקות?! הלא אם אין נזהרים שהאשה תלך בבית בכסוי ראש פהלכתו, ושער באשה — ערוה. וכן נפסק בשלחן ערוה, שאסור לברך ברפת-המזון ושאר ברכות ודברים שבקדשה ליד שערות אשה, ואף שאשתו היא, כי אסור שתתגלה שום שער. לכן אצל האשפנויות התרדיות יש הנוהגות להתגלח לגמרי, וזהו יסוד גדול ותנאי כפול. והיות שאשה מתביישת לילך בדור הנה עם מטפחת על התגלחת, אזי התירו לה פאה נכרית. וצריכים פמוכן להזהר בזה, שלא תהא הפאה ארפה מדאי. ובענין הפאה, יש מחלקת גם אצל חכמי הספרדים, יש האוסרים ויש המתירים, וכל אחד הולך אחר רבו. אף אין זה פשוט כלל ועקר; כי כשהולכים עם מטפחת, אשר עשויה ממשי, היא מחליקה מהשער, ונתגלות שטים שלש אצבעות, וזהו גלוי שער שהוא ערוה, והזהר מקלל אשה זו, ובודאי אף אחד אינו רוצה שביתו יהיה מקלל. רחמנא לצלן, מה אנו שומעים לאחרונה, אשר הכל בא מחסר צניעות. וכמאמרם ז"ל (במדבר רבה א, ג): אשה שהיא מצנעת עצמה, אפלו היא ישראלית, ראוייה היא, שתנשא לכהן ותעמיד כהנים גדולים; וכן אומרים (תנחומא וישלח ו): כשאשה מצנעת עצמה בתוך הבית, ראוייה להנשא לכהן גדול. וכן אומרים (בראשית רבה יח, ג): התבונן [הקדוש-ברוך-הוא] מאין לבראתה [את האשה] ממקום שהוא צנוע באדם, ועל כל אבר ואבר שהיה בורא בה, היה אומר לה: תהא אשה צנועה, אשה צנועה; וכן אומרים (תנחומא וישב ו): הקדוש-ברוך-הוא ברא את האשה מן הצלע, ממקום צנוע, כדי שתהא צנועה יושבת בבית. וכן אומרים (מגלה יג): בשכר צניעות שהיתה ברחל, זכתה ויצא ממנה שאול, ובשכר צניעות שהיתה בו בשאול, זכה ויצאה ממנו אסתר, שהיא גרמה שיתלו את המן-עמלק.

הנה אנו עדים, אֲשֶׁר הַעֲמֵלְקִים, יִמַּח שָׁמַם וְזָכַרְם, הַרְגוּ
 בְּמִלְחַמַּת הָעוֹלָם הָרִאשׁוֹנָה כָּל-כָּף הַרְבֵּה יְהוּדִים, וּבִפְרֵט בְּמִלְחַמַּת
 הָעוֹלָם הַשֵּׁנִיָּה, יוֹתֵר מִשָּׁשָׁה מִלִּיּוֹן יְהוּדִים, וּמִדּוּעַ בְּמֵאָה הָאֲחֵרוֹנָה
 יֵשׁ כַּח לַעֲמֵלֵק לְהִתְגַּבֵּר וְלִהְרֹג כָּל-כָּף הַרְבֵּה נִשְׁמוֹת נְקִיּוֹת? מִפְּנֵי
 אֲפַנַּת הַגּוֹיִים, שֶׁהַנָּשִׁים מְחַקוֹת אֶת אֲמוֹת הָעוֹלָם. כִּיצַד יִתְכַּן שְׂאֵשָׁה
 תִּלְךָ בְּכִגְד בְּלִי צָנוּעַ, צָרָה, עִם פֶּתַח, אוֹ אֶרֶץ וְזָרוּק וְכִדּוּמָה?!
 וְלִבְעַל אֲסוּר לְהִתִּיר לְאִשְׁתּוֹ לִילֵךְ כָּף, כִּי יִשְׁלַם עַל כָּף מְחִיר כָּבֵד.
 וְכֵן אֲסוּר לְאִשְׁתּוֹ אִישׁ לְדַבֵּר עִם גָּבֵר. וְכָף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (רוֹת בַּבָּה ד, ח): מָה רָאָה בְּעֵז לְהַנְשֵׂא לְרוֹת? אֵלָּא כָּל הַנָּשִׁים
 מִשְׁחַקוֹת עִם הַקּוֹצְרִים, וְזוֹ [רוֹת] מְצַנְעַת עֲצָמָה; שְׁלֵא שׁוֹחֲחָה עִם
 הַגָּבְרִים. וְהַיּוֹם נִפְרָץ הָעֵינָן מְאֹד, הָעֶרְב־רַב עָשׂוּ פִּרְצָה, אֵין אֲצֵלָם
 הַפֶּרֶשׁ, מִפְּטָטָטִים וּמִתְכַּפְּנָסִים בְּתַעֲרֻבָת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא
 אֶת כָּל הַצָּרוֹת. וְאַחֲר־כָּף יֵשׁ טְעָנוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לְמָה אֲנִי
 עָנִי?! לְמָה אֵין לִי כֶסֶף?! לְמָה אֲנִי שָׁקוּעַ בְּרַבִּית?! לְמָה יֵשׁ עָלַי
 עֲקוּלִים וְכוּ' וְכוּ'?! הֵאֵם שְׁמַתָּ לֵב אֵיךְ אִשְׁתֶּךָ הוֹלְכֶת?! וְלְמָה
 אִם-כֵּן, יֵשׁ לָךְ טְעָנוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! הִנֵּה אֲצֵל הָאֲשָׁכְנָזִים
 הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה', מוֹסְרִים נִפְשָׁם בְּשִׁבִיל הַצְּנִיעוּת, וְאִף שְׁנִשְׁוֹתִיהֶם
 מְכַסּוֹת רֵאשֵׁן בְּפֶאֶה [וְאֵגֵב, כְּאִמּוֹר, אֵין זֶה אֲסוּר, כִּי כִיּוֹן
 שְׁמִתְגַּלְחוֹת, אֲזִי מִתְבַּיְשׁוֹת לִילֵךְ עִם מִטְפַּחַת]. וְהוֹלְכוֹת בְּטָהֳרַת
 הַצְּנִיעוּת, בְּגָדִים רְאוּיִים, לֹא פְרוּצִים, לֹא צְבָעוֹנִיִּים וְלֹא מוֹשְׁכִים,
 חֲלִילָה, וְכָף צְרִיכוֹת לִילֵךְ כָּל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רָאָה לְשֹׁמֵר עַל מִדַּת הַצְּנִיעוּת שֶׁתְּהֵא בְּתוֹךְ הַבֵּית, וְאֲזִי
 תִּזְכֶּה לִילְדִים הַגּוֹנִים וּכְשָׁרִים וְלַעֲשִׁירוֹת גְּדוֹלָה, וְלֹא יַחֲסֹר לָךְ דְּבָר.

הִנֵּה הַתְּחִילָה שְׁנָה חֲדָשָׁה. וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתֶךָ וְכוּ', הֵלֹא כְּבָר אָמַר
 פַּעַם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: מָה שְׂאֵנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְדַבְּרִים בְּלִיל רְבִיעִי אַחַד,
 הַצְּדִיקִים בְּגֵן-עֵדֶן לֹא יִזְכּוּ. לְכֵן הָיוּ נוֹהֲגִים אַנְ"שׁ לְהִתְקַבֵּץ בִּיקָא
 בְּלִיל רְבִיעִי. וּבְאֲמַת מַהוּ פְרוּשׁ הַדְּבֹר הַזֶּה? אֵלָּא דְּבֹרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
 וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אֵינָם דְּבֹרִים בְּעֵלְמָא, אֵלָּא צְרִיכִים לְהִבְיָאֵנוּ עֲבָדָה
 לְמַעֲשָׂה, לַעֲשׂוֹת בְּדַק הַבֵּית, לְחֻזַּק זֶה אֶת זֶה, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה
 לְשִׁבֵּר אֶת הַזּוּלָת, אֵלָּא לְעוֹדֵד וּלְשִׁמַּח אֶת כָּל אַחַד. וּבִפְרֵט הַנָּשִׁים

צְרִיכוֹת לְאִמָּץ וּלְחַזֵּק אֶת זוּלָתָן. וּבִפְרָט אֵלּוּ שְׂזָכוּ לְהִיּוֹת אֲצֶל רַבְנּוּ
 ז"ל, צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשׁ שְׁתַּהֲיֶה אֶהְבֶּה בֵּין אֲנִי"ש, וְלֹא לֹמַר:
 "הֵהוּא כָּף, אוֹ אַחֲרַת", אֲשֶׁר הִכַּל בָּא מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין וּמִגְזַעְנוֹת.
 וְזֶהוּ גַם-כֵּן חֵלֶק מִדְּגַמַּת הַחַיּוֹת. כִּי גַם אֲצֶל הַחַיּוֹת יִשְׁנֶה גְזַעְנוֹת
 גְּדוּלָה, חֲתוּל לֹא יֵלֶךְ עִם כָּלֵב, עַכְבָּר וְחֲתוּל אֵינָם יְכוּלִים לְדוֹר
 בְּיַחַד, כָּלֵב וְחֲתוּל אוֹיְבִים גְּדוּלִים, זָאֵב וְכָלֵב עוֹיְנִים זֶה לְזֶה וְכוּ'
 וְכוּ'. וּכְמוֹ-כֵּן בְּקֶרֶב הַעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים, הַחֲזֹק רוֹדֵף אֶת הַחֲלָשׁ. וְהַכֹּל
 בָּא מִגְזַעְנוֹת, שְׁכָל אֶחָד רוֹצֵה לְכַבֵּשׁ וּלְשַׁלֵּט עַל כָּל הַיַּעַר, אֲבָל לְכֵן
 נוֹתְרִים בְּגֵר בַּעֲלֵי-חַיִּים בְּלִבָּד. וְלְכֵן כְּשֵׁי שׁ גְזַעְנוֹת בֵּין יְהוּדִים,
 סִימָן שֵׁי שׁ לָהֶם מֵדוֹת שֶׁל חַיּוֹת רַעוֹת. כִּי לָמָּה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּדָבָר
 הַזֶּה: אֲשֶׁכְּנֹזִים וּסְפָרְדִים, הֲלֹא כָּלֵנוּ בְּגִי אָב אֶחָד, כָּלֵנוּ בְּגִי אַבְרָהָם,
 יִצְחָק וְיַעֲקֹב! אִם אֲשֶׁה שׁוֹנֵאת סְפָרְדִים, אֵיךְ יְכוּלָה לְהִיּוֹת מְחַנֵּכַת
 בְּבֵית-סֵפֶר סְפָרְדִי?! כֶּסֶף סְפָרְדִי זֶה בֶּן טוֹב, וְלִהְתַּחַתּוֹ עִם סְפָרְדִי
 זֶה לֹא טוֹב?! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד עָלַי, שְׁלֹא הָיָה אֲצֶלִי הַפְּרָשׁ
 בְּשׂוֹדוּכִים, בֵּין אֲשֶׁכְּנֹזִית לְתִימְנִיָּה וְכוּ', וּלְבַסּוֹף שָׁלַח לִי הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא אֶת זְווגִי. כִּי מִקְטָנוּתִי, הָיִיתִי תָמִיד עוֹמֵד לְיַמִּין נֶרְדֵף.
 אֲמִי ע"ה גִּתְנָה לִי כָּל צְרִכִי, אֵף שֶׁהִיָּתָה לָנוּ עֲנִיּוֹת גְּדוּלָה, אֲבָל
 בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמִי ע"ה תָּמִיד הַשִּׁיגָה קִמְח וְאִפְתָּה לְחֵם, וְדָאָה
 שְׁיִהְיֶה לִי כָּל טוֹב וּמִינֵי מִתִּיקָה, וּבִפְתָּה בַחֲדָר, כָּל יֶלֶד נֶרְדֵף, הָיִיתִי
 נוֹתֵן לוֹ מִשְׁלִי. וּבְיָמַי דָּאֵז, שְׁלֹא הָיוּ בְּנִמְצָא סְפָרְיוֹת וְכַדוּמָה, הָיָה
 זֶה יָקָר הַמְּצִיאוֹת, וּבְזֶה הָיִיתִי מְנַחֵם אֶת כָּל הַנֶּרְדָּפִים, וְכָל חֵבֵר
 מִשְׁפָּל, מְבַדָּד אוֹ נֶרְכָא, הָיִיתִי מְחַלְקוֹ מִמִּינֵי הַמִּתִּיקָה שֶׁהָיוּ
 בְּאִמְתַּחַתִּי. וְכֵן מִשְׁפָּח כָּל הַשָּׁנִים, אֵינֶנִּי יְכוּל לְסַבֵּל שְׁאֶחָד רוֹדֵף אֶת
 זוּלָתוֹ. וּכְמוֹ שְׁמוֹהֶרְנִ"ת ז"ל אָמַר: כְּשֵׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁנֵי יְהוּדִים רַבִּים,
 דוֹקֵר לִי הַצְּדָדִים. תִּאֲמִינוּ לִי, שְׁכְמוֹ-כֵּן אֲצֶלִי, כְּשֵׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁנֵים
 רַבִּים בְּיַנְיָהֶם, דוֹקֵר לִי בְּלֵב מִשְׁשׁ, כִּי לָמָּה צְרִיכִים לָרִיב?! עֲלִינוּ
 לְחַיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּלֵם. וְהִיּוֹת שֶׁהָאֲשֶׁכְּנֹזִים רוֹדְפִים אֶת הַסְּפָרְדִים,
 וְהֵם גְזַעְנִים גְּדוּלִים, אֲזִי אֲנִי לְצַד הַסְּפָרְדִים, וּלְצַעֲרָנוּ הַרֵב, גַּם
 בְּקֶרֶב הַסְּפָרְדִים יִשְׁנֶה גְזַעְנוֹת, וְכָל עֵדָה שׁוֹנֵאת עֵדָה אַחֲרַת, וּבְעֵקֶר
 שׁוֹנֵאִים אֶת הַתִּימְנִים, לְכֵן אֲנִי לְצַד הַתִּימְנִים. אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֶה
 לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זוֹכֶה לִישׁוּב הַדַּעַת כְּזֶה, עַד שֶׁעוֹקֵר

מַעְצָמוֹ אֶת הַמִּדָּה הַזֹּה, אֲשֶׁר זָהוּ מַעֲשֵׂה הַסֵּם"ךְ-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ, שְׁכַל כַּחוֹ הַפְּרֵד וּמְשַׁל', לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים זֶה מִזֶּה, וּבִין כֶּךָ גּוֹנֵב תִּקְצִיבִים וּמְמוֹנוֹת. וְזֹאת אָנוּ רוֹאִים בְּיַבְנָאֵל, אֲשֶׁר פִּה הַסֵּם"ךְ-מ"ם בְּשִׂיא הַתְּגַלְמוֹתוֹ, וּבְכָל הָעוֹלָם נִמְצָאִים שְׁלוּחָיו.

לַמַּגִּיד מִמְעוֹרֵיטֵשׁ זִי"ע הָיָה תַלְמִיד בְּשֵׁם רַבִּי מְנַדֵּל מוּיִטְבֶּסְק זִי"ע, שֶׁהָיָה חֶבֶר וְרַבִּי ל'בַּעַל הַתְּנַיָּא' זִי"ע, וְעָלָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמְקוֹם גְּנִיזָתוֹ בְּטַבְרִיָּה. וּבַעַל הַתְּנַיָּא' רָצָה לְנַסֵּעַ עִמּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ: "לָאוּ, אוֹתָךְ צְרִיכִים בַּחוּ"ל", וְנִשְׁאַר שָׁם. וּכְשֶׁהִגִּיעַ רַבִּי מְנַדֵּל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אָמַר: "תַּמִּיד חֲשַׁבְתִּי, שֶׁהַסֵּם"ךְ-מ"ם נִמְצָא בַּחוּץ לְאֶרֶץ, וְהַשְּׁלִיחִים שְׁלוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי בָּא עִתָּה לְאֶרֶץ, וְאֲנִי רוֹאֶה לְהַפְּדֶ: הַסֵּם"ךְ-מ"ם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשְׁלִיחָיו בַּחוּ"ל". נִמְצָא, שֶׁהַסֵּם"ךְ-מ"ם לְפִי דְבָרָיו נִמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי מְכַרַּח לֹמַר לָכֵם: מֵאֵז שֶׁבָּאתִי לְיַבְנָאֵל, מְצָאתִי אֶת הַסֵּם"ךְ-מ"ם בְּיַבְנָאֵל, וְהוּא הוּא מְצֻטֵין בְּצַבִּיעוֹת, הוּא הוּא מְצֻטֵין בְּשִׁנְאָה וּבְקַטְטוֹת בֵּין יְהוּדִים, כִּי אִם לֹא-כֵן מִזְמַן הָיוּ כָּל עַם יִשְׂרָאֵל שׁוֹבִים בְּתִשׁוּבָה, וְיוֹצְאִים מְגֻלוֹתָם. וְכֶךָ עוֹשֶׂה הַסֵּם"ךְ-מ"ם בְּכָל עִיר וּבְכָל כְּפָר וּמוֹשְׁבָה. לָכֵן, הָעֶקֶר לְהַתְּחִיל לְכָל הַפְּחוֹת מֵאֲתָנוּ, מִהִתְּחִלָּה שְׁלַנוּ, שְׁנוּחִיָּה בְּאַהֲבָה וּבְשָׁלוֹם, וְנַעֲזֹר זֶה לְזֶה.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ הַבָּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ אֶת הַחַיִּים. וּבַיּוֹם רֵאשׁוֹן בְּלִילָה ז' בַּחֲשׁוֹן, שְׁזָה אוֹר לַח' בַּחֲשׁוֹן, יֵשׁ לִי יֶאֱרִצִּיט שֶׁל אֲמִי ע"ה, אֲנִי עוֹשֶׂה סְעֻדַת הַלּוּלָא בְּיַבְנָאֵל בְּאוּלְמֵי בְּרֶסְלָב "אַרְמוֹנוֹת בְּרֶסְלָב", וְאֲנִי מִזְמִין אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲנָשִׁים נָשִׁים לְבוֹא, וּזְכוּתָהּ תִּגָּן עֲלֵינוּ, אֲשֶׁר הִיא הִיְתָה צְדָקַת מְאֹד גְּדוּלָּה, וְעוֹד הַיּוֹם נִמְצָאִים יְהוּדִים שֶׁסְּפְרוּ לִי, מִלְּבַד מֵהַ שְׂרָאִיתִי בְּמוֹ עֵינֵי, שְׂאֲמִי ע"ה עוֹרָה לָהֶם, אֲשֶׁר בָּאוּ לְאַחַר הַשּׁוֹאָה יְתוּמִים וְגַלְמוּדִים, מְחַסְרֵי כָּל וְכוּ', וְתַמִּיד נִהְגָּה לְכַשֵּׁל סִיר עֲנֵק, וְחִלְקָה אֲכָל לְכָל גַּצְרָךְ וְנִדְכָּה; כָּל רָעֵב וְעֵנִי בָּא לְבֵיתֵנוּ לְהַשְׁבִּיעַ רַעֲבוֹנוּ; חֲתָנִים אֲבִיוֹנִים, דְּאָגָה לְקִנּוֹת בְּעִבּוּרָם בְּגָדִים וּשְׂאָר נְדוּנָה וְצָרְכֵי חֲתָנָה. וְזֹאת רְאִיתִי בְּמוֹ עֵינֵי,

מִלְבַד זֹאת סִפְרוּ לִי יְדִידִים, כַּמָּה נִעְזְרוּ עַל יְדֵהּ. וְכָל שָׁנָה שֶׁעוֹבְרֶת
אֲנִי שָׁם לֵב אֵיזוֹ צְדָקַת הַיְתָה, כַּמָּה עֲזָרָה לְאָבִי שְׁלִיטָ"א [נצ"ל]
שְׁיִיכַל לִישָׁב וְלִלְמַד בְּאֵיזֵן מִפְרִיעַ. וּכְשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁאָבָא לְבַד וְסוֹבֵל,
אֲנִי מַעְרִיךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶת הָאָמָא, עַד כַּמָּה עֲמָדָה לִימִינוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתַּחֲזִיק עֲצָמָךְ בְּיַחַד עִם כָּל אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לְשֵׁנִי, כִּי בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה. וְאֲנִי תָּמִיד
מְזַכֵּיר מֵאֲמַר חו"ל זֶה (נְלָקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַּקְכַּב): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שֶׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה יוֹתֵר מִכָּל הַזְּבַח שֶׁזָּבַח
שְׁלֹמָה לְפָנָי; שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ הַקָּרִיב אֶלְף קָרְבָּנוֹת בְּיוֹם, וְאוֹמַר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִוְתֵר חֲבִיב עָלַי הַחֶסֶד שֶׁתַּעֲשׂוּ זֶה עִם זֶה.
תֵּאֱמִין לִי שֶׁאֲנִי מַחֲזִיק אֶת יְלָדֵי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, יֵשׁ לִי עֲשָׂרוֹת יְלָדִים
רַק מִיִּבְנָאֵל. כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי שׁ בְּיִבְנָאֵל עוֹשִׂים מְסִירוֹת נֶפֶשׁ
בְּשִׁבְלִי, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ שׁוֹקֵט פְּרָגַע, מוֹסֵר אוֹתִי בְּכָל מִינֵי
מְסִירוֹת, וְדָאג שֶׁמֶחֶר תָּבוֹא מְשַׁלַּחַת מִמְשַׁרְדַּ הַבְּרִיאוֹת לְבֹדֵק פֶּן
יְאוּלִי בֵּית-הַפְּנִסְתַּ אֵינוֹ דֵּי נָקִי אוֹ בֵּית-הַסֵּפֶר אֵינוֹ בְּיָאוֹת, וּשְׂאָר
מוֹסְדוֹת הַחֲנוּפָה, וְכָל רְצוֹנוֹ לְטַל רְשִׁיוֹנֵנוּ, אֲבָל אוֹתוֹ רָשַׁע וְגִנְדָא
דִּילָהּ לֹא יַצְלִיחוּ, וְזֹאת תִּמְסַר לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו בְּשָׂמִי — כָּל זְמַן
שֶׁנִּתְאַחַד יַחַד, לֹא נִתֵּן לָהֶם לְרֵאוֹת בְּמַפְלָתֵנוּ, אֲדַרְבֵּה יַקְיָם בָּהֶם מַה
שֶׁפְּתוּב בְּהֶמֶן (אֶסְתֵּר ו', יג): "אִם מִזְרַע הַיְהוּדִים מְרֻדְכִי, נִפּוֹל תִּפֹּל
לְפָנָיו", כֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִפֹּל נִפְלָה אַחֵר נִפְלָה בְּלֹא תְּקוּמָה —
אִם נִתְחַזַּק בְּאֶמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִתְבּוֹדַד וְנִאֲהַב זֶה אֶת זֶה,
וְנִעְזֹר זֶה לְזֶה, תִּהְיֶה לָנוּ קֵהֳלָה לְמוֹפֶת. לֹא בָּא לִי קַל עִם הַיְלָדִים
שְׁלָכֶם, הָאֲמֵן לִי, כַּמָּה בְּטוֹל תּוֹרָה וְתִפְלָה יֵשׁ לִי, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יוֹדֵעַ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מוֹסְרִים נֶפֶשׁ
בְּעִבּוּרֵי, אֲזוּ גַם אֲנִי מוֹסֵר נֶפְשִׁי בְּעִבּוּרָם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁיִקְבְּלוּ יְלָדִים צְדִיקִים חַנּוּנִים, וְאֵף אֶחָד לֹא יִסִּית אוֹתָךְ, כְּאֵלוֹ
פֶּה לֹא לוֹמְדִים, חֵס וְשְׁלוֹם, זֹאת אֲנִי יְכוֹל לוֹמַר לָךְ בְּרִישׁ גְּלִי: יְלָד
אֲצִלְנוּ בְּגִיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה שֶׁשֶׁ-עֶשְׂרֵה יוֹתֵר מִבְּגֵר שְׁכֵלִית וְנִפְשִׁית
מִבְּחוּר בְּגִיל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם עִם זְקֵן אָרֶךְ, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאִים הַיּוֹם
בְּיִשְׁבּוֹת, וְזֹאת אֲנִי יְכוֹל לוֹמַר לָךְ בְּפֶה מְלֵא, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

אֲשֶׁר כ' תתקכב בנחל קיא

יעזר שיהיה לכל אנשי שלומנו נחת מילדיהם, ויזכו לחתנם בגיל צעיר.

נא ונא ראה להרבות בתפלה עלי, שאזכה להיות בשמחה שלכם, ולשמח בשמחתכם, והעקר שזוכה לשמח בשמחת הגאולה לעם ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקכב.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

פתחתי אליך שני מכתבים, אבל זה לא עבר דרך הפקס, ונמצאים ב"היכל-הקדש".

לדעתי, הוא ינצית את שמו רק ב"אשר בנחל", כי מי שינדב על הדפסת חלק "אשר בנחל", יהיו לו נסים, ואני בטוח בדברי אלה.

אודות הבנות וכו', אני מאד מאד רוצה לפתח סמינר לבנות בעלות תשובה ביבנאל, וכן ישיבה לבעלי תשובה ביבנאל, רק בנים ובנות רציניים מאד מאד, ולא פאלו שאין להם מקום וכו', יבנאל אין זו ערי מקלט, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנצלית בזה מאד מאד, ואחר-כך נזכה לשדכם יחד.

היום כ"ה תשרי, הוא היום שנוסדה יבנאל לפני תשעים ושתים שנה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתהיה באמת "עיר ברסלב" על אפם וחתם של מתנגדינו, ונזכה לראות בהתגלות כבוד שמים.

המאחל לך הצלחה מרבה...

כ' תתקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

קִבְלָתִי לְנִכּוֹן אֶת הַשַּׁעַר שֶׁל "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְהוּא יָפֵה מְאֹד מְאֹד (אֲקַנְהָ שֶׁתַּעֲשֶׂה לְזֶה גַם מִסְגֶּרֶת יָפֵה), אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְךָ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּעוֹסֵק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא בְּזֶה – לְהִדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֲלֵיהֶם כָּלָל. וְתוֹדַע, כִּי מַעֲלַת מִצְוֹת צְדָקָה הִיא כָּפִי זְכוּי הָרַבִּים שְׂמוֹזְפִים אֶת הָרַבִּים, וְכִמוּ שֶׁפָּרַשׁ מוֹהֲרֵנִי תְּו"ל אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קִיט, קמב): "צְדָקְתֶךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אִיזוּ צְדָקָה נִשְׂאָרֶת לְעוֹלָם? כְּשֶׁמִּנְדָּבִים לְהַפְצִית תּוֹרַת אֱמֶת מִצְדִּיק אֱמֶת, וְהוּא בְּכָלֵל מֵאַמְרֵי ו"ל (כְּתוּבֹת נ): "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת" – זֶה הַכּוֹתֵב סִפְרִים וּמִשְׁאִילֵם לְאַחֲרִים, כִּי זֶה נִקְרָא צְדָקָה בְּכָל עֵת, כִּי צְדָקָה שְׁנוֹתָנִים לְעֵנִי, הִנֵּה נִתְּתָ לּוֹ וְאָכַל אֶת זֶה, וְהוּא צָרִיךְ עוֹד פַּעַם, לֹא-כֵן הַכּוֹתֵב סִפְרִים וּמִשְׁאִילֵם לְאַחֲרִים, זֶה צְדָקָה בְּכָל עֵת, וּבְכָל פַּעַם שְׂמוֹצִיא אֶת הַסֵּפֶר, הוּא מִחִיָּה עֲצָמוּ בְּזֶה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂתוֹמֵךְ בְּהִדְפַּסֶּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שְׂזוּ הַצְדָּקָה הַכִּי גְדוֹלָה, וּמִכָּל שָׁפֵן מִי שְׂעוֹסֵק בְּעֲצָמוּ לְהִדְפִּיס כְּמוֹ שְׂאֵתָם עוֹסְקִים, אֵין לָךְ עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה. וְר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ו"ל הִנֵּה רַגִּיל לֹדֵמֵר עַל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהֵם "מֵת מִצְוָה" שְׂאֵין מִי שְׂיִטְפֵּל בְּזֶה, רַק צְרִיכִים לְבַד לְהִתְעַסֵּק בְּזֶה. וְלָכֵן רְאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יִשְׁבֹּר אֶתְכֶם כָּלָל, יִהְיֶה מֶה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה.

רְאוּ לְהִזְדַּרְזוּ כְּבָר עִם סֵפֶר "נֵר לְהַצְדִּיק", אֲנִי מְקַנְהָ שְׂיִצֵּא לְאוֹר סֵפֶר נִפְלָא מְאֹד, כִּי יֵשׁ לִי הַרְּבֵה הוֹסְפוֹת לְזֶה, וְיִצֵּא סֵפֶר עַב, וְלָכֵן כְּדָאֵי כְּבָר לְהִתְחִיל עִם זֶה, שְׂיִגְמֵר בְּזָמַן.

רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתַּעֲזֹר לְמַעַן הַצְּלַחְתָּנוּ, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְתַת רְעִיוֹנוֹת

אֲשֶׁר כ' תתקכד בַּנְחַל קיג

וכו' להדפיס קוונטרס, כי עקר עסק שלנו הוא הדפסת ספרי רבנו ז"ל.

ראה להיות בקשר עם ... ושיראה לדנוח מה נעשה עם ... וכן מה נעשה עם השלטים, כי כבר די מאחר וכו', וכן ראה להיות בקשר עם ... שישלח לי דרך פקס מתי הוא בבית, כי אני צריך לדבר עמו דחוף.

מה בקשר ל... האם שמעת משהו ממנו? זה נחוץ לי לדעת, וכן האם היית בקשר עם ... אני מקנה שלא יתהפך וכו', כי נדמה לי שבשקט נתן וכו', לדעתי אל תשלח לו יותר ספרים, שלא תהיה לך שיכות עמו, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שנסתדר בעצמנו בלי שום טובות מאף אחד.

המצפה לתשובה מהירה...

כ' תתקכד.

בצורת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תשנ"ד.

שלום ל... גרו יאיר.

מה אמר לך! אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא השנה להדפיס כמה ספרים מספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי, ועכשו סדרתי כאן עם אברך מאנשי שלומנו, שמכין לי את ה"עלים לתרופה", עם מראי מקומות עם מפתחות והוספות, וגם אני רושם אצל כל תלמיד של מוהרנ"ת ז"ל מי היה וכו', וספורים ממנו וכו', ממש להפליא, אנחנו נתקתק את זה פאן ונשלח אליכם, ואתם תנקדו את זה, וזה יהיה משהו נפלא מאד, ויצא בשלשה כרכים כמו הספר "אשר בנחל", ואני רואה בחוש את הנסים שעושה עמנו הקדוש-ברוך-הוא בתקוף הדחקות והעניות והצמצום והמחלקת, הוא מאיר לנו כל-כף כל-כף, ואנו זוכים לעסק בעסק נורא ונפלא כזה, ממש חסד חנם ממנו יתברך. צריכים רק חכמה, ולא להסתכסך עם אף

קיד אשר כ' תתקכה בנחל

אָחַד (בְּכָלֵל אֵין לָךְ יָפָה מְצַנִיעוֹת, הִנֵּה פִתְאִם יֵצֵא "סִפְר־הַמְדוֹת", וְהִנֵּה פִתְאִם יֵצֵא "עֲלִים לְתְרוּפָה", וְהִנֵּה יֵצֵא עוֹד סִפְר וְכוּ' (הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יֵצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ תָּמִיד).

הַכֹּפֵל הַדָּבָר לְ... אֵל תִּשְׁלַח יוֹתֵר וּלְ... אֲדַרְבֵּה תִקְרַב אוֹתוֹ, וְתִגִּיד לוֹ שְׂאֵנִי מִדְּפִיס עֶכְשָׁו אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל וּמוֹהֲרֵנוּ" תּוֹ"ל בְּמַחִיר יוֹתֵר זוֹל. בְּעַנְיָן ... לְדַעְתִּי, מִלְּאוּ לוֹ אֶת הָרֵאשׁ עִם הַרְבֵּה זָבֵל, אֲךָ מַחֲמַת שֶׁהוּא מְאֹד מְאֹד שְׂבוּר, אֲזַי הַסִּפְרִים שֶׁלְנוּ הֵם מִמֶּשׁ מִים קָרִים עַל גִּפְשׁוֹ הָעַיִפָּה, כִּי הוּא סוֹבֵל בְּזִיוֹנוֹת וְרַדִּיפוֹת אֲשֶׁר אֵין בְּדוּמָה לוֹ, רַחֲמֵנָא עֲלֶיךָ, כְּמוֹ שְׂדוּעֵ לָךְ, וּפְשוּט אֵין מִי שְׂיִחַזֵּק אוֹתוֹ רַק אֵלוֹ הַסִּפְרִים. כְּפִי הַנִּרְאָה אֲנִי מְגִיעַ שְׂבוּעַ הַבָּא, וְאֵינִי יָכוֹל לְרוּץ אַחֲרָיו, אִם יִרְצֶה שְׂיָבֹא אֵלַי, וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, שֶׁהָאֲחִים ... יִזְמִינוּ אוֹתוֹ לְבֵיתִי בִּיבְנָאֵל, וְיִתְרַשֵּׁם מִהַמוֹסְדוֹת שֶׁלְנוּ.

אֲנִי מְקַנֶּה, שֶׁהִיְתָה לָךְ שְׂמַחַת תּוֹרָה יָפָה בִּיבְנָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כָּל טוֹב...

כ' תתקכה

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נַח, כ"ו תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וְבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַהוֹרִים שֶׁל הַתְּלַמוּד־תּוֹרָה לְבָנִים "יְלָדֵי חַן" וְשֶׁל בֵּית־הַסִּפְר לְבָנוֹת "בֵּית פִּיגָא", הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִילֵם מִכָּל צָרָה צוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכְּם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְבֹא אֶל אֲסַפְת הוֹרִים שְׂמֵאֲרָגָן הַמְּנַהֵל — הַרְבַּ ... וְהַמְּנַהֵלֶת — הַגְּבֵרֶת... כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד גָּחוּץ בְּשִׁבִיל טוֹבַת הַיְלָדִים, כִּי כְּשֶׁהַיְלָדִים רוֹאִים שֶׁהוֹלְכִים בְּרַצְיוֹנוֹת, וְכָל דָּבָר שֶׁקוֹרָה בְּבֵית־סִפְר אוֹ בַּתְּלַמוּד־תּוֹרָה מְשִׁתְּפִים פְּעֻלָּה עִם הַהוֹרִים, זֶה מְשִׁפִיעַ מְאֹד מְאֹד לְטוֹבָה וּלְחִיּוֹב עַל הַיְלָדִים, וְעַל־כֵּן רָאוּ לְהִשְׁתַּתֵּף, וְאֲדַרְבֵּה, שֶׁכָּל אָחַד יִגִיד אֶת חֲנוּת דַּעְתּוֹ, כִּי רַק כִּף גְּבִינָה חַנוּף מְצִיָן בְּעִבּוּר יְלָדֵינוּ, וְלְדַעְתִּי, צְרִיכִים לְקַחַת אֶת

אָשׁר כ' תתקכו בנחל קטו

הַעֲנִינִי שֶׁל הַחֲנוּךְ מְאֹד מְאֹד רְצִינִי, וְלֹא לְהִזְנִיחַ אֶת זֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת מַעַלְת הַחֲנוּךְ, אֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְשַׁמֵּר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וּבְכַרְט בְּדוֹר פְּרוּץ וְהַפְּקָר בְּזֶה, וְאַתֶּם צָרִיכִים לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם, שְׂאֲתֶם גָּרִים בְּעִירָה קְטַנָּה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, בְּעִיר גְּדוּלָה שׁוֹמְעִים דְּבָרִים נוֹרְאִים, תִּסְמְרְנָה שְׁעֵרוֹת רֹאשׁ מֵה שְׁקוּרָה וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלְן וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְשִׁים פֶּה דְגַשׁ רְצִינִי, שְׁיִהְיֶה שְׁתוּף פְּעֻלָּה בֵּין הַהוֹרִים לְבֵין הַמְּלַמְדִים וְהַמּוֹרוֹת, וְשֶׁהִילָדִים יִדְעוּ שְׁנֵה לֹא הַפְּקָר, וּמִשְׁתַּפִּים פְּעֻלָּה עִם הַהוֹרִים שְׁלָהֶם, וְזֶה מוֹעִיל וּמִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם מְאֹד מְאֹד. אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּבִּינוּ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ כָּל אֶחָד וְאַחַת מִכֶּם לְבֹא בְּשַׁעַה שְׁיִשׁ אֲסַפֵּת הוֹרִים וּמוֹרִים, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ צְנוּת מְעֻלָּה, וְכָל אֶחָד וְאַחַת מִכְּנִיסִים כַּחוֹת וּמִסִּירוֹת נִפְשׁ בְּהִילָדִים, וְעַל-כֵּן רְאוּ מִצְדָּכֶם גַּם-כֵּן לְהַתְאַמֵּץ וּלְבֹא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁיִהְיֶה לְכֶם רַב גַּחַת מִיְלִדֵיכֶם, וַיִּגְדְּלוּ קְדוּשִׁים וְטְהוֹרִים שְׁמוֹרִים מִכָּל חֲטָא וְעוֹן, וַיִּזְכּוּ לְהַתְחַתֵּן בְּגִיל צְעִיר.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקכו.

בְּעוֹרַת הַשָּׁם וְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר גַּח, כ"ו תְּשָׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי הַיְשִׁיבָה "בֵּית שְׁלֹמֹה", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וַיִּזְכּוּ לְהַתְעַלּוֹת בְּמַעַלּוֹת הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְשַׁמֵּר עַל הַזְּמַנִּים, וְתִדְעוּ שְׂאֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בְּעַבּוּרְכֶם, שְׁיִהְיֶה לְכֶם הַחֲנוּךְ הַכִּי טוֹב, וְתִלְמָדוּ וְתִצְטַטְּנוּ בַּלְמוּדִים, וְעַל-כֵּן אַתֶּם מִצְדָּכֶם רְאוּ לְשַׁמֵּר מְאֹד

מאד על הזמן היקר, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא לבוא בעוד שבוע או שבועים, ואז אעשה לכם בחינה כללית, ואני מקנה לשמע רק הטוב מכם, שאתם מצטיינים בלמודים ומצליחים במדות, כי העקר הוא המדות, כי בלי מדות אין לאדם כלום.

הכפל הדבר, תשתדלו לשמר על סדר זמנים, ובפרט לבוא להתפלל במגן, שמאד מאד נחוץ, ובפרט בחורי ישיבה שמניחים תפלין, מכרחים להתפלל במגן בלי יוצא מן הכלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקכז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויורדפו אל ידידי היקר לי מאד, הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע את הדיו"ח, ואיך שאתה מכניס כחות לילדים. תאמין לי, שאין דבר גדול מזה, ובנדאי בזכות זה תבוא על שךך ברוחניות ובגשמיות גם יחד. תהלה לאל, כל ההורים מאד מאד מרצים מך, ורואים שנוי גדול על הילדים, ואני מקבל דווחים מההורים ממש להפליא.

אודות הדירה סמוך לתלמוד תורה וכו', נדבר כשאבוא תוך שבוע או שבועים, וכן אודות ... אם יכולים להחזיק אותו עד שאני אבוא — מה טוב ומה נעים, כי יש לו ראש טוב, אבל הבטיחה היא בפית, שהוא לא מסתדר עם האמא, וצריכים להתחשב בשניהם — הן עם הבן והן עם האמא. ואודות ... לדעתי, עשית טוב שיירד

אֲשֶׁר כ' תתקכח בַּנְחַל קיז

כַּתָּהּ, אֶף שֶׁשְׁכַּחְתִּי בַתְחִלָּה לְהַתְעַקֵּשׁ, שִׁישָׂאֵר אֶצֶל ר' ... אֲבָל אֲנִי רוֹאֶה שֶׁתְּהַיִּיגָה שָׁמָּה בְּעִיּוֹת, וְאֶכְתֵּב אֶת זֶה לְאָמוּ.

וּבְכֻלָּל בְּעֵינַי חֲנוּךְ צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ מְאֹד מְאֹד, וְתָמִיד לְחַפֵּשׂ אֶת הַטּוֹב מִהֵילֵד, כִּי אִם יִתְרַבֶּה הַטּוֹב, מִמִּילָא הִרְעַ יִפְלֵ, וְזֶה מוֹבֵן מֵאִלּוּ, כִּי תָמִיד צְרִיכִים רַק לְהוֹצִיא אֶת הַטּוֹב מִהֵילֵד, וּלְחַפֵּשׂ אֶצְלוֹ תָמִיד אֶת הַצַּד הַחַיּוּבִי וְלֹא הַשְּׁלִילִי.

וְאוֹדוֹת הַכָּאֲבִים וְכו', לֹא בְטוֹחַ שְׁנֵה אוּלְקוּס, אֶף אֵל תִּשְׁכַּח שְׁעֵבֶרֶת בְּמָה שָׁנִים עִם מְתַח מְאֹד חֲזַק, וְזֶה בְּעֶצְמוֹ גּוֹרֵם לְקִלְקוּל הַקִּבָּה וְכו' וְהַבְּרִיאוֹת וְכו', וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁפֶה אֶצְלָנוּ הַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְתִהְיֶה בְּרִיא, וְתִמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדַת הַקִּדְּשׁ לְחֲנוּךְ אֶת יְלָדֵינוּ וְתִשְׁקִיעַ, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְרִאוֹת אֶת הַפְּרוֹת שִׁיֵּצְאוּ מֵהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקכח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר נַח, כ"ו תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם ל... גֵּרוֹ זְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ! הַכֹּל יֵצֵא כָּל-כָּף יָפֵה לְהַפְּלִיא פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, אֲבָל הַמְּכַתֵּב שֶׁלָּךְ עוֹלָה עַל הַכֹּל חַד וְחֻלְק, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גֵּעוּר, שִׁיעֲשֶׂה הַפְּעֻלוֹת הַבְּרוּכוֹת, וְנִזְכֶּה כָּבֹד לְהַקִּים "עִיר בְּרִסְלָב".

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלַחָה מְרַבָּה...

וְשְׁלוֹם לְיַדִּידֵי ... גֵּרוֹ זְאִיר, תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל שֶׁשְׁלַחְתָּ אֵלַי, וּמִמֶּשׁ הַחִיַּתְנִי, אֲנִי מְקַנְהָ שֶׁנִּקְבַּל חֲזָרָה אֶת כָּל הַכֶּסֶף שֶׁל הַתְּעַמּוּלָה, וְנִשְׁלַם לָךְ חֲזָרָה כָּל פְּרוּטָה שֶׁהִשְׁקַעְתָּ בַּהַדְּפָסָה, וְתִבּוֹא עַל שְׁכַרְךָ, וְזֶה לְנוּ מִמֶּשׁ חֲסוֹד חֲנָם.

כ' תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה
שְׁלֵמָה לְאַשְׁתְּךָ, וְתוֹכַל לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים
בְּחַיִּית וּבְהַתְחַזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

אֲנִי מֵכִין עֲכָשׁוֹ לְקוּט נִפְלֵא מְכַל סְפָרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" עַל
חֲנֻכָּה, דְּבוּרִים נִפְלְאִים מִמוֹהֲרַי "ת"ו", אֶת הַקְּטַע שֶׁל הַסְּפָר "מְקוֹר
הַשְּׂמֻחָה" יֵשׁ לָךְ בַּמְחָשֵׁב מְנַקֵּד, וְכֵן הַמְּכַתֵּב שֶׁל הַסְּפָר "אֲשֶׁר
בַּנְחָל", עֵינַי שָׁם וְרָאָה לְהַדְפִּיסוֹ בְּתַכְלִית הַהַדְוּר וְהִיפֵי, וְיִהְיֶה לִי עוֹד
הַרְבֵּה הוֹסְפוֹת נִפְלְאוֹת, כְּגוֹן: "הַנְּהַגוֹת חֲנֻכָּה" הַעֲתֵק מִסְּפָר
"הַנְּהַגוֹת אָדָם" וְעוֹד קוֹנְטְרַסִּים. אֶת הַקְּטַע "עֵינַי חֲנֻכָּה" בְּדָף ל"ז
תוֹצִיאֵנִי, וְתַכְנִיסֵנִי אַחֵר הַתְּפִלוֹת בְּדָף ע"ח, וְאַחֵר זֶה יָבוֹא "עֵינַי
חֲנֻכָּה מִלְּקוּטֵי הַלְכוֹת" (אֲקַוֶּה שֶׁתְּבִינְךָ).

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְחֶסֶד
יִתְבָּרַךְ אָנוּ זוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת אוֹר שְׂכִינָתוֹ בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹךְ
אֵלָיו, כִּי מַה יֵּשׁ יוֹתֵר גְּדוֹל מִגְּלוֹי אֱלֻקוֹת בְּעוֹלָם?! אֲשֶׁרנוּ וְאֲשֶׁרֵי
חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם גּוֹרְלָנוּ וְנִחְלָתָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם הַזֶּה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

אֲשֶׁר כ' תתקלא בַּנְחַל קיט

אני מאד מקווה שהכל בסדר עם הרגל, טוב לשים קרח, ואני מקווה שתרג הנפיות וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש בשבילך, שתהיה לך רפואה שלמה.

המחכה לתשובה מהירה...

אם מכרחים צלום, יכולים לעשות רק על הרגל, אני באמצע לשלח פקס וקבלתי את המכתב.

כ' תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... תהיה.

לדעתי, כדאי לך לקחת על עצמך להיות מורה (משלימה), כי להיות בבית, זה בעצמו גורם לך חלשות וכו', ויותר בריא לאשה לצאת מהבית, ותהלה לאל, יש לך הרבה לתרום ובפרט בענייני חנוכה, אשר כל-כך נחוץ לנו לחנך את בנינו ובנותינו על דרך ישראל סבא, בלי שום זיו פלשהו, וכן טוב לך לדבר הרבה עם נשות אנשי שלומנו לחזקן ולאמץן, שהיא מצוה גדולה עד מאד, כי לחזק את זולתו — זה עקר מצות צדקה, אשר אין ערוך אליה כלל, ובפרט את התלמידות בבית-הספר.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, ותהיי בריאה.

אודות בנג' גרו יאיר, מאד מאד פואב לי, לדעתי, שיחזור ללמד בשעור של ר' ... כי הוא יכול לגדל לתלמיד חכם גדול, כי יש לו פלים וחושים טובים. אני תכף-ומיד אשלח מכתב חריף לתלמידי הישיבה חד משמעית לא להציק לו, ולא להתנפל לו, וכן אבקש את ר' ואת הרב ... ואקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל

יסתדר, ובסופו של דבר תרוו רב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצאי חלציו, רק חזקי ואמצי מאד להכניס בבית אוירה של שמחה. הייתי כבר בא השבוע, אף יש עלי משפט ביום שני הבא, שחתר תחתי הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, ואני רוצה למנע אי נעמות, ועל-כן אבוא יותר מאחר עוד שבוע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

בין כך קבלתי מכתב מהרב ... והוא טוען של... יהיה יותר תכלית אצל ר' ... ועל-כן אם אתם רוצים לקבל את דבריו שמדבר בהגיון — מה טוב, ואם לא, אזי בעוד שבוע אני כבר בא, ואז נדבר. הייתי כבר בא, אף ההכרח לי לדחות נסיעתי, כי הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, סובב שיהיה כנגדי משפט, ויען שאני רוצה להופיע, אזי אשלח בא כח, ואני מקנה שהכל יתהפך לטובה, ונזכה לראות במפלתו של הסמ"ך-מ"ם הרשע, וננצח את המלחמה.

ראי לכתב לי תכף-ומיד דעתך.

כ' תתקלב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לקראתו, ובפרט בזה שאתה משקיע בילדים תורה ויראת שמים, על-פי דעת רבנו ז"ל, זה עולה ושוה אצלי יותר מהכל, כי מה יתרון לאדם לעמל תחת השמש, אם לא להחזיר אמונה פשוטה בבורא עולם ובצדיקיו שבכל דור ודור דיקא. וראוי לך לעיין בלקוטי-הלכות, ברכות השחר, הלכה ג', אות ל"ח, ותבין שם היטב היטב דבר מתוך דבר, ובאמת אין לך להתבייש מלדבר דבורינו ברבים והצדק עמך,

אף בשביל הבחירה והנסיגה נעשה החלופה בין בן המלך לבין בן השפחה, כמובא שם בכל ההלכה באריכות. ועל-כן אין מה להתבייש ולפחד במה שדברת אדרבה, ראה להמשיך לדבר כף ובתקף גדול (ויש להאריך בזה, אף קשה לי, כי אין האסיר מוציא עצמו מבית האסורים וכו', ודו"ק). והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להחזיר בתלמידים אמונת חכמים, שבזה תלוייה כל קבלת התורה מדור דור, כי עקר המשכת האמונה הקדושה, שהוא גלוי האור אין סוף, הוא דיקא על-ידי צדיקי הדור האמתיים, והבן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקלג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לסדר משהו עם המקנה, אקנה שתצליח לסדר את החמום. ובענין הנקיון, תאמין לי, שפמה שנים נקיתי את בית-המדרש, ואף אחד לא ידע, ועשיתי את זה בחפץ לב, וברוף הוא יתברך שמו פשוזוכים לשמש את אחינו בני ישראל, הקדוש-ברוך-הוא הוא משלם חזרה כפל כפלים. ובפרטיות שהוא תקון נפלא לנשמה להעבר.

ראה לחזק את ... בחכמה, כי חבל על כל אחד מאנשי שלומנו, וצריכים לדון את כל אחד לכף זכות, כי על כל אחד עוברים משברים וגלים מרורים, רחמנא לצלן, ועל-כן צריכים רק לקרב את כלם, וזו המצוה הכי גדולה במצות צדקה, כי צדקה היא לאו דווקא עם כסף, רק אפלו בדבור טוב.

אודות התמונה, תשואות חן ששלחת, כי אם יהיה דין תורה,

קכב אֲשֶׁר כ' תתקלד – כ' תתקלה בנחל

אני רוצה להראות להם מי הרשע הזה שרוקד עם וכו', ועל-כן אתה
כבר לא צריך לשלח יותר, כי זה מספיק, הקדוש-ברוך-הוא יעזר,
שיהיה הפפדה של כלל ישראל, ונזכה לבנות "עיר ברסלב".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקלד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה גייעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל-טוב" על הלדת בנכם, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להכניסו בביתו של אברהם אבינו,
ותרוו רב נחת ממנו ומכל יוצאי תלציקם. אני מקנה שהתינוק הזה
יביא ברכה בתוך ביתכם, ועכשו תוכלו לקנות בית משלכם, ולא
תצטרכו לגור בשכנות ובשכירות.

העקר חזקו ואמצו להיות תמיד רק בשמחה, ואל תדאגו דאגת
מחר, כי אין לנו בזה העולם רק היום הזה, וכשחיים בצורה כזו,
יכולים לעבר על הכל, אשרי מי שהוא תמיד שמח, שאז יראה נסים
נגלים שיעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכם ברכת מזל טוב חמה ולבבית...

כ' תתקלה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח, כ"ו תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה לידיד נפשי ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים, והעקר הרגל עצמך
לשמע פלי זמר, והיום זה קל מאד, כי קונים טיפ שכלול מכל מיני
פלי זמר, תף ונבל וכנור וכו' וכו' כי רבנו ז"ל הזהירנו על זה

אֲשֶׁר כ' תתקלו בַּנְחַל קכג

בְּיֹתֵר, וְאָמַר, שְׁעַקֵּר רַפּוּאֵת הַבַּת מִלֶּךְ הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי כְּלֵי נְגִינָה, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת מְשֻׁנָּה בְּשִׁמְחָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: תַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, עֲבֵרָה כָּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת. וְאָמַר, שְׁמַצָּה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, רוֹאִים מִזֶּה, שְׁכָל־לִיּוֹת הַמְצוּוֹת הֵיא שִׁמְחָה, וּכְלָלִיּוֹת הָעֲבֵרוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, הֵיא עֲצָבוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַכְרִיחַ עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבִפְרָט לְשִׁמְעַת כְּלֵי זָמֵר, וְלִרְקֹד עִם הַיְלָדִים, וְלִרְאוֹת שְׁבִיבֵית תְּשֻׁרָה אוֹיְרָה שֶׁל שִׁמְחָה.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה, שְׁאֲנוּ מְאֻמִּינִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁרֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקלו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נַח, כ"ו תְּשׁוּרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, חֲמֻדַּת לְבָבִי, אֶהוּב וּנְפִשִׁי ... גְּרוֹ יְאִיר.

בְּכָל יוֹם אָנִי מַחְכָּה לְקַבֵּל מִמֶּךָ מִכְּתָב וְלִשְׁמַע מִשְׁלוּמֶךָ הַטּוֹב, וְאָנִי פְּשוּט טְרוּד בְּעֶסֶק הַרְבֵּים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבִפְרָט לְחִבֵּר סִפְרִים חֲדָשִׁים, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת מָה שְׁלוּמֶךָ. מְאֹד שְׂרָאִיתִיךָ בְּאוּמָן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לֹא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ כְּלוּם, תִּצְמִיחַ לִי, שְׁהַרְבֵּה הַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּעִבוּרְךָ אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁתְּחֻזֵּר לְגוּר עַמָּנוּ בְּיַבְנָאֵל, כִּי אַתָּה חֹסֵר לִי מְאֹד מְאֹד.

הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, עֲשֵׂה נְגִדֵי מִשְׁפָּט בְּיוֹם שְׁנֵי הַבָּא, וּבִשְׁבִיל זֶה דְּחִיתִי אֶת הַנְּסִיעָה שְׁלִי, אֶף שֵׁישׁ לִי יֶאֱרֻצִּיט — מָה לַעֲשׂוֹת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה כְּבָר הַכְּפָרָה שֶׁל כְּלָנוּ, אָנִי בָּא שְׁבוּעַת אַחֵר זֶה, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתָּבֵא וְתִשָּׁב עִמָּנוּ,

אֲדַרְבֵּה אֵין, חֵס וְשְׁלוֹם, בֵּינֵינוּ פְּרוּד, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁמִסִּית
וּמְדִית הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, שְׁחִיק טְמֵא.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ רַק הַטּוֹב מִמֶּךָ. וְתִזְכֹּר
שֶׁרַבְנוּ וְ"ל הַבְּטִיחַ הַבְּטָחוֹת חֲזָקוֹת, וּבְנֵדָאֵי תִקְבֵּל גַּם-כֵּן מֵאֱלוֹ
הַהַבְּטָחוֹת.

אֲנִי מְקַנֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ בְּהַקְדָּם הָאֲפָשְׁרִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר נח, כ"ז תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיטוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְכֵן לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה
וְרַעוּת יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל, וְאַף שֵׁשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזָה סְכָסוּף וְכוּ',
אוּ וּפּוּחַ מֵאֲחָד לְשָׁנֵי וְכוּ', כְּדָאֵי שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵהֲצַד יִתְעַרְבוּ,
וְיִשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, כִּי לֹא מֵצֵא הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא כְּלֵי הַמַּחְזִיק בְּרָכָה כְּמוֹ הַשְּׁלוֹם (עֲקָצִין פָּרַק ג'); וְשִׁמּוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם (שְׁבַת י'), וְלֹא כְּרֵא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
הָעוֹלָם, אֲלֵא עַל מְנַת שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין הַבְּרִיּוֹת (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה
יב, סִימָן א'), וְצָרִיכִים מִמֶּשׁ לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל שְׁלוֹם, כִּי אִם אֵין
שְׁלוֹם אֵין כְּלוּם, וְאִם יֵשׁ שְׁלוֹם יֵשׁ כְּכֹר הַכָּל. וְזֶה סוֹבֵב אֲפֵלוֹ עַל
דְּבַר קִטָּן וְדָבָר פְּעוּט, שְׁלוֹם הוּא הִיסוּד בְּקִיּוּם יִשְׂרָאֵל, וְעַקֵּר עֲבוּדַת
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הִיא רַק לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה לוֹ
קִרְוֹן נִפְלְאָה כְּשֵׁשׁ פְּרוּדִים וּמִפְּלָגוֹת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲנוּ

צְרִיכִים לְלַחֵם נֶגֶד זֶה מְאֹד מְאֹד, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי תַחבּוּלוֹת, שְׂיִהְיֶה רק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית בֵּינֵינוּ. וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי תַקְרָף הַשְׁמָחָה, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל הָעֲנִיּוֹת מַעֲבֵרֶת עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ, וּמְכַנִּיסָה בַּעֲצָבוֹת וּבַעֲצָבוֹן, וּמְתַחִילִים לְהַתְקוּטֵט וּלְהַתְנַפֵּחַ, וְתָמִיד מְתַחִילִים הוֹפּוֹחִים בֵּין הַיְלָדִים... וְנִגְמָר עִם הַהוֹרִים... וְזֶה סוֹכֵב בְּכָל כְּדוּר הָעוֹלָם. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲכָמִים גְּדוֹלִים, וְלִידַע — אִם יְלָדִים רַבִּים בֵּינֵיהֶם, אֲסוּר לְהוֹרִים לְהַתְעַרֵּב, אֲדַרְבָּה צְרִיכִים לְטַכֵּס יַעֲזוֹת אֵיךְ לַעֲזוֹר לְזוּלָתוֹ, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ בָּעִיּוֹת מֵהַיְלָדִים שְׁלוֹ, כְּאֲשֶׁר אַתֶּם בַּעֲצָמְכֶם יוֹדְעִים דְּבַר זֶה, וְאֲסוּר לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט בַּעֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְהַפּוֹת יְלָד שֶׁל זוּלָתוֹ, זוֹ לֹא דֶרֶךְ יְהוּדִי, צְרִיכִים לְדַבֵּר בֵּינֵיהֶם, הִינּוּ בֵּין הַהוֹרִים לְטַכֵּס יַעֲזוֹת מֵהַיְלָדִים לַעֲשׂוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בֵּין אֲנָשִׁים מְבַגְרִים, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שְׂיִהְיֶה רק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲרֵיהֶם וְרַעוּת, וְאִז הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בֵּינֵיהֶם, כִּי אֵין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה אֲלֵא בְּמִקּוֹם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְזֶה כְּלִי הַמְחִזִּיק בְּרָכָה.

הַעוֹלָה עַל הַכַּל רְאוּ לְכַרֵּחַ בְּכָל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְתַעֲשׂוּ לַעֲצָמְכֶם קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת עֲשָׂרִים דְּקוֹת, כִּי מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל עֲנִיָּן שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה לְבַקֵּשׁ כָּל דְּבַר מֵהַשְׂרִיכִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְצְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן גְּדוֹל עַל זֶה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׁנַעֲשֵׂה מְקֻדָּם הַלֵּילָה, יְכוּלִים לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת אֶת רְצוֹן רַבֵּנוּ ז"ל לְצֵאת לְטִיֵּל קֶצֶת בֵּין הַהָרִים, וְלִשְׂאֵף אֲוִיר צַח... וּבֵין כֶּף יְדָבֵר וְיִשִּׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵף אֶל דְּבַר זֶה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה גַּחְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מוֹרִידִים אֶת הַשְׂכִּינָה לְזֶה הָעוֹלָם. וּבְאֵמַת גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהֲרָן, סִימָן תְּקִיח): יֵשׁ אֲצִלֵי אֲנָשִׁים שֶׁלְּפַעֲמִים הֵם מְתַלְהָבִים לְהִשָּׂם יִתְבָּרַךְ וּסְמוּכִים לְהִשָּׂם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמַת, וְהֵם אִז בְּמִדְרָגָה טוֹבָה, שְׂאֵפְלוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם אוֹחֲזִים בְּזֶה, אֲבָל לְפַעֲמִים נוֹפְלִים מִזֶּה עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְנוֹקְבָא

דְּתֵהוּמָא רַבָּא, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, מִי יִתֵּן וְהִיָּה לְבָבְכֶם זֶה בְּעֵת שְׁהֶם אוֹחֲזִים בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם, מִי יִתֵּן וְהִיוּ אוֹחֲזִים בְּמִדְרַגָּה זוֹ לְאַרְבֵּי יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה. וְסִפֵּר רַבְנּוּ ו"ל, שֶׁזוֹ הִיָּתָה מַעֲלַת הַצַּדִּיק הַקְּדוּשׁ הַרְבִּי ר' זושא, שֶׁמִּשָּׁךְ זָמַן אָרְבֵּי עָם לֵב שֶׁל הַהֲתַחֲלָה כְּמוֹ עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, כִּי בְּאֵמַת בְּהֲתַחֲלָה יֵשׁ לְכָל אֶחָד הַתְּלַהּבוֹת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אַחֲר־כֵּן הוּא נוֹפֵל מְזֵה, אֲבָל בְּזֵה שְׂאָדָם עוֹשֶׂה תְּמִיד הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, הוּא אֵף פַּעַם לֹא יִפֹּל, כִּי מֵה דְהִיָּה הָיָה וְכוּ', הָעֵקֶר מֵעֲכָשׁוּ וְכוּ', וְהַשֵּׁבַח שֶׁל הַצַּדִּיק הַנִּזְכָּר הִנֵּה, שֶׁהִיָּתָה לוֹ הַתַּחֲלָה אַחַת מִשְׁנֵי תְּקוּפָה כָּל-כֵּף אֲרַפָּה שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים, וְהָלוֹאֵי שֶׁהִיָּה לָנוּ הַלֵּב שֶׁל הַהֲתַחֲלָה עַל-כָּל-פָּנִים עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם דְּקוֹת בַּיּוֹם... כִּפִּי הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְהַעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת וְהַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, וְלֹא לִפְלִי בְּדַעַתוֹ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שֶׁיִּהְיֶה, הָעֵקֶר לִהְיוֹת חֲזָק וְאֵמִץ בְּעִבּוּדַת הַתַּפְּלָה וְהַהֲתַבּוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה בִּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְהִלְוִיָּה מִפִּי אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים שֶׁלוֹ, שֶׁדְּבַר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי אִם הִיָּה אָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הָעֲנָנִין הַזֶּה לְדַבֵּר וְלִשְׁוֹחַ וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וְאֵיךְ שֶׁנֶּאֱרָגִים מְזֵה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, הִיָּה חֲזָק בְּזֵה כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי אִפְלוּ שְׂמוֹצִיאִים מֵהַפָּה אֶת הַכְּסוּפִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ, מְזֵה נַעֲשִׂים כְּכֹר עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן ל"א וְסִימָן ס"ו; וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת אֲמַנִּין, הַלְכָה ד', וְעַרְבַּ הַלְכָה ג'), אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְזִים אֶת זֶה בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאוּ לְקַבֵּעַ לְעֲצַמְכֶם קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֲפִלוּ מַעַט דְּמַעַט, אֲבָל שֶׁיִּהְיֶה בְּקְבִיעוֹת, הֵן בְּמִקְרָא וְהֵן בְּמִשְׁנָה וְהֵן בְּגִמְרָא וְהֵן בְּמִדְרָשׁ, הֵן בְּזִהְרָה וְהֵן בְּתַקוּנִים, הֵן בְּשִׁלְחָן עֲרוּף וְהֵן בְּסִפְרֵי רַבְנּוּ ו"ל, כִּי אֲפִלוּ כְּמֵה שׁוּרוֹת בְּכָל יוֹם, זֶה כְּכֹר הַשָּׂג גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, כִּי טֹבֵעַ הָרַע שֶׁל הָאָדָם, שְׂאִינוּ רוֹצֵה לְקַבֵּל עַל, וּבְזֵה שְׂאָדָם קוֹשֵׁר אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְאִינוּ זֶה מִשָּׁם עַד שְׁלֹמֹד קִצַּת תּוֹרָה — יִצְלִיחַ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לִהְיוֹת עַל זֶה

עקשן גדול, 'לגנב' עתים לתורה, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק מה שנלמד, אפלו כמה פסוקים וכמה משניות וכמה מימרות וכמה הלכות, אשרי מי שמצית, ואז טוב לו בזה ובבא כל הימים.

העולה על הכל, תמיד תזכרו אל מי אתם מקרבים — אל רבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו כל-כף, רבי אשר אינו רוצה מאתנו שום דבר, רק את הטוב שלנו, ואם נצית אותו — הן בשלום ואהבה, אהנה ורעות, והן בשמחה, והן בלמוד תורה, והן בתפלה והתבודדות, אז יבואו לנו כל מיני השפעות טובות. ועל-כן ראו לקיים את דברי אלו בתמימות ובפשטות גמורה, כי הנה אנתנו היום כאן, ומי יודע איפה נהיה מחר וכו', וצריכים לחקק היטב היטב דבורים אלו בתוך הלב, ולא להיות חכם.

ראו לחזק את נשוחיכם ואת ילדיכם ואת חבריכם ושכניכם, כי על כל בר ישראל עובר מה שעובר בעתים הללו, ואשרי ואשרי מי שזוכה לחזק את זולתו, שזו הצדקה הכי גדולה שרק יכולה להיות, כי אין עוד כסף בעולם שיכול לשלם את המחזק את זולתו, ומדבר עמו דבורים של שמחה וחזיק, ואל יהיה דבר זה קל בעיניכם, אלא תשתדלו להיות עשירים גדולים במדת ההתחזקות, ולזרק ולפזר התחזקות על ימין ועל שמאל, כמו עשיר שזרק כספים, כף צריך כל בר ישראל להיות עשיר בדבורי התחזקות, ולחזק את שכניו וידידיו וקרוביו, ובפרט אשתו וילדיו, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומכניס דברים אלו בתוך לבו.

ראו מאד לא להתערב בפוליטיקה של הכל עם תושבי המקום, ומכל שפן וכל שפן לא להתראין עם עתונאים, שהם בדרך כלל מסלפים האמת וכו', כפי דעתם המשבשת וכו', כל עסקנו פה ביבנאל הוא לבנות את העתיד שלנו, שיהיה לכל אחד מאנשי שלומנו פרנסה, ויזכה לעבד את הקדוש-ברוך-הוא בשמחה, וילמד תורה, ויעסק בתפלה והתבודדות, ויקים את מצוותיו יתברך, ויגדל את ילדיו בקדשה ובטהרה, ויחתן אותם בגיל צעיר, שיהיה שמור

מַעֲבֹרוֹת, וְיוֹתֵר מִזֶּה אֲנַחְנוּ לֹא צָרִיכִים שׁוֹם דָּבָר, אֲלֵא יַעַן שֶׁקִּפְחוּ אוֹתָנוּ כָּל-כֶּף, וְהִכְנִיסוּ אוֹתָנוּ בְּתַנָּאִים כָּאֵלוּ, שֶׁאִפְלוּ דְרוּזִים וְעַרְבִים, לְהַבְדִּיל, יֵשׁ לָהֶם תְּנָאִים יוֹתֵר טוֹבִים מֵאֵתָנוּ — הֵן בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה וְהֵן בְּבֵית-סֵפֶר, מִי שֶׁמַּע כָּזֹאת שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְשֵׁלֶם שְׂכָר דִּירָה לְפַעוּטוֹן וְלַגְנִים וְלִבֵּית-הַסֵּפֶר וְלַתְלַמוּד-תּוֹרָה, שְׁוָה כַּמְעַט שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁקָלִים כָּל חֹדֶשׁ, וּמִי מְדַבֵּר מִתּוֹרָה וְחִמּוּם בַּחֲרָף וּמְאֹרָרִים בְּקִיץ, שֶׁכָּל זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת עַל הוֹצָאוֹתֵינוּ, בְּשַׁעַה שֶׁהַמְדִּינָה אֲמוּרָה לְשֵׁלֶם לָזֶה, וְאֲנַחְנוּ מְשֻׁלְמִים מִסִּים וְאֲרַנּוּנָה וְכוּ', וְלִבְסוּף לֹא מְקַבְּלִים כְּלוּם מִהַמוֹעֶצָה, מִמָּשׁ כְּלוּם, וְשֶׁאֵר הַפְּלִיּוֹת שְׁעוֹשִׂים לָנוּ וְכוּ', הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְבַּע אֶת הַמְּגִיעַ לָנוּ, בְּשַׁעַה שֶׁהַמוֹעֶצָה הַדְּתִית גּוֹנֶבֶת וְגוֹזֶלֶת אֲלֵפֵי אֲלָפִים שְׁקָלִים בְּכָל חֹדֶשׁ, וְזֶה נִכְנָס בְּכִיס פְּרָטִי וְכוּ'... אֵךְ מָה לַעֲשׂוֹת, עַד שֶׁתֵּצֵא הָאֲמֶת לְאוֹר וְכוּ', אֲבָל אֲנוּ נִמְשִׁיף הַלָּאָה לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם, וְלִמְלֵא אַחַר תְּכַלִּיתָנוּ, אֲשֶׁר כָּל עֲסָקָנוּ הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְּלָה וְעַבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא לְהַתְעַרֵב בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן בְּפוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׂקָר, אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים רַק עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנַחְנוּ רוֹצִים רַק מָה שֶׁטוֹב בְּשִׁבְלָנוּ וּבְשִׁבִיל יְלָדֵינוּ וּבְשִׁבִיל הַעֲתִיד שֶׁלָּנוּ. רַק מָה שֶׁחוֹרָה לָנוּ, שֶׁאֲנוּ צָרִיכִים לְשֵׁלֶם עַל הַגּוֹז וְעַל הַתּוֹרָה — הֵן בְּבֵית-מִדְרָשׁ וְהֵן בַּמְּקָנָה, בְּשַׁעַה שֶׁהַמוֹעֶצָה הַדְּתִית מְקַבְּלֶת תְּקִצִּיבִים שְׁמַנִּים עַל כָּל זֶה, וְלָנוּ אֵין פְּרוּטָה לְפְרָטָה וְכַדוּמָה, כָּל מִינֵי רְשָׁעוֹת שְׁעוֹשִׂים לָנוּ בְּהֶצְנַע, וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ נִלְחָמִים וְלֹא מְשׁוּם כְּוָנָה אַחֲרָת, כִּי כָּל עֲנִינָנוּ רַק אֲמוּנָה בְּבוּרָא כָּל עוֹלָמִים — תּוֹרָה וְתַפְּלָה וְהַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל עוֹבֵר עַכְשָׁו מַצְבִּים כָּאֵלוּ שֶׁלֹּא הָיוּ לְעוֹלָמִים, הִנֵּה עֹבְרָה שׁוֹאָה עַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֲרֵגוּ וְרָצְחוּ וְחָנְקוּ וְשָׂרְפוּ וְכוּ' וְכוּ' בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת שֶׁשָּׂה מְלִיּוֹן מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דָּבָר כְּזֶה שֶׁעוֹד לֹא הָיָה מֵאֵז בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְאַחֲרֵי-כֵן עֹבְרָה בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה שׁוֹאָה רּוֹחֲגִית, שֶׁהַעֲבִירוּ עַל הַדַּת מְלִיּוֹנִים מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַרְבוּבָיָה וְהַתְּבוּלָלוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם, שֶׁהִכְנִיסוּ גוֹיִים וְגוֹיּוֹת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִתְּבוּלָלִים וּמִתְעַרְבִים, וְלִבְסוּף אַחַר שֶׁנִּהְיָנוּ אֲלֵפֵי אֲלָפִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹד מְחִזְרִים

הכל לערבים וכו', שהם סתם רוצחים פראי אדם, אשר מכל זה עם ישראל מאד מאד שבורים, והולכים מבהלים ומבלבלים, וכשזוכים להפיץ להם את הקונטרסים, ומגלים אמתת מציאותו יתברך, אין לתאר ואין לשער את הפעלות שזה עושה, וראוי לכל המפיצים לספר ספורי הפצה מה שקרה אתם במשך כל השבוע בעת הענג שבת שאתם עושים, וזה בעצמו יתן חזוק לכל אנשי שלומנו, שישתדלו לצאת להפצה, כי צריכים לעשות את זה לא בשביל כסף, אלא בשביל לקרב את עם ישראל אליו יתברך, ולחזק ולאמץ את נשמות ישראל, ועל-ידי-זה ממילא הקדוש-ברוך-הוא כבר יתן כסף ושפע ופרנסה ברוח.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצלחו ותרפכם תמיד, ואני מבקש אתכם, שתתפללו גם עלי, ואהיה לכם אסיר תודה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקלח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח, כ"ז תשרי ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדיו"ח, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שהכל מסתדר.

ובענין התיכון שהם רוצים לעשות טיולים, אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא כשאהיה שם נסדר איזה אפן, שיהיה על זה תקציב, ולא יצטרכו להיות תלויים באחרים, ותרגיעי אותם, ותסבירי להם שאני יודע ומבין אותם, ואשתדל לתקן את זה.

ובענין השכר למוד של ... ו... תעמדי על זה חזק מאד מאד, כי הם סתם מפקרים, ואני שולח לכם עכשו מכתב חריף, כי לא יתכן שעניים ואביונים, שאין להם מזון סעדה אחת, פשוטו

כַּמְשֻׁמְעוּ, הֵם מְשֻׁלְמִים, וְאַחֲרֵים שְׁנוֹסְעִים נְסִיעוֹת לְחוּ"ל כַּמָּה פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, הֵיטָכֵן שֶׁתַּעֲבֹר שָׁנָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִשְׁלֹמוּ.

רְאֵי לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְתַעֲזָרִי בַּפְּעִילוֹת הַחֲבָרְתִּית, וּכְדַאִי גַם לְאַרְגֵּן אֶת הַבְּנוֹת, וְהָיָה טוֹב שְׁגַם אֶת תַּעֲשֵׂי חוּגֵי בֵּית, וְאֲנִי אֲדַבֵּר עִם ... שְׁיִנְחָה אוֹתָךְ, כִּי אֲנַחְנוּ צָרִיכִים עֲכָשׁוּ לְהִרְבּוֹת כְּבוֹד שָׁמַיִם, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעִלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְנִצָּח אֶת הַמְּלַחְמָה הַגְּדוֹלָה, שֶׁהִיא מְלַחְמַת הַיִּצָּר.

בְּעֵנֵן הַחַנוּךְ, תִּדְעוּ שְׁאִין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מְלַחְמָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה הַעֵינַיִם שְׁלֵנוּ וְהַעֲתִיד שְׁלֵנוּ, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהִיּוֹת חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲשֵׂי כָּל מִיָּנִי פְּעִלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם, שֶׁתְּהִיָּה אֲהַבָּה וְאַחֻוּה וְהַבְּנָה הַדְּדִית בֵּין הַמְּנַהֲלֵת לְהַמּוֹרוֹת, וּבֵין הַמּוֹרוֹת בֵּינָן לְבֵין עֲצָמָן, וּבֵין הַתְּלִמִּידוֹת, וְתַמִּיד תִּשְׁרָה אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה וּרְגִיעוֹת וְכוּ', וְשֵׁלָא יִשְׁרָה, חֶסֶד וְחִלְיָה, שׁוֹם כַּעַס וְעֲצָבוֹת וּמְתַח לְבֵית-סֵפֶר, אֲדַרְבָּה, שֶׁהַבְּנוֹת תִּרְצִינָה לְבוֹא בְּשְׂמֵחָה, וְכֵן הַדְּבַר עִם הַמּוֹרוֹת, לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַבִּין אֶת כָּלֵן, הֵן אֶת הַמּוֹרוֹת וְהֵן אֶת הַתְּלִמִּידוֹת, וְלַעֲשׂוֹת בִּינֵיהֶן אֲסֻפּוֹת, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מָה שְׁבִיכְלַתְנוּ, שֶׁתְּהִיָּה שְׂרוּיָה אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה וּרְגִיעוֹת בְּבֵית-סֵפֶר, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקלט.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח, כ"ז תְּשֻׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה בְּאֵמַת לֹא רְצִיתִי לִידַע מַעֲנֵן מַצְעֵר כְּזֶה, כִּי זֶה לֹא עֲנִינִי לְהַתְעַרֵב, אֲבָל הַמְּנַהֲלֵת ... אוֹמְרַת, שְׂאֵתָה וְעוֹד אֶחָד לֹא שְׁלַמְתָּם כָּל הַשָּׁנָה שְׂכַר לְמוֹד, בְּשַׁעָה שְׁיִשׁ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ אֲנָשִׁים שְׁאִין לָהֶם מְזוֹן לְסַעֲדָה אַחַת, פְּשׁוּטוֹ כַּמְשֻׁמְעוּ, וְהֵם מְשֻׁלְמִים כְּסֵדֶרֶן. מָה

אמר לך! תדע, כי זה סוד הפשלון של האדם — שאין לו ברכה בממונו, ויש לו רק צרות, בשעה שאינו משלם שכר למוד, כי חכמינו הקדושים אמרו (ביצה טז): לשלם שכר למוד לבניו ולבנותיו, זה בא מתקציב מיחד, תקציב מהקדוש-ברוך-הוא, ועל-פן אם נוגעים בתקציב של הקדוש-ברוך-הוא, אזי הוא נוגע ומוריד מהתקציב של האדם. ולכן תחשבו היטב היטב פעמים, הנה על פל מיני שטיות אתם יכולים ללוות פספים, ועל חנופה לא. ועל-פן מאד מאד אבקש אתכם, לא בחנם אתם בעלי חובות, וסובלים פל-כף הרבה בלבולים וצרות, כי אתם מוניחים לשלם את השכר למוד. והעולה על הכל — האי אכפתיות שלכם, שזה דבר מאד מאד מצער, ואין על זה שום תרוץ שבעולם וכו', ותקחו לדגמא ... או ... אנשים שממש רעבים לחם, כאשר אתם בעצמכם יודעים, ואף-על-פי-כן הדבר הראשון הם משלמים שכר למוד, ועל-פן אין על זה שום תרוץ כלל.

ראה לצאת להפצה במסירות נפש, והקדוש-ברוך-הוא יביא לכם שפע, ותשמרו את עצמכם מאד מאד מחטאים ועוונות.

המצפה שתקיים את דברי ... ותכתב לי תכף-ומיד תשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקמ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח, כ"ז תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'יקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשתדל שתהיה אוירה של שמחה ורגיעות בין התלמידים ובין המלמדים, כי זה היסוד והעקר בחנופה, שיהיה לרבי ולתלמידים משיכה אל

הַפֶּתַח, וְשָׁלֵא יִצְטָרְכוּ לְלַכֵּת בְּעַל פְּרָחַם הַיְנוּ הֵן הַמְּלַמְּדִים שְׁלֵא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד יוֹם עֲבוּדָה... וְכֵן לְהַתְּלַמְּדִים לֹא יִהְיֶה עוֹד יוֹם שֶׁל סִיּוּט... אֲלֵא יִסּוּד גְּדוֹל בְּחַנוּף, שְׁצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֲוִירָה כְּזוֹ שֶׁל שְׂמִחָה וְרִגְיָעוּת, שְׁלֵא יִהְיֶה מֵתַח וּמְרִירוֹת וְכוּ', אֲלֵא שְׁכֵלֶם יִהְיוּ שְׂמִחִים וְעֲלִיזִים, וְיִסְתַּכְּלוּ כְּבָר עַל יוֹם הַמַּחֲר, וְאִיךְ שְׂיֹם הַמַּחֲר יִהְיֶה יוֹתֵר גֶּפֶה מֵהַיּוֹם, וְאִיךְ שְׁכֵל יוֹם וַיּוֹם זֶה חֲנוּיָה מִיַּחְדָּת בַּפֶּתַח — הֵן לְהַמְּלַמְּד וְהֵן לְהַתְּלַמְּד, וְנִה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק כְּשֵׁיִשׁ הַבְּנֵה הַדְּדִית עִם הַמְּלַמְּדִים וְעִם הַתְּלַמְּדִים, וְהַכֵּל סוּבֵב וְהוֹלֵךְ עַל מַדַּת הַשְׂמִחָה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ בְּזֶה. וּבְעֵנֶן הַגִּשְׁמִיּוֹת אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִשְׁתַּפֵּר, וְכָל הַמְּלַמְּדִים יִקְבְּלוּ כְּפוּל מִשְׁפָּרְת, רַק נַעֲבֹר עַל הַכֵּל בְּנִקְל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּמִשְׁמַתְךָ הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיהָ.

וְכֵן טוֹב מְאֹד בְּשַׁעֲהַ שְׁאֲתָה נּוֹתֵן אֶת הַשְּׁעוּרִים הֵן בְּהִלְכָה וְהֵן בְּאַגְדָּה, שְׁתַּמִּיד תִּשְׁלַב אֶת הַעֲנִיָּן שֶׁל שְׂמִחָה וְשְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְּנֵה הַדְּדִית, כִּי אִיךְ שֶׁהוּא כְּבָר אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ב'): כְּשֵׁם שְׁפָרְצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים, כֶּף דְּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת; וְתַמִּיד יֵשׁ חֲכוּכִים וְאֵי הַבְּנוֹת פֶּה וְשֵׁם בְּמִשְׁפָּחָה זֶה וּבְמִשְׁפָּחָה זֶה, וּבֵין פְּלוּנֵי לְבֵין אֶלְמוּנֵי, וְאַנְחֵנוּ צָרִיכִים לְרֹאוֹת שְׁיִהְיֶה בֵינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה מִשְׁהוּ יוֹצֵא מִן הַכֵּלָל, כִּי הָאֲחֵדוֹת בֵּינֵינוּ זֶה הַהֲצִלְחָה שְׁלָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקמא

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נַח, כ"ז תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם לְ... נְרוּ יֵאִיר.

עֲכָשׁוּ קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁר כ' תתקמב בְּנַחַל קלג

רְצִיתִי כְּבֹר כַּמָּה פְּעָמִים לְהִיּוֹת אִתְּךָ בְּקֶשֶׁר, וְאֶתְמוּל בְּלִילָה
שְׁלַחְתִּי פָקֵס וְלֹא עָבַר.

אָנִי בָּא שְׁבוּעַ קִדְּם הַבְּחִירוֹת, הִיִּיתִי צָרִיךְ לְבוֹא כְּבֹר, אָךְ
הַסְּמ"ך-מ"ם עָשָׂה מִשְׁפָּט כְּנֹגְדִי, אֲזִי דְחִיתִי, וְאָנִי שׁוֹלַח אֶת ...
בְּמִקּוּמִי, וּבְשְׁבוּעַ שְׁאֲבוֹא נַעֲשֶׂה כְּנֶס גְּדוֹל שָׁם, וּמֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי
שְׁתַּהֲיָה אֲז, כִּי הַסְּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, מִתְּפָאֵר לְכֻלָּם, כְּאֵלוֹ יֵשׁ
אֵיזָה קֶצֶר בִּינֵינוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֲדַרְבֶּה, בָּא וְתִרְאֶה אֶת הָאֵמֶת.

בְּעֵנִין פְּרֻנְסָה, תֵּאֱמִין לִי, שְׂרַבְנוּ ו"ל לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כָּל תְּפִלָּה
וְכָל תְּחִנָּה שְׁשֻׁפְכֶת שָׁם לֹא הוֹלֶכֶת לְרִיק בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְתִקְבַּל
בְּעֵזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁפַע.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ הַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל הַמִּכְתָּב מֵאֶתְמוּל.

כ' תתקמב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח, כ"ז תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְאֶקְנֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה
לְאֲשֻׁתְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מְהֵרָה, וְתוֹסִיף לְהַדְפִּיס בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר
עוֹ, כִּי רַק זֶה כָּל מְגַמְתֵּנוּ וְחִפְצֵנוּ, כִּי מֵה יִתְרוֹן לְאָדָם מִהַעֲמֵל
שְׁעֵמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְכו', רָאָה וְהִתְבּוֹנֵן מֵה נִשְׁאָר מ... ו"ל, שְׂאִינִי
שׁוֹכַח מִמֵּנוּ כָּלֵל, וְתַהֲלֶה לְאֵל, זָכָה וְזָכָה אֶת הַרְבִּים, וּמֵה נִשְׁאָר
מִהָאָדָם? רַק זֶה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח מֵאֵד מֵאֵד עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת
שְׂאִתָּה זוֹכָה לְעֵמֵל וְלִהְתִּינֵעַ בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשְׁאָר
מִמֶּךָ, וּבְזִכּוּתְךָ עוֹד אֵלְפִי אֵלְפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
מִתְחַזְּקִים, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם לּוֹקַח מֵאֵתְנוּ בְּכָל פְּעַם
מְפִיזִים, כִּי הוּא מֵאֵד מֵאֵד מִפְּחַד מִהַקּוֹנְטְרָסִים, שְׁנַעֲשֶׂה הַיּוֹם כְּבֹר

שגרה בין החלוניים ובין הדתיים, בין החסידים ובין הליטאים וכו' וכו', ממש זה נתפס אצל כלם, ועל-פן ראה להמשיך, והקדוש-ברוך הוא יעזר, שנוזה להדפיס בכל פעם קונטרסים חדשים. לדעתי, יש אצלך קונטרס נפלא: "יש עם מי לדבר", שעדין לא נדפס, וזה מדבר ממעלת תפלה והתבודדות, וראוי להדפיסו.

פה תקבל ענינים מ"לקוטי-הלכות" להדפיסו ב"גר להצדיק", ויהיה עוד המשכים. גם תקבל מכתב כללי לנקדו ולשלח חמשים לאנשי שלומנו ביבנאל לחלקם ביניהם, וכדאי לתת את זה תכף-ומיד.

אודות ... אני לא מוכן ללכת לשום מקום, אם ירצה יבוא אלי ליבנאל, ואני מזמינו לשבת, שיאכל וישן אצלי, ויכול להתאכסן הוא ואשתו וילדיו.

המאחל לך ברכה מן השמים...

כ' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נח, כ"ח תשרי ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך, אבל איני מקבל בשום פנים ואפן שתפסיקי לעבוד אצלנו, ותוציאי את זה מהראש שלך, על הכל יכולים לחזור להקדוש-ברוך הוא, והוא יתברך אב הרחמן, נא ונא אל תלכי במחשבות של לעזוב את העבודה, פי את מאד מאד נצרכת לנו, תאמיני לי, שאני מסבב בצרות ותלאות לשמע מהמון-עם כל מיני בעיות וצרות ויסורים מרורים, ולהשפין שלום בין איש לרעהו ובין איש לאשתו, ולבסוף גם את תוסיפי לי, חס ושלום, חס ושלום, עגמת נפש לעזוב את העבודה הקדושה להחזיק לנו את בית-הספר "בית פיגא", שהוא לגאון ולתפארת, ובחסדו יתברך, לתן לנו בנין מפאָר לבית-ספר,

אָשֶׁר כ' תתקמד בנחל קלה

וְאִז תֵּרְאֵי אֶת כָּל פְּעֻלַּתְנֻוּ. וְלִכֵּן תּוֹצִיאֵי מִהֲרָאשׁ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה לְעֹזֵב
אֶת הָעֲבוּדָה, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד צָרִיךְ אוֹתָךְ שֶׁתִּשָּׂאֵרִי בְּבֵית־סֵפֶר.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁלֹא תִשָּׁבְרִי מִשׁוּם דְּבָר,
וְתִחְזִיקֵי מֵעַמְד, כִּי כָל הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד,
וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁמִּחְזִיק מֵעַמְד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נח, כ"ח תִּשְׁרֵי ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה. וְלִדְעָתִי, זֶה בְּלִי סֵפֶק, שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְהוֹרִיד מִהַשְּׂכִירוֹת אֶת
כָּל הַכֶּסֶף בְּשָׁבִיל הַנְּזָקִים שֶׁגִּרְמָה לָךְ בְּעַלְת־הַיִּבִּית.

אִךְ בְּעֵצָם כָּל הַסְּפוּר עֲלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק, וְאֲסוּר לְהִשָּׁבֵר מִדְּבָרִים
כְּאֵלוֹ, כִּי צָרִיכִים לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל עֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׁקוּרִית עִם הָאָדָם,
הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמְצָא בְּכָל דְּבָר,
וְאִם הִיא הָאָדָם מְדַבֵּיק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִיא מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ
הַשְּׂגָחָתוֹ הַפְּרֻטִית, הִיא יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְכַפֵּר עוֹנוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ אֵילּוּ
עֲנָשִׁים קָשִׁים בְּגוּף נִגְזָרוּ עַל הָאָדָם, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל־כֵּן רָאָה
לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם. וְעַקֵּר הַחֲזוּק שֶׁתִּחַזֵּק אֶת
אֲחֵרִים, וְתִמְשִׁיף לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֶהְבָּה וְאֶחָוָה וְרַעוּת, וְתִחַדִּיר בָּהֶם
מִשִּׁיחוּתֵינוּ וְכוּ'. מָה אִמַּר לָךְ! מִי יִתֵּן לִי אֲבָר פִּינּוּה אֶעֱוֹפָה אֲלִיכֶם,
אֲבָל מָה אֶעֱשֶׂה, אֲנִי קָשׁוּר בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּדוּל, כְּאֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ, אִךְ צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְחַכּוֹת וּלְקוֹנוֹת עַד עַת בֹּא

קלו אשר כ' תתקמה — כ' תתקמו בנחל

דברו, ובין כך אסור להתנאש כלל, נא ונא ראה להתחזק, ותדבר עמו ותברך, ותוציא את כל כסופיך אליו ותברך.

אני מקנה שתקבל את דברי אלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקמה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נח, כ"ח תשרי ה'תשנ"ד.

שלום אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

והנה התבוננתי כי שלמת שני השבונות טלפון, עלי לומר לך, שהחשבון הראשון ... כלל אינו עובד זה כמעט שנה, כאשר תשאל את ... ועל-כן פלא שבקשו ממך על זה, מאחר שהוא מנתק לגמרי, תברר אצל ... העקר ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר עם שמחה וכלי זמר, שזה עולה על הכל, וזה אף פעם לא יביא אותך לידי פחדים ודכאונות, כי מעלת שמיעת כלי זמר אין לשער, ויכול לקשר את האדם לגמרי אל האין סוף ברוך הוא. ורפנו ו"ל מאד מאד הפליג במעלת כלי זמר, שיכולים להחיות בני-אדם, ולקשר אליו ותברך, אשרי מי שמחזק עצמו בכלי זמר, ואשרי ואשרי מי שיכול לחזק גם את אחרים עם כלי זמר, שהיא מצוה רבה עד מאד מאד לחזק את כל בר ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, כ"ט תשרי ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

אָשֶׁר כ' תתקמו בַּנְּחָל קלז

מָאד מָאד רְצִיתִי לְשָׁמַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּמָה וְאִיךָ מְרַגֵּיֶשׁה אֶשְׁתַּף עִם הַרְגֵל.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיֶּה לָּהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְגַמְרִי, וְתוּכַל לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס קוּנְטְרָסִים חֲדָשִׁים, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל כָּל-כָּף זְקוּקִים אֵלֶיהָ, כִּי כָּל מָה שְׂיוֹצֵא מֵאִתּוֹ, זֶה נִכְתָּב שְׁלֵא מַעֲלָמָא הַדִּין כָּלֵל, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד הַמַּעֲיֵד יְחִידִי קַדְמוֹן יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְנִצְח, וְאִף שְׁעוֹבֵר עָלֵי מְרִירוֹת וְיִסוּרִים כְּאֵלוֹ, שְׂאִין אָנִי יְכוּל לְהַסְבִּיר כָּלֵל, וְאֶפְלוֹ שְׂאֶסְבִּיר עֲצָמִי, לֹא תוּכְלוּ לְהֶאֱמִין, כִּי אָנִי נִדְמָה כְּמוֹ דָּג שְׂמַנָּח בְּמַחְבֵּת שְׂמֵן רוֹתַח, וּמְטַגְגִּים אוֹתוֹ בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵל, מְהַפְכִּים אֶת הַדָּג בְּתוֹךְ הַשְּׂמֵן הַרוֹתַח מְכַל צְדִי צְדָדִים, כְּדִי שְׂיִהְיֶה מְטַגֵּן הַיִּטֵּב, צַעַר וְיִסוּרִים וּמְכַאוּבִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר, אָנִי יוֹדֵעַ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ שְׂקוּרִים בְּעוֹלָם, שְׂאִף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַם כָּל זֹאת עָלֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וּלְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אַחֲרָיִם, עַל-כָּל-פְּנִיִם אֶתְּהָ אֵל תְּפַסִּיק לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס קוּנְטְרָסִים חֲדָשִׁים דִּיקָא עִם שְׂמוֹת שְׂמוֹשְׁכִים אֶת הָאָדָם, כִּי עוֹבֵר עַל עִם יִשְׂרָאֵל מָה שְׂעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ'. אַקְוֶה שְׂהַפֵּל מִסְתַּדֵּר בְּעֵנֵן הַדְּפֶסָה.

הַמְצַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִינְדָה...

נָא לְהוֹדִיעֵנִי אִיפֹה נִמְצָא עֲכָשׁוּ ... כִּי מָאד נַחוּץ לְדַבֵּר עִמוֹ עֲכָשׁוּ.

כ' תתקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי נַח, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְ... גֵרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל מִכְּתָב כָּלְלִי לְהַקְרִיא אֶת זֶה לְפָנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ קִדְּם

קבלת שבת, העקר שתהיה ביניכם אהבה, אתוה ורעות, ולא לשפח שאנחנו לא פוליטיקאים, איננו רוצים לעסק בפוליטיקה שהיא מלכלכת, שקר אחד גדול, כל המפלגות בלי יוצא מהפלל מהימין והשמאל וכו', אומרים דבר אחד, ועושים דבר אחר, בושה וכלמה להתנהג בהנהגה כזו, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא לעקר דבר זה מאתנו, אנחנו צריכים להתבודד עמו יתברך, ולהיות פנים ואמתיים עמו יתברך, וממילא נהיה פנים ואמתיים עם עצמנו ועם זולתנו, הסמ"ך-מ"ם הרשע וגונדא דליה רק עושים פרודים וכו', ומחלקת וכו', ולבסוף אין לאף אחד כלום, בשעה שהיינו יכולים להצליח, ושלכל אחד מהתושבים תהיה פרנסה.

נא ונא ראה שיהיה שלום ואהבה בין אנשי שלומנו, ראה לשלח לי דו"ח איך הלכה היום החלוקה, ומה העניינים.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תתקמח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נח, א' דראש-חדש חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים בניבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה ימשיך עליהם שפע ברכה והצלחה, וכל טוב סלה לנצח.

אחי ורעי היקרים! נא ונא תשתדלו מאד מאד להתאסף הלילה בענג שבת, ותדברו רק דברי רבנו ו"ל, ואחד יחזק ויאמץ את חברו, ותשירו ביחד ובצוותא את שירי שבת, ותהיו מאד מאד שמחים בשבת-קדש, כי כשבר ישראל שש ושמח בשבת-קדש אפלו שעשה מה שעשה, חס ושלום, באמצע השבוע הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קיח:): אל תקרי מחללו אלא מחול לו, וכל ההשפעות הבאות לאדם בכל ששת ימי החל הן רק בזכות שמירת שבת-קדש. והעקר שמחת שבת, כי בזה שהאדם שש

אֲשֶׁר כ' תתקמח בַּנְחַל קלט

וְשָׂמַח בְּשִׁבְתָּ, הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי שִׁבְתָּ הִיא שְׂמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זִהַר חֶלֶק ב' פח:), וְעַל-פֶּן צְרִיכִין לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבֹר בְּשִׁבְתָּ, וְלֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל לְבוֹ, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְתָּ קיג:), שְׁלֹא יִהְיֶה דְבוּרָךְ שֶׁל שִׁבְתָּ כְּדְבוּרָךְ שֶׁל חֵל; וְעַל-פֶּן צְרִיכִין לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר בְּשִׁבְתָּ-קִדְשׁ כָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת הַבְּלִי הַבְּלִים שֶׁל הַבְּחִירוֹת, אֲשֶׁר אָנִי מְגַלֶּה דַעְתִּי בְּרַבִּים, שֶׁהַכֹּל שֶׁקָּרָא אֶחָד גְּדוֹל, וְכָל עֲנִינֵינוּ הוּא רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמֵה שֶׁהִכְרַחְנוּ בְּהִכְרַח גְּדוֹל לְהַפְגִּס בְּתַעֲמוּלַת הַבְּחִירוֹת, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם הִרְשַׁע וְגוֹנְדָא דְלִיה קַפְחוֹ אוֹתָנוּ זֶה חֲמֵשׁ שָׁנִים בְּרִצִּיחָה כְּזוֹ, שְׁלֹא נִשְׁמַע בְּכָל הָעוֹלָם, הוּא גּוֹנֵב וְגוֹזֵל וְכוּ', וְאוֹתָנוּ הוּא רַק מוֹסֵר וּמִפְרִיעַ וְכוּ', תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ מִקְּוָה מִשְׁלָנוּ, שׁוֹחֵט מִשְׁלָנוּ, תְּלַמּוּד תּוֹרָה מִשְׁלָנוּ, בֵּית-סֵפֶר מִשְׁלָנוּ, גְּנִים מִשְׁלָנוּ כּוֹלָל מִשְׁלָנוּ, פְּעוּטוֹן מִשְׁלָנוּ, אֶךְ הַתְּנָאִים שֶׁבָּהֶם אָנוּ נִמְצָאִים, זֶה מִפֶּשַׁע זְנוּעָה, שְׂמוֹ שְׂמִים, הַמוֹעֲצָה הַדִּיתִית מִקְבֵּלַת תְּקִצִּיבִים עַל הַכֹּל, עַל כָּל צְרִיכֵי הַדֵּת, וְאַנְחָנוּ מְקַפְחִים, וְלֹא מְקַבְּלִים אֶפְלוּ אֲגוּרָה שְׁחוּקָה, וְכֵן הַמוֹעֲצָה הַמְקוּמִית שְׂמוֹ לָנוּ רָגַל עַל כָּל פְּסִיעָה, וּמָסְרוּ אוֹתָנוּ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט. תְּרֹאוּ הֵיטֵב הֵיטֵב בְּאֵילוֹ תְּנָאִים הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ לוֹמְדִים, וְאַנְחָנוּ מְשַׁלְּמִים מְכַסְּפֵינוּ בְּכָל חֹדֶשׁ שֶׁכֵּר דִּירָה כְּמַעַט שִׁשֶּׁת אֲלָפִים שְׁקָלִים, וּמְלַבֵּד שְׂאֲנוּ נַחְנֻקִים בְּעֵנֵי הַשֶּׁכֶר לְמוּד לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת, בְּשַׁעָה שְׁעַל-פִּי חֵק מְגִיעַ לָנוּ כְּמוֹ כָּלֵם, וְעַל-פֶּן מֵאֲחֹר שְׂרֵאִיתִי אִיךָ הִרְשָׁעִים עוֹשִׂים לָנוּ מֵה שְׁעוֹשִׂים בְּהִסְתָּתוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם הִרְשָׁע, בְּשִׁבְלִי זֶה אִמְרַתִּי לְהַתְּעַרֵב קִצַּת בְּעֵינַי, וְלִקְבֹל אֶת הַמְּגִיעַ לָנוּ בְּצֶדֶק. אֶךְ הַעֲקָר עֲלֵינוּ לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהַחְזִיק עֲצָמָנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֲזוּק, אֵין לָנוּ עֶסֶק רַק לְבָנוֹת תּוֹרָה וְלְבָנוֹת לְעֲצָמָנוּ וְלִילְדֵינוּ עֲתִיד נִפְלָא, וְלַחֲתוּן אוֹתָם בְּגִיל צְעִיר, שְׂיַחְיוּ בְּקִדְשָׁה וְטְהָרָה.

נָא וְנָא, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הֵיטֵב, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא דוֹרְשִׁים שׁוֹם דְּבָר, רַק מֵה שְׂמַגִּיעַ לָנוּ, לְמָה נִהְיֶה כָּל-כֶּף מְצַמְצָמִים, בְּשַׁעָה שְׂיִכּוּלִים לְהַכְפִּיל אֶת כָּל הַמְּשֻׁכּוֹרוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹבְדִים שֶׁלָּנוּ, אִם

נהיה מיצגים היטב היטב במועצה, סוף כל סוף הילדים שלנו הם העתיד שלנו, ועל-כן ראו להתאחד ביניכם, ולשמר מאד מאד מכל מיני ופוחים או מחלקת, חס ושלום, לא יקח הרבה זמן, ותראו משפחות חדשות מרבות ילדים בלי עין הרע, שיפנסו לגור אתנו. חסדי ה' יש לנו כבר עשרות מנגנים בבקר, מי האמין דבר כזה, זכרו היטב איך שאמרתי לכם, שעוד תראו כאן מנגן אחר מנגן בבקר כמו השטיבלך בירושלים, והנה מתחיל להתגשם, והנני מבטיח לכל אחד מאנשי שלומנו דירה ורכב ופרנסה טובה, העקר מה שאני מבקש מכם, שתהיה ביניכם אהבה ואהבה ורעות ותשמרו עצמכם מאד מאד מופוחים וסכסוכים, שזו עבודת הספ"ד-מ"ם הרשע — להפריד בין נשמות ישראל, חס ושלום.

ראו לדבק עצמכם בו יתברך, ולשמר עצמכם מפעס וקפידות, ורק להתאזר במדת הסבלנות. מספרים על הצדיק הקדוש רבי יעקב יוסף זי"ע, בעל התולדות, שהיה תלמידו הגדול של הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שבתחלה היה קפדן גדול, ועל כל דבר קטן הקפיד, ופעם פשהזמינו אותו לברית מילה להיות סנדק ואחר, ובין כך עשו את הברית בלעדיו, וכשהגיע אחר הברית הקפיד מאד, ועוד היו שם כמה ענגנים שהיו בקפידה גדולה, ובתוך כך נכנס עני אחד עם בגדים קרועים, ונתנו לו שלום, ושאלו לשמו, ענה ואמר: "יהיה כך" ... האם אתם רוצים לאכול? ענה: "יהיה כך" ... אמרו: תשבנו. ענה ואמר: "יהיה כך" ... וכן על כל דבר ענה: "יהיה כך" ... ונעשה צחוק גדול בין האנשים, ושאלו אותו: האם השתגעית? ענה ואמר: "יהיה כך" ... ולא הבינו פשר הדבר, רק היה בעיניהם כצחוק, אבל הרב הקדוש בעל התולדות זי"ע, שהיה צדיק קדוש, התחיל להתבונן היטב בעיניו הקדושות, ואיך שרצה לגשת אליו לדבר, והנה ההוא התחמק ונעלם, ובקש ממנו יתברך מה זה ועל מה זה, וגלו לו מן השמים, שזה היה אליהו הנביא, ורצו ללמדו, שמהיום והלאה ישמר עצמו מקפדות, אלא יאמר על כל דבר "יהיה כך" ... הינו להיות מעביר על מדותיו. ובאמת הדברים האלו הם עמקים עד מאד מאד, עמק עמק מי ימצאנו, פי האדם צריך לבטל עצמו

אֲשֶׁר כ' תתקמט – כ' תתקנ בנחל קמא

לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאֵז יְבוֹא אֵלָיו שְׁפַע גְּדוֹל עַד מְאֹד
בְּרוּחָנִי וְגִשְׁמִי.

אֲנִי מְקַנָּה שְׂדֵבְרֵי אֱלוֹ יִכְנָסוּ בְּתוֹךְ לְבַבְכֶם, וְיַעֲשׂוּ אֶת הַפְּעֻלוֹת
הַנְּכוֹנוֹת, וְנִזְנָה כָּבֵר לְהַגְאֵל בְּגֵאלָה אֲמֵתִית.

הַמֵּאחַל לָכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כ' תתקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נח, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן
ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה בְּנוֹשֵׂא הַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וְכֹל עֲנִינֵינוּ הוּא רַק
שְׁלוֹם וְאֲהָבָה, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכְנִס בְּפוֹלִיטִיקָה שֶׁל
שָׂקָר, שֶׁהַפֶּל מְלַכְלֵךְ, כֹּל הַבְּחִירוֹת שֶׁנִּכְנָסוּ בָּזֶה, זֶה רַק הִיא מִפְּנֵי
הַהֲכָרַח, שְׁעוֹשִׂים מֵאֲתָנוּ כֹּל מִיַּי צָחוּק, בְּשַׁעֲה שֶׁיְכוּלִים לְקַבֵּל
עַל־פִּי הַחֵק מְבַנִּים וּמְשַׁכּוֹרוֹת טוֹבוֹת לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת וְכו'.

אֲנִי אֶכְתֵּב בְּיוֹם רֵאשׁוֹן מִכְּתָב לְכֹל אֶחָד מֵהַמְּלַמְדִים, בְּעֶזְרַת
הַמְּכַתֵּב לִילָדִים, יֵצֵא לִי לְגַמְרֵי מִהֲרֵאשׁ, וְאֶשְׁלַח בְּשַׁבּוּעַ הַבָּא.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם וּמְבִרְךָ...

כ' תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נח, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן
ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַקְנֵה שְׁהַכַּל אֲצִלְכֶם בַּשּׁוּבָה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ
בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

יֹתֵר מֵאֲחֵר אֲשַׁלַּח לָךְ עוֹד עֲמוּדִים בְּשָׁבִיל הַסֶּפֶר "נֵר
לְהַצְדִּיק", הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִנְזָה לְגִמְרוֹ בְּכִי טוֹב.

אוּלֵי תִדְבְּרוּ עִם ... שְׁיִשְׁכִּירוּ אוֹטוֹבוּס בְּיַחַד כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
מֵאֲשֶׁדוּד וּמֵאֲשַׁקְלוֹן וּמֵיבְנֵה וְכוּ', שְׁיִבֹאוּ לְכַנֵּס לְכַבֹּד הַהַלּוּלָא שֶׁל
רַחֵל אֲמֵנוּ, שְׁיִתְקַיֵּם בֵּי"א חֲשׁוֹן לַעֲת עָרֵב וְזֶה יִהְיֶה קְדוֹשׁ ה' גְּדוֹל
מְאֹד, שְׁנִרְאֶה לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם שְׁאִין לָנוּ מֶה לְהִתְפַּחַד מֵהֶם, תְּהִלָּה
לְאֵל, הַקְּבוֹץ שְׁלָנוּ יִתְגַּדֵּל וְיִתְרַבֶּה בְּיַבְנָאֵל. תוֹדִיעַ לִי מֶה דַּעְתָּם, כִּי
רְצוֹנִי חֲזָק שְׁיִבֹאוּ מֶה שְׁיֹתֵר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — הֵן מִבְּנֵי-בְּרַק
וִירוּשָׁלַיִם וְכוּ'.

רְאֵה לְדוּחַ מ'... תַּחֲיָה, אֵיךְ עָבַר הַיּוֹם בְּבֵית-סֶפֶר.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה, וּמֵאֲחֵל לָךְ שִׁבְתַּ שְׁלוֹם...

כ' תתקנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְתַּ-קְדֹּשׁ לְסֵדֵר נַח, ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר ... נֵרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבַּל מִכְתָּב ש'... בְּקֶשׁ לְהַעֲבִיר לָךְ, וְהוּא אוֹמֵר שְׁנֵה דְחוּף.

הִנֵּה שְׁמַעְתִּי בְּעָרֵב-שִׁבְתַּ-קְדֹּשׁ ש'... בְּרַח עִם בְּנוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וְהַמְשַׁטְרָה הַבִּינְיָאוּמִית מְחַפֶּשֶׁת אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן בְּשׁוּם אִפֶּן שְׁבַעוּלָם
לֹא לְהַנִּיחוֹ לְהַכְנִס לְיַבְנָאֵל אֲפִלּוֹ לְבַקּוּר קָצֵר, כִּי מֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
צָרוֹת וּלְהַסְתַּבֵּף עִם מְשַׁטְרָה, חַס וְשְׁלוֹם, וְיֵצֵא חִלּוּל ה'.

הַעֲקָר רְאֵה לְחֲזָק עֲצָמָךְ, כִּי אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁהַפְעֵם יַחֲטֹף הַסֶּמ"ךְ-מ"ם מִכָּה חֲזָקָה, וְזֶה כְּבָר יִהְיֶה גַם עַל

אֲשֶׁר כ' תתקנב — כ' תתקנג בַּנְחָל קמג

השפיכות דם ששפף דמך פמים. רק חזק ואמץ מאד מאד, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד גזפה לראות ישועות רבות כאן ביבנאל. המצפה לראותך בקרוב...

כ' תתקנב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך-לך, כ' חשון ה'תשנ"ד.

אני הקתום מטה מיפה את כחו של ... מספר תעדת זהות ... להתיצבות לדיון על חריגה בבניה, מפיון שהוא היה איש בצוע ואחראי על הבניה, פידוע למפקח.

בתודה מראש...

כ' תתקנג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך-לך, כ' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וינדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוני עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! מאד מאד אבקש אתכם בכל לבי, שתשתדלו מאד מאד שיהיה שלום ואהבה אחוה ורעות, ואחד לא יסית נגד השני, כי הולך לי בחיים שיהיה הקבוצ הקדוש שלנו ביבנאל כמו משפחה אחת, ואחד יעזר להשני, ולא כמו שאני שומע שיש אחד או שנים שמסיתים ומדיחים גם מבפנים. עלי לומר לכם, שהם הם שליחי הסמ"ך-מ"ם, פי ברגע שאחד מסית נגד השני, זה כבר לא בא מצד הקדשה, ואתם צריכים לדעת את זה, ולשמר מאד מאד שלא יקרה בינינו דבר כזה, פי אנחנו צריכים למסר את נפשנו על אהבה, אחוה ורעות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי

אלהיו רבה, פָּרַק כו): כִּף אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּנִי, מָה אֲנִי מִבְּקֶשׁ מִכֶּם? אֲלָא שְׁתִּהְיוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה וּמִכְּבָדִים זֶה אֶת זֶה, כִּי זֶה חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד לְמַעַלָּה — כְּשֵׁי אֶהְבֶּה, אַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (לְלִקוּט וְאַתְחַנּוּן, רַמְזו תתמה): נוֹחַ לְקַנּוּת שׁוֹנֵא וְקָשָׁה לְקַנּוּת אוֹהֵב, הֵינּוּ לְקַנּוּת לְעַצְמוֹ שׁוֹנֵא זֶה מְאֹד מְאֹד קָל, תִּכְרַף-וּמְיָד כְּשִׁמְסִיתִים וּמַדִּיחִים נֶגֶד מִישֵׁהוּ, הֵנָּה כָּבֵד מִתְהַפֵּף לָךְ לְשׁוֹנֵא, אֲבָל לְקַנּוּת אוֹהֵב, זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי אוֹהֵב אֲמַתִּי הוּא צָרִיף לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּצַרַת זׁוּלָתוֹ, וְלֵהֲשַׁתְּדֵל לְעֹזֵר לוֹ, אֲזִי בְּמָקוֹם שֶׁאֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי הוּא צָרִיף לְהַסִּית וְלְהַדִּיחַ נֶגֶדוֹ. וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם עִם כָּל לְבִי וְנַפְשִׁי, שְׁתַּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם עַל נִקְדַּת אֶהְבֶּה, כִּי זֶה לִי בְּנַפְשִׁי, שִׁיְהִיָּה הַקְּבוּץ שְׁלֵנוּ קְבוּץ שֶׁל אֶהְבֶּה וְהַכְּנָה הַדְּדִית, וְאִף אֶחָד לֹא יִדְבַר בְּשָׁמִי דְבַר שֶׁהוּא נֶגֶד אֶהְבֶּה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהוּא שֶׁקָּרַן גְּדוֹל (אֲקַנְהָ שְׁתַּבִּינוּ לְמָה שֶׁאֲנִי מִתְכַּנּוֹן), כְּנֻנְתִּי פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, שֶׁלֹּא יְהִיָּה אֶחָד מִסִּית וּמַדִּיחַ נֶגֶד הַשְּׁנִי, רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֶהְבֶּה וְאַחֲוָה וְרַעוּת.

בְּלִיל שַׁבַּת-קִדְשׁ, פָּרַשְׁתָּ נַח, דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן רס"ב, שֶׁעַל-יְדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה נִהְרוֹת, כִּי הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ רַק מִתְחִילִים לְדַבֵּר לְפָנָי עֲדַת יִשְׂרָאֵל, נִשְׁפָּע עֲלֵיהֶם שִׁפְעַ אֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדְבָקוּת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, וְעַל-כֵּן הֵם מְרַחֲיִבִים מְאֹד מְאֹד בְּדְבוּרָם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְהַתְּחַזְּקוֹת וְחִדּוּשֵׁי תּוֹרָה, וּבְאִפְסָן שִׁיכְנִס בְּלֵב הַשׁוֹמְעִים, הֵם בּוֹכִים הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי הַבְּכִיָּה שְׁבוּכִים קִדְּם אֲמִירַת הַתּוֹרָה, וְהֵן בְּאֲמִצַּע אֲמִירַת הַתּוֹרָה, וְהֵן אַחַר אֲמִירַת הַתּוֹרָה, גּוֹרֵם שֶׁלֹּא יִתְהוּי מְזֶה הַקְּלָפוֹת, כִּי בְּדְבָרֵי תּוֹרָה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יומא עב:): זָכָה — נַעֲשֶׂה סַם חַיִּים, לֹא זָכָה — נַעֲשֶׂה סַם מָוֶת; וַיְכֻלִּים בְּדְבָרֵי תּוֹרָתוֹ בְּעַצְמוֹ לְהַפִּיךְ אֶת דְּבוּרוֹ, וְלוֹמַר שֶׁפְּנֻתוֹ הִיָּתֵה בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ, אֲבָל עַל-יְדֵי שֶׁהַצְּדִיקִים אוֹמְרִים תּוֹרָה וּבוֹכִים, אֲזִי מִהַדְּמַעוֹת נִתְבַּטְּלוּ אֵלּוּ הַקְּלָפוֹת, וְעַל-כֵּן תִּלְמוּד בְּבִלִי נִקְרָא מִסְּכַת, שֶׁהִיא לְשׁוֹן בְּכִיָּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים קב):

"וְשִׁקְנֵי בְּכֵי מִסְכְּתַי", שְׁצַרְיָךְ לְמִסְךְ הַמִּשְׁקָה בְּכֵי, כִּי צַרְיָךְ לְבָכוֹת מִקֶּדֶם. וְזֶה (תהלים קלז, א): "עַל נְהִירוֹת בְּבַל שֶׁם יִשְׁכְּנוּ גַם בְּכֵינוּ", כִּי כִשְׁתַּקְנֵנוּ וְסִדְדוּ תִלְמוּד בְּבָלִי, בָּכוּ הִרְבָּה כְּדֵי שְׂלֵא יִנְקוּ מֵהֶם הַקְּלָפוֹת, וְעַל-כֵּן עֲנִין גְּדוֹל מְאֹד לְלַמֵּד גְּמָרָא, שְׁמַמְשִׁיךְ עַל הָאָדָם מִלְּאֲכֵי הַשְּׁמִירָה, שֶׁהֵם גְּבֻרֵי־אֵל, מִיֵּכָאֵל, רַפְּאֵל, אֲוִרֵי־אֵל, וְקִשְׁרָנוּ אֶת זֶה לְפָרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ פְּרֻשַׁת נַח, וַיְהִיָּה כָּל הָאֲרֶץ שְׂפָה אַחַת וַדְּבָרִים אַחָדִים, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרַךְ אוֹתָם, שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם שְׂפָה אַחַת לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הַקְּדוּשׁ, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י ז"ל: וַדְּבָרִים אַחָדִים — לְדַבֵּר דְּבוּרִים שֶׁל יַחֲדוּ שֶׁל עוֹלָם. וְלְבִסּוּף הִפְכּוּ וַדְּבָרוּ לְשׁוֹן-הֶרַע אַחַד עַל הַשְּׁנִי, וַדְּבָרוּ נֶגֶד יַחֲדוּ שֶׁל עוֹלָם, וְהִעֲנִישׁם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "הִבָּה גִרְדָּה וְנִבְלָה שֶׁם שְׁפָתָם, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ", עַל-יְדֵי שֶׁאֶחָד לֹא סָבַל אֶת הַשְּׁנִי, וַדְּבָר לְשׁוֹן-הֶרַע וּרְכִילוֹת, וְהִסִּית וְהִדִּיחַ אַחַד נֶגֶד הַשְּׁנִי, וַדְּבָרוּ נֶגֶד יַחֲדוּ וְאֶחָדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה תְּלוּי בְּזָה — כְּפִי שֶׁאָדָם אוֹהֵב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן הוּא אוֹהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, וְכִפִּי שֶׁשׂוֹמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִהִסְתּוֹת וּפְרוּדִים, כֵּן נִכְלָל בְּאַחָדוּת, וְעַל-כֵּן הֵם פְּגָמוּ בְּזָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה "וַיִּפֹּץ אוֹתָם שֶׁם עַל פְּנֵי כָּל הָאֲרֶץ וַיַּחֲדְלוּ לְבָנוֹת הָעִיר", כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשִׁישׁ לְשׁוֹן-הֶרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וְהִסְתּוֹת אַחַד נֶגֶד הַשְּׁנִי, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה וַיְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יְכוּלִים לְבָנוֹת עִיר בְּקִדְשָׁה, "עַל-כֵּן קָרָא שְׂמָה בְּבָל, כִּי שֶׁם בְּלַל הַנּוֹי"ה שְׂפַת כָּל הָאֲרֶץ, וּמִשֶׁם הִפִּיצָם הַנּוֹי"ה עַל פְּנֵי כָּל הָאֲרֶץ", שֶׁזֶה הָעֲנָשׁ שֶׁל כָּל אֱלוֹ הַמְּדַבְּרִים לְשׁוֹן-הֶרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, שֶׁהֵם צָרִיכִים לְלַכֵּת נַע וְנָד, וְהָאֲרֻכְנוּ הִרְבָּה כְּדַרְכָּנוּ לְקִשֵּׁר אִיךְ נִתְהַוָּה כָּל תּוֹרָה שְׁבַע-לֶפֶת דִּיקָא בְּבָבֶל, שֶׁהִיא תִקּוּן בְּלַל שְׂפָתָם, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרִיכִין טז): מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם שֶׁדְּבָר לְשׁוֹן-הֶרַע, אִם לְמַד דָּף, יִלְמַד שְׁנֵי דַפִּים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כה, סִימָן א), כִּי זֶה עֲקָר הַתִּקּוּן לְהִרְבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן בְּמִקּוֹם לְהִסִּית וְלְהִדִּיחַ אַחַד נֶגֶד הַשְּׁנִי, שִׁיְרַבָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא תִקּוּן לְשׁוֹן-הֶרַע (וְעוֹד הִיָּתָה אֲרִיכוּת גְּדוֹלָה כְּדַרְכָּנוּ).

בבקר בעת ספורי-מעשיות דברנו מענין המדינה של תאון ממון, שעשו לעצמם כוכבים, הינו מי שיש לו כל-כף הרבה כסף הוא כוכב, ומי שיש לו כל-כף כסף, הוא מזל, ומי שיש לו כל-כף כסף הוא מלאך, ומי שיש לו כל-כף כסף הוא אליל, שהפונה היא שעושים מהטפל עקר, הינו הכל תלוי כפי הכסף שיש לאדם, אחד מתעשר, אומרים: הנה כוכב חדש עולה ומזהיר... אחד יש לו הרבה כסף, אומרים שיש לו מזל מצוין... אחד יש לו הרבה כסף, חושבים שזה העקר כבר, מי יודע מה, ממש אליל עושים ממנו, משתחיים לפניו וחונפים אותו... אחד יש לו כסף לכל מיני רמאות שמוציאים מבני אדם בכל מיני תחבולות של שקר וגנבות, אף-על-פי-כן אומרים עליו שאדם הזה הוא מלאך... ואינם יודעים כי הכל שקר, כי ברגע שאדם מורה התר לעצמו לגע בכסף זולתו, הוא כבר שקרן וגנב מפרסם, ולא כמו ששגור בפי העולם, שאחד סדר בני-אדם, והבטיח להם הבטחות, והוציא מהם כספים, הלא האדם הזה הוא מלאך... אלא צריכים לדעת, ברגע שאתה נוגע בכסף שאינו שלך, אתה לא פחות ולא יותר מגנב רמאי ונוכל, וצריכים לשמר מאד מאד לא לגע בכסף זולתו. ועל זה צריכים למסר את נפשו, מי שחייב למישהו כסף, שישתדל לשלם את זה, ואל תאמרו עליו שהוא מלאך... (ועוד היתה אריכות גדולה בדרךנו).

בסעדה שלישית דברנו הרבה על-פי התורה בלקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ו', שיש כבוד אלקים, שהוא מי שזוכה להיות דבוק בתי החיים בו יתברך, ועל הכבוד הזה נאמר (משלי כה, ב): "כבוד אלקים החיים בו יתברך", פי מי שדבוק בתי החיים בו יתברך, אף אחד אינו יכול לקחת את זה ממנו, פי הרי הוא דבוק בו יתברך, מה שאין כן מי שיש לו כבוד מלכים, אזי עליו נאמר (שם): "כבוד מלכים חקר דבר", שהכל חוקרים אחריו, ושואלים: מי הוא זה ואיזהו שחולקים לכבוד הזה, וחולקים עליו שאינו ראוי לכבוד הזה, ואי אפשר לזכות לכבוד אלקי, שהיא מדרגת הדבקות באין סוף ברוך הוא, אלא כשפועל בושות וחרפות, ואינו מגיב. ודברנו

הַרְבֵּה, שֶׁהַבּוֹשׁוֹת וְהַחֲרָפוֹת הָאֵלוּ לֹא דוֹקָא מִבְּנֵי-אָדָם, אֶלָּא בְּשַׁעַה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאֲבוּכִים, וְנִתְעַקֵּם לְכַבּוֹ בְּקִשְׁיוֹת וּבְסִפְקוֹת, וְאִי-עַל-פִּי-כֵן הוּא יוֹדֵעַ (תְּהִלִּים קמ"ה, יז): "צַדִּיק הַנִּיז"ה בְּכָל דְרָכָיו וַחֲסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו", וְאִינוּ שׂוֹאֵל שׁוֹם קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִי שְׂכוֹאֵב לוֹ מְאֹד מְאֹד — לָמָּה עוֹבֵר עָלָיו כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, אֲשֶׁר לֹא תֵּאָר וְשַׁעַר לְעַצְמוֹ, אֶלָּא אוֹמֵר (דְּבָרִים לב, ה): "הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ, כִּי כָל דְרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֹל, צַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא"; וְאֵין לוֹ שׁוֹם קִשְׁיוֹת כְּלָל, אֶלָּא מְקַבֵּל אֶת הַבְּזִיוּנוֹת שֵׁשׁ לוֹ בְּאַהֲבָה, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא מֵאִיר עָלָיו אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה סוּד אָדָם, שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת ס"א): אַתֶּם נִקְרָאִים אָדָם, וְאֵין אֲמוֹת הָעוֹלָם נִקְרָאִים אָדָם; כִּי אָדָם הוּא סוּד אֶל"ף ד"ם, הֵינּוּ שְׂאָדָם כְּלוּל מִשְׁנֵי דְבָרִים — מְרוֹחֲנִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת, הַנְּשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלוֹהִים מִמֶּעַל, וְהַגּוּף הוּא חֲמֹר עֵב וְגַם, חֲמַת מְלֵא דָם. וְצָרִיכִים לְקַשֵּׁר רוּחֲנִיּוֹת לְגִשְׁמִיּוֹת, שְׁזֶה סוּד אוֹת אֶל"ף, שֵׁשׁ עַל הָאֶל"ף נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה וְנִקְדָּה תַּחְתּוֹנָה, וּבְאֲמָצַע הַקּוּ, שֶׁהִיא הוּא"ו, הַנִּקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה הִיא הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַנִּקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא שְׂאָדָם בַּחוּץ מִתְעַסֵּק בְּגִשְׁמִיּוֹת גּוּפוֹ, וְצָרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הָאֶל"ף עִם הַד"ם, הֵינּוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ עִם גּוּפוֹ, וְזוּכִים עַל-יְדֵי וְא"ו שֶׁהוּא הַבּוֹשָׁה. כְּשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל נִכְנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נִצְטוּרוֹ לְשֵׁלֶשׁ מִצְוֹת: לְהַכְרִית זֶרְעוֹ שֶׁל עַמְלֶק, זֶה נִגְדַּת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׂמִרְחֵק בְּנֵי-אָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִמְנוֹת מִלֶּךְ זֶה נִגְדַּת הוּא"ו שֶׁהִיא הַבּוֹשָׁה, כִּי כְּשֶׂאָדָם לִפְנֵי מִלֶּךְ הוּא מִתְבַּיֵּשׁ, וְלִבְנוֹת בֵּית הַבְּחִירָה זֶה נִקְדָּה נִגְדַּת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה, שְׁשֵׁם הָיָה גִלּוּי אֱלֻקוֹת. וְקִשְׁרֵנוּ אֶת זֶה אֶל פְּרִשְׁתֵּי הַשְּׂבוּעַ, פְּרִשְׁתֵּי נַח, שְׁזֶה מֵה שְׂפָתוֹב אֲצֵל נַח: "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח, נַח אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, אֶת הָאֱלֻקִּים הִתְהַלֵּךְ נַח". וְאֲמְרוּ בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ: נִיחָא לְעֵלְאֵין, נִיחָא לְתַתְּאֵין; כִּי נַח קִשֵּׁר אֶת הַנִּקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה לְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, וְתַמִּיד "אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ נַח", הֵלֶךְ עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן דִּיקָא הוּא הוֹלִיד אֶת שֵׁם, אֶת חֵם וְאֶת יִפֹּת, שְׁלֵשׁ פְּעָמִים כְּנִגְדַּת הַשְּׁלֵשׁ נִקְדוֹת: חֵם הוּא נִגְדַּת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא עַמְלֶק, זֶה מַת פְּגַם-הַבְּרִית, "אֲרוּר כֹּנְעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה" (בְּרֵאשִׁית ט, כה), כִּי רָאָה

את ערות אביו, שם הוא נגד נקדה עליונה, שהיא בית-המקדש, ועל-פן זכה לציצית, שהיא בחינת בית-המקדש, שמתעטף את עצמו עם אורו ותברך, כמו שאנו אומרים: בזכות מצנת ציצית שאנחנו מקימים, תתעטף בפשי רוחי ונשמתי באור הציצית ותרי"ג מצוות התלויות בה, ושם הוא נגד הנא"ו, שהוא הבושה, כי הוא זכה לקבורה, כי אין לך עוד דבר המביא בושה להאדם כמו הזכרת יום המיתה, שמה ישאר ממנו? שום דבר, רק קצת חול ועפר, ויכסו אותו שם, וזה מכניס באדם בושה. וקשרנו שזו היתה התבה, שהיו ג' קומות: קומה עליונה, שהיא נגד נקדה העליונה, שם ישב נח, וקומה השנייה שם ישבו החיות, כי כל זמן שאדם חי, אינו צריך לשמר את עצמו מהחיות, כיון שמת, אפלו עוג מלך הבשן צריך לשמר אותו מחיות, שזה נגד הנא"ו, שחיות השדה שולטות בו, וצריך להתבייש מאד, וקומה שלישית היתה בה הזבל, שזה נגד עמלק המכניס טמאה וזבל באדם, (ועוד היתה אריכות גדולה כדרכנו).

בסעדת מלוה-מלכה דברנו הרבה על-פי התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמ"ט, שעקר הגבורה בהלב, כי מי שלבו חזק, ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות, ולכבש המלחמות על-ידי חזוק ותקף לבו, שאינו מתירא ורץ לתוף תקף המלחמה. וזה הנה סוד גבורת שמשון, שעשה גבורות נוראות מאד מאד, כי לא התפחד משום ברך שבעולם, כי הנה נזיר השם, דבוק בחי החיים בו ותברך, ועל-ידי-זה זכה לעשות גבורות נוראות, עד שעקר את שערי עזה, והביאם עד חברון, הינו כי מי שחזק ואמיץ בעבודת השם ותברך, הוא אינו מתפעל משום עזי פנים שבעולם, ומביאם עד חברון, שהוא סוד זכות האבות: אברהם, יצחק, יעקב, ובאתר דאית תמן אבות, אית תמן שכנתא (זהו שלח קעד), כי נתגלה עליו מלך הכבוד, ואינו מתפחד משום ברך שבעולם, ומכל שכן משום עזי פנים שבעולם, וצריכים לחקק דבר זה מאד מאד, כי תקף-ומיד כשאדם חזק באמונה פשוטה בו ותברך, אז אינו מתפחד משום עזות פנים, ודבר זה נוגע בעתים הללו מאד מאד, לא להתפעל מאלו הרשעים והקלי עולם, אלא

להתחזק ולגלות ולפרסם את האמונה הקדושה בריש גלי, ובזה מכניעים את הסמ"ך-מ"ם לגמרי (ועוד היו הרבה דברים באריכות בדרבנו).

אחי ורעי היקרים! ראו להכניס בעצמכם דבורים אלו, אשר אני כותב עם דם לבי, באשר הקדוש-ברוך-הוא יעיד, כי אני מאד מאד רוצה ותפץ בטובתכם הנצחית, ומבקש מאד מאד שיהיה שלום ואהבה, אחנה ורעות בינינו, ושום בריה שבעולם לא תוכל להפריד בינינו, ועל-כן תשמרו את עצמכם מאלו השועלים קטנים המסתובבים בינינו, ורוצים לחבל את פרמנו, ותשמרו על זה מאד מאד, ואני מקפיד על דבר זה מאד מאד, מי שרק מסית ומדיח בינינו, צריכים תכף לשמר את עצמו ממנו, וגם בזה לא ישליך אחד על השני כאלו אני מכונן עליו, אלא מי שחיב בדבר, ידע שאני מדבר אלו... ולא יאמרו שאני מכונן על זולתו... כי באמת כל מגמתי היא רק שתהיה בינינו אהבה, אחנה ורעות, ונחיה ביחד כמו משפחה אחת גדולה, שאיש יעזר לאחיו, אשרי מי שיכניס דברים אלו בתוך לבו, ואז ממש תגרמו לי נחת-רוח שאין כמותה, כי אין עוד נחת-רוח יותר גדולה מזה שמספרים לי, שאתם עוזרים אחד להשני, ומוסרים את נפשכם אחד בעבור השני, ועוזרים אחד להשני, והולך לכם בחיים, שיהיה שלום ואהבה, אחנה ורעות בין אחד להשני.

הכפל הדבר, תקימו את כל זה, ותכניסו את זה היטב היטב בתוך לבבכם, ואהיה לכם אסיר תודה גדול מאד כל ימי חיי. ובאמת רציתי לכתב לכל אחד ואחד מכתב, כי אתם כלכם חקוקים בתוך פנימיות לבבי לטוב כל הימים, אך טרדותי וצרותי רבו כמו שרבו, עד שאין לי זמן לרגע, באשר יעיד הקדוש ברוך הוא בעצמו, ולכן יהיה המכתב הזה ממש כמו מכתב פרטי שאני שולח לכל אחד ואחד, לבי יוצא מן הכלל, ותתפללו ותתבודדו בכל יום אלו יתברך — הן על עצמכם והן עלי, והקדוש-ברוך-הוא השומע

תפלות ישראל, ישמע בתפלתנו, שנוזקה להכלל באין סוף ברוך הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' תתקנד.

בעזרת השם ותפלה, יום ראשון לסדר לך-לך, ב' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

אצל ... הפקס עכשו לא מחבר, רציתי לשאל — למה הדירה אצלי הפקר, איש ככל הישר יעשה בעיניו, זה נכנס וזה יוצא, שלחתי עכשו פקס מאד מאד חשוב ל... ולא רציתי שיקראו בו וכו', ועל-פן תברר אצלו כל הנ"ל, ואם הוא יכול לקחת תכף-ומיד לביתו וכו'. תעשה לי את החסד הזה, וישתדלו להחליף את כל המגעילים, שאין רשות לאף אחד להכנס.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצרות והיסורים והבלבולים שיש לי, אנשי שלומנו חושבים מי יודע מה אני עושה... איך אני יושב במנוחה... אתה לא יכול לתאר ולשער מה מחכה עלי השבוע, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שאזכה לעבר את זה, ואז אספר זאת בשמחה ביבנאל, ודי לחכימא (ומכל זה תבין, שלא דבר פשוט הוא).

מה בקשר ל... מתי הוא נוסע לכאן?! אקנה לשמע ממך בשורות משמחות, וכן מה בקשר לרגל של אשתך? הקדוש-ברוך-הוא ישלח לה רפואה שלמה מן השמים.

המצפה לשמע ממך תשובה מהירה...

כ' תתקנ"ה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְדִ-לֶךְ, ב' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעַ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד
נִרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רַק תִּהְיֶה חֲזָק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָנוּ מָה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל. עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא גֶאֶשֶׁר צָר מְאֹד וְהַשְּׁקָרִים מְלֵאִים וְכוּ', וְהַכָּלָל וְהַעֲקָר גְּלֶה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הוּא לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, אִם תַּעֲשֶׂה חֲשָׁבוֹן בְּרִיא, תִּרְאֶה שְׂאֵם נִעֲמַד חֲזָק עַל נִקְדוּתֵינוּ רַק אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּבוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, אֲזוּ עַל כָּל זֵיו שְׁנַעֲשֶׂה רַק נִצְלִיחַ, וְאֶפְלוּ שִׁיְהִיו רְגָעִים שֶׁתַּחֲשֹׁב כְּאִלוּ הַמְשֻׁחַק אָבוֹד, זְכוּר תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר מִי שְׂאוּחֻז חֲזָק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵין לוֹ מָה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּי יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה נִצָּא הַמְצָלִיחִים, אֵיךְ שֶׁרַק לֹא יִהְיֶה, כִּי הַסְּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה רַק לְעַקְנוּ, וְעֲלִינוּ לְזִכֹּר הַיֵּטֵב — מִי שׁוֹנְאָנוּ הָאֲמָתִי, וּמִי הֵם שְׁלוּחֵיו, שֶׁכָּל הַצְּלַחְתּוֹ הִיא רַק לְפַלֵּג אֶת הַתּוֹשָׁבִים, וּבְזָה הוּא מְצָלִיחַ, כִּי זוֹ עֲבוּדַת הַסְּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד וּמִתְמִיד — לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיבִים, הוּא מְצָלִיחַ, וְזֶה עֲקָר הַגְּלוּת הָאֲרֶץ וְהַמָּר הַזֶּה, שִׁישׁ כָּל-כָּף הַרְבִּיבָה פְּלוּגִים וּפְרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּפֶה בִּיבְנָאֵל רוֹאִים אֶת זֶה בַּחוּשׁ עֵין בְּעֵין אֶת טְמֵאת הַסְּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁכָּל עֲנִינוּ רַק לְפָרֵר אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָעֲקָר שִׁיְהִיָּה לוֹ אֶת שְׁלוֹ. וְעַל-כֵּן זֶה לְעַמַּת זֶה עֲלִינוּ רַק לְהִתְאַחַד בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְזוֹ תִהְיֶה הַצְּלַחְתָּנוּ, יוֹתֵר רַע מִמָּה שֶׁעָשׂוּ לָנוּ כְּבָר לֹא יְכוּלִים לְעֲשׂוֹת, וְתִהְיֶה לָאֵל, אֲנַחְנוּ מִבְּחִינָה רוּחָנִית עֲצָמָאִים לְגַמְרִי, וְלֹא תְלוּיִים בְּאֶף אֶחָד, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק עַל הַשְּׁלוֹם וְהַאֲחָדוּת בֵּינֵינוּ, וּבְזָה בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ נִצְלִיחַ. לְדַעַתִּי, תִּמְשִׁיךְ לְעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה וּלְפַקֵּחַ עֵינֵי הַתּוֹשָׁבִים, שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם הוּא הַרְשָׁע, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ כָּלֵל טוֹבַת הַתּוֹשָׁבִים, הוּא צָרִיךְ רַק אֶת הָאֵינְטֵרְסִים שְׁלוֹ, שִׁיּוּכַל 'לְגַנֵּב' וְלִהְמָשִׁיךְ לְמַשַּׁל וְלְגַנֵּב כָּל מֵינֵי תַקְצִיבִים, וּבֵין כֵּף הוּא עוֹרֵף אֶת רֵאשֵׁם וְכוּ'. וְזֶה הֵם לֹא

קולטים כָּלֵל, כִּי לְכָל אֶחָד נִדְמָה שֶׁהִסְמֵךְ-מִ"ם רוֹצֶה אֶת טוֹבָתוֹ... וְזֶה סוֹבֵב עַל כָּל מַעֲמֵד שֶׁל הָרָאוּשׁוֹת, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְתַת אִמּוֹן בְּאֶף אֶחָד בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן, וְצָרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחֲיִנַת 'כַּפְּדָהּוּ וְחִשְׁדָּהּוּ', כִּי רַק אֶת טוֹבָתָם הֵם מְחַפְּשִׁים וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְחַזֵּק לֹא לִירָא וְלֹא לַפְחֹד כָּלֵל, אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַל פּוּז הַנְּכוּז שֶׁרַק יְכוּל לְהִיּוֹת, וְאֵל גַּחֲזִיהַ בְּאִשְׁלִיּוֹת כָּלֵל, וְאֵל גִּסְתַּפֵּל עַל גְּדוּלוֹת, אֲלֵא לְהִסְתַּפֵּל רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִחְזֹק עֲצָמָנוּ בְּנִקְדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתָנוּ, וְלְבִסוּף הַבְּרָכָה תִּנְצַח אֶת הַקְּלָלָה, כִּי הַבְּרָכָה זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּלָלָה זֶה הַסֵּמֶךְ-ךָ-מִ"ם, גַּא וְנֹא אֵל תִּירָא כָּלֵל, אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַל הַדְּרָף הַנְּכוּז, וְכָל הַשֵּׁג קָטָן בְּשִׁבְלֵנוּ זֶה נִצְחוֹן גְּדוֹל, וְעוֹד תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת שִׁיעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת.

"תַּחֲבִיא אֶת הַמְּכַתֵּב, כִּי תִצְטָרֵף אֶת זֶה לְעֵתִיד, וְתִרְאֶה שְׁהִיִּיתִי צוֹדֵק" כֹּל זֵיו שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים, זֶה כְּבָר הַצְּלָחָה גְּדוּלוֹהַ, כִּי עֲצָם שִׁיעֲצָנוּ בְּגְדוֹל עִם "יִבְנֵאל עִיר בְּרִסְלָב", זֶה מִפְּלִתָם לְטוֹחַ הָאֶרֶץ, וְזָכוּר תִּזְכֹּר אֶת זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב, כִּי מִי שֶׁמְחַזֵּק עֲצָמוּ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא רַק מַצְלִיחַ, וְאֵין לוֹ מַה לְהִסְפִּיד, וּבְרַגַע שֶׁמְתַלְכְּלָכִים עִם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקָר כְּבָר מִפְּסִידִים, וְאִף שֶׁנִּדְמָה שֶׁלְטוֹחַ קֶצֶר הוּא מַצְלִיחַ, אֲבָל הוּא רַק הַמִּפְסִיד לְאֶרֶץ הַדְּרָף. וְזָכוּר תִּזְכֹּר, כִּי אֲמַת מֵאֶרֶץ דִּיקָא תִצְמַח (עֵין תְּהִלִּים פּה, יב), וְהַשׁוֹמֵר אֲמַת לְעוֹלָם (שֵׁם קמו), הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוּ שׁוֹמֵר אֶת הָאֲמַת, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ מוֹהֲרֵינֵי ת"ז"ל.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

וְשְׁלוֹם לִידִידֵי ... גַּם אֵלֶיךָ נֹאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, כִּי שְׁגִיכִם תִּכְנָסוּ, וְשְׁגִיכִם צָרִיכִים לְדַעַת הַקְּדָמָה זֶה. וְזָכוּר תִּזְכֹּר, שֶׁצָּרִיכִים רַק לְהַחֲדִיר בְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֲמָרוּ (סְנֵהֲדִירִין ק): הַקּוֹרָא אֶת רַבּוֹ בְּשֵׁמוֹ הוּא אֶפִיקוֹרְס, וַיֵּשׁ בְּזֶה סוֹד נִפְלֵא.

הַמְקַנֵּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כ' תתקנו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ, ב' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים.

נָא וְנָא לֹמֵר לְכָל אֱלוֹ שֶׁשָּׁלַחוּ מְכַתְּבִים, פִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי
לְעֲנוֹת לָהֶם, אֲךָ טְרֻדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שָׂרָבוּ.

וּבַעֲגִיז הַמְּשַׁפֵּט, מָה אָמַר לְךָ, אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כְּשֶׁאֲזַנְכָה לְעֵבֵר אֶת הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה בְּשְׁלוֹם, אֲזוֹ תִזְכִּיר לִי בְּשָׁבוּעַ הַבָּא,
שֶׁאֲסַפֵּר לָכֶם דְּבַר יְפֵה עַד מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹמֵד לְפָנַי עֲכָשׁוּ הֵר גְּבוּהָ
כְּזוֹה, שְׂאִינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ אוֹכַל לְעֵבֵר עַל זֶה, מִמֶּשׁ חוֹמָה בְּצוּרָה, וְכָל
הַעֲגִיז פֶּלֶא מִמֶּשׁ פֶּלֶאִי פֶּלֶאִים, אֲבָל בְּתַקְיָה בְּטַחוּנִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲקַנְיָה
לְעֵבֵר עַל הַכָּל בְּשְׁלוֹם. וְאִם תִּשְׁמַע אֶת הַסְּפוּר, תִּתְפַּלֵּא אֵיךְ נִתֵּן בִּי
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּחוֹת כְּאֵלוֹ מִמֶּשׁ לְמַעַלָּה מִשְׁכָּל אֲנוּשֵׁי.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּתְדַבֵּר עַל לְבָם דְּבוּרֵי
הַתְּחַזְּקוֹת כְּמוֹ עִם ... וְכו', כָּל אֱלוֹ שְׁנוּטָה לְבָם לְדַכְּאוֹן וְשִׁכְרוֹן
וְכו', וְזוֹ מַצְנָה גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי לְעֵבֵר עַל הַכָּל, וְאֲסַפֵּר לָכֶם אֶת כָּל
הַסְּפוּר בְּשִׂמְחָה, וְיִהְיֶה לְמִשְׁמֶרֶת לְדוּרֵי דוּרוֹת.

פֹּה תִקְבַּל מְכַתְּבִי כְּלָלִי לְתַלּוּתוֹ בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקנו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ, ב' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שְׁאַתָּה שׁוֹלַח
לְכָאן סְפָרִים, רַק תְּרַשֵׁם כַּמָּה קַפְסָאוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵאבֹד, חֵס וְשְׁלוֹם,
וְכֵן כָּל סֵפֶר שֵׁישׁ לָךְ וְקִשָּׁה לָךְ לְהַפִּיצוֹ, אֲנַחְנוּ בְּקִלּוֹת יְכוּלִים
לְהַפִּיצוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִכְנִיס שְׁפַע, שְׁאַשְׁלֵם לָךְ עַל הַכֹּל.

עוֹמֵד עֲכָשׁוּ לְפָנַי הֵר כְּזֶה, שְׁאַיִנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ אוֹכֵל לְעֵבֵר אֶת זֶה,
וְכָל הָעִנְיָן פֶּלֶא, פֶּלֶאִי פְּלֵאִים, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאוּכֵל
לְעֵבֵר אֶת זֶה, וְאִז אֲסַפֵּר נִפְלְאוֹתַי וְיִתְבָּרַךְ בְּרַבִּים, וְתִזְכְּרוּ לִי בְּשָׁבוֹעַ
הַבָּא, וְאִז אֲסַפֵּר לָכֶם מִמֶּשׁ כָּל הָעִנְיָן פֶּלֶא, אֲכַל לְעֵת עֵתָה זֶה צָרָה
גְּדוּלָה וְהֵר גְּדוּל.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׁמַחְתִּי, שְׁאַנִּי רוֹאָה
שְׁאַתָּה כָּל-כָּף מִתְקַדֵּם בְּהַדְפָּסָה, רַק חֹזֵק וְאַמֶּץ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ
כָּלֵל.

פֶּה תִקְבֵּל מִכְּתָב כָּלֵלִי, רְאוּ לְתַקְתֵּק אֶת זֶה עִם נִקְדוּת, וְלִמְסֹר
אֶת זֶה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל וְכֵן לְאַשְׁדוּד.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקנח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר לָךְ-לָךְ, ג' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם ל... גְּרוּ יְאִיר.

כְּתַבְתִּי לָךְ וְל... זֶה נִמְצָא בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אִם אֶפְשֶׁר לְהַלּוֹת
לִי אֶלְךָ שְׁקֵל, וְלִמְסֹר אֶת זֶה ל... בְּשָׁמַי, וְאַהֲיָה אֲסִיר תּוֹדָה, וְאַשְׁלֵם
כְּשֶׁאָבּוּא.

הַמֵּאַחַח לָךְ הַצְּלָחָה הַיּוֹם וְכָל יוֹם...

העקר שהעורך־דין יקח על עצמו, ויוציאני מהספור הזה, מלכדת הסמ"ך־מ"ם, ימח שמו וזכרו, הקדוש־ברוך־הוא ישמרני ויציילני.

כ' תתקנט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך־לך, ג' חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ת"ם ראשי תבות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וארבעה כוללים (בן מובא בקהלות יעקב, ערך תם) — כך תכתב. מאד רציתי לדעת, באיזה יום בשבוע נגמר חלק ח' "אשר בנחל", כי יש אצלי עוד המון כתב־יד, יעזר הקדוש־ברוך־הוא שאזכה להדפיסם.

הספרים שאתה מדפיס זה יוצא, תהלה לאל, כל־כף יפה, אשר לא יאמן פי יספר, שאדם אחד בלי שום הכנסות יזכה להוציא לאור ספרים יפים כאלו מה שמוציאים לאור ספרי תנ"ך, ש"ס ושלחן ערוך, ראשונים ואחרונים וכו', לא יכולים להראות במהירות ויפי כזה, אשריך, כי זו זכות הרבים לדורות עולם. והיום האמונה פשוטה, לידע שהכל בהשגחה פרטי פרטית, זה כבר נסיון גדול להחזיק בזה כפי רבוי הכפירות שמתפשטים בעולם.

לדעתי, אתה יכול להדפיס קוונטרס "כבוד חמיו", זה מאד מאד יפה, וזה שיה גם לכלם.

תתקשר אל .. ולהתודע איפה הוא, כי חפש אותי דחוף, ואיני יודע איפה הוא עכשו.

המצפה לתשובה מהירה...

כ' תתקס.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך-לך, ג' חשון ה'תשנ"ד.

שלום ובִּרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי, הֶרֶב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, הִתְקַרַח לִי לְקַצֵּר מִפְּנֵי בְּלוֹבֵל עֲצוּמִים שְׁנֵתֵהוּ עֲכָשׁוּ מִסִּבַּת הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, עַד שְׁמֵי יוֹדֵעַ אִם אֲנִי בְּכֹל יָכוֹל לְבֹא.

בְּעֵינַי הַמְּלוֹמְדוֹת, דִּבַּר עָמִי ר' .. גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁמָאד מְאֹד קָשָׁה לוֹ, וְאִמְרָתִי לוֹ לְחִפּוֹת עַד שְׁאֲבֹא, אֲבָל אִם זֶה הוֹלֵךְ לוֹ פֶּל-פֶּךָ בְּחַיִּים, אֲזִי אִם ר' ... יָכוֹל וְרוֹצֵה, אֲדַרְבֶּה כִּי חָבֵל לָנוּ לְקַלְקֵל לָנוּ אֶת הַשֵּׁם טוֹב, תִּהְיֶה לְאֵל, אֵינְךָ אֶחָד שֶׁיִּדְבֵּר נֶגֶד הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, וְכֻלָּם מְרַצִּים מְאֹד מְאֹד מִעֲבוֹדָתְךָ, וְרוֹאִים אֶת הַהִשְׁקָעָה שְׁאַתָּה מִשְׁקִיעַ בִּילְדִים.

בְּעֵינַי ... טוֹב שֶׁתְּדַבֵּר עִם ... כִּי הוּא מִתְמַצָּא בְּעֵינַיִם פּוֹלִיטִיִּים.

אֲנִי מִקְנֶה שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר בְּכֹלֵי יוֹם וּבְכֹפֶרְטִיוֹת, וּמִצְפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ.

כ' תתקסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך-לך, ג' חשון ה'תשנ"ד.

שלום ובִּרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה הַסֵּמ"ך-מ"ם עָשָׂה לִי תְּרֻגִיל מְאֹד מְאֹד מְלֻכָּלֵךְ, הַיּוֹם בְּמִשְׁפָּט אִמְרָה הַשׁוֹפֵטֶת — אוֹ שְׁאֲנִי צְרִיף לְהוֹפִיעַ בְּעֲצָמִי, אוֹ עוֹרֶךְ דִּין בְּשָׁמַי, וְהַתּוֹבֵעַ שֶׁהוּא אִישׁ הַסֵּמ"ך-מ"ם אָמַר לְ... אֲנַחְנוּ נֹאֲתֵר אֶת הָאֲדָמוֹר בְּשִׁדְדָה תְּעוֹפָה, זֹאת אוֹמְרָת בְּמַלִּים פְּשׁוּטוֹת:

כְּשֶׁאֲנִי מַגִּיעַ תַּכְף-וּמְיָד אֶמְסֹר לַמְשֻׁטָּרָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אַף שְׁזָה שׁוֹם דְּבָר, הֵם רַק יִמְסְרוּ לִי פֶתֶק שְׁעָלֵי לְהַתִּיצַב לַמְשַׁפֵּט (כָּף אֲנִי מְשַׁעַר בְּדַעַתִּי), אַף אֲנִי יוֹדֵעַ מַה מְסַתֵּמֵר תַּחַת זֶה, תַּכְף-וּמְיָד יִהְיֶה כְּתוּב בְּכָל הָעֵתוֹנִים, עֲצָרוּ ... בַּשָּׂדֶה תַּעֲוֹפָה, וְאֵלּוּ יִהְיוּ בְּזִיוּנוֹת גְּדוּלִים בְּכָל הָאָרֶץ, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, שְׁמִי שְׁמִפְרָסִם לְטוֹב, וְהִנֵּה בַמָּקֶה אַחַת יְכוּלִים לְאַבֵּד אֶת הַכֹּל, וְכֵן הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, יִרְאֶה אֶת זֶה לְכָל הַתּוֹשָׁבִים, וְעַל-כֵּן אִם יְכוּלִים לִפְעַל לְמַצֵּא אֵיזָה עוֹרֵף-דִּין טוֹב וּמְמַלַּח, שְׁיִסִּיר מִמֶּנִּי אֶת כָּל זֶה, אֲנִי יְכוּל לְבוֹא, אַחֲרַת לֹא כְּדֹאֵי לִי לְבוֹא עִכְשָׁו, וְאֲנִי מוֹכֵן לְשֵׁלֵם לְעוֹרֵף-דִּין הַכִּי טוֹב, שְׁיַעֲשֶׂה אֶת זֶה מֵהָר.

הַמְּחַכָּה לְתַשׁוּבָה...

כ' תתקסב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר לְךָ-לְךָ, ג' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְ... גֵרוֹ יְאִיר.

יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה אֲנִי מְכָרַח עוֹרֵף דִּין, כִּי אַחֲרַת אֵינִי יְכוּל לְהַפְגִּס לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, זֶה פְּשׁוּט. וְאֲנִי רוֹאֶה עֵינַי בְּעֵינַי, שְׁהַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֲצָמוֹ עוֹמֵד עָלַי, כִּי מְחַכָּה עָלַי מְחַר גַּם הַר גְּבוּהָ, אַף אֲנִי מְקַנְיָה לְעֵבֶר גַּם עַל זֶה, אֲבָל בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶה עֲנִינַי יוֹתֵר מְסַבֵּף, וּבְכַפְרֵט שְׁיִהְיֶה חֲלוּל ה' וְחֲלוּל שְׁמוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וְחֲלוּל שֵׁם הַסְּפָרִים, חַס וְשְׁלוֹם, וְזֶה חֲבַל מְאֹד.

צְרִיכִים רַק לְלַכֵּת בְּחֻכְמָה עִם הָעוֹרֵף-דִּין, כִּי תַמִּיד צְרִיכִים לְחַשֵּׁשׁ מִהַסֵּמ"ך-מ"ם, הַעֲקֹר שְׁיִהְיֶה בְּכַתֵּב, שֶׁהוּא לְקַח עַל עֲצָמוֹ הַכֹּל וְלֹא יַעֲצָרוּ אוֹתִי, אֲבָל גַּם זֶה צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם חֻכְמָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁעוֹר לִי עַד עִכְשָׁו, לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי עַד הַסּוּף, אֲנִי רוֹאֶה עֵינַי בְּעֵינַי שְׁאֲנַחְנוּ לִפְנֵי מַלְחָמָה רוּחַנִית לְנִצָּחַת כָּאֵן אֵיזוֹ

מִלְחָמָה בְּשָׂבִיל רַבְּנוּ ו'ל לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב", וְלִכְּן עוֹבֵר עָלַי מֵה שְׁעוֹבֵר, אֵל תִּקַּח אֶת זֶה בְּקָלוֹת, כִּי זֶה עֲנִין רְצִינִי מְאֹד מְאֹד.

הַמְּחַפָּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם....

אָנִי אֶהְיֶה פֶּאֶן רַק עַד 11.00 בַּבֶּקֶר, וְזֶה אֶצְלָכֶם 5.00 אַחַר הַצְּהָרִים.

כ' תתקסג.

בְּעֵזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר לְדִ-לֶךְ, ג' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו.

הַעֲקָר רָאוּ לְקַחַת עוֹרֵף-דִּין, שְׂיִקַּח אֶת זֶה עַל עֲצָמוֹ, וְיֹצִיא אֶת הַתִּיק פְּרָאוֹי, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִהְיֶה לְתוֹבֵעַ וְכֵן לְשׁוֹפֵטֶת שׁוֹם טַעֲנָה עָלַי, וּמְמִילָא לֹא יִהְיֶה לִי שׁוֹם צוֹ עֲכוֹב אוֹ אִי נְעִימִיּוֹת אַחֲרוֹת. לְמַעֲשֵׂה, אָנִי מְרַגֵּישׁ שְׂמֻחָפָה לָנוּ יְשׁוּעָה גְּדוּלָה וְהַצְּלָחָה לְמַעֲלָה מִהַמְשַׁעַר, וְנוֹזֶפֶה לְהַקִּים "עִיר בְּרִסְלָב", וְיִפְּנֹסוּ לְגוֹר פֶּאֶן בְּעֵתִיד הַקְּרוֹב עוֹד כְּמָה מְאֹת מְשַׁפְּחוֹת, וְנוֹזֶפֶה לְהַתְּחִיל וְלְגַמֵּר לְבָנוֹת בֵּית-מִדְּרַשׁ עֲנָקִי, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם עוֹבֵר עָלֵינוּ מֵה שְׁעוֹבֵר. וְרוֹאִים מִרְחוֹק מֵה שְׁעֵבֵר עַל מוֹהַרְנָ"ת ו'ל בְּשָׁנוֹת סְבָלוֹ תִקְצֵ"ד — תִקְצֵ"ט, מִמָּשׁ מְלִשְׁיֵנוֹת וּמִסִּירוֹת וּבֵית-הָאֲסוּרִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְלִבְסוּף כָּל אוֹיְבָיו נָפְלוּ תַחְתָּיו, כֵּן יִהְיֶה אֶצְלָנוּ בְּקָרוֹב מִמָּשׁ. רַק חֲזַקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי רָאוּ מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי — צְרוֹת וְסוּרִים מְשָׁנִים, מִמָּשׁ נִס אִיךְ שְׁאֲנִי מַחְזִיק מְעַמָּד, וְעוֹד מַחְזִק אַחֲרָיִם.

הַמְּצַפֶּה לְתִשׁוּבָה....

כ' תתקסד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר לך-לך, ד' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

הנה אני מחכה כאן לדעת מה קרה עם ... ועם ... ואיפה הם נמצאים.

אני מקנה לתקדוש-ברוך-הוא שאמר לעולמו די, שיאמר לצרותי די, ויבדאי יש ענן שיהכל יתהפך לטובה כרצונו יתברך, כי הכל מתנהג רק כרצונו יתברך, ואני חי בעתים הללו רק עם הפסוק (בראשית לב, כה): "וינתר יעקב לבדו", הלא הוא דכתיב (ישעיה יב, א): "ונשגב הוי"ה לבדו", כמאמר המדרש. והבונה, שלפעמים עובר על האדם צרות ויסורים כאלו מפל הצדדים, ונשאר לבד כמו יעקב אבינו, ודיקא אז נכלל בו יתברך, אשר עליו נאמר: "ונשגב הוי"ה לבדו" (עין בראשית ובה, פרשה עז, סימן א'), כי כשאדם בא אל בטול אמת, שכלם עזבו אותו, ונשאר לבד, בו פרגע נכלל באין סוף ברוך הוא, שהוא גם-כן לבד, כי אין בלעדיו יתברך כלל.

אשריך ואשרי חלקך, שזכית להכניס היום לדפוס את חלק ח' "אשר בנחל", ויבוא היום, שתתודע את גדלת הספרים ומה פעלתם בעולם.

נא להתקשר אל ... או אל ... ולכתב איפה הם נמצאים.

המחכה לתשובה...

כ' תתקסה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר לך-לך, ד' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו לכל אנשי שלומנו שיחיו.

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אַתְּכֶם, שְׁתַּעֲזְרוּ הַיּוֹם לְ... לְחַלֵּק אֶת הַמִּכְתָּב וכו', תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ עוֹמֵד עִם כָּל הַהִתְנַגְדוּת, שְׁלֹא אָבּוֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה מִשְׁהוּ לְמַעַלְהַ מְדַרְךְ הַטֹּבֵעַ, אֲנִי רוֹאֶה עֵין בְּעֵין, אִיךְ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ אֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁנִּכְנָה עֵיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל כָּכֵר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: "נִצְחָתִי וְאֲנִיצְחִי", וְלִכְּן בְּשֻׁלְבַת רֵאשׁוֹן רְאוּ קֶדֶם כָּל לְחַלֵּק אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה, וְלֹא לְהִתְפַּחֵד כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה הוּא גֹשֶׁר צָר מְאֹד, וְהַכָּלֵל וְהַעֲקָר שְׁלֹא לְהִתְפַּחֵד כָּלֵל. אֲנִי מְקַנְהָ, שְׁאֲזַכֶּה לְעֵבֵר עַל הַכָּל, וְלָבוֹא בְּשָׁבוֹעַ הַבָּא, רַק מֵה שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם, שֶׁתִּתְּפַלְלוּ עָלַי, שְׁאֲזַכֶּה לְעֵבֵר עַל הַהַרִים הָאֵלֶּה, וּבְכַרְט שְׁהַיּוֹם בְּשַׁעַת הַ2.00 אֲנִי צָרִיךְ לְעֵבֵר מִשְׁהוּ רְצִינִי, אֲבָל אֲזַכֶּה לְעֵבֵר עַל זֶה.

הַמְּצַפֶּה שֶׁתִּקְיָמוּ אֶת דְּבָרַי...

כ' תתקסו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ, ד' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַפְיֵץ אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁלְךָ בֵּין הַתּוֹשָׁבִים. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּפִי הַמְּנִיעוֹת — בֵּן נִתְגַּבֵּר הַחֶשֶׁק. אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכָּל יַעֲבֹר בְּקָלוֹת, וְתִכְיֵן לִי אֵיזָה פְּרִי חֲדָשׁ, שְׁאוּכַל לְעֲשׂוֹת בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי הַבָּא "שֶׁהַחֲיָנוּ" בְּפִמְבִּי... אֶת הַהַזְמָנָה הָאִישִׁית תְּחַכֶּה עַד יוֹם שְׁשִׁי בַּבֹּקֶר, שְׁעַד אֲזוֹ גִּדְעַת בְּכַרְטֵי פְּרָטִיּוֹת.

הַמְּאֻחַל לְךָ הַצְּלָחָה...

כ' תתקסו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ, ד' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

חסדי השם יתברך ויתעלה שמו, שנמתן לי כח ברזל, ובתקף הבלבולים אני מתחזק ומחזק אחרים, אף שעובר עלי שפיכות דמים ובזיונות, חרופין וגדופין מכל הצדדים מבית ומבחוץ וכו', והעניויות והדחקות מאד מאד מלחיצים, עם כל זאת טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה...

כ' תתקסח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידיי ... גרו יאיר.

שלחתי את היפוי כח לעורך-דין, תסע תכף-ומיד עם ... כדי לפעל שיוריד את הצו מעצר וצו העכוב וכו', ששם תחתי הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיקבל מכה כזו בקרוב, ויתגלה קלונו ברבים. כי רבנו ז"ל אמר, שהסטרך אחרך קדם שהולכת להתבטל, אזי מוציאה את כל פחותיה כדרך גר שהולך לכבות, הלהבה עולה, כמורכן עם הרשע הזה.

רק חזק ואמן, אל תירא ואל תחת, כי גדול אדוננו ורב להושיע. חסדי ה' עברתי בשלום אחרי עשר דקות כבר שלחו אותי, פי ראו שאין לי שום ענין בכל העסק ביש שמאות רבנים ואדמו"רים סובלים על לא דבר, ואצלי היה ממש גס גלוי, שמצאתי חן בעיניהם, ולא הצרכתי כלל להתיצב לפני שופטים, רק אחד דבר עמי עשר דקות, ובכבוד שלחני ולוני עד המעלית, בשעה שאת אחרים החזיק שעות, רחמנא לצלן.

ראה שהעורך-דין יתן מכתב, שמוריד את כל הצו, ותשלח לי את זה בכתב, לדעתי, מאת ה' היתה זאת, ומעז יצא מתוק, שלקחנו

אותו, כי הוא יגלה את הרשימה של המתנגדים וכו', וכן הכל יתהפך לטובה, בעזרתו יתברך, שרק הוא קובע לבסוף.

המצפה לשמע ממך...

כ' תתקסט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי ... גרו
יאיר.

פה תקבל את היפוי פח ששלחתי לעורך-דין, ותקבל העתק, אם לא יצא טוב תעשה עמי חסד גדול, ותסע אל העורך-דין אתה ו... העקר ללחץ עליו בלי שום טענה, שיוזיד את צו המעצר והעפוב וכו', חס ושלום, ששם הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, מלכדת לרגלי. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לו כבר מפלה, ואנחנו נזכה לבנות "עיר ברסלב" על אפם וחתמתם של כל מתנגדינו, ולא יועיל להם שום דבר.

מה אמר לך! אני חי עכשו עם הפסוק: "ויותר יעקב לבדו", ואמרו במדרש: הדין הוא דכתיב: "ונשגב הוי"ה לבדו", ומה ההמשך לשני הפסוקים? אלא כשאדם נשאר לבד וכלם כנגדו, בבחינת: "ויותר יעקב לבדו", אז נתגלה אליו השם יתברך, בבחינת: "ונשגב הוי"ה לבדו". ואומר לו: מה אני לבד, גם אתה לבד, בא ושנינו נתחבר יחד. ועל-כן בשעה שעוברים על האדם צרות ויסורים משנים, ונדמה לו כאלו כלם עזבו אותו ונשאר לבד, אז דיקא מתחבר אליו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אשרנו שאנו יודעים מרבי אמת כזה.

ראה שהעורך-דין יתן את זה בכתיב, וגם יתקשר אל שדה התעופה, ותשלח לי את הפקס.

המצפה לשמע ממך...

כ' תתקע.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

פה תקבל רצוף את היפוי כח בלשון-הקדש ובאנגלית, אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתוכל לשרת אותי נכונה, כי כפי שאני רואה ומבין עכשו, כל הזמן הוליכו אותי לגמרי שולל, האדריכל נתן לי תוכניות אחרות לגמרי ממה שהכניס לוועדה, ואני בתמי הלכתי, וכן הבטיח הבטחות שלא היה יכול אפלו לבצע על-פי חק, ומאד מאד מצער אותי דבר זה, אקנה לדבר עמך פנים אל פנים יותר באריכות.

לעת עתה ראה שלא יצא לי מכל הספור אי נעימות, כי זה יותר שנה מהכל, אני מקנה שתבוא לעמק השנה עם התובע.

אני מקנה שגפיר אחד את השני בשמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה...

כ' תתקעא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דברתי עם העורך-דין, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר, ראה לשלח לי את המכתב הנחוצ לי מאד, ומה גם רציתי שתכתב לי יותר פרטים — מה היה היום אצל העורך-דין, ואיך נתרשמת ממנו היום, האם הוא יכול ליצג אותנו בסדר או סתם.

מכל זה יכולים ללמד למוד עמק על ענין התקרבות אל

קסד אָשר כ' תתקעב — כ' תתקעג בנחל

הצדיקים האמתיים וענין התפלה והתבודדות, כי הצדיק הוא העורך-דין האמתי שמטה כלפי חסד, ומוסר נפשו בעבור עם ישראל, ובשעה שבא הסמ"ך-מ"ם לקטרג על גשמות ישראל, שהם כף וכף וכו', ועשו פאן חריגה וכו', וכאן כף וכו', הוא יודע איך ללמד זכות, ולהעביר את רע הגזרה, ומפל שכן וכל שכן אם האדם מתאזר במדת העזות דקדושה, ובא אליו יתברך בתפלות ובקשות ותחנונות, ומתעקש בכל מיני פיוסים וכו', וצויעק ובוכה לפני מלך מלכי המלכים בעצמו, שאז קורע את כל גזרי דינים שיש עליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תכתב לי דחוף איפה ... אני צריך לדבר עמו עכשו.

כ' תתקעב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל החתן ... גרו יאיר.

עכשו קבלתי את הפקס שאתה עושה את החפה והחתנה בחצר בגין "היכל-הקדש", כבר פתבתי לך בתחלת השבוע, שאיני מסכים בשום פנים ואפן, כי אין לך רב רשמי, אני לא מבין למה אתה לא מצית אותי, זה נגד רצוני.

המצפה לשמע ממך תכה-ומיד...

כ' תתקעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

פה תקבל את גמר האותיות של ה"לקוטי-הלכות" השכיכות

אֲשֶׁר כ' תתקעד בַּנְחַל קסה

לְחַנְּנָה, וְהֵם ל"ח אוֹתוֹת, וּכְדָאֵי לְהַגִּיחַ אֶת זֶה הַיֵּטֵב, וְתַכְנִיִּם מֵרְאֵי
מְקוֹמוֹת, וּבְזֶה נִגְמַר הַכֹּל.

מָה אָמַר לָךְ! אֲנִי חַי מִמָּשׁ עִם גִּסִּים לְמַעַל מִדְּרָךְ הַטֵּבַע, אִיךָ
שָׂאֲנִי מִחֲזִיק מַעֲמָד אַחֲרַי לְחַצִּים עַל אֲנוּשִׁיִּים כָּאֵלוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מֵאִיר פָּנָיו אֵלַי, וְעוֹזֵר לִי.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקְךָ, שְׂאֵתָה מְבַצֵּעַ דְּבָרִים כָּאֵלוֹ בְּהַפְצָה, אֲשֶׁר
לֹא נִתֵּן אֶפְלוֹ לְחַשֵּׁב מִכֹּל שֶׁכֵּן לַעֲשׂוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר לָךְ-לָךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ אֶתְמוּל, אִךְ מֵרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבוֹת
וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ וְכוּ' וְהַבְּלוּלִים, לֹא הָיָה בְּיָדִי לְהַשִּׁיב תְּכֵף-וּמְיָד עַל
מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵנֵן הַלְשׁוֹן כְּפִי הַדְּקָדוּק, אֶת יְכוּלָה לְשָׁנוֹת כְּפִי שְׂאֵת מְבִינָה
עַל-פִּי דְקָדוּק, וּמָה גַם אִם אֶת מְבִינָה שְׂצָרִיכִים לְהוֹסִיף מְלָה אוֹ
לְגַרֵעַ, גַּם אֶת זֶה תַּעֲשֵׂי, וּלְדַעֲתִי, כְּאֲשֶׁר תִּתְקַדְּקִי אֶת כָּל הָאוֹתוֹת,
תְּבִינִי וְתִשְׁכְּלִי, אִיךָ שֶׁכָּל דְּבוּרֵינוּ נֹבְעִים רַק מִ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת",
וַיַּעַן שְׁהַתְּמַדְתִּי וְשִׁקְדְתִּי יָמִים וְשָׁנִים בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְלִכֵּן גַּם
אֲצְלִי רִגְלִים כָּל הַלְשׁוֹנוֹת הָאֵלוֹ לְהַחֲלִיף בֵּין לְשׁוֹן וְכָר וּבֵין לְשׁוֹן
נִקְבָה, וְלִכֵּן אֵיפֹה שְׂאֵת מְבִינָה שְׂצָרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַלְשׁוֹן תִּרְאֵי
לְתַקֵּן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ עִם רְפוּאָה שְׁלֵמָה עַל הַרְגֵל,
בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ שְׁלֹא אֶרַע שְׂכָר, לִי קָרָה דְבָר זֶה לְפָנַי כְּמָה
חֲדָשִׁים, וְהַרְוּפָה אָמַר שְׁיִקַּח פְּתִיצִי שְׁנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹר
שְׂאֲחֲרֵי כְּמָה שְׁבוּעוֹת זֶה חֶלֶף, אֲמַנָּם אֵלוֹ כְּאֲבִים חֲזָקִים, אֲכַל אֵין

מה לְדָאג, זֶה לֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, רְצִינִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְתַמְשִׁיכִי רַק לְהַדְפִּיס.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה...

כ' תתקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר לְךָ-לֵךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵו וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲקוּנָה שֶׁהַכֹּל עֵבֶר אֶתְמוֹל בְּלִילָה עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיֹתֵר, וְהַכֹּל חֹזֵר עַל מְקוֹמוֹ בְּשְׁלוֹם.

רַק חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד, וְתַחֲזוּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתוֹדִיעַ לְכֻלָּם, שֶׁמְאֹד רְצִינִי לְכַתֵּב לְכֹל אֶחָד בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, אֵךְ מֵרַב טְרֵדוֹתֵי הַרְבּוֹת בְּשָׁבוּעַ שָׁרַק אֶתָּה וְ... יוֹדְעִים מְעַט אִיזוֹ עֲגַמַת נַפְשׁ וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים, בְּזִיזוֹנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים סְבֵלְתִי, וְלִכֵּן הִיָּה מִהֲנַמְנָע לְכַתֵּב לְכֻלָּם, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁשָּׁמַעְתִּי שֵׁשׁ כַּמָּה בְּעִיּוֹת בַּתְּלֻמוֹד תּוֹרָה וְכוּ', אֲנִי מְקוּנָה לְבוֹא, וְהַכֹּל יִהְיֶה עַל גְּכוּן.

טוֹב לְגַיֵּס אֶת הַיְלָדִים בְּיַחַד עִם ... וְ... וְכוּ', שֶׁיִּרְאוּ שִׁיְהִיָּה בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ תָּמִיד מְסֻדָּר וְנָקִי, כִּי בָּאִים אוֹרְחִים וְאַנְשִׁים מִבְּחוּץ, שֶׁיִּמְצְאוּ אֶצְלָנוּ מְקוֹם נָקִי וּמְתָקֵן מִבֵּית וּבְחוּץ וְכוּ'. וְהַיְלָדִים, אִם נוֹתְנִים לָהֶם מְמַתְקִים — הֵם יַעֲזְרוּ בְּכֹל מְכַל כָּל, וְתִהְיֶה לְאֵל, הַיְלָדִים טוֹבִים מְאֹד.

אֲקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה לְכַנּוֹת "עִיר בְּרִסְלָב" עַל אַפְס וְחַמְתָּם שֶׁל כָּל מִתְנַגְּדֵינוּ.

רְצִינִי לְדַעַת עַל כַּמָּה הַסְּכוּם הַרְאִשׁוֹן בְּיוֹם רְבִיעִי שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לְפָרֵט אֶת הַצֵּק לְעוֹרֶךְ-דִּין, זֶה מְאֹד גַּחוּץ לִי לְדַעַת מְיָד, וְכֵן אֵיפֹה נִמְצָא ... עֲכָשׁוּ אֲנִי צָרִיךְ לְדַבֵּר אֶתּוֹ.

הַמְצַפֶּה לְתִשׁוּבָה מִהִירָה...

כ' תתקעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך-לך, ה' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי, שאתה מטפל בענין השישי, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח דרךך בכל אשר תפנה, ותשכיל ותעלה ותצליח.

בנראה שהפעם הייתי צודק עם ... וכבר אמרו חכמינו הקדושים (יבמות קג.): טובתם של רשעים רעה היא אצל הצדיקים; כי כתב בלשון בניון וזלזול, כאלו יש רק קבוצה של חוזרים בתשובה, ולא בתנם אמרו חכמינו הקדושים: ארורים הרשעים שאין בהם בוש, ארורים הם הרשעים, שאין טובתם שלמה (בראשית רבה, פרשה פט, סימן ט'); ועל-כן מהיום והלאה לא פדאי כלל וכלל להתעסק אתם, כי הם מלכלכים מאד כמו שאמרתי לך, ולא פדאי כלל שיבואו למחננו, ואם הם יבאו, צריכים להתזיר אותם בתשובה, וזה הכל, ולהניח להם תפלין וכו'. ועכשו אתה צריך להכניס כל הראש והמח שלך רק איד שנצליח, אנחנו צריכין להסתפל על הנקדה שלנו, ובזה בעצמו 'פל הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, פי אפלו שלא יהיה לנו רק מעמד אחד, זה כבר רוח גדול מאד מאד, פי לא יעבר שום דבר בהפקרות, ונעשה רעש גדול, ומכל שפן וכל שפן אם יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיפנס גם שני וגם שלישי, אז בודאי טוב.

ראה לומר לכל הנציגים, שאם הם רוצים לדבר אתי, הם צריכים קדם להופיע בפנס, פי אחרת אני לא אדבר אתם וכו', אני כשלעצמי הכנתי שיבואו המון אנשי שלומנו מחוץ ליבנאל, באפן שלא יחסרו לנו אנשים לערב, ויהיה בעזרת השם יתברך מלא, ואנחנו צריכין ללכת בגדול, ולא להתפחד ולא להתפעל מאף אחד, והוא חושב שבזה שמונע מאתנו את בית-הספר — נפל... אף

אדרבה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שְׁנַשִּׁיג שְׁטַח עֲנָקִי, וְאִזּוּ נִבְּנָה תְּלִמּוּד-תּוֹרָה, וְכֵן עוֹד שְׁטַח עֲנָקִי לְבֵית-הַסֵּפֶר, וְנִרְאָה לְתוֹשָׁבִים מֵה שְׁאַנְחָנוּ מְסֻגְלִים, הָעֵקֶר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל.

אֵת הַדְּגֵשׁ הַכִּי חִזַּק צְרִיכִין לְהַכְנִיס רַק בְּאַהֲבַת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁתִּהְיֶה הָאַהֲבָה וְהַהֲבָנָה בֵּינֵינוּ, בְּוַדַּאי יֵשׁ לְכֹל אֶחָד הַבְּעִיּוֹת שְׁלוֹ וְכוּ', וְהַבְּלוּלִים שְׁלוֹ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִין לְדוֹן אֵת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְלִהְשֵׁתְדֵל לְהַכְנִינֵנוּ, וְדִיקָא עַל-יַד־זֶה נִצְלִיחַ, כִּי אִם תִּהְיֶה בֵּינֵינוּ אֶחָדוֹת וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּרִית, אִזּוּ נִצְלִיחַ לְכֹל אַרְךָ הַדְּרָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כ' תתקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר לֶךְ-לֶךְ, ה' חֲשֵׁנֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּבִיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתִּתְחַזְּקוּ לְהִיּוֹת 'אֶךְ שְׂמַח', שְׁאַנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהַחֲיוֹת עֲצָמְכֶם עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בְּכֶם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִכָּל דְּבָר שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם; כִּי בְּאֲמַת עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְשַׁבְּרִים וְגִלְיָם, אֲשֶׁר אֵין אֶחָד מְתָאֵר לְעֲצָמוֹ, אֲלֵא הִטְבַּע שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׁעָלָיו עוֹבְרִים יִסוּרִים וּמְרִירוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת יוֹתֵר מֵאַחֲרֵים וְכוּ' וְכוּ'. אֲבָל בְּאֲמַת כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְכֹל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְזֶה לְעַמַּת זֶה אָדָם צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְיִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו שְׁכִינַת עִזּוֹ וְתִבְרָךְ, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר זֶה מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), וְחֲכָמֵי הַרֹפְאִים אָמְרוּ, שֶׁהַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן מְבִיאֹת

לְאָדָם כָּל מֵינֵי מַחְלוֹת וְחִלָּאִים רָעִים, וְלִהְפֹּךְ — מִי שֶׁתָּמִיד שָׂמַח,
הָרִי לֹא חָסַר לוֹ כְּלוּם!

וּבְאֵמַת הַשְּׂמֵחָה תְּלוּיָהּ רַק בְּאֵמוּנָה, כִּי אִם אָדָם מֵאֲמִין
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְחַיֵּה וּמְחַיֵּה וּמְחַיֵּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הוּא לְבוֹשׁ לְגִבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אִז
אֵךְ פְּעַם לֹא יִהְיֶה בְּעֶצְבוֹת וּבְמַרְרֵיחוֹת וּבְדַפְאוֹן, כִּי מַה הַפְּסִיד בְּזֶה
הָעוֹלָם וְכוּ'?! אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם שׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כְּבָר
נִכְנָס בּוֹ דְּפֹאוֹן וְשִׁבְרוֹן לֵב וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', וְכָל דְּבַר קָטָן
מִרְגִּיז אוֹתוֹ וְכוּ', וְנוֹפֶלֶת עָלָיו כְּבָדוֹת מְאֹד גְּדוֹלָה, וְאִינוּ יוֹדֵעַ מַה
זֶה וְכוּ'.

לְזֹאת רָאוּ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּית, שִׂמְחָה אֵין סוּפִית,
שֶׁאֲנַחְנוּ זֹכִים לְדַעַת מִרְבֵּי אֵמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, רַבִּי
הַמְּפִיץ בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים לְהַחְיֹת נַפְשֵׁנוּ הַשְּׁבוּרָה וְהַרְצוּצָה וְכוּ',
וּמְחַדִּיר בְּנוֹ עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר הַזֶּה.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת בְּיַחַד בְּאַחֲדוּת וּבְאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְאֵל
תִּתְּנוּ שְׂשׂוּם בְּרִיָּה תִפְרִיד בֵּינֵיכֶם, כִּי הַהִפְרָדָה בֵּין בְּנֵי-אָדָם, זֶה בָּא
מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׂמוֹ, שְׁכָל כַּחוֹ רַק "הַפְּרֵד וּמְשַׁל", וְעַם יִשְׂרָאֵל
צָרִיכִים לְהִתְאַחַד יַחַד. לְזֹאת אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שִׁיעֲשֵׂה כָּל אֲשֶׁר בִּיכָלְתוֹ לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת
עִם שְׂאֵר נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה מִתְבַּטֵּא כְּפִי שִׁיּוֹצְאִים לְהַפְּצָה, לְהַפְּיץ
אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחוּבְרוֹת, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת
ז"ל בְּלִשׁוֹן קְלָה, לְקַרֵּב אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, לְהַחְדִּיר
בָּהֶם אֵמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מֵינֵי מֵאֲמָצִים
שֶׁבְּעוֹלָם — הוּא וְאֲשֶׁתּוֹ וְאֶפְלוֹ יְלָדָיו, וְתִצְאוּ לְהַפְּצָה, לְהַפְּיץ אוֹר
רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם; כִּי הֵגִיעַ הַזְּמַן, שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל צָרִיךְ לְהַתְגַּלּוֹת
בְּעוֹלָם, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל גְּאֻלְתָּנוּ. וְאִם הִיָּה רַבְּנוּ ז"ל נִכְנָס בְּעוֹלָם,
הִיָּתָה הַשְּׂמֵחָה שׁוֹרָה תָּמִיד בְּנַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל
זֶהוּ גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, עַד שֶׁאָדָם יִפְתַּח פִּיו

לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׁיחַ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ.

וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֵל תְּהִי בְטַלְנִים! רְאוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, אֲפֹלוּ כַּמָּה דְקוֹת, כִּי כָּל דְבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כּוֹז, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל. וְאִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִיזָה שְׂבַח זֶה גוֹרֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, אִזִּי הֵייתֶם גּוֹנְבִים בְּכָל יוֹם עוֹד וְעוֹד כַּמָּה דְקוֹת, כִּי לְמַעַלָּה הַדְּבוּרִים עוֹשִׂים רַעַשׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, אֲלֵא מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ עִמוֹ יִתְבַּרַךְ, שְׁנֵה בְּעַצְמוֹ יִכְנִיס בְּכֶם שְׂמִחָה אֲמִתִּית, שְׂמִחָה נְצַחִית.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, כִּי אִין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל כְּמוֹ הַתְּפִלָּה בְּצַבוּר, עַד שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח.): אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּעֵת שֶׁהַצַּבוּר מִתְפַּלֵּלִים. וְאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אֵיכָה רַבָּה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן ח'): כָּל הַמִּתְפַּלֵּל עִם הַצַּבוּר, דּוֹמָה לְבְנֵי-אָדָם שֶׁעָשׂוּ עֲטָרָה לְמִלְךָ; וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא עִם הַצַּבוּר, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׁמַיִם. וְאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו.): כָּל הַרְגִיל לְבֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְלֹא בָּא יוֹם אֶחָד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁאִיל בּוֹ. לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁכָּל מִי שְׂבָא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֵׁם עֵינָיו עָלָיו, וּמְשַׁגִּיחַ עָלָיו בְּהַשְׁגָּחָה מִיְחֻדָּת, עַד כְּדֵי כֹף כְּשֶׁלֹּא בָּא יוֹם אֶחָד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׂוֹאֵל: הֵיכֵן הוּא?! וְאִם אָדָם זֶה נִמְצָא בְּעֵת צָרָה, חָס וְשָׁלוֹם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לוֹ, וּמְמַלֵּא אֶת מִשְׁאֲלוֹתָיו לְטוֹבָה. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁנִּכְנֵס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם, וְאָז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְבָא. וְאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח.): מִי שֵׁישׁ לוֹ בֵּית-הַכְּנֶסֶת בְּעִירוֹ, וְאִינוּ נִכְנָס שָׁם לְהַתְפַּלֵּל, נִקְרָא שֶׁכֵּן רַע; כִּי אֲצִלוּ יִתְבַּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כְּשֶׁבָּאִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְפַּלֵּל דִּיקָא, וּכְמֵאָרָם ז"ל (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ה'): אָנִי יִשְׁנָה — מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְלִבִּי

אֲשֶׁר כ' תתקעז בַּנְחָל קעא

ער — לְבַתִּי פְּנִסוֹת; פִּי מָאֵז שֶׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִנַּחֵם אֶת עַצְמוֹ בִּיהוּדִים שֶׁנִּכְנָסִים לְבֵית־הַכְּנֶסֶת. וְעַל־כֵּן אֵל יִקַּל בְּעֵינֵיכֶם דָּבָר זֶה, לָבוֹא לְהַתְּפִלֵּל בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת דִּיקָא. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פֶּרֶק ח'): מִי שֶׁהוּא מְשָׁפִים וּמְעַרִּיב לְבֵית־כְּנֶסֶת לְהַשְׁלִים עֲשָׂרָה, עָלָיו הוּא אוֹמֵר: "פָּדָה בְּשָׁלוֹם גַּפְשִׁי". וְלָכֵן כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לַעֲצוֹת קְבִיעוֹת לָבוֹא לְהַתְּפִלֵּל לְבֵית־הַכְּנֶסֶת הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל דִּיקָא, וְלֹא יִקַּל בְּדַבָּר זֶה — לְהַתְּפִלֵּל בִּיחִידוֹת, אֲשֶׁר הוּא עוֹן חַמּוּר. וְכֵן פְּדָאֵי לָבוֹא לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ לְלַמֵּד, שְׂאֵז בּוֹדָאֵי יְכַפֵּר לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. וְכַמְאָמְרָם ז"ל (יְלָקוּט בַּלָּק, רַמְזוֹ תשעא): מִה הַנְּחָלִים הַלְלוּ בְּגִי־אָדָם יוֹרְדִים לְתוֹכָם כְּשֶׁהֵם טְמֵאִים וְטוֹבְלִים וְעוֹלִים טְהוֹרִים, כִּף בְּתֵי פְּנִסוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת בְּגִי־אָדָם נִכְנָסִים לְתוֹכָם כְּשֶׁהֵם מְלֵאִים עוֹנוֹת, וְיוֹצְאִים מְלֵאִים מִצּוֹת. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבָא בְּכָל יוֹם לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וּלְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וּמִתְּפַלֵּל וְלוֹמֵד תּוֹרָה, וְשֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁפָל זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יְתִבְרַךְ.

נָא וְנָא רָאוּ לַעֲשׂוֹת חֻסֵּד אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, פִּי גְדוּלָה הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים יוֹתֵר מִקְּבֵלַת פְּגִי הַשְּׂכִינָה (שְׁבַת קכז); לָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים אוֹרְחִים בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִקְבֵּל פְּגִי שְׂכִינָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת דְּרַבֵּי גַמְן, פֶּרֶק ז'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְאִיּוֹב, עַדִּין לֹא הִגַּעְתָּ לְאַבְרָהָם, אִתָּהּ יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְאוֹרְחִים נִכְנָסִים אֲצִלְךָ, אֲבָל אַבְרָהָם מְהֵרָ בְּעוֹלָם וְלִכְשִׁימְצָא אוֹרְחִים — מְכַנְּסֵם. הֲרֵי שְׁלָכֶם לְפָנֵיכֶם, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְרוּץ וּלְחַפֵּשׁ וּלְחַזֵּר בְּרַחוּבוֹת וּבְשׂוֹקִים אַחַר אוֹרַח וּלְאַרְחוֹ, וּבִזְכוּת זֶה יִזְכֶּה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּת בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִקְבֵּל פְּגִי שְׂכִינָה.

הַמֵּאחַל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כ' תתקעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר לך-לך, ז' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך.

אודות החלישות וכו', והצער והעגמת נפש וכו' שהיה סביב
ציון רבנו ז"ל, זה בדרך כלל הולך אצל כל אחד, כי מהריחות ועצם
העבודה בענין המאכלים וכו', כלם סובלים, אבל בזה שנסעת עם
הקבוצה שלהם, זה היה בערך, כי באמת אנו לקחנו עמנו אכל,
ושכרנו בעצמנו דירות, וממילא לא הצרכנו טובות מאחרים. ותהלה
לאל, הקדוש-ברוך-הוא עוזר לנו, שלקחנו את הענין מאד מאד
רציני בידי, ועבודת ההדפסה וההפצה הולכת כבר שנים מסדרת,
וכן אנו על הדרך הנכונה לבנות "עיר ברסלב", על אף שכלם
צחקו מזה, אבל ברוך השם, יש לנו כבר בלי עין הרע שם על
השטח קרוב למאה משפחות, כן ירבו.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותכניס את
עצמך בהספרים הקדושים, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

אני אשובת בשבת-קדש פראשת וירא ובשבת-קדש פראשת
חיי-שרה ביבנאל, ואני מזמין אותך להיות אורחי, שתאכל ותישן
אצלי בשבת-קדש.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך ובעד אשתך ובעד ילדיך, שתצליחו בכל
אשר תפנו.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תתקעט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר לך-לך, ז' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

מה מאד שמחתי לשמע בשורה משמחת, שנדבת מקרן המעשרות שלך עוד סכום נכבד מאד על הדפסת ספרי רבנו ו"ל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתנזח תמיד לתן צדקה למוסדותינו הקדושים ולענין רבנו ו"ל, שהיא הדפסה והפצה העולה על כל הצדקות.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות בשבת-קדש פרשת וירא ובשבת-קדש פרשת חיי-שרה בארצנו הקדושה, ואני מזמין אותך שתבוא לשבות אצלי בשבת-קדש, תישן אצלי ותאכל על שלחני.

ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, פי גדול אדוננו ורב להושיע, וזכותך גדולה מאד מאד, פי אין אפה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות הנוראה הזו של הצדקה בשביל הדפסה, עד שאמר מוהרנ"ת ו"ל על פסוק (תהלים קיט, קמב): "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה נשארת לאדם לעולם? על-ידי שנותן להפצת תורת אמת מצדיק אמת. אשריך ואשרי חלקך, שיש לך חלק בזה.

המאחל לך שבת שלום...

כ' תתקפ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר לך-לך, ז' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב פל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל שמחתי שיש לי, שלקחת את עצמך בנדיך, והתחלת להפיץ את אור רבנו ו"ל לארצה ולרחבה בארצנו הקדושה.

מה אמר לך, ידידי היקר! כל הסבובים שמסבב אותך הסמ"ך-מ"ם, הוא רק כנדי למנע ולעכב אותך מלהפיץ את אור רבנו ו"ל, והוא יעשה את כל מה שביכולתו כנדי למנע אותך מזה, פה יסית אותך לברח לחוץ-לארץ, פה יסית אותך לפתח חנות, ופה יסית אותך להיות שדכן, ופה יסית אותך להיות ברחן וכו' וכו', העקר שלא תפיץ את אור רבנו ו"ל, אבל אם תקח עצמך מהיום והלאה במסירות נפש הכי גדולה להפיץ את אור רבנו ו"ל, ולא תתפעל משום ברירה שבעולם, רק תלך על הרחובות ובבתי פנסיות ובבתי מדרשות ובישיבות וברפובות ובאוטובוסים, ועל התצרות וכו' וכו', אז תראה ברכה והצלחה בכל מעשה נדיך, ויהיה לך גם שפע בפונסה. והעקר שתנצל את כל חוש ההומור שלך בהפצה, כי צריכין לשמח את נשמות ישראל, כי בעתים הללו עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, צרות ויסורין ומרירות, ובפרט בארצנו הקדושה, שכל אחד חי עם פחדים, ולא יודעים מה יהיה עם השלום, ומה יהיה עם הערבים, ומה יהיה עם הפונסה, ומה יהיה עם העמיד וכו' וכו', וכל אחד עם הבעיות שלו והשאלות שלו — מה יהיה ואיך יהיה... ובזה שמביאים להם ספרי רבנו ו"ל, זו ממש החיות שלהם. והיה טוב מאד, שתספר ספורים ל... כנדי שידפיסם באור יבנאל. העקר ראה למסר את נפשך, פשוטו כמשמעו, למלא את כל ארצנו הקדושה לארצה ולרחבה עם ספרי רבנו ו"ל, ופעם אחת ולתמיד תתחיל לצית אותי, שתעזב כבר את כל השטיות, ואל תפתח חנות, ואל תפנס בשום עסק, כל העסק שלך יהיה הפצת מעינות החכמה חוצה, ובזה יהיה לך פונסה בשפע, רק אל תהנה עצלן, ואל תצא מאחר, אלא תעסק בזה בקביעות יומם ולילה, אז יהיה לך רכב וכו', ותוכל לשלם את כל חובותיך, ולא תהנה חיב לאף אחד.

אֲשֶׁר כ' תתקפא בנחל קעה

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכֹל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, אֶפְלוּ
עֲשָׂרִים דְּקוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה רַבָּה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

מִי יִתֵּן, שְׁתִּיכַל לְתַרְגֵּם עוֹד כַּמָּה סְפָרִים בְּצִרְפָּתִית, אֲבָל שְׂיִהְיֶה
תַּרְגוּם טוֹב, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מָה הַסְּפָרִים הַלְלוּ
עוֹשִׂים, כִּי הַצְּרָפָתִים מְאֹד מְאֹד תְּמִימִים, וְיִכּוּלִים לְקַרֵּב אֶת פְּלֶם
אֶל רַבְּנֵי ו"ל.

כ' תתקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר לְךָ-לְךָ, ז' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָה מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׂאֵתָה יָכוֹל
לְהַלּוֹת לִי לְחֻדֶּשׁ אֶחָד, וְזֶה אֶצְלִי מִמֶּשׁ חֶסֶד חָנּוּם, מִמֶּשׁ גְּמִילוּת
חֶסֶד אֲמִתִּית, כִּי אֲנִי גִמְצָא עִכְשׁוֹ בְּמִצָּב כֶּסֶפִי דְּחוּק עַד מְאֹד, וְעֵבֶר
עָלִי מָה שְׁעֵבֶר וְכוּ', אֶפְלוּ כְּפִי שְׂהִיָּה זְמַנִּים דְּחוּקִים וְכוּ', אֲבָל כְּמוֹ
שְׁעֵבֶר עָלִי הַשְּׁבוּעַ רַק אַתָּה וְ... יוֹדְעִים קִצַּת כַּמָּה פְּחָדִים וּמִשְׁפָּטִים
וְיִסּוּרִים שְׁעֵבְרוּ עָלִי, וְעַל-כֵּן אֲנִי גִמְצָא בְּדַחְקוֹת מְאֹד מְאֹד, וּפְהָ אֲנִי
צָרִיךְ לְחֻזַּק וּלְאַמֵּץ הַמוֹן אֲנָשִׁים, בְּשַׁעָה שְׂאֲנִי בְּעֲצָמִי גִמְצָא בְּמִצָּב
דְּחוּק עַד מְאֹד וְכוּ', וּבִאֵת וְאַתָּה מְצִיעַ שְׂאֵתָה יָכוֹל לְהַלּוֹת לִי עַל
חֻדֶּשׁ זֶה, מִמֶּשׁ חֶסֶד חָנּוּם שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂתַרְוֶה רַב גַּחַת מְכַל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ, אֲנִי מְקַנְהָ שְׂהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ
לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

... סֵפֶר לִי, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם שֶׁלַח מִכְתָּב, אִם אַתָּה יָכוֹל לְשַׁלַּח

קעו אָשר כ' תתקפב — כ' תתקפג בַּנחל

לי העֵתק, כּי אָני צָרִיף אֶת זֶה. גַּם רָאָה לְחֻזַּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
בְּכָל מָה שְׁתּוֹכֵל, כּי דְבוּר אֶחָד שֶׁל חֻזֵּק שָׁוֶה יוֹתֵר מִכָּל הוֹן
דְּעֵלְמָא.

כ' תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי לַיְלָה, ז' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל תְּלַמִּידֵי תַלְמוּד־תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן", גַּרְם יְאִיר
וַיִּזְרַח לְנֻצַח.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ לְשִׁמְעַ שְׂאֵתֶם לּוֹמְדִים טוֹב, וּמְתַנְהָגִים
בְּדַרְךְ אַרְצָן, וְחוֹזְרִים עַל "סִפְר־הַמְּדוּת" בְּעַל־פֶּה, שְׂזוּ מִמֶּשׁ כָּל
הַחַיּוֹת שְׁלִי, שְׂאֵנִי שׁוֹמֵעַ אִיף שְׂאֵתֶם מִתְקַדְּמִים — הֵן בְּלִמּוּד, הֵן
בְּהִנְהָגָה, וְהֵן בְּכַבּוּד אָב וְאִם, וְהֵן בְּכַבּוּד רַבּוֹ, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שְׂתַעֲלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְתַתְּפִלּוּ בְּעַדִּי, שְׂפָכְרֵךְ אֲנֹכָה לְבוֹא וְלִגּוֹר
אֵתְכֶם בְּיַחַד, וּכְבֹּר נִזְכָּה לְרֵאוֹת בִּישׁוּעָתְךָ וּבִנְחֻמָּתְךָ שֶׁל כָּלֵל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְתַתְּגַלֶּה מַלְכוּת שְׁדֵי בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, עַד שְׂכַלְסֵם יַחַד יֵאמְרוּ
(שְׁמוֹת טו, ב): "זֶה אֵלֵינוּ וְאֵנֻוּ", שְׂתַתְּגַלֶּה כְּבוֹדוֹ לְעֵינַי כָּל, וַיִּפְּלוּ כָּל
הַרְעֵ הַמוֹנְעִים אֶת הַטוֹב לְהַתְּגַלּוֹת.

הַמְּתַפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תְּמִיד, שְׂתַהֲיֵי שְׁמוּרִים וְתַהֲיֵי קְדוּשִׁים
וּטְהוּרִים.

הַמְּאַחַל לְכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי לַיְלָה, ז' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֲשֶׁר כ' תתקפד בַּנְחַל קעז

פֶּה תִקְבֵּל אֶת הַמִּכְתָּב בְּלִי לְקֹרֵא לְפָנַי אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ קָדָם
קִבַּלְת שַׁבַּת.

הַעֲקֵר תַּחֲזֵק וּתְאַמֵּץ אֶת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח
אוֹתָם בְּכָל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף
זְכוּת, וְלִהְשֵׁתֵדֵל לְהַבִּין אֶת כָּל אֶחָד בַּפְּרָטִי בַּפְּרָטִיּוֹת.

אֲקוּנָה שְׁטַפְלָת הַיּוֹם בְּעֵנֵינוּ הָאֵבֶן שֵׁשׁ, הֵינּוּ הַזְכָּרוֹן עוֹלָם
שֶׁבִקְשֵׁתִי מִמֶּךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה בְּכָל הָעֲנֻנִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כ' תתקפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסִדְר לְךָ-לֵךְ, ז' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנִישֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּצְלִיחַ דְּרָכָם בְּכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ,
אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי! חֲסִדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי נוֹרָא
וּנְפִלָא כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמְחֻזַּק אוֹתָנוּ לְהַחֲזִיק מֵעַמּוּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם
דְּבָר, וְלָכֵן עָלִינוּ לְהַחֲזִיק עֲצָמֵנוּ בִּיחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת גְּדוֹלָה —
כְּפִאוֹת לְתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת וְלִזְכֹּר, פִּי יְכוּלִים לְהִיּוֹת עוֹבְדֵי ה' וְלוֹמְדֵי תוֹרָה
וְלִקְיָם מְצוּוֹת, וְעַם כָּל זֹאת יְכוּלִים לְעַבֵּר בְּכָל יוֹם עַל "לֹא תִרְצַח",
"לֹא תִנְאַף", "לֹא תִגְנֹב"; עַל-יְדֵי שְׂאָתָד מְבִיָּה אֶת זוּלָתוֹ, הוּא
פְּשוּט עוֹבֵר עַל "לֹא תִרְצַח", פִּי הוֹרֵג אוֹתוֹ, וְחִמָּנָא לְצִלְן, אוּ
כְּשֶׁמְדַבְּרִים, חֵס וְשְׁלוֹם, נְבוּל פֶּה, וּמְכַנְיָסִים בְּזוּלָתוֹ הַרְהוּרִים רַעִים,
עוֹבְרִים עַל "לֹא תִנְאַף", וְעַל-יְדֵי שְׂגוּנָבִים מְזוּלָתוֹ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר,

ומכל שֶׁפֶן כְּשֶׁנוֹגְעִים בְּכֶסֶפִי זולתו, זו מִמֶּשׁ גְּנֵבָה, וְעוֹבְרִים עַל "לֹא תִגְנֹב". וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּזֶה בְּיֹתֵר, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יִחְזַק וְיִעֲזֹר, וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, הַהַפּוּף — לְדַקֵּר בְּמַלִּים אוֹ לְרִיב עִמוֹ וְכוּ', כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַצָּרוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְהַיִּסּוּרִים שְׁלוֹ, וְאִינוֹ צְרִיף יֹתֵר, וְלָכֵן רָאוּ לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּדַבְרִים כְּאֵלוֹ, כִּי יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂמֵאֵד מְאֹד רְגִישִׁים, וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בְּרַחֲמִים וּבְקִרּוּב.

מָה אָמַר לָכֵם! חֲסִדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ כָּאֵן בְּיִבְנָאֵל, שְׁזֶה מִמֶּשׁ קְדוֹשׁ הַשֵּׁם נִפְלָא, וּכְבָר נִשְׁמַע בְּכָל אֲרָצוֹת הַקְּדוֹשָׁה וְכֵן בְּחוּץ-לְאֶרֶץ, אִיף שְׁקִבּוּץ גְּדוֹל שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ גָרִים בְּיַחַד עַל אִף כָּל הַדְּחָקוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים בְּיַחַד, וּמְחַנְכִים אֶת יְלָדֵיהֶם בְּחֻנוּף כְּשֶׁר וְטָהוֹר עַל אִף כָּל הַבְּלִבּוּלִים שֶׁל הַסֵּמ"ף-מ"ם הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, שְׁשֵׁם רְגָלִים לְכָל דָּבָר הַקְּשׁוּר לַיְהוּדוֹת, עִם כָּל זֹאת חֲסִדֵי ה', שְׁאֵנוּ לֹא צְרִיכִים אֶת אִף אֶחָד — רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְלָכֵן בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רָאוּי לָכֵם לְשַׂמַּח וּלְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ.

זְכוּרוּ הַיֵּטֵב דְּבוּרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁאָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנֻצְחִי", וְתִהְיֶה לָאֵל, אָנוּ רוֹאִים אִיף שֶׁדָּבָר אֶחָד מִדְּבוּרָיו הַקְּדוֹשִׁים אִינוֹ חוֹזֵר רִיקָם, אֲדַרְבֵּה הֵנָּה אָנוּ עוֹמְדִים לְפָנָיו שֶׁעַר גּוֹרְלִי, שָׁבוּ גִזְפָּה לְגִשְׁם אֶת רִצּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה פָּנָה יְקָרָה לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" כָּאֵן בְּיִבְנָאֵל, וְלָכֵן רָאוּ לְעֲזֹר כָּל אֶחָד בְּמָה שֶׁהוּא רַק יְכוּל, כְּדִי שְׁנַצְּלִיחַ לְהִקִּים מְקוֹם נִפְלָא עַל אַפְסֵי וְחֻמְתָּם שֶׁל הַרְשָׁע מְרַשָּׁע וְגַנְדָּא דְלִיָּה.

הַעֲקָר הוּא רַק שְׂמֻחָה, לְשַׂמַּח בְּיַחַד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, וּצְרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף בְּשְׂמֻחָה, עַד שֶׁנִּרְקַד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלִהְיוֹת מְשֻׁנָּה בְּשְׂמֻחָה, כְּמֵאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל: 'מְשֻׁנָּה פְּרִילִיף', וְלִידַע שֶׁכָּל מֵאֲרַעוּתֵינוּ הֵם לְטוֹבָתוֹ (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵין, חֻלַּק א', סִימָן ד'). וּפְעַם אַחַת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

אֲשֶׁר כ' תתקפה בַּנְחַל קעט

אמר הרב החסיד ר' יצחק ברייטער ז"ל, שנה מה שצועקים כלל ישראל בראש השנה: "המלך", שהוא ראשי תבות: כ'ל מ'ארעותיו ה'ים ל'טובתו, כי בראש השנה מגיעים לגלוי רוחני פנה, עד שרואים ומרגישים שהכל לטובתו. ולכן מאחר שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן, עלינו לדעת, כי כל מה שעובר עלינו הוא רק לטובה, ובודאי נצליח.

המאחל לכם שבת שלום...

כ' תתקפה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר לד-לך, ז' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי ... גרו יאיר.

ראה רק להתחזק להיות תמיד בשמחה, משנה פריליך, ובזכות השמחה תעבר על הכל, ותמיד תשמע כלי זמר, הינו טיפ קסטה, שכלול מנבל וכנור, תף ועגב וכוי, כי שמיעת כלי זמר מרגיע את העצבים. ותשתדל אפה ואשתך, שתהיה לכם סבלנות גדולה עם הילדים, כי חבל להתעצבן עליהם, ולהוציא כל העצבים על לא דבר.

זכרו היטב איזו עבודה קדושה מסרו בינכם, ממש עבודת הכהן הגדול, שנכנס לפני ולפנים לגלות את אמתת מציאותו יתברך, אתם גרים באיזו פנה נדחת תחת בנין של פמה קומות, ומחדר קטן יוצאים בכל העולם אורות צחצחות פאלו, ראוי לכם לשמח בנה מאד.

תתקשר אל ... שיהיה הפקס שלו מחבר אחר שעה חמש אצלנו, ואז אשלח לו מה שבקש בעבור "אור יבנאל", וכן טוב שתכין את אנשי שלומנו באשדוד, שישפירו אוטובוס לליל שלישי,

שְׁנַעֲשֵׂה כְּנֶס גְדוֹל שָׁם, וְעוֹד אֲשַׁלַּח לָהֶם בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְּשׁ מִכְתָּב כָּלְלִי.

וכן תאמר ל... שאני בא ביום שני בשעה 5.00, שיחכה עלי.

המאחל לך שבת שלום...

תשאַל אֶת ... מֶה חֲדָשׁוֹת, וְגַם אֶת ...

כ' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר לך־לך, ח' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ואל ... גרו יאיר.

הקדוש־ברוך־הוא יעזור לכם שתצליחו, ויהיה הכל על נכון, ואוכל עוד לעשות חנכת הבית גדולה, העקר מה שצריכים הוא תפלה, ועל־כן בדרךכם לצפת תעצרו קדם בציון התנא רבי מאיר בעל הגס, ולבקש על הצלחתכם, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם אינו פועל.

הכינותי לך מכתב בערב־שבת־קדש, ולא יצא לשלח לך. לדעתי, מעכשו תעזב כבר את כל הענין שלהם וכו', ולא פדאי בכלל להתעסק עמם, ולא לקרא אותם אל הכנס, מה שאנחנו צריכים הוא תכלית אחת — רק לבנות ולחזק את הנקדה שלנו, ולעשות כל מה שביקלתנו להרבות כבוד שמים, והקדוש־ברוך־הוא יעזור, שלא נצטרך כבר להוציא את הכחות על שטיות, אלא כל מגמתנו תהיה איך לגלות את אור רבנו ו"ל בעולם.

המאחל לך הצלחה בכל הענינים...

כ' תתקפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר לְךָ־לֵךְ, ח' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

כָּל הַזְמַן יֵשׁ בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ, אֲבָל תָּמִיד אָנִי חוֹשֵׁב, שְׁפוּדָאֵי נִתְרָאָה פָּנִים אֶל פָּנִים, וְאִז אֶתֵּן לְךָ תוֹדָה מְפִימִיּוֹת לְכַבִּי עַל הַחֶסֶד חָנֹם שְׁעִשִׂיתָ עִמָּנוּ בְּזֶה שְׁשַׁלַּחְתָּ לְצִלָּם אֶת הָאֲרוֹעַ הַהִיסְטוֹרִי שְׁזַכִּינוּ לְסִיִּם שָׁנָה רֵאשׁוֹנָה בְּבֵית־סֵפֶר חֲרָדִי שְׁפִתְחָנוּ לְבַד בְּלִי שׁוּם סִיּוּעַ מִבַּחוּץ. תוֹדָה רַבָּה מְקָרֵב לִבִּי, וְאֲנִי מְקַוֶּה שְׁהִפֵּל בְּסֵדֶר עִמָּכֶם, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח מְזֹלוֹ אֶל כָּל מְשַׁפְּחוֹתֵיכֶם, וְתִירוּ רַב נַחַת מִכָּל הַיְלָדִים, וְאַתָּה תִּהְיֶה בְּרִיא וְשָׁלֵם.

אֲנִי מְגִיעַ, בְּעֶזֶר ה', לְאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה בְּיוֹם ג' הַשְּׁבִיעַ, וּבְלִילָהּ אָנוּ עוֹשִׂים כְּנֶס גְּדוֹל לְכָל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וּמְאֹד מְאֹד אֶשְׁמַח לְפָגֵשׁ אוֹתְךָ בְּאַחַד הַיָּמִים שְׁנוֹת לְךָ, כִּי אֶשְׁאַר שָׁם כְּמָה שְׁבִיעוֹת, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַת מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר לְךָ־לֵךְ, ח' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי שְׁלַקַּחְתָּ עַל עֲצֻמָּה לְהִיוֹת מְלַמֵּד, וְזֶה עֲנִינְךָ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּבְיָדָאֵי תְּצַלִּיחַ, כִּי זֶה עֲבוּדַת הַקִּדְשׁ, וְעֲבוּדָה זֹאת לְלַמֵּד עִם גַּעְרֵי יִשְׂרָאֵל, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב בְּשָׁמַיִם, וּבְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים מִתְחַשְּׁבִים בְּיֹתֵר עִם מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, וְעַל־כֵּן רָאִה לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה וּבְיָדָאֵי תְּצַלִּיחַ, פְּשׁוּט ... מְעַנֵּן לְלַמֵּד עִם מְבַגְרִים יוֹתֵר, כִּי יֵשׁ בְּדַעְתָּנוּ לְהַקִּים יְשיבָה שֶׁל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה לְבַחוּרִים

רְצִינָיִים, וְלִכְּנֵן הִזָּה קָשָׁה לוֹ לְלַמֵּד כִּפְתָּה זֶה, כִּי הוּא יוֹתֵר מְסֻלָּה לְבַחֲוֹרִים מֵאֲשֶׁר לְלַמֵּד עִם נְעָרִים וְיִלְדִים, וְלִכְּנֵן חִילָף לְאוֹרֵיחָא, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה, וְיִעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ בְּעִבּוּדְתָךְ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ.

וְשְׁלוֹם לְזוּגְתָךְ תַּחֲיָה, אֲשֶׁר עוֹזֶרֶת לָנוּ שְׂיִהְיֶה אֲכָל לִילְדִים בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, אֵין מְצֻנָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִזֶּה — לְעֲזֹר לְתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שְׁהַתַּנָּא רִשְׁבִּי קֶרְאִים 'אֲנָפִי שְׁכִינְתָא' — פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, הַזְּכוּת הַזֶּה תִּגַּן עֲלֵיכֶם תָּמִיד.

בְּעוֹד יוֹם אָבוּא, וְאֵז נְדַבֵּר בְּאַרְיִכוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה מְרַבָּה בְּכָל הָעֲנִינִים...

כ' תתקפט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר לְךָ-לָךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי.

אִם תּוּכַל לְגַיֵּס אֶת הַבַּחֲוִרִים שְׂיִנְקוּ אֶת הַדִּירָה אֲצִלִּי, וְאֲנִי מְקוּוֶה לְהִגִּיעַ, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּיוֹם ב' בְּעֶרְב, יִעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּנִקְלָה.

מָה אֵמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְרַקֵּד וְלִשְׂמַח בְּכָל יוֹם, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵיו. רְאוּ לְעֲזֹר בְּעֶסֶק הַהַפְצָה, וְזֶה מִמֶּשׁ שְׂמוּשׁ שְׂמִשְׂמִשִּׁים אֶת רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִוְרוֹ נִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי הַפְצַת סִפְרֵיו הַקְדוּשִׁים, שֶׁהֵם דַּעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁרֵנוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ!

הַמְצַפֶּה לְרְאוּתָךְ בְּקֶרֶב...

אֲשֶׁר כ' תתקצ בַּנְחַל קפג

אני מקנה שהגמ"ח לא יהיה קשה לך, פי אני במצב דחוק עכשו.

כ' תתקצ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר לך-לך, ח' חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה. ותאמין לי, שאין מי שיבין אותך כמו שאני מבין אותך, כי גם אני עברתי שלך זה, ועדין אני עובר את זה, וסובל חרופין וגדופין מכל מיני טפוסים וכו', עם כל זאת מאד מאד אבקש אותך, שתקרא לביתך שלשה אנשים, ותאמר לפניהם את הנסח של התרת נדרים ושבועות שאומרים בערב ראש השנה, כי עון השבועות והנדרים מאד מאד חמור יותר מכל העברות, ויהודי אסור שיהיה עליו איזה שבועה ונדר, כי הוא מספן את עצמו ואת אשתו ואת ילדיו, וכבר מבאר בגמרא ובפוסקים חמור השבועות והנדרים, אפלו על ענין אמת. ועל-כן עשה זאת עוד היום, ותאמר לפניהם את הנסח הנ"ל, ואני אקנה כשאבוא, שתבוא לביתי, ואז אמיר לך את השבועה והנדר עם פתח חרטה, כי זה מאד מאד חמור יותר מכל האסורים, אי אפשר לי להאריך בכתב, כי זה דבר פנטי ופנים אל פנים נדבר. העקר ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יוליך אותך על הדרך הנכונה, העקר ראה למסור נפשך על מדת השמחה, שעל זה צריכים מסירות נפש בפעל ממש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אני מקנה שתקבל את דברי אלו ברצינות.

כ' תתקצא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר לך-לך, ח' חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה לְשִׁמְעַת
אִיךָ שֶׁהַכֹּל מְסַתְּרָה, הַעֲקָר רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שְׁנַעֲבֹר אֶת הַכֹּל, וְאֲזוּ נוֹכַח יוֹתֵר לְצַמְצָם עֲצָמָנוּ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת בְּכֹל
עֲסָקָנוּ — הֵן בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, וְהֵן בְּבֵית-סֵפֶר, וְהֵן בְּיִשְׁבֵּיהָ, וְהֵן
לְהַקִּים יְשִׁיבָה לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה וְכוּ'.

צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד, שֶׁבְּמַחְנֵנוּ לֹא יִהְיֶה "עָרֵי מִקְלָט" לְכֹל
מִינֵי טְפוּסִים מְפַקְּקִים וְכוּ', אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשָׁמֵר אֶת מַחְנֵנוּ, שְׁלֹא
יִסְתַּבְּבוּ שָׁם בַּחוּרִים אוֹ אֲנָשִׁים מוֹזְרִים, כִּי הַיּוֹם צְרִיכִים לְשָׁמֵר
מְאֹד מְאֹד עַל הַנַּעֲר מִכָּל אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים, וּבְכֹל הָעוֹלָם מְזַהְרִים לְשָׁמֵר
עַל הַיְלָדִים, כִּי מְסַתַּבְּבִים אֲנָשִׁים חוֹלֵי נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וְצְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מֵהֶם, וְעַל-כֵּן אִם יֵשׁ רַק חֲשָׁשׁ וְסַפֵּק סְפִיקָא
מִטְפוּס כְּזֶה, צְרִיכִים תְּכַף-וּמְדָד לְסַלֵּק אוֹתוֹ מִמַּחְנֵנוּ עִם כָּל הַכּוֹחוֹת
וְכוּ', בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוּת כָּלָל, כִּי כָּל הַמְּרַחֵם עַל הָאֲכֻזְרִים וְכוּ', וְאֲנוּ
צְרִיכִין לְשָׁמֵר אֶת יְלָדֵינוּ קִדָּם.

אֲנִי מְצַפֶּה לְרְאוּתְכֶם בַּעוֹד יוֹם.

הַמְצַפֶּה לְרְאוּתְךָ בְּקִרְוֹב...

כ' תתקצב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגרא, ט' חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

אָשֶׁר כ' תתקצג – כ' תתקצד בַּנְחַל קפה

עכָּשׁוּ אָמַר לִי ... עַל שְׁנֵי קוֹנְטְרָסִים שְׁאַתָּה צָרִיף, רְאֵה לְכַתֵּב לִי אֵילוּ הֵם, כִּי אֲנִי נוֹסֵעַ בְּעוֹד שָׁעָה.

אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כִּי אֵת הַסֵּבֶל שְׁאֲנִי סוֹבֵל עִכְשָׁו, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, אֲנִי לֹוֶה כֶּסֶף עַל יְמִינִי וְעַל שְׂמֹאלִי רַק בְּשִׁבְלֵי עוֹרֶף-דִּין, שֶׁהַפִּיל אוֹתִי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ בְּפֶתַח, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִהַפֵּף הַכֵּל לְטוֹבָה.

אֲקַנְהָ שְׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ יָבוֹאוּ לְכָנֶס.

הַמְצַפָּה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כ' תתקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מַכְתָּבְךָ.

וּכְבֵּר כְּתִבְתִּי מִכְתָּב לְהֵרֹב ... וּפְהַ תִּקְבֵּל אֵת הַהַעֲתָק (אֲתָה יְכוֹל לְמַסֵּר לוֹ גַּם-כֵּן עוֹד הַפַּעַם אֵת הַמַּכְתָּב), בְּוַדַּאי צָרִיכִים לְסַלֵּקוֹ תִּכְרֶף-וּמְיָד מִיְבִנְאֵל, כְּמֵאמֶר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן א'), אֲשֶׁר מְשַׁעַר הַרְפוּאָה שְׁלוֹ מְקַל... תֵּאמַר לִי... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂיִחְכָּה עָלַי בְּשִׁדְרָה תְּעוּפָה בְּיוֹם שְׁנֵי בְּעֶרְףְךָ בְּשָׁעָה 5.00, אֲנִי מִגִּיעַ עִם טִיסַת טֵאוּאָר.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ רַק טוֹב...

כ' תתקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֶל יְדֵיךָ הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, אקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות על הברית ביום שלישי, והזכות הזו תעמד לי לישועות, שאני צריך עכשו כל-כף. בשבוע שעבר היו לי בזיונות ושפיכות דמים, חרופין וגדופין, כאשר יספר לך ... קצת.

אודות השם נתן, לא צריכים להוסיף פלום, וכן ראוי לך לקרות את הרוך הנמול, מאחר שזכית להתמיד הרבה ב"לקוטי-הלכות", ואודות המוהל, אפה יכול לקחת את ר' ... גרו יאיר.

רק חזק ונאמן מאד מאד במדת השמחה, כי אין עוד דבר יותר נעלה משמחה, וצריכים למסר נפשו בפעל ממש על מדת השמחה, והשמחה פורצת כל הגדרים והצמצומים, ומי שהוא תמיד בשמחה — מצליח בכל הענינים, ואין לו שום קשיות לא על עצמו ולא על הקדוש-ברוך-הוא, כי השמחה היא תרוץ על הכל.

הקדוש-ברוך-הוא ישמיענו ממך תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך כל טוב...

כ' תתקצה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וזרא, ט' חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, הגרים באשדוד ובאשקלון ובבבנה, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד רציתי, אם אתם יכולים לבוא אל הפנס בליל שלישי בבבנאל לכבוד ההלווא של רחל אמנו, ונדבר שם דבורי אמונה, דבורי רבנו ז"ל, ובפרטיות שזה יהיה חזוק לאנשי שלומנו בבבנאל, שעלינו להתאזר בכל מיני פחות שנוכל להגשים רצוננו לבנות "עיר ברסלב", עיר על שם רבנו ז"ל, עיר של תורה ותפלה, עיר של צדקה וחסד, עיר של שמחה, עיר של שלום ואהבה, אחוה ורעות,

אָשֶׁר כ' תתקצו - כ' תתקצו בַּנְחֵל קפז

וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזֹר, אֲשֶׁר בְּזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, שְׂיִהְיֶה בֵּית כְּנֹסֶת
אֶחָד, שְׂתִשְׁרָה שָׁם אֶהְבֶּה אֲמִתִּית, אֶהְבֶּת חֲבֵרִים. אֲשֶׁרְנוּ שְׁאֲנוּ
יּוֹדְעִים מֵרַבְּנוּ ז"ל.

הַמְצִיפָה לְבוֹאֲכֶם בְּשִׂמְחָה...

כ' תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעַ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
גֵּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְאֲשֶׁדוּד, וְכֵן לְ...
וְכֵן לְ... יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִבֹא קִבּוּץ גְּדוֹל מֵאֲשֶׁדוּד
וּמֵאֲשֶׁקְלוֹן וּמֵשְׁאָר מְקוֹמוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יְכוּלִים לִידַע עַד
הַרְגַע הָאֲחֵרוֹן מֵהַ יְהִי וְאִיךָ יְהִי, עֲדִין אֲנַחְנוּ צְרִיכִים יְשׁוּעוֹת
גְּדוּלוֹת עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט, שְׁנִצְלִיחַ בְּעַסְקֵינוּ. חֲסֵדֵי ה', שְׁכַל עַסְקֵנוּ
הוּא רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם
עוֹבֵר עָלֵינוּ מֵהַ שְׁעוֹבֵר, אֲבָל לְבִסוּף פְּדָאֵי הַכָּל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בִּרְכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְקוּיָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתוּכַל לְסֵדֶר שְׁכַל אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ מֵאֲשֶׁדוּד וְאֲשֶׁקְלוֹן וּמִיְבִנָּה, שְׂיִבֹאוּ עִם אוֹטוֹבּוּס בְּשִׁבְלֵי
הַכְּנֵס שְׁנִעֲשֶׂה לְכַבּוֹד י"א חֲשׁוֹן, יוֹמָא דְהַלּוּלָא שֶׁל רַחֵל אֲמֵנוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ הַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' תתקצח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל מֵה שֶׁבִקְשָׁתָּ בְשִׁבִיל הַעֲתוֹן "אוֹר יִבְנֶאֱל", אֵין מְלִים לְסַפֵּר לָךְ מָה עָבַר עָלַי בְּשָׁבוֹעַ שְׁעָבַר, וְעַל-כֵּן לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁרוּתִי לְשַׁלַּח לָךְ, אֶקְוֶה שֶׁתּוֹכַל לְהוֹצִיא הַשָּׁבוֹעַ עֲתוֹן לְכַתֵּב בְּכָל־לַיּוֹת, שִׁיעֵן שְׁעֲשׂוֹ עִמָּנוּ אִפְלִיּוֹת וְקַבְּלֵנוּ פְּחוֹת מְאֹד, לְהַבְדִּיל, עֲרֵבִי וּבְדוּאֵי מְקַבֵּל, לְזֹאת הָעֵמֶדְנִי מֵעֵמֶדִים מְשֻׁלָּנוּ, שִׁישְׁבוּ בְּתוֹךְ הַמוֹעֵצָה הַמְקוֹמִית, וּבְלִיל שְׁלִישִׁי הָיָה כְּנֶס גָּדוֹל, אוֹלֵי תַחֲפָה כָּבֵד עַל הַכְּנֶס לְכַתֵּב אֶת הַכּוֹתֶרֶת, שֶׁהָיוּ הֵמוֹן אֲנָשִׁים וַיְהִיו תְּמוּנוֹת, כִּי מִסְתַּמָּא ... נוֹסֵעַ, וְגַם הָיָה הַבְּרִית שֶׁל בְּנוֹ שֶׁל ... תְּתַיֵּשֵׁב בְּדָבָר מֵה לְכַתֵּב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבִנְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.

כ' תתקצט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְרֵא, ט' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וְטוֹב מְאֹד שֶׁשְׁלַחְתָּ לִי מְכַתֵּב, כִּי אַחֲרַת הַיִּיטִי בְּאַמַּת חוֹשֵׁב מִי יוֹדֵעַ מֵה וְכוּ', וְעַכְשָׁו עוֹבְרִים עָלַי צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא נִתֵּן לְהַפְתֵּחַ כָּלֵל. תְּתַאֲר

לְעֶצְמָךְ, לִוְקָחִים דָּג וּמְטַגְגִּים אוֹתוֹ בְּתוֹךְ שֶׁמֶן רוֹתַח וּמֵהֶפְכִים אוֹתוֹ לְכָל הַצְדָדִים וְכוּ', אִיזוֹ הַרְגָשָׁה יֵשׁ לְדָג וְכוּ', כִּף אָנִי מְרָגִישׁ עֲכָשׁוּ, בְּכָל פַּעַם אָנִי צָרִיף לְלוֹוֹת כְּסָפִים חֲדָשִׁים, וְהַכֵּל בְּשָׁבִיל עוֹרְכֵי דֵינִים שָׁגַרְם לִי הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, עַל-יַדֵּי הַמְּסִירוֹת שְׁלוֹ, שֵׁישׁ לוֹ דֵּין מוֹסֵר, כַּמּוּבָא בְּחֻשָׁן מִשְׁפָּט, וּלְבִסוּף הוּא יוֹצֵא זַכָּאֵי. אָנִי חֲיֵב לְאַנְשִׁים כָּאֵן בְּבֵית מְדַרְשֵׁי בְּעֶצְמוֹ יוֹתֵר מִשְׁשִׁים אֶלְף דוֹלָר, וּמִי עוֹד מְדַבֵּר מָה אָנִי חֲיֵב בְּשָׁבִיל הַמְקוּוֹה, אָשׁר אֶף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ. וְהִנֵּה בְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ נִצְלַתִּי מֵעֲלִילָה בְּשָׁבוּעַ שְׁעֵבֵר, שֶׁבְּכֻלָּל לֹא הֵייתִי מְעֵרֵב בְּזֶה כָּלֵל, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶפְלוּ בְּמָה מְדַבֵּר, רַק מְצָאוּ אֶצְלוֹ קוֹנְטְרַס וְכוּ', וְהַחֲלִיטוּ שֵׁישׁ לִי קָשֶׁר, אֶף בְּדֶרֶךְ נִס גָּמוּר לֹא לְקַח כָּל הָעֲנָנִין יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר דְּקוֹת, אָשׁר אֵת אַחֲרִים הִחְזִיקוּ לְחֻקֵּי הַכְּסִיף בְּמָה שְׁעוֹת וְכוּ', וְכָל הָעֲנָנִין הֵזָה פְּלֵא, אֵילוֹ דֵּינִים הַצְּרִיכֵי לְהַמְתִּיק עַל-יַדֵּי הַבְּזִיוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין וְכוּ', מִמֶּשׁ כְּמוֹ גִּבֵּב, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ', וּמִי אוֹמֵר אֵת הַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים תְּרַתִּי מִשְׁמַע, שְׁעֵבֵרְנוּ בְּעֲנֵן הַרְשָׁע מְרָשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ (כַּאֲשֶׁר יִסְפָּר לָךְ ... וְכוּ') וְכָל הַסְּפּוּר עוֹלָה בֵּין כִּף הוֹצָאוֹת שֶׁל אֲלָפִים דוֹלָר, רַק לְהַצִּילֵנִי מִבְּזִיוֹנוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלִים, וְכָל אֵלוֹ הַצְּעֵר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ וְהַבְּזִיוֹנוֹת שְׁמַנַת חֲלָקֵי זֶה שְׁגַרְתִּי... וּמִי אוֹמֵר מָה מְחַכֶּה עָלַי כָּל הַזְּמַן בְּיַבְנָאֵל.. (וּמָה מְסַגֵּל הַרְשָׁע הַזֶּה, יַמַּח שְׁמוֹ עוֹד לְעֵשׂוֹת), עִם כָּל זֹאת עָלִי לְבוֹא וּלְחַיֵּף לְכָל אֶחָד, וּלְשַׁמַּע אֵת כָּל חֲבִילָתוֹ, וּלְחַזֵּק וּלְנַחֵם אֵת כָּל מְרִי גַּפְשׁ וְנִשְׁבְּרֵי לֵב, וְלוֹמֵר דְּרָשׁוֹת וְחֻזְק לְאַחֲרִים, בְּשַׁעֲהַ שְׁעוֹבֵר עָלַי מְרִירוֹת כְּזוֹ, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר אֵת זֶה כָּלֵל, וְאֵין לְשׁוֹן בְּעוֹלָם שְׁיִכּוֹלָה לְכַתֵּב אֵת גְּדֵל הַכָּאֵב וְהַצְּעֵר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ וְכוּ' וְכוּ', דְּבָרִים שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ וְהַחֲרַחַח לְהִיּוֹת בְּשִׁקְט וְכוּ', וְאָסוּר לְפָרְסֵם וְכוּ' וְכוּ'.

עִם כָּל זֹאת אָנִי מְחַזֵּק עֲצָמִי, וַיֵּשׁ בְּכַחֵי לְחַזֵּק וּלְנַחֵם אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְכָל עוֹד נִפְשֵׁי בְּאִפִּי לֹא אֶעֱזֹב אֵת דְּרָכֵי שְׁלֻקְחָתִי לְעֲצָמִי, לְחַזֵּק וּלְשַׁמַּח אֵת כָּל הַנִּשְׁבְּרֵי לֵב, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֵת דַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם. וְהַעוֹלָה עַל הַכֵּל — לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב", אָשׁר לֹא בַחֲנָם שְׂיִצָּא כְּנִגְדֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ

בהתגלמותו, ובדיוק כמו שהיה אצל רבנו ז"ל כשהגיע לארץ ישראל, בא אליו ערבי, וקדם צחק וצחק עמו וכו', ולבסוף בא ברציחה כזו, שהצרוף רבנו ז"ל לברח, כמובא בספור תולדותיו הקדושים, ואמר שמצחוק והשחוק וכו' של הערבי פאב לו יותר מהפעם וכו', כי כך לכל הפחות הכיר בו מה הוא רוצה. אותו דבר קרה עמי עם "השמן הזה", ימח שמו וזכרו, בתחלה הראה לי פאלו הוא ידידי וכו', ועכשו הוא הולך, רחמנא לצלן, ברציחה כזו וכו', הוא מסבב את כל התושבים סביב אצבעו... והם לא תופסים את זה, הוא מוליך את כלם באף בלי שום גזמא, אבל אני מקנה בעזרתו יתברך, שתהיה לו מפלה כזו, שלא יוכל לקום.

מה אמר לך! אין דרכי לכתב מכתבים פאלו, ובדאי לא תשמע ממני דברים פאלו, אדרבה רק חיוף וחזוק... לחזק את כל הנשברי לב ודרשות של התחזקות, ולילך נגד רוחו של כל אחד ואחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא אלפים.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא, י"א חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים בניבנאל "עיר ברסלב", הווי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! היות שידוע לכלנו מה שקורה עכשו בכל הארץ, שהילדים — הן הבנים והן הבנות מדרדרים וכו' וכו', ונעשית הפקרות בין הנער, כי שלטו זרים בתיק החנוף, ודבר זה מתבטא בעניינים שליליים וכו', ומה גם שסוגרים תלמודי-תורה ובתי-ספר בידועין ובלא יודעין, רחמנא לצלן, וגוזרים גזרות שמד וכו' וכו'. ולאחרונה ראיתי הפקרות גם בין הילדים שלנו, שמתבישים עם הפאות, ושמים אותם מאחורי האזן וכו', ויש גם

אָשֶׁר כּא אַלפִּים בּנחל קצא

שָׁגְרוּ קֶצֶת מֵהַפְּאוֹת וְכוּ', לְזֹאת, הַכְרֹזְתִּי חַד מִשְׁמַעִית: לַעֲשׂוֹת שְׁנוֵי דְרָסְטִי בַחֲנוּךְ. אָנִי רוֹצֵה שְׁהִילְדִים שְׁלֵנוּ יִתְחַנְכוּ בְּאוֹרְהָ חֲסִידֵי דִיקָא, כִּי אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", וּמִתְנַהֲגִים רַק בְּרוּחַ רַבְנוּ ו"ל, וְיִדְוֶעַ אִיךְ שְׂרַבְנוּ ו"ל הַקְפִּיד מְאֹד עַל הַפְּאוֹת, וְשִׁילְכוּ עִם פְּאוֹת מְסֻלָּסִים תְּלַתְלִים, וְלֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ עִם הַפְּאוֹת, וְלִכֵּן נִסְפַם בְּדַעֲתִי, שְׁמַחִים וְהִלָּאָה יִהְיֶה שְׁנוֵי בַתְּלֵמוּד תּוֹרָה לְטוֹבַת הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ.

ר' ... גְּרוּ יְאִיר, שְׁמוּסֵר נִפְשׁוּ יוֹמָם וְלַיְלָה בְּעֵבוֹר כָּל הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְנַעֲדָר מִבֵּיתוֹ רַב שְׁעוֹת הַיּוֹם, כְּדֵי לְדַאֵג לְכָל, הֵן לְתַפְקִידִים וְהֵן לְמַבְנִים וְכוּ' וְכוּ', וְנִלְחַם בְּמוֹעֲצָה בְּשָׁבִיל כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְלִכְל צְרָכֵיהֶם וְצְרָכֵי הַיְלָדִים וְכוּ', לִכֵּן אָנִי מְמַנֶּה אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִנְכ"ל שֶׁל כָּלֵל הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ – הֵן הַפְּעוּטוֹן, וְהֵן הַגְּנִים, וְהֵן הַתְּלֵמוּד תּוֹרָה, וְהֵן הַבֵּית-סֵפֶר, וְהֵן הַיִּשְׁבָּה, וְהֵן הַכּוֹלָל.

וְעַן שֶׁהוּא עָסוּק בְּאַלְף דְּבָרִים וְאַחַת, לְזֹאת מְנִיתִי לְמַנְהֵל רוּחָנִי בַתְּלֵמוּד תּוֹרָה אֶת ר' ... גְּרוּ יְאִיר, וְהוּא יִהְיֶה אַחְרָאֵי עַל מְנוֵי הַמְּלַמְדִים וּפְטוּרָם וְכוּ', וְהוּא יִכְנֵס בְּכָל הַפְּתוּת, וְיִדְאֵג בְּעֵבוֹר טוֹבַת כָּל יֶלֶד בְּפֶרְטִיּוֹת. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת כָּל הַהוֹרִים הַיְקָרִים, עַל כָּל תְּלוּנָה שִׁישׁ לָהֶם, יְבֹאוּ אִךְ וְרַק אֲלֵיו, וְלֹא יִטְרָטְרוּ אֶת הַמְּלַמְדִים. וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת מִהַפֶּךְ בְּמַעְרַכַת הַחֲנוּךְ, כִּי אָנִי רוֹצֵה לְרֹאוֹת וְרַע בְּרַךְ ה' יוֹצְאִים מִן הַתְּלֵמוּד תּוֹרָה שְׁלֵנוּ.

וְכֵן מְנִיתִי אֶת הַגְּבֻרַת ... תְּחִיָּה לְמַנְהֵלַת רוּחָנִית בְּבֵית-הַסֵּפֶר, וְנִתְתִּי לָהּ אֶת הַסְּמִכוֹת הַמְּלָאָה לְמִנּוֹת מוֹרוֹת אוֹ לְפִטְרָן, וְכָל תְּלוּנָה שְׁתֵּהָא בִּיחֹס לְבָנוֹת, לֹא לְפָנוֹת אֶל הַמוֹרוֹת, אֶלֶּא אֶל הַמְּנַהֲלַת בְּלִבְד. וְכֵן בְּגִנֵּי הַפְּנוֹת מְנִיתִי אֶת הַגְּבֻרַת ... תְּחִיָּה, וּבְפְעוּטוֹן מְנִיתִי אֶת הַגְּבֻרַת ... תְּחִיָּה, וְהֵן אַחְרָאֵיּוֹת עַל אֲשֶׁר קוֹרֶה שָׁם. וְכֵן אָנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד שְׁיִיחֻוּ לְמִטְפְּלוֹת וְלַגְּנָנוֹת, וְיִפְנוּ בְּכָל בְּעִיָּה אֶל הַמְּנַהֲלוֹת.

הַגִּיעַ הַזְּמַן לְזַעֲזַע אֶת קַהֲלָתֵנוּ, כְּדֵי שְׁיִפְקָחוּ בָּהּ אֶת הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר הַחֲנוּךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ מְעִינֵינוּ, וְהַיְלָדִים שְׁלֵנוּ הֵם הָעֵינַיִם

שָׁלְנוּ. וְכִמוֹ שְׁאָדָם שׁוֹמֵר עַל אִישׁוֹן עֵינָיו, כְּמוֹ-כֵן צָרִיף לְשֹׁמֵר עַל יְלָדָיו, וְאִם לֹא עָשִׂיתִי אֶת הַשְּׁנוּי הַזֶּה, גַּם הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ הָיוּ נִסְתַּחֲפִים אֶל פִּי פַחַת כְּכֹל הַמוֹסְדוֹת בְּאַרְצָךְ, לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַהוֹרִים בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל – לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה. וּמִי שְׁלֹא רוֹצֵה לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ אֶת הַסֵּדֶר הַזֶּה שֶׁסִּדַּרְתִּי, יוֹאִיל בְּטוֹבוֹ וּבַגְּדֻבַת לְבוֹ לְהוֹצִיא יְלָדָיו מִמוֹסְדוֹתֵינוּ, וּלְשַׁלְּחָם לְכָל אֲשֶׁר לְבוֹ יַחֲפֹץ.

הַכֶּפֶל הַדִּבָּר, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הוּא הַמְּנַכֵּ"ל שֶׁל כָּל הַמוֹסְדוֹת. וְאִין לְאַף אֶחָד רְשׁוֹת לְעֲרַעֵר אַחֲרָיו, כִּי אֲנִי מְנִיתִי אוֹתוֹ אִישִׁית. וּמִי שְׁאִינוּ שָׁבַע רְצוֹן מִהַסֵּדֶר הַזֶּה, אֲבַקֵּשׁ מְאֹד, לְהוֹצִיא אֶת יְלָדָיו וּלְשַׁלְּחָם לְהִיכֵן שְׂרוּצָה.

הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיְלָדֵינוּ יִקְבְּלוּ אֶת הַחֲנוּכָה הַטּוֹב בְּיֹתֵר, וְלֹא יִהְיֶה יוֹתֵר הַפְּקָר. וְאַקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַלְכֶם תִּשְׁתַּפּוּ פְּעֻלָּה, וְתִרְוּ רַב גִּחַת מִיְלֻדְכֶם.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא א.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּדֶּה, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְרֵא, י"ב חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... וְ... וְ...
הַאֲבֻרְכִים הַחֲשׁוּבִים, גֵּרָם יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְּתַבְכֶם לְגִנּוֹן קַבְּלֹתִי, וְלִהְשִׁיבְכֶם יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שִׁישׁ לִי, שְׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ גְּדֹלָה, פּוֹרְחַת וּמְשַׁגְּשֶׁגַת, וְנִכְנָסִים בְּכָל פְּעַם זוּגוֹת חֲדָשִׁים, עַד שֶׁכָּבֵר אִין יוֹדְעִים מִי וְתִיק וּמִי אוֹרַח, מִי תוֹשֵׁב וּמִי מְבַקֵּר, עִם כָּל זֹאת, זֶה לִי בְּנַפְשִׁי, שֶׁתְּהִיָּה אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בְּקֵה לְתַנּוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוֹק, וְלֹא תִשָּׁרֶה בִּינֵינוּ שׁוֹם שְׁנֵאת חֲנָם, לְשׁוֹן-הָרַע וְרַכִּילוּת, אֲשֶׁר זֶהוּ נִגַּע צָרַעַת, מַחֲלָה מִמְּאֲרַת, אֲשֶׁר

לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, כִּלְנוּ נְגוּעִים בּוֹ. וְכָל דְּבַר קִטָּן חָרִיג הַקּוֹרָה וְכוּ', מִתְחִילִים לְרַכֵּל וְכוּ', וּמִזֶּה נּוֹבְעוֹת כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים.

כִּי בְּאֵמֶת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אָנוּ שׁוֹמְעִים מִקְרִים מְזַעְזְעִים, שְׂאֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטַף נִפְטָרִים, לֹא עָלִינוּ, בְּגִיל צָעִיר, וְהַפֵּל בָּא מֵעוֹן לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, שְׂאוּכַל כָּל חֲלָקָה טוֹבָה וְכוּ'. וְלִכּוֹן, אָנִי רוֹצֵה לְשַׂרֵּשׁ אֶת נִגְעַת הַצָּרַעַת הַזֶּה מִקְהֶלֶתֵנוּ, שְׁעַל-כָּל-פְּנִים בְּד' אֲמוֹת שְׁלֵנוּ נִחְיָה בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח.): אֵימַתִּי עֵת רְצוֹן? בְּשָׁעָה שֶׁהַצְּבוּר מִתְפַּלֵּלִים. וְאִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מַה זֶה לְהַתְפַּלֵּל בְּצְבוּר, אֲנִי הֵייתֶם נִזְקָרִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, יֵשׁ לוֹ דְּבַר שֶׁבְּמִנְיָן, הֵינּוּ פְּרוֹנְסָה בְּנִקְל. וְרוֹאִים שְׂבִגְי־אָדָם מְזוֹלְזָלִים בְּתַפְלָה בְּצְבוּר מְאִיזוּ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה.

וְהִנֵּה חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יֵשׁ לָנוּ מִנְיָן וְתִיקִין, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם תְּפִלַּת הַתִּיקִין. וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מִנְיָן בְּשָׁעָה שְׁבַע, שֶׁהִיא מִנְיָן הַמְּלַמְדִים, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מִנְיָן בְּשָׁעָה שְׁמוֹנֶה, כְּדֵי לְתַפֵּס אֶת זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע לְפָנֵי שְׁעַת תְּשַׁע, שְׂאִז הוּא סוּף זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע (בֵּין בְּקִיץ וּבֵין בַּחֲרֹף, לְפִי דַעַת 'שְׁלַחַן הַטְּהוֹר'), עִם כָּל זֹאת אָנִי רוֹאֶה שְׂבָאִים אֲנָשִׁים אַחַר שְׁעַת תְּשַׁע, וּמִתְפַּלְלִים בְּיַחֲדוּת, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת זוֹ טְעוֹת גְּדוֹלָה, שְׂאִפְלוּ אָדָם כְּבָר אַחַר זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע, עַל-כָּל-פְּנִים יִשְׁתַּדְּל לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, מִדּוּעַ לֹא יִתְקַבְּצוּ יַחַד 'מִנְיָן מְאַחְרִים', לְהַתְפַּלֵּל בְּשָׁעָה תְּשַׁע?! וְאִפְלוּ שְׂאִחְרוּ יוֹתֵר, מִדּוּעַ לֹא יִתְאַחְדוּ יַחַד, וְיִתְפַּלְלוּ בְּשָׁעָה עֶשֶׂר?! אֲשֶׁר מַעֲלַת תְּפִלָּה בְּצְבוּר, אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּמוֹחֲלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו, בְּשָׁעָה שְׂאוֹמֵר: "אֲמֵן יְהֵא שְׁמָה רַבָּה", קְרִשָּׁה ו"בְּרַכּוּ".

נָא וְנָא רְאוּ לְקַבֵּעַ עֵתִים לְתוֹרָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׂאָר מֵאַתְנֵי רַק מַה שְׂאֲנוּ 'גּוֹנְבִים' בְּכָל יוֹם קָצַת מִקְרָא, קָצַת מִשְׁנָה, קָצַת גְּמָרָא, קָצַת שְׁלַחַן עֲרוּף וְכוּ' וְכוּ'. חֲמְלוּ עַל גְּשְׁמוֹתֵיכֶם, אֲשֶׁר הֵן רַעבוֹת וְצָמְאוֹת לְתוֹרָה וְלְתַפְלָה, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְנוּ ז"ל

(לקוויט-מוֹהַרְוֵן, חֶלֶק ב', סימן ח'), שֵׁשׁ מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא וּמְזוֹנָא דְגוּפָא, כְּמוֹ שֶׁהַגּוּף תּוֹבֵעַ אֲכֹל וּשְׂתִיָּה בְּכָל יוֹם, וְאִם אָדָם אֵינּוּ אוֹכֵל וְשׂוֹתֵה בְּיוֹם אֶחָד, כְּבָר מְרַגֵּשׁ חֲלָשָׁה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כִּשְׁלֹא אוֹכֵל יוֹמִים, גּוֹפוֹ נִחְלָשׁ עַד שֶׁמִּתְעַלֵּף וְכוּ', וְכַמוֹ-כֵּן וְיוֹתֵר מִכֵּן, הַנִּשְׁמָה צְרִיכָה בְּכָל יוֹם אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, שֶׁהֵם: תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְאִם יוֹם אֶחָד אָדָם אֵינּוּ מִתְפַּלֵּל אוֹ אֵינּוּ לוֹמֵד תּוֹרָה, נִשְׁמָתוֹ נִחְלָשׁת וּמִתְעַלֶּפֶת. וְלָכֵן חֲמַלּוּ עַל נִשְׁמוֹתֵיכֶם, וְכַמוֹ שֶׁאַתֶּם גּוֹזְרִים לְהֶאֱכִיל אֶת גּוּפְכֶם מֵאֲכָל גִּשְׁמִי, כֵּן תִּתְּנוּ לְנִשְׁמַתְכֶם מֵאֲכָל רוּחָנִי, שֶׁהוּא תּוֹרָה וּתְפִלָּה, אֵל תִּטְעוּ אֶת עֵצְמְכֶם, כִּי רַק זֶה יִשְׁאֵר מִכֶּם, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת, פֶּרֶק ו'): אֵין מְלוּיִם לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּר; וְכֵן אָמַר אֱלֹהֵי הַנְּבִיא (תַּנָּא דְּבִי אֱלֹהֵי רַבָּה, פֶּרֶק טו'): לְפִי שֶׁכָּל הַמְרַבֵּה שִׂיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם אֲשֶׁר מְלוּיִם אוֹתוֹ, עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ. וְאִם תִּחְקְקוּ הַיָּטֵב הַיָּטֵב אֶת זֹאת בְּלִבְכֶם וּבְדַעְתְּכֶם, אֲזַי לֹא תִטְעוּ אֶת עֵצְמְכֶם, כִּי יִמְיֵנו כֶּצֶל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ עוֹנְבִים אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלָכֵן מֵדוּעַ לֹא נַחֲשֵׁב עַל תְּכִלְתֵּנוּ הַנִּצְחִית?!

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁמְרוּ מִהַעוֹן הַחֲמוּר שֶׁל גִּזְל, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדֻרָּשׁ תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית): לֹא נִחְתֵּם גִּזְר דִּינָם שֶׁל דוֹר הַמַּבּוּל אֲלֵא בְּעוֹן גִּזְל; כִּי אֲצִלוּ יִתְבַּרְךָ מֵאֵד שְׁנוּי גִּזְל, שֶׁאָדָם גּוֹזֵל מִזוּלָּתוֹ. אֶחָד לִזְה מִהַשְּׁנַי כֶּסֶף וְאֵינּוּ מִשְׁלֵם, הוּא בְּכָלֵל רָשָׁע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לז, כא): "לִזְה רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלֵם", וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁקוֹנֶה סְחוּרָה וְאֵינּוּ מִשְׁלֵם, הָרִי הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, וְכַמוֹ-כֵּן מִי שֶׁעוֹשֶׂה עוֹל לְזוּלָּתוֹ וּמִפְסִיד כֶּסֶפוֹ, לֹא יֵאבֶה הַנּוֹי"ה סֶלַח לוֹ, וְיִצְטַרֵּךְ לְשִׁלֵּם כָּפֹל כָּפֹלִים. וְלָכֵן לָמָּה לָכֶם לְהִכְנֵס בְּצָרָה זוֹ? שְׁמְרוּ מֵאֵד לֹא לְנִגְעַ בְּכֶסֶף שֶׁל הַזּוּלָּת.

וְנֵא וְנֵא רְאוּ לְשִׁמּוֹחַ מֵאֵד עַל נַעַם חֲלָקְנוּ עַל "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁם חֲלָקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאֵנּוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל שִׂמְחָתֵנוּ, וְאֵף שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם רוֹצֶה לְרֵאוֹת שִׂיחָיו בִּינֵינוּ פְּרוּדִים וְכוּ', וְנִהְיֶה כִּשְׁלוֹן וְכוּ', עֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁלֹּא יִזְכֶּה לְרֵאוֹת דְּבָר זֶה. וְלָכֵן רְאוּ לְשִׁמּוֹחַ יַחַד,

וְלַעֲזֹר לְשָׁנִי, אֲשֶׁר רַק בְּזָכוֹת זֶה נִזְכָּה שְׂרַבְנֹו ו"ל יִשְׁרָה בִּיגִינוּ. כְּמוֹ שֶׁאָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְפָנָי שְׁנֹסַע לְאוֹמֵן לְהִסְתַּלַּק: "אִם תַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, תּוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי אֲלֵיכֶם". וְלִכֵּן עָלִינוּ לְקַיֵּם אֶת דְּבַרֵי רַבְנֵנוּ ו"ל וְלִהְיוֹתִי עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ אֶת רַבְנֵנוּ ו"ל אֲצַלְנוּ, וְנִזְכָּה לְרְאוֹת בְּמַחֲיקַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְיִתְגַּלֶּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁעָשָׂה בִּימֵי נַעוּרָיו, אִיךְ שֶׁחָטָא וְכוּ', וְלִכְלַף אֶת נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן עָקַר הַתְּקוּן הוּא רַק לְהַפְיֵךְ אֶת אֹר רַבְנֵנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַלְמוּדִים הָאֵלוּ לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן חוֹב קְדוּשׁ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, לְצִיאַת עַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם בְּשָׁבוֹעַ לְהַפְצָה, וְלְהַפְיֵךְ אֶת הַחוֹבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרַסִּים, שֶׁהֵם תְּמֻצִית דְּבַרֵי רַבְנֵנוּ ו"ל — לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אָנוּ עוֹשִׂים אֶת זֹאת בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן נַפְשָׁנוּ, רוֹחֵנוּ וְנִשְׁמָתָנוּ, וְכָל מִי שֶׁזוֹכֶה לְקָרֵב אֶת אַחֲרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

וּמִפְּאֵת טְרֻדוֹתֵי הַרְבּוֹת, הַהִכָּרַח לְקַצֵּר בְּמָקוֹם שְׂרָאוּי לְהֶאָרִיךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם הַצְּלָחָה רַבָּה...

כּא ב.

בְּעֶזְרַת מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר וְיֵרָא, י"ד חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלֵלִיוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּ"יבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַנּוֹי"ה עָלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְלִיֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיִּקְרִים! תְּחַזְּקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּמַדַּת הַשְּׂמֻחָה, שֶׁמֵּאֵד מְאֹד הִזְהִינוּ רַבְנֵנוּ ו"ל עַל זֶה בְּיֹתֵר מֵהַכָּל, וְאָמַר: תַּכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, הוּא פּוֹרֵץ אֶת כָּל הַגְּדָרִים

שָׁבְנָה סְבִיבוּ הַסְּמ"ךְ-מ"ם. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם בַּפְּעַל מִמֶּשׁ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְתַעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שֶׁשׁ וְשִׁמְחַת תְּמִיד, וְתִהְיֶה בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב שֶׁבָּא מִשִּׂמְחָה, כִּי מֵה יִתְרוֹן לְאָדָם שִׁיִּסְתוֹבֵב עִם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, הֲלֹא יִמִּינוּ וּשְׂנוֹתֵינוּ הֵבֵל, וְהַכֵּל עוֹבֵר כְּצֵל צְפוֹר הַפּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר, וְלָמָּה וּבְשִׁבִיל מֵה לְחִיּוֹת חַיִּים מְרוֹרִים וְעֲצוּבִים, בְּשַׁעַת שִׁיְכוּלִים לְבָלוֹת כָּל יוֹם וַיּוֹם עִם שִׁמְחָה וּמַצַּב רוּחַ טוֹב. וְעוֹד זֹאת לְהִתְחַלֵּק בְּשִׁמְחָתוֹ גַּם עִם אַחֵרִים, אֲשֶׁר זֶה הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוֹלָה — לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ לְעוֹדֵד וּלְשִׁמְחַת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל הַמְּנַחִים בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית, וּמְסֻתוֹבְבִים בְּמְרִירוֹת וּבִיֵּאוֹשׁ וּבְעֲצוּבוֹן, אֲשֶׁר הַסְּמ"ךְ-מ"ם מְסַבֵּב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּסִבּוּבִים כְּאֵלוֹ, עַד שִׁיִּחְשַׁב שֶׁאֵין לוֹ כְּבוֹד שׁוֹם עֲצָה, וְאֵין לוֹ שׁוֹם תַּקְנָה וְתוֹחֶלֶת מִחַיָּו, וְעַל-יָדֵי שִׁמְפִּיחִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים, וּמְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים אוֹתָם, וּמְכַנְיְסִים בָּהֶם תַּקְנָה וְשִׁמְחָה, אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁזָּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹכָה לְהִקְרָא עַל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בַּפְּעַל מִמֶּשׁ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּלְשִׁמְחַת אַחֵרִים בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִזּוּ מְבֹטָח לוֹ שֶׁהוּא בֵּן עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה אֵלָיְהוּ הַנְּבִיא לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה עַל שְׁנֵי הַבְּדַחְנִים, שֶׁשִּׁמְחוּ וְחִזְקוּ אֲנָשִׁים, וְעָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה זָכוּ לְקַבֵּל עוֹלָם הַבָּא (תַּעֲנִית ז.), כִּי דְבָר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מִהַכֵּל — כְּשֶׁזּוֹכִים לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל הִירוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְכוּ', אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחֹז בְּזֶה!

מָה אָמַר לָכֶם, אַחֵי וְרַעֲי הַקְּרִים! רָאוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה בְּעוֹלָם צְרִיכִים חִזּוֹק חֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שַׁעַת, וּבְכַרְט מִי שֶׁעוֹסֵק עִם רַבִּים, הוּא צְרִיךְ חִזּוֹק יוֹצֵא מִהַכָּלֵל, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת בְּעֲצָמְכֶם חֲזָקִים, וְעַל-יָדֵי-זֶה תּוֹכְלוּ לְחִזּוֹק גַּם אַחֵרִים. וְעַקֵּר הַחִזּוֹק תִּקְבְּלוּ מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הֵם מְלֵאִים חִזּוֹק, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁמְתֵמִיד בָּהֶם תְּמִיד, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מֵהֶם, כְּאֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁרַק טַעַם טַעַם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יוֹדֵה עַל זֶה. וְיִדוּעַ אֵיךְ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה, שֶׁנִּתְמַיֵּד בְּסְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וּבְכַפְרוֹשׁ אָמַר, שֶׁעַל-יָדֵי סְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים יְכוּלִין לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל

(חיי-מוהר"ן), אשרי מי שיִתמיד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִהְיוּ לוֹ דְבוּרִים לְחֻזֵק וּלְאַמֶּץ אַחֲרֵים.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִתְפַּלֵּל עַל כְּלַכְּם, שְׁתַּמִּיד תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וּתְשַׂמְחוּ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, ט"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה מִתְפַּעֵל מִזֶּה שְׁפִתַּח אֶת פִּי הַטָּמֵא, וְדַבֵּר עֲלֶיךָ כֹּל דָּבָר אֲסוּר וְכוּ', הֲרֵי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן לח) עַל הַפְּסוּק (תהלים עג, ט): "שְׁתוּ בַשָּׁמַיִם פִּיָּהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהְלֹךְ בְּאַרְץ". כִּי עַכְשָׁו נִתְפַּשֵּׁט הָאֲפִיקוֹרְסוֹת שֶׁהִתְרָה הַרְצוּעָה לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצְּדִיקִים וְעַל כָּל יְרֵאֵי הַשֵּׁם. וְהוּא כְּמוֹ מִי שְׁפוּשֵׁט לְשׁוֹנוֹ נִגְדַּת כָּל הָעוֹלָם, שְׂאֵינּוּ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל הָעוֹלָם; וּבְאַמַּת זוֹ הָאֲפִיקוֹרְסוֹת הוּא נִגְדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ, אִךְ שֶׁהֵם בּוֹשִׁים לְדַבֵּר בְּפִיָּהֶם עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עַל-כֵּן הֵם מִתְפַּכִּין אֲפִיקוֹרְסוֹת שְׁלָהֶם לְדַבֵּר עַל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ "שְׁתוּ בַשָּׁמַיִם פִּיָּהֶם", שְׁבְאַמַּת מִזֶּה שְׂמִדְבָרִים בְּפִיָּהֶם, הוּא בְּאַמַּת לְמַעְלָה בַשָּׁמַיִם, כִּי עַקֵּר דְבָרֵיהֶם נִגְדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ כְּבִיכּוֹל, אִךְ "לְשׁוֹנָם תִּהְלֹךְ בְּאַרְץ", שְׂמַחַמַת שְׂבוֹשִׁים לְדַבֵּר בְּפִיָּהֶם נִגְדוּ יִתְבַּרֵךְ, עַל-כֵּן לְשׁוֹנָם תִּהְלֹךְ בְּאַרְץ, שְׂפוּשֵׁטִין לְשׁוֹנָם נִגְדַת הָעוֹלָם, אֲבָל בְּאַמַּת "שְׁתוּ בַשָּׁמַיִם פִּיָּהֶם"; וְלִכֵּן אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבְּעוֹלָם, תִּתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ וּבְאַמוּנַת חֻכְמִים בְּרַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׁרָה, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֹז, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִהַבְּזִיחוֹת וְהַחְרוּפִין שֶׁהֵם מְנַת חֲלָקְךָ, כִּי רַבְּנוּ ו' לְגֻלָּה לָנוּ (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ו'): עֲקַר הַתְּשׁוּבָה — יִשְׁמַע בְּזִיווֹנוֹ יְדָם וְיִשְׁתַּק; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֹא תִגִּיב וְלֹא תַעֲנֶה וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבָר, רַק לְשִׁתְּךָ. וְאָמַר רַבְּנוּ ו' ל' (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן עז): כְּשֶׁתִּשְׁמַע חֲרָפְתְּךָ וְתִשְׁתַּק, תִּזְכֶּה שְׂיַעֲנֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקִשְׁתְּךָ; וְאָמַר (שָׁם, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן פו): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ חֲרָפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ רַבּוֹת רְעוֹת שֶׁהֵיוּ רְאוּיִין לְבּוֹא עָלָיו; וְאָמַר (שָׁם, סִימָן כט): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ חֲרָפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק — נִקְרָא חֲסִיד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אֶת נַפְשׁוֹ; וְאָמַר (שָׁם, אוֹת הַמִּתְקַת דִּין, סִימָן פד): עַל-יְדֵי שְׁתִּיקָה — נִמְתַּק הַדִּין. וְאָמַר (שָׁם, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן טז): כְּשֶׁמְחַרְפִּים אוֹתְךָ וְאַתָּה שׁוֹתֵק, תִּזְכֶּה לְהִבִּין תְּרוּץ עַל קִשְׁיוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְרוּחַ בִּינָה.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁזֹּכֵה לְקַיֵּם אֶת זֹאת, וְאֵז יִזְכֶּה לְהִיּוֹת אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַפֶּסֶא, דְּהֵינּוּ שְׂיִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז יִרְאֶה שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא פֶּסֶא לְגַבִּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה טו): "כֹּה אָמַר הַנְּיָ"ה, הַשָּׁמַיִם פֶּסֶאִי וְהָאָרֶץ הִדָּם רַגְלִי" וְגו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא ה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה, י"ז חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר ויזרח לגצה נצחים.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה להתחזק, פי בזה העולם צריכים הרבה התחזקות בכל יום ויום, ולכן חזק ואמץ למסר את נפשך על מדת השמחה, פי דע לך, ששמחה זו המדרגה הכי עליונה שאדם צריך לזכות אליה, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, בידוע שלבו שלם עם אלקיו, ואצלו יתברך שרויה רק השמחה, כמו שכתוב (דברי-הימים-א' טז): "עו וחדוה במקומו", ומובא בזהר (תצוה קפד): תא חזי עלמא תתאה קימא לקבלא תדיר [בוא וראה העולם הזה עומד לקבל תמיד], והוא אקרי אבן טובא [והיא נקראת אבן טובה, כמו אבן מושכת שנקראת מגנט], ועלמא עלאה לא יתיב ליה אלא כגונא דאיהו קימא [והעולם הבא לא נותן אלא כמו שמכינים את עצמו מלמטה], אי איהו קימא בנהירו דאנפין מתתא [אם נמצאים תמיד בפנים שמחים מלמטה], כדין הכי נהירין ליה מעילא [כך מאירים לו מלמעלה אור וזיו וחיות ודבקות וכו'], ואי איהו קימא בעציבו [אבל אם אדם עומד בעצבות ובמרה שחורה], יתבין ליה דינא בקבליה [אזי ממשיך על עצמו דינים], כגונא דא (תהלים ק, ב): "עבדו את הויה בשמחה", חדוה דבר נש משיך לגביה חדוה אחרא עלאה [השמחה של אדם בזה העולם, מושכת עליו שמחה מעולם הבא], הכי נמי האי עלמא תתאה, כגונא דאיהי אתערת הכי אמשיך מלעילא [כך הוא העולם הזה, כפי שאדם מתנהג בזה העולם, כך ממשיך על עצמו מעולם הבא]. ולכן כשאדם רק בשמחה, ומכריח את עצמו כל הפחות להיות בשמחה, על-ידי-זה הוא ממשיך על עצמו שמחה מעולמות העליונים.

וְלִכְּנֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּן! וְאִךָ שְׁאֲנֵי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עִם כָּל הַפְּחוֹת, וְאִז תִּרְאֶה שְׂפָל מִזֶּלְךָ יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. הַלֵּוּאֵי שֶׁתִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּוּ בְּלִבְךָ!

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִי שְׁאֲנֵי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיִּי-שָׁרָה, י"ח חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

זְכוֹר גַּם תִּזְכֹּר, שְׁאֲדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִחְשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִז כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ יִלְכוּ כְּבָר בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרֵי, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב): מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מֵלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְאֶפְלוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק גַּם-כֵּן כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צו, ג): "סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ", שְׁאֶפְלוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ צוֹעֵק תָּמִיד, וְקוֹרָא וּמְרַמֵּז לְאָדָם שֶׁיִּקְרַב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יִקְרַב אוֹתוֹ בְּרַחֲמִים וּבְאַהֲבָה וּבְחַפְזָה גְּדוּלָּה. וְזֶה שֶׁהָאָדָם נִתְלַהֵב לְפַעֲמִים בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ, וּמִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוֹת וּבְחֻשֵׁק גְּדוּל, וְתְּפִלָּתוֹ שְׁגוּרָה וּמְרַצָּה בְּפִיו, זֶהוּ אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, שֶׁכְּבִיכּוֹל נִתְלַבֵּשׁ בּוֹ, וְקוֹרָא אוֹתוֹ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי זוֹ הַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁהָאָדָם מִתְלַהֵב בְּתְּפִלָּתוֹ, זֶה בְּחִינַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, כְּבִיכּוֹל, בְּחִינַת (דְּבָרִים י, כא): "הוּא תְּהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹקֶיךָ", שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ הַתְּהִלָּה וְהַתְּפִלָּה; וְלִכְּנֵן הַדְּבָק אֶת

עצמך בו יתברך, ותמיד תציר לפני עיניך, שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואז תשמע איה ש'הקדוש-ברוך-הוא קורא אותך מכל דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא ז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה, י"ח חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אי אפשר להסביר לבני-אדם מה זה לחטף בכל יום דף גמרא, ומי יתן, שתתחיל ללמד בכל יום את הדף היומי, אשר אנשי שלומנו היקרים בערי פולנייה, כלם קבלו על עצמם ללמד בכל יום את הדף היומי, פי הרב רבי מאיר שפירא ז"ל התפלל בין אנשי שלומנו בראש השנה אצל הקבוץ הקדוש שלנו, וכן מסר לאנשי שלומנו את אולם הישיבה הגדולה שלו בלובלין, וכלליות אנשי שלומנו היקרים התפללו שם בכל ראש השנה בעת שלא יכלו לנסע לאומן. ואמר הרב החסיד המפא"ר רבי יצחק ברייטער ז"ל הי"ד, שאף אחד אינו יודע, שאת המתנה הזאת, שיכנס בו רעיון של הדף היומי, נתן לו רבנו ז"ל מתנה בשביל שקרב את אנשי שלומו [וימה שאחר-כך תפסו את זה איזו מפלגה וכו', כאלו זה הרעיון שלהם וכו', הפל הכל הבליים, אין להם שום שיכות לזה]. ולכן תשתדל מאד מאד ללמד בכל יום את הדף היומי, פי דף גמרא ביום זה חיות לגפוש, ואשרי מי שחזק בלמוד דף גמרא בכל יום, שזה ישמר אותו מכל רע, וימשיך עליו את הארבעה מלאכי השמירה, שהם ראשי תבות ג'מ'ר'א' — ג'בריא'ל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריאל, ואפלו רק בגרסא — לגרס את הדף, זה יתן לך ספוק נפשי מאד, ואפלו ללמד בלי הבנה, זה יעזר לך, וכן בחג ובחל המועד תהיה חזק בזה מאד מאד, כי תכל על כל יום

שְׁעוֹבֵר בְּלִי לַמוֹד דָּף גְּמָרָא, שְׁזָה שְׁמִירָה לְאָדָם, וּמַדְבִּיק אוֹתוֹ אֶל הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְאִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם, שְׁגוֹרָס וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, שְׂאֵז מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ צְלָם אֱלֹקִים. וְלִכֵּן תְּהִיָּה חֲזַק מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו — לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא אֶפְל בְּגֵרָסָא, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יט): לְעוֹלָם לִיגְרִיס אִינִישׁ וְאָף עַל גַּב דְּמִשְׁפַּח, וְאָף עַל גַּב דְּלָא יָדַע מְאִי קָאָמַר, שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים קיט, כ): "גְּרָסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה", וּמוּבָא בַּזֶּהַר (קְדוּשִׁים פה): וּמֵאֵן דְּתִיאוּבְתִיָּה לְמַלְעֵי בְּאוּרִיתָא [וְיִמִּי שְׁיִישׁ לוֹ רְצוֹן לְלַמֵּד תּוֹרָה] וְלֹא אֲשַׁכַּח מָאֵן דְּיֹולִיף לִיָּה [וְלֹא מוּצֵא מִי שְׁיִלְמַד אוֹתוֹ], וְהוּא בְּרַחֲמֵימוּתָא דְּאוּרִיתָא לְעֵי בָּהּ [וְהוּא מְרַב אֲהָבָה לּוֹמֵד תּוֹרָה], וּמְגַמְגֵּם בָּהּ בְּגַמְגוּמָא דְּלָא יָדַע [וּמְגַמְגֵּם בַּלְמוּד, וְאִינוּ מִבִּין מַה שְׁלוּמַד], כָּל מְלָה וּמְלָה סְלָקָא [כָּל מְלָה וּמְלָה עוֹלָה לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם], וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדִי בְּהִיא מְלָה [וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁמַח עִם הַמַּלְאִים שֶׁהוּא גּוֹרָס], וְקַבִּיל לָהּ וְנִטַּע לָהּ סַחְרִינִיָּה דִּיהוּא נַחְלָא [וּמְקַבֵּל אוֹתָם מַלְאִים, וְנוֹטַע מִזָּה אֵילָנוֹת סְבִיב עַל נַחַל הָעֵלְיוֹן], וְאֵתְעִבִּידוּ מֵאֵלִין מֵלִין אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאֶקְרוּן עַרְבֵי נַחַל [וְנַעֲשִׂים מֵאֵלוּ הַמַּלְאִים שְׁמַגְמָגֵם בַּתּוֹרָה, אֶפְלוּ שֶׁהוּא אֵינוּ מִבִּין, אֵילָנוֹת גְּדוֹלִים, וְנִקְרְאִים עַרְבֵי נַחַל]. מְכַל זָה רּוֹאִים אֶת מַעְלַת הָאָדָם שְׁזוֹכָה אֶפְלוּ לְגַמְגֵּם בַּתּוֹרָה, אִיף שְׁזָה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב לְמַעְלָה.

וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת חֲזוּקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, וְזָה יִצִּיל אוֹתְךָ מְכַל רַע. וְאִנִּי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְטוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית שְׁתַּצִּית אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאִנִּי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ תְּמִיד, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, י"ח חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, שְׂאֵתָה עוֹזֵר לְעֵנִיִּים, כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵד, סִימָן ט'): הָעֵנִי הַזֶּה עוֹמֵד עַל פִּתְחֶךָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד עַל יְמֵינוּ, דְּכָתִיב (תְּהִלִּים קט): "כִּי יַעֲמֵד לִימִן אָבִיוֹן", אִם נִתְּתָ לּוֹ — דַּע, מִי שְׁעוֹמֵד עַל יְמֵינוּ, נוֹתֵן לְךָ שְׂכָרְךָ. וְאִם לֹא נִתְּתָ לּוֹ — דַּע, מִי שְׁעוֹמֵד עַל יְמֵינוּ פּוֹרֵעַ מִמֶּךָ, דְּכָתִיב (שם): "לְהוֹשִׁיעַ מִשׁוֹפְטֵי נַפְשׁוֹ"; וְאָמְרוּ (תַּנְחוּמָא מְשַׁפְּטִים): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נַפְשׁוֹ שֶׁל עֵנִי הִיְתָה מְפֹרָפֶסֶת לְצֵאת מִן הָרָעַב, וְנִתְּתָ לּוֹ פְּרִינְסָה, וְהִחַיֵּיתָ אוֹתוֹ, חַיִּיךָ שְׂאֵנִי מִחֲזִיר לְךָ נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ, לְמַחֵר, בְּנֶדֶךְ אוֹ בַתֶּךָ בְּאֵין לִידֵי חֲלֵי וְלִידֵי מִיתָה, וְאֶזְכֶּר אָנִי לָהֶם אֶת הַמַּצּוּהָ שְׁעֲשִׂיתָ עִם הָעֵנִי, וּמַצִּיל אָנִי אוֹתָם מִן הַמִּיתָה, הָיִי (מְשָׁלִי י"ט): "וּגְמוּלוֹ יִשְׁלַם לּוֹ", שְׂאֵנִי מְשָׁלֵם לְךָ נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ; וְלִכֵּן חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּמַצּוּהָ רַבָּה זוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, י"ט חֲשׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה שְׂשָׂאֵלָת אוֹתִי בְּעֵנִין לְתַת שֵׁם וְכוּ', זָכֹר מָה שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צה): דַּע, שְׂהַשֵּׁם שְׁנוֹתָנִין לוֹ לְאָדָם הוּא לְפִי

הפְּעֵלָה שֵׁישׁ לוֹ לְאָדָם לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם, וַיֵּשׁ אֶחָד שְׁעוֹשֵׂה הַפְּעֵלָה שָׁלוֹ בַּחֲצֵי שָׁנִים שֵׁישׁ לוֹ, וְצָרִיף לְקִרְאָה לוֹ שֵׁם אַחֵר, דִּהְיִינוּ שֵׁם חֲדָשׁ. כִּי הַשֵּׁם שְׁנוֹתֵנִין לְאָדָם הוּא לְאַחַר מוֹתוֹ לְבוֹשִׁין שָׁלוֹ, כִּי הַשֵּׁם הוּא בַּחֲנִינָה לְבוֹשִׁין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵב, ח): "אֲנִי הִנְיִי"ה הוּא שְׁמִי וַיְכַבְּדֵי" וְגו', 'כְּבוֹדֵי' הִיא בַּחֲנִינָה לְבוֹשִׁין, כִּי (שְׁבַת קִיג): 'רַבִּי יוֹחָנָן קָרָא לְמַאֲנִיָּה מְכַבְּדוֹתָא'.

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא הִנְיִי"ה, כִּי בְּשֵׁם הִנְיִי"ה נִתְהוּוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת, עַל שֵׁם הָיָה, הוּוּה וַיְהִיָּה, אֲבָל לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת אֵין לוֹ שֵׁם, כִּי לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ, וְזֶהוּ (תְּהִלִּים קלח, ב): "כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שִׁמְךָ אִמְרַתְךָ". 'אִמְרַתְךָ' זֶה הַפְּעֵלָה, כִּי 'בְּמַאֲמָר נִבְרָא הָעוֹלָם' (אֲבוֹת ה, א), דִּהְיִינוּ הַפְּעֵלָה. הִינּוּ לְפִי הַפְּעֵלוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, הוּא גְדוֹל מִכָּל הַשְּׁמוֹת שֵׁישׁ לוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת אֵין לוֹ שֵׁם כָּלֵל, וְזֶהוּ: "כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שִׁמְךָ אִמְרַתְךָ"; וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר אֵילוֹ שְׁמוֹת נוֹתָנִים, כִּי לְשֵׁם יֵשׁ מִשְׁמְעוֹת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְלֹא כְּמוֹ הַיּוֹם הַפּוֹשְׁעִים וְכוּ', שְׁנוֹתָנִים שְׁמוֹת בְּדוּיִים מְהֻאָצְבֵע, כְּמוֹ: טל, שַׁחַר, אֶבֶן וְכוּ' וְכוּ', כִּי הֵם רוֹצִים לְהוֹצִיא אֶת מִשְׁמְעוֹת הָאָדָם, כְּאִלוֹ אֵין לוֹ שְׁיִכוּת לְרוּחַנִיּוֹת עֶפְרָא לְפּוֹמִיָּהוּ. וְלִכֵּן צְרִיכִים הָעֶקֶר לְתַת שֵׁם תַּנְכּ"י, אוֹ שְׁמוֹת שֶׁל צַדִּיקִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שְׁתַּהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא י

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חֵי-שְׁרָה, י"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אל תאמר שַׁנְפִּלְתָּ כְּכֹר בִּירִידָה כְּזוֹ, שְׂאִינְךָ יְכוּל לְצֵאת מִזֶּה וְכוּ' וְכוּ', זְכוּר תִּזְכֹּר שְׂאִין דְּבַר כְּזֶה כְּאֵלוֹ אֵין לְךָ בְּחִירָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קי): כְּשֵׁאִישׁ אָחֵד שָׂאל אוֹתוֹ כִּיצַד הִיא הַבְּחִירָה, הַשִּׁיב לוֹ בְּפִשְׁטוּת, שֶׁהַבְּחִירָה הִיא כִּיזָד הָאָדָם בְּפִשְׁטוּת, אִם רוּצָה — עוֹשֶׂה, וְאִם אֵינוֹ רוּצָה — אֵינוֹ עוֹשֶׂה. וְכַתֵּב מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: רְשָׁמְתִי זֹאת, כִּי הוּא נִצְרָךְ מְאֹד, כִּי כַּמָּה בְּנֵי-אָדָם נְבוֹכִים בְּזֶה מְאֹד, מַחֲמֵת שֶׁהֵם מְרַגְּלִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבְדַרְכֵיהֶם מִנְּעוּרֵיהֶם מְאֹד, עַל-כֵּן נִדְּמָה לָהֶם שְׂאִין לָהֶם בְּחִירָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאֵינֶם יְכוּלִים לְשַׁנוֹת מַעֲשֵׂיהֶם. אָבֵל בְּאֵמֶת אֵינוֹ כֵּן, כִּי בּוֹדָאֵי יֵשׁ לְכָל אָדָם בְּחִירָה תָּמִיד עַל כָּל דְּבַר, וְכִמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה עוֹשֶׂה, וְהֵבֵן הַדְּבָרִים מְאֹד.

וְלָכֵן תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְּךָ, וּתְקַיֵּם אֶת זֶה, וְאָז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלֹתֵי שְׂאִינִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא יא

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיִּי-שָׁרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְחַ.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֵס וְחַמֵּל עַל נַפְשְׁךָ, וְאֵל תֹּאמַר דְּבַר כְּזֶה, שְׂאָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה

מִמֶּנּוּ, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן יט): נִכְסֵפֵי מֵאֵד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהְיֶה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כֶּף וְכֶף בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכִיּוֹצֵא. וְאָמַר, שְׂאֵפְלוֹ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקִּדְשָׁה מֵאֵד, שְׁנֹלְכָדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה עַד שְׂרָגִילִין בְּעִבְרוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה גְּדוֹל כָּף, עַד שְׂיִכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעִבְרוֹת שְׂרָגִילִין בָּהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֵזֶק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כֶּף וְכֶף, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, בְּיָדָאֵי יִזְכּוּ לְצִאֵת מִמִּצְוֹדָתָם הַרָעָה, עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוֹל מֵאֵד. וְאַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂכָל עֶקֶר מְגַמְתוֹ וְחִפְצוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הִיָּה תְּמִיד רַק לְעִבְדוֹת וְעֲשִׂיּוֹת שֶׁל קִדְשָׁה, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, רַק שְׁנַעֲסֶק תְּמִיד בְּעֲשִׂיּוֹת שֶׁל קִדְשָׁה בְּפִשְׁטוּת, דְּהֵינּוּ לְהַרְבוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְלַעֲשׂוֹת מְצוּוֹת הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם, וְלְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים תְּמִיד, וְהַכֵּל בְּפִשְׁטוּת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל. וְהִזְהִיר מֵאֵד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְהַרְבֵּה מֵאֵד לְדַבֵּר עִמּוֹ מִזֶּה מַעֲנִין שְׂמִיָּחָה; וְלִכֵּן אֶף אֶחָד שְׂלֹא יִבְלָבֵל לָךְ אֶת הַמַּחַס כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתַקְנָה מִמֶּנּוּ, רַק תַּקְנִים אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוּת וּבְפִשְׁטוּת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וּמִקְבֵּל בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂכָף וְכָף סוֹכֵב עַל ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, כִּי מִי שְׁלוֹמֵד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרָע שְׁלוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין מ.ב.): בְּמִי אֵתָּה מוֹצֵא מְלַחֲמָתָה שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁשׁ בִּידוֹ חֲבִילוֹת שֶׁל מְשֻׁנָּה. וּמוֹבָא (מִדְּרַשׁ תַּלְפִּיּוֹת), שְׂאֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פֶּתַחוֹ שֶׁל גֵּיהֵנוֹם, וּמִי שֶׁהַרְבֵּה לְלַמֵּד מְשֻׁנְיּוֹת, אֵינּוּ מַנִּיחוֹ לְהַפְגִּס שָׁם. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂיִגְרַס בְּכָל יוֹם כְּפָה וְכַמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, שֶׁהוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, כִּי מְשֻׁנָּה אוֹתִיוֹת נְשַׁמָּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ תְּמִיד, שְׂתַהַיֶּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא יב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי-שָׂרָה, כ' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּמְסֵר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ לְהִכָּל, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן כ'): כְּשֶׁהָאָדָם כָּל הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה, אֲזִי בְּנִקְלָל לוֹ לְיַחַד לוֹ שְׂעָה בַּיּוֹם לְשִׁבֵּר אֶת לְבוֹ, וְלִשְׂיַח אֶת אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל כְּשֵׁיִשׁ לוֹ עֲצָבוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, קָשָׁה לוֹ לְהִתְבּוֹדֵד וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ. וּכְבָר יְדוּעַ אֵיךְ שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ו"ל, כְּמָה הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ תָּמִיד, וּבִיּוֹתֵר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְשִׁצְרִיכִין לְהִכָּרִיחַ עֲצָמוֹ בְּכֹל כַּחוֹתָיו לְזִכּוֹת לְשִׂמְחָה. וְאָמֵר, פִּי לְזִכּוֹת לְשִׂמְחָה, זֶה קָשָׁה וְכָבֵד לְאָדָם יוֹתֵר מִשְּׂאֵר כָּל הַעֲבוּדוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שְׁתַּהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ג חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חָבֵל מְאֹד שְׁתַּבְּלֶה אֶת הַזְּמַן הַיְקָר שֶׁלְךָ בְּשִׂטּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאָמֵר הַחֲכָם: "הַזְּהַר מִן הַזְּמַן, פִּי הוּא אוֹיֵב רַע מְאֹד", אֵינְ עוֹד דְּבָר

שְׁהוּרִס אֶת הָאָדָם מְלֻלְכַת בְּטֵל, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדִי שְׁעֵמוּם (שְׁגֵעוֹן) וְלַיָּדִי זְמָה, וְלִכֵּן תִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד עֶסוֹק בְּמִשְׁהוֹ, וְזֶה יָבִיא לְךָ יִשׁוּב הַדַּעַת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ג חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... נִרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, שְׁלֵא יִטְעֶה אוֹתוֹ הַיִּצָּר הַרָע, כִּי כֵן אָמַר מוֹהֲרֵנוֹת ו"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, הַלְכָה ג', אוֹת ב'), אֲשֶׁר בְּאַמַּת עַל-פִּי-רֹב הָעֵקֶר מֵהַשָּׂאִין הָאָדָם מִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵינוֹ חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהַמְּנִיעָה מִחֲמַת הַתְּגַבְרוֹת תְּאֹת הַגּוֹף וְכו', אֲבָל גַּם זֶה הִיא מְנִיעָה גְדוֹלָה מְלֵה-תְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ בְּשִׁבִיל רְבוּי תְּבַעֲרַת הַלֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁבוּעַר חוּץ מִהַמְּדָה, כִּי בּוֹדָאִי אִם נִתְפָּס אֵינָה אָדָם שֶׁהוּא בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא נִזְרָקָה בּוֹ עֲדִין אֶפִיקוֹרְסוֹת וּמִינּוֹת וְכו', אִם נִשְׂאָל אוֹתוֹ אִם הוּא חֲפִץ בְּתִשׁוּבָה, לְחֹזֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בּוֹדָאִי הַכֹּל יִשִּׁיבוּ פֶה אֶחָד, שְׁרוּצִים מְאֹד מְאֹד לְשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִתְגַּעְגְּעִים לְזֶה מְאֹד מְאֹד יָמִים וְשָׁנִים, וְגַם אִם נִשְׂאָל אוֹתוֹ — אִם רוּצָה לַעֲשׂוֹת אֵינָה דְּבַר בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדִי לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּגוֹן: לְלַמַּד דָּף גְּמָרָא אוֹ לְתַן פְּרוּטָה לְצַדֻּקָה, אוֹ לִילֵךְ לְטַבֵּל בַּמְקוּנָה, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה מִדְּבָרִים הַמְקַדְּשִׁים אֶת הָאָדָם, בּוֹדָאִי יִשִּׁיב בְּפֶה מְלֵא: "הֵן", כִּי בּוֹדָאִי אֲנִי

רוצה לעשות בכפלים, אפלו כפל כפלים מכל זה, ובלבד שיועיל לי, כי אני יודע, שכל זה אינו מועיל לי לפי עצם רבוי הפגמים והחטאים שפגמתי נגדו יתברך, ומחמת זה שנדמה לו, שכל זה לא יועיל לו, על-כן אינו עושה כלל וכו', עין שם באריכות, איך שמשביר, שאדם אינו מאמין, שעם פרוטה לצדקה, מדביק נשמתו באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי טבילת מקנה, הוא מטהר את נשמתו, ועל-ידי דף גמרא, הוא ממשיך על עצמו כל החסדים שבעולם, כי מרב חלישות הדעת וקטנות המחין, נדמה לאדם שפבר לא יועיל לו כל אלו הדברים, כי הוא גפל כל-כך בנוקבא דתהומא רבא, עד שאבד מנוס ותקנה ממנו וכו' וכו'. ולכן אינו עושה כלום, וזה מה שאני מבקש כמעט יום יום מאנשי שלומנו, שילמדו דף גמרא מסדרת דף היומי, שזה יציל אותו מכל רע, אפלו שילמד את זה בגרסא, ומכל שכן שיכניס כל יום כמה פרוטות ממש לצדקה, שזה עושה רעש גדול בשמים, פה בזה העולם כמה פרוטות זה כלום, אבל למעלה בשמים זה דבר גדול מאד.

אני מאד מקנה, שתחדיר את הדברים האלו לתוך לבך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא טו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ג חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמור לא להפגס בחובות, כי פבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קכב), שאם לא הנה ממתין בבטחון לשיועת השם,

כָּבֵד הָיָה אִישׁ נוֹסֵעַ וּמְטַלְטֵל כָּמוֹ כָּל הַנוֹסְעִים וּמְטַלְטְלִים עִצְמָם
בְּשִׁבְלֵי הַפְּרָנְסָה כְּנֶהוּג עֲכָשׁוּ. וְהַפְּנֹנָה, כִּי אָמַר זֹאת לְעִנְיָן הַנְּהַגְתָּ
הַבַּיִת בְּפְרָנְסָה וּמְלַבּוֹשִׁים, וְשָׂאָר צְרִיכֵי הַבַּיִת, שְׁעַל-פִּירֹב חֶסֶר
לְאָדָם הַרְבֵּה. כְּגֹוֹן: לְזֶה חֶסֶר מְלַבּוֹשׁ פָּשוּט, וַיֵּשׁ שְׁחֶסֶר לָהֶם
מְלַבּוֹשִׁים חֲשׂוּבִים אוֹ דִירָה וְכוּ', שְׁצָרִיכִין לְהִמָּתִין לִישׁוּעַת הַשֵּׁם
וְלִבְלֵי לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה (עֲרוּבֵין יג:), לְמַלְאוֹת הַחֶסֶר וְתַכְף-וּמְיָד, רַק
צְרִיכִין לְהִמָּתִין עַד יִרְחֹם הַשֵּׁם. וְאָמַר רַבֵּנוּ וַיֵּלַע עַל עִצְמוֹ, שָׂאֵם לֹא
הָיָה מִמֵּתִין, כְּגֹוֹן: כְּשֶׁהָיָה חֶסֶר לוֹ אֵיזָה דְבָר, אִם הָיָה דוֹחֵק אֶת
הַשְּׁעָה, שְׁיִהְיֶה דוֹקָא תַכְף, הָיָה צָרִיף לְלוֹוֹת לְעִצְמוֹ וְלִהְיוֹת בְּעַל
חוּב, עַד שְׁהָיָה מְכַרְחַח לְהִיּוֹת נוֹסֵעַ וּמְטַלְטֵל. כְּמוֹ שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים עִנְיָן
הַנוֹסְעִים, שְׁהֵם מְכַרְחִים תְּמִיד לְסַע עַל הַמְּדִינָה, מִחֲמַת שְׁהֵם תְּמִיד
בְּעַלֵי חוּבוֹת. וְעִנְיָן זֶה צְרִיכִים לִידַע מְאֹד, וְצְרִיכִין לְלַמֵּד עִצְמוֹ
לְהַרְגִיל אֶת עִצְמוֹ בְּזֶה מְאֹד. כִּי לְכָל אָדָם חֶסֶר הַרְבֵּה, אֲפֹלוּ בְּעַלֵי
בַּתִּים וְעַשִׁירִים גְּדוֹלִים, מְכָל שְׁכָן מְקַבְּלִים אֲפֹלוּ הַחֲשׂוּבִים
וְהַגְּדוֹלִים. וְצָרִיף לְזֶה לְהִסְתַּפֵּק בְּמַעוֹט, וְלִהְנַהֵיג בֵּיתוֹ כְּפִי הַשְּׁעָה
וְהַזְמָן. וְאִם נִדְמָה לוֹ שְׁצָרִיף מְלַבּוֹשׁ אוֹ לְאַשְׁתּוֹ וּבְנִיּוֹ, אִף עַל פִּי
שְׁמְכַרְחַח לוֹ, וְאֵל יִדְחֵק הַשְּׁעָה לְלוֹוֹת וְלִהְקִיף וְלִהְיוֹת בְּעַל חוּב, אִף
יִמָּתִין עַד שְׁיָבֹא עֵתוֹ. וְטוֹב לְסַבֵּל דַּחֵק אֲפֹלוּ בְּמִזְזוֹנוֹת וְכָל שְׁכָן
בְּמְלַבּוֹשִׁים וְדִירוֹת וְכוּ', וְלֹא לְהִיּוֹת בְּעַל חוּב. וּמוֹטָב שְׁיִהְיֶה בְּעַל
חוּב לְעִצְמוֹ אוֹ לְבְנֵי בֵיתוֹ בְּמְלַבּוֹשִׁים מְלֵהִיּוֹת בְּעַל חוּב לְהַחְנִנֵי
אוֹ לְאַחֲרִים. כִּי בְּכָל עִנְיָנֵי פְּרָנְסָה צְרִיכִין לְהִמָּתִין עַד שְׁיָבֹא עֵתוֹ,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, טו): "עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם
אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ".

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ תְּמִיד, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּפְּנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא טז.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ד חשוון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חוק ואמץ מאוד להיות בשמחה, ועקר השמחה היא שמחת המצוות. ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם עם אלקיו, וצריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא על שמחה, כי שמחה היא אור כל-כף גדול, שאי אפשר לקבלו, אלא על-ידי רבוי תפלה, לבקש ולהתחנן ממנו ותברך בכל יום: "רבנו של עולם, חוס וחמל עלי, ונכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה לרקד מרב שמחה, שהשמחה תעבר דרך רמ"ח איברי ושס"ה גידי, ואזכה להרגיש את אמתת מציאותך ותברך, שאתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ורק בשביל זה נבראתי ויגדה נשמתי אל העולם הגשמי והחמרי הזה, הכל כדי שאזכה להכיר אותך מפל פרט מפרטי הבריאה, אבל אתה יודע שפגמתי במחשבה, דבור ובמעשי, שעל-ידי זה נמשכת עלי עצבות ועצלות, שמשם נמשכות עלי כל הצרות והדינים והעניות והדחוקות. ולכן, אבי שבשמים, חוס וחמל עלי, שאזכה לנתק את עצמי מגשמיותי, ואזכה להיות רק בשמחה, ואשמח את עצמי, וכן אזכה לשמח את אחרים, אשר אין עוד מצוה יותר גדולה מזו — מלחוק שבורי לב, ותן בלבי שמחה, שאוכל לשמח בעצמי עם נקדת יהדותי, וכן אוכל לשמח את כל בר ישראל כל ימי חיי, עד היום שאצטרך לעזב את זה העולם, וגם אז אזכה להפלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ואחזור אל שרשי הנצחי, אמן סלה, כף תתפלל כל יום, וזה יועיל לך מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרובה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא יז.

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר תולדות, כ"ד חשון ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עליך לדעת, שצרכים לדון לכף זכות את כל בר ישראל, כמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב); כי באמת אי אפשר לדעת מה שעובר על הזולת וכו' וכו', וכל אחד יש לו את הצרות והמרירות שלו, ולכן מהיום והלאה אל תסתכל על הרע של הזולת. וכך אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ב', סימן ה'): מִשָּׁל לְאֶחָד שֶׁהִיא יוֹשֵׁב וְעוֹשֶׂה עֵטְרָה לְמִלָּךְ, וְעָבַר אֶחָד עָלָיו אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה עוֹשֶׂה? אָמַר לוֹ: אֲנִי עוֹשֶׂה עֵטְרָה לְמִלָּךְ, אָמַר לוֹ: כָּל שְׂאֵתָה יְכוּל לְקַבֵּעַ בָּהּ אַבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת קְבֵעַ, זְמַרְגָּדִין קְבֵעַ, מְרַגְלִיּוֹת קְבֵעַ, לְמָה? שְׁעֵתִיד לְנַתֵּן בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל מִלָּךְ. כֵּן אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשָּׁה: כָּל מָה שְׂאֵתָה יְכוּל לְשַׁבַּח אֶת יִשְׂרָאֵל — שְׁבַח, לְגַדְלָן וּלְפָאָרְן — פָּאָר, לְמָה? שְׂאֲנִי עֵתִיד לְהִתְפָּאֵר בְּהֵם, שְׂנֵאֲמַר (ישעיה מט): "וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שתצית אותי, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא יח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ד חשון ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּאַמֶּת, לְלַמֵּד וּלְהַתְפַּלֵּל וּלְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז הוּא בְּעֲצָמוֹ נֹעֵשֶׂה כְּמוֹ כַּהֵן וְלוֹי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּרַמְבַּ"ם (פָּרָק י"ג מֵהַלְכוֹת שְׂמִיטָה יוֹבֵל, הַלָּכָה י"ג), וְלֹא שֶׁבֶט לֹי בְּלִבְד אֲלֵא כָּל אִישׁ וְאִישׁ מִכָּל בְּאֵי הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נִדְּכָה רֹחוֹ אוֹתוֹ, וְהִבִּינוּ מִדַּעוֹ לְהַבְדִּיל לְעַמֵּד לְפָנֵי הַנְּזִ"ה לְשִׁרְתוֹ וּלְעַבְדוֹ לְדַעַה אֶת הַנְּזִ"ה, וְהִלֵּךְ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה הָאֱלֹקִים, וּפְרָק מֵעַל צְנֹאָרוֹ עַל הַחֲשֻׁבוֹנוֹת הַרְבִּים אֲשֶׁר בִּקְשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֲרִי זֶה נִתְקַדֵּשׁ קִדְשׁ קִדְשִׁים, וְיִהְיֶה הַנְּזִ"ה חֵלְקוֹ וְנִחְלָתוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, וְיִזְכֶּה לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה דְּבָר הַמְּסַפֵּיק לוֹ כְּמוֹ שְׁזָכָה לְכַהֲנִים וְלְלוֹוִיִּם, הֲרִי דוֹד, עָלִיו הַשְּׁלוֹם, אוֹמֵר (תְּהִלִּים טו): "הַנְּזִ"ה מְנַת חֵלְקֵי וְכוּסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי"; וְלִכֵּן תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָבֵד אֶמֶר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ערה), שֶׁאֶפְלוּ הַיְשִׁיבָה בְּעֲצָמָה, שְׂיֹשְׁבֵין בְּחֶדֶר מִיְחָד לְבֵדוֹ, גַּם זֶה טוֹב מְאֹד. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֶפְלוּ אִם אֵין זֹכִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ חֶדֶר מִיְחָד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יְכוּלִין לְהַתְּבוּדָד וּלְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ. וְאֶמֶר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתַּחַת הַטְּלִית הוּא גַם-כֵּן חֶדֶר מִיְחָד. כִּי כְּשֶׁמְשַׁלְשְׁלִים הַטְּלִית עַל עֵינָיו, יְכוּלִין לְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ מֵה שְׂרוּצִין. גַּם יְכוּלִין לְהַתְּבוּדָד וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ כְּשֶׁשׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ, וּמְכַסֶּה עֲצָמוֹ בְּסָדִין, וְכֵן נִהַג דוֹד הַמְּלֵךְ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים ו, ז): "אֲשַׁחֲהָ בְּכָל לַיְלָה מִטָּתִי" וְגו'. גַּם יְכוּלִין לִישֵׁב עַל הַסֶּפֶר, וְיִסְבְּרוּ אַחֲרֵים שֶׁהוּא לוֹמֵד, וְהוּא יְכוּל אֲז לְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ. וְעוֹד יֵשׁ לְזֶה כְּמָה תְּחִבּוּלוֹת לְמִי שֶׁחָפֵץ בְּאַמֶּת לְנַהֵג הַנְּהַגָה זֹ שֶׁל

הַתְּבוּדוֹת הַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁהוּא יְסוּד שְׂרֵשׁ הַקְּרִשָּׁה וְהַטְּהָרָה וְהַתְּשׁוּבָה וְכוּ', אָבֵל טוֹב יוֹתֵר לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה לוֹ חֶדֶר מִיָּחָד.

הַעֲקָר לֹא לְהַכְנִס בְּיֵאוּשׁ, כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים יַעֲבִרוּ עָלֶיךָ, וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא יט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ה חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תִּלְךָ בְּמִקוּמוֹת הַמְּטַנְפִים וְכוּ', כְּדֵי שְׂלֹא תִהְיֶה בְּכֹלֵל רֶשַׁע כּוּ', כִּי אֵיכָא דְרַבָּא אַחֲרִינָא נִקְרָא רֶשַׁע וְכוּ' וְכוּ', וְזָכוֹר גַּם תִּזְכֹּר מֵהַ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרַשׁ תְּהִלִּים קִיט, סִימָן עג): כִּי אָמַר דָּוִד, אֵל תִּנְיַח אֶת רַגְלֵי שְׂיִלְכוּ לְמִקוּם רְצוּנָם, אֲלֵא לְתוֹרְתְךָ כָּל הַיּוֹם לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, כִּי אֵין יֵצֵר הָרַע נִכְנָס לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, הוֹלֵךְ עִמּוֹ כָּל הַדֵּרֶךְ, כִּינּוֹן שְׂמַגִּיעַ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, אֵין לוֹ רְשׁוּת לְכַנֵּס שָׁם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית ד'): "לִפְתַּח חֲטָאֵת רוּבִיצ", כָּל מִי שֶׁהוּא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט בּוֹ; הַלּוֹאֵי שְׂתַצִּיֵת אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דע לך, שְׁהַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְכִמוּ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיֵי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), שְׁעַקֵּר הַיְהוּדוֹת הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת. וְאָמֵר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן טו), שֶׁהוּא חֲכָמָה וּמְלָאכָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת כְּמוֹ בְּהֵמָה. וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לו, א): "כָּל אֲשֶׁר נִתַּן הַנְּי"ה חֲכָמָה בְּהֵמָה", הֵינּוּ שֶׁהֵיא חֲכָמָה לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּבְּהֵמָה, וְכִמוּ שְׂאֵמֶר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֶלֶין ה:): עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים לו, ז): "אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ ה'" — אֵלוֹ בְּגֵי-אָדָם שְׁעָרְמִים בְּדַעַת, וּמְשִׁימִין עֲצָמָן כְּבְּהֵמָה. וְכִמוּ שְׂאֵמֶר אֶסְף (תְּהִלִּים עג, כב): "וְאֲנִי בֶעַר וְלֹא אֲדַע בְּהֵמוֹת הַיִּיטִי עִמָּךְ"; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַתְּמִימוֹת. וְכִבֵּר סֵפֶר לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט' מִהַחֲכָם וְחָם) אֶל מַה זָכָה הַתָּם וְכוּ? שְׁנַעֲשֵׂה מִיְנִיסְטָר עַל כָּל הַמִּיְנִיסְטָרִין, צַדִּיק עַל כָּל הַצַּדִּיקִים, עֵינֵן שָׁם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תְּמִיד, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְאֻכָּזֵב מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה לֹא בָּא יוֹתֵר לְהַתְפַּלֵּל בֵּין אֲנִשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, וְלִקְחָתָּ לְךָ דְרָךְ חֲדָשָׁה לְהַתְפַּלֵּל בְּבֵיתְךָ בִּיחִידוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק יח): אֲפֵלוּ יֵשֵׁב אָדָם וְעוֹסֵק בְּמַעֲשֵׂה מְרַכָּבָה וּבְכָל מִדוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם, יִנִּיחַ אֶת הַכָּל וְיִלְךָ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וּלְבֵית-הַמִּדְרָשׁ,

וּלְכֹל מְקוֹם שֶׁמְחַדְשִׁין בוֹ תוֹרָה, שְׁפִישִׁיבֵת בֵּית-הַפְּנִסָּת וּבֵית-הַמְדָּרֶשׁ שֶׁמְחַה מְתַחַדְשֵׁת לוֹ בְּכֹל יוֹם תָּמִיד; וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְצַטְרֵף אֶל קְבוּצַת שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעִירוֹ, וּמְתַפְּלֵל אֶתֶם יַחַד, וְלֹא נִפְרָד מֵהֶם, וּבּוֹדָאִי שֶׁשׁ שׁוֹמְעִים חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, כְּמֵאֲמָרֵי ו"ל (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה יד, סִימָן ד'): אִי אֶפְשָׁר לְבֵית-הַמְדָּרֶשׁ בְּלֹא חֲדוּשׁ; וְלִכְּנֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים בְּעוֹלָם לְבוֹא אֶל בֵּית-הַפְּנִסָּת שֶׁל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּעִירָךְ, וְלְהַתְּפַלֵּל עִמָּהֶם יַחַד, וְלִשְׁמַע שְׁעוּרִים שְׁלוֹמְדִים שֶׁשׁ בְּרַבִּים, הָעֶקֶר לְלַכֵּת לְבֵית הַפְּנִסָּת שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁמְדַבְּרִים שֶׁשׁ מְסֻדָּר דְּרָף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נט, סִימָן ב') עַל הַפְּסוּק (מְשָׁלִי לא): "עֲזֹ וְהִדָּר לְבוּשָׁה וּתְשֻׁחָה לְיוֹם אַחֲרוֹן", עֲזֹ וְהִדָּר לְבוּשָׁה שֶׁל תוֹרָה, וּתְשֻׁחָה לְיוֹם אַחֲרוֹן, אֵימָתִי הִיא שׁוֹחֶקֶת? מִתֵּן שְׂכָרָה לְעֵתִיד לְבוֹא; וְכֵן אָמְרוּ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה נב, סִימָן ג') אֵימָתִי הַתוֹרָה מְשֻׁחֶקֶת? לְמִי שֶׁהוּא עֹמֵל בָּהּ לְיוֹם אַחֲרוֹן, הֲגַי "וּתְשֻׁחָה לְיוֹם אַחֲרוֹן"; כִּי אֲזֹ בְיוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל הָאָדָם שֶׁלְמוֹד כָּל יוֹם תוֹרָה, אֶפְלוּ שֶׁעֲבַר עָלָיו מַה שֶׁעֲבַר, הוּא שׁוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תַּפְּנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדָּר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁנֵן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אֲנִי לֹא מִבִּין לְמָה אַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁחֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב אֵינָם לוֹמְדִים סְפָרִים אַחֲרִים, אֲנִי מְכַרְח לְהִגִּיד לְךָ, שֶׁזֶּה שְׂקָר גַּם, כִּי בְּפְרוּשׁ אָמַר

לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח): ראוי לאדם שיעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וללמד כלם, כדי שיהיה בכל מקום, כמו שנמצא השרים הגדולים, שהולכים ועוברים במדינות, ומוציאים הוצאות רבות על זה, כדי שיוכל אחר כן להתפאר ולומר שהיה במדינות, כמו שדרך השרים להתפאר ולומר: הייתי בנרשא וכיזא בזה. כמו-כן ראוי שיהיה האדם בעולם הזה בכל מקומות הקדושים של התורה, כדי שיוכל להתפאר בעולם הבא, שהיה בכל מקום, דהינו בכל הספרים הקדושים, ולעתיד בעולם הבא מזפירין אותו כל מה שלמד בעולם הזה; ודע לה, שעל למוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים. ובפרוש אמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שראוי ללמד כל הארבעה חלקי "שלחן ערוך" כלם מראשם עד סופם בסדר, אם יכול ללמד כל הארבעה שלחן ערוך עם כל הפרושים הגדולים — מה טוב. ואם לאו, על-כל-פנים ילמד כל הארבעה "שלחן ערוך" הקטנים, דהינו רק מחבר רמ"א, והוא תקון גדול מאד מאד. כי על-ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל-ידי למוד פוסק, שמברר הכשר והפסול, המפר והאסור, הטהור והטמא, על-ידי-זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע. ואמר, שכל איש ישראל מחיב ללמד בכל יום ויום פוסקים חק ולא יעבר. ואף אם הוא אנוס, ואין לו פנאי, ילמד על-כל-פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך. כי צריך ללמד איזה דין ב"שלחן ערוך" בכל יום ויום כל ימי חייו. וכשאינו אנוס, ילמד בסדר כל הארבעה חלקי "שלחן ערוך" מדי יום ביומו, וכשיגמר ויסיים הארבעה חלקי "שלחן ערוך", יחזור ויתחיל ללמודם בסדר, וכן ינהג כל ימי חייו. ולכן אני לא מבין מהיכן לקחת שטות כזו, שחסידי ברסלב לא לומדים ספרים אחרים, ומכל שכן שלא לומדים שלחן ערוך וכו' וכו', לדעתי, תעשה בדרך הבית במקומות אחרים, לפני שאתה בא ומאשים את אנשי שלומנו, וחבל מאד שממלאים לה את הראש עם צוזה וטנוף וכו' וכו'. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן סא), שמי שעושה ליצנות מצדיקים ומספריהם שחברו, בנדאי יש לו צוזה וטנוף בראש וכו', עין שם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נְרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָאֵד מָאֵד כּוֹאֵב לִי, שֵׁשׁ לְךָ סְפָקוֹת בְּאַמוּנָה וְכוּ', כָּל זֶה בָּא
מִחֲטָאֵת נְעוּרִים פְּגָם-הַבְּרִית, הוֹצֵאת וְרַע לְבַטְלָהּ, וְלִכְן עָלֶיךָ לְבַקֵּשׁ
הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל אַמוּנָה, וְלִהְתַּחַזֵּק מָאֵד, כִּי כָּךְ כָּתַב מוֹהֲרַנְ"ת
ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן רכב): שֶׁמֵּעֵתִי בִּשְׁמוֹ שֶׁדָּבַר עִם אִישׁ אֶחָד, שֶׁהָיָה
לוֹ בְּלְבוּלֵי אַמוּנָה. וְחִזַּק אוֹתוֹ רַבְּנוּ ו"ל, וְאָמַר לוֹ, שְׂאִיתָא שְׁכַל
הַתְּהוּוֹת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית הָיָה רַק בְּשִׁבִיל מַה שֶּׁצָּפָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שֶׁיְהִי אֲנֹשִׁים שֶׁיְהִי לָהֶם יְסוּרִים בְּעִנְיַן הָאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, מִחֲמַת
הַבְּלְבוּלִים וְהַכְּפִירוֹת הָעוֹלִים עַל מַחֲשַׁבְתָּם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהֵם
יִתְגַּבְּרוּ פְּנֹד אֵלּוּ הַמַּחֲשָׁבוֹת, וַיִּתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנָה. וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה בְּרָא
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וְעַל-יְדֵי דְבוּרִים אֵלּוּ נִתְחַזַּק
זֶה הָאִישׁ מָאֵד תָּמִיד בְּכָל עֵת שֶׁבָּאוּ עָלָיו בְּלְבוּלִים; וְלִכְן רָאָה
לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׂאִין
עוֹד טוֹב מִזֶּה, וְכִמוֹ שְׂאֵמֶר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כח): "אִישׁ
אַמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא, ראש־חודש פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח ונצחים.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד הצטערתי לשמע, שאבדת את כל כספך על הדרך וכו' וכו', מה אמר לך, הרי רבנו ז"ל היה מזהיר מאד, שישמר האדם את ממונו בשמירה גדולה ומעלה מאד, והיה מקפיד מאד על זה, והיה מתלוצץ ומקפיד על אלו האנשים המתעצלים, שקורין בלשון אשכנז "שלי-מזלניק". כי הרבה זמנים ועתים מבטל עצמו האדם מתורה ותפלה, וטורח ויגע ביגיעות גדולות בשביל להרויח ממון, כדי לפרנס ביתו, ואחר-כך כשהגיע לו הממון, הוא נעשה שלי-מזלניק, ואינו משגיח עליו כלל. כי ממון כשר של איש הישראלי, צריך שמירה כמו עין שבראש. ובכל עת שנזדמן, שאחד מאנשיו נאבד אצלו איזה סך ממון בדרך, והיו באים בקובלנא לפניו, היה מבזה ומוכיח אותם מאד על זה, שלא נזהרו בשמירתו יפה (עין שיחות-הר"ן, סימן רפא). ולכן מהיום תשמר מאד מאד על דבר זה. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות אמונה, סימן ח'): מי שנאבד לו איזה דבר, בידוע שנפל מאמונתו; ולכן תתחיל לבקש ממנו יתברך על אמונה ברורה ומזככת, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא כה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא, ב' פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רֹאֵה לַחֲזוֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז לְהַחְזִיק אֶת עֲצֻמָּךְ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּרִים, וְהַעֲקֵר תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתּוֹעֵד יַחַד, וּלְדַבֵּר תָּמִיד בַּעֲצוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה.

בַּעֲנִין שֶׁשְּׂאֵלָתָּ מַה זֶה תְּפִלָּה בְּכַח וְכו', דַּע לָךְ, שֶׁצְּרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְמַחֵשֶׁבָה אֶל הַדְּבוּר, פִּי בְּדִרְךָ כָּלֵל כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר, אֲזִי הִפֵּה מְדַבֵּר דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה, וְהַמַּחֲשֶׁבָה חוֹשֶׁבֶת מִכָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת וְכו' וְכו', וְלִכֵּן צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחֲשֶׁבָה אֶל דְּבוּרוֹ. וּכְבָר יָדוּעַ אֵיךְ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִיר מְאֹד פְּמָה פְּעָמִים לְהַתְּפַלֵּל בְּכַח גָּדוֹל, לְהַכְנִיס כָּל כַּחוֹ בְּדְבוּרֵי הַתְּפִלָּה. וְאָמַר (שיחות ה'ר"ן, סימן סו), שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ עֲצֻמוֹ מְאֹד לְתְּפִלָּה, לֹא כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים קָצֵת, שֶׁאֵין לְהַכְרִיחַ עֲצֻמוֹ לְתְּפִלָּה, רַק אֲדַרְבָּא צְרִיכִין לְהַכְרִיחַ עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַכַּחוֹת לְתְּפִלָּה. שׁוֹב אָמַר: כְּשֶׁאָדָם מִתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה, דְּהֵינּוּ שֶׁמְקַשֵּׁר הַמַּחֲשֶׁבָה אֶל הַדְּבוּר, וּמִטָּה אֲזוּנוֹ וְשׁוֹמֵעַ מַה שֶּׁהוּא מְדַבֵּר, אֲזִי הַכַּחוֹת נִמְשָׁכִין מִמִּילָא לְתוֹף דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה. פִּי כָּל הַכַּחוֹת מְצַפִּין וּמְסַתְּפְלִין תָּמִיד עַל זֶה שֶׁיִּמְשָׁכוּ וְיִכְנְסוּ בְּתוֹף דְּבוּרִים קְדוּשִׁים. עַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה, נִמְשָׁכִין וְנִכְנָסִין כָּל הַכַּחוֹת שְׁלוֹ מִמִּילָא לְתוֹף הַתְּפִלָּה, וְזוֹכֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכַח גָּדוֹל, אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֵינּוּ מְכַרִּיחַ עֲצֻמוֹ לְזֶה, פִּי הַכַּחוֹת נִמְשָׁכִין מִמִּילָא לְתוֹף דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה כְּשֶׁמִּתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה; וְלִכֵּן עָקֵר תְּפִלָּה בְּכַח פְּרוּשׁוֹ: לְקַשֵּׁר מַחֲשַׁבְתּוֹ אֶל הַדְּבוּר, פִּי עַל זֶה צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בַּעֲדָךְ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ב' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הֵן אֲמַת, שְׁבוּדָאֵי אַסּוּר לְדַבֵּר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְאַתָּה צָרִיךְ לְעוֹרֵר אֶת הַגְּבָאִים, שְׁיִקְפִידוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶהוּ עוֹן חִמּוּר מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר בְּאֲמֻצָּע הַתְּפִלָּה, כַּמּוּבָא (זוֹהַר תְּרוּמָה קלא:): וּמֵאֵן דְּאֲשַׁתְּעִי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וְיִ לִיָּה דְאַחְזִי פְּרוּדָא וְיִ לִיָּה דְגֵרַע מְהִימְנוּתָא וְיִ לִיָּה דְלִית לִיָּה חוּלְקָא בְּאַלְהָא דִּישְׂרָאֵל דְאַחְזִי דְלִית לִיָּה אֱלֹהָא. וְלֹא אֲשַׁתְּפַח תַּמָּן וְאַנְהִיג קָלְנָא בְּתַקִּיפָא עַלְאַה [וּמִי שְׁמַדְבֵּר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, אוֹי לּוֹ שְׁמַרְאָה פְּרוּד, אוֹי לּוֹ שְׁגוּרַע מְהִאֲמוּנָה, אוֹי לּוֹ שְׁאִין לּוֹ חֵלֶק בְּאַלְקֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי מְרָאָה שְׁאִין אֱלֹק, וְהוּא אֵינוֹ נִמְצָא שָׁם, וְלִכְּן הוּא אֵינוֹ מְפַחַד מְמַנּוּ, וְנוֹהֵג בְּבִזְיוֹן בְּתַקּוֹן הָעֲלִיּוֹן שְׁלִמְעֵלְהוּ], אֲשֶׁרִי מִי שְׁשׁוּמֵר לֹא לְדַבֵּר בְּאֲמֻצָּע הַתְּפִלָּה, וּבְכֹאֲמַת זֶהוּ בְּזִיוֹן גְּדוֹל מְאֹד. תְּתַאֵר לְעֻצְמָךְ, אָדָם עוֹמֵד אֶפְלוּ לְפָנַי בְּשֵׁר וְדָם וּמְדַבֵּר עִמוֹ, וּפְתָאֵם בָּא אֶחָד וּמְפָסִיק לְדַבֵּר אִתּוֹ, וּמְדַבֵּר עִם הַבְּשָׂר וְדָם, אֵיזוֹ עֲזוּת הִיא דְבָר זֶה, וְאֵיזוֹ בּוֹשָׁה הוּא מְבִישׁ אֶת זֶה שְׁדַבֵּר עִמוֹ, הֲרִי אֲתָה מְדַבֵּר אִתִּי, וּפְתָאֵם מַה אֲתָה מְפָסִיק לְדַבֵּר אִתִּי בְּאֲמֻצָּע, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִם הַזּוּלָּת, זֶהוּ בְּזִיוֹן גְּדוֹל, מְכַל שְׁכָן וְכֹל שְׁכָן כְּשִׁעוּשִׁים אֶת זֶה לְפָנַי מְלַךְ בְּשֵׁר וְדָם, הוּא חַיִּב מִיָּתָה וְכוּ' וְכוּ'. וְעַכְשָׁו אֲשָׂאֵל אוֹתָךְ, אָדָם מְדַבֵּר אֵל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְלַךְ מְלִכֵי הַמְּלָכִים, שֶׁהוּא חַי וְקַיִם לְנֻצַח, וּפְתָאֵם מְפָסִיק לְדַבֵּר אִתּוֹ, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִם בְּשֵׁר וְדָם, אֵיזָה בְּזִיוֹן זֶה לְהִשְׁכִּינָה! וְלִכְּן צְרִיכִים מְאֹד לְשַׁמֵּר עַל דְּבַר זֶה, וְלֹא לְדַבֵּר בְּאֲמֻצָּע הַתְּפִלָּה בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְיִים אֶת זֶה!

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ג' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁרֶךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, שְׁאַתָּה מְחֻזָּק וּמְשֻׁמָּח אֶת בְּנֵי אָדָם
שְׂבוּרִים וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וַיֵּל — לְחֻזַּק וּלְעוֹרֵד
וּלְשֻׁמָּח אֶת כָּל הַשְּׂבוּרִי לֵב, וְזוֹ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, עַד כְּדֵי
כָּךְ, שֶׁתְּכַמְיֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים סִפְרוּ לָנוּ (תְּעִיבֵי כב.): רַבִּי בְרוּקָא חוֹזְאָה
הָיָה קָאִי בְּשׁוּקָא דְבֵי לָפֵט, הָיָה שְׂכִיחַ אֲלֵיהּ גְּבִיָּה, אָמַר לִיה, אֵיכָא
בְּהָאֵי שׁוּקָא בַר עֲלָמָא דְאֲתִי? אָמַר לִיה: לֹא וְכוּ' אֲדַהֲכִי וְהֲכִי אֲתוּ
הֲנֵךְ תְּרִי אַחֲרִי. אָמַר לִיה: הֲנֵךְ נְמִי בְנֵי עֲלָמָא דְאֲתִי נִינְהוּ. אֲזַל
לְגַבְיֵיהּ. אָמַר לֵהוּ: מַאי עוּבְדִּיכוּ? אָמְרוּ לִיה: אֵינְשֵׁי בְּדוּחֵי אֲנָן,
מְבַדְחֵינָן עֲצִיבֵי. אֵי נְמִי, כִּי חוֹזֵינָן בֵּי תְרֵי דְאִית לְהוּ תַגְרָא בְּהַדְיָיְהוּ
טְרַחֲמֵינָן וְעַבְדֵינָן לְהוּ שְׁלָמָא; הָרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ, שְׁבִשְׁבִיל שְׁשֻׁמְחוּ
אֲנָשִׁים, וְעָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְכוּ' שְׁאַלְיָהּ הַנְּבִיאָא אָמַר, שְׁהֵם בְּנֵי
עוֹלָם הַבָּא. וְלָכֵן תְּמַשִּׁיךְ בְּעַבְדוּךָ הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שְׁתַּהַיְיָה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא כח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא, ד' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי היום את מכתבך.

והנה חזרתי לכאן עיף ונגע עד מאד, שעבר עלי שם משך כל
השבועות ממש סיוט וכו', יסורים ועגמת נפש שאין דגמתם,
ובנדאי הפל?תהפך לטובה.

והנה בתי תחיה הרה וגם ילדה היום אחרי שחזרתי בן
למזל-טוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיפגס בכריתו של אברהם
אבינו בעתו ובזמנו.

מאד מאד אני מתפלא עליך שתכתב לי מכתב כזה וכו' וכו',
איך יכולה אפלו להפגס בדעתך מחשבה כזו, הלא כל ההדפסה
תשאר תמיד בנידך, פי מי יכול להתחרות עוד עמך — הן בלפי
והן במהירות וכו' וכו', ועל-כן איך יעלה על דעתך לכתב דבורים
כאלו, שאעזב אותך, ואם בענין בית דפוס, קדם יקח עוד זמן עד
שישיג את הקרקע לזה ועד שיבנה, והעולה על הכל הוא רוצה
להדפיס העקר קרטונים לחברות גדולות, פי בתחום הזה הוא לומד
עכשו מקצוע הדפוס, ורוצה להתחרות עם החברות הכי גדולות
בארץ ישראל, ותבית דפוס יהיה טובה גדולה לאנשי שלומנו,
שרוצים לעבד ולהתפרנס, פי תהיה להם שם עבודה, אבל לא
שיעזבו אותך, חס ושלום, פי אתה יודע מספרי רבנו ז"ל, אשר אי
אפשר להתפרנס כלל וכמה כבר מדפיסים, ואם אחרי כל זאת
ישתלם לך — תדפיס אצלו, פי בנדאי ידפיס לך בזול מאד את כל
אלו הספרים שפבר הדפסת, אבל לא, חס ושלום, שלוקחים ממך
את ההדפסה, זה סתם שטות ודמיון גדול לחשב על זה. ולכן איני

יודע למה לה לפל בתלישות הדעת גדולה וכו', ובפרטי בפרטיות
 כי עדין כל הענין חלום, ואף שאני בטוח שהחלום יתגשם, אבל
 מי יודע מתי, והעולה על הכל — בית-הדפוס מיעד רק לפרנסת
 אנשי שלומנו, ויוכלו להתפרנס שם בכבוד, הכפל הדבר כל יסוד
 בית-הדפוס הוא להדפיס לתברות גדולות, כדי שתהיה פרנסה
 לאנשי שלומנו הנמצאים שם בנדחקות גדולה. ועל-כן איני יודע
 למה תפל בקטנות המחין, ביאוש ובתלישות הדעת. חסדי השם
 יתברך, שאין מי שיכול להתחרות עמך כלל ביפי הדפוס ויפי
 הכריכה, אשריך ואשרי חלקך, ואני מאד מאד מקנא בך. ראה לכתב
 לי תכף-ומיד במוצאי-שבת-קדש אם יצאה ממך הקטנות
 והתלישות הדעת של חנם, שהמשתת על עצמך.

המצפה לשמע ממך, שבת שלום...

כא כט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא, ד' בסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אבל באתי מאחר מדאי שאוכל
 לכתב מכתב כללי לאנשי שלומנו.

תהלה לאל, אחרי שחזרתי בערך שלש שעות יותר מאחר, בתי
 תחיה הרה וגם ילדה בן למזל-טוב, והכל בחסד גדול.

אין אתה יכול לתאר את גדל העגמת גפשי והצער והיסורים
 והסיוט שעבר עלי במשך כל הזמן, ותהלה לאל, אני מקווה שפעלתי
 הרבה, העקר לשמור מאד מאד איך לדבר עמכם, ונהל בחכמה
 גדולה, ואקנה שהכל יסתדר, כי באמת מי שיש לו רק קצת שכל,
 זבין וישכיל שהולכו אותנו מן השמים בדרך נפלא, פי דיקא עשינו
 ההפוך מן ההגיון הבריא, ואף-על-פי-כן יצא מה שיצא, כי אם
 היינו הולכים עם ... בנדאי היה הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, הולך עם

... וּכְן רַב הָאֲפָרִים, וְאִז הָיָה נוֹקֵם בְּנוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּרָצִיחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר, וְכֹף לְכָל הַפְּחֹת הוּא גָּפֶל. וּבַעֲנָן ... אֵין מַה לְהִתְפַּחַד כָּלָל, וְאִף שְׂדֵבֵר כָּל־כֹּף חֲרִיף, לְדַעֲתִי, אִם יִהְיֶה לְכֶם שְׂכָל אֵיךְ לְשַׁחַק עִמּוֹ, עוֹד יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה, הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר אֶת הַדְּבִוֵּר, וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּחֻמָּה וּבִזְעִיז, וְאֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁהָאֲפָרִים מְרַגְּשִׁים עֲצָמָם עֲכָשׁוּ עַל הַגְּבוּהָ, הָעֵקֶר לְשַׁחַק עִמָּהֶם, וְלִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִתְגַּרֵּת עִמָּהֶם כָּלָל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשְׁעָה מְשַׁחֲקֵת לוֹ, אַל תִּתְגַּרֶּה בּוֹ. וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁהֵם כָּלָם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְבִסּוּף, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — הַסֵּמ"ךְ־מ"ם יִקְבֹּל מִפְּלֵה כְּזוֹ, שְׁלֹא תֹאֵר לְעֲצָמוֹ כָּלָל, אֲדַרְבָּה הוּא חֹפֵר לְעֲצָמוֹ בּוֹר, וְשֵׁם יִפֹּל.

הָעֵקֶר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלָל, יוֹתֵר רַע וּמְסִירוֹת שֶׁעָשׂוּ לָנוּ כְּבָר לֹא יִהְיֶה, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְפַּחַד כָּלָל מִכָּל הָאִיוּמִים שֶׁל ... כִּי בַעַל־הַבַּיִת הוּא רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, יַעֲשֶׂה רָשָׁעוֹת וּמְסִירוֹת כְּמוֹ שֶׁאָמַר וְכוּ', יֵשׁ לוֹ סֵגֵן טוֹב ... אָדָם אֲסוּר לוֹ שִׁיחֶיָה כָּל־כֹּף בְּטוּחַ עִם עֲצָמוֹ, וּמִכָּל שְׂפֵן שִׁיבֵר כָּל־כֹּף גְּדוּלוֹת, שִׁיעֵקֶר וְכוּ', וְיִמְנַע וְכוּ', אִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנִי צַח", בְּוִדְאֵי כֵּן יִהְיֶה גַם בִּיבְנָאֵל. וְרוֹאִים בְּעֵינַיִם אֶת גְּדֹל הַנְּסִים, וְאֲנִי מְקַנְהָ, שְׂדִיקָא מְהַעֲזוּ יֵצֵא מִתּוֹק, וְאִם לֹא, כְּבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: כָּל זְמַן שְׂנוֹתָנִים לִי הִרְרָף לְעֵבֵר — אֲזַי טוֹב, אֲבָל אִם מִנִּיחִים עֲצָמָם לְרַחֵב הַדִּרְרָף לְמַנַּע, אֲזַי אֲנִי מוֹרִיד מִהַדִּרְרָף... נִעַת לְנִבּוֹן, לֹא לְדַבֵּר זֹאת לְאִף אֶחָד, וְאֲנִי בְּטוּחַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם עֲדִין חַי רַק כְּדֵי לְרֹאוֹת בְּהַצְלָחַתְנוּ... וְלוֹ תִּהְיֶה מִפְּלֵה גְּדוּלָה, עַד שְׁלֹא יִחְזִיק מִעַמֵּד כָּלָל, כִּי הֵם לֹא יִתְּנוּ לוֹ יָד חִפְשִׁית לְגַנֵּב כְּמוֹ שֶׁגִּנַּב עַד עֲכָשׁוּ, הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר אֶת הַפֶּה לֹא לְדַבֵּר מַה שְׂחוֹשְׁבִים, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהָאֲפָרִים מְאֹד מְאֹד רְגִישִׁים, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה חֲמַשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה שֶׁהָיוּ מְשֻׁפְּלִים עַד עַפְרָה, וְעֲכָשׁוּ חֲזָרוּ, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֵיךְ שֶׁמְדַבְּרִים עִמָּהֶם.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְבָנוֹת בְּאֵמַת "עִיר בְּרֶסֶלֶב" עַל אַפְסֵם וְחֻמָּתָם שֶׁל שׂוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ אֵיךְ שְׂאִין הָאָדָם

בטוח בחייו כרגע, כפי מה שכתבת בענין ... ו"ל. וכל זה בא לעורר ולחזק אותנו, שאסור להתפחד כלל מכל מי שמדבר גדולות, אנחנו תמיד מצויים בידו של הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואשרי מי שידע זאת.

העקר תזהיר את ... שישמרו מאד מאד לא לצאת מהפלים רק בצמצום, והקדוש-ברוך-הוא יוליך אתכם בדרך הנכונה.

המצפה לשמע בשורות משמחות, ושבת שלום...

כא ל.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויצא, ה' פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, תעשה כל מיני מאמצים, שר' ... ישאר שם, ותתן לו אכסניה טובה, עד שיפגס לגור שם בקרוב, כי הוא בלי עין הרע כלי מכשר לעשות מהבחורים חדישים וכן מבנך ... ועל-פן תראו להקל לו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שיפגס לגור שם מה שיותר מהר, ובחסדו יתברך תפגסנה עכשו לגור עוד כמה משפחות על אפם וחסותם של שונאינו ומתנגדינו.

העקר ראה שביתי יהיה תמיד סגור, ושלא תהיה שם רשות הרבים, והקדוש-ברוך-הוא יזכנו לבוא ולגור עמכם.

תהלה לאל, בתי הרה וגם ילדה בן למזל-טוב, תכף-ומיד אחרי שתזרתי לכאן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהברית יהיה בעתו ובזמנו.

המאהל לך כל טוב ושבת שלום, ורוצה להתבשר בשורות טובות תמיד מכם...

כא לא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ו' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵאֵד מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת אִיךָ עָבְרָה עֲלֵיכֶם הַשֶּׁבֶת, וְאִם לֹא הָיוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵילוּ הִסְתּוֹת וְכוּ', כְּמוֹ אוֹטוֹבוֹס עִם תְּיָרִים וְכוּ', אוֹ שָׂאָר עֲגַמַת נֶפֶשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם. וְכֵן הָאֵם הָיִיתָ בְּקֶשֶׁר עִם ... רְאֵה לְכַתֵּב לִי פֶל זֶה, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר גִּזְכָּה לְעֵבֵר עַל הַפֶּל, וְנִצְלִיחַ בְּדַרְכֵנוּ, רַק חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְשִׁמְרֵנוּ עַל הַדְּבִיר אִיךָ לְדַבֵּר עִמָּהֶם, כִּי הֵם עֹכְשׁוֹ רְגִישִׁים מְאֹד, וְכָל דְּבִיר מִיָּתֵר יְכוּל רַק לְהִזִּיק. תֵּאֱמִין לִי, כִּי בְּלִי רַבֵּנוּ ו"ל לֹא הָיָה לָנוּ קִיּוֹם אֶפְלוּ רְגַע אֶחָד, וְלָכֵן רָאוּי לָנוּ לְהִתְמַיֵד תְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵף אֲלֵיהֶם, אֲשֶׁרֵינוּ שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מְאֹמַת כְּזוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד תָּנִם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזַכֵּנוּ לִפְלֵ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל.

הַמְצָפָה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כא לב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ו' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמִמֶּשׁ הִחְיֵתֵנִי, כִּי מְאֹד מְאֹד דָּאֲגִתִּי שֶׁלֹּא תִפְלוּ בַּפֶּחַ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וּתְהִלָּה לְאֵל, עֲשִׂיתֶם כְּהַגֵּן מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא, כִּי ... הוּא כָּבֵד כָּלֵב מֵת, וְאֵין מֵה לְהִתְעַסֵק עִמּוֹ כָּלֵל, וְכָל מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם זֶהוּ רַק אֵינְטֵרֵס שֶׁל עֲצָמָם וְלֹא שֶׁלָּנוּ, וְעַל-כֵּן מֵעֹכְשׁוֹ כְּדָאֵי לְהִתְחַמֵק מ... לְגַמְרִי, וְטוֹב מְאֹד מְאֹד עֲשִׂיתָ, שְׂדוּחַת הַפֶּל לְ... וְכְדָאֵי לְסַפֵר לוֹ שֶׁ... וְחִבְרִיו רוֹצִים לְשִׁים לוֹ רְגָלִים

וְלִמְנַע בְּעֵדוֹ וְכוּ'... תַּדַּע לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! פִּי כָּל אֶחָד לִכְבוֹד עֲצָמוֹ
 הוּא דוֹרֵשׁ, וְהַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁנִּלְמַד אֶת זֶה טוֹב מְאֹד, וְעַל-כֵּן גַּם אֲנִי
 צְרִיכִים לְדַאֵג בְּעִבּוּרֵנוּ, וְאִין מָה לַעֲשׂוֹת ... הוּא נִבְחַר לְרֹאשׁ
 מוֹעֵצָה, וְתַעֲלֵא בְּעֵינֵינוּ סָגִיד לִיָּה, וְהוּא רַק יַעֲזֹר לָנוּ, אִם נִבְטִיחַ
 לוֹ מְרֹאשׁ שְׂאִין בְּדַעַתְנוּ כָּלֵל לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ, אֲדַרְבֵּה אֲנַחְנוּ נִהְיֶה
 קְשׁוּרִים יַחַד, וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲכָשׁוֹ הַנְּקֻדָּה הַעֲקָרִית לֹא לַעֲבֹד עִם
 ... כָּלֵל, וּמְאֹד מְאֹד צָדֵק ... בְּרַגַּע הָרֹאשׁוֹן שֶׁנִּפְתַּח אֶת הָעֵינָן וְכוּ'
 וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! הִנֵּה פָּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ וַיֵּצֵא הַיְתָה לָנוּ: בָּא גָד —
 בָּא מְזֵל טוֹב, כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ רַש"י ז"ל. וְהַעֲקָר לְהַרְבּוֹת כְּבוֹד שְׁמִים,
 וּלְפָרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה כָּל תְּכֵלֶיִתְנוּ. וְתֹאמִין לִי, פִּי
 קוֹשֵׁטָא קָאִי וְשִׁקְרָא לֹא קָאִי, הַאֲמַת עוֹמְדַת לַעֲד.

הַמֵּאחַל לָךְ הַצְּלַחָה...

כא לג

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֻדֵּר וַיִּשְׁלַח, ז' בְּסֻלוֹ הַתְּשַׁנָּד.

שְׁלוֹם לְיָדֵיךְ ... גִּירוֹ יְאִיר.

אֲנִי שֶׁהַכֵּל מִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, לִי יֵשׁ הַרְגָּשָׁה
 שֶׁהַפְּעֵם נִצְלַיִח מְאֹד, רַק צְרִיכִים סְבֻלָּנוֹת גְּדוֹלָה, וְלִשְׁמֹר עַל
 הַרְגָּשׁוֹת שְׁלֵהֶם, פִּי הָאֲפָרִים מְאֹד רְגִישִׁים, וּבּוֹדָאִי צְרִיכִים לְנַהֵג
 עִמָּהֶם בְּבַחֲיִנַת: 'כְּפֻדָּהּ וְחֻשְׁדָּהּ', לְתַת לָהֶם אֶת הַרְגָּשָׁה שֶׁבְּאֲמַת
 בְּכָלֵיּוֹת אֲנִי הוֹלְכִים עִם אוֹתוֹ קוֹ מִחֻשְׁבָּה כְּמוֹהֶם, מְלַבֵּד מָה
 שֶׁקְּשׁוּר בִּינֵינוּ לְבִין הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פִּי בְּאֲמַת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 רוֹצִים לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲךָ בְּשִׁבִיל מַעֲשִׂים רָעִים וְכוּ' שְׂפִין אָדָם
 לְחַבְרוֹ וְכוּ', וּבְפָרְטִי בְּפָרְטִיּוֹת הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁל הַרְעָ-בְּנִים זֶה מָה
 שֶׁמְרַחֵק אוֹתָם, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לִיצֹר קֶשֶׁר וְהַרְגָּשָׁה כְּזוֹ, שֶׁהֵם עֲדִין
 לֹא מִכִּירִים אוֹתָנוּ, וּבְזֶה לְדַעַתִּי תִּהְיֶה מְמַחָה, פִּי בּוֹדָאִי הֵם מוֹסְתִים
 מִהַסְמָ"ךְ-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ, עָלֵינוּ, כְּאֵלּוֹ מִי יוֹדַע מָה, וְעַל-כֵּן הַעֲקָר

אֲשֶׁר כּא לֵד בְּנַחֵל רכט

רק לספר ספורי צדיקים כמו שאמרתי לך בתורה כ"ט, וראוי לך
ללמד את התורה הזו, ולומר עליה התפלה, ואז תבין יותר.

מה בקשר לטלפון, האם הקו בביתי נתבטל לגמרי, כי העבירו
את זה לתלמוד-תורה, האם יש לי קו חדש? נא לנחם הפל.

המחכה לתשובה...

כא לד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח, ז' בסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך שנגזעת וכו', אבל לדעתי, הגיע הזמן
שקבר תוציא את כל הדמיונות מראשך — למה תחשב מחשבות
כאלו שאעזב אותך, הלא אתה מוסר נפשך בפעל ממש בעבור
הדפסה, ואין אתה צריך לספר לי מה זה הדפסה, כי אני מדפיס
כבר זה שלשים שנה ספרי רבנו ז"ל, ואני יודע היטב, כי מי שרק
נכנס בזה, סובל חרופין וגדופין וחלישות הדעת, והעולה על הפל
הפסדים גדולים וכו', אבל לבסוף אם האדם חזק, אזי רואה נסים
גדולים שעושה עמו הקדוש-ברוך-הוא, כי סוף כל סוף העבודה
הקדושה הזו היא אין לתאר ולשער כלל, כי עצם גלוי אלקותו
יתברך, אשר אין ערך אליה, לגלות לכליית נשמות ישראל את
האמונה הפשוטה.

מה טוב ומה נעים להדפיס עוד פעם קונטרסים ישנים שאזלו
מן השוק, כמו "נהג טוב" וכדומה, שהמפיצים יוכלו להפיץ
בקלות.

המצפה לשמע ממך...

כא לה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח, ז' פסלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמִחָתִי שֵׁישׁ לִי בְּשַׁעַה שְׁאֲנִי נִזְכָּר אִיךָ אֶת מוֹסְרֵת נִפְשְׁךָ בְּעִבּוּר בֵּית-הַסֵּפֶר. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְלָכֵן רָאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְתָּחֵדִי מֵאֵף אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוּבָר, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוּבָר, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', וְהַעוּלָה עַל הַכֹּל לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יַדֵי הַתְּחִזּוֹקוֹת, לְהַתְּחִזֵּק וְלַעֲמֹד עַל נִפְשׁוֹ בְּכָל מֵה שְׁרַק אֶפְשָׁר, וּבִפְרָט מִי שְׁלָקַח עַל עֲצָמוֹ עֲבוּדָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ לְנַהֵל בֵּית-הַסֵּפֶר וּכְדוּמָה, עָלְיוֹ לְהַתְּחִזֵּק בְּיִתְרָה לֹא לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.

אודות ... החוזה התחיל מהחדש הזה, ולכן חד משמעית, או שיעזוב את העבודה, או שיקבל מה שסכמנו, הינו שלשת אלפים שקל לחדש בעבור ההסעות, ואלף שקל בעבור אחזקה, אם הוא רוצה — מה טוב ומה נעים, ואם אינו רוצה — אנחנו מכרחים לחשב אחרת, אי אפשר לשנות ולהחליף בכל פעם וכו' וכו', וזה צריך להיות חד משמעית, אחרת לא נוכל בכלל לנהל את בית-הספר והתלמוד-תורה.

היה טוב מאד, שתהיי בקשר עם ... תחיה, כי הבטחתי לה לפני שאני נוסע, שאדבר עמך בנוכחותה, ואז נבחר את כל הבעיות, כי באמת היא ממרמרת וכו', והיא מאד מבקשת שתלכי בידי רפה עם המורות וכו', ובפרט שהיה כל-כך חבל שלא קבלה את התיכון וכו', כי היא מאד מאד רצתה ללמד בתיכון, ואמרה שהבנות היו מאד מאד קשורות אליה, והיה ברצוני ללבן את הענין פעם ולתמיד, על-כן אם אפשר לך לדבר עמה היה טוב לשתיכן,

אֲשֶׁר כּא לּו בּנחל רלא

ומכל שֶׁפֶן שֶׁהִיָּה טוֹב לְכָל הַמּוֹרוֹת, וּבְכֻלָּל מְנַהֵלֶת צְרִיכָה לְלַכֵּת
עִם כִּפּוּת מְשִׁי עִם הַמּוֹרוֹת, מֵצֵד אֶחָד לְהִיּוֹת קְשׁוּיָה, וּמֵצֵד שְׁנֵי
לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה וּבְהַבְנָה, וְכֵן יְכוּלִים לְעֵבֵד בְּיַחַד.

תִּרְאִי לְכַתֵּב לִי בְּדִיוֹק פְּמָה סִכּם בְּחֻדְשִׁים שֶׁעָבְרוּ עִם ... כִּי אֲנִי
פָּשוּט אֵינִי זוֹכֵר, וְעַל־כֵּן מָה שֶׁמֵּגִיעַ לוֹ אֲשֶׁלֶם לוֹ, אֲבָל תִּכְתְּבִי לִי
בְּדִיוֹק, וּמִכָּאֵן לְהַבָּא, חֵד מְשֻׁמְעִית, זֶהוּ זֶה, וְאִי אֶפְשֶׁר לְשַׁנּוֹת,
אֲחֵרֶת עֲלִינּוּ לְקַחַת אִישׁ אַחֵר לְגַמְרִי, זֶה לֹא יוּכַל לְהִיּוֹת הַפְּקָר, אִוְלִי
טוֹב בְּכָל זֹאת לְמַצֵּא מִבֵּין תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם אִיזוֹ אִשָּׁה שֶׁהִיא מוּכַנָּה
לְעִשׂוֹת אֶת הַנְּקִיּוֹן, הֵן בְּבִית־סֵפֶר וְהֵן בְּתַלְמוּד־תּוֹרָה, וְאֲנִי לוֹקֵחַ
אֶת זֶה עַל עֲצָמִי לְעַת עֵתָה, עַד שֶׁיִּתְרַחֵב הַמְּצָב הַכִּסְפִּי, נָא וְנָא
לְכַתֵּב לִי תִכְרָף־וּמְדִ, כִּי אֲנִי צְרִיךְ תְּשׁוּבָה חֵד מְשֻׁמְעִית, וְכֵן בְּעִנְיָן
... או ... מָה קָרָה, כִּי אֲנִי צְרִיךְ לְדַעַת מְאֹד דְּחוּף.

הַמְּחַפָּה לְתְּשׁוּבָה מֵהִירָה...

בֵּין כֶּף כְּבֹר דִּבְרָתִי עִמּוֹ וְסִכּם בֵּינֵינוּ, שְׁאַתְּ הָאֵלֶף שֶׁקָּל חִיבִים
לְתַת לוֹ בְּלִי שׁוּם טְעֵנָה, כִּי הָרִי הוּא עֵבֵד, אֲבָל מִכָּאֵן וּלְהַבָּא לֹא
לְתַת לוֹ יוֹתֵר מֵהַסֵּף הַנִּ"ל, וּבְשִׁבִיל נְקִיּוֹן כְּדָאִי וְכְדָאִי לְקַחַת אִיזוֹ
אִשָּׁה בְּיַבְנָאֵל, אֶפְלוּ לֹא מֵאֲנָשִׁי שְׁלוּמְנּוּ, וְהִיא תַּעֲשֶׂה אֶת הַנְּקִיּוֹן
בְּחַפְזָא לָב, וּבְכֻלָּל לֹא לְתַת לוֹ. אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין שְׁעוּלָה לוֹ גַּם
בְּטוֹחַ וְאַחֲזָקַת רֶכֶב, שְׁזֵה הוּן תּוֹעֲפוֹת, וּבְדִרְךָ כָּלֵל זֶה מְשַׁלֵּם
הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה, וְעַל־כֵּן כְּדָאִי לְהִתְחַשֵּׁב עִמּוֹ, וּבְפִרְט שְׁאַתְּ הַמְּשַׁכְּרֶת
שֶׁל שְׁנֵי חֻדְשִׁים חִיבִים לוֹ.

הַמְּצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כּא לּו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ז' כֶּסֶלּוֹ הַתְּשַׁנִּי.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מה אמר לך, ידידי היקר! בודאי עברו עלי הרבה צרות ויסורים והשפלות, ושפיכות דמים ובזיונות וכו' וכו', עם כל זאת אני מסתפל לארץ הדרה, כי זה חלק מיסורי ארץ ישראל, ובפרט מי שרוצה להקים עיר על שם רבנו ז"ל, בודאי שצריך לעבור עליו מה שיעבר, כי רבנו ז"ל הוא הנקדה העליונה, ואנחנו הנקדה התחתונה, ובאמצע יש הקו שבין שני היודי"ן שהוא הז"ו הסובב על הבושה, הינו אם נקדה התחתונה רוצה לקבל מן הנקדה העליונה, ההכרח לו לסבל בזיונות ושפיכות דמים, פמוכא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), וסוף כל סוף אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שפעלנו הרבה. ולכן ראה אפה לחזק את עצמך ביותר בהנהגת התלמוד-תורה ביתר שאת וביתר עז, ותחדיר אמונת חכמים הן במלמדים והן בתלמידים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיתרחב לנו בין בגשמי ובין ברוחני, ונזכה לעבר על הכל, כי אני מרגיש שמתחילה להיות אצלנו תקופה חדשה לגמרי, הן שפור הגשמי והן שפור הרוחני.

אודות מה שקרה עם הילדים, על-פי הלכה אין ההורים של ... צריכין לשלם כלל, ובפרט שהאבא עמד והסתפל בשעה שבנו הזיק את חברו, ועדין הוא אינו בר-מצוה, ולכן האבא חייב בנזקי בנו, ובנו של ... הוא מועד, כי לא היה צריך להכות עם מקל, ומפל שפן שאביו עמד עליו והסתפל, ולא עשה שום דבר, נמצא ש... בעצמו הוא החייב, כאלו הוא הרביץ לילד, ובדיוק בכתיבי את מכתבי זה צלצל אלי ... ומספר לי ספור אחר לגמרי, שלא היה כף הספור שרק הוא הרביץ, אלא גם ... נתן לו בעיטה לפניו וכו', הקצור אני רואה ששניהם חייבים, ואם פן גם האב של ... חייב בנזקי בנו, כי הוא גם-כן קטן ואינו בגיל בר-מצוה, ולכן אמרתי להם שיתחלקו עם הנזק, ובאמת זוהי שאלה לענין הלכה — אם האב חייב בנזקי בנו, ובפרט כשהוא קטן, ומצד הישר והטוב אמרתי ששניהם ישאו בעל, ובאמת רחמנות על שניהם, כי שניהם עניים

אֲשֶׁר כּא לז בְּנַחַל רלג

וּשְׁגִיחֵם סוּבְלִים מִלְדֵיחֵם יִסוּרֵי תַפְת, וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶת שְׁגִיחֵם לְכַף זְכוּת, אָבֵל לְדַעֲתִי, צָרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ הַמוֹן הַמוֹן בְּחַנוּף הַיְלָדִים, שְׁלֹא יִתְקוּטְטוּ וְלֹא יִגְבִּיחוּ יְדֵים אֶחָד עַל הַשָּׁנִי, שְׁזֶה נִקְרָא בְּכֻלָּל רָשָׁע, כִּי כָּל הַמַּגְבִּיחַ יָדוּ עַל חֲבֵרוֹ נִקְרָא רָשָׁע.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! צָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת וּבִפְרָט לְהִנְהִיג קִהְלָה, אָנִי מִקְנֶה שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עִם ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הָעֵקֶר חוֹק וְאֲמִץ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְאֲזֻפָּה כְּבָר לְגוֹר עִמְכֶם, וְאֲנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהַצְּלַחְנוּ הַרְבֵּה הַפְּעַם, וַיְהִי שְׁנוֹי רַק לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, בְּעִזְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא לז.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ז' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַהִזְמָנָה לְשִׁמְחַת כְּלוּלוֹתֶיךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ שֶׁהִתְחַתְּנָתָּ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה תָּמִיד שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל בְּקָר תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מְמַשִּׁיכִים לְאָדָם אֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

רְאוּ לְשָׁמֵר שַׁבָּת, וְאֵז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם. וְאִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְשָׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, שְׂאֵז כָּל חַיֵּי הַנְּשׂוֹאִין מֵאֵד מְצַלְחִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא לח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, ח' כסלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָיִת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק בְּלִמּוּד בְּכוֹלֵל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר,
וְתִלְמַד בְּרַבִּים. וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם כָּל
הַשָּׁ"ס כְּלוּ.

הַעֲקָר לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל יוֹם בְּאַרְיִכוֹת אַפִּים, וּבְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים סִפְרוּ לָנוּ (תַּעֲנִית כ"ט): כְּשֶׁהַחֲרִיב טוֹרְנוֹסְרָפוּס הִרְשַׁע אֶת
הַהִיכָל, נִגְזְרָה גְזֵרָה עַל רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְהִרְיָגָה, בָּא אוֹתוֹ הַגְּמוּז, וְעַמַּד
בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְעַמַּד בְּעַל הַחֹטֵם מִתְבַּקֵּשׁ, בְּעַל הַחֹטֵם מִתְבַּקֵּשׁ וְכוּ',
וּפְרִשְׁתִּי פַעַם: לָמָּה בָּאֵת רַבֵּן גַּמְלִיאֵל נִקְרָא בְּעַל הַחֹטֵם? אֵלָּא
שֶׁכָּל עֲנִינּוֹ הָיָה סְבָלְנוֹת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, וּרְבִנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן קנ"ה), שֶׁהַסְבָּלְנוֹת וְאַרְיִכוֹת אַפִּים תְּלוּיָהּ
בַּחֹטֵם, כִּי כְּשֶׁאָדָם מֵאַרְיָךְ אָפוּ וְסוּבַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו,
עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וּמְצִינוּ בְּגִמְרָא (בְּרִכוֹת כ"ח): בְּמַעֲשֵׂה
שֶׁל אוֹתוֹ תִּלְמִיד, שֶׁגָּרַם שֶׁיַּעֲבִירוּ אֶת רַבֵּן גַּמְלִיאֵל מִנְּשִׂיאוֹת,
וְהוֹשִׁיבוּ אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מְצִינוּ שֶׁם שְׁלֹא
מִנַּע אֶת עֲצֻמוֹ מִבֵּית-הַמִּדְרָשׁ, רוֹאִים מְזֵה אֶת גְּדָל סְבָלְנוֹתוֹ רַבֵּן
גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה הַנְּשִׂיא, וּבְשִׁבִיל אוֹתוֹ תִּלְמִיד דָּחוּ אוֹתוֹ שְׁלֹא יִהְיֶה
נְשִׂיא, עִם כָּל זֹאת לֹא מִנַּע אֶת עֲצֻמוֹ מִבֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְעַל-כֵּן לֹא

אֲשֶׁר כּא לט – כּא מ בּנַחֵל רֵלֵה

בְּחַנָּם נִקְרָא בְּעַל הַחֹטֵם, כִּי זָכָה לְשִׁלְמוֹת אַרְיכוֹת אַפִּים, וְהֵבֵן
לְמַעֲשֵׂה אֵיף צָרִיכִים אַרְיכוֹת אַפִּים עִם בְּנֵי אָדָם, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד
דַּעְתּוֹ מְשֻׁנָּה מִחֵבְרוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְזִיק מִמֶּדָּה, וְאִינוּ
מִתְבַּלְבֵּל עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָה עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְפָּרֵשׂ אֶת
כָּל שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא לט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְיִתְדַבְּרֵי עִם
נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל יוֹם, הֵינּוּ בְּכָל יוֹם תְּדַבְּרֵי עִם אַחַת אוֹ עִם
שְׁתֵּים נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַתְּחַזְּקוֹת, וְכֹךְ תִּרְגְּלִי אֶת
עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר עִם אַחַת אוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים אַחֲרוֹת, בְּאִפְּן שְׂבַמְשֻׁךְ
הַחֲדָשׁ תְּדַבְּרֵי עִם כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזֶה דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד,
לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ אֶת נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ כַּח
וּנְחַת מִתְּיַלְדִים, וְתִזְכִּי לְהִיּוֹת אִשָּׁה כְּשֶׁרָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַח לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",

הַנּוֹנֵה עֲלֵיהֶם יִשְׁמְרֵם וַיְצִילֵם מִכָּל צָרָה וַצּוּקָה וּמִכָּל נִגְעַע וּמִחֻלָּה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו להחזיק את עצמכם ביחד, ותדעו אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, וכל מה שעבר עלינו בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, הכל בחשבון צדק ממנו יתברך, ותהלה לאל, אנחנו נכנסים עכשו לתקופה חדשה, ואף שחותרים תחתנו שונאינו ומתנגדינו, כבר לא יועיל להם שום דבר, כי הקדוש-ברוך-הוא שומר עלינו, ואין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל הנסים והנפלאות שנעשו מאחורי גבכם, שאתם אפלו אינכם יודעים, פן יעזר הקדוש-ברוך-הוא לעשות עמנו נסים ונפלאות תמיד.

לכן מאוד מאוד אבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, מאחר שונכנסנו בשלב חדש, שלכל יהין אף אחד מאנשי שלומנו היקרים להתגרות עם תושבי המקום, אדרבה, צריכים לקרוב ולחזקם ולאמצם, לעודדם ולשמחם ולהחיותם, ולא לדבר דבורים יתרים ושל מה בכך וכו' וכו', פאלו אנחנו רוצים לכבש את המקום וכו' וכו', עליכם לדעת, כי כלם אנשים יקרים מאוד מאוד, ולולא הסמ"ך-מ"ם, כל המושבה היה לה כבר צורה אחרת לגמרי לגמרי. ועל-פן מאחר שסבב הקדוש-ברוך-הוא איך שסבב כמו שהוא היום, עליכם להזהר ולהשמר מאוד מאוד לא להתגרות עם אף אחד, רק להקדים לכל אחד ואחד שלום, ובפרט בשבת-קדש להקדים "שבת שלום" לכל תושבי המקום, לתנף את הילדים גם-כן שילכו בצורה כזו, כי זו דרפנו, וזה רצון רבנו ו"ל — להסתכל תמיד על הטוב שבכל בר ישראל, כמובא (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן רפב); ומוהרנ"ת ו"ל אומר פעם לתלמידו ר' נחמן טולטשינער ו"ל: אם היו אנשי שלומנו הולכים עם התורה הזו, היו יכולים להחזיר את כל העולם כלו בתשובה, כי הלמוד המובא בתורה זו, הוא עמק עמק מי ימצאנו, אשרי מי שזוכה לקימו בתמימות ובפשטות, וזה היה רצון רבנו ו"ל.

אָשֶׁר כּא מֵא בְּנַחַל רְלוּ

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ שִׁיְהִי תָמִיד בֵּית-הַמִּדְרָשׁ נָקִי, כִּי עֲכָשׁוּ
הַתְּחִילוּ לָבוֹא הַרְבֵּה אוֹרְחִים וְתִרְיָם, וְכֵדָאֵי מָאד שִׁיְהִי בֵּית-
הַמִּדְרָשׁ וְהַרְחֵבָה סְבִיב נְקִיִּים, וְזֶה קְדוּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם וְשֵׁם רַבְּנוּ וְ"ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד, וְתִבְשְׂרוּ לִי
בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. וּמָאד מָאד אָנִי מִבְקָשׁ מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שִׁיִּכְתֹּב לִי מִכְּתָב פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ יִחְיֶה אוֹתִי,
כִּי נִפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא מֵא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר וַיִּשְׁלַח, ח' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּירוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדוֹל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁאֵתָה עוֹשֶׂה
עִמִּי, בְּזֶה שְׁאֵתָה עוֹזֵר לִי לְתַקֵּן כָּל מָה שֶׁצָּרִיךְ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ
וּבַכּוֹלֵל וּבַדִּירְתִּי, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה
לְתַקֵּן גַּם אֶת מַעֲשֵׂיךְ, וּמָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלַ לְרְאוֹת
הַיֵּכָן שָׂרָק צְרִיכִים אֵיזָה תַקוּן, לְתַקֵּן תַּכְף-וּמִיד, כִּי כָּל בֵּית צָרִיךְ
בְּעַל-הַבַּיִת, וְעַל-כֵּן אָנִי מִמְנָה אוֹתְךָ, שֶׁתִּהְיֶה בְּעַל-הַבַּיִת שֶׁל
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְהַכּוֹלֵל וְכוּ' וְכוּ', וְאֵיפֹה שְׁאֵתָה רַק רוֹאֶה שְׁצָרִיכִים
אֵיזָה תַקוּן רְאֵה לְתַקְּנוּ, וְאֲנִי מְצִוֶּה לְשֵׁנֵי גְבַאי צְדָקָה ר' ... וְר' ...
שִׁיתְּנוּ לָךְ אֶת הַכֶּסֶף לְהוֹצֵאוֹת הַכְּרוּכוֹת בְּזֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֲנִי
מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
לְבְרִיּוֹת, וּבְזְכוּת הַחֶסֶד הַגְּדוֹל שְׁאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט,
כִּי עַד עֲכָשׁוּ הִיָּה כָּל הַבְּנִיָן מִמֶּשׁ מְזֻנָּח, וּמָאז שֶׁלְקַחְתָּ אֶת הָעֵנִיָּים

בְּיַדְיָךְ, פְּנִים חֲדָשׁוֹת בָּאוּ לְכֹאֵן, וּמִמֶּשׁ נַחַת לְהִסְתַּוְּבַב בְּבֵית-
הַמְדָרֶשׁ, וְאֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַנַּחַת-רוּחַ שְׁאַתָּה
עוֹשֶׂה לִּי.

יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׁתַּזְכֶּה לְגַדֵּל אֶת יְלָדֶיךָ
בְּנֵקֶל, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְתִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא מב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וּיִשְׁלַח, ח' פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

דִּבְרַתִּי אֶתְמוּל הַרְבֵּה עִם ... וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂמִימֵסֹר לְךָ אֶת הַקּוֹ מִחֻשְׁבָּה שְׁלִי, וְתַעֲבֹדוּ בִּיחָד בְּצוֹתָא, וְאֲנִי רוֹאֶה
סִיעָתָא דְשָׂמְיָא עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, הָעֵקֶר שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם
וְאַהֲבָה רַבָּה, כִּי אַתֶּם שְׁלוּחֵי צְבוּר, וְאִף שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה לְמִנּוּעַ
וּלְעַכָּב וּלְהַפְרִיד וְכוּ', עֲלִינוּ לְדַעַת כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הַגּוֹי"ה גִּתָּן
וְהַגּוֹי"ה לְקַח, יְהִי שֵׁם הַגּוֹי"ה מְבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד, אֵין לָנוּ לְהִתְפַּעֵל
כָּלֵל מֵאַף אֶחָד, הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר אֶת הַדְּבִוּר, וְלֹא לְדַבֵּר מֵה שְׁלֹא
צְרִיכִים, רַק לְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַצְּדִיקִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הַדְּבִוּר יִהְיֶה נִשְׁמַע
וְנִתְקַבֵּל (לְקוֹטֵי-מוֹתֵרֵן, חֵלֶק א', סִימָן כט). וְהֵם רוֹצִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַע
מֵה הַאֲדַמּוֹר אוֹמֵר? וּמֵה הַאֲדַמּוֹר אוֹחֹז? כִּי תִהְלֶה לְאֵל, זָפְנִי
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַפְגִּס אֶל תוֹךְ לְבָבְכֶם, וְאַנְחֲנוּ הוֹלְכִים עַל קוֹ
אֶחָד, וּבְאַמַּת אֲנִי רוֹאֶה, שְׂאֵם לֹא הַסְמִ"ךְ-מ"ם שְׁשׁוֹלֵט כְּרוּדָן
עֲלֵיהֶם כְּבָר יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים שָׁנָה, הָיוּ פְּלִם מְזֻמָּן חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה,
כִּי הֵם אֲנָשִׁים מְאֹד מְאֹד נַחְמָדִים, וְאֵם רַק הוֹלְכִים עִם שְׁכָל וְדַעַת
וְחֻכְמָה עֲמָהֶם, יְכוֹלִים לְשַׁבּוֹת אֶת לְבָבְכֶם, וְעַל-כֵּן רֹאֶה לְלַכֵּת בִּיחָד
עִם ... לְאַרְךָ כֹּל הַדְּרָךְ, וְתִתְחַמְקוּ מֵ... וְחִבְרִיו, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׁהֵם

רוֹצִים לְהַכְנִיס אוֹתָנוּ בְּאִיזָה פַח יְקוֹשׁ וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַשֶּׁכֶל, לֹא לְהִתְקַרֵב אֲלֵיהֶם כָּלֵל, אֲנִי מְקוּוֹה שְׁתַּבִּין אֶת אֲשֶׁר לְפָנַי, וְכָל דְּבַר גְּדוֹל אוֹ קָטָן אֲשֶׁר יִקְשֶׁה לָכֶם תִּשְׁאַלוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵאִיר לִי עֲצוֹת נְכוֹנוֹת אִיךָ לְהִסְתַּדֵּר, וְנִזְכֶּה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ וְ"ל. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שְׁתַּצְלִיחַ עִם הַתְּלָמִידִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא מַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֵל רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי וְנִהְיֵיתִי לְפָגֵשׁ אוֹתְךָ, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ כְּשֶׁמְתוֹעַדִים וּמְדַבְּרִים יַחַד, וּמְחַלְפִים חֲנוּת דַּעַת, אֲזִי מְכִירִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְיִכּוּלִים לְעַבֵּד יַחַד, וְאֵין עוֹד דְּבַר יְפֵה בְּחַיִּים כְּשֶׁשְׁנֵי בְנֵי-אָדָם אֵף שֶׁהֵיוּ לְכַאוּרָה בְּדַעוֹת מְנַגְּדוֹת וְכוּ', וְכִשְׁבָּאִים בְּיַחַד וּמְדַבְּרִים אֶחָד עִם הַשְּׁנֵי, נוֹכַחִים שֶׁהַכֹּל הֵיחָד רַק דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, וְאֵין פֶּאן דַּעוֹת מְנַגְּדוֹת וְכוּ', וְאֶדְרְבָה יְכוּלִים לְחִיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְּׁנֵי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְתִלְךָ תְּמִיד בְּדְרָךְ הַיָּשָׁר וְהַצָּדֵק וְהָאֱמֶת, וְאֵז לֹא תִמַּט רִגְלְךָ, וְכֹלֶם יֵאָהֲבוּ אוֹתְךָ, וְכִפִּי שְׂאֵנִי רוֹאֶה אֶת כְּשֶׁרוֹנוֹתֶיךָ, עוֹד תַּעֲלֶה מְעַלָּה מְעַלָּה לְתַפְאֲרַת הַוְרִיךְ וַיְדִידֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא מד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, ח' כסלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כּוֹלֵל אֲבָרְכִים
 "אור המאיר", חסידי בְּרֶסֶלֶב בִּיבְנָאֵל, הַנּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ
 תמיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח
 בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעדין אתם
 מחזיקים בסדרים והשעורים שנתקנו, פי דיקא על-ידי-זה תצליחו
 בין בגשמי ובין ברוחני, פי למעלה בשמים מאד מאד מתחשבים
 כשיושבים מגן אנשים, ולומדים תורה הקדושה, שאז השכינה לא
 זזה משם, פי על כל ביה עשרה שכינתא שריא, ועל-כן הוא דבר
 גדול מאד מאד להמשיך לשבת ביחד בצותא, ולשמע את השעורים
 בגמרא ובשלחן ערוך ובספרי רבנו ז"ל, ולהחזיק את עצמכם ביחד,
 שזו תהיה הצלחתכם, פי במקום ששורה השכינה, שורה השפע
 והפרנסה, ולא יחסר לכם שום דבר.

נא ונא תשתדלו בכל מיני אפנים שבעולם, שיהיה נשמע רק
 קול תורה בבית-המדרש של הכולל, ומי שאינו מענין ללמד, אין
 לו מה לחפש שם, ואת זה תקחו לכלל גדול, ואז תצליחו בכל
 דרככם.

מאד מאד רציתי, שתכתבו לי דו"ח פעם בשבוע איך הענינים
 מסתדרים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תַּלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה
 "בֵּית שְׁלֹמֹה", חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בֵּיבְנָאֵל, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ
 תָּמִיד, וַיִּצְלִיחוּ בַלְמוּדָם, וַיַּעֲלוּ מַעְלָה מַעְלָה.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְאֵל
 תְּרִיבוּ וְאֵל תִּתְקוּטְטוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, בִּינֵיכֶם, אֵלָא תַלְמִדוֹ בְּהַתְמָדָה
 רַבָּה, וְתִצְיָתוֹ אֶל הָרֵאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלָכֶם, וּמִמֶּשׁ נַחַת וְתַעֲנוּג וְתַגְרָמוֹ
 לִי, כִּי כָּל יִשְׁעֵי וְחִפְצֵי הוּא רַק שְׁתַּגְדְּלוּ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלֹא
 יִחְסֹר לָכֶם מִכָּל טוֹב, תִּכְנִיסוּ אֶת עֲצָמְכֶם הַיָּטִב הַיָּטִב בַּלְמוּדִים,
 וְתַחֲזְרוּ הַרְבֵּה עַל כָּל הַחֲמֵר שְׁאַתֶּם לוֹמְדִים, וּמָאד אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם,
 שְׁתִּכְתְּבוּ לִי כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיוּנֵי.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא מו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
 מָאד ... גַּרוּ זָאִיר.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנַּחַת-רוּחַ שְׁאַתָּה גּוֹרֵם לִי,
 שְׁלִקְחָתָּ אֶת הַעֲנִינִים בְּיַדְךָ, וְנַעֲשִׂיתָ רֵאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלָנוּ, כִּי כָּל
 הַהוֹרִים וְהַתַּלְמִידִים מָאד מָאד מְרָצִים מִמֶּךָ, וְאֲנִי מְקַבֵּל דוּחַ"ת
 מִהַהוֹרִים, שֶׁהֵם מִמֶּשׁ מִפְּלִיאִים עַל גְּדֹל הַשְּׁנוּיִים שֶׁנַּעֲשׂוּ
 בַתַּלְמִידִים. רֵאשׁ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֲנִי מְקַנְהָה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב תּוּכַל לְהַכְּנִס לְאַחַת מִהַדִּירוֹת
 הַחֲדָשׁוֹת שֶׁל ... וְאַשְׁתַּף מָאד מָאד תֹּאֵהֵב אֶת הַחֲבֵרוֹת, וְהַצְּוֹתָ עִם

אֲשֶׁתוֹ שֶׁל ר' ... כִּי שְׁתִּיחֶן מְדַבְּרוֹת אֲנִגְלִית, וְתִהְיֶה מְאֹד מְאֹד
שְׂמֵחָ וְעֲלִיזָה.

הָעֶקֶר רָאָה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וּבִלְיָלָה תֵּצֵא בֵּין הַהָרִים
לְהַתְּבוֹדָד, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר נְעִים מְלַצָּאת בְּאֲמִצַּע הַלֵּילָה לְאַחַד
הַהָרִים, וּלְקַיִם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת "הַנְּעוֹר בְּלֵילָה", רוֹאִים אֶת
הַלְּבָנָה וְהַכּוֹכָבִים, שְׂאֵז נִפְתָּח הַמַּחַ וְהַדַּעַת, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיקִים אֶת זֶה,
וְאֵז יִזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא מְחַיֵּב הַמְּצִיאוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, לְדַעַתִּי, לָךְ עִם אֲשֶׁתְּךָ בְּסִבְלָנוֹת
גְּדוּלָה, וְתִרְאָה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. הָעֶקֶר תֹּאמַר לָהּ אֶת
הַאֲמַת, גְּשָׁמִיּוֹת יִהְיֶה לָךְ, וְסִפּוּק רִוְחָנִי גַם-כֵּן יֵשׁ לָךְ, וְתִדְבֵר בְּנִחַת
וּבְעֲדִינּוֹת, וּבְיָדָי תִּפְעַל אֲצִלָּה לְטוֹבָה, הָעֶקֶר לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה.

כא מז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וּיְשֻׁלַח, ח' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נְרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר
וְהַעֲגֻמַת נַפְשׁ, הַחֲרוּפִים וְהַגְּדוּפִים, הַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים וְהַבְּזִיוּנוֹת
וְהַהֲשָׁפוֹת שֶׁסִּבְלָתִי שָׁם כְּמַעַט חֲדָשׁ יָמִים, אֲבָל אֲנִי רוֹאָה בְּחוּשׁ
שֶׁהַכֹּל מְלַמְעָלָה, כִּי כֹף גְּזֵרָה חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ, וְדִיָּקָא
עַל-יְדֵי-זֶה יִצְאוּ עֲנִינִים נִפְלְאִים מְאֹד, הֵן תִּקּוּן גְּדוֹל בְּכוֹלֵל (אֲקִנְיָה)
שֶׁעֲבִין אִתָּה מְחִזִּיק בְּחִמְךָ לְלַמֵּד אֶת הַשְּׁעוּרִים (שָׁם), וְהֵן בִּישִׁיבָה
שֶׁל הַבְּחוּרִים, וְהֵן הִישִׁיבָה שֶׁל הַבְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, שְׂאֲנִי מְקַנְהָ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִתְבַּסֵּס, וְיִבֹאוּ עוֹד מַעַט הַרְבֵּה תְּלִמִּידִים,
אִתָּה בַּק צְרִיף לְחֻזֵק וּלְעוֹדָד אֶת ר' ... שְׁלֹא יִפֹּל בְּיָאוּשׁ, כִּי אֲנִי

רוֹאֵה עֲתִיד גָּדוֹל לָנוּ בְּיַבְנָאֵל, וְאֵת גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּרַאֶה בְּקִרְוֹב, וְאֲנִי עֹכְשׁוֹ רוֹאֵה וּמְבִיט חֲזָרָה, אֲנִי מִתְבּוֹנֵן עַל גְּדֹל נִפְלְאוֹת הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, אִיךָ שְׁהוֹלִיךְ אוֹתִי מִמֶּשׁ עַל כָּל שֶׁעַל וְשֶׁעַל וְעַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, וְלֹא הִיָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת אַחֲרַת, רַק כֶּף כְּמוֹ שֶׁהוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי, וְאִם יֵשׁ מַשְׁהוּוֹ לְתַקֵּן — תִּכְתֵּב לִי, וְאֶשְׁתַּדֵּל לְסִדֵּר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא מח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וַיִּשְׁלַח, ח' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם ל... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה, וּבַפְּרִטִיּוֹת בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּעֶסֶק הַרְבִּים הַדְּפַסֵּת סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל אָמַר: "בְּעֵנֵינוּ הַדְּפַסֵּת סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל אֵין מְלִים בְּפִי", כָּל-כֶּף הִחֲשִׁיב אֶת עֵנֵינוּ הַדְּפַסֵּת סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל. וּבְאַמַּת רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר עָקַר הַשְּׂאֲרַת דַּעַת רַבָּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם הוּא אֶף וְרַק עַל-יַדֵּי הַדְּפַסֵּת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְלְהַפִּיעֵם בְּעוֹלָם.

מַה אִמַּר לְךָ! כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאֵה, אֵתָה צְרִיף הַתְּחִזּוֹקוֹת חֲדָשָׁה בְּכֹל יוֹם, כִּי בְּכֹל פֶּעַם נִכְנָסָה בְּךָ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת אַחֲרַת, וְאִינְךָ תוֹפֵס שְׁכָל זֶה עֲבוֹדַת הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרוֹצָה רַק לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתְּךָ וְלִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, כְּדֵי שֶׁלֹּא תוֹכַל לְהִמְשִׁיךְ, חֵס וְשְׁלוֹם. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת פִּקְחָה, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכַל לִשְׁבֹּר אוֹתְךָ, יִהְיֶה מַה שִּׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֵתָה צְרִיף לְהִיּוֹת חִזּוֹק וְאַמִּיץ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, לֹא לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמְךָ, אֲנִי מִצְדֵי אֶעֱזֹר לְךָ בְּמָה שֶׁרַק בְּכַחֲחִי, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אֵין מִתְחַרְהַר לְךָ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים

רמד אָשׁר כּא מַט – כּא נ בּנחל

שָׁבְעוּלָם. וְאַתָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁפְכֵר יְצֵאָה הָאֲנִיָּה עִם הַסְּפָרִים.

מָה בְּקִשְׁר לְאוֹר יִבְנֶאל, הָאֵם נִכְנַס לְדָפוּס?

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא מַט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלּו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... וְ... שִׁיחִיו נִצַּח.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אִם אֶפְשֶׁר לָכֶם לְנַסֵּעַ אֵל צִיּוֹן הַתַּנָּא רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַגָּס זי"ע, וּלְבַקֵּשׁ עַל הָאִשָּׁה יְעֻטָא פְּעַרִּיל בַּת חָיָה גְּאֻלְדָא, וּמִשָּׁם לְנַסֵּעַ אֵל מַצְבַּת קִבְר אַמִּי, עָלֶיָּה הַשְּׁלוֹם, וְגַם שָׁם לְבַקֵּשׁ עָלֶיָּה, כִּי הִיא קְרוּבַת מִשְׁפָּחָה, וְרָצוּ מְאֹד מְאֹד, שֶׁאֶשְׁלַח שְׁלִיחַ לְהַתְּפִלֵּל אֶצֶל מַצְבַּת קִבְר אַמִּי, עָלֶיָּה הַשְּׁלוֹם, וְהַבְּטַחְתִּי לָהֶם, רַק הוֹסַפְתִּי, שֶׁקִּדְּם תִּסְעוּ אֵל צִיּוֹן הַתַּנָּא רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַגָּס, אֲנִי כְּבָר שׁוֹלַח לָכֶם עַל הַדְּאָר סֵךְ מֵאָה שְׁקָלִים עַל דָּלֵק, וְאִם קָשָׁה לָכֶם, אוֹלֵי תִשְׁלְחוּ אַחַר, כִּי הַנְּתוּחַ צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בַּבְּקָר, וְעַל-כֵּן מְתִי שֶׁתִּגְיְעוּ לְהַר הַזֵּיתִים – זֶה טוֹב. אֲקַנְהָ שֶׁתַּעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנִי, וְתִדְוְחוּ לִי אַחֲרֵכֶךְ.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם עוֹד הַיּוֹם...

כּא נ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, ח' כֶּסֶלּו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ, שֶׁהַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק

אָשׁוּר כּא נא בְּנַחֵל רמח

א', סימן ט', וסימן קיב): אם אומרים את התפלה עם אמת, כגון: "הי"ה הושיעה", אזי הדבור יאיר לו לצאת מהחשך, אך כל הצרה של האדם, שרוצה עכשו להתבודד שעה או יותר, וכשאינו הולך לו, אזי אינו מתבודד כלל, ובאמת זו טעות חמורה, כי צריכים רק דבור אחד של אמת, ואז כבר יאיר לו לצאת מהחשך, וראיתי בספר "רביד הנחב" על מאמרם ו"ל (שיר השירים רבה, פרשה ה', סימן ג'), שהקדוש-ברוך-הוא אומר לישראל: פתחו לי פתח כחודו של מחט, ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם; ואמר על זה הרב הקדוש מראפשיץ זי"ע (זרע קדש תזריע), דהפתח כחודו של מחט, הינו תפלה שצריכים רק להתחיל לדבר עם אמת דבור אחד, אזי ממילא יפתח לו פתח כפתחו של אולם, הינו רק צריכים לדבר דבור אחד עם אמת, ואז כבר יאירו לו הדבורים לצאת מהחשך.

ולכן הרגל עצמה להתחיל לדבר רק דבור אחד, וזה כבר יעשה רעש בשמים, ואם היית יודע מה זה לדבר אפלו דבור אחד להקדוש-ברוך-הוא, ומה זה גורם בכל העולמות, היית מתמיד בזה מאד, עוד דבור ועוד דבור וכו' וכו', ולאט לאט היית זוכה להרחיב את הדבור ולדבר בכל צרכיך, וכל החסרון שלך שאינך יודע מה זה דבור אחד לדבר אליו יתברך, וזה נעשה קל בעיניך — מה כבר יעזור לי דבור אחד, ולכן אתה מתרשל לגמרי מתפלה, ועל-כן תעשה התחלה חדשה רק לדבר דבור אחד, ואולי עוד דבור, ולאט תהיה רגיל בזה, ותדבורים יאירו לך למצא את הפתח, ויאיר עליך מלך הכבוד בעצמו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא נא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, ט' בסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וינדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לַנְכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חזק וְאַמֵץ מְאֹד, כִּי יָמֵי חֲנֻכָּה הַקְדוּשִׁים מְמַשְׁמְשִׁין וְכַאֲשֶׁר, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁיָמֵי חֲנֻכָּה הֵם יָמֵי הַהוֹדָאָה, וְרֵאוּ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, שֶׁנִּבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְתוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שֶׁעָשׂוּ עוֹלָם הַבָּא, כִּי בָּזָה שְׂאֵדָם נוֹתֵן תוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶץ הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, הִינּוּ שֶׁמְרַגֵּישׁ רוּחַ חַיִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּעוֹדוֹ מְלַבֵּשׁ בְּלָבוֹשׁ הַגָּשְׁמִי, וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַת תָּמִיד תוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ, שְׂאֵז מְאִיְרָה בּוֹ הָאֶרֶץ הָעוֹלָם הַבָּא וְרוּחַ חַיִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת בָּזָה הָעוֹלָם.

וּלְהַבִּין אֶת זֶה בֵּיתֵךְ שְׂאֵת, עֵינַי בְּסִפּוּר (פְּרִי הָאָרֶץ – פֶּרֶשׁת וַיִּשָּׁב): כְּשֶׁנִּכְנַס אָדָם עִם כָּל עֲצָמוֹ בְּדַבַּר קְדָשָׁה, אֵיזוֹ מִצְוָה אוֹ תוֹרָה וְתַפְלָה בְּדַבְּקוֹת גְּמוּרָה, עַד הַתְּפַשְׁטוֹת הַתְּקַשְׁרוֹתוֹ הַרְאֵשׁוֹן שֶׁבְּחוֹמְרֵי שֵׁלֹא לְהַרְגִישׁ בָּהֶם כָּלֵל, הוּא הַנִּקְרָא (וְכַרְיָה ג, ד): "הִסִּירוּ מִלְּבוּשֵׁי הַצּוּאִים וְהִלְבִּישׁוּ מַחְלְצוֹת", שֶׁהֵנָּה הוּא מִתְּלַבֵּשׁ עִתָּה בְּרוּחַ קְדָשָׁה. וּכְשֶׁמִּתְּלַבֵּשׁ בְּתַבּוֹת הַתּוֹרָה וְתַפְלָה נִקְרָא (בְּרֵאשִׁית ז, א): "בֵּא אֲתָה וְכָל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה", שֶׁנִּכְנַס עִם כָּל עֲצָמוֹ בָּהּ, וְכֵן כְּשֶׁמִּתְּלַבֵּשׁ בְּמִצְוֹת שְׂבֵת אוֹ חֲנֻכָּה, וּמְכַנִּיס כָּל מַעֲיָנוֹ בָּם עִם כָּל עֲצָמוֹ בְּבִטּוּל שְׂאֵרֵי הַרְגָּשׁוֹתָיו הַרְאֵשׁוֹנִים, נִקְרָא אַחֲדוֹת גְּמוּרָה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלַבּוּשֵׁי הַמִּצְוֹת הַמְּקִיפִים וְסוֹכְבִים אוֹתוֹ וְהוּא בְּתוֹכָם, מְתַיַּחַד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם הַפְּסִק, כְּמֵאֲמַר (רוֹת ג, ט) "וּפְרִשְׁתָּ כְּנֹפֶיךָ עַל אֲמַתְךָ", שֶׁהַמְּלַבּוּשׁ הוּא הַמְּיַחַד וְאֲחֵרֵי שֶׁהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הֵם אֱלֹהוֹת מְמַשׁ, כִּידוּעַ (עֵינַי זֶהר ח"א כד. וּח"ג רכח:), מְתַיַּחַד עַל יָדָם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַכְּנָסוֹ בְּתוֹכָם, וְטוֹעַם מַעֲיָן עוֹלָם הַבָּא; וְזֶה שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים (מוֹסֵף לְשַׁבָּת): "טוֹעַמֵיָה חַיִּים זְכוּ", שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַדְּבִק בְּחַיִּים וְאוֹר הָעֵלְיוֹן בְּעוֹלָם הַבָּא, אִם לֹא בְּטַעֲמֵיתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, מֵה שְׂאֵיִן כֵּן מַעֲשֶׂה תּוֹרָה וּמִצְוֹת אֲנָשִׁים מְלַמְּדָה, בְּלִי שׁוּם דְּבִקּוּת, וְזֶהוּ (אָבוֹת

פָּרַק ד'): "הַתְּקַן עֲצָמְךָ בַּפְּרוּזְדוֹר" — בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, "כְּדִי שֶׁתִּפְגַּס בְּטָרְקָלִין", פְּרוּשׁ בְּאִפֵּן שֶׁתִּפְגַּס בָּהֶם, שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא וּטְרַקְלִין, וְלֹא לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת אֲנָשִׁים מְלַמְּדָה. אָבֵל כְּדִי לֵהִיּוֹת אַחֲדוֹת גָּמוּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, צָרִיךְ לְצִאת מִן הַמִּדּוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הַנִּקְרָאִים מְלִבוּשִׁים, כְּמֵאֵמֶר (וַיִּקְרָא ו, ג): "מִדּוֹ בַד קִדְשׁ יִלְבָּשׁ", וְלִבּוֹא לְמַעֲלָה מִן הַמִּדּוֹת עַל-יְדֵי הָאוֹתִיּוֹת צְרוּפֵי הַמִּדּוֹת עֲצָמָם וְכוּ', עֵינַי שָׁם. הֵינּוּ שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַדְּבוּרִים שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הֵם כְּלִי הַשִּׁפְעַ, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵינוּ, חֵלֶק א', סִימָן לז); וְלִכֵּן כָּכֵל שְׂאֵדָם מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְנוֹתֵן לוֹ תוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט מִפְּרִטֵי הַמִּצְוֹת, שְׂזוּכָה לְקַיֵּם צִיצִית, תְּפִלִּין, תְּפִלָּה, תוֹרָה, שִׁבְתַּת וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה וְכוּ', וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בְּתוֹךְ אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִשְׁתַּעֲשֵׂע בְּשַׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, וּכְבָר לֹא צָרִיךְ שׁוּם דְּבַר, כִּי מְאִיר אֵלָיו אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד.

וְלִכֵּן תִּכְיֵן אֶת עֲצָמְךָ עֲכָשׁוּ, לְקַבֵּל אֶת יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים שְׂאֵז מְאִיר הָאוֹר הַגָּנוּז בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם לְמִטָּה מְעַשְׂרָה טְפָחִים, וְנֵר אִישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, הֵינּוּ שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יְכוּל לְהֵאִיר לְעַצְמוֹ אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂזֶה יִהְיֶה אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁכָּל אֶחָד יִרְגִישׁ אֶת הָאוֹר אֲצִלוֹ, וְלִכֵּן דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ 'מ'שִׁיחַ' רֵאשִׁי תְבוֹת חֲנֻכָּה יְמִין מְיוֹזָה שְׂמֵאל, כִּי בְּעַת הַדְּלָקַת גֵּר חֲנֻכָּה שְׂמֵאִירִים אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז בְּתוֹךְ הַבֵּית, וּמְכַנְיָסִים אֶת עֲצָמָם בְּתוֹךְ הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שְׁשַׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא נב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יַגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

הַעֲקֵר רְאֵה לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר בְּבֵיתְכֶם, וַיְהִיָּה לָכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תִּזְכָּה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ, רַק מְרַבָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא נג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִין, עַל-יְדֵי פְּלֹא עֲלִיּוֹן.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּלַחֲץ, וּמִכָּל שְׂכָן אֵל תִּפְחַד, וְאֵל תִּקַּח אֶת

כָּל הַעֲנָנִים אֶל לְבָבִי. יֵשׁ עֵצָה אַחַת שְׁגָלָה לָנוּ רַבְנוּ וי"ל, וְהִיא — תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, לְשִׁפּוֹף לְבָבִי הַשְּׂבוּר רַק אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ, וְלֹא לְפָנַי בְּשׂוֹר וְדָם. עֲלִיף לְזִכֹּר כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבַד מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלִכְּנֹן אֶל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָה מְשׁוּם דְּבָר, אִם תִּרְבֶּה בְּצַדִּיקָה וְתִרְבֶּה בְּתַפְלָה, אֲזַי תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָה, וְיָדַע לָךְ, שֶׁהוּא יִתְפָּרֵךְ אֶב הַרְחֵמָן, וְלֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, רַק תִּבְטַח בּוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְתִרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא נד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתוֹדָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד עַל הַטְּרַחָה שְׁטַרְחָתָ בְּעַבּוּרֵי, שְׂבָשְׁלָתָ לִי אֶכֶל, יַעֲזוּר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שְׂיִהְיֶה בְּבִיתְכֶם תְּמִיד שְׂפַע, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְהַגִּיעַ לְיַדֵּי מִתְנַת בְּשׂוֹר וְדָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִבְשֹׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׂמְחוֹת מִכֶּם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא נה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ זֶה פְּעַמִּים, אִךְ הִיִּיתִי כְּמַעֲט חֲדָשׁ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, לְכֵן לֹא הִשְׁבַּתִּי לָךְ עַד עַכְשָׁו, חֲבַל שֶׁלֹּא נִפְגַּשְׁנוּ שָׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

ראה להזהר מאד מאד להתפלל במנון, כי מי שצריך דבר שבמנון, עליו להזהר להתפלל תמיד במנון, כי כדאי תפלה בצבור, שלא יצטרף להגיע לטובות אחרים, ועל-כן תזהר מאד מאד להתפלל תפלה בצבור, ועל-ידי-זה יהיה לך שפע.

ראה לבדק את התפלין שלך אם הן כשרות, כי כל הצרות והבעיות של האדם הן כשאין לו תפלין כשרות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה להתחתן מה שיותר מהר, כי לא טוב היות האדם לבדו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא נו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, ט' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את שני המכתבים שלך, אף הייתי בארצנו הקדושה זה חודש ימים, וחבל שלא נפגשתי עמי.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי עליך לדעת, שבזה העולם צריכים הרבה התחזקות, ובפרט מי שרוצה להתחזק את עצמו בו יתברך, עליו להיות חזק ואמיץ מאד לא להשבר משום דבר שבעולם, כי עובר על כל אחד ואחד צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, ואשרי ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

מה אמר לך! בודאי יש לך בן זוג, כי לכל אחד ואחד בזה העולם יש בן זוג, אף צריכים הרבה סבלנות עד שמגיע הבן זוג, וזוהים להפיר אחד את השני, העקר תשמרי על כבוד עצמך, ואל תפלי, חס ושלום, בפח.

הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִף שֶׁהוּא דָּבָר קָשָׁה עִם כָּל זֹאת סוּף כָּל סוּף אִם תִּהְיֶי חֲזָקָה בְּנֶה, אֲזו תִּרְאֵי גְסִים וְנִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַדְּבֹר, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְתִהְיֶי עֲקֻשָׁנִית גְּדוּלָה עַל זֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מָה שֶׁאֵת צְרִיקָה, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֵי יִשׁוּעָה גְּדוּלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

וְהַעוֹלָה עַל הַפֶּל — רְאֵי לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּפְלֵי בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, וְאֲזו טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵי לֵהִיּוֹת בְּקִשׁוֹר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְשֹׁר אוֹתָךְ תָּמִיד אֶל הַקְדֻשָּׁה.

הַמְאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא נז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחֲזֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אִפְגָּנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתַפְיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים עוֹבֵר עַל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מָה שֶׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִים וְלִהְחַדִּיר אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְלִקְרֹבֵם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ אֵלָיו.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ כָּל הַחֲסֵד שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּדִי בְּשַׁעַה שְׁהִיִּיתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְעֶזְרַת לִי הַרְבֵּה, אֵתָהּ וְאֲשַׁתָּךְ וְיִלְדֶיךָ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נִחַת מִהַלְלִדִים, וְתִזְכָּה לְגִדְלָם וְלִחְתֹּנֵם בְּנִקְל.

הַמְאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא נח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂית עִמָּדִי, שֶׁעֲזַרְתָּ לִּי בְּכָל הַעֲנִינִים. יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּי לְרוֹוֹת רַב נַחַת מִהִילָדִים, וְלַגְדֹּלָם וְלַחֲנוּכָם וְלַחֲתָנָם בְּנִקְלָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא נט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפַדְיוֹן, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתַהֲיִי בְּרִיאָה.

הִנֵּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתַּקְּחִי עִפּוֹר מִשְׁפַּת הַיָּם, וְתַשִּׁימִי קֶצֶת בְּנַעֲלִים, וְלִלְכֹת כָּךְ, וְאַחֲרֶיךָ תִּשְׁפְּכִי לְתוֹךְ הַבַּיִת עִפּוֹר, וְתֹאמְרִי שִׁילָךְ עַל הַעֲרָבִים, וְהֵם יִהְיוּ הַכַּפְּרָה שְׁלִי, וְכָךְ תַּעֲשִׂי אַרְבָּעִים יוֹם, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַמַּחְלָה הַרְעָה הַזֹּאת תִּכְרַח מִמֶּךָ, וְתִכְנַס בְּעֵשְׂרָה עֲרָבִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבַּעוֹלָם, וְתִבְרַחֲתִי מֵעֲצָבוֹת, וְאַל תִּתְיַאֲשִׁי, חַס וְשָׁלוֹם, כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהַמְחִלָּה שְׁלֹךְ
תַּעֲבֹר אֶל הָעַרְבִים, וְאַתָּה תִצְאֵי נִקְיָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתִלְמַד בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה
פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי הַלִּמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֵּךְ אֶת הַלֵּב מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.
וְעַל-כֵּן רְאֵה לְלַמַּד הַרְבֵּה מִשְׁנֵיּוֹת, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים. גַּם רְאֵה
לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִכַּעֲס וּקְפֻדוֹת, וּבִכְרִט עַל
אֲשֶׁתְּךָ, אַף פַּעַם אֵל תִּהְיֶה בְּכַעֲס, וְתְמִיד תִּדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תַעֲזֹר לָהּ לְהַחֲלִים מֵה שִׁיּוֹתֶר מֵהָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְאָה מִכָּל צָרוֹתֶיךָ, וְתִבְשֹׂר לִי כְּכֹר בְּשׁוֹרוֹת
טוֹבוֹת וּמְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא סא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת כָּל מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְקִרְאָת כָּל

מִכְתָּב וּמִכְתָּב שֶׁשְׁלַחְתָּ לִּי, אֶף מָה אֶעֱשֶׂה, שֶׁהֵייתִי חֹדֵשׁ יָמִים
בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, עַל־כֵּן נִצְטַבְּרוּ הַמִּכְתָּבִים, וְלֹא עָנִיתִי לָךְ. אַתָּה
רָאה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

אֹדוֹת כָּל הַצָּרוֹת וְהַהֲפָתְקָאוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ בְּחֹדֶשׁ
זֶה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּבֵר יִהְיֶה סוֹף וְקֵץ לְכָל צָרוֹתֶיךָ,
וּתְחַלֶּה וְרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֶׁךָ.

רָאה לְדַבֵּק עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֹסֶד
וּבְרַחֲמִים, וּבְיִבּוּדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְסוֹף כָּל סוֹף
תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַפְלוּ כַּמָּה
דְּבוּרִים, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה
נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנִּים
אֶת עֲצֻמוֹ בְּעִבּוּדָה קְדוֹשָׁה זוֹ, שְׂאֵז יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם
וּבְקִלּוֹת מְאֹד מְאֹד, כִּי אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַמַּעֲלָה הַזֶּה,
שֶׁאֲדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, הוּא הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹר
אִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא עַד זֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֹדוֹת בְּתָךְ וּבַעֲלָה שֶׁהָיוּ כָּאֵן אֶצְלִי וְכוּ', הַנִּרְאָה שְׁלֹא הֵייתִי
בְּבֵיתִי, עַל־כֵּן לֹא עָנּוּ לָהֶם, וְחָשְׁבוּ שְׁלֹא הִנִּיחוּ אוֹתָם לְכַנֵּס, לְכֵן
תּוֹדִיעַ לָהֶם, שְׂאֵנִי מְאֹד מְאֹד אֲשַׁמַּח לְקַבְּלָם.

רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא סב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, ט' פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

זֶה עֲכָשׁוּ חֲזוֹתַי לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וּמֵאֵד מֵאֵד נִהְיִיתִי לְהַפְגֵּשׁ
עִמָּךְ, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוֹכֶּה לְהַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְכֹל שׁוֹנְאֵיךָ
יִתְבַטְּלוּ מִפְּנֵיךָ, וַיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינָיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וְשׁוּם דָּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר
אוֹתְךָ, וּבִפְרֹט שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה
שָׁלוֹ עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְזָכִיתָ לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ, אַזִּי אֵין לָךְ מָה לְהִתְפַּחַד
כָּלֵל. וּבְכֹלֵל כָּבֵד אִמְרַתִּי לָךְ, שְׁמַרְשָׁעִים אֲסוּר לְהִתְפַּחַד, אֲדַרְבָּה,
צְרִיכִים לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּתַקִּיפוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל
פַּחַד עֲלֵיהֶם, כִּי כִּף מִקָּבֵל מִהַבְּעַל-שָׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ זי"ע:
כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם הָרֶשַׁע בְּתַקִּיפוֹת, נוֹפֵל עָלָיו פַּחַד. וְרִאִיתִי בְּבַעֲלֵי
תוֹסְפוֹת בְּפִרְשָׁה זוֹ (וישלח): בְּשֶׁבִיל שְׁיַעֲקֹב הַחֲנִיף לַעֲשׂוֹ, הִזָּה יִרְאֵה
מִמֶּנּוּ, וּבְשֶׁבִיל שְׁקָרָאוּ אֲדוֹנֵי וְהַחֲנִיפוּ, לָכֵן יִשְׂרָאֵל גָּרִים וְדָרִים בֵּין
עֲשׂוֹ בַּגְלוּת, עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן רְאֵה גַם אִתָּה לֹא לְהִתְפַּחַד מֵאָף אֶחָד.
וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאִמִּין בְּדַעְתָּךְ לְחֹזֵר וּלְדַבֵּק עִצְמָךְ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, אַזִּי אֵין לָךְ מָה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל.

הַעֲקָר הַרְגֵּל אֶת עִצְמָךְ 'לְגַנְב' מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְכֹל הַפְּחוֹת
עֲשָׂרִים דְּקוֹת, וְתִלָּךְ לְחֹדֵר מֵיחָד, שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּתְפָרֵשׁ אֶת
כָּל שִׁיחַתְךָ וְכֹל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה
נִקְרָא הַתְּבוּדוּת, "בַּד בְּבַד יִהְיֶה קֹדֶשׁ", אָדָם נִכְנָס לְחֹדֵר אוֹ בְּכֹל
מְקוֹם שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל
בָּה, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכָבוֹ, בְּתַמִּימוֹת

ובפשטות גמורה, אז נמתקים ממנו כל הדינים, כי כִּשְׁשׁ דִּין למטה, אז אין דין למעלה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה, פרשת שופטים), ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו): כִּשְׁאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ פֹּה לְמִטָּה, אֵין עָלָיו שׁוֹם מִשְׁפָּט לְמַעְלָה; עַל-כֵּן רָאָה לְשֹׁפֵט אֶת עַצְמוֹ מָה וּמִי וְאִימַת, וּמָה עֵבֶר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ וְכוּ' וְכוּ', וְתַתְּחִיל לְהוֹצִיא מִפִּיךָ אֶת הַרְצוֹנוֹת הַטּוֹבִים שְׁיִשׁ לָךְ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם שֶׁבַתְּחִלָּה יִדְמָה לָךְ כָּל הָעֲנָן כְּמוֹ דָּבָר שֶׁל מַה בְּכָךְ, וְכֵאלֹהֵי אִם אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ, אֲכַל אִם תִּהְיֶה עֲקָשָׁן גָּדוֹל עַל דָּבָר זֶה, לְבֹא וּלְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲזַי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ומאד מאד אבקש אותך, אם אתה יכול לנסע אל הגליל אל קברי הצדיקים, אל התנא האלקי רבי מאיר בעל הנס, ואל התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, ואז גם תבקר אצלנו ביבנאל, ותסתפל את המצב שיש לנו צרות ויסורים ומרירות וכו' וכו', עניות ונדחקות וכו' וכו', אין לנו שום הכנסה לא בבית-הספר ולא בתלמוד-תורה ולא בשיבה ולא בכלל, ואנחנו מונים כבר שבעים וחמש משפחות, וצר ומר לנו, ואין מי שיעזור לנו, ותהלה לאל, כלם מתחזקים ולומדים תורה בצר וכדחק, ואני מקווה, שבזכות שתעזור לנו, יעזור לך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא סג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, ט' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שהיתה לי, שהייתי בביתכם ודברתי עמכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימשיכו

בְּרָכוֹת וְהַצְלָחוֹת בְּבֵיתְכֶם, וְתִהְיוּ שְׂמוּרִים מִכָּל מִינֵי מַקְטָרִימִים וּמִזִּיקִים, וּכְבֹר יַפְסִיקוּ לְטָרְטֹר אֶתְכֶם, וְתֵאִיר עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

מָה אָמַר לָכֶם! גִּדְּל הָעֵנִי וְהַדְחִקוּת שְׁעוֹבֵר עַל אָנָשִׁי שְׁלוֹמִנוּ בְּיַבְנָאֵל, אֵין לְתֵאֵר כָּלָל, וְאֵנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שְׁבִן אַחֲוֹתָךְ ... גֵּרוּ יֵאִיר, הוּא סָף הַפֶּל בַּחוּר צָעִיר, וְזָכָה לַעֲשׂוֹת חֹסֵד חָנָם עִם הַבֵּית-סֵפֶר שְׁלָנוּ וְעִם הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה שְׁלָנוּ, וְקִפֵּץ בְּהַלְוֹאוֹת עַל סָף אֲלָפִים שְׁקָל, וְקָנָה לָנוּ עֲשָׂרִים תַּנּוּרִים, כִּי הַקּוֹר שְׁהִיָּה בְּבֵית-סֵפֶר וּבַתְּלִמוּד-תּוֹרָה הִיָּה בְּלִתִּי נִסְבָּל, מִמָּשׁ כְּמוֹ צָרִיף, וּכְדָאֵי לָכֶם לְנִסְעַ אֶל הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס, וְאֶל הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי בְּגַלְיָל, וְלֵהתְפַלֵּל אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּגַלְיָל, תִּקְפְּצוּ גַם לְיַבְנָאֵל, וְלָבוֹא וּלְבַקֵּר אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר וְהַתְּלִמוּד-תּוֹרָה, וּכְמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּ אֶת הַסֵּבָל שְׁאָנוּ סוּבָלִים.

אַתָּה יְכוּלָה לְהַגִּיד לְאַחֲוֹתָךְ, שֶׁהִיא צָרִיכָה לְהִיוֹת מְאֹד מְאֹד גְּאָה עִם הַבָּנִים שְׁלָהּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָהֶם בְּקָרוֹב שְׂדוּכִים טוֹבִים, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּן אוֹתָם מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁיִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים, וְתַבְשְׂרוּ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וּבְזָכוֹת הַעֲזָר שְׁתַּעֲזְרוּ לָנוּ, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמַּעַל.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא סד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַקּוֹנְטֵרַס.

מה אמר לך! מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, נתרצות לו כל הקשיות וכל הספקות שעולים לאדם בלמוד קבלה, כי הרי הלמוד צריך להיות במציאותם ולא במהותם, הינו אף אחד אינו יכול להבין את מהותם, שזו קביעה וקנימא, יש עשר ספירות, ויש עולמות שהם השמות וכו', אבל אי אפשר להבין מהו מהותן, כי זה למעלה משכל האדם לגמרי וכו', אבל ללמד במציאותם — זה יכולים ללמד, וגם כן רק בהקדמות הפעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ששזור ביניהם את אמתת אלקותו ותברך, ועל-ידי ההקדמות של רבנו ז"ל, שפבר כלל הכל בלבושים פשוטים, עד שמהפך בעיות יום יומיות וכו', וספורי הרחוב וכו' גם-כן אל האין סוף ברוך הוא, שהוא למעלה מהשגתנו, כי באמת אין טבע, או מקרה, או מזל כמו שמדמים המון עם, כי אורו ותברך יורד עד עמקי עמקים וכו', ומאיר בפרטי הבריאה, ועל-ידי-זה יכולים להחזיק מעמד בעולם העובר הזה, שעובר על כל אחד מה שעובר וכו', ירידות וקטנות וחלישות הדעת וכו', שכל זה בא בהשכיחה, שפלי המחין שלו לא יכולים להשיג ולקבל את האור האין סוף ברוך הוא.

נדע לך, שכל למוד הקבלה הן של הרמ"ק ושל האריז"ל, והן של הקדמונים, אם לא מביאים את האדם לדבר עמו ותברך, סימן שהם רחוקים עדין מלהבין אפלו פשוטן של דברים, ואפלו שיודעים לפלפל ולדרש דרושים יפים בקבלה, כל זמן שלא בא לידי דבור לדבר עמו ותברך באשר ידבר איש אל רעהו, סימן שבחשך ובדמיון הולך, ומסתובב וחושב שהשיג כבר איזו השגה וכו', הכל דמיון אחד גדול וכו'. אדם יכול לבנות פשטים ופולפולים, וחושב שזה בתכלית העמקות, אבל כל זמן שאינו מדבר עמו ותברך, הכל דמיון אחד גדול, וקורא עצמו מקבל, ויש שקורין עצמם מקבל אלקי... כל זמן שאינו מדבר עמו ותברך בלשון ובשפה שרגיל בהם, סימן שחי בדמיון. ולכן קדם צריכים ללמד הרבה את ספרי רבנו ז"ל, עד שיהיה בקי בהם היטב היטב וישר והפוף הפוף וישר, ואז שיף שישגי אילו רמזים עמקים בכתיבי האריז"ל, ויקשרם לעבדא ולמעשה.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שָׁפַל הַלְמוּד צָרִיף לְהִיּוֹת כְּדֵי לַעֲבֹר אֶת
 זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַמְצִוּוֹת בְּשָׁלוֹמוֹת וּבְשִׂמְחָה, כְּגוֹן:
 צִיצִית, תְּפִלִּין מְזוּזָה וְכוּ', תְּפִלָּה, לְמוּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וְכוּ', צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְכוּ', שְׁבֵת וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה וְכוּ'.

וּבַדְעַת רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְקַשֵּׁר אֶת כָּל דְּבָר גַּשְׁמִי לְרוּחָנִי, שְׁנֵה
 סוּד הַקְּבֵלָה הָאֲמִתִּית, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה וְהִבֵּינָה זֹאת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא סה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן.

לְמָה לָךְ לְהַתְּבַלְבֵּל בְּכָל פַּעַם מְדַרְכִּים חֲדָשׁוֹת וְכוּ', עַד שֶׁבְּכָל
 יוֹם צָף לוֹ אֵיזָה אֲבָרָךְ חֲדָשׁ, וְאִתּוֹ עִמּוֹ אֵיזָה קְבוּץ אֲנָשִׁים, וְהוּא
 מְמַצֵּיא לָהֶם דְּרָךְ חֲדָשָׁה, וְהֵם הֵלֵא פְּגוּמִים מְאֹד בְּפָגַם-הַבְּרִית וְכוּ',
 וְלִכֵּן הוֹלְכִים שׁוֹלָל אַחֲרֵיהֶם, הֵינּוּ זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה וְכוּ'.

דַּע לָךְ, אִם לֹא לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרָשִׁי עִם הַתְּרַגּוּם
 מִפְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וְאֵינָם מִתְּמִידִים בְּלְמוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְעַל כֵּלָּם
 עַל-כֵּל-פָּנִים דָּף גְּמָרָא וְהִרְבָּה זֹהר וְתַקּוּנִים, וְכַמוֹכֵן הָעֵקֶר שֶׁלִּחַן
 עֲרוּף לַעֲבָדָא וְלִמְעֻשָׁה, סִימֵן שֶׁבַח-שֶׁף יוֹלִיף אֶת חֲבוּרָתוֹ וְכוּ',
 וְרַחֲמֵנוֹת גְּדוּלָה עֲלֵיהֶם, כִּי הוּא דוֹמָה אֶל מַה שֶּׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימֵן ו'), שֶׁאֶחָד הוֹלֵךְ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָלֵם רוֹדְפִים
 אַחֲרָיו, כִּי חוֹשְׁבִים שֵׁישׁ בְּיָדוֹ מִשֵּׁהוּ וְכוּ', וְלִבְסוּף כְּשִׁפּוֹתַח יָדוֹ,
 רוֹאִים שֶׁמְאֹמָה אֵין בָּהּ, גַּמְצָא, שֶׁרָצוּ אַחַר מִיִּשְׁהוּ יָמִים וְשָׁנִים,
 וְאֵין בְּיָד כָּלוּם שֶׁבְּכָלוּם וְכוּ', וְסֵתָם בְּלוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהִקְבֵּל וּבְרִיק
 וּבְדַמְיוֹן שֶׁל בַּעַל מְקַבֵּל וְכוּ', כֵּן זְמַן שֶׁאֵין לְאָדָם הַתְּבוּדָדוֹת וְשִׁיחָה

בינו לבין קונו, אין בידו פלום, וחי תחת השפעת כח המדמה, וחבל על הימים הטובים שעוברים לו.

הפזתב וחותם בצערך הקשה...

כא סו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' בסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

הדבק עצמך בו יתברך בלי שום לבושים כלל, פמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג), שזה נקרא אורייתא דעתיקא סתימאה, ששם אין פבר לבושים וכו' (לשונות של קבלה וכו'), אלא אלקות פתוח, אין בלעדיו יתברך כלל, וזה הלמוד של משיח, שיוריד את כל הלבושים מהעולם, ויגלה לכלם את אמתת מציאותו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא סז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' בסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פ"ק ד'): אם בטלת מן התורה, יש לך בטלים הרבה פנגדך; ולכן הזהירנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפד), ששואלים את האדם למעלה (שבת

לא.): קבעת עתים לתורה; הינו ששואלים את האדם אם גזלת מזמנה ללמוד תורה, פי על-פירב עובר על האדם כל-כף הרבה טרדות, שבקשי יוצא ללמד תורה, ולכן צריכים לגזל עתים לתורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא סח.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ, ואל תתן שיחלישו את דעתך משום דבר. העקר זה אמונה, להחזיר בעצמו שאין בלעדיו תברך כלל, ועל-ידי זה כל החיים שלך ילכו כבר בצורה אחרת, פי (משלי כח): "איש אמונות רב ברכות", על-ידי אמונה בו תברך, ממשיכים על עצמם כל מיני ברכות וישועות. ולכן תהיה חזק באמונה בו תברך, שהוא נמצא אין בלעדיו נמצא, ואז תראה אל מה זה יביא אותך, ומהרנ"ת ו"ל אומר (חזקאל א'): ג'פתחו ה'שמים ו'ארצה מ'ראות א'לקים, ראשי תבות א'מ'ו'י'ה', עם אמונה נפתחים לפני האדם השמים ושמי השמים, וזוכה לראות דברים עליונים שאדם אחר אינו זוכה, עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחפה לו.

מה אמר לך! הנסיונות מאד מאד קשים, ועובר על כל אחד צרות ויסורים, מרירות ומכאובים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר, רק בורח אליו תברך, ושופך את כל לבו ונפשו רק לפניו תברך בלשון שנגיל בה, אשר אין למעלה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא סט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' בסלו התשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל, כי אפה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל
הימים.

מה אמר לך, ידידי היקר! כל העולם כלו סוער ורועש וגועש
וכו' וכו', ומי שזוכה לישב בפנה צדדית, ומדבק את עצמו בחי
החיים בו יתברך, אז מרגיש טעם אחר בחייו. ורואים שבכל העזרות
הגדולות יש בלגן ומחלקות, פוליטיקה של הבל, מריבות וכו' וכו',
אחד מרמה את השני וכו' וכו', וכל מיני הבלי הבלים וכו' וכו',
וכשיושבים בפנה נדחת, ואין יודעים מכל השטיות האלו, יכולים
לדבק את עצמו לגמרי בחי החיים בו יתברך, אשרי מי שזוכה לזה!

והנה זכה אותנו הקדוש-ברוך-הוא בזכיות חנם פאלו להתקרב
אל רבנו ו"ל, אשר מגלה לנו דרך קלה איך לחזור אליו יתברך, והיא
הדרך הפשוטה לדבר עמו יתברך, ועל-פן ראוי לנו להחזיק בדרך
הזו — לדבר ולשיח אליו יתברך בכל יום ויום, מדי פעם בפעם
לברח אליו יתברך בתמימות, לישב על איזו אבן בין החרים,
ולבקש ולהתחנן על נפשו — אולי יחוס ואולי ירחם וכו' וכו'. מה
אמר לך, ידידי היקר! אין עוד נעם וזיו וחייות ודבקות כמו מי שבא
אליו יתברך, וסוגר את עיניו ואת אזניו מכל הבלי עולם הזה, ובורח
רק אליו יתברך, אשרי מי זוכה להגיע אל זה.

אין אפה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאפה
לומד בכולל וכו' תתנהג, והקדוש-ברוך-הוא זמין לך פרנסה, כמו
שנדבר בינינו את האלף ומאתים שקלים יהיה לך, רק תבקש

וּתְתַחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַרֵךְ עָלַי, שְׁאוּזָפָה לְצֵאת מַמְצוּקוֹתַי וְכוּ' וּמְצָרוֹתַי וְכוּ', כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים.

גַּא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּתַקְפָּה וְעַז עִם הַכּוֹלָל, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שֵׁם סֵדֶר, וְאִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינַיִךְ, זְכוּר תִּזְכּוּר, כִּי רֵאשׁ שְׁבִטִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה, אֵין לָךְ לְהִתְפַּחַד וּלְהִתְיַרֵּא מֵאַף אֶחָד, בְּנֹדָאֵי צָרִיכִין חֻכְמַת שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּבֵר כְּתַבְתִּי לָךְ, מֵצַד אֶחָד צָרִיכִין לְהִיּוֹת רַף כְּקִנְיָה, אָבֵל מֵצַד שְׁנַי צָרִיכִין לְהִיּוֹת קָשָׁה כְּאַרְזוֹ, הִינּוּ רַף כְּקִנְיָה צָרִיכִין לְהִיּוֹת כְּשִׁבְאִים לְשָׂאֵל אֵיזוֹ קָשְׂיָה אוֹ לְכַנֵּס בְּאֵיזָה וּפּוּחַ וְכוּ' וְכוּ', צָרִיכִין לִזְמֵר, דְּבַר גְּדוֹל אִמְרַת וְכוּ', שְׂאֵלָה גְּדוֹלָה שְׂאֵלַת וְכוּ', אָבֵל אַחַר הַשְּׁעוּר נִדְבַר מִזֶּה וְכוּ', וּבְאִפְסָן הִזָּה תְּמִיד לְהִתְחַמֵּק מִכָּל מִינֵי מַחְלֻקוֹת וּפּוּחִים וּמְרִיבוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר סֵתָם מִבָּלִים אֶת הַזְּמַן הַיְקָר בְּהִבֵּל וְרִיק וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל מֵצַד שְׁנַי צָרִיכִין לְהִיּוֹת קָשָׁה כְּאַרְזוֹ, לֹא לְהַנִּיחַ אֶת הַמְּקוֹם כְּרַגַּע שְׂיִהְיֶה מוֹשֵׁב לְצִידִים, שְׂיִבְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וּבְדַרְדְּךָ זֶה תֵּצֵא בְּכַח גְּדוֹל בְּעַת לְמוֹדֵךְ "לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת", וְתֹאמַר בְּשָׂמִי, שְׂאֲנִי רוֹצֵה שֶׁהַמְּקוֹם הַזֶּה יִהְיֶה מְקוֹם קְדוּשָׁה, שְׂיִדְבְּרוּ שֵׁם רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם וְהַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וְדִקְא עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ.

גַּא וְנָא לְחַזֵּק אֶת הָאֲבָרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר, כִּי בְּנֹדָאֵי עוֹבֵר עָלָיו מַה שְׂעוּבָה, וְהוּא צָרִיךְ הִתְחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה, וְגַם שְׂאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה שְׂבָלְבוּ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְאֵז הִיָּה רוֹאֵה שֶׁהַמְּצַב שֶׁל חֲבֵרוֹ הוּא פִּי-אֶלֶף יוֹתֵר גְּרוּעַ מִשְׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחַזְּקוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, וְכֵן אֶת ר' ... גְּרוּ יְאִיר, שְׂגַם-כֵּן יִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְסָנִים שְׂבָעוּלָם, שְׂיִלְמַד עִם הַבַּחֲוָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה הַמְּקוֹם רַק מְקוֹם שֶׁל תוֹרָה וּתְפִלָּה.

אוֹדוֹת הַמְּאֵתִים דוֹלָר, תְּמַסֵּר אֶת זֶה לְר' ... גְּרוּ יְאִיר, כִּי מִהַשְּׁבוּעַ הַזֶּה אֲנִי מִתְחִיל לְחַלֵּק עוֹד פְּעַם בְּשֵׁר לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, וְזֶה עוֹלָה הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְעַל-כֵּן בְּמְקוֹם שֶׁתְּחַלֵּק אֶת הַכֶּסֶף לְכַמָּה אֲנָשִׁים, שְׂמְאוּמָה לֹא יִשְׂאָר לָהֶם, כִּי הֵם יִקְחוּ אֶת הַכֶּסֶף וּיְבַזּוּ עַל שְׂטִיּוֹת, עַל דֵּלֶק אוֹ עַל הֶרֶקֶב וְכוּ' וְכוּ', וְלֹאֲשֶׁה וּלְיָלְדִים לֹא

יהיה שום דבר, כף לכל הפחות יהיה בשר לכל אנשי שלומנו על שבת, ועל-כן תמסר לו בשמי את הכסף, שיוריד את זה מהחוב, ובוזה יהיה לר' ... גרו יאיר, זכות בבשר שמחלקים לשבת לכל אנשי שלומנו, ואני מקווה שמשבוע זה כל שבוע נוכל להביא שפע לאנשי שלומנו.

העקר ראה לעורר את אנשי שלומנו היקרים, שיתפללו בעדי, כי אני צריך לרחמים רבים — בין בגשמיות ובין ברוחניות.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כא ע.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה רבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עד), שצריכים לצאת מקטנות המחין, ולהגיע אל גדלות המחין, ומה זה נקרא קטנות המחין? כשיש לפניו הסתרת פנים, בסוד (תהלים ל, ח): "הסתרת פניך הייתי נבקהל", שאדם אינו מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, ולכן הוא אינו יכול להתפלל ולדבר עמו יתברך, וזה נקרא דינא דמסאבותא, מה שאין בן פשאדם מרגיש תמיד את אמתת מציאותו יתברך, והוא יכול תמיד להתחיל לדבר עמו יתברך, זה נקרא גדלות המחין. ולכן ראה מה לפניך, הבוחר יבחר, בוזה תלויה כל הבחירה, אחד תמיד ממרמר, שאינו רואה את אמתת מציאותו יתברך, וחושב שהכל טבע, מקרה ומזל וכו', ואז קשה לו להתפלל להשם יתברך, כי נדמה לו פאלו אין שומעים לו כלל, וזה מסבך אותו יותר ויותר וכו', מה שאין בן יש אחד שהוא כל-כף חזק באמונה, עד שמרגיש את אמתת מציאותו יתברך פנים אל פנים, שהוא נמצא ואין מלבדו נמצא, ואז תמיד הוא יכול להתחיל לדבר

עמו יתברך, פי הוא מרגיש את אמתת מציאותו יתברך, שהוא אתו עמו ואצלו, אשרי מי שמגיע למדרגה זו!

וספר לי הרב החסיד ר' לוי יצחק ז"ל, שהוא היה הולך הרבה עם ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, ודבר זה ראה בחוש אצלו, שתמיד היה מוכן לדבר עמו יתברך, אף שהיה בין אנשים רק סבב את פניו, וכבר התחיל לדבר עמו יתברך, ואצלו היה פלא איך הוא תמיד מוכן לדבר עמו יתברך.

ובאמת פפי דברי רבנו ז"ל האלו הכל מוכן, ולכן ראה מה לפניך, ותשתדל גם-כן לבחר בטוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא עא

בעזרת בהשם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הזמנים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי הקר! אין מלים בפי להודות לך על כל החסד חנם שאתה עושה עמדי, שלקחת את התלמוד-תורה בידיך, אני יודע שהכל קשה לך, ובפרט כשיש בקורת, עם כל זאת עליך לדעת, אם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה, אסור לך להתיאש או להתבלבל משום בריה שבעולם, רק ראה להיות קשה קארוז ולא להתפחד מאף אחד, ותתפס את הילדים היטב היטב בידיך, וזה רעיון טוב שתקח את כל הילדים מכל הגילאים לקבלת שבת למעלה, וכן הייתי מיעץ לתפס אותם בסעדה שלישית, ובאופן כזה ירגישו הילדים טעם שבת-קדש, מה זה קבלת שבת ומה זה סעדה שלישית, ותשיר עמם את הזמירות שלנו בסעדה שלישית,

וכדאי לצרף את ... את ... שיודעים את הנגונים של ברסלב, באפן
 שילמדו הילדים את הנגונים בסעדה שלישית, ואתה תתפס אותם
 חזק בקבלת שבת, ורק דבר אחד חבל לי, שתספיק את ההלכות,
 כי סוף כל סוף יש הרבה מאנשי שלומנו, שמאד מאד נחוץ להם
 השעור הזה, ואולי את השעור בשיחות-מוהרא"ש תמסר לר' ...
 שישמסר את זה ברבים בכל פעם איזו שיחה אחרת, אף מאד מאד
 אני אצטער אם תתבטל הקביעות בין קבלת שבת, כי היה עדיף
 שאתה תלמד את ההלכה, ותאמר את השיחה משיחות-מוהרא"ש,
 ועל זה אתה צריך להתייעץ עם אנשי שלומנו, עם כל זאת את
 ההצעה שאתה מציע לתפס את כל הילדים, ולהתפלל עמם קבלת
 שבת למעלה, אין למעלה מזה, כי סוף כל סוף הם הילדים שלנו,
 ואנחנו צריכין לחנך אותם ביראת שמים, ולהתדיר בהם אמונה
 פשוטה בו יתברך ואמונת חכמים, וכך יהיו לנו עוד מאה משפחות
 בלי עין הרע, כי כשמחנכים את הילדים בעודם בגיל צעיר —
 מצליחים מאד. ולכן ראה לטפס איזו עצה מה עושים עם המגין
 למטה בין קבלת שבת לתפלת ערבית עם ההלכה והשיחה שאתה
 נותן אז, כי לפי החשבון אתה לא יכול להיות למעלה ולמטה גם
 יחד, וחבל על שניהם, ועל-כן ראה להגיע אל איזו הצעה, ובאמת
 תאמין לי, שילדים מאד מאד נחוץ, יותר נחוץ מהגדולים, כי אם
 ישמעו מלמעלה איך מקבלים שבת קדש בקולות, זה יתן ריח חיים
 לאנשי שלומנו, ותשתדל שגם ... יעזר לה לזה, כי הוא גם-כן
 ממחה לזה. וטוב שתאמר לר' ... גרו יאיר, שישדר את השעור
 למעלה, באפן שיהיה אור הן בסעדה שלישית והן בקבלת שבת
 למעלה, באפן שהילדים יתפללו ביחד, ואני מקנה שאתה יכול לרפז
 מגין, כי הששה בחורים ואתה ו... ועוד שנים מאנשי שלומנו כבר
 מגין, ועל-ידי זה יתפללו למעלה הילדים, וזה יחדיר בהם אורה
 של שבת ושל דבקות, ואין עוד דבר גור אצלו יתברך כמו חנוף
 הילדים. ועל-כן תעשה מה שתעשה להתחיל על-כל-פנים משבת
 זו, וכבר תאמר לכל הילדים שבתלמוד תורה, שבעת קבלת שבת
 הם צריכין להיות למעלה, ויושבים עם סדורים בסדר, ואני חושב,
 שאם תמשיך ככה שבוע ושבועים וחדש, אז תראה שנוי לגמרי

בְּכָל הַיְלָדִים, וְגַם אֶצֶל הַגְּדוֹלִים, כִּי יִתְקַיֵּם: "אָמור וְאָמַרְתָּ" —
לְהַזְהִיר גְּדוֹלִים עַל הַקְּטָנִים, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אַתָּה צְרִיף לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְלִהְיוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְהַבְּלִבוֹלִים
שֶׁנִּכְנָסִים בְּךָ, מַה לָּךְ עִם אֲחֵרִים? מַה לָּךְ לְהִסְתַּפֵּל עַל בִּקְרַת? ! אַתָּה
צְרִיף לְדַעַת, כִּי כָּךְ זֶה הוֹלֵךְ, מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, עָלָיו לִסְבֹּל
חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְעוֹשִׂים עָלָיו בִּקְרַת, עִם
כָּל זֹאת עֵקֶר הַהֲצֻלָּחָה הוּא לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אֶף אֶחָד, רַק לְמַסַּר אֶת
נַפְשׁוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵז דִּיקָא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכָיו. וְלִכְּנֹן
רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָדֶיךָ, וְתוֹצִיא אֶת עֲצֻמָּךְ מִכָּל הַהֶבֶל הַזֶּה
שֶׁנִּדְבַּק בְּךָ, אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְהִנֵּה אָנִי
מִמְּנָה אוֹתָךְ, שֶׁתִּנְהַיֵּג אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְתַחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנַת חֻכְמִים בְּרַבְּנוּ וְ"ל וּבִתְלִמִּידָיו הַקְּדוֹשִׁים,
וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — תַּחְדִּיר אֶת הָאַמוּנָה פְּשוּטָה וְאֶת הָאַמוּנַת
חֻכְמִים בְּיְלָדִים, וְתַקַּח אוֹתָם חֻזַּק חֻזַּק מְאֹד, כִּי אֲנַחְנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
קָהְלָה מְאֹד מְאֹד יָפָה, וְחָבַל לְפוֹרְרָה, וְהַעֲקָר שֶׁצְרִיכִין לְתַפֵּס אֶת
הַיְלָדִים, וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה זֹאת מִהַשְׁבֶּת הַזֶּה, וְאִם קָשָׁה לָּךְ לְהִיּוֹת בְּשֵׁנֵי
הַמְּקוֹמוֹת, אוֹלֵי כִּדָּאֵי לְמַסַּר אֶת הַשְּׁעוֹר לְר' ... גְּרוּ יָאִיר, וְתַדְרִיף
אוֹתוֹ אֵיךְ לְלַמֵּד הַלְכוֹת בְּרַבִּים בֵּין קְבֻלַּת שְׁבֶת, וְאֵיךְ לומר אִיזו
שִׁיחָה מְשִׁיחוֹת-מוֹהֲרָא"ש, בְּאִפְּן שֶׁאַתָּה תוּכַל לְקַחַת אֶת הַקְּטָנִים
בְּיָדֶיךָ, כִּי בְּאַמַּת אֵין אֶף אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁיְכוּל לְהַחְזִיק אֶת
הַיְלָדִים כְּמוֹ אַתָּה, וְחָבַל שֶׁנִּבְּזוּ אוֹתָם, וְלִכְּנֹן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ
אוֹתָךְ, שֶׁמִּשְׁבֶּת זֶה תַּעֲשֶׂה שְׁנוֵי לְטוֹבָה, וְזֶה יַעֲזוּר לָנוּ עַל כָּל הַשְּׁבוּעַ,
כִּי אִם הַיְלָדִים נִמְצְאִים בְּשְׁבֶת בְּאוֹרְהָ רִוְחָנִית, אֲזִי כָּל הַשְּׁבוּעַ
שְׁלָהֶם, וּכְבֵר יוֹתֵר קַל לְקַלֵּט אֶת הַלְמוּדִים וְהַחֲמֵר שְׁלוֹמֵדִים עִמָּהֶם,
וְאִם חָס וְשָׁלוֹם, בְּשְׁבֶת הֵם אֵינָם נִמְצְאִים בְּמַסְגֶּרֶת, רַק רְצִים בְּהַפְקָר
וְכוֹ' וְכוֹ', אֲזִי קָשָׁה אַחֲר־כֵּךְ לְרַכּוֹז אֶת הַמַּחַ בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה
בְּלְמוּדִים וְהַחֲמֵר שְׁלוּמֵדִים. וְלִכְּנֹן רְאֵה לַעֲשׂוֹת לָהֶם מַסְגֶּרֶת חֲזָקָה
בְּקְבֻלַּת שְׁבֶת וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית, לְהִתְפַּלֵּל וְלְלַמֵּד עִמָּהֶם, וּלְסַפֵּר לָהֶם
סְפוּרִים, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר שָׁר' ...

גרו זאיר, גם-כן יבוא לגור פה, והוא יעזור לך הרבה, כי יש לו לתרם הרבה בשביל הילדים.

הכפל הדבר, תוציא את כל השטיות והדמיונות מדעתך, ואני ממנה אותך דיקא שתנהיג את אנשי שלומנו, והעקר להחדיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך ואמונת חכמים, וצריכין לחזק ולאמץ את כל אחד ואחד, כי על כל אחד ואחד עובר מה שעובר, והעקר שלא להתפעל מאף ברירה שבפעולם, ומכל שפן וכל שפן אם אחד עושה עליך בקרת, אתה צריך לדעת, כי כך צריך להיות, ולא תיכא ולא תפחד משום ברירה שבפעולם, רק תחזק את עצמך בעזות ובעקשנות דקדושה, ועל-ידי-זה תצליח ברבך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

מאד מאד אבקש להזהיר את הילדים, ובפרטיות את הבנים של ... ושל ... שיעזבו את משפחת ... כי הוא צלצל אלי, והתלונן שלמד למעלה עם בנו, ובאו הנ"ל, ולהכעיס כבו את החשמל, וזו סתם רשעות על לא דבר, וכבר כדאי להפסיק עם כל המחלוקת והשטיות.

כא עב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו התשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך בבטחון חזק בו יתברך, ותדעי שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, וכמו שעשה לכם עד עכשו חסד וישועות, בן ימשיך לעשות לכם תמיד חסד ורחמים, העקר אל תתאששי בשום פנים ואפן, אלא תעשי כל מיני פעולות

שָׁבְעוּלָם לְהִיּוֹת עֲסוּקָה, וּתְכַנְסֵי תָמִיד אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְדַבֵּר
עִמָּהֶן בְּיַחַד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיְחֵי תָמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא עג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט שְׂאֵתָה תּוֹפֵס אֶת הַיְלָדִים,
וּמַחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַמוּנַת חַכְמַיִם בְּרַבְּנוּ ז"ל
וּבַחֲלִמֵיךָ הַקְּדוּשִׁים שְׁבַכָּל דּוֹר וָדוֹר.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין עוֹד דְּבַר יָקָר מִזֶּה שְׂאָדָם יוֹשֵׁב
בְּפִנְיָה נְדַחַת, וְאֵינוּ מְכִיר אֶת הָעִיר, וְסוֹתָם אֶת עֵינָיו וְאֶת אֲזָנוֹ מִכָּל
הַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה, וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וּבִפְרָט מִי שְׁזוֹכָה לְצֵאתָ בְּאֲמִצְעַ הַלַּיְלָה אַחֲרֵי אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת
בְּקוֹל בּוֹכִים בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, יוֹצֵא אֵל אֶחָד הַהָרִים, וּמַתְבַּרְדֵּל עֲצָמוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשׁוֹפֵף אֶת שִׁיחָתוֹ וְתַפְלָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין עוֹד דְּבַר
יָקָר מִזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁיִגִיעַ אֵל זֶה.

אֵתָה צְרִיךְ לְלַכֵּת בְּסִבְלָנוּת גְּדוּלָה עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְאַנִּי מְקַנָּה, שְׁעוֹד
מֵעַט תּוֹכֵל לְהַכְנִס בְּאַחַת הַדִּירוֹת שֶׁל ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאַשְׁתְּךָ תִּהְיֶה
מְאֹד מְרֻצָּה, כִּי תִהְיֶה לָהּ חֲבֵרוֹתָא אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁהִיא
גַּם-כֵּן דּוֹבְרַת אֲנִגְלִית, וְזֶה יִהְיֶה לָהּ לְעֶזֶר גְּדוּל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְלַכֵּת
עִמָּה בְּעֵדִינּוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיְחֵי סוּף כָּל סוּף לְעִבְרָה פֶּה אֵל יְבִנְאֵל,
כִּי לְדַעְתִּי, אֵין עוֹד מְקוֹם יָפֵה בְּעוֹלָם כְּמוֹ יְבִנְאֵל, מְקוֹם מְבַדֵּד מִכָּל
בְּנֵי-אָדָם, אֵין פֶּה פּוֹלִיטִיקָה, וְאֵין פֶּה רַעַשׁ וְהֶבֶל שֶׁל הָעִירוֹת

הגדולות, אלא פנה נדחת שיכולין לשבת בין הקרים באמצע הלילה, ולהתבודד עצמו עמו יתברך, ולשיח ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, אשרי מי שזוכה לקיים זאת בתמימות ובפשיטות גמורה.

רק חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ואל תחלש דעתך מכל מה שעובר עליך בין בגשמי ובין ברוחני, ותשתדל לעשות כל מיני פעולות שבעולם להשאר ביבנאל, וההבטחה שלי שהבטחתי לך אני חזק בזה, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתוכל לשנות את הילדים, שגם הם יהיו עובדי ה', וגם הם ילכו לישן מקדם, ויקומו קדם אור היום, ותקח אותם לשדה להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ויתפללו ותיקין, אשר אין למעלה מזה, פי מוהרנ"ת ז"ל דבר הרבה עם בני הנעורים.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום ברירה שבעולם, ואני לא אמרתי על שום אברך הגזמות כאלו שאתה כותב וכו' וכו'.

אודות השיחה בתיי-מוהר"ן, סימן פ"ה, תתבונן היטב היטב בשיחה הזו, אם זה לא סובב עליך ועלי, ודו"ק ודו"ק ודו"ק.

רק חזק ואמץ, ואז טוב לך כל הימים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך טוב בחיים, ותזכה להיות איש כשר, ותתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותלמד תורה הקדושה עם חברותות מאנשי שלומנו. והעולה על הפל — תחדיר בילדים אמונה פשוטה בו יתברך ואמונת חכמים, ועל-ידי-זה תהיה טובה לך ולכם.

מה אמר לך, ידידי היקר! האם יש עוד גן-עדן בעולם הזה כמו יבנאל, רחוק מהעיר, ברוך השם, יש לנו קבוץ יפה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיתרבה הקבוץ כהנה וכהנה, וגם החבר הכי טוב שלך ר' ... גרו יאיר, גם-כן יבוא לגור פה, ויהיה גם-כן מלמד, ותלמדו יחד בחברותא, ותצאו בלילה בין הקרים להתבודד עצמכם עמו יתברך, אשר אין למעלה מזה.

אודות הפחדים, תאמין לי, כשפרגילים את עצמו להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, אז אין מפחדים משום דבר שבעולם. וספר לי פעם אברך אחד, שהוא יצא עם הרב החסיד ר' שמואל הורביץ ו"ל לפגי שלשים שנה במרון לשדה, והאברך אז היה בחור צעיר, וכשהיה חשף עב מאד, והרב החסיד ר' שמואל הורביץ ו"ל, רצה שיתלוג עמו לילך ביצר לרדת למטה אל מי מגידו, ושם באמת מצויים נחשים, לא כמו בבינאל, שאין שם פלום וכו', והבחור מאד מאד פחד, ואמר שהוא מתפחד, ענה ואמר לו הרב החסיד הנ"ל בזו הלשון: "ווער עס קלעבט זיך אהן אין בורא פל העולמים האט פון גארנישט קיין מורא" [מי שמדבק את עצמו בו יתברך אין לו פחד משום דבר], עמד וראה והתבונן אל מה אדם יכול להגיע בזה העולם, אם רק מדבקים את עצמו בו יתברך, אין מה להתפחד כלל. ועל-כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

ואודות הכתיבה, בודאי צריכים להרגיל את הילדים בכתיבה. ומוהרנ"ת ו"ל הזהיר מאד מאד את אנשי שלומנו, שיכתבו זה לזה בכל יום, והזהיר את בנו ר' יצחק ו"ל, שיהיה רגיל בכתיבה, פי מאד מאד נחוץ לאנשי שלומנו, וטוב שפרגילים לכתב לי מכתב, ובאפן הזה יתלמדו איך לכתב, פי אני מאד מאד מתפלל על רבם ככלם, שהיו תלמידים בבתי-ספר וכו', ואינם יודעים לכתב כלל, רק עם הרבה טעויות וחסרונות וכו', ועל-כן הרגל אותם גם בכתיבה פרצונך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא עד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי הקר לי מאד ר' ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם החשבון, ראה לחלק מהיום בשר בכל שבוע לאנשי שלומנו, ואל תדאג, אני אחראי על הכסף, ואמיתי לך, פי בערך כל שבועים או שלשה תקבל את כל הכסף, ותחלק את העופות כמו שדברתי עמך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותגוב בכל יום על-פלפנים עשרים דקות להתבודדות, ובאמת שוחט צריך להזהר בכל יום ללכת למקוה, ואל ישחט בלי טבילת מקוה, וכן ישתדל להתפלל במגן דיקא, ועל פלם להתבודד עצמך עמו יתברך, אשר דבר זה מטהר את האדם מבית ומבחוץ. ואנשי שלומנו היקרים מספרים, שרבנו ז"ל הקפיד על אנשיו לא להיות שוחט, אף-על-פי-כן אמר: אם פבר שוחט, זה צריך להיות מאנשי... כי שוחט צריך להיות ירא שמים. ובאמת ההתבודדות מכניסה באדם יראת שמים. ועל-כן תשתדל להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבך, ודיקא על-ידי-זה תזכה להצליח תמיד דרכך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

ראה להתבונן באמת על גדל החסדים ורחמים גמורים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא — הן בפרנסתך, שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו רצה לעקר וכו', ולבסוף לא הצליח, וכן בענין הדירות שלך, תהלה לאל, זכה אותך הקדוש-ברוך-הוא, שיש לך דירה יפה ממש נסי נסים, ועל פלם חסד חנם, שאתה זוכה לחתן את ילדיך, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לרוות רב נחת מילדיך, ויתרבו צאצאייך וצאצאיי צאצאייך, ואתה ואשתך תהיו תמיד שמחים ועליזים, ותרוו רב נחת מהם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא עה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵן טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

קִבְּלָתִי אֶת הַפֶּתַק שֶׁלָּךְ, אֲבָל הֵרֵב הָיָה מְחוּק. וּבְאֵמַת רְצִיּוֹתִי
מְאֹד מְאֹד אִם אֶפְשֶׁר בְּכֹל יוֹם אוֹ יוֹמִים, שְׁתַּדְּוַח לִי, כִּי לְבִי וְעֵינַי
הֵם רַק בִּיבְנָאֵל, וְכֵן יִדְעָה קִטְנָה מְאֹד מְאֹד מְעַנֶּינֶת אוֹתִי, עַל-פֶּן
רְאֵה לְדוֹחַ, וַיַּעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתּוּכַל לְבָשֶׁר לִי תָמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְהַסֵּמ"ף-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, לֹא יוּכַל לְשַׁלֵּט
עָלֵינוּ, אֲלֵא בְּטֵל יִתְבַטֵּל לְגַמְרִי, וְאֵת כָּל הַנְּחָלִים שֶׁרָצָה לְזַרֵּק עָלֵינוּ,
יִפְלוּ עַל רֵאשׁוֹ, וַיִּפַּל בְּבוֹר שְׁפָרָה לְעַצְמוֹ.

אִתָּה רְאֵה לְהִתְחַמֵּק מ... וְחִבֵּר מְרַעֲיו, כִּי הֵם רִיקִים וּפְחוּזִים
וְאֵנִי מְקוּנָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכָּה לְשֵׁאת חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֵינוּ,
וְהִצָּדֵק וְהַיֵּשֶׁר יִצּוּפוּ לְמַעַלָּה.

אוֹדוֹת ... מְטַבְּרֶיָה, מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ, וְטוֹב מְאֹד שְׁתַּחֲלַק
אֶת זֶה לְאֲנָשִׁים הַמְּזַכְרִים לְמִטָּה, כִּי הֵם עֲנִיִּים מְרוּדִים כְּפִי מֵה שְׂאֲנִי
יִודַע, וַיֵּשׁ כְּמָה שְׁכַמְעַט הָיָה אֶצְלָם גֵּט, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְרַב עֲנִיּוֹת,
וְעַל-כֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְחַלֵּק לָהֶם — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי אֲנִי יִודַע
הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת מְרִירוֹת לְבָבָם וְאֶת עֲנָנִים וְאֶת מְצוּקָתָם, וְאִף שֶׁכָּל
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ צְרִיכִין יְשׁוּעָה, אֲבָל אֵלֹה הַמְּזַכְרִים לְמִטָּה, תִּרְאוּ
שִׁיחִיו מִהֲרֵאשׁוֹנִים.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רְאֵה לְכַתּוֹב לִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצָּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

זוֹהֵי הַרְשִׁימָה: וְאֵנִי מְקוּנָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁנוּכַל לְסַדֵּר עֲזוֹר שְׁבַת לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, תִּאֲמִין לִי, יְדִידִי

הַיְקָר! שְׁאֲנִי רוֹאֶה עֲתִיד גָּדוֹל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַבְנָאֵל, הַעֲקָר
שְׁצָרִיכִין לְהַחְדִּיר בָּהֶם הַתְּחִזְקוֹת וְשִׂמְחָה, וְלִדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף
זְכוּת, שְׂרַבְנוּ וְ"ל הַזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיֹתֵר.

כא עו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י' כֶּסֶלּוֹ הַיְחַשְׁנָה ד'.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּירוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, אַךְ מְרַב טְרִדוֹתִי צְרוּתִי וְחֻבוֹתִי, לֹא
הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְּף־וּמִיד כִּרְצוֹנְךָ.

רָאִה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנָיִם שְׁבַעְעוֹלָם, וְתִמְשִׁיךְ
לְהַדְפִּיס חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק אֲשֶׁר בְּנַחַל, וַיֵּשׁ אֲצָלִי עוֹד הַרְבֵּה פְתַב יָד,
וְאִשְׁלַח לְךָ אֶת זֶה עִם "שִׁיחוֹת-מוֹהֲרָא" ש' חֶלֶק י', וְכֵן "חֲסָדִי
אָבוֹת" פְּרוּשׁ עַל מַסְכַּת אָבוֹת, וְאִתָּה תְּסַדֵּר, וְאֲנִי אוֹסִיף אֶת הַשְּׁנֵי
פְּרָקִים הָאֲחֵרוֹנִים, כִּי אֲחֵרֶת אֲנִי רוֹאֶה שְׁנֵה אַךְ פֵּעַם לֹא יִדְפָּס, וְכָךְ
כְּשֵׁנָה יִהְיֶה אֲצִלְךָ — יִדְפָּס, וְכֵן אֲתַחִיל לְשַׁלַּח לְךָ עַל "סִפְר־
הַמְּדוּת" הַפְּרוּשׁ "בְּאוֹר־הַמְּדוּת" בְּכָל פֵּעַם כַּמָּה אוֹתִיּוֹת, וְאִתָּה
תִּדְפִּיסֶם לְאֵט לְאֵט, וְכָךְ לְכָל הַפְּחוֹת יִדְפָּס פֵּעַם, כִּי אִם זֶה יִשְׁאַר
אֲצָלִי בְּכַתֵּב יָד, לְעוֹלָם לֹא יִדְפָּס.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִין הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְעֲלִינוּ לְרַקֵּד מְרַב שִׂמְחָה, שְׁאֲנוּ זוֹכִיִּם לְשִׁמְשׁ אֶת
רַבְנוּ וְ"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְנוּ וְ"ל, וּמִכָּל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן
שְׁאֲנוּ שִׁמְשִׁים אֲצֵל רַבְנוּ וְ"ל, זוֹ עֲקָר שִׂמְחָתָנוּ, וְעַל זֶה צָרִיכִין לְרַקֵּד
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי
סוּף כָּל סוּף אַחֵר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכָּה לְהַפְּלֵל בְּאִין סוּף בְּרוּךְ
הוּא.

וְאוֹדוֹת הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שְׁאִתָּה וְאִשְׁתְּךָ סְבִלְתֶּם וְכוּ', בְּיַדֵּי

הַתְּחַלְתֶּם לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, שְׁהַסַּמְ"ךְ-מ"ם הַתְּחִיל לְרַקֵּד וְכוּ' וְכוּ', הֵן אָמַת שְׁנָה כָּבֵד יָמִים וְשָׁנִים, שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים דְּבָרִים גְּדוּלִים, אָבֵל כְּפִי הַנִּרְאָה עֲכָשׁוּ מִתְּחִילִים הַסַּפְרִים לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת גְּדוּלוֹת, וְעַל-כֵּן עָבַר עָלֵיכֶם מֵה שֶׁעָבַר וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן תִּקְבְּלוּ אֶת זֶה לְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת, וְאַל תִּהְיוּ שְׂבוּרִים מִזֶּה.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאַנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַפְּכֶם תָּמִיד.

פֹּה תִּקְבְּלוּ מִכְּתָב רְצוּף לְ... גְרוֹ יְאִיר, וְתַתֵּן לוֹ, כִּי הוּא זָקוּק מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזְּקוֹת כְּפִי שְׁאַנִּי מִבֵּין.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא עז.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְרוֹ יְאִיר.

מֵה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִין לְחֻזַּק עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׂבָעוּלָם, וּבַפֶּרֶט מִי שְׂרוּצָה לְחַגֵּר מִתְנַיִן לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיף הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע, כִּי עָלִיו הַסַּמְ"ךְ-מ"ם אֲוֹרֵב מְאֹד מְאֹד לְשִׁבְרֵי וְכוּ' וְלַעֲקָם אֵל לְבָבוֹ וְכוּ', וְלִהְבֵּנִים בּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת וְכוּ', וְלַקְרָרוֹ וְכוּ' וְלַרְחִקוֹ וְכוּ'. וְלִכֵּן רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׂבָעוּלָם, וּבַפֶּרֶט שְׁאַתָּה זוֹכָה וּמוֹצֵפָה אֶת הַרְבִּים, וְזִכּוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָהּ בַּיָּדְךָ, וְלֹא בַחֲנָם שְׁהַסַּמְ"ךְ-מ"ם רוֹדֵף אוֹתְךָ עֲכָשׁוּ.

מֵה אָמַר לָךְ! אַתָּה צָרִיף הָעֵקֶר לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתִלְךָ עִמָּה בְּדֶרֶךְ אֲהֶבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְתִדְבֵר עִמָּה בְּעִדְיָנוֹת וְכוּ', וְדַבּוּרֵי אֲהֶבָה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיוּ תָּמִיד קְשׁוּרִים, וְאֵז שׁוֹם רוּחַ סְעָרָה מִבְּחוּץ לֹא תוּכַל לְכַסֵּם, וְאַפְלוֹ הַהוֹרִים שֶׁלָּךְ וְכוּ', הָעֵקֶר שֶׁתְּשַׁתְּדֵל שִׁיְהִיָּהּ

ביניכם שלום ואהבה, וזה היה רצון רבנו ו"ל, כמובא (שיחות-ה"ר"ן, סימנים: רסג, רסד); אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, מרבי נורא ונפלא כזה.

ראה להחתים עוד הרבה אנשים להוראות קבע, וכן תעורר ותחזק עוד הרבה אברכים, שיעסקו בהפצת מעינות החכמה חוצה, וזכות הרבים תגן עליך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא עח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י' כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד .. גרו יאיר.

אף שאני יודע, שאתה מוסר את נפשך בעבור הגהת הספרים הקדושים, עם כל זאת כבר אמרו חכמינו הקדושים, שאין מזרזין אלא למזרזין, שתעשה את עבודתך ביתר שאת וביתר עז, ובפרט לסדר את הספורים אשר נדברו בינינו, כי הם מאד מאד מכרחים בשביל הילדים, להחזיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך ואמונת חכמים.

ועל-כן ראה לגרו את עצמך עם הספורים, ותוציא מחלקי "אשר בנחל", וכן ממה ששמעת בעל-פה, וזה מאד מאד מכרח לדור הצעיר, כי בעוונותינו הרבים, עוברת עכשו בפירות ואפיקורסות וכו' וכו', על-כן כל דבור ודבור של אמונה פשוטה בו יתברך, הם כמים קרים על גפש עיפה.

ראה לחזק את עצמך ללמד בכל יום שעורים בסדרך, ובזכות

אָשֶׁר כּא עט — כּא פ בְּנַחַל רעז

זֶה תִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חִיוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לָזֶה, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה
בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא עט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, וְתִשְׁתַּדֵּל לְקוֹם מִקֶּדֶם, כְּדִי
שִׁתְּחַפֵּל וְתִקִּין, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד בְּתַבְרוּתָא
בְּכוֹלֵל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ אֶת דַּעְתְּךָ, שִׁתְּנַפֵּךְ לְיִשׁוּב
הַדַּעַת אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצֻמְךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל
הָיָה עֲנִין הַהַתְּבוּדוֹת יְסוּד גְּדוֹל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצֻמְךָ בְּכֹל
יוֹם, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתָה צְרִיךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, כִּי הַלַּמּוּד מִשְׁנִיּוֹת מְטַהֵר וּמוֹצֵף
אֶת הַנְּשָׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלוּדָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא פ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי לְנִסֵּעַ אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל שַׁבַּת חֲנֻכָּה וְכוּ' וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ, בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הָיוּ נוֹסְעִים אֵלָיו, וְאַחֵר הַסְתַּלְקוּתוֹ, בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לֹא נִסְעוּ לְאוּמָן, רַק אֵלּוּ שָׁגְרוּ בַּעֲרֹת סָבִיב אוּמָן, אָבֵל מִרְחוֹק לֹא בָּאוּ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל בִּקֵּשׁ רַק עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְכָל הַסְּפָרִים מוּבָא רַק הַכְּרוֹז עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְלֹא עַל שַׁבַּת חֲנֻכָּה.

מֵאִיִן נּוֹבַעַת הַנְּסִיעָה בַּשָּׁנִים הָאֵלוּ לְשַׁבַּת חֲנֻכָּה? זֶה בָּא מֵהַסּוֹכְנֵי נְסִיעוֹת, שְׂרוּצִים לְהַרְוִיחַ כֶּסֶף וְכוּ' וּלְהַתְּפָרֵס מְזֵה וְכוּ', אֲזִי הֵם עוֹשִׂים תַּעֲמוּלָה גְדוֹלָה, אָבֵל בְּאַמֶּת אֵינן עַל זֶה שׁוֹם מְקוֹר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט שְׁמִי שְׁלוּמֵד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא אֶצְלוֹ. וְעַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל עֲנִינִים נִשְׁגָּבִים מְאֹד, שְׁמִי שְׁמֵאֲמִין בּוֹ, שְׁיַעֲשֶׂה כְרוֹז שְׂיָבֹאוּ אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְכֵן עוֹשִׂים אֲנֹשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים, אָבֵל עַל שַׁבַּת חֲנֻכָּה לֹא הָיָה שׁוֹם כְּרוֹז, וְלִכֵּן אֵינן שׁוֹם עֲנִינֵי לְנִסֵּעַ בַּשַּׁבַּת חֲנֻכָּה. אֶצְלוֹ רַבְּנוּ ז"ל חֵי, כִּי כֵן אָמַר: מַה יֵּשׁ לָכֶם לְדַאֵג, אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם, וְאָמַר (לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו שְׁכָלוּ וְנִשְׁמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסִּפֵּר; וְלִכֵּן מִי שְׁלוּמֵד אֶת סִפְרוֹ, אֵינּוּ צָרִיךְ לְהַתְּכַלְכֵּל מִשׁוֹם דְּבָר. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא פא

בְּעֵזֶרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסִדֵּר וַיִּשְׁלַח, י"א פֶּסֶל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁלַבֵּל תַּחֲלֵשׁ דְּעַתְךָ בְּשׁוֹם פָּנִים

ואפן, פי החלישות הנדעת באה מקטנות המחין, שנובעת מחסרון אמונה, פי מי שיש לו אמונה, אזי הוא אינו צריך את אף אחד, והוא דבוק בו יתברך, ולא צריך שום מחמאות מאף אחד, אדרבה הוא יכול להשפיע ולא צריך לקבל מהזולת, וכבר אמר התנא הקדוש (אבות פרק ו'): ואל תתאנה לשלחנם של מלכים, פי שלחנך גדול משלחנם; אדם צריך תמיד להסתפל על עצמו, ולא לקנא בזולת, רבנו ז"ל אומר (הקדמה ללקוטי מוהר"ן, חלק ב') על הפסוק (יחזקאל לג): "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו עבד את הקדוש ברוך הוא בבחינת אחד, הוא לא הסתפל על אף אחד; ולכן אתה אל תסתפל על אף אחד בעולם, רק תראה, שכל יום תלמד מקרא, משנה, גמרא, שזה כלול מבבלי, ירושלמי, תוספתא, וכך אתה בונה לעצמך בית נפלא בעולם העליון, כל יום תלמד דף גמרא בבלי, ודף גמרא ירושלמי, ופרק תוספתא, ובזה תבנה לעצמך ב'ית' נצחי, ואם תזכה, תתמיד ב"לקוטי מוהר"ן", כפי שתסים את זה כל חודש, וזה יאיר עליך אורו הגנוז של רבנו ז"ל, פי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר. ולכן ככל שלומדים יותר את ספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", כך ממשיכים על עצמו את אור רבנו ז"ל. ובפרוש בקש מאתנו, שנתמיד מאד מאד בספר שלו, ואמר, שהספר שלו אתחלתא דגאולה, ורצונו שילמדו את זה הרבה הרבה, עד שיהיה שגור על פינו בעל-פה, ולכן אל תהיה בטלן! ואם תהיה לך זכות ורצון טוב, תגרס בכל יום לכל הפחות חמשה דפים תקוני זהר וחמשה דפים זהר, וזה מה שישאר לך לנצח, ואל תהיה בטלן, אל תסתפל על אף אחד וכו' וכו', אף אחד לא יכול לעשות לך רע, ואף אחד לא יכול לעשות לך טוב, ואף אחד אינו מענין לעזר לך, תכניס את זה היטב היטב בראש שלך, כל אחד מכון לטובת עצמו.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שעצות המון-עם, הן עצות מהעולם הזה, והם יכולים להוליך אותך שולל עד שאול תחתית ומתחתיו, מה שאין בן העצות של הצדיק הן עצות של עולם הבא, הוא נותן לך עצה מה טוב ויקר למעלה, ואתה צריך

לדעת, כי שמה למעלה חשובה רק תורה, ומי שלומד תורה, זוכה לכל טוב אמת ונצחית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא פב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מבקש אותך שאל תפגס בלחץ, הרגל עצמך לומר בכל יום "יום תהלים", שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן עג), שתהלים מסגל לתשובה, וגם על-ידי אמירת תהלים יגיע אל השער ששיף אליו, ויוכל להפגס שם. וכן תתמיד בלמוד זהר ותקונים, שהם מאירים את הנפש [עכשו יש זהר ותקונים עם נקודות ואותיות גדולות מאירות עינים], ובנגל יכולים לגרס הרבה דפים, אשר אפלו האמירה לבד מזככת את הנשמה. הרי זכור תזכר כי ימינו כצל עובר, בשעה שכל אחד מחפש כסף וכבוד והתנשאות של הבל וכו', אתה חשב היטב, כי הנה עוד מעט תצא מהעולם הזה, גופך לקבר יוכל ושם תקבר וכו', ונשמתך תעלה מעלה מעלה, ומה יהיה לך שם, רק מה שהכנת בזה העולם, אם תזכה לומר כל יום "יום תהלים", וכך תסיים כל שבוע את ספר התהלים, תזכה להיות בהיכלו של דוד המלך, ואם תזכה להתמיד הרבה בלמוד זהר ותקונים, תזכה לישיב במתיבתא של רבי שמעון בן יוחאי. ועל כלם חזר הרבה בספר הקדוש והנורא הפלילי מכל סודות התורה, והוא ספר "לקוטי מוה"ר"ן", אשר רבנו ז"ל אמר (חיי מוה"ר"ן, סימן שמו), שהלמוד בספר זה הוא אתחלתא דגאולה, והוא חפץ מאד שגלמד הרבה את ספרו "לקוטי מוה"ר"ן", כי הוא מלא מוסר והתעוררות, ומושף את לבו של אדם אל הקדוש-ברוך-הוא, ובודאי אם תזכה להתמיד בספרו "לקוטי מוה"ר"ן", תזכה להיות

בְּהִיכְלוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל, כִּי כִּף אָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנָיו, שִׁכְלוּ וְנִשְׁמְתוּ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֶּפֶר, וּמִי יִתֵּן, שִׁיְהִיָּה לָךְ שִׁכְל וְדַעַת, וְלִבְנוֹת לְעֲצֻמָּךְ בֵּית' נִצְחִי, שֶׁהוּא לְזִכּוֹת לְסִיּוֹם כַּמָּה פְּעָמִים בַּחַיִּים חַיּוּתְךָ בְּבָלִי, יִרְוֶשְׁלָמִי, תּוֹסַפְתָּא, אֲשֶׁר זֶהוּ בֵּית' נִצְחִי, וְכֵן צְרִיכִים לְלַמֵּד סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים, וְהֵם שְׁעוֹר בְּרַמְבַּ"ם כְּסִדְרָן וְכֵן שְׁעוֹר בְּטוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר אֵין עֲרוּךְ אֲלֵיהֶם, וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחֻת־הַר"ן, סִימָן כט), שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פּוֹסְקִים, וְאָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שֶׁעַל־יָדֵי לַמּוֹד פּוֹסְקִים, הוּא זוֹכֶה לְיֹשֵׁב אֶת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת הָעוֹלוֹת עַל לְבוֹ וְכוּ', כִּי לְכָל אֶחָד יִשְׁנֶה עֲקֻמְמִיּוֹת בְּלְבוֹ וְכוּ', וְעוֹלוֹת לוֹ קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת בְּאֻמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּבְזֶה שְׂאָדָם לומֵד פּוֹסְקִים, זוֹכֶה לְזַכֵּךְ אֶת לְבוֹ וְכוּ'. וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), שֶׁעַל־יָדֵי לַמּוֹד פּוֹסְקִים זוֹכִים לְבָרַר אֶת הַטּוֹב מִהָרַע וְכוּ', הַטּוֹב נִשְׂאָר וְהָרַע נִתְבַטֵּל.

נָא וְנָא רְאֵה מַה לְפָנֶיךָ — אוֹצְרוֹת נִצְחִיִּים, וְלִכְן בָּרַח לָךְ מִבְּנֵי אָדָם, מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת זֶה!? מָה אַתָּה צָרִיךְ לְרוּץ אַחַר מִיִּשְׁהוּ?! בָּרַח לָךְ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשֵׁם תַּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ, מְלַבֵּד שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, אֲשֶׁר זוֹהִי סִגְלָה לְאַרְיִכוֹת יָמִים, וְסִגְלָה לְיִרְאַת שָׁמַיִם וְלִרְוּח־הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְעַל כָּלֵם — לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, מִשְׁנִיּוֹת אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה, וְכֵן (תְּהִלִּים ל, ד): "הַיְעֲלִית מִן שָׂאוֹל נִפְשִׁי", רֵאשִׁי תְבוֹת מִשְׁנֵיה', שֶׁעַל־יָדֵי לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת בְּשִׁקְיָה עֲצוּמָה, זוֹכִים לְהוֹצִיא אֶת הַנֶּפֶשׁ מִן הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ שְׁנַפֵּל לְשֵׁם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין כָּל הַגְּלִיּוֹת הַלְלוּ מִתְקַבְּצוֹת אֲלָא בְּזִכּוֹת מִשְׁנִיּוֹת; וְלִכְן צְרִיכִים לְעוֹרֵר הַרְבֵּה אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְהִתְמִיד בְּלַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת, וְיִזְכּוּ לְהַגְּאֵל מִהַגְּלוֹת הַמְּרָה שְׁלֵהֶם [שְׁנַפְלוּ לְפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן], כִּי לַמּוֹד וְאַמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת, מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

מָה אָמַר לָךְ! יְכוּלִים לְחַיּוֹת עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדַגְמַת חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא, רַק לְבָרַח מִכְּבוֹד הַמְּדָמָה, וְלֹא לְרוּץ אַחַר הַכֶּסֶף וְהַמָּוֶן

שְׁפֹזָה פְּלוּלוֹת כָּל הָעֲבוֹדוֹת זְרוֹת, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ וי"ל
(לקויטימֹהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג), שְׁבַתוֹף תְּאֵנוֹת מְמוֹן פְּלוּלוֹת כָּל
הָעֲבוֹדוֹת זְרוֹת שְׁבָעוּלָם; הֵלוֹאֵי שְׁתַּצִּיית אוֹתִי, וְאִז לֹא תִצְטָרֵף כְּבָר
אֵת אִף אֶחָד, וְתִהְיֶה דְבוּק רַק בּוֹ יתְבַרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

כא פג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כֶּסֶלֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מַכְתְּבָהּ.

רַק תִּרְאֶה לְזֶרֶק אֵת הַשֶּׁכֶל שֶׁלָּךְ לְגַמְרִי, וְתִקְיָם אֵת דְּבַרֵי רַבְּנוּ
וי"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים,
כִּי כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל רַבְּנוּ וי"ל, זֶה רַק תַּמִּימוֹת וּכְפִשִׁיטוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבָעוּלָם, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ וי"ל
בְּפִרוּשׁ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנד), שֶׁעֲקָר מֵה שֶׁהִגִּיעַ לְמְדַרְגָּתוֹ הוּא רַק
עַל-יְדֵי עֲנָנִים פְּרָאֶסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה, וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה
בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפִשִׁיטוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
הִגִּיעַ לְמָה שֶׁהִגִּיעַ, וְאָמַר: אִם הִיִּיתִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם יתְבַרֵךְ יַעֲשֶׂה מִמְּנִי
מָה שֶׁאֲנִי עֹתָהּ, דִּהְיִנּוּ חֲדוּשׁ פְּזָה, הִיִּיתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מֵה
שֶׁעֲשִׂיתִי בְּשָׁנָה כְּלָהּ (כְּלוֹמַר שֶׁהִיָּה מְזַדְרָז כְּלִפְפֹּף בְּעֲבוּדָתוֹ, עַד
שֶׁמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ בְּשָׁנָה כְּלָהּ, הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹם
אֶחָד), וְהִיָּה מְתַנַּעֲגֵעַ מְאֹד אַחֵר מֵעֶלֶת הָעֲבוּדָה שֶׁל פְּרָאֶסְטִיק
(פְּשִׁיטוֹת) בְּאֶמֶת, וְאָמַר: אִי אֵי פְּרָאֶסְטִיק. גַּם אָמַר, שֶׁדַּבֵּר עִם כְּמָה
צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וְאָמְרוּ גַם-כֵּן שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמְדַרְגָּתָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי
עֲנָנִים פְּרָאֶסְטִיק, שֶׁעֲסָקוּ בְּעֲבוּדָתָם עֲבוּדַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ בְּפִשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ.

אֲשֶׁר כּא פּד — כּא פּה בּנחל רפּג

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצִּית אוֹתִי, וְלֹא תִתְקַרֵּט —
לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמִכָּל שָׁפָן לֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, זֶה הַצְּלָחָה גְּצֻחִית.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא פּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כֶּסֶלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהִיּוֹת שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ בְּעֵת
הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, לְהַצְּלִיחַת בְּעֲלֵךְ וּלְהַצְּלִיחַת הַיְלָדִים, וְשִׁיכְנֹס כְּבָר אוֹר
רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִחֻפְּלָל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְעָה, וְלֹא תִצְטָרְכוּ
לְהַגִּיעַ אֶל הַבְּרִיּוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא פּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כֶּסֶלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר:
אִם הָיָה לוֹ לְמִי לְתַת פְּדִיּוֹן, הָיָה נוֹתֵן כָּל יוֹם פְּדִיּוֹן, וּמִי יִתֵּן, שְׂנוֹזְכָה
לְתַת כָּל יוֹם פְּדִיּוֹן, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים.

צְרִיכִים מְאֹד לְשֹׁמֵר מַה שְּׂאוּכָלִים וְכוּ', כִּי הַיּוֹם כָּל הַחֲנִיּוֹת

מופצות עם טרפות ונבלות, ולכן אסור לאכול שום מאכל בלי הכשר טוב מבית-דין טוב ומסמך, ואל תקח את זה בקלות, ומוכא בזהר הקדוש (שמיני מא): פל מאן דאכיל מאינון מאכלי דאסירי, אתדבק בסטרא אחרא, וגעיל נפשיה וגרמיה, ורוח מסאב שריא עליה, ואחזי גרמיה דלית ליה חולקא באלקא עלאה, ולא אתי מסטריה, ולא אתדבק ביה, ואי יפוק הכי מהאי עלמא, אחידן ביה פל אינון דאחידן בסטר דמסאבא, ומסאבין ליה, ודיינין ליה פבר נש דאיהו געלא דמריה, געלא בהאי עלמא, וגעלא בעלמא דאחי. ועל דא כתיב: ונטמתם בם בלא א', דלא אשתכח אסוותא לגעוליה, ולא נפיק ממסאבותיה לעלמין, וי לון וי לנפשיהו, דלא יתדבקון בצרוך דחיי לעלמין, דהא אסתאבו, וי לגרמיהו נכל מי שאוכל מאלו המאכלים האסורים, הוא מדבק את עצמו בסטרא אחרא, ומגעיל את נפשו ורוח השמאה שורה עליו, ואין לו חלק באלקי ישראל, וכשיוצא מזה העולם, נדבקים בו רוחות השמאה, ודגים אותו בדינים קשים ומרים מאד, אוי לו ואוי לנפשו, שלא יהיה דבוק בחי החיים].

הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותנו, שאף פעם לא נפשל במאכלות אסורים, אבל צריכים הרבה תפלה, להתפלל להקדוש-ברוך-הוא על זה, כי לא פלט שאדם לא יפשל במאכלות אסורים שמטמטמים את הלב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא פו.

בעזרת השם ותפלה, יום חמישי לסדר וישלח, י"א פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! קָשָׁה הִיְתָה עָלַי מְאֹד מְאֹד הַפְּרִדָּה לְהַפְרֵד מִמְכֶם, אֲךָ מָה לַעֲשׂוֹת, בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִין לְהִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב, עֵיל וְנִפְיָק, עַד עַת בּא דְּכָרוּ, שְׁנִזְכָּה כָּכֵר לְגוּר בְּקִבְיַעוֹת בְּיַבְנָאֵל. לַעַת עַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֵיל וְנִפְיָק, רְצוּא וְשׁוֹב, לְבּוּא וְלַחֲזֹר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְבּוּא לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, אָשׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתִּזְכָּה לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּרֵד עֲצָמְךָ עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, אָשׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. כִּי בְּאֶמֶת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַעֲצָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁגִלָּה לָנוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְלִי זֶה אֵין לָנוּ כְּלוּם בְּזֵה הָעוֹלָם. וּבְאֶמֶת מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּדַרְךְךָ זוֹ, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת. עַל-כֵּן רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אַפְגִּים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ לְפַל בְּשׁוּם פְּגָמִים וְאִפְּן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם, וְתִזְכּוּ לְחַתֵּן אֶת כָּל יְלָדֵיכֶם בְּקָלוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא פּז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִזְכּוּ לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּקָלוֹת, וְתַרְוֵי מִהֶם רַב נַחַת.

נָא וְנָא לְהַתְּפִלֵּל הַרְבֵּה בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מָה שְּׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת נְרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם, וְאֲשֶׁרִי אִשָּׁה שֶׁחֲזָקָה בַּתְּפִלָּה בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, שְׂאֵז תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָה עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁל הָאִשָּׁה בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת עוֹשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפִלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחִיל לְכֶם בְּרַכָּה וְהִצִּילְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא פח.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כְּסֻלוֹ ה' תּשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

זֶה כַּמָּה רְצִיטֵי לְכַתֵּב לָךְ, אֲבָל לֹא עָלְתָה בְּיַדִּי מְרַב טְרוֹדוֹתֵי. מָה אִמַּר לָךְ! זְכוֹר וּזְכַרְתִּי אֶת הַיָּמִים מְקֻדָּם, שֶׁהֵייתְּ כּוֹתֵב לִי מְכַתְּבִים, וּמִמָּשׁ הַחַיִּיתְּ אוֹתִי, וְעַל-כֵּן רָאִה לְחַדֵּשׁ אֶת הַקֶּשֶׁר, וְתִכְתֵּב לִי בְּכָל פַּעַם מְכַתְּבִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַרְגַּל עֲצָמָךְ בְּשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֶךְ, וּלְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֶה הִיסוּד אֲצִל רַבְנוּ ז"ל. וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, אֵינן לוֹ מָה לְהַתְּפַחַד מִשׁוֹם דָּבָר; כִּי בְּאֵמַת הַתְּפִלָּה הִיא הַבֵּית מְנוּס שֶׁהָאָדָם יְכוֹל לְבַרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְחָבֵל עַל כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי הַתְּבוּדָדוֹת, וְצְרִיכִים לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִפְּעֵס וּקְפֻדוֹת, כִּי הַפְּעֵס הוֹרֵס אֶת הָאָדָם, וּמְבִיא אוֹתוֹ לְפָגֶם-הַבְּרִית, וְעַל-כֵּן רָאִה לְשִׁמּוֹר עֲצָמָךְ מִפְּעֵס, וְתִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׁמְחָה וּתְשִׁמַּח אַחֲרָיִם, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא.

רָאִה לְהַתְּמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוֹת אֶפְלוֹ בְּגִרְסָה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפִלֵּל

ערב ובקר וצְהָרִים בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא, כִּי מַעֲלַת תְּפִלָּה בְּצַבּוּר אֵין
לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמָחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא פט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הָאֲבִירָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

אַתָּה צְרִיף מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֹר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלֶךָ, שְׂרַבְנוּ ו'ל
הַקְפִּיד עַל זֶה יוֹתֵר מֵהַכֵּל, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי ו'ל (שיחות-הַר"ן, סימן רסג):
מַעֲנִין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׂשֻׁכִּיחַ מְאֹד שְׁנַעֲשֶׂה קְלָקוּל בִּינִיָּהֶם וּבֵין
נְשׁוֹתֵיהֶם, וְנִפְרָדִים זֶה מִזֶּה אֵיזָה זְמַן, וְלִפְעָמִים נַעֲשֶׂה מִזֶּה פְּרוּד
לְגַמְרֵי, חֵס וְשְׁלוֹם. אָמַר שְׁזֵה מַעֲשֶׂה בְּעַל־דָּבָר, שְׂמַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ
עַל זֶה מְאֹד לְקַלְקַל הַשְּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שְׂיִתְפָּסוּ
בְּמַצּוּדָתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה. כִּי הוּא אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד לְתַפְסֹם
בְּנְעוּרֵיהֶם, עַל־יְדֵי קְלָקוּל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂגוֹרֵם
בְּעַרְמָמִיּוֹתוֹ לְקַלְקַל הַשְּׁלוֹם שְׂבִינֵיהֶם. וְהָאֲרִיף בְּשִׂיחָה זֹאת, כִּי זֶה
מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְאֲבִרְכִים לְדַעַת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג עִם הָאֲשָׁה, כִּי לְצַעֲרָנוּ
הָרַב, הַיּוֹם יֵשׁ כָּל מִינֵי אֲנָשִׁים פְּגוּמִים וְכוּ', שְׂהֵם אוֹמְרִים
שְׂמִתְמַחִים בְּעִנְיַי שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', וְלוֹקְחִים הַרְבֵּה כֶּסֶף וְכוּ',
וְנִקְרָאִים מְפָרְסָמִים לְעִנְיַי שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', וּבִכְאֻמַּת נִתְקִים אֶצְלָם מֵה
שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן סא), שְׂיֵשׁ מְפָרְסָמִים
וּמְנַהֲיָגִים שְׂאֵינִם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָם, וְאֵיךְ יִנְהִיגוּ אֶת
אֲחֵרִים! ? וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֹר מֵאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וְכָלֵל
זֶה יְהִיָּה בְּיָדְךָ, אִם אֶחָד רוֹצֶה כֶּסֶף בְּעַבּוּר עֲשִׂית שְׁלוֹם-בֵּית, הוּא
כְּבָר שֶׁקָּרַן גְּדוֹל מְאֹד, וְהוּא לֹא מַעֲנִין שְׂיִהְיֶה אֶצְלְךָ שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי

הוא ימשך את זה לכל הפחות לחצי שנה או לשנה, פי הרי זו הפרנסה שלו, ואם הוא יגמר עם זה מידית וכו', אז לא תחזרו אליו, ומהיכן יתפרנס? ! ולכן צריכים מאד מאד לשמר מאנשים כאלו.

זכור וגם תזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם, אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית יב): "ולאברם היטיב בעבורה", והינו דאמר להו רבא לבני מחוזה, אוקירו לנשיכו, פי היכי דתתעתרו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתתעשרו), ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן סט), שעקר העשירות בא בזכות האשה; ואמרו (שם): לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה; ואמרו (שם): לעולם יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה בתוך ביתו של אדם, אלא על עסקי תבואה, שנאמר (תהלים קמז): "השם גבולך שלום, חלב חטים ישביעך. אמר רב פפא: הינו דאמרי אינשי: כמשלם שערי מנפדא נקיש, ואתי תגרא בביתא, ולכן תזהר בדברים כאלו מאד מאד, כי אצל רבנו ז"ל הנה ענין שלום-בית יסוד מוסד, ואמר: אם אין שלום-בית, אין תקון הברית.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא צ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד בדעת רבנו ז"ל, וחכמינו הקדושים אמרו (מדרש תנחומא, פרשת שמני):

אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר; ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה היום הזה, ובזכות השמחה תזכה לעבר על הכל.

אין מלים בפיו להודות לך על כל החסד חנם שאתה עושה עמי, שאתה עוסק בתקוני הבנין, ובכל מקום שאתה רק רואה איזה תקון — אתה מתקן, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה לתקן את נשמתך, ותזכה להכלל באין סוף ברוך הוא.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, כי באמת אין לנו בזה העולם רק התפלה, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת התפלה וההתבודדות אליו יתברך, היו חזקים בזה מאד מאד, כי בעוונותינו הרבים, עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, ואין שום בית מנוס לברח מפל פגעי ומקרי זמן, כמו תפלה והתבודדות. על-כן ראה לחזק את עצמך בעבודה זו, להיות רגיל לצאת בין החרים, ולהתבודד עצמך עמו יתברך, ועל-ידי-זה תזכה לראות נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, כי התפלה משנה את הטבע, ובפרט שרבנו ו"ל אומר (ספר-המדות, אות תפלה, סימן פא): תפלה שהיא בשמחה, היא ערבה ומתוקה להשם יתברך; ועל-כן ראה להיות בשמחה, וכן תתפלל בשמחה, ועל-ידי-זה תפלתך תקבל לרחמים ולרצון.

נא ונא תקח לעצמך חברותא ללמד עם אחד מאנשי שלומנו, ועל-ידי-זה הכל יסתדר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א כסלו ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך ביותר במדת השמחה, ותשתדלי להתחבר

עם נשות אנשי שלומנו ותשמחי אותן, כי השמחה מרחבת את הדעת והשכל, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן ג'): ברבות השמחה נתחזק פת השכלי, והמאכל והמשטה הם סבה גדולה לשמחת הלב, ולהרחיק העצבות והדאגות; ועל-כן ראי לשמח מאד מאד, ועל-ידי-זה יתרחב לבך ודעתך, ותהיי בריאה, ותוכלי להסתדר ביבנאל, והקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, ולא יחסר לכם שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, ועל-כן עלינו לשמח מאד מאד עם רבנו ז"ל, ותשתדל לשמח את אנשי שלומנו. ורבנו ז"ל גלה לנו: מי שזוכה לפרסם את הצדיק, על-ידי-זה הוא זוכה לשמחה (ספר-המדות, אות שמחה, סימן טז); על-כן ראה להיות בשמחה, ותפרסם את הצדיק, ועל-ידי-זה תהיה ביותר בשמחה, וכן תשמח את הצדיק, ועל-ידי-זה תוכל לעבד את השם יתברך בשמחה (שם, סימן טו); וראוי לך לשמח מאד מאד, כי תהלה לאל, הקמת כולל יפה, והיום הוא כבר כולל רציני, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיפינס לך שפע, ותזכה להחזיק את הכולל בכבוד.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, וצריכין להיות חזק בזה מאד מאד, לדבר בכל יום אליו יתברך,

רצא

בנחל

כא צג

אשר

ויכדאי לטייל קצת בין הקרים בכל יום, ולהתבודד עצמו אליו
יתברך, ועל-ידי-זה יצליח את דרכו ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א כסלו ה'תשנ"ד.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך, איך שאת מחזיקה מעמד. ועל כלם, שאת מחנכת בבית
הספר, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיתן לך את הכוחות הרוחניים
והגשמיים, שתוכלי לחנך את הילדים.

נא ונא תשתדלי לדבר עם התלמידות בשבח הצדיקים, פי
בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן סא): על-ידי
שבח שמשבחין את הצדיקים, מפילין את הרשעים נפילה גדולה;
ולכן מה טוב ומה נעים, אם תעסקי בשבח הצדיקים לדבר בשבחם,
ועל-ידי-זה יהיה לכל מתנגדנו מפלה גדולה.

הרגילי עצמך להתפלל אליו יתברך בכל יום, וכן תכניסי את
זה בין התלמידות, שאין לנו רק את הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה
באמת ימשך עלינו אור זיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בערך, שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כֶּסֶלּוֹ הַיְתַשְׁנִי"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת
הַדַּעַת, וּמִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹבֵר עַל הַכֹּל, כִּי
בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד גְּסוּיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאִי אֶפְשָׁר
לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, אֲלֵא עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, וְצָרִיכִין לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּיִתְרָה
עַל מִדַּת הַשְׂמִיחָה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּפַלֵּל בְּמִגֵּן דִּיקָא עָרֵב וּבִקָּר וְצִהָרִים,
וּנְחַמְיֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים אֲמָרוּ (בְּרִכּוֹת ו:): כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוֹם לְתַפְלָתוֹ, אֱלֹהֵי
אֲבָרָהֶם בְּעֶזְרוֹ, הִינּוּ מִי שֶׁעוֹשֶׂה קְבִיעוֹת לְעֲצָמוֹ בְּבֵית-הַפְּנִסָּת,
עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכִים עָלָיו חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, כִּי בְּאַמַּת הוּא
יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּבֵית-הַפְּנִסָּת, וּכְשֶׁאֲדָם בָּא לְתוֹךְ בֵּית-הַפְּנִסָּת, נִמְשָׁכַת
עָלָיו הָאֶרֶת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא מִדַּת הַחֶסֶד, מִדַּתוֹ שֶׁל
אֲבָרָהֶם אָבִינוּ, וְעַל-פֶּן דִּיקָא כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוֹם לְתַפְלָתוֹ, אֱלֹהֵי
אֲבָרָהֶם בְּעֶזְרוֹ דִּיקָא.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אִם תִּהְיֶה זָהִיר לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב וּבִקָּר
וְצִהָרִים בְּבֵית-הַפְּנִסָּת דִּיקָא, עַל-יְדֵי-זֶה תִּבְטֹל מִמָּךְ אֶת הַכֶּעַס
וְהַקְּפֻדוֹת, וְיִמְשָׁךְ עָלֶיךָ רַק חֶסֶד, כִּי בְּבֵית-הַפְּנִסָּת יֵשׁ רַק חֶסֶד, וּמִי
שֶׁמְתַנַּהֵג בְּמִדַּת הַחֶסֶד, בְּיָדוּעַ שֶׁהַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בוֹ.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּדִי, שֶׁקִּנִּיתָ
לִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּקְנֶה
לִי עוֹד סִפְרִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא צה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּיוֹתֵר, וְתִשְׁמְרֵי עַל בְּרִיאֹת גּוּפְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רָע, רַק תַּתְחַזְּקִי וְתִגְוַחֲזִי הַרְבֵּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָּךְ כַּחוֹת לְחִנּוּף אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדַרְךָ יִשְׂרָאֵל סְבָא, וְתַחֲדִירֵי בָהֶם אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא צו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לָּךְ, יְדֵי הַיָּקָר! צַר וַיִּמַּר לִי מְאֹד, שֶׁלֹּא יְכַלֵּתִי לְשִׁלֵּם לָּךְ מִיְדֵית אֶת הַחֹב, אַף שֶׁאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שֶׁסֶּתֶם הַלְוָאָה שְׁלֹשִׁים יוֹם, וְכֵן נִסְפָּם בִּינֵינוּ, שֶׁעַד חֲדָשׁ יָמִים אֲנִי לְוָה מִמֶּךָ אֶת הַפֶּסֶף, אַף בְּתוֹךְ כֶּף בַּקֶּשֶׁת שֶׁכָּבַר אַחֲזִיר לָּךְ חֶלֶק גְּדוֹל מֵהַפֶּסֶף, וּבְתַחֲלָה לֹא הָיָה לִי לְהַחֲזִיר לָּךְ אֶלָּא עַד חֲדָשׁ יָמִים, כְּמוֹ שֶׁנִּדְבַּר בִּינֵינוּ, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְאֹד מְצֻטְעָר עַל הָעֲגָמַת נַפְשׁ שֶׁנִּרְמַתִּי לָּךְ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָּךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד עַל שְׂאֲנוּ

יודעים מרבנו ו"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל; וזו לנו הצלחה גדולה מאד מאד, שאנו יודעים מרבנו ו"ל.

הרגל את עצמך להתבודד עמו יתברך, ותתפלל בבית-הכנסת דיקא שחרית, מנחה, מעריב, פי בבית-הכנסת שם הוא משפן השכינה, ותשתדל להתפלל תפלות הויתקין, אשר אין למעלה מזה.

ראה להרגיל את עצמך להתבודד עמו בכל יום עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך ואת כל אשר עם לבבך אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברפך תמיד, ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א פסלו ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את כל המכתבים שלך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, אף מרב טרדוטי בגשמיות וברוחניות, לא היה הפנאי להשיבך.

ראי להמשיך לכתב לי, וממש תחייני.

הרגילי את עצמך לדבר עם נשות אנשי שלומנו, ותחזקי ותאמצי אותן בכל מיני אפנים שבעולם, ותחדירי בהן אמונה פשוטה בו יתברך, וכן הרגילי את עצמך לדבר עמו יתברך על-כל-פנים בכל יום חמש דקות, פי התפלה שאשה מתפללת, מתקבלת ביותר בשמים, כך גלה לנו רבנו ו"ל, ואשרי מי שחזק בעבודה קדושה זו, ואז טוב לו כל הימים.

אֲשֶׁר כּא צח בַּנְחַל רצה

נא ונא תמסרי את נפשך על מדת השמחה, ותמיד תהיי שמחה ורגועה, כי השמחה תכניס בך רגע, ואף פעם לא תהיי עצבנית, רק תהיה לך סבלנות גדולה, ותשתדלי שתהיה אהבה גדולה בינך לבין בעלך, ועל-ידי-זה תצליחו בחיי נשואיכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צח.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויודפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין מלים בפי להודות לך על כל החסד חנם שעשית עמדי בתקוני התאורה, ונעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה, שכבר יאיר לכם בן ובת בתוך הבית, ויהיה לכם אור בתוך הבית.

ראה לקבע את עצמך בשעורים קבועים עם ידידנו היקר ... גרו יאיר, וכן תקבע לעצמך זמן על התבודדות ושיחה בינך לבין קונך, אפלו חמש דקות לבקש ממנו ותברך כל מה שאתה צריך, ותצא בחוץ לשדה במקום שאין שם בני-אדם, ותצעק אליו ותברך בקולי קולות, שיחוס וירחם עליך, ויוציאך מהחשך והבוץ שגלפדת בהם.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין עוד דבר יותר גדול מזה, שאדם בא ומתפלל אליו ותברך, ועל-ידי-זה הוא זוכה לצאת מכל צרותיו.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שאנו יודעים מרבי אמת פנה, רבי נפלא פנה, שמגלה לנו עצות ודרכים והנהגות ישרות פאלו, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא צט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א כסלו ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, יעזר הקדוש ברוך הוא, שכבר יאיר האור בתוך ביתכם, ותזכי להוליד בנים חיים וקמים, ותחדירי את האמונה הקדושה בילדים הקטנטנים, כי סוף כל סוף את מטפלת עם הפעוטון, כבר כדאי שישמעו דבורי אמונה, כי פשמדברים עם קטני קטנים דבורי אמונה, זה נחקק בהם כל ימי חייהם. וטוב מאד שתדברי עם נשות אנשי שלומנו דבורי אמונה והשגחה פרטית, ועל ידי זה תצליחו דרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא ק.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"א כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל.

חסדי השם יתברך, שיש לך עסק בעסקי רבנו ז"ל, זכור וגם זכר פמה אנשים בזה העולם נכנסו בעסקים, ונתמוטטו ואבדו את כל הונם ורכושם, ועברו להם הימים והשבועות והחדשים והשנים בקהל וריק, ומאומה לא נשאר בידם, לא גשמיות ולא רוחניות, ותהלה לאל, העסק שאתה ואשתך עוסקים הוא עסק נצחי, שמזכה את כלל נשמות ישראל לשוב בתשובה ולהתחזק, אשר כל היהור

תְּשׁוּבָה שֵׁישׁ לְאִיזָה בַר יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל שְׁכֵן כְּשִׁזְכָּה לְהַתְּעוֹרֵר, וְנַעֲשֶׂה בְּאַמֶּת בְּעַל תְּשׁוּבָה, הֲלֹא כָּל הַזְּכוּת הַזֹּאת נִרְשְׁמָת עַל שְׁמִי וְשֵׁם אֲשֶׁתִּי. וְלִכֵּן רָאוּי לָכֶם לְשִׂמְחַ עַד מְאֹד מְאֹד, וְלִרְקֹד מְרֹב שְׂמִיחָה, הֵן אַמֶּת אֲנִי מִבֵּין אֶת גְּדֹל הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שֵׁישׁ לָכֶם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד אֹרֵב עַל כָּל אֱלוֹ הָעוֹסְקִים בְּעֶסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְרוֹצֶה לְשִׁבֵּר אוֹתָם, וְלִכֵּן בְּאִתִּי לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶתְכֶם, תְּהִלָּה לְאֵל, הַסִּפְרִים הַחֲלִים מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, הִנֵּה לְקַחוּ מִמֶּנִּי עֲכָשׁוּ חֲבִילָה גְּדוּלָה סִפְרִים לְבְרִית הַמוֹעֲצוֹת (רוֹסְיָה) וְכֵן לְדָרוּם אֶפְרַיִקָה, וְעֲכָשׁוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, נוֹסֵעַ לְאַרְצוֹת הַמְּזֻרָח הַתִּיכוֹן, וּבִינֵיהֶם מְרוֹקוֹ, וּמִפִּיץ שֵׁם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּקִנְיָנֵי בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, וְכֵן פֶּאֶן בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית מִתְּפִשֵּׁט לְאַרְיָה וְלִרְחֹב כָּל הַיְּבֵשֶׁת מִמֶּשׁ, בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, וּבְרוּף הוּא וּבְרוּף שְׁמוֹ, הַחֲלִים גַּם בְּכָל דָּרוּם אֶמְרִיקָה וּמִקְסִיקוֹ וְכוּ', וּמִמֶּשׁ אֵין מְקוֹם בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא מִגִּיעִים הַסִּפְרִים הָאֵלוֹ שְׂאֵתָה מִדְּפִיס, וְעַל-כֵּן רָאוּי לָכֶם לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם זְכוּתְכֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא נִשְׂאָר מִהָאָדָם רַק מֵה שִׁזְכָּה לְחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יְתִבְרָךְ, כִּי בְּכָל רִגַע וְדָקָה וּשְׁנֵי שְׂאָדָם חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יְתִבְרָךְ, וּמִכְּנִיס בְּדַעַתוֹ אֶמֶת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרָךְ, זוֹהִי זְכוּת נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד לְהַנְשִׁמָּה, כִּי אָדָם גִּשְׂמִי וְחֲמֵרִי הַמְּסֻתָּבֵב כֶּאֱן בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָה, יִזְכֶּה לְחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יְתִבְרָךְ, וְלִהְיֶה מְשִׁיכוֹ לְמִטָּה לְמִטָּה, זוֹהִי זְכוּת גְּדוּלָה, וּמִכָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן מִי שְׁמִזְכָּה גַם אֶת אַחֲרִים לְהַגִּיעַ לָזֶה — זוֹ זְכוּת נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד.

רַק חִזֵּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וּרְאֵה לְחִזֵּק אֶת ... שֵׁיגְמֹר עַל-כָּל-פְּנֵים כִּרְיָה הַרְאִשׁוֹן שֶׁל נִפְלְאוֹת מוֹהֲרָא"ש.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא קא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְמַהֵר, כִּי עֲכָשׁוּ אֲנִי מוֹדְדוֹ אֶל בְּרִית יִצְחָק שְׁקוֹרִיץ וְאֶכֶט נְאֻכָט' שֶׁל נְכֻדֵי, שְׁנוּלֵד ל' מְזֻל טוֹב", וּמְחַר בַּעֲזַרְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, יִהְיֶה הַבְּרִית, וְעַל-כֵּן אֶקְצֵר, רַק זֹאת אֲמַר לָךְ, הַיּוֹם כְּתִבְתִּי לָךְ מִכְתָּב אָרֶךְ, לְדַעְתִּי, תּוֹצִיא אֶת הַמִּכְתָּב וְתִקְרָא בוֹ, וְיִהְיֶה לָךְ חֲזוֹק, כִּי לֹא בַּחֲנָם הֶאָרַכְתִּי לָךְ אִיךָ שֶׁהִסַּמְ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עַל מִי שֶׁמְפִיץ אֶת אֹר רִבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלָכֵן אֵל תִּקַּח אֶל לִבְךָ מִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שֶׁבָּזָה אוֹתָךְ, אֲדַרְבֶּה זֶה כִּפְרַת עֲוֹנוֹת וְטוֹבוֹת גְּדוּלוֹת, אֵל תְּשִׂים אֶל לִבְךָ כָּלֵל אֶת הַפְּטָפוּטֵי דְבָרִים שְׁלוֹ, תַּחֲזִיק בַּנִּקְדָּה שְׁלֶךְ, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ שֶׁכֵּלֵם יִתְבַטְּלוּ נִגְדָּךְ, וְאַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְהַרְע לָךְ. אַתָּה עֹשֶׂה רַק מַה שֶּׁטוֹב בְּעֵינֶיךָ, וְאֲזוֹ תִצְלִיחַ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כא קב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

קִבְלָתִי אֶת הַמוֹדְעָה שֶׁל ... וְכִפִּי שְׁאֲנִי רוֹאָה, עָלִינוּ עֲכָשׁוּ לְשִׁבַת מִהַצֵּד וְלִהְסִתְּפֵל מַה יִתְרַחֵשׁ, בְּבַחֲיִנַת "יִשְׁחָקוּ נָא הַנְּעָרִים" ... שֶׁהֵם יִשְׁחָקוּ אֶת הַמְשֻׁחָק, וּבְיַדָּאֵי בִּהַתְחַלָּה יִהְיֶה קִצְת קִשָּׁה לָנוּ, עִם כָּל זֹאת אִם רַק נִשְׁבַּב בְּשִׁקְט וְנִבְלִיג (פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ) לֹא לַעֲנוֹת לְמַחְרָפֵינוּ דְבָר, רַק לְשַׁחַק עִמָּהֶם (כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂיתִי), אֲזוֹ תִרְאָה שְׁלֹא

יקח הרבה זמן, והכל יתהפך לטובתנו, ותראה את הנסים שיעשה
 הקדוש-ברוך-הוא עמנו. ואף שאני יודע, שבתחלה יהיה קצת קשה,
 ויהיה לנו ההכרח לסבל בזיונות, חס ושלום, כי כפי הנראה ...
 יתחבר עמו, ויתפך את המטבע עלינו... וכן בתחלה גם הסמ"ך-
 מ"ם, ימח שמו, אבל הוא יקבל מכה תכף-ומיד, כי האכרים בשום
 פנים ואפן לא יתנו לו יד חפשית לגלגל אצלו כל-כף הרבה
 כספים... בשעה שהם נחנקים, וזה ברור. ועל-כן הוא יקבל את
 המכה, וכן לבסוף ... לא יוכל לבלע, שהוא אינו ראש המועצה
 וכו', ועל-כן לבסוף הכל יתהפך לטובתנו, וזה ברור בשמש, רק
 צריכים סבלנות גדולה, לא לדחף את עצמנו, רק לחכות שהוא
 יקרא לנו. וזכור היטב היטב את דברי אלו, כי תצטרך אליהם, כי
 סוף כל סוף נבחרתם אתם, ועל-כן אתם צריכים חכמת שלמה איך
 להתנהג, אם רק נשתק ונבליג וכו', עוד נקבל הרבה הרבה, כי אני
 בטוח, שעוד יהיו ביניהם הרבה מחלוקות, כי קשר רשעים אינו
 קשר, ולבסוף יתבטל הקשר, ויצטרכו את שני החברים שלנו וזה
 ברור בשמש, אבל פה זו עכשו "מלחמת עצבים", מי שיהיו לו
 עצבים יותר חזקים לחכות — הוא נצליח. ועל-כן ראה לא להיות
 בטלן, ותחזק עצמך מאד מאד, ואל תפל בדעתך כלל, עוד תראה
 נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, עליך רק להשתדל
 שתהיה אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו היקרים, ואנחנו צריכין
 לתפס חזק את הנער שלנו, שזה העתיד שלנו ושל כל יבנאל, כי
 הם כלם ישארו, בעזרתו יתברך, תושבי יבנאל, 'ברסלבר חסידים'
 אמתיים, שיקומו לחיות, ויתפללו ותיקין, בעזרתו יתברך שמו,
 ותכף-ומיד כשתהיה בינינו אהבה ואחדות, ממילא נצליח, ומה
 ששיק בחוץ לא נוגע לנו, וברגע שבפנים יהיה חזק ואמיץ הקשר,
 אז מבחוץ לא יוכל לנו שום רוח זרה כלל, ועד שיתפסו בעצמם,
 אנחנו כבר קהלה מארגנת ואחודה באחדות גדולה, וזכור דבר זה,
 כי תצטרך את זה בעתיד הקרוב, "העקר הוא סבלנות ועצבים
 חזקים", ואל כל זה זוכים דיקא על-ידי רבוי תורה ותפלה,
 ובפרטיות התבודדות ושיחה בינו לבין קונו.

תִּרְאֶה אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְ... פִי גַם אֵלָיו זֶה שִׁיף, הָעֵקֶר
 לְהַשְׁתַּדֵּל שִׁיחֵיהַ שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, פִּי עַל כָּלָנוּ עוֹבֵר
 עֲכָשׁוּ מַה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ', וְעֲכָשׁוּ עוֹבֵר גַּם עָלַי מַה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ', וְכוּ',
 בְּזִיּוֹנוֹת גְּדוּלִים, פִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד נִזְקֵר בְּדְבָרִים פְּאֵלוּ, וְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלַי, אֲנִי פְּשׁוּט חַיִּב לְכַמָּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּסְף
 מַה שְׁלוֹיִתִי מֵהֶם בִּהְיוֹתִי בְּיַבְנָאֵל, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזוּפָה
 לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֲבוּבוֹת, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, קַח אֶת מִכְתְּבֵי זֶה בְּרָצִינּוֹת, שְׁלֵבֵל תִּפְחַד כָּלֵל,
 מַה יָכוֹל לְקָרוֹת פֶּאֶן בְּיַבְנָאֵל, לְסוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף רַק לְטוֹבַתְנוּ, וְזֶה
 בְּרוּר, אִף שֶׁעֲכָשׁוּ נִדְמָה פְּאֵלוּ הַהַפּוּף, חַס וְשְׁלוֹם, הָעֵקֶר עָלֵינוּ לֹא
 לְהִתְעַרֵב, וְלֹא לְדַבֵּר עֲכָשׁוּ מִמֶּנּוּ כָּלֵל, שֶׁהַמִּפְלָה שְׁלוֹ תְבוֹא רַק מֵהֶם
 וּבְעֲצָמָם, שְׁלֹא יִנִּיחוּ אוֹתוֹ לְגַנֵּב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כא קג.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּשְׁלַח, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... נִרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם
 לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ.

הַיְסוּד אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל הָיָה הַתְּחִזּוֹקוֹת, וְאִף אֶחָד שְׁלֹא יִסְפֵּר לָךְ
 סְפוּרִים אַחֲרֵים, פִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת וְהֵבֵל הֵבְלִים וְכוּ' וְכוּ', פִּי יִמִּינוּ
 כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ פֶּאֶן וְהִנֵּה אֲנִיחֵנוּ יוֹצְאִים מִפֶּאֶן, וּמַה יִּשְׂאֵר
 מֵאֲתָנוּ? רַק זֶה שְׂאֵדָם לוֹמֵד בְּכֹל יוֹם מִקְרָא, מְשִׁנָּה, גְּמֵרָא, מְדִרְשָׁה,
 שְׁהֲאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנִגְדֵי הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת,
 בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְאֲשֵׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל.

אָשֶׁר כּא קד בְּנַחֵל שׂא

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן נא): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֵא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, הָעוֹלָם מְטַעֶה מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן צְרִיכִים תָּמִיד לִזְכּוֹר מַה יֵּקָר לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים?

אם אדם מתמיד בלמוד זהר הקדוש ותקונים, אזי מצחצח את הנשמה שלו, ורואה שפמעט אין פרשה אחת, שלא ידבר הזהר ממעלת למוד התורה הקדושה, ואיך שהקדוש-ברוך-הוא משתעשע באלו שזוכים ללמד תורה, פי התורה היא חכמתו יתברך, וכשאדם לומד תורה, נכנס בתוך חכמתו יתברך כביכול, ונמשך עליו חן, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שהתורה הקדושה היא אילת אהבים ויעלת חן, ומי שלומד תורה מקשר את העולמות יחד, הינו הח' והנ' שהם העולם הבא והעולם הזה גם יחד, המח והדבור, בינה ומלכות וכו' וכו'. ולכן אל תהיה בטלן! תשתדל ללמד בכל יום הרבה לקוטי-מוהר"ן, ויפתח לך הלב והמח לדעת מי רבנו ו"ל? ומה רבנו ו"ל רוצה מאתנו?

ועל פלם תראה להתמיד בשיחותיו הקדושות של רבנו ו"ל, שכתבם מוהרנ"ת ו"ל, והם בספר "שיחות-הַר"ן", "תי-מוהר"ן", ובפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (תי-מוהר"ן, סימן שנח), אשר על-ידי פל שיחה ושיחה משיחותיו הקדושות יכולים להיות איש פשר, כמו שאני יודע מה זה איש פשר.

ראה לשפף את נפשך אליו יתברך, ותספר לו יתברך פל מה שעובר עליך בגשמיות וברוחניות, ואז טוב לך פל הימים.

המאחל לך שבת שלום...

כּא קד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אתה צריף לזעת, פי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, אין שום דבר קורה או הולך או נעשה וכו' לבד, הכל משגח ממנו יתברך, ואפלו באיזה מקום אדם צריף להגיע ומה יעשה שם וכו', הכל ממנו יתברך. ולכן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פה): אם אדם רואה לפניו נסיעה, שלא יתעקש לא לנסע, כי כל בר ישראל היכן שהוא רק הולך — הוא מתקן, ולכן אפלו שהגעף לאן שהגעף, ראה לשמר על עצמה שלא תפשל, כי הסמ"ך-מ"ם אורב עליך מאד, ולכן שמר מאד, כי רבנו ז"ל היה פעם באיזה מקום בשעה שחזר מארץ ישראל, ואמר שהוא דן את כל העולם כלו לכף זכות, כי במקום שהתארח היה מקום של זמה וכו', ולכן צריכים לשמר, והקדוש-ברוך-הוא ישמר גם אותך באיזה מקום שאתה רק תהיה, חזק ואמץ מאד!

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא קה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, י"ב כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויודפפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידיו ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמחם תמיד.

אחי ורעי! ראו לחזק עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר תחזקו עצמכם ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ודיקא על-ידי-זה תצליחו, ובפרטיות עכשו, כשכל המערכת ביבנאל נשתנתה לטובה, עליכם להתחזק ביותר, כי עכשו רואים בחוש מי הם וכו', ותאמינו לי, אם רואים איש חילוני מחלל שבת, חס ושלום, יודעים תכף-ומיד להבחין בין טוב לרע, ואין מה להתפחד ממנו כלל, מאחר שאני יודע השקפותיו ודרךיו, ועל-כן אדם כזה לא יזיק לי כלל, לא-כן ההנהגה שהיתה מקדם, היתה בלבוש הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, שהתלבש עצמו בשטרימל וכו', ובגד חסידי, וכל

ההנהגה הייתה מסתרת, כאלו האדם הזה אוהב אותנו, ובשקט עשה כל מיני רשעות שבעולם, זה ענן מספן ביותר, כי מי שהולך בגלוי נגד הקדוש-ברוך-הוא, מהאדם הזה אין מה להתפחד כלל, אדרבה, אותו יכולים להתזיר בתשובה שלמה במשך הזמן, לא-כן מי שמלביש עצמו בצביעות, כאלו הוא הידיד שלנו, ממנו צריכים להזהר מאד מאד.

ועתה בואו ותבינו ותשכילו היטב בפרשת השבוע, "ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו עד עלות השחר", ודרשו חכמינו הקדושים (חלין צא): חד אמר כעכו"ם נדמה לו, וחד אמר פתלמיד חכם נדמה לו, והענין הזה הוא פלא גדול. יעקב אבינו נשאר לבד, והנה בא איש להתאבק עמו עד עלות השחר, ומי היה האיש הזה? הסמ"ך-מ"ם שרו של עשו, וחד אמר: נדמה לו כעכו"ם, וחד אמר נדמה לו פתלמיד חכם, אלא הענין הוא כך, פה גנוז סוד הגלות הארצה, שכלל ישראל נשארו לבד, "ויותר יעקב לבדו", לכלל ישראל אין אף אחד, אלא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, כמו שמובא במדרש על זה, הדיא דכתיב: "ונשגב הוי"ה לבדו", הינו כי כלל ישראל נשארו לבד רק עם הקדוש-ברוך-הוא שהוא גם לבד, אחד יחיד ומיוחד, "ויאבק איש עמו", בא הסמ"ך-מ"ם אל כלל נשמות ישראל, ומתאבק עמהם במשך כל ימי הגלות "עד עלות השחר", שהוא זמן הגאולה, והנה יש להסמ"ך-מ"ם שתי דרכים איך להתאבק עם כלל נשמות ישראל, דרך אחד נדמה לו כעכו"ם, בא פתוח בלי שום לבושים, וממילא ממנו יכולים להזהר ולהשמר, כי יודעים מי הוא, דרך שניה נדמה לו פתלמיד חכם, בא מלבש עם שטרימל, ונדמה לו כרב בד"צ וכו', אוי מזה צריכים רחמים רבים, כי ממנו קשה להשמר, כי נדמה פתלמיד חכם רב בישראל, והגלות הזו יותר מסכנת, כי מעכו"ם (מחלל שבת בפרהסייה שדינו כעכו"ם), ממנו יכולים להשמר, כי יודעים שהאדם הזה הוא מספן, לא קבל חנוף דתי, ועל-כן עלינו להזהר ממנו, לא-כן פתלמיד-חכם לכאורה, הוא רב עם שטרימל בד"צ וכו', הרי זה טוב, אבל לך וראה וזהבן, כי הפל שקר וצביעות, שרופה להכשילני עם פריחות,

מקנה שאין באוצר מים, ורוצה להכשילני עם סקילה, ערוב קרוע, ורוצה להכשילני עם טרפות ונבלות, רחמנא לצלן, זה כבר מספן ביותר. ובזה גבין פרוש רש"י, שמביא קדם דעת מנחם על "ויאבק", שהוא לשון עפר, שהעלה עפר ואביק לי מיבק, שזה סובב נגד עכו"ם שהולך פתוח, ועל-כן ממנו יכולים להזהר ולהשמר יותר, אבל פרושו של רש"י בעצמו, שחובקו ואובקו בורועותיו, הינו שמתחבר עמו, שזה סובב נגד תלמיד-חכם זה שהולך בפסתר, מראה כאלו הוא מתחבר עמי, ורוצה את טובתי, אבל טמאה מסתתרת תחתיו, ומזה קשה להסתר מאד.

ולכן, אחי ורעי היקרים! עד עכשו היטה ההנהגה מאד מאד מסכנת, כי הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, בא עם שטרימל, וכאלו הוא תלמיד-חכם מה רוצים ממנו... כאלו הוא מספן. ובאמת היה טמא ומטמא, מסור שמסר על ימין ועל שמאל, מזה היה קשה מאד להסתר, לא-כן עכשו ההנהגה השתנתה, ואני מקנה שדיקא עכשו יחזרו בתשובה שלמה, וכל זה תלוי רק בנו, כפי שנקדים שלום לכל אחד מהתושבים ובפרטיות האפרים, ועל-ידי-זה בסוף יחזרו בתשובה שלמה.

העקר אתם צריכים להחזיק עצמכם ביחד, ותעשו בכל ליל שבת-קודש "ענג שבת", ואיש את רעהו יעזר ויחזק, ותדברו ביחד דבורי אמונה והשגחה פרטית, ובפרטיות שנשמר את הילדים שלנו שלא יתערבו, חס ושלום, בין התושבים, אדרבה נחזק ונהדק את הקשר בינינו, ולא נניח שום דבר שיתנהג בהפקר, דיקא על-ידי-זה נצליח.

אקנה שהבנתם את הפשט הזה, כי לדעתי, זה נפלא וקולע אל השערה, וכך הוא במציאות, וכדאי לכם לחזור על הפרוש הזה, כי בזה תלוייה התחזקות נשמות ישראל בגלותנו הארכה.

המאחל לכם שבת שלום...

כא קו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר וישלח, י"ב פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך. הנה את המספר של הפקס לא היה לי, על-כן לא עברו שום
פקסים, ומעתה אשלח לך ישירות, ולא על-ידי שליח.

אודות הכסף, ביום חמישי מגיע בן אחי אל אבי שליט"א
[ז"ל], ועל-כן אשלח אתו את כל הכסף שאני חייב לך, ועוד אודיע
לך בדיוק הפרטים, כך שלא אהיה חייב לך שום דבר, לעת עתה
אם אתה יכול ללוות מאיזה מקום — מה טוב ומה נעים, כי באמת
צר לי מאד, שהצרכתי להגיע למצב כזה ללוות ממך כסף וכו' וכו',
אך ההכרח לא יגנה — כמאמר החכם, ואני מקנה שאין אתה
מקפיד עלי, חס ושלום, כי לא במעל עשיתי, כי היתה פה אי הבנה.

אודות חלות ויין לשבת, רציתי שמהשבוע תחלק לכל אחד
מאנשי שלומנו שתי חלות ובקבוק מיץ ענבים, ואני מקנה
להקדוש-ברוך-הוא להעביר לך את הכסף, באופן שלא יתבטלו
התמידין, אדרבה, נראה להוסיף יותר ויותר, שיהיה עזר שבת לכל
אנשי שלומנו, כי עובר על כל אחד ואחד עניות ודחקות, וגם עלי
עוברת עכשו עניות ודחקות גדולה עד מאד, ואין עצה אחרת, אלא
להרבות בצדקה.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשמחה, ותשמח את אנשי שלומנו היקרים, ותדבר עם כל אחד
ואחד דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי סוף כל סוף לא ישאר
מאתנו רק אלו הדבורים שאנו מדברים באמונה פשוטה ממנו
יתברך, וכן תחזק את ידינו ר' ... גרו יאיר, ולעזרו שימצא דירה,

כי חָבַל לְפַסֵּס אוֹתוֹ, כִּי אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה
 חַדוּשִׁים מִהַכְּתָה הַזֶּה, וְהוּא יִכְנִיס בָּהֶם עֲרֻנְסְקִיט (רְצִינּוֹת), עַד
 שְׂיִזְכּוּ לָקוּם קִדְּם אֹר הַיּוֹם, וְיִתְבּוֹדְדוּ וְיִתְפַּלְלוּ תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, כִּי
 מְאֹד רְצִיתִי שֶׁהַכְּתָה הַזֶּה תִּתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה הֵם יִלְכוּ לִישׁוֹן מְקַדָּם, וּמִמֵּילָא תֵּצֵא טוֹבָה גְּדוֹלָה, שֶׁלֹּא יִסְתּוּכְבוּ
 בְּלֵילוֹת הַפֶּקֶר וְכוּ', וְכֵן יִהְיוּ מְאֹד עֵיפִים, וְיִלְכוּ תְּכַף-וּמְיָד לִישׁוֹן,
 בְּאִפְּן שְׂיִזְכּוּ לָקוּם קִדְּם אֹר הַיּוֹם, וְלִהְתְּבּוֹדֵד עֲצָמָם וְלִהְתְּפַלֵּל
 וְנִתְיָקִין.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
 לָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ תְּמִיד, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, מִהַשְּׁבוּעַ מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתְּדַאֵג שְׁלֵכַל אַחַד
 מִמְּשֻׁפָּחוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ דִיקָא, שְׂיִקְבְּלוּ שְׁתֵּי חִלוֹת וּבְקַבּוּק מִיַּן
 עַנְבִּים, וְאָנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ.

כא קז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְר וְיִשְׁלַח, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ
 הַקָּשָׁה מִכָּל הַבְּלָגָן שֶׁעָבַר שָׁם בֵּינֵיכֶם.

וְהִנֵּה בְּאַמַּת לֹא יִדְעֵתִי אֶת הַחֲשָׁבוֹן שֶׁהִזָּה עַד עַכְשָׁו, אֲלֵפִים
 וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁקָל עַל הַהִסְעוֹת, וְאֵלֶּף שְׁקָל בְּשִׁבִיל תְּחִזּוּקָה, וְלִפִּי
 הַחֲשָׁבוֹן הַזֶּה לֹא מְגִיעַ לָךְ כְּלוּם, אֲבָל יַעַן שֶׁאַמְרַתִּי לָךְ שֶׁמְגִיעַ לָךְ
 אֵלֶּף שְׁקָל, אֲזִי אָנִי שׁוֹלַח לָךְ עַכְשָׁו דְּרָךְ בֶּן אַחֵי צִיק עַל הַסֵּף הַגִּזְלִי,

וְזֶה אֲנִי מְשַׁלֵּם לְךָ מִמְּנִי, בְּאִפְּן שְׁלֵא יִהְיוּ לְךָ טְעֻנוֹת — לֹא עַל הַמְּנַהֵל וְלֹא עַל הַמְּנַהֵלֶת, כִּי הֵם אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד בְּזֶה, וּמֵה גַם, שְׁגָם אֲנִי צָרִיף לְלוֹת כֶּסֶף, עִם כָּל זֹאת בְּשִׁבִיל הַשְּׁלוֹם הָעוֹלָה עַל הַכֹּל, אֲנִי עוֹשֶׂה פְּשָׁרָה, שְׁאֵנִי מְשַׁלֵּם אֶת זֶה.

אָבֵל מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, מֵעַכְשָׁו תִּקְבַּל רַק אַרְבַּעַת אֲלָפִים שְׁקָלִים, וּתִקְבַּל אֶת זֶה מִהֲרָאוֹן, לֹא יְכוּלִים לַעֲבֹד אַחֲרַת, סוּף כָּל סוּף עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַמְּנַהֵל וְהַמְּנַהֵלֶת מִמֶּשׁ מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם עַל כָּל פְּרוּטָה וּפְרוּטָה בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, כִּי אֵין לָנוּ שׁוּם מְקוֹר הַכִּנְסָה מִמְּקוֹם אַחֵר, וְעַל-כֵּן מִהַחֲדָשׁ הַזֶּה תִּקְבַּל רַק עַל הֲרָאוֹן, לֹא קֹדֶם וְלֹא אַחֲרֵי-כֵן, אֵתָה תִּקְבַּל לְפָנַי הַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד אֶת הַכֶּסֶף לְכַמָּה תְּשֻׁלוּמִים, רַק בְּכָל הֲרָאוֹן לְחֲדָשׁ תִּקְבַּל אֶת הַמְּשַׁכְּרֶת שְׁלֶךָ, כִּי נוֹהֲגִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְתֹאמִין לִי, שְׁגָם חֲתָנֵי הֵם מְלַמְּדִים, וּמְקַבְּלִים צְ'קִים דְּחוּיִים לְשִׁלְשָׁה וְאַרְבַּעַת חֲדָשִׁים, וְהֵן יְשִׁיבוֹת מְאֹד מְאֹד גְּדוּלוֹת וּמְבַסְסוֹת, וַיֵּשׁ לָהֶם הַכִּנְסָה גְּדוּלָה, עִם כָּל זֹאת הֵם נוֹתְנִין צְ'קִים דְּחוּיִים, וְאַנְחָנוּ פְּשוּט חֲנוּקִים שְׁאֵין לָנוּ מִי שְׁיַעֲזֹר לָנוּ אֶפִּילוּ בְּפְרוּטָה אַחַת, כָּל דְּבַר צָרִיף לְלַכֵּת עִם מְסִירוֹת נַפֶּשׁ וּבְזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמַיִם, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְכוּ' וְכוּ' וְהִלְוֹאוֹת, וְעַל-כֵּן תִּפְסִיק כְּבָר מְלַנְדִּנְד וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי מִבִּין אוֹתְךָ הֵיטֵב מְאֹד מְאֹד, אָבֵל אֵתָה צָרִיף לְהִבִּין גַּם אֶת הַמְּנַהֵל וְהַמְּנַהֵלֶת, אֲנַחְנוּ צָרִיכִין רֹאשׁ פְּנוּי לְחַנוּף, וְלֹא כָּל שְׁנֵי וּחְמִישֵׁי לְשָׁנוֹת אֶת הַמְּשַׁכְּרֶת וְלְהַחֲלִיף עֲשֶׂרֶת מוֹנִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן יִשְׁאַר כְּמוֹ שְׁדַבְּרָנוּ, מִהֲרָאוֹן תִּקְבַּל אַרְבַּעַת אֲלָפִים שְׁקָל, שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים עַל הַסְּעוֹת, וְאֶלֶף עַל תְּחֻזָּקָה, אָבֵל זֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁעַבּוֹדְתְךָ תַּעֲשֶׂה בְּנִאָמְנוֹת, מֵה שְׁצָרִיכִין תִּקּוֹן תְּתַקֵּן, כִּי חָבֵל שֶׁהִילְדִים שְׁלָנוּ יִסְבְּלוּ, וְאֵל תִּהְיֶה קִנְאֵי בְּזֶה לַעֲמֹד עַל כָּל אֲגוּרָה, מְשַׁלְּמִים לְךָ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יְפֵה, בּוֹדְאֵי אִם הִיִּתָה לָנוּ הַכִּנְסָה גְּדוּלָה, לֹא הִיִּתָה בְּעֵינָהּ.

הַכֶּפֶל הַדְּבַר, אֶת הָאֶלֶף שְׁקָלִים אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ, וּבְסוּף הַשְּׁבוּעַ כְּבָר יִהְיֶה אֲצִלְךָ, אָבֵל זֶה לֹא שִׁיף לְהַנְהִלָה כְּלָל, כִּי הֵם טוֹעֵנִים שְׁחַחוּזָה הִיָּה עַל אֲלָפִים וּחְמִשׁ מֵאוֹת בְּשִׁבִיל הַהַסְּעוֹת, וְאֶלֶף בְּשִׁבִיל תְּחֻזָּקָה, מִמִּילָא לֹא מִגִּיעַ לְךָ עַל שְׁנֵי חֲדָשִׁים אֶלֶף שְׁקָל,

אָבֵל אָנִי עוֹשֶׂה לְפָנַיִם מְשׁוֹרֵת הַדִּין, כִּי תִאֶמְרִין לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! אָנִי נִמְצָא בְּצָרָה גְדוֹלָה וּבִיְסוּרִים גְּדוֹלִים, וְאָנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים בְּכָל עֵת וְרִגְעַ, וְעַל־כֵּן אָנִי עוֹשֶׂה לְפָנַיִם מְשׁוֹרֵת הַדִּין, וְאָנִי מְבַקֵּשׁ מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁגֵם הוּא יַעֲשֶׂה לְפָנַיִם מְשׁוֹרֵת הַדִּין, וְיִמְחַל לִי, וְיִזְכְּנִי לְשׁוֹב בְּחִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיִתְרָה, כִּי אָנִי רוֹאֶה עֲתִיד גְּדוֹל לְיְלָדִים שְׁלֶךְ, וּבִפְרֻט עִם ... שְׂיִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, עַל־יְדֵי הַמְּלַמֵּד שְׁלוֹ ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְיִקְוֶמוּ בְּכָל יוֹם קָדָם אוֹר הַיּוֹם, וְיֵאמְרוּ תִקְוֶן חֲצוֹת, וְיִלְכוּ לְהַתְּבוֹדְדוֹת, וְיִתְפַּלְלוּ וְתִיקֶין, וְכִךְ יִחְזִיקוּ אוֹתָם כָּל הַיּוֹם, אֲזִי לַעֲת עָרֵב אַחַר תְּפִלַּת מַעְרִיב יִהְיוּ כָּל־כֶּף עֵיפִים, שְׂפָכָר יִלְכוּ לִישָׁן, וְאֲזִי לֹא נִצְטָרֵךְ לְדָאג אֵיפָה הֵם מְסַתְּוִבְבִים כָּל הַלַּיְלָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכָל הַפְּתוֹת מְסַתְּפִלוֹת עַל הַפְּתָה הַגְּדוֹלָה, אֵיךְ הֵם מְתַנְהֲגִים, הֵם רוֹצִים לְחַקוֹת אוֹתָם, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְעֶזֶר לְר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׂיִוְכַל לְהַתְּאָקֵלֵם בְּיִבְנָאֵל, וְתַהֲיֶה לוֹ דִּירָה.

נָא נָא רְאֵה גַם אִתָּה 'לְגַנְב' עַל־כָּל־פָּנַיִם חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּיוֹם לִישָׁב בְּהַר, וְלְהַתְּבוֹדְד עֲצָמְךָ עִמּוֹ תְּבָרֵךְ, כִּי אֲצַל מוֹהַרְבֵּי ת"ו"ל הֵיוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבוֹת, עַל־כֵּן רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּבוֹדְד לְחֲמֵשׁ דְּקוֹת, וּבְזֶה תְּרוּיִם הַרְבֵּה, כִּי חֲמֵשׁ דְּקוֹת הַתְּבוֹדְדוֹת עוֹזְרוֹת לְאָדָם הַרְבֵּה מְאֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲקוּנָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתִקְבֵּל אֶת דְּבָרֵי, וּפְעַם וּלְתַמִּיד יִגְמְרוּ הַמְּחַלְקֵת וְהַמְּרִיבוֹת וְהַיּוֹכּוֹחִים וְהָאֵי הַבְּנוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂשִׁיטְרָה שְׁלוֹם בְּמַחְנֵנוּ תַמִּיד.

כא קח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר וישלח, י"ב פסלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלִי לְחִזּוֹק אוֹתְךָ
בְּכָל מִינֵי הַתְּחִזּוֹקִיּוֹת, וְלוֹמֵר לְךָ שְׂאֵל תְּשִׂים לֵב עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ מ... אוּ מֵאַחֲרֵים וְכוּ' וְכוּ', אַתָּה תַעֲשֶׂה כְּמוֹ שְׂמֵאִיר לְךָ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחַ, כִּי סוֹד הַצְּלָחָתִי בְּהַדְפָּסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל כָּל
הַשָּׁנִים הָיָה בְּזֶה, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא לְקַחְתִּי שְׂתָף, וְאֵף פֶּעַם לֹא רָצִיתִי
דַּעוֹת מִבְּחוּץ, תְּמִיד שְׂמַעְתִּי בַקֶּרֶת, אֲבָל רַק כְּדֵי לְבָנוֹת עוֹד יוֹתֵר,
אֲבָל לֹא לְבַטֵּל אוֹתִי, וְדִיִּקָּא עַל-יְדֵי-זֶה הִיָּתָה לִי הַצְּלָחָה, וְכֵן אַתָּה
תַעֲשֶׂה כֵּן, בַּקֶּרֶת מְצַדֶּקֶת תִּקְבֵּל, כְּדֵי לְשַׁפֵּר, אֲבָל אִם סֵתָם אֶחָד
מְצִיעַר אוֹתְךָ — תִּבְרַח מִמֶּנּוּ, וְאֵל יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם עֶסֶק עִמוֹ וְכוּ' וְכוּ',
וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִזֶּה אוּ מִזֶּה, אַתָּה
רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַדְפִּיס, וְאָנִי מָאד מָאד מִתְּפַלָּא אִיךָ אַתָּה יְכוֹל
לְהִרְאוֹת דְּבָרִים נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל שְׂמִחָתִי, שְׂאֵתָה כְּכֹר אוֹחֵז
בְּסִפֵּר "אָשׁר בְּנַחַל", חֵלֶק תְּשִׁיעֵי, אֶצְלֵי סִפְרֵי "אָשׁר בְּנַחַל" עוֹלָיִם
עַל הַכֵּל, כִּי כְּתִבְתִּי אֶת זֶה מִמֶּשׁ עִם דָּם לְבָבִי, וְקִבְּלָתִי כָּל-כֵּף הַרְבֵּה
מִכְתָּבִים מִבְּחוּרִים וּמִבְּחוּרוֹת, רְוָקִים וְרוֹקוֹת וּמֵאַבְרָכִים וְכוּ' וְכוּ',
וְשׁוֹפְכִים אֶת לְבָבָם מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת,
וְהַצְּרַכְתִּי לְהַשִּׁיב לָהֶם, וְאֵף שְׁעֵבֵר עָלֵי גַם-כֵּן מָה שְׁעֵבֵר וְכוּ' וְכוּ',
עִם כָּל זֹאת לְקַחְתִּי לְעַצְמִי, שְׂאִיךָ שֶׁהוּא אָנִי אֲחִזּוֹק אֶת כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל מִי שְׂרַק יִפְּנֶה אֵלַי, וְלִכֵּן כְּשֶׁאַתָּה מְדַפִּיס לִי אֶת סִפְרֵי "אָשׁר
בְּנַחַל", בְּפִרְט הַמִּכְתָּבִים שֶׁל בְּדִיוֹק לְפָנַי עֲשָׂרִים שָׁנָה, כִּי אַתָּה אוֹחֵז
בְּהַדְפָּסֶת הַמִּכְתָּבִים שֶׁל שְׁנַת תִּשְׁל"ד, אָנִי נֹזֶכֶר מָה שֶׁהָיָה אִזּוֹ וְכוּ'

וכו', והנה אֲנַחְנוּ מְגִיעִים כְּבָר לְעָרֵב חֲנֻכָּה תִשְׁנֵד, שְׂאֵז יִהְיֶה בְּדִיּוּק שְׁלוּשִׁים שָׁנָה מֵאֵז שֶׁהִתְחַלֵּתִי לְכַתֵּב בְּעָרֵב חֲנֻכָּה תִשְׁכֵּד, וְאֲנִי מִסְתַּפֵּל חֲזָרָה, וְאֲנִי רוֹאֶה שֶׁעָבְרוּ עָלַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה אֲשֶׁר אֵין הַפָּה יְכוּל לְסַפֵּר כָּלֵל, וּמִכָּל שָׁפֵן לְרִשָּׁם בְּכַתֵּב, עַל־כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה מְדַפִּיס לִי אֶת סִפְרִי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", זֶה כָּל הַחִיּוֹת שְׁלִי, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְעֲרִיף אוֹתָךְ וְאֶת אֲשֶׁתְּךָ בְּעֵבֹר זֶה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְהוֹצִיא חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק, וּמָה גַם שִׂישׁ אֲצָלִי עוֹד הַמוֹן מְכַתְּבִים שְׂאֲנִי רוֹצֶה לְהַכְנִיס אוֹתָם, וְאֵל תִּתְּבַלְּבֵל מֵאֶף בְּרִיָּה שְׂאוּמֶרֶת אַחֲרֶת, כִּי חָבֵל עַל כָּל מְכַתֵּב שִׁילֵף לְאִבּוֹד, כִּי זֶה חֵלְקִי מִכָּל עֲמָלִי, וְכֵן אֵתָה רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצֻמְךָ בִּיּוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל נֵעַם חֵלְקֶךָ — עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֵלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּמְשִׁיף לְהַדְפִּיס חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, הַסְּפָרִים עוֹשִׂים רִשָּׁם גְּדוֹל, וְאֲנִי מְקַבֵּל מְכַתְּבִים מִהִישִׁיבוֹת תְּכִי רְחוּקוֹת, הֵן בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית וְהֵן בְּאִירוּפָּה, וּמִכָּל שָׁפֵן בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, מִבְּחֻרִים שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מִה שְׁעוֹבֵר, וְעַקֵּר הַחִיּוֹת שְׁלֵהֶם הֵם סִפְרִי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְיִדְעֵתִי גַם יִדְעֵתִי שִׁנְיַע הַיּוֹם, שֶׁהַבְּחֻרִים יִלְמְדוּ וְיִתְפַּלְּלוּ וְיִתְחַזְּקוּ בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם דִּיקָא, עַל־יְדֵי סִפְרִי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", עַל־כֵּן אֲשָׁרִיךְ וְאֲשָׁרִי חֵלְקֶךָ, שִׂישׁ לְךָ חֵלֶק בְּזֶה, וְתַדְפִּיס חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק, וְיִתְצַרְף אֶת כָּל הַכְּתָב־יָד שְׂאֲנִי שׁוֹלַח לְךָ, וְאֵל תֹּאכֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בַּקֶּרֶת שְׂאוּמֶרִים אַחֲרֶת, אִם אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ, מִסְתָּם יֵשׁ לִי כְּוֹנֵה וְכֵף צָרִיף לְהִיּוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכָּה לְהַדְפִּיס כְּבָר אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים, וְתִמְלֵא הָאֶרֶץ דְּעָה.

רק חִזּוּק וְאַמֶּץ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּתְחַלֵּשׁ דְּעֵתְךָ מִשׁוֹם פְּגַע רַע וְכוּ' וְכוּ', אֵתָה תִּמְשִׁיף רַק לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה שְׁבוּר וְתִתְחַזֵּק, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמְךָ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

אִם תּוּכַל לְשַׁלַּח לִי סִפֵּר אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם "נֵר לְהַצְדִּיק" — מִה טוֹב וּמָה נְעִים, וּמִמֶּשׁ תְּחִינִי, בְּיוֹם חֲמִישִׁי הַבָּא מְגִיעַ בֶּן אָחִי אֵל

אָבִי, וַיִּשְׁאֲרֵם שָׁם לְכַמֵּה זְמַיִם עַד אַחַר שְׁבֵת, וְעַל-כֵּן אִם אֵי אֶפְשָׁר לָךְ לְשַׁלַּח קֹדֶם תְּשַׁלַּח עִמּוֹ, וְהוּא יִקַּח ב' או ג' סְפָרִים בְּחִפְזָן לֵב.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי מִחְזִיק עִכְשָׁו בְּיַד אֶת "אָשׁר בְּנַחַל", חֵלֶק שְׁמִינִי, וּמִמֶּשׁ אֲנִי רוֹקֵד מְרֹב שְׁמֻחָה, מִי הָאָמִין, שְׁנֹגֵיעַ פְּעַם לְכָל זֶה, שְׂיִדְפֵס בְּיַפִּי כְּזֶה.

רְאֵה לְדַחֵק הַרְבֵּה עַל ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂיִסְדֵּר עוֹד סְפוּרִים, כִּי חָבַל, הַיְלָדִים צְרִיכִין אֶת זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֲנַחְנוּ רוֹצִים לְחַקֵּק בְּיְלָדִים חֵד מִשְׁמַעִית, אָשׁר זֶהוּ זֶה, כְּדֵי שְׁלֹא יֵצְאוּ עוֹד פְּעַם קְלִקוּלִים, שְׂיִבֹאוּ שׁוֹעֲלִים קִטְנִים מִחֻבְלֵי כְּרָמִים מִבְּחוּץ, וַיִּנְשָׁכוּ בָם. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדַחֵק שְׂיִגְמֹר עַל-כָּל-פְּנִיִם כְּרֶךְ אֶחָד, אֶפְלוּ שְׂיִהִיוּ מְאֵתִים וְחֻמְשִׁים עֲמוּדִים — זֶה גַם-כֵּן טוֹב, וְלִדְעָתִי, זֶה יִהְיֶה סֵפֶר מְאֹד מְאֹד יָפֵה, סֵעֵט מְרַהֵב בְּמִיחָד.

הַכָּפַל הַדְּבָר, אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, תִּכְנִיס בְּעֲצָמָךְ רַק אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ תִּתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא קט

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ג כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲקַנֶּה שְׁקִבְלָתְךָ אֶת מִכְתָּבִי שְׁשַׁלַּחְתִּי לָךְ בְּעֶרְב־שְׁבֵת-קִדְשׁ, וְעַתָּה אֲמַרְתִּי לְהוֹסִיף לָךְ שׁוֹרְתִים אֵלּוּ עַל אוֹתוֹ נוֹשָׂא.

הַעֲקָר שְׁבַעֲקָרִים תִּדַע וְתַחֲקֵק הַיֵּטֵב בְּדַעְתְּךָ, אָשׁר אֵין לָנוּ מֵה לְהַתְפַּחַד כָּלֵל, כָּל זְמַן שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִחְזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, וְהַקְּבוּץ שְׁלָנוּ לְאֵט לְאֵט מִתְרַבֶּה, זוֹ כָּל הַצְּלָחָתְנוּ. וְשְׂמַעְתִּי מִכְּמָה מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַקְּבֵלַת שְׁבֵת עִם הַיְלָדִים הִזְיָה מִשְׁהוּ נִפְלֵא מְאֹד, עַד שְׂשַׁמְעוּ אֶת זֶה בְּמוֹרֵד יְכִנָּאֵל (עַד שְׁבֵת אַחִים), כָּל-כֶּף שָׂרוּ

בְּקוֹל וְהַתְּפִלָּלוֹ בְּכַח וּבְקוֹל גְּדוֹל, וְזֶה הַשֵּׁג גְּדוֹל, כִּי בְּרַגְעַ שְׁהִילָדִים שָׁלְנוּ יִהְיוּ תְּמִיד אַחֲוָדִים וְשִׁמּוּרִים וְיִשְׁמְרוּ עֲלֵיהֶם, זֶה עָקֹר הַנִּצְחוֹן שָׁלְנוּ, כִּי הִילָדִים זֶה הָעֵתִיד שָׁלְנוּ, וְעַל-כֵּן אִם רַק נִכְנָסִים וְנִשְׁקִיעַ בְּתוֹךְ הִילָדִים שָׁלְנוּ — זֶהוּ הָעֵתִיד שָׁלְנוּ, וְזֶה מֵה שִׁישָׁאֵר מֵאַתְּנוּ. וְעַל-כֵּן זֶה צְרִיף לִהְיוֹת אֶצְלָנוּ הַיְסוּד וְהָעָקֹר שֶׁבְּכָל הָעָקָרִים, וּבְרַגְעַ שְׁזָה יִהְיֶה מְסֻדָּר, הַכֹּל כְּבָר מְסֻדָּר, וְאֵין לָנוּ מֵה לְהַתְּפַחַד כָּלָל. וְלִכֵּן בְּעִנְיַן הַמוֹעֵצָה אֲנִי רוֹאֶה שִׁישׁ לָנוּ עֵתִיד טוֹב, וְאִף שֶׁבְּתַחֲלָה יְכוֹל לִהְיוֹת קָשָׁה, אִךְ לְבִסּוּף אִם גִּלְף עִם הַקוֹ שֶׁצִּינְתִּי לָךְ, רַק נִצְלִיחַ. וְאֲגַב שֶׁמֵּעֵתִי מִכַּפָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁ... דִּבֵּר עִמָּהֶם שִׁיחָה פְּתוּחָה וּלְכַבִּית, וְהוּא נִרְאֶה בְּעִינֵיהֶם כְּאִישׁ לְכַבִּי וְלֹא גֵאוּתָן כָּלָל, רַק אֶחָד מֵעִמָּךְ, וְזוֹ מַעֲלָה גְדוֹלָה, וְלִכֵּן אֲנִי מְקַוֶּה, שְׂאִם יִהְיוּ לָנוּ עֲצָבִים חֲזָקִים וְסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה — אֲזוֹ נִצְלִיחַ. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל תִּהְיֶה שְׁבוּר מִשׁוּם דְּבַר כָּלָל, לָנוּ אֵין מֵה לְהַפְסִיד כָּלָל, מִי שִׁישׁ לוֹ לְהַתְּפַחַד הוּא רַק הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, כִּי הַבוּר שֶׁכָּרָה לָנוּ, הוּא יִפֹּל בּוֹ, כִּי אִיךְ שֶׁהוּא הוּא נִמְצָא בְּפֶחַ, כִּי לֹא יוּכַל לְגַנֹּב כְּבָר, כִּי הַחִילוּנִים מֵעֲצָמָם יִרְצוּ חֲשָׁבוֹן, וְזֶה לֹא כִּמוֹ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר שֶׁהוּא עַל הַגְּבֵה, כְּפִי שֶׁאַנִּי מִבִּין ... יִתְחַבֵּר עִם ... כִּי הוּא רוֹאֶה וּמִבִּין שֶׁלֹּא גִלְף עִמוֹ, אֲבָל גַּם בְּזֶה אֵין מֵה לְהַתְּפַחַד כָּלָל, רַק לְעֵמֹד מֵהֲצַד וּלְהִסְתַּפֵּל מֵה יֵלֵד יוֹם וְכוּ'.

וְעַל כָּלֵם — אֵל תִּשְׁכַּח כְּרַגְעַ, אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, הַמְּנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה, וְעַלֵינוּ רַק לְמַסֵּר עֲצָמְנוּ אֵלָיו, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל כָּלָל, וְהוּא כְּבָר יוֹלִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַנִּכּוֹנָה כְּפִי מֵה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שְׁטוֹב לָנוּ. אֲשֶׁרְנוּ, שִׁישׁ לָנוּ אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

רְאֵה 'לְגַנֹּב' עֵתִים לְתוֹרָה, כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישָׁאֵר מֵאַתְּנוּ, וְכָל דָּף גְּמָרָא הוּא קָרָן נִפְלְאָה, אֲפֵלוּ שְׁלוֹמְדִים רַק בְּגֵרְסָא, וְאֲפֵלוּ לֹא מִבְּיָנִים הַכֹּל, כִּי דָף גְּמָרָא הוּא טְהוֹרַת הַנְּשֻׁמָה וְזוֹכֵף הַמַּחֲזִין מְכָל מִינֵי חֲלָדָה.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמָּךְ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת...

כא קי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, י"ג כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁמַר עַל הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְּךָ, שֶׁזוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל (דְּבָרִים ה, טו): "וַיִּנְשְׂמֶרְתֶּם לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם", וְזֶה סוֹבֵב עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט בְּחַיֵּי אָדָם, צָרִיף לְשִׁמּוֹר לֹא לְהִיּוֹת עֲצָבָנִי וְכוּ', וְלֹא כַּעֲסָן וְכוּ', וְכֵן כָּל דְּבַר שֶׁרַק יְכוֹל לְהִזִּיק לְבִגְי־אָדָם, צָרִיכִים לְהִשְׁמַר מִזֶּה, וְכֵן כָּל מִינֵי מַאֲכָלִים שֶׁמְסַכְּנִים לְבְּרִיאוֹת, צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְנִגְעַע בְּזֶה, וְזֶה בְּכֻלּוֹ הַמִּצְוָה: "וַיִּנְשְׂמֶרְתֶּם לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם".

הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוֹף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בַּנְּשָׁמָה", דְּהֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם נִחְלָשׁ, אָזִי כְּכָר אֵינּוּ יְכוֹל לְהִתְפַּלֵּל וְלִלְמַד וְלִקְרֹא אֶת הַמִּצְוֹת, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת הַגּוֹף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא קיא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּשָּׁב, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי מִכְתָּבְךָ.

הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לוֹמַר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג): עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים זוֹכִין לְתִשׁוּבָה, וַיְכוֹלִים לְהַכִּיֵּס אֶל הַשַּׁעַר וְהָאוֹת הַשַּׁיף לְשַׁרְשׁ נִשְׁמָתוֹ; וְלִכֵּן תְּרַבֶּה

בְּאִמֵּרַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, אֵינן לְמַעַלָּה מְזֵה מְלֻכּוֹת לְסִיִּים כָּל שְׁבוּעָה אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, עַל-יַדֵּי שְׂאוּמְרִים כָּל יוֹם "יוֹם תְּהִלִּים".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא קיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֶזֶק וְאַמֵץ מְאֹד, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוּל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי כָּל-כָּף גְּדוּל וְכוּ', שְׂאִין מְלִים לְהַסְבִּיר אֶת זֶה, וְהוּא מִתְּנָה שְׁשִׁלַח לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל בְּדוֹר הַזֶּה וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אִךְ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה מַה שְׁעוֹשֶׂה מִבֵּית וּמִבְּפָנִים הָעֶקֶר לְהַעֲלִימוֹ וְלְהַסְתִּירוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, כִּי יוֹדֵעַ שְׂאֵם רַבְּנוּ ו"ל יִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם, וְכָלֵם יִתְקַרְבוּ אֵלָיו וְכוּ', אֲזִי אֵינן לוֹ כָּבֵר מַה לַעֲשׂוֹת, וְלִכְּן עוֹשֶׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מַה שְׁיָכוֹל, הָעֶקֶר שְׁיַעֲשׂוּ לִיצְנוֹת מִחֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, וּבַפְּרִטִי פְּרִטִיּוֹת הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שְׁקָר, הֵם מְאֹד מִפְּחָדִים מִבְּרֶסֶלֶב, וְהַפְּחָד הוּא פְּשוּט שֶׁהַחֲסִידִים שֶׁלָּהֶם יַעֲזְבוּ אוֹתָם... פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְלִכְּן הֵם אוֹמְרִים שְׂאֵסוֹר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי בְּרֶסֶלֶב, וְכֵן מִבְּפָנִים נוֹצְרָה הַקְּלָפָה הַזֹּאת שֶׁל נ' נח' נחמ' וְכוּ' וְכוּ', שְׁזֵה דְמִיּוֹן אֶחָד גְּדוּל, בְּלִי שׁוֹם סִפְק אֲצִלִּי, שְׁזֵה מַעֲשֶׂה סֵמ"ךְ-מ"ם, שֶׁהֵבִיא זְקֵן שְׂצַחַק וְצַחַק וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַיּוֹם רוֹאִים שֶׁכָּל עוֹלָם הַחֲסִידִי וְהָעוֹלָם הַלִּיטְאִי וְכוּ', עוֹשִׂים צְחוּק מִבְּרֶסֶלֶב רַק מִחֲמַתָּם וְכוּ', וּבַפְּוִרִים כָּל הַיְלָדִים מִתְחַפְּשִׂים עִם נ' נח' וְכוּ', מִמָּשׁ עוֹשִׂים לִיצֵי לִיצְנוֹת מִחֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, הָאֵם זֶה לֹא מַעֲשֶׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם! ? שֶׁהוּא מְאֹד מִפְּחָד מִרַבְּנוּ ו"ל וּמֵאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים, וְלָנוּ אֵינן עֲצָה

שטו בנחל כא קיג אשר

אחרת, רק לגלות ולפרסם את הלמוד של רבנו ו"ל לכל עם ישראל,
ולכל העולם פלו, והבוחר יבחר והחדל יחדל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא קיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ד כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... וזוגתו ... שיחיו.

אקנה שהכל מסתדר אצלכם על צד היותר טוב, רק חזקו
ואמצו מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם,
תמשיכו להדפיס מדי יום ביומו עוד מכתב ועוד מכתב מספרי
"אשר בנחל", אשר זהו כל חיותי, ומי יתן, שנזכה להוציא לאור
חלק אחר חלק, עד שיתמלא כל העולם פלו עם אורו של רבנו ו"ל.

העקר להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא להתפעל משום
בריה שבעולם, ובודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא, ועוד
תזכו לראות נסים נגלים שיעשה עמכם, וההשפעות הטובות יכנסו
אצלכם בקביעות, ולא תצטרכו לשום טובות מאף אחד, ומה גם
שיתרבו המפיצים בכל חלקי ארץ ישראל, ופיצו את ספרי רבנו
ו"ל ביתר שאת וביתר עז.

מאד מאד רציתי לבקש אם אפשר לשלח לי כל ספור שיש
לכם מדפס אל הרב ... פי הם צריכים את זה בשביל הילדים אשר
תורם הרבה, וללחץ על ... גרו יאיר, שיסדר עוד עד שנדפיס כרוך
ראשון.

המצפה לתשובה מהירה...

האם ... עדין מפיץ ?

כא קיד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ד פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שהמח מחשבה צריך להיות תמיד דבוק בו יתברך, וזוהי התכלית שלזה נברא האדם, שיעשה דירה להקדוש-ברוך-הוא כאן בזה העולם, כמאמרם ז"ל (פנחומא גשא): כשם שיש לו יתברך דירה בעליונים, כך רוצה שיעשו לו דירה בתחתונים, הינו שגם בזה העולם יפירו אותו, וזהו 'אתה משנברא העולם, ואתה קדם שנברא העולם', וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא), ששלמות האמת — שמקשרים בין קדם הבריאה לאחר הבריאה, הינו שלא יהיה הפרש לאדם בין עולם הזה לבין עולם הבא, ותמיד ירגיש את אמתת מציאותו יתברך. וזה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): בין חיים למיתה אין הפרש מצד הנשמה הדבוקה תמיד בו יתברך, ההפרש הוא רק מצד הגוף, עכשו הגוף מסתובב כאן, ואחר גנוח בקבר וכו', אבל הנשמה היא אותו דבר כאן כמו שם, זה רק כשזכה כבר להזדקף, ואין לו כבר שום מחשבה אחרת, אבל עד אז אדם צריך הרבה לעבד על עצמו לזכך את עצמו, כדי שזיכה לטהרת וזכוף המחין, וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שצריכים לזכך את הגוף עד שזיכה למחשבות נקיות.

כי באמת כשאדם פגם בבריתו, ורחמנא לצלן, על-ידי-זה המחשלו סתום לגמרי, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): סלוקא דיסודא עד אבא ואמא, הינו הברית עולה עד המח, מי שזכה לתקון הברית, יש לו מחין נקיים. ועל זה צריכים הרבה לבכות להשם יתברך, שיטהר לו את מח מחשבתו, וצריכים לצעק

ע' קל"ז, אָשֶׁר עֵין רְאָתָהּ זֹאת אֶל מֵה יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם יֵשׁ לוֹ שְׂכָל.

וְהִנֵּה כְּתִיב (דְּבָרִים ל, יב): מִי יַעֲלֶה לְגִוֵּי הַשָּׁמַיִם, וְאָמְרוּ (תְּקוּנַיִזְהַר, תְּקוּן ע'): רְאֵשֵׁי תְבוֹת מִי' לֵיה' הַנְּזִי"ה, עַל-יַדֵּי שְׂאָדָם מֶלֶךְ אֶת הָעֶרְלָה מִמֶּנּוּ, אָזִי זֹכָה לְרְאוֹת תְּמִיד לְפָנַי עֵינָיו אֶת שֵׁם הַנְּזִי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְלָכֵן עַל-יַדֵּי שְׂמִירַת הַבְּרִית, זֹכָה לְמַחֲזִין נְקִיִּים, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשְׂאָדָם פּוֹגֵם בַּבְּרִית, אָזִי בְּאוֹת לוֹ מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת בְּחִינַת עֲנָנִין דְּמַכְסִּין עַל עֵינָיו, כְּמוֹ עֲנָנִים שְׂמַכְסִּין אֶת עֵינַי הַשְּׂכָל, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְעַל זֶה צְרִיכִים בְּחִינַת מִשְׁפָּט, לְשִׁפְט עֲצָמוֹ תְּמִיד — אֵיךְ? וּמָה? הִינּוּ אֵיךְ לְתַקֵּן עֲצָמוֹ? וּמָה עָלָיו לְתַקֵּן? וְאֵיךְ עוֹבְרִים עָלָיו הַיָּמִים וְהַשָּׁבוּעוֹת וְכוּ', וְצְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים, שְׂיִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַחֲזִין נְקִיִּים, לְהַפִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית וְכָה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן ד'), אָשֶׁר קִלְפַת יוֹן הִחֲשִׁיכָה עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא יֵרְאוּ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזוֹ כָּל הַגְּלוּת הָאֲרָפָה וְהַמְרָה שְׂאָנוּ נִמְצָאִים בָּהּ, שְׁלֹא מְרַגִּישִׁים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר בְּמָקוֹם שְׂאָמְרוּ לְהֲאָרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כּא קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר וַיֵּשֶׁב, י"ד כֶּסֶל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי מִכְרַח לומר לְךָ, שְׂכָל הַצְּרוֹת שְׂלָךְ הֵן בַּק מִחֲמַת שְׂאֲבֻדָּתְךָ, לֹא עָלֵינוּ, אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֶת הַבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּף אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, אֵיךְ מְעַנִּישִׁין אֶת הָאָדָם? לֹקְחִים מִמֶּנּוּ אֶת הָאֲמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן, וְהוּא כְּבָר מְעַנֵּשׁ.

פי אם היתה לה אמונה ברורה ומזככת בו יתברך, והיית יודע שהכל ממנו יתברך, לא היית מתפחד מהפלב הזה שקם עליך, והיית מרבה ברחמים ובתחנונים אליו יתברך, ואז היית מתחזק בבטחון חזק בו יתברך, ולא היית מתפחד כלל, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בטחון, סימן א'): מי שיש לו בטחון, אין לו שום פחד, וכמו שפתיב (ישעיה יב, ב): "אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחָד", ולכן כל מה שאתה סובל, הפל מחמת שאבדת את האמונה ואת הבטחון.

מה אמר לה! חזק ואמץ מאד לעשות התחלה חדשה, זכר את החסדים והרחמים גמורים, שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ועוד יעשה עמך חסדים גדולים, רק תתחזק באמונה ובטחון, שהוא יתברך מנהיג את עולמו, ולא הפלב שוטה הזה, אשר פיו הטמא מוציא ריר וזיב טמא, ופה טמא כזה לבסוף יפל נפילה אחר נפילה.

רק אתה צריך להתחזק, ולא לאבד את עשתונותיך מכל דבר קטן.

אשריך שיש לה רבי כזה!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כא קטז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ד פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי הכל על צד היותר טוב, ותשואות חן לה על זה.

אני משתדל עכשו לקבץ כסף, שיהיה לי עד סוף השבוע להחזיר לה את החוב.

נא ונא אל תשפח מהשבת הזו לתת לכל משפחה שתי חלות ובקבוק מיץ ענבים, נא להודיעני כמה זה צריך לעלות.

אֲשֶׁר כּא קיז בְּנַחֵל שׁיט

רְאֵה לְשׂאֵל אֶת ... מֵה דַעְתּוֹ בְּעֵינַי הַכֶּנֶס שֶׁל ... הַלְיָלָה, אִם
כִּדְאֵי שְׂיִלְכוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

אֲנִי מְקוּהָ שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְהַסֵּמ"ף-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ,
תְּהִיָּה לוֹ מִפְּלֵה גְדוֹלָה, וְלֹא יוּכַל לָנוּ, כִּי אֲנַחְנוּ נִתְחַבֵּא רַק אֶצְלוֹ
יִתְבַּרֵּךְ.

רַק חֹזק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב הַהוֹשִׁיעַ.

הֵאֵם ר' ... הִגִּיעַ?

הַמְצַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כּא קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה אִמַר לָךְ! כִּכְּר שְׁמַעְתִּי מִכַּפָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ אֵיךְ עֲבָרָה
כָּל הַקִּבְּלַת שִׁבְתָּ עִם הַיְלָדִים, וְשָׁמְעוּ אוֹתָם עַד מוֹרֵד יִבְנָאֵל
(אוֹמְרִים שְׁשָׁמְעוּ אוֹתָם עַד שִׁבְתָּ אַחִים), וְתִהְיֶה לְאֵל, זֶה עֲקָר
הַנִּצְחָחוֹן שְׁלָנוּ, שֶׁהַיְלָדִים מֵאֲחָדִים וּמִתְּפַלְלִים יַחַד בְּקוֹל, וְשָׂרִים שִׁירֵי
שִׁבְת־קֹדֶשׁ, וְזֶה יִכְנִיס הַהִירָה תִּשׁוּבָה בְּתוֹשָׁבֵי הַמְּקוֹם.

אוֹדוֹת הַכֶּנֶס שֶׁל ... מִי שְׁרוּצָה לִילֵךְ שְׂיִלְךָ, וְאֵין עַל זֶה שׁוֹם
צוּוִי, כִּי כִּדְאֵי שְׂיִלְכוּ כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וְכֵן הַנְּשִׁים, אֲנִי מְקוּהָ
שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף מֵעַתָּה לְטוֹבָה, כִּי לְדַעְתִּי, הוּא אֵינוֹ קָשׁוּיחַ וְלֹא גֵאוּתָן
וְכוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה שְׁלִיחַ טוֹב.

נָא וְנָא לֹא לִפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֲדַרְבָּה רְאֵה לְהוֹצִיא עֲצָמְךָ

מהקטנות והפחדים של הבל וכו', ואל תחלש דעתך משום בריה שבעולם, ותקח את כל הענינים בתקף ועז בלי שום פחד ואימה כלל, הגיע הזמן שתצא מקטנות הדעת וכו', עליך לדבק עצמך רק בו ותברך, ותשתדל להיות מסדר בכל ענייך, כי הסדר הוא יסוד גדול בחיי האדם, ומכל שכן כשאתה לוקח על עצמך לחנוך ילדים, העקר שיהיה הכל מסדר בסדר נכון, ותאמין לי, כי הילדים הם היסוד והעקר, כי הם הערבות שלנו, ובאם נתפס היטב את הילדים ונחזיק אותם ביחד, לא יוכלו לנו כל שונאינו בשום פנים ואפן, ועל-פן צריכים העקר להכניס את הדגש ביותר על חנוכה, שזה היסוד והעקר אצל כלל ישראל, ועל-פן הסמ"ך-מ"ם ביותר אורב על בני הנעורים, ולכן אמר עש"ו שהוא אדו"ם — הסמ"ך-מ"ם, אל יעק"ב נשמות ישראל"ל (בראשית לג, יב): "נסעה ונלכה ואלכה לנגדך", ודרשו חכמינו הקדושים (תגינה ה:): בשנה, הינו שהוא רוצה ללכת יחד עם הילדים, אבל יעק"ב נשמות ישראל"ל אומרים לו: "הילדים רפים", ועל-פן "יעברו נא אדוני לפני עבדו, ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים", הינו שאין אנו רוצים להיות ביחד עמם, אלא אתה תלך והפרד מאתנו, וזה היסוד בחנוכה, לא להתערב בשום פנים ואפן עם החילונים, ושלא יקבלו שום השפעה זרה מבחוץ, חס ושלום, ועל-פן בזה שאתה מקבל על עצמך לחנוך את הילדים, אתה צריך להיות מאד מאד גאה בדבר זה, כי זה רצונו ותברך, ותמיד תזכור, כי תהלה לאל, יש בידך יותר ממאה נשמות ישראל, בן ירבו, ולא יעבר הרבה זמן, וכלם יהיו בר מצוה וכו', ואחר-כך יתחננו, וכלם יהיו החניכים שלך, ועל-פן כדאי וכדאי להשקיע בהם כל המרץ, ובדאי צריכים לקחת עזר מעוד כמה מאנשי שלומנו, כי לבד יהיה קשה לך, ולכן מאד מאד שמחתי לשמע שכל המלמדים היו ביחד, וזה תורם הרבה לאוירה של החגיגית של שבת-קדש, אשריכם ואשרי חלקכם, כי אם הייתם יודעים את הנחת-רוח שגורמים לו יתברך, שבמקום כל-כך רחוק ישנו ישוב שעומד כבר תשעים ושלוש שנה, ואף פעם לא היה בו תלמוד-תורה חרדי ובית-ספר לבנות חרדי, ועכשו נשתנה הכל, זה מאד מאד חשוב למעלה, ולכן ראה להיות

אֲשֶׁר כּא קיח בּנחל שכא

חֲזַק וְאִמִּיץ בְּזֶה, וּתְחַזְקוּ עִצְמְכֶם בְּיַחַד, וְהַעֲלֵה עַל הַכֹּל לְבַקֵּשׁ עָלַי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ הַרְבֵּה רַחֲמִים לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתַי וְחֻבוֹתַי, וְאֵין לִי אֶלָּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעִצְמוֹ, אֲשֶׁר רַק אֵלָיו עֵינַי תְּלוּיֹת כָּל הַיָּמִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁכָּל אוֹיְבֵינוּ יִפְלוּ תַּחְתָּנוּ בְּזִכּוֹת הַכֹּל פֶּה שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שְׂאִין בָּהֶם חֲטָא, וְתַמִּיד תִּבְשֹׂר לִי בַשּׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמּוֹךְ...

מֵאֵד אֲנִי מִצְטַעַר לָמָּה ... הוֹלֵךְ עִמָּךְ בְּחֹמֶר הַדִּין, וְאֵינוּ רוֹצֵה לְהַסִּיעַ אוֹתָךְ לְאֵן שְׂאֵתָה צָרִיךְ.

כּא קיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵדִים עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תַּמִּיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֲזֹק אֶת עִצְמְכֶם בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי מַדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְכָל מַה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שְׂמֵחַ — הוּא מְצַלִּיחַ בְּיֹתֵר. וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה הִיא, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, נִבְרָאנוּ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי, וְהַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת, כִּי בְּכָל דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה יְכוּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְהַפְגִּיס בְּזֶה, וְלוֹמַר שֶׁעַדִּין אֵין כָּךְ שְׁלֵמוֹת וְכוּ', וְאֶפְלוּ הַמְּצִוֹת שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים, יֵשׁ בְּזֶה חֲסְרוֹנוֹת וְכוּ', לֹא-כֵן בְּשִׁמְחַת יְהוּדוּתֵנוּ — שֶׁלֹּא עֲשֵׂנוּ גוֹי, לֹא שִׁיךְ לְעַרְבֵב אֶת הַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת. וּבִשְׂבִיל זֶה לֹא מְבָרְכִים בְּכָל יוֹם "שֶׁעֲשֵׂנוּ יְהוּדִים", כִּי אִם הִנֵּה יְכוּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְהַפְגִּיס בְּתוֹךְ הָאָדָם, וְלִשְׁאֵל אוֹתוֹ — הֵאֵם כָּךְ יְהוּדֵי צָרִיךְ לְהִיּוֹת?! הֵאֵם כָּךְ יְהוּדֵי צָרִיךְ לְהַתְּנַהֵג?! וְהִנֵּה שׁוֹכְרוּ

בַּעֲצָבוֹת וּבִמְרִירוֹת וּבְדַכְּאוֹן, וְהָיָה מְחַפֵּשׁ בּוֹ רַק אֶת הַחֲסֻרוֹנוֹת וְכוּ', אָבֵל תִּכְהֶ-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְבָרֵךְ בְּכֹל יוֹם: "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", אֵיךְ שֶׁהוּא בָרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ גוֹי אֵינְנִי, וּבְזֶה צָרִיךְ לְשַׁמַּח כָּל הַיּוֹם כְּלוּ. וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הִיקָרִים מְסַפְּרִים, שֶׁהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' מֹשֶׁה לִיב מְסַאֲסוֹב זי"ע בַּבְּקָר, בְּעֵת שֶׁבָרַךְ אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת, הָיָה רוֹקֵד אַחֲר־כָּף כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, וְהִיתָה דְרָכּוֹ לומר: יֵשׁ לִי כֶּבֶד הַתְּחֻזָּקוֹת עַל כָּל הַיּוֹם, כִּי אֵין לָךְ עוֹד הַתְּחֻזָּקוֹת כְּמוֹ שֶׁמְחָה זֶה שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי, שֶׁאֶפְלוּ שֶׁאָדָם מְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הֵכִי גְרוּעַ בְּעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת עָלִיו לְשַׁמַּח, שְׁעַל-כָּל-פְּנִים אֵינוֹ גוֹי, וְלֹא נִבְרָאתִי סִינִי אוֹ עַרְבִי וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה רְאוּי לְשַׁמַּח תָּמִיד, וְעַלִיכֶם לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁשִּׁמַּח תָּמִיד — הוּא מְצָלִיחַ, וְעוֹבֵר עַל הַכֹּל. וְלִכֵּן רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר לְשַׁמַּח וְלִרְקֹד אַחֵר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְּלָה בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, וְכֵן לְהַרְגִיל אֶת הַיְלָדִים לְשִׁיר בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה פּוֹרֶצַת גְּדָר, וּמוֹנַעַת שְׁלֵא יִפְגַּס בְּתַחוּמֵינוּ הַסְּטֵרָא אַחֲרָא, וְעַל-כֵּן הִזְהִירֵנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וּמוֹהַרְ"ת ז"ל כָּל-כָּף עַל מַדַּת הַשִּׁמְחָה, כִּי הֵיסוֹד בִּיְהוּדוֹת הוּא רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַבּוֹר מַדַּת הַשִּׁמְחָה, וְלְהַשְׁתַּדֵּל לְעוֹר לְזוּלָתוֹ, שְׁגַם-כֵּן יָבוֹא לִיְדֵי שִׁמְחָה, וְזוֹ הַמְצָוָה הֵכִי גְדוּלָה שֶׁיְכוּלִים לְשַׁמַּח אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְכָל מֵה שֶׁאָדָם שִׁמַּח יוֹתֵר, וּמְשַׁמַּח אֶת אַחֲרִים, הֵרִי הוּא בֵּן עוֹלָם הַבָּא, כִּי מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר זִיו וְחַיּוּת וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, כִּי "עוֹ וְחֻדְוָה בְּמִקוּמוֹ", וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשִּׁמַּח אֶת אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁמַח גַּם הוּא בְּעֲצָמוֹ, כִּי לְפַעְמִים מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ, וְיוֹתֵר קָל לְשַׁמַּח אֶת אַחֲרִים, וּבְזֶה שֶׁשִּׁמַּח אֶת אַחֲרִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּעַת גַּם עָלָיו שִׁמְחָה. וּבְאֵמַת צָרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שִׁמְחִים, עַד שֶׁיַּעֲבֹר עַל כָּל גְּדוּתָיו, וְיִשְׁפֹּף גַּם עַל אַחֲרִים.

נָא וְנָא אֵל יִהְיוּ בְּעֵינֵיכֶם דְּבוּרִים אֵלּוֹ קָלִים, כִּי הֵם עֲקָרִים גְּדוּלִים בְּקִיּוֹם הָאָדָם, וּמִמֶּשׁ צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מַדַּת הַשִּׁמְחָה, וּבְפָרֵט לְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו, וְאֶת חֲבָרָיו וְיִדְיָדָיו, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשִּׁמַּח תָּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא קיט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ד כסלו ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַבְרָכִי הַכּוֹלֵל
 "אור המאיר", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּמְשִׁיף עֲלֵיהֶם
 בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

מֵאֵד מְאֵד אֲבָקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתִּמְשִׁיכוּ לְלִמְד
 כְּסֵדֶר כְּפִי שְׁסֻדְרָתִם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֵד עַל הַזְּמַנִּים, וְכֵן תִּצְלִיחוּ
 בַּלְמוּדִים, כִּי כְּשִׁלּוּמֵדִים כְּסֻדְרָן — הֵן גְּמֵרָא, וְהֵן שְׁלֵחַן עָרוּף, וְהֵן
 חֲמֵשׁ רִשׁ"י, וְהֵן סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל — מִצְּלִיחִים בְּיֹתֵר, וּבִפְרָט כּוֹלֵל,
 צָרִיף שְׂיִהְיֶה בּוֹ סֵדֶר, שְׂאֵז מוֹצְאִים סְפוּק בְּיוֹם, כִּי בְּלִי סֵדֶר, כָּל
 הַיּוֹם עוֹבֵר וּפּוֹרֵחַ בְּאֵוִיר, וְלֹא נִשְׁאָר לְאַדָּם שׁוֹם דְּבָר.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַחְזִיק בְּהַסְדְּרִים, וְאַקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂר'
 ... גְרוֹ יֵאִיר וְר' ... גְרוֹ יֵאִיר, עֲדִין נוֹתְנִים שְׁעוּרִים בְּרַבִּים, וְזֶה הוֹלֵךְ
 לִי מְאֵד מְאֵד בְּחַיִּים שְׂיִמְשִׁיכוּ, כִּי כֵּן יֵשׁ רוּחַ חַיִּים בְּתוֹךְ הַכּוֹלֵל,
 וְשׁוֹמְעִים שֶׁם קוֹל תּוֹרָה כָּל הַיּוֹם.

רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמִדַּת אֲהָבָה, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ
 יֵאמֶר חֲזֹק, וְתַחֲזָקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְתִלְמְדוּ בְּהַתְמָדָה, כִּי אֲנִי
 מְאֵד רוֹצֶה שֶׁהַכּוֹלֵל יִהְיֶה כּוֹלֵל רְצִינִי, שְׁלּוּמֵדִים שֶׁם כָּל הַיּוֹם תּוֹרָה,
 וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵין לָנוּ מִמִּי לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוֹם כּוֹלֵל בְּעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
 מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שֶׁתִּצְלִיחוּ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה בְּקוּמָה
 הַשְּׁלִישִׁית תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ בְּכָל
 אֲשֶׁר נִפְנֶה.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא קב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ד כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי הקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי בזה שלקחת את הילדים בידך, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמשיך בעבודתך עבודת הקדש, ואל תתפעל משום ברירה שבעולם, כי העקר הוא עזות ועקשנות דקדשה, ולא להתפעל משום ברירה, זה צריך להיות הקו שלך – להתאזר בעזות ובעקשנות דקדשה, ואל תפחד משום בקרת, כל מחך צריך להיות רק חנוף, איך מחנכים את הילדים, כי העקר הוא הילדים, כי בנינו ערבים לנו, ואם נזכה לחנך את הילדים באמונה פשוטה בו יתברך ובאמונת חכמים, כף נצליח שיגדלו גדוד שלם של אברכים רציניים, הנה, תהלה לאל, יש לנו כבר למעלה ממאה ילדים, ועוד מעט יכנסו לעל המצוות, ואחר-כך יפרחו כמה שנים, וכבר יתחתנו, וממילא יש לנו כבר עוד מאה משפחות, בלי עין הרע וכן ירבו. ועל-פן העקר הוא החנוף, כפי שמחנכים את הילדים – פן קוצרים את הפרות, ולכן צריכים לשים את הדגש ביותר על החנוף, ונחמינו הקדושים הזהירונו ביותר על חנוף, עד שאמרנו: קטן היודע לנענע – חייב בלולב, להתעטף – חייב בציצית, לשמור תפלין – אביו לוקח לו תפלין, יודע לדבר – אביו מלמדו תורה וקריאת שמע וכו' וכו'; והכל בשביל חנוף, לחנך את הילדים, ועל-ידי-זה יגדלו יהודים פשרים. ולכן תראה להכניס את כל המרץ שלך והחוש שזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא לטפל בילדים, והכל בדרך אהבה ובקרוב, ומצד שני גם ביד תקיפה ונחוקה, שיהיה שמאל דוחה וימין מקרבת, ותאמין לי, אם לילדים יהיה טוב, ויהיו תמיד שמחים ועליזים, ויסתדרו ביניהם, ויתחנכו בדרך התורה והיראה ובדרך ארץ, אז ממילא יקל על ההורים, כי ההורים מסכנים,

אֲשֶׁר כּא קכא בּנחל שכּה

סובלים קטנות וחלישות הדעת הבאה מחמת עניות ודחקות וכו' וכו', וכשילדים הולכים על העצבים שלהם, זה גורם לחפוכים בבית, עד שגוסס שלום-בית, אבל תכף-ומיד פשהילדים שמחים ועליזים והכל מסתדר, ובפרטיות שהם לומדים טוב, ואינם רבים ביניהם, ואדרבה יראת שמים חופפת על פניהם, אז טוב להם וטוב להורים וטוב להמלמדים, וכך טוב לכלם. ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתמשיך בעבודתך בעקשנות רבה, ועל-ידי-זה יתקדש שמו יתברך עלינו.

גם היום שמעתי מפמה מאנשי שלומנו, שמאד מאד מפליאים במעשיך שעשית בקבלת שבת, שארגנת את כל הילדים שיתפללו ביחד עם המלמדים, וזה חדוש שבחדושים, כי על-ידי-זה הילדים יענו בקול "אמן יהא שמיה רבה", קדשה וברכו, וישירו שירי שבת ביחד, וזה יוסיף אורה של קדשה בתוך ובנאל, לך בכתך זה והושע את ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּא קכא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, ט"ו פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... וזוגתו ... שיהיו נצח בטוב ובנעימים.

לנכון קבלתי את שלשה הספורים, והם נפלאים מאד מאד לחנוף הילדים, ועל-כן אם אפשר לשלח את זה תכף-ומיד אל הרב ... כי הוא צריך את זה בשביל חנוף הילדים בתלמוד תורה שלנו.

נא ונא ראו לחזק עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ומרחם על כל בריותיו, וככל שהאדם בורח אליו יתברך, יותר נמשכת עליו רחמנותו הגדולה, ונשפע עליו שפע דקדשה, כי כשאדם מבטל עצמו לגמרי אליו

יתְבַרְךָ, על-יְדִי-זֶה נַעֲשֶׂה בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא יתְבַרְךָ פּוֹתֵחַ מֵאוֹצְרוֹ הַטּוֹב "צְנוּר", וּמִשְׁפִּיעַ דְּרָכוֹ שְׁפַע, כִּי "הַרְצוֹן" שֶׁל הַצְדִּיק, שֶׁמִּבְטֵל "רְצוֹנוֹ" אֵלָיו יתְבַרְךָ בְּבִטּוּל כָּל יִשׁוּתוֹ, על-יְדִי-זֶה נִפְתָּח "צְנוּרוֹ" יתְבַרְךָ, וְנִשְׁפַּע עָלָיו שְׁפַע גְּדוֹל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְכָל זֶה.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַעֲקָר הוּא סְבָלְנוֹת בְּחַיִּים, לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו. נָא לְשָׂאל אֶת ... הָאֵם הִיָּה בְקֶשֶׁר עִם ... וְמָה חֲדָשׁוֹת שָׁם.

כא קכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, ט"ו כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׂבוּר? יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, שֶׁמִּקְרַב אוֹתָנוּ אֵלָיו יתְבַרְךָ, וּפּוֹתֵחַ אֶת פִּינוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרְךָ, הַשְּׁמָעוּ פַּעַם דְּבַר כְּזֶה?! הֲרָאוּ פַּעַם דְּבַר כְּזֶה?! רַבֵּי שֶׁהִיָּה לְפָנַי מְאֵתִים שָׁנָה, וּמִי שֶׁרַק מִתְחִיל לְלַמֵּד אֶת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, מִתְעוֹרֵר כָּל-כּוֹף אֵלָיו יתְבַרְךָ, עַד שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרְךָ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, אֵין זֶה אֶלָּא נִפְלְאוֹת הַבוֹרָא, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, אִיךָ קִטְגִי עֲרֵךְ וִירוּדִים וּפְחוּתִים, כֵּן זְכִינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, וְאַחֲרֵים עֲדִין רְחוּקִים מִמֶּנּוּ, וְעוֹד זֹאת, שִׁישׁ טַפְשִׁים וְחִמּוּרִים שְׂחוּלְקִים עָלָיו וְכוּ'.

וְלָכֵן אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְשִׁמַּח מְאֹד, שֶׁזְכִינוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵי ו"ל, וּבְפִרּוּשׁ גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז), שֶׁרָאוּי לָכֶם לְשִׁמַּח, שִׁישׁ לָכֶם רַבֵּי כְּזֶה.

אֲשֶׁר כּא קכג בּנחל שכז

וְלִכְּן אֲסוּר לָךְ לְהִיּוֹת בְּעֵצְבוֹת בְּזוּה שְׂאֵתָה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל,
אֲדַרְבָּה, אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה בְּהִתְקַרְבוֹתֶךָ, בְּזוּה תִּגְלֶה שְׂיִישׁ לָךְ אֲמוּנַת
חֲכָמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כּא קכג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁב, ט"ו פֶּסֶל ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נֵרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבֶךָ.

רַק חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד, פִּי גָדוֹל אֲדוּגְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְזָכוֹר גַּם
תִּזְכֹּר, שְׁעָלֵינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל, עַל שְׂזַפְנוּ לַיָּדַע מֵרַבִּי אֲמַת בְּזוּה,
רַבִּי הַמּוֹלִיךְ אוֹתָנוּ עַל דְּרָף הָאֲמַת, וְרֵאווִי לָנוּ לְשִׂמְחַת בְּזוּה מְאֹד, כְּמוֹ
שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לְשִׂמְחַת מְאֹד
שְׂיִישׁ לָכֶם רַבִּי בְּזוּה. וְאֲמַרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ: אִם לֹא שְׂמַחִים עִם זֶה,
זֶה מוֹדָה וּמַגְלָה שְׂאִין לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים.

בְּעִנְיַן צְדָקָה, אֲסוּר לְפַחַד, אֲלֵא לְזָכֹר — אִם נוֹתְנִים מְקַבְּלִים
חֲזָרָה, פִּי "וְנִתְּנוּ" נִקְרָא מִשְׁנֵי כּוּוֹנִים, אִם אֵתָה נוֹתֵן — תִּקְבַּל
חֲזָרָה, וְזֶה בְּרוּר. וְלִכְּן אִין לָךְ לְפַחַד לִתֵּן צְדָקָה. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר
(לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יג), שְׁעַל-יָדֵי צְדָקָה נִמְשַׁכֶּת הַשְּׂגָחָה
שְׁלֵמָה, וְלִכְּן בְּזוּה שְׂתַתֵּן צְדָקָה, יִמְשִׁיף עָלֶיךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׁפַע כְּפוֹל, וְלֹא יַחֲסֹר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

בְּעִנְיַן לְדַבֵּר לְפָנֵי צַבוּר וְכוּ', הָרַב הַקְּדוּשׁ רַבִּי יִשְׁכָּר דִּב
מִבְּעַלְזָא זי"ע אָמַר: אִם נִאָּסְפִים אֵלָיו אֲנָשִׁים לְשִׂמְחַת תּוֹרָה, אִזִּי סִימָן
שֶׁהוּא צְרִיף לֹאמַר לְפָנֵיהֶם, פִּי הוּא דִּיִּקָּא עַל סִמָּךְ מֵאֲמָרֵם ו"ל (עֲרִיב
טז:): תִּמְהַנֵּי אִם יֵשׁ בְּדוֹר הַזֶּה שְׂיִודַע לְהוֹכִיחַ, אִם כֵּן לְפָנֵי זֶה אִיף
יְכוּלִים לֹאמַר תּוֹרָה? אֲלֵא אִם בָּאִים אֵלָיו לְשִׂמְחַת, זֶה סִימָן שֶׁהוּא
צְרִיף לֹאמַר לְפָנֵיהֶם תּוֹרָה. וּבִבְאֵמַת הֵם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן,

חלק ב', סימן פ'), שהיום אסור ללכת לחפש גדלה וכו', רק אם יבואו אליו וכו', עין שם.

העקר רק לדבר ממנו יתברר, ולא להתפעל מאף אחד, ומה שהטפש אמר לך, שזה רבוי אור לדבר מהקדוש-ברוך-הוא, שמעתי פעם אחת מאחד מאנשי שלומנו: פלא על גבי פלא, מרבוי חשף של כפירות ואפיקורסות וכו', מזה לא מפחדים וכו', רק מרבוי אור הינו לדבר ממנו יתברר, מזה צריכים לפחד? מי מדבר דברים כאלו? רק אחד שמלא כפירות ואפיקורסות וכו', והוא מסבב בדמיונות, ויש לו כל מיני זבל בראש.

לא בתנחום הנהירנו רבנו ו"ל ביותר (שיחות-הר"ן, סימנים לה, רכ), שיוודת עכשו כפירות ואפיקורסות, ואוי לו מי שיתפס בזה. ובפרוש גלה, שאפלו אצל הכשרים עם הלבוש החסידי, מיט די ברייטע ארבעל, יצאה מהם מינות ואפיקורסות וכו'. ולצערנו זה נתקיים כן, ולכן צריכים לשמור מאד מאד, שלא תהיה לך שיכות עמהם, פי בקלות קררו אותך מהאמונה הקדושה, ומהתמדת הלמוד על-פי סדר דרך הלמוד של רבנו ו"ל, ואז מאומה לא יהיה בידך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

כא קכד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, ט"ו כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להבין, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ולא פלוני או אלמוני וכו' וכו', ולכן מה לך לפחד ממישהו? אם תכניס ידיעה זו בדעתך, תהיה מאד מאד מישב, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

אֲשֶׁר כּא קכה בּנחל שכת

עם כל זאת עליך לזכור, שצריכים תמיד תפלה, כי בלי תפלה לא יכולים שום דבר, תפלה היא כמו מים, כמו שכתוב (איכה ב', יט): "שפכי פנים לברך נכח פני הוי"ה", וכמו שאי אפשר להתקיים בלי מים, ושום מאכל אי אפשר לבשל או לאפות בלי מים, וכן שום דבר אינו צומח בלי מים, כך אי אפשר שום דבר להשיג בלי תפלה, תמיד צריכים תפלה ועוד פעם תפלה ועוד פעם תפלה, כי בלי תפלה שום דבר אינו קורה, ולכן אשרי מי שמתמיד בתפלה, וזה עקר כלי זינו של משיח, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), הינו שמשיח יכבש את העולם בלי נשק וכו', רק יכניס בעולם את הענין של תפלה, ומי שחזק בתפלה יש לו הכל, ולכן אל תפחד משום בן אדם, כי מה יעשה לך אדם בלי רשותו? תברך! ולכן אתה רק תבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ותראה גסים נגלים שיעשה עמך, כי תפלה, אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), זה כלי השפע, וככל שאדם מתפלל, כמו-כן בונה לעצמו כלי השפע. ולכן אל תהיה בטלן, ותמשיך רק לעסק בתפלה, ותראה שלא תפסיד כלום, כי מה שתפלה פועלת — שום דבר אינו פועל, ומוהר"ן ז"ל היה רגיל לומר על תפלה (איוב כח, ז): "נתיב לא ידעו עיט", כי המלאך הממנה על התפלה, גם-כן צריך להשביע שהתפלה תלך למקום שתלך, כי גם הוא אינו יודע להיכן התפלות מגיעות וכו', כל-כך גבוהה ועצומה תפלת בר ישראל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא קכה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב, ט"ו כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

אקנה שקבלת את מכתבי בבקר, הספורים יוצאים מאד מאד יפה, ומי יתן שיזדרז ויסדר עוד, כי לכל הפחות יצא כרך א'.

האם היית בקשר היום עם ... באשר בקשתיך?

המצפה לתשובה...

זאת תדע, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו כלל, אלא הכל משגח ממנו יתברך בעצמו, ועל-כן מה לך להתפחד ממשהו, עוד תזכה לראות דברים פים, שיהיה נעשה מהקונטרסים האלו, איך שאלפים ורכבות רבות יחזרו בתשובה שלמה על ידם, וכלם יעזרו לך בין בגשמי – שיכניסו שפע, ובין ברוחני – שהזכות הזו שהחזרתם בתשובה, תאיר גם עליך תמיד.

כא קכו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, ט"ז פסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו הקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"בנאל עיר ברסלב", הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילם מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי הקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להחזיק את עצמכם ביחד, ועל-ידי-זה תנצחו נצחון נצחי, פי באמת אם יהודים מחזיקים את עצמם ביחד באמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, אז לא יוכל להם אף אחד בעולם, ועל-כן ראו לחזק את עצמכם מאד מאד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ואתם צריכים לדבר אחד עם השני בכל יום יום מדבורי רבנו ז"ל, כי אי אפשר לקנות את דברי רבנו ז"ל, אלא כשמדברים אחד עם השני בכל יום ויום, ודבר זה היה עקר גדול אצל רבנו ז"ל ואצל תלמידו מוהר"ת ז"ל. ואנשי שלומנו מספרים, שמוהר"ת ז"ל היה מדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו מענין רבנו ז"ל, ובדרך כלל נכנסו אליו, וכשפעם

אֲשֶׁר כּא קכז בְּנַחֵל שְׁלֵא

אֲרַע שְׁלֵא נִכְנְסוּ אֵלָיו, אִזּוּ יֵצֵא בַּחוּץ לַחֲפֹשׁ אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
לְדַבֵּר עִמּוֹ מִרְבֵּנוּ ו"ל. עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתִּדְבְּרוּ אֶחָד עִם הַשְּׂנִי
מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכְלוּ לָכֶם שׁוֹנְאֵיכֶם.

בְּמִדְרַשׁ פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה מוּבָא, כְּשִׁיעֶקֶב אֲבִינוּ הֵלֶךְ בְּדַרְכּוֹ,
וְרָאָה אֶת עֲשׂוֹ וְאֶלּוּפִיו, נִתְיָרָא מֵהֶם, וְהָיָה נִדְמָה לוֹ כְּאִלוּ הֵם פֶּת
שֶׁל כְּלָבִים, מָה עָשָׂה? יֵשֵׁב בֵּינֵיהֶם וְכוּ'. וְאָמְרוּ שָׁם, שֶׁעֲשׂוֹ וְאֶלּוּפִיו
שֶׁנִּדְמּוּ כְּכָלְבִים, הֵם מְשׁוּלִים גַּם לַחֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל קוֹצִים, וְלֹא
יָדַע מָה לַעֲשׂוֹת, עַד שֶׁבָּא פִקְחַת אֶחָד וְאָמַר לוֹ: גִּזְּן אֶחָד מִשְׁלָךְ וְגִזְּן
אֶחָד מִשְׁלַל בְּנֵךְ, יֵצֵא וַיִּשְׂרֹף אֶת כָּלָם. וְהוּא רָמַז גְּדוּל, בְּשַׁעֲה
שֶׁמִּתְקַבְּצִים יַחַד — הֵן הָאֲבוֹת וְהֵן הַבָּנִים וְלוֹמְדִים תּוֹרָה, וּמְדַבְּרִים
רַק דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם, אִזּוּ נִשְׂרָפִים כָּל הַכְּלָבִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשׂוֹ
וְאֶלּוּפִיו, וְכָל הַשׁוֹנְאִים, וְלֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם שׁוּם דְּבָר. וְלָכֵן
דְּבָר זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת אֶצְלָכֶם עֶקֶר גְּדוּל, לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל בְּכָל יוֹם,
וְכֵן לְדַבֵּר עִם הַיְלָדִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם.

גַּא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְּבוּדָד עֲצֻמְכֶם בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבְּרֵךְ, אֲשֶׁר
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבְּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה
כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִזּוּ טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא קכז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבְּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, ט"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֵךְ.

העקר בזה העולם לא להטעות עצמו, וכמו שהזהירנו רבנו ז"ל ואמר (שיחות הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד, ואין עוד טעות כמו טעות עצמו, שהוא מטעה את עצמו.

רואים דבר פלא, כשהוא שבור בתכלית השביבה, מחמת שנתעורר מאד, ומתחיל להרגיש כאב עוונותיו וכו', ומתקרב אל הצדיק רץ אחריו, ואינו עוזב אותו, אלא מחפש ומבקש ממנו התחזקות ודרך והנהגה, והצדיק מוסר נפשו פשוטו כמשמעו, ולאט לאט מתנגע וטורח להוציאו מהבץ והלכלוך שגפלו אליו וכו', ומלבישו בלבושים יקרים ויפים וכו' וכו', שמרגילו ללמד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים וכו', ולאט לאט יוצא ומתחיל להרגיש אורו ותברו, ואינו עוזב את הצדיק בשום פנים ואפן, רץ אחריו פקורא בהרים, עד שלאט לאט מתחיל להרגיש בעצמו ישות וגדלות וכו', עד שלאט לאט מתחיל להתרחק מהצדיק וכו', עד שנדמה לו כבר שהוא יותר גדול מהצדיק, ומי אומר כשגם יוצא וחולק על הצדיק וכו', זה אחד מפלאי הבחירה, שאי אפשר להבין.

אין זה אלא שכל התקרבותו לא הייתה בהתחלה בתמימות, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנג): מי שמקרב את עצמו לצדיק, וקרבתו אינו בתמימות, על-ידי-זה נתהפך אחר-כך לרודף, ובאמת זה בא מישות וגאות שיש בו, כי רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב), שעקר הגדלה שמקבלין מהצדיק זה שפלות, מה כשהיית בתוך השמאה ממש וכו', והיית נודף ריח רע מחטאת געורים ופגם-הברית הוצאת זרע לבטלה וכו', ואף אחד לא הבין אותך וכו', ולא היה מתענג בצרותיך וכו', והצדיק הזה מסר את נפשו, עד שהביא אותך למדרגה כזו, שגם אפה כבר משתוקק אחריו ותברו וכו' וכו'. תתאר לעצמך אם היית נשאר, אצלו אל אילו מדרגות עוד היית זוכה להגיע, אף זה מפלאי הבחירה, שאי אפשר להבין.

על-פל-פנים ראה לישב עצמך מעכשו מי אפה?! ומה

אֲשֶׁר כּא קכח בְּנַחֵל שֶׁלֵג

עֲשִׂיתָ?! כְּדֵי שְׁלֹא תַחֲיֶה בְּאֲשֵׁלִיּוֹת, שְׂאֲתָה כְּכֹר מִשְׁהוּ וְכוּ', פֶּן תֵּאבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא קכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, ט"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׂיֵשׁ לְצַדִּיקִים כּוֹחַ לְפַעַל בְּתַפְלָתָם בְּקִלּוֹת, כִּי מֵאַחַר שְׁפָל מַחַ מַחְשָׁבָתָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם, לְכֵן יוֹתֵר וַיִּוֹתֵר הוֹרִידוֹ מַעְצָמָם כָּל מִינֵי מַחֲיִצוֹת וְעַפּוּבִים, וְהֵם בְּטָלִים לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבַּרֵךְ.

מֵה שְׂאִין בֶּן אָדָם שֶׁחֲטָא, בַּר מִינֵן, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְסַבֵּב עִם קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, שֶׁהֵן הֵן הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אוֹתוֹ, שֶׁהֵם עֲנָגִים דְּמַכְסִּין דְּעִינָא, הֵינּוּ עֵינֵי הַשְּׁכָל וְהַמַּחְשָׁבוֹת הֵם רוֹדְפִים אוֹתוֹ, וְהוּא מְפַחַד מִכָּלֵם, אִף שְׂאִין מִי שְׂיִרְדֵּף אוֹתוֹ, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל מִכָּל מִינֵי פְחָדִים, וְהַכּל מִצַּד הַדְּמִיוֹן, שְׁחוּשׁ שְׁנֵה יַעֲשֶׂה לוֹ דְּבַר זֶה וְכוּ', וְזֶה יַעֲשֶׂה לוֹ דְּבַר זֶה, וְהַכּל מַחְמַת הַקְּלָפוֹת שְׁבָרָא מְעוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, שֶׁהֵם מְטְרִידִים אוֹתוֹ, שְׁפָל זֶה בְּכָלֵל הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת שְׁנִכְנִסוֹת בּוֹ, שֶׁהֵן הוֹרְסוֹת לוֹ אֶת הַחַיִּים, וְאֵלוֹ הַמַּחְשָׁבוֹת הֵן הֵן הַקְּלָפוֹת שְׁבָרָא, וְאִף אַחַד אֵינּוּ שֵׁם לֵב לְזֶה.

כִּי בְּאַמַּת הָאָדָם צְרִיף תְּמִיד רַק לַחֲשַׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּלְצַיֵּר בְּדַעַתוֹ אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא צְרִיף לְהַפְּנִס בְּאוֹר הַזֶּה, הֵן לְהַתְּחַמֵּם בְּאוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהֵן לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְהַשְׁרִיף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם חוֹטָא, נִכְנָסוֹת בּוֹ תְּמִיד מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת בֵּין בְּתַפְלָה וּבֵין בְּתוֹרָה, וְהָאָדָם אֵינּוּ שֵׁם לֵב, שֶׁהֵן הֵן הַקְּלָפוֹת וְהַמִּשְׁחִיתִים שְׁבָרָא

מחמת עוונותיו המרובים, ואפלו מחשבות של תורה אסור לחשב בעת התפלה, כי בשעה שאתה מדבר עם המלה, אין לערב אז שום מחשבה זרה, אפלו מחשבה של תורה, וכן בלמוד, בשעה שלומד, אסור אז להכניס בדעתו שום מחשבות אחרות, רק לקשר עצמו אל הענין שלומד, שכל זה נקרא אצל רבנו ז"ל לקשר את המחשבה אל הדבור, שעל-ידי-זה נעשה כלי שנקרא "אני" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עג): אני זה קשור המחשבה, שהיא י', אל הדבור שהיא ג', והאלף זה הצידיק, הינו כשאדם אומר "אני", זה קשור מחשבה אל הדבור, ועל-ידי-זה נעשה צדיק, וגורם נחת-רוח להקדוש-ברוך-הוא.

ולכן שמר מאד בשעה שאתה מתפלל, ואל תחשב אז שום מחשבות זרות, רק לקשר את דבורך בקשר אמין עם המחשבה, שתחשב מה אתה אומר. ועל זה צריכים כחות עצומים, כי האדם מדבר דבורי התפלה, והמחשבה רצה ומשוטטת לכל מיני פווננים וכו', וצריכים כחות עצומים לקשרם יחד, הינו המחשבה אל הדבור, וזה נקרא תפלה בכח, שצריכים כחות עצומים לזכות לקשר את המחשבה אל הדבור בעת התפלה.

ואמר הרב הקדוש השר שלום מבעלזא זי"ע: כשאדם מקשר מחשבתו אל דבורו בעת התפלה מהתחלה עד הסוף, יזכה לרוח-הקדוש. ובאמת הן מדרגות הצידיקים בשעה שמתפללים, שהם מדבקים עצמם אל תבת התפלה, וכמו שפרש הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע (בראשית ז, א): "בא אל התבה", הינו להפגס בתוך תבת התפלה, וכן פרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט), שתבת נח אלו הן תבות התפלה, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מו), שענין המבול הוא לשון בלבול, מחשבות זרות שנוכנסות תמיד במחשבות האדם בעת התפלה, כי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שכל המחשבות זרות באות בעת התפלה.

ולכן צריכים מאד מאד לשמר בעת שמתפלל, ובפרט שמונה-עשרה ברכות, שיהיו לו מחשבות נקיות, ולא יחשב שום מחשבות

אֲשֶׁר כּא קכט בַּנְחַל שֶׁלָּה

אחרות, רק לכונן על-כל-פנים פרוש המלות, וכן הוא בעת למוד תורה, צריך להזהר מאד לא לערבב שום מחשבות אחרות מלבד מה שלומד, כי בשעה שאדם לומד תורה, שכל מח מחשבתו יהיה קשור בסגיות הגמרא שלומד, או במשניות או במדרש או בזהר וכו' וכו', כי בעת הלמוד צריכים להכניס את כל פלו בתוך הלמוד, ואז פביכול הוא נכנס בחכמתו יתברך, פי התורה היא חכמתו יתברך, ואז הוא מתחבר עצמו עם התנא הקדוש, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יב); ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת, פ"ק א', הלכה ב'): בשעה שלומד, יציר בדעתו פאלו בעל השמועה נמצא שם.

ההכרח לקצר במקום שאמרו להאריך.

הדורש שלומד וטובתך פל הימים...

כּא קכט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, ט"ז כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... המכנה ... גרו זאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל זכותך, שאמה זוכה ומזכה את העניים בצרכי שבת, ובזכות זה יפתח לך הקדוש-ברוך-הוא את אוצרו הטוב, וישפע עליך שפע גדול, שלא תצטרך אף פעם לקבל מזולתך, אלא תמיד תוכל להשפיע על נשמות העניים. ותדע, פי אצלו יתברך מאד מאד יקר כשעוזרים לאוהביו וליראיו, ומי הם אוהבי ויראי הקדוש-ברוך-הוא? העניים, פי הקדוש-ברוך-הוא מסתובב ביניהם. ועל-כן בשעה שאדם עוזר לעניים, הוא עוזר להקדוש-ברוך-הוא. אשרי לו בזה ואשרי לו בכא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותמשיך להשפיע שפע לכל

אנשי שלומנו בִּבְנֵינָאֵל, אֲשֶׁר הֵם לומדים תורה מתוך הדחק, והם מרבים בילדים, ואין להם על צרכי שבת, ובזכות זה לא יחסר להם אף פעם שום דבר.

המאחל להם ברכה והצלחה מן השמים...

כא קל.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, ט"ז כסלו ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. ועקר השמחה — שאתה נותן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ובאמת כך צריך להיות, שהאדם צריך להרגיל את עצמו לתן תודה והודאה לפניו יתברך, ועל-ידי-זה מתרחב לו לבו על להבא. כי באמת כל הצרות שיש לאדם, הן רק מחמת שבוכה וכו', ותמיד חסר לו משהו וכו', אבל בזה שהוא מרגיל את עצמו לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה מתרחב לבו, ועל-ידי-זה יכול לבקש מהקדוש-ברוך-הוא עוד ועוד, וכל מה שאדם חזק בעבודת התפלה לבקש ממנו יתברך, על-ידי-זה מצליח את דרכו, ועל-פני ראה לחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ותתן בכל יום תודה והודאה לפניו יתברך על כל החסדים והרחמים גמורים שכבר עשה עמך, ועל-ידי-זה יתרחב לך לבך לבקש על להבא.

מה אמר לה, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו זוכים לדעת מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותכנס בקרוב בדירה שלך,

אָשֶׁר כּא קלא בַּנְחַל שְׁלוֹ

וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכְרוֹת וּבְשִׁכְנוֹת אֲצֵל אַחֲרַיִם, רַק תְּדוּר בְּדִירָה שְׁלֵף.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא קלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, ט"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֲלֵא רָאָה לְהוֹצִיא אֶת כַּחַךְ מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ כְּשֵׁרוֹן גְּדוֹל לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן הַחֹב מְנַח עֲלֶיךָ לְנִסְעַת מְעִיר לְעִיר וּמִכְפָּר לְכָפָר, וּמִמוֹשֵׁב לְמוֹשֵׁב וְכוּ', וְלִתֵּן הַרְצָאוֹת בְּדַבָּר רַבְּנוּ ו"ל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂבִיחוֹת זֶה יִכְנֹס לָךְ שְׂפַע, וְיִהְיֶה לָךְ לְפָרְגָס אֶת בֵּיתְךָ בְּכַבוֹד גְּדוֹל.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֲלֵא חֲזַק וְאַמֵּץ מֵאֵד מֵאֵד, וּבְזֶה שְׂתַדְבֵּר עִם אַחֲרַיִם, עַל-יְדֵי-זֶה תִּקְבַּל אוֹר יֵשׁר וְאוֹר חוֹזֵר. וְכַמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ד): כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שָׁמַיִם, נַעֲשֶׂה אוֹר יֵשׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וְלִפְעָמַיִם מְקַדִּים הָאוֹר חוֹזֵר קֹדֶם הָאוֹר יֵשׁר וְכוּ', וְהוּא מְקַבֵּל הַתְּעוֹרוֹת מִהַדְּבוּרִים שֶׁדַּבֵּר עִם זוֹלָתוֹ, וְכֵן יֵאָרַע גַּם אֲצִלְךָ. וְהִיא טוֹב מֵאֵד, שְׂתַתְּחִיל כְּכֹר לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל, שְׂבִכָּל יוֹם תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְדַבֵּר עִמָּהֶם מִדַּבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן כָּלָל, וְאֵם תְּדַבֵּר רַק מֵעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אֲזוֹ תִּפְּלִיחַ, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ מְשַׁעֲמִים; כִּי בְּאַמְתַּת הַבְּטָלָה מִבִּיאָה לְיַדִּי שְׂגֵעוֹן וְכוּ', וְצָרִיכִים לְעֶסֶק בְּמִשְׁהוֹ, וְעַקֵּר הָעֶסֶק — לְקַרֵּב בְּנֵי אָדָם לְהַקְדוּשׁ-

שלח אשר כא קלא בנחל

ברוך-הוא, ולהכניס את עצמו בעבודה הקדושה הזו ביותר, ואז תצליח ברכך.

אם אפשר לשלח לי העתק מן הארוץ — מה טוב ומה נעים, ואין לך מה לדאג כלל על ערעור, כי שמעתי אתמול מידידנו ... גרו יאיר, שהסמ"ך-מ"ם מתלונן, שהוא הפסיד במערכה, והברסלברים דחו אותו... ורואים בחוש, שהרע מודה שהטוב נצחו... העקר שתהיה לך סבלנות, והקדוש-ברוך-הוא יעזור שתצליח ברכך, רק אל תהיה שבור משום דבר, ואז תצליח ברכך תמיד.

הכפל הדבר, ראה לדבר בכל יום עם אחד או שנים מאנשי שלומנו בעבודת השם יתברך, ועל-ידי-זה תצליח ברכך. ואל תהיה בטלן, כי הדבור עם זולתו מועיל מאוד מאד, ויתן גם בך התחזקות עצומה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך צג. יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך צד להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכְן הָעֲנִינִים

חֶלֶק צ"ג

- ג פֶּתַח דְּבַר
- ה הַקְדָּמָה
- יא כ' תַּנְט
 מִכְתָּב פְּלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", בּוֹ יְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵעֲנִין צְדִיק וְקִדְשָׁת שַׁבָּת, וּמֵאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל וְלִהְיוֹת אֲנָשִׁים בְּתַשׁוּבָה, וְלִהְפִיץ לָהֶם הַקְּוִינְטֵרְסִים, לְהַחְיֹתָם וּלְעוֹדְדָם, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין צְדָקָה לְעֲנִיִּים וְהַכְּנַסַּת אוֹרְחִים, וּמַעֲשֵׂיֹת מִהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ מְקַרְעֶסְטִיר, זְכוּתוֹ יְגֹן עֲלֵינוּ, שֶׁהִיא מִפְּלֵג בְּהַכְּנַסַּת אוֹרְחִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין קַבְרֵי צְדִיקִים שֶׁמְסַגֵּל מְאֹד.
- כה כ' תַּתֵּס
 יְחֻזַּק בְּעֲנִין הַדְּלָקַת גִּירוֹת שַׁבַּת-קִדְשׁ, וּמְנִיעָה מִמְּרִיבוֹת, וְלִהְתְּחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וּתְפִלָּה לְיַד צִיּוֹן שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא.
- כו כ' תַּתְּסָא
 יְחֻזַּק בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה וְהַאֲחֻדוּת וְאַהֲבָה.
- כז כ' תַּתְּסַב
 יְחֻזַּק לְצֵאת מִהַמְּצוּקָה בְּזְכוּת שַׁבַּת-קִדְשׁ.
- כז כ' תַּתְּסַג
 יְחֻזַּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִהְנִיחַ תְּפִלִּין פְּשׁוּרוֹת, וְלִהְתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן.
- כח כ' תַּתְּסַד
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין בֶּן וּבַת מִשְׁפָּחָה אַחַת, כִּי־צַד לְהַתְּנַהֵג אֲלֵיהֶם, וְעַל-יְדִי־זוּהָ יִזְכֶּה שְׂיִחְזְרוּ לְשׁוּב לְדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
- כט כ' תַּתְּסָה
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין טְפוּל עֲצָמֵי בְּאֶדָם לְצֵאת מִכָּל הַסָּבֵל וְלִחְיֹת חַיִּים דְּתַיִּים, עִם שְׂמִירַת שַׁבָּת וְכוּ'.
- ל כ' תַּתְּסוּ
 יְחֻזַּק בַּת יִשְׂרָאֵל, וַיִּזְרַח לֹא לְעֹזֵב שְׂדוּף מֵתָאִים.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

- כ' תתסז** יבאר, שְׁשִׁמִּירַת שֶׁבֶת שֶׁהִיא סְגֻלָּה לְמִצִּיאַת הַזְּוֹג.
- כ' תתסח** יְדַבֵּר מִהַדְּפֶסֶת "סִפְר־הַמְּדוּת" בְּמַתְכַּנֶּת מִיַּחַדַּת לַחֲזֵרַת תּוֹלְמִידִים, וְכֵן עוֹד כַּמָּה סִּפְרִים שְׁנֹדְפָסִים אֲזוּ.
- כ' תתסט** יְעוֹרֵר עַל מְשֻׁלַּח עוֹפּוֹת לְמִשְׁפָּחוֹת עֲנִיּוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁנֹשְׂאָרוֹת בְּבֵית לְחַג, וְכֵן לְסִיעַ בְּעִרִיכַת בְּרִיתוֹת לְמַעוֹטֵי יְכֻלַּת.
- כ' תתע** יִבְקֹשׁ הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים לְאִיזָה בְּחוֹר שְׁאִינוּ מְסַתְּדֵר בְּבֵית — לְמִשְׁךָ חַג הַסְּכוּת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן חֲזוֹק הָאִשָּׁה, וַיְבַרֵךְ לְהַפְקֵד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא.
- כ' תתעא** יַחֲזֹק אֶת הַבְּחוֹר הַנּוֹ"ל לְלַמֵּד עִם הַמְּאָרְחִים, וְלְהַתְנַהֵג בְּטוֹב וְכוּ'.
- כ' תתעב** יֵאמָר שֶׁלֹּא לְהִשְׁבֵּר מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלְהַתְחַזֵּק מְאֹד בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה לְמֵרוֹת הַקָּשִׁי הַגָּדוֹל לְזֻפוֹת לְזָה.
- כ' תתעג** מְכַתֵּב פְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוֹ יַחֲזֹקֵם וַיֵּאמְצֵם בְּהַתְקָרֵב יָמֵי חַג הַסְּכוּת הַקְּדוּשִׁים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן קִדְשַׁת סֶכֶה וְאַחֲדוּת.
- כ' תתעד** מְכַתֵּב אֶל רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה, בּוֹ יְבַרֵךְ לוֹ הַכְּדָאִיוֹת שֶׁלוֹ לְהִיּוֹת טוֹב עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי נִצְיַגְנוּ רַק יַעֲזְרוּ לוֹ לְפִתּוֹחַ אֶת הַמוֹשְׁבָה וְלֹא לְהַפְּרֹךְ, חֵס וְשְׁלוֹם.
- כ' תתעה** יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַחַנוּף לְמִצְוֹת סֶכֶה, וַיְגִלָּה מַעֲלַת הַנִּמְעָן שֶׁהֵרִים אֶת עֲנֵן הַחַנוּף בְּמוֹסְדוֹתֵינוּ בְּכֻלָּל, וַיִּתְנַצֵּל עַל אֵי אֶפְשָׁרוֹתוֹ לְהַגְבִּיחַ אֶת הַמְּשֻׁכּוֹרוֹת, וַיְדַבֵּר מִחֻלְשָׁתוֹ וְעֲנִיּוֹתוֹ בְּעַת הַהִיא, וּמְאֲרָגוֹן שְׂמִיחַת בֵּית הַשׁוֹאֲבָה.
- כ' תתעו** יִתְנַצֵּל שְׁאִינוּ מְגַבִּיחַ אֶת הַמְּשֻׁכְרֵת לְמַחְנֵכִים וְלְמַחְנָכוֹת, וַיְגִלָּה שֶׁהִרְבָּה

תִּכּוּן הַעֲנִינִים

כֶּסֶף הוֹלֵךְ לְשִׁירוֹת הַמוֹסְדוֹת, בְּשִׁעָה שְׁיֵשׁ מִבְּנֵי רִיקִים, וְרַק צָרוֹת
עֵין וְרַע גּוֹרְמִים שְׁלֵא לְתֵן לָהֶם הַמְּבֻנִים.

כ' תתעז מג

יְדַבֵּר מִהַעֲנִינִים הַנ"ל, וְיִתֵּן עֲצָה אִיךָ לְהִתְמוֹדֵד עִם רְשָׁעוֹת, וְהַעֲקֹר
בְּשַׁחוּן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

כ' תתעח מד

מִכְּתָב כְּלָלִי מַעֲנִין מְצוֹת סִפָּה וְהִתְנַהֲגוֹת בְּיָמֵי הַקְּדוּשִׁים הַלְלוּ, וְיִגְלֶה
נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַיָּמִים, וּמִהַשְׁגַּת הָאֱלֻקוֹת שְׁמִשְׁגִּים אֲזוֹ, וּמַעֲלַת
הָאֲחֻדוֹת הַמִּתְגַּלֶּה בְּסִכּוֹת.

כ' תתעט מז

יִכְאֹב מְאֹד עַל שְׁקָלְקְלוֹ פְּרֻנְסַת הַשׁוֹחֵט, וְיִדְבֹּר נִפְלְאוֹת מִמֶּה שֶׁעָתִיד
לְהִיֹּת בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב".

כ' תתפ מח

יִפְלִיג בְּעֵנִין הַיָּפִי וְהַהֲדוּר שֶׁל "סִפְר־הַמְּדוּת" שֶׁיֵּצֵא לְאוֹר עַל-יְדֵי
הַנִּמְצֵן.

כ' תתפא מט

יִתְעַנֵּג עַל הַקְּבוּץ הַנִּפְלֵא שְׁלֵנוּ, וְהַדְּפֶסֶת וְלִמּוּד הַיְלָדִים בְּ"סִפְר־הַמְּדוּת"
הַחֲדָשׁ.

כ' תתפב נ

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנִין הַהַדְּפָסָה שֶׁל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַחֲדָשִׁים בְּתַכְלִית
הַהֲדוּר וְהַיָּפִי.

כ' תתפג נא

יְבִיעַ תּוֹדָתוֹ בְּעַד הָאֲחוּלִים.

כ' תתפד נא

יְדַבֵּר מַעֲנִין "עִיר בְּרִסְלָב" וְתַפְקִידָם שֶׁל הַתּוֹשְׁבִים הַרְאִשׁוֹנִים מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ, וְתַהֲלָה לְאֵל, אֵין לָנוּ מִמִּי לְהַתְּבַיֵּשׁ.

כ' תתפה נב

יִפְלִיג בְּהַדְּפֶסֶת "סִפְר־הַמְּדוּת" לְלִמּוּד כָּל הַתְּלַמִּידִים, וְהַתְּכַנּוּיֹת לְהוֹצִיא
עוֹד סְפָרִים קְדוּשִׁים.

כ' תתפו נג
 יעורר לבטל ההזמנה מהוצאה אחרת של "ספר-המדות" באשר אנו
 מדפיסים ספר אחיד לכל התלמידים.

כ' תתפו נד
 ידבר מענין הפצה, ויספר כמה ספורים מזה, והתכנית להוציא את כל
 ספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל וספריו המחדשים בדבר רבנו ז"ל באותה
 מתכנת בסט שלם, ויעורר על הפצה מאד.

כ' תתפח נה
 ישבח מאד את המגיה על עבודתו הנפלאה, המראי מקומות והמפתחות
 והתרגומים, ויאחל ויברך ויחזק.

כ' תתפט נו
 יגלה ענין נקדתו, שאסור להכניע את עצמו תחת שום צדיק, ויעורר
 מאד על-פי דברי המהר"ל, זכותו יגן עלינו.

כ' תתצ נז
 מכתב כללי לאנשי שלומנו אודות חג הסוכות הקדוש והנורא, שהוא
 התכסות תחת צל האמונה הקדושה.

כ' תתצא נט
 ידבר מענין שמחה ומציאת נקדות טובות, והדפסת "ספר-המדות".

כ' תתצב ס
 יפליג בסגלת הדפסת כרך אחד מ"אשר בנחל", ומענין שמחת בית
 השואבה.

כ' תתצג ס
 מכתב כללי באריכות נפלאה לכלליות אנשי שלומנו היקרים בעיר
 יבנאל, וידבר מענין חג הסוכות, והיארצייט של רבנו ז"ל, והגבורים
 שבאו עמו להתישבות ביבנאל, וידבר נפלאות ממה שנעשה ועוד יעשה
 שם, ויאריך בזה הן במפעלים שפבר קימים והן בעתידים להיות, וידבר
 מאחדות ואהבה בין אנשי שלומנו, ובטול כל שנאה והתרחקות
 מרשעים, ויחזק ויאמץ מאד.

כ' תתצד סט
 יגלה ענין משפט שיש לו, ושהכל רמזים מלמעלה, והערך להתחזק
 באמונה, ויבאר עתידה של יבנאל שתהיה עיר ואם בישראל.

תַּכּוֹן הַעֲנֻנִים

5

כ' תתצה ע
יְדַבֵּר מִהַמְשַׁפֵּט הַנִּזְלָה, וְעֲנִין הַמְסִירוֹת, וְעֵתִידָהּ שֶׁל יִבְנֶאֱל.

כ' תתצו ע
יִחְזַק מְאֹד אֶת הַמְדַפְּסִים "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" בְּתַכְלִית הַהַדְוֵר וְהִיפִי, וְיֵאמָר
עוֹד בְּעֲנִין הַמְשֶׁךְ הַהִדְפָּסָה, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַמוֹצֵא בְּעֲצֻמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת.

כ' תתצו עב
יְדַבֵּר מִרְשָׁעוֹתֵם שֶׁל מְשַׁפְּטִים בַּל יִדְעוּם, וְאִי אִמּוֹנוֹ הַמְחַלֵּט בְּצִדֵּק
שְׁלָהֶם.

כ' תתצה עב
יְדַבֵּר מִעֲנִין הַמְשַׁפֵּט שֶׁמְחַכֶּה לוֹ עַל-יְדֵי הַמְסִירוֹת.

כ' תתצט עג
בִּיעֵב אֲכֹכְתוּ מֵאֵי הַצֶּדֶק שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, בְּעִקְבוֹת הַמְשַׁפֵּט הַנִּזְלָה.

כ' תתק עד
יְדַבֵּר מִעֲנִין הַשְּׁלֵטִים שֶׁהִזְמִין, בְּהִזְהָרָה לְבַעַל הַמַּפְעֵל שֶׁמוֹלִיכוֹ שׁוֹלָל.

כ' תתקא עד
יְדַבֵּר מִעֲנִין שְׁלֵטִים וְאַסְפָּה כְּלָלִית שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת בְּיִבְנֶאֱל בְּיוֹם
הַהַלּוּלָא שֶׁל רַחַל אִמְנוֹ.

כ' תתקב עו
יְבָאָר עֲנִין הוֹשַׁעְנָא רַבָּה וְשִׁמְחַת תּוֹרָה בְּיִבְנֶאֱל.

כ' תתקג עז
יְפַלֵּג בְּהִדְפָּסַת "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" בְּפָאָר, וּפְתַקָּא טְבָא דְהוֹשַׁעְנָא רַבָּה,
וַיִּבְקַשׁ תַּחֲנוּנִים בְּעֲנִין הַדְּפָסַת סֵפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

כ' תתקד עז
יִגְלֶה מַעֲלַת שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה בְּהַתְּאִסְפוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ
בְּלֵיל שַׁבַּת, וְכֵן שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּחֻלְקֵי הַתּוֹרָה, וּמַעֲלַת הָאֲחֻדּוֹת,
וְשְׁעוּרֵי הַלְכָה.

כ' תתקה עט
יִחְזַק וְיֵאמָר אֶת הַמְדַפְּסִים עַל הַדְּפָסַת הַסְּפָרִים בְּפָאָר וַיְפִי נִפְלָא כְּזֶה,
וְיִחְזַק מְאֹד.

תִּכְן הָעֲוִיָּנוּת

- כ' תתקו** פא
יעורר מאד על הפצה, וידבר ממה שעושה לו הסמ"ד-מ"ם, וגדל
הצרות שסובל לפני ההצלחה הגדולה, בעזרתו יתברך.
- כ' תתקז** פב
ידבר מענין המעלה הגדולה של עזר וסייע לבנין המקנה, ויספר מעשה
מבלין ברסלבר, שזכה להכניס הרהור תשובה בטובלים.
- כ' תתקה** פד
מכתב פללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזק גפלאות בענין השמחה
והאחדות, ומה שדבר ברבים בשבת-קדש פנשת בראשית [שנת
תשנ"ד]; בליל שבת דבר מענין שהצדיק פותח לנו העינים לראות
אלקות, ובשבת בבקר מענין תפלה במנין ובטול כל המגיעות על זה,
ובסעודה שלישית מענין שאבותינו היו רועים, והביטו על האלקות
שבחוץ, ובמלוג מלכה על ענין עשיה מתורה תפלה ומזהירות מרופאי
אליל מפקרים וכו' ושעורים פסדרם.
- כ' תתקט** פז
יחזק מאד להיות שמחים מתוך המרה שחורה, ויחזק בענין הספור של
הז' בעטליךס.
- כ' תתקי** פח
ידבר ממעלת הזוכה לחזק אחרים בעת שברונם, ויעורר לעסק בזה.
- כ' תתקיא** צ
יברך יולדת, ויחזקה על נקדת השמחה, ויעוררה לחזק את שאר נשות
אנשי שלומנו.
- כ' תתקיב** צ
יחזק מאד על הזוכה לפרסם דעת רבנו בעולם.
- כ' תתקיג** צא
יחזק ויאמץ אשה פשרה מאנשי שלומנו, ויטיל עליה תפקיד לעשות
צדקה ברוח — לחזק את כל בעלת לב נשבר וכו'.
- כ' תתקיז** צב
ידבר מענין התעסקותנו בפוליטיקה — איך ומתי.

כ' תתקטו **צג**
 ידבר מענין מצבו הפספי הדחוק של הנמצון, ויחזק בענין בית המדרש
 שלנו וכו' והאשורים הדרושים.

כ' תתקטז **צד**
 מכתב חזיק קצר לרגל פתיחת התלמוד-תורה.

כ' תתקיז **צד**
 מכתב חזיק קצר לרגל פתיחת בית-הספר.

כ' תתקיח **צה**
 יבאר ענין בדיונות ושפיכות דמים, שנצולין על ידם ממיתה משנה.

כ' תתקיט **צו**
 ידבר מענין השלטים וכו'.

כ' תתקכ **צו**
 יאריך מאד בענין הג' נקודות: נקודת הרב — שהוא למוד ספרי רבנו
 ו"ל, נקודת החבר — לזכות לדבר מדברי הרב עם החברים, ונקודת
 עצמו — להתבודד, ויגלה שצריך למצא את כל דברי הרב על עצמו
 ולא על אחרים, ויחזק מאד על למוד ספרי רבנו ו"ל, וענין התקרבות
 לצדיק ולמוד התורה ולצית לצדיק, ונקייות עצמו ונקייות בית-המדרש,
 ויעורר על 'שנים מקרא ואחד תרגום', שהוא סגלה לאריכות ימים.

כ' תתקכא **קד**
 ידבר מענין התבודדות, שזה היסוד והעקר אצל רבנו ו"ל, ויחזק מאד
 על צניעות הנשים, השער והלבוש, בהתעוררות גדולה, וכן צניעות
 הגברים וכבוד בית-המדרש, ויבאר טבעו שהוא הולך תמיד לצד
 החלשים עוד מקטנותו, ויגנה ענין הגזענות, ויפליג בצדקות אמו
 הצדקת, עליה השלום, ויגלה שעל-ידי האחדות בין אנשי שלומנו ובטל
 כח הסמ"ך-מ"ם כליל, ולא יוכל להם.

כ' תתקכב **קיא**
 ידבר נפלאות מסגלת הדפסת "אשר בנחל", ומקום למוד לבנות בעלות
 תשובה ביבנאל, ויסוד מושבת יבנאל לפני מאה שנה.

כ' תתקכג **קיב**
 יפליג במעלת הדפסת ספרי רבנו ו"ל, ויאריך בזה בדברי חזיק נעימים
 מאד.

כ' תתקכד קיג
 יְדַבֵּר מִהַדְּפֶסֶת "עָלִים לְתְרוּפָה" בְּצוּרָה מִיְחָדָת וְיַחְדָּשׁנִית מְאֹד, וְיַחְזֹק
 עַל עֲנֵן הַדְּפָסָה וְשִׁמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה שְׁאֵנוּ מִתְעַסְקִים בְּקִדְשֵׁים כְּאֵלוֹ.

כ' תתקכה קיד
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בִּיבְנֵאֵל, בּוֹ יְדַבֵּר מֵעֲנֵן אֲסֻפֹת הַזֹּרִים,
 וְשִׁימַת דְּגֵשׁ עַל עֲנֵן הַחֲנוּף, וּמַעֲלַת הַהוֹרִים הַמְשֻׁתָּפִים פְּעֵלָה עִם צֹת
 הַחֲנוּף, שְׂזָה מְשֻׁפִיעַ עַל הַיְלָדִים.

כ' תתקכו קטו
 מִכְּתָב חֲזוֹק לְתַלְמִידֵי יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמָה", עַל חֲזוֹק בַּתְּפִלָּה בְּמַנְּן בְּכָל
 יוֹם וְשִׁמִּירַת הַזְּמָנִים.

כ' תתקכז קטז
 יְדַבֵּר כְּמָה עֲנִינִים בְּעֲנִינֵי חֲנוּף עִם אֶחָד הַמְּלַמְּדִים בְּפֶרְטִיּוֹת, וּמֵעֲנֵן אֵלוֹ
 הַכְּאֵבִים שְׁבָאִים מִחֲמַת מְתַח וְקַלְקוּל הַבְּרִיאוֹת.

כ' תתקכח קיז
 יְבַאֵר אֹדוֹת הַתַּעֲמוּלָה שְׁרָצָה לַעֲשׂוֹת לְאִיזָה עֲנֵן.

כ' תתקכט קיח
 יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַסֵּפֶר "גֵּר לְהַצְדִּיק" הַחֲדָשׁ, וְיוֹרָה כִּיצַד וְאִיךָ לְהַדְּפִיסוֹ
 עִם כְּמָה הוֹסְפוֹת חֲדָשׁוֹת, וְיַבִּיעַ שִׁמְחָתוֹ שְׁאֵנוּ זוֹכִים לְגִלוֹת אֱלָקוֹתוֹ
 יַתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ בְּעוֹלָם.

כ' תתקל קיח
 יִתֵּן עֲצָה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה עַל גְּפִיחוֹת הַרְגֵל.

כ' תתקלא קיט
 יְבַאֵר לְמוֹרָה בְּבֵית הַחֲנוּף שְׁלָנוּ אֹדוֹת מַעֲלַת הַחֲנוּף, וְיַנְחֵמָה אֹדוֹת
 בְּנָה שְׁמַצִּיקִים לוֹ בִּישִׁיבָה.

כ' תתקלב קכ
 יוֹרָה לְמַלְמֵד כִּיצַד לְדַבֵּר לְתַלְמִידִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה בְּהֶשֶׁם יַתְבָּרֵךְ
 וּבְצַדִּיקוֹ הָאֲמִתִּיִּים.

כ' תתקלג קכא
 יְדַבֵּר נְפִלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לַעֲסֹק בְּנִקְיוֹן בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, וְיַגִּילָה שְׂגָם
 הוּא זָכָה לָזֶה כְּמָה שְׁנַיִם, וְיַחְזֹק לְקָרֵב אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.

כ' תתקלד קכב
 כּרף ברפת "מזל טוב" להלדת הבן, ויחזק מאד להיות בשמחה ולא
 לדאג דאגת מחר.

כ' תתקלה קכב
 ידבר ממצות השמחה והרחקת העצבות, ויחזק שעקר השמחה היא
 שמחת האמונה.

כ' תתקלו קכג
 יביע תשוקתו לקרבת הנמצעו, ושללא יהיה שום פרווד ביניהם.

כ' תתקלז קכד
 מכתב פללי לכליות אנשי שלומנו, בו ידבר מענין שלום ואהבה,
 ויחזק מאד אודות הדבור אליו יתברך בהתלהבות מתמשכת לעבודת
 השם, ויחזק בלמוד התורה הקדושה, ולברח מפוליטיקה של שקר,
 ויגנה השחיתות בקרב ראשי הצמרת, ויחזק להתאסף בכל ליל שבת
 ולהתחזק בצותא.

כ' תתקלח קכט
 יעורר על אוירה של רגיעה גדולה במוסד החנוכי וכו'.

כ' תתקלט קל
 ידבר תוכחה חריפה לאלו שאינם משלמים שכר למוד, ויש להם כספים
 לדברים אחרים.

כ' תתקמ קלא
 יגלה דרך החנוף לגרם לאוירה רגועה ושמחה.

כ' תתקמא קלב
 ידבר מענין הבחירות המקומיות ביבנאל, והתפללות על הפירנסה.

כ' תתקמב קלג
 ידבר נפלאות מענין ההפצה וההדפסה של ספרי רבנו ז"ל, שזה מה
 שישאר מאתנו.

כ' תתקמג קלד
 יזרו מתנכת ממוסדותינו הקדושים, שלא תעזב את מקומנו, פי המקום
 נצרך לה.

כ' תתקמד קלה
 יחזק מאד על כל מה שקורה, שיהכל בחשבון צדק ממנו יתברך, והעקר
 לחזק אחרים, שגה עקר ההתחזקות.

כ' תתקמה קלו
 יחזק להיות בשמחה, על-ידי שמיעת כלי זמר, והעקר לזכות לשמחה
 של מצוה.

כ' תתקמו קלו
 יחזק על הדפסת הקונטרסים החדשים.

כ' תתקמוז קלז
 ירחיק מפל מיני הנהגות של פוליטיקה, כי עניננו הוא רק לעסק בתפלה
 והתבודדות.

כ' תתקמה קלח
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו ידבר מישרים להזהר מלדבר
 דברים בטלים בשבת, יחזק מאד את הקורה ביבנאל בענין השחיתות
 והקפוחים, ויחזק על האחדות והשלום ומניעה מפעס וקפדות, על-פי
 המעשה של בעל התולדות, זכותו יגן עלינו.

כ' תתקמט קמא
 יעזר לדבר עם אנשי שלומנו על מדת השלום, ושהפוליטיקה לא
 תקלקל אותנו.

כ' תתקנ קמא
 יעזר רבוי אנשי שלומנו להקהל ולבוא אל הכנס שעושה אז לרגל יום
 הלולא דרחל אמנו.

כ' תתקנא קמב
 יזהיר שלא להניח במחננו איזה פורע חק, שאינו שיף לנו.

כ' תתקנב קמג
 מכתב המהיה יפוי פח.

כ' תתקנג קמג
 מכתב כללי לאנשי שלומנו, בו ידבר מאחדות, ויחזר על מה שדבר
 בשבת-קדש בבקר ובסעודה שלישית.

כ' תתקנד קנ
 ידבר מענין שמירה על דירתו, שלא תהיה כהפקר.

- כ' תתקנה** קנא
מכתב ארץ המגלה את פנימיות פונתו בתוף כל העסוקים שנראים
לכאורה כפוליטיקה מקומית, ויגלה שהעקר הוא אמונה פשוטה בו
תברך, ולבסוף יזכו לנצחון "יבנאל עיר ברסלב".
- כ' תתקנו** קנג
ידבר נפלאות ממדת הבטחון בו תברך, ויעורר לתזק בעת השפלות
את הנוטים לדפאון וכו'.
- כ' תתקנו** קנג
ידבר מענין הפצת ספרים והדפסתם, ומנהפלאות שיעשו עמו.
- כ' תתקנה** קנד
יבאר ענין תפלה, שהיא המתקת הדינים.
- כ' תתקנט** קנה
ישבח הדפסת הספרים הקדושים, שמדפיסים בהדור ויפי כזה, אשר אף
מוציא לאור אינו יכול.
- כ' תתקס** קנו
ידבר מענין מלמדות, ושכלם מרצים מהתלמוד תורה שהקים ביבנאל.
- כ' תתקסא** קנו
יודה על הצלתו מנפילה בפח, על ידי אינשי דלא מעלי.
- כ' תתקסב** קנז
ידבר מהמלחמה שצריך לנצח בשביל לבנות "עיר ברסלב".
- כ' תתקסג** קנח
ידבר מגדל הצרות והיסורים שסובלים לפני הישועה הגדולה, וישוה
זאת למה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל.
- כ' תתקסד** קנט
יגלה שהוא חי בעתים הללו רק עם "ונשגב ה' לבדו" וכו'.
- כ' תתקסה** קנט
ידבר מענין הפצת איזה מכתב בין התושבים השייך לענין המאבק
להקמת עיר על שם רבנו ז"ל.
- כ' תתקסו** קס
ידבר מענין "שהחיינו", שיעשה בבוא הישועה.

- כ' תתקסז קסא
 ידבר מגדל ההתחזקות שיש לו בתקף הבזיונות.
- כ' תתקסח קסא
 יודה על העסק ביש שנוצל ממנו בישועת ה'.
- כ' תתקסט קסב
 יבאר שפשאדם רואה שהוא נשאר לבד, ואין לו רק הקדוש-ברוך-הוא,
 אזי מתחבר אליו יתברך.
- כ' תתקע קסג
 ידבר מענין איזה יפוי פח למען מוסדותינו הקדושים.
- כ' תתקעא קסג
 ילמד רמזין עליונים מענין עורף-דין של תריגות בניה, אודות הצדיק
 שמטה כלפי חסד וענין ההתבודדות.
- כ' תתקעב קסד
 יזכיר חתן שעורף חפתו בחצר בית מדרשנו, ואין לו רב רשמי.
- כ' תתקעג קסד
 ידבר מענין הקטעים של "אשר בנחל" השיכים ל"גר להצדיק", ומענין
 שחי רק בנסים.
- כ' תתקעד קסה
 ידבר מענין תקון הלשון שפכתב על-פי הדקדוק, ויגלה שפכתב בסגנון
 של ה"לקוטי-הלכות", ויאחל רפואה שלמה על הרגל.
- כ' תתקעה קסו
 ידבר מהבזיונות שסובל והעגמת נפש, ומעלת נקיון בית-המדרש.
- כ' תתקעו קסז
 יבאר טובתם של רשעים וכו', והעקר אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו,
 ובעזרתו יתברך נקים מוסדות תורה לבד על שטחים גדולים ללא
 טובתם כלל.
- כ' תתקעז קסח
 ידבר מענין שמחה ואמונה, ובפרט שאנו יודעים מרבי פזה, והעקר
 אחדות והפצה, ודבור אליו יתברך, והחוב הגדול להתפלל במנין
 ובבית-הכנסת.

כ' תתקעח קעב
 ידבר מהקשיים שיש באומן בזמן שהותנו שם בראש השנה, ומענין
 ההצלחות שלו בדבר רבנו ז"ל.

כ' תתקעט קעג
 ידבר ממעלת הנותן צדקה לענין רבנו ז"ל.

כ' תתקפ קעג
 יזרו את הנמען שקבל על עצמו הפצת ספרי רבנו ז"ל, ויגלה לו שזה
 כל ענינו, ושלא יעשה שוב עסקים כושלים, רק יקח את עצמו לקרב
 בני ישראל להשם יתברך.

כ' תתקפא קעה
 יאחל ויברך את מי שהלנה לו בשעת דחקו הגדולה.

כ' תתקפב קעו
 מכתב חזוק לילדי הפלמוד תורה.

כ' תתקפג קעו
 יחזק להיות בשמחה ולשמח את כלם, וכענין מצבת שיש בבית
 המדרש.

כ' תתקפד קעז
 ידבר מענין הנהירות בכבוד זולתו, ויארף לחזק על זה, ומענין הקבוצ
 הקדוש שלנו באומן, ונפלאות מענין כל מארעותיו הם לטובתו.

כ' תתקפה קעט
 יפליג במעלת המרפס, ושמיצת כלי זמר בשביל שמחה.

כ' תתקפו קפ
 יפליג במעלת התפלה, ועקר נקדחתנו היא רק להרבות כבוד שמים.

כ' תתקפז קפא
 ידבר מענין הארוע ההיסטורי שאין פמותו, שפתחו בית-ספר חרדי
 במניעות כאלו, ויחזק ויאמץ.

כ' תתקפח קפא
 ידבר מענין מלמד תינוקות בקהלתנו, ויחזק במעלת מלמדי תינוקות.

תִּכּוּן הָעֲנִינִים

- כ' תתקפט** קפב
 יְדַבֵּר מִגִּזְיוֹן בֵּיתוֹ וְעֲנִין שֶׁמִּחֲתָנוּ בְּרַבְנוּ ו"ל וְהִפְצַת דַּעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה
 בְּעוֹלָם.
- כ' תתקצ** קפג
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַתֵּרֵת גְּדָרִים וּפְתַח חֲרָטָה, וְחִמְרַת הָעֲנִין.
- כ' תתקצא** קפד
 יִזְהִיר שְׁלֵא יִסְתַּוְּכְבוּ בְּמִחְנָנוּ טְפוּסִים מִפְּקַפְקִים, וְהִיָּה מִחְנָנוּ קְדוּשׁ.
- כ' תתקצב** קפד
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַחֹבוֹת שְׁלוֹ בְּעִבּוּר עוֹרֵף-דִּין, וְהִסְבִּיל שְׁיֵשׁ לוֹ מִזֶּה.
- כ' תתקצג** קפה
 יְבַאֵר שְׂאִין אֲצִלְנוּ הַמָּקוֹם לְמִשְׁגָּעִים, וְצָרִיף לְסִלְגָם מֵאֲתָנוּ.
- כ' תתקצד** קפה
 יְדַבֵּר מִעֲנִין גְּתִינַת שֵׁם עַל שֵׁם מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל, וּמַעֲלַת הַשְּׂמִחָה.
- כ' תתקצה** קפו
 מִכְּתָב הַזְּמַנָּה לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעָרֵי הָאָרֶץ, שְׂיָבֹאוּ וַיִּתְאַסְפוּ אֶל
 הַפְּנֵס שְׁעוֹשֶׂה בְּלִיל הַלַּיְלָה רַחֵל אֲמֵנוּ, שְׁזֶה קָשׁוּר לְנִטְיַעַת יְסוּדוֹת "עִיר
 בְּרִסְלָב" בְּאֶרֶץ-הַקְּדוּשָׁה.
- כ' תתקצו** קפז
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַפְּנֵס הַנִּ"ל.
- כ' תתקצז** קפז
 יְדַבֵּר מִהַסְּעוֹת לַפְּנֵס הַנִּ"ל.
- כ' תתקצח** קפח
 יְדַבֵּר מִהַגְּלִיּוֹן שְׂיָבִיא יְדִיעוֹת מִהַפְּנֵס הַנִּ"ל.
- כ' תתקצט** קפח
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שְׁסוּבֵל אֹז, וּבָאוּתוֹ זְמַן הוּא
 צָרִיף לְחִזּוֹק כָּל בְּרִיָּה.
- כא אֲלָפִים** קצ
 יוֹדִיעַ בְּמִכְתָּב כָּל־לֵי עַל שְׁנוּיִים וּמְנוּיִים חֲדָשִׁים לְמוֹסְדוֹת הַחֲנוּף
 בְּקִהְלָתָנוּ, וַיְגַלֶּה שְׁעוֹשֶׂה זֹאת לְמַעַן שְׁפוּר הַחֲנוּף שֶׁהִתְחִיל לְקַבֵּל
 זְעֻזוּעִים, וַיִּזְהִיר שְׁלֵא יַעֲרָצְרוּ עַל הַמְּנוּיִים הַנִּ"ל.

- כא א** קצב
מכתב פללי בענין המחלוקת, שצריך לשרש אחריה, ויחזק מאד בכמה ענינים בלמוד התורה בתפלה במנין וזמן קריאת שמע והפצה, ויזהיר לברח מהעון הגדול של גנול.
- כא ב** קצה
מכתב פללי בו ידבר מענין שמחה ורבנו ז"ל, ואיך שצריכים להיות בשמחה.
- כא ג** קצז
יחזק הנמען שבוזו אותו באמונה פשוטה.
- כא ד** קצח
יגלה מעלת האדם השומע בזיונו וידם וישתק.
- כא ה** קצט
ידבר מענין השמחה, ויעתיק קטע ארץ של הזהר הקדוש המגלה נפלאות ממדת השמחה.
- כא ו** ר
יגלה שהאדם צריך להיות דבוק בו יתברך, ולראות אותו יתברך מפל פרטי הבריאה.
- כא ז** רא
יעורר על למוד דף היומי, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, ויגלה נפלאות מענין זה.
- כא ח** רג
יגלה מעלת המסיע ועוזר לעניים, ושכרו הגדול שאין לו קץ.
- כא ט** רג
ידבר מענין נתינת שם ומהותו, וענינו ועמק משמעותו.
- כא י** רד
יגלה שאין ירידה בעולם שאי אפשר לצאת ממנה.
- כא יא** רה
יעורר על למוד משניות בקביעות, ויגלה מעלת הלמוד הזה.

תְּכֵן הַעֲנִינִים

- כא יב** רז
 יחזק ויאמץ מאד להיות בשמחה, ואז בנקל לו ליחד שעה ביום לפגוש
 שיחתו אליו יתברך.
- כא יג** רז
 יחזק שלא לבלות הזמן בשטיות, רק לנצלו כדבעי.
- כא יד** רח
 יגלה נפלאות מזה שאפלו עם דברים הנראים פקטנים, זוכים בעליונים
 לדברים נוראים ונפלאים, ויעורר ללמד דף גמרא ולתת צדקה.
- כא טו** רט
 יזהיר למשקע בחובות להתנהג למעלה ממדרגתו.
- כא טז** ריא
 יגלה מעלת השמחה, ואי אפשר לבוא לשמחה, כי אם על-ידי תפלה,
 ויחבר תפלה נאה על זה.
- כא יז** ריב
 יחזק לדון את כל אחד מישראל לכף זכות.
- כא יח** ריג
 יגלה איך זוכים להיות איש פשוט באמת.
- כא יט** ריד
 יזהיר שלא לילך למקומות המטנפים, ויעורר לעסק בתורה.
- כא כ** ריד
 ידבר ממעלת התמימות והפשיטות, ויגלה גחיצותה בעבודת השם.
- כא כא** רטו
 יעורר שלא להבדל מאנשי שלומנו, אלא להתפלל בבית-הפנסת של
 אנשי שלומנו בעירו, והעקר במקום כזה שמדברים מסדר דרך הלמוד
 וכו'.
- כא כב** רטז
 יזים התלונה שאנשי שלומנו אין לומדים ספרים אחרים, ויוכיח בפרוש
 שלא כן הוא.
- כא כג** ריח
 יחזק אחד שיש לו ספקות באמונה, ויעוררו מאד.

תִּכְן הָעֲנִינִים

17

כא כד ריט
יחזק אחד שאבד בספו, ויביא מדברי רבנו ו"ל על זה.

כא כה ריט
יגלה מהו ענין "תפלה בכח" שגלה רבנו ו"ל.

כא כו רכא
ידבר מענין אסור שיחה באמצע התפלה ועביר קלנא בשכינתא
כשמשוחח בבית הכנסת.

כא כז רכב
יגלה מעלת הזוכה לשמח את הבריות.

כא כח רכג
ידבר עם המדפיס שלא יבנס בחלישות הדעת אודות התכנית להקים
בית הדפוס.

כא כט רכד
ידבר מענין מה שקורה עם האפרים ביבנאל והמהומות שם סביב
ענינו, ויגלה דרך חכמה איך לפעל.

כא ל רכו
ידבר מענין ביתו, ויביע רצונו לגור ביבנאל.

כא לא רכז
ידבר מענין סגנון הדבור עם התושבים, ואשרנו שאנו בחלקו של רבנו
ו"ל.

כא לב רכז
יבאר כמה ענינים מההתרחשות הנ"ל, ויגלה שענינו הוא רק כבוד
שמים, אף שפל אחד לטובת עצמו דורש.

כא לג רכח
יגלה דרך איך למשוך לכם של האפרים המקומיים ביבנאל.

כא לד רכט
יחזק ויאמץ את המדפיס על עבודתו הנפלאה, ויחזקו מאד שלא ירא
כלל.

- כא לה** רל
 ידבר מענין משא ומתן בין המורה למנהלת, ובענין עובד הנקיון
 וְהַהֲסָעוֹת, וְעוֹד עֲנִינִים.
- כא לו** רלא
 יגלה מהות הבזיונות שאנו סובלים בעבור הקמת עיר על שם רבנו ז"ל,
 ומענין גזק של ילד — על מי חלה חובת התשלום.
- כא לז** רלג
 יחזק את הנמען בפשטות אידישקייט.
- כא לח** רלד
 יעורר על למוד כפולל, ועל מדת הסבלנות, על-ידי באור נפלא בגמרא
 ברכות.
- כא לט** רלה
 יחזק אשה כשרה לחזק את חברותיה באמונה.
- כא מ** רלה
 מכתב פללי בו יחזקם על ענין הקשר עם התושבים והאפשרות להחזיר
 את פלם בדרכי נעם, ויחזק מאד.
- כא מא** רלז
 יחזק מאד את המקנה על בדיק הבית, ויפליג במעלתו.
- כא מב** רלח
 יגלה את קו חשיבתו איך צריך להתנהג עם התושבים כדי לקרדם,
 ושיהיה נתן לבנות על-ידי-זה עיר על שם רבנו ז"ל.
- כא מג** רלט
 מכתב פיסני ומחזק אל ראש המועצה של יבנאל שהתמנה אז, ויברכו
 ויגדלו.
- כא מד** רמ
 ידבר מענין הפולל וסדרי הלמוד, ויעורר מאד מאד על הלמוד
 וההתמדה וכו'.
- כא מה** רמא
 יחזק את הבחורים הצעירים לשלום ואהבה והתמדת הלמוד.

- כא מז** רמא
 יִשְׂבַּח אֶת אֲשֶׁר נִתְמַנָּה לְרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה וְהוֹכִיחַ שְׁנוּי בְּתַלְמִידִים לְטוֹבָה,
 וַיְגַלֶּה לוֹ מַעֲלָתוֹ וְסִדְרֵי הַהִתְנַהְגּוּת עִם אִשְׁתּוֹ בְּסִבְלָנוּת וְכוּ'.
- כא מז** רמב
 יְבִיעַ הַתְּרַשְׁמוֹתוֹ מִבְּקוּרוֹ בְּיִבְנָאֵל וְהִצְעָדִים הַבָּאִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין
 הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ.
- כא מח** רמג
 יִשְׂבַּח אֶת הַמְדַפִּיס, וַיַּחֲזֵק אֶת יָדָיו עַל עֲבוֹדָתוֹ, וַיְבִיעַ רְצוֹנוֹ לְעֵזֶר לוֹ
 בְּכָל מַה שְׁיִיכַל.
- כא מט** רמד
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין תְּפִלָּה עַל קָבֶר הַתַּנָּא רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס עַל קְרוֹבַת
 מִשְׁפַּחָתוֹ שְׂזַקְוָקָה לְנַתִּיחַ.
- כא נ** רמד
 יְגַלֶּה דְרָף חֲדָשָׁה בְּתַפְלָה, אִיף כָּל דְּבוּר חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ.
- כא נא** רמה
 יְדַבֵּר מִיְמֵי חֲנוּכַּת הַקְּדוּשִׁים, שְׁעַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵי ו' לְנִתְעוֹרֵר אֲזוֹ עֲנִין
 שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שֶׁהוּא שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא, וַיְפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּבָקוּת
 בּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ "פְּרִי הָאָרֶץ", וַיְגַלֶּה נִפְלְאוֹת לְעַבְדָּה
 וּלְמַעֲשֵׂה.
- כא נב** רמח
 יַעֲוֹרֵר לְחֻזַּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת כָּל דְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כא נג** רמח
 יַחֲזִיק אָדָם בְּעַת צָרָה, וַיְגַלֶּה לוֹ עֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ לְהַמְתַּקַּת
 הַדִּינִים.
- כא נד** רמט
 יְבִיעַ תּוֹדָתוֹ לְמַבְשֶׁלֶת, וַיַּחֲזֵק מְאֹד.
- כא נה** רמט
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין תְּפִלָּה בְּמַגֵּן וְהַנְּחַת תְּפִלִּין.
- כא נו** רנ
 יַחֲזִיק מְאֹד בַּת יִשְׂרָאֵל עַל מְצִיאַת זְוִיגָה, וַיְזַהֲרֶהָ לְשָׁמֵר עַל עֲצָמָה וְכוּ'.

- כא נז** רנא
 יגלה מעלת הזוכה להחזיר דעת רבנו ז"ל בעולם.
- כא נח** רנב
 יביע תודתו על חסד, ויחזק ויאחל.
- כא נט** רנב
 ידבר מענין איזו מחלה, ויתן סגלה נפלאה לרפואה.
- כא ס** רנג
 ידבר מלמוד משניות, ומענין שמחה וסבלנות.
- כא סא** רנג
 יחזק מאד על מה שעובר על כל אחד, ועקר העצה לדבר אליו יתברך.
- כא סב** רנה
 יגלה נפלאות ממעלת הזוכה להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, וידבר מהתקיפות שצריך לילף עם רשעים, והעקר 'לגנוב' כמה דקות בכל יום בשביל דבור אליו יתברך.
- כא סג** רנו
 ידבר מישרים לאיזו משפחה אחת, וישבח את בן המשפחה שזוכה לתרם תנורים למוסדות התורה, ויחזק מאד.
- כא סד** רנז
 ידבר מענין למוד הקבלה הנכון, ויגלה שעקר למוד הקבלה הוא להביא את האדם לדבקות, ולדבר אליו יתברך על-פי הקדמותיו של הבעל-שם-טוב ורבנו ז"ל.
- כא סה** רנט
 ידבר מענין אלו שמוליכים שולל את קבוצתם בחשף בלי תכלית של שעורים כסדרן וכו'.
- כא סו** רס
 יעזר לדבק עצמו בלמוד של משיח, שהוא התגלות אלקות בלי שום לבושים.
- כא סז** רס
 יעזר לגזל עתים לתורה, ולברח מבטול תורה.

- כא סח** רסא
יגלה, שעל-ידי התחזקות באמונה נצול מכל מיני חלישות הדעת.
- כא סט** רסב
ידבר עם הרוח החיה בכולל וכו', ויחזקו על הדבקות אלקות בשעת התבודדות, והתנהגות עם בני אדם כחכמת שלמה, ויחזק מאד על החזקת המקום שלנו כמקום קדוש של תורה ולמוד וכו'.
- כא ע** רסד
ידבר מענין החלוק שבין גדלות המחין לקטנות המחין, וחשיבות הדבור אליו ותברך, ומדרגת האיש האלקי רבי אברהם בר' נחמן ז"ל.
- כא עא** רסה
ידבר עם הממנה מטעמו להנהיג את אנשי שלומנו, ויתן כמה הצעות איך להתדיר בילדים נעם קדשת שבת, ואיך להתמיד עם ההלכות, ויאריך לתאר את תפקידו ביבנאל, ושלא יסתפל על בקרת וכו'.
- כא עב** רסח
יחזק אחת מנשות הפעילות על שמחה והשפעה לאחרות.
- כא עג** רסט
ידבר מענין חנוף הילדים ביבנאל, שעוסק בזה הנמצא בכל שרון רב, ופנת יקרת "יבנאל עיר ברסלב", ששם אפשר לבוא לדבקות בהתבודדות רחוק מהמולת העיר ובעיותיה, ויחזק מאד, וימשך הלב מאד אחריו ותברך, וידבר מענין חנוף הילדים לכתובה.
- כא עד** רעא
יחזק את השוחט מאנשי שלומנו איך צריך לנהג, ויחזקו ויאמצו מאד.
- כא עה** רעג
ירחיק מחברת ופעים, ויגלה התענינותו בכל מה שקורה ביבנאל, וידבר מעור לעניים לצרכי שבת.
- כא עו** רעד
יחזק ויאמץ את המדפיס, וידבר בפרטיות מכמה ספרים בתכניתו, ויגלה שהבזיונות הם דיקא מחמת התפשטות הקדשה.
- כא עז** רעה
ידבר מענין שלום-בית, ויפרט דרך ההנהגה הרצויה של הנמצא.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- כא עח** רעו
 יחזק את המגיה ומסדר המפתחות, וידבר מענין סדור ספר ספורים
 לילדים, ושעורין פסדון.
- כא עט** רעז
 יחזק אברך כולל על התנהגות רצויה ונצול הזמן לתורה ותפלה.
- כא פ** רעז
 ידבר מענין הנסיעות לציין רבנו ז"ל לשבת תנפה, ויבאר שהעקר הוא
 רק ראש השנה.
- כא פא** רעח
 ידבר מענין למוד והתמדה בשעורים פסדון, ויחזק בהתמדה בספרו
 תקדוש של רבנו ז"ל, וידבר מענין "אחד הנה אברהם" ועוד שעורים,
 וענין עצות הצדיק.
- כא פב** רפ
 ידבר מענין שעורים פסדון, ויפרט כל שעור ושעור בפרטיות, ויחזק
 להכניס עצמו בזה.
- כא פג** רפב
 ידבר מענין פראקטיק, וידבר אליו תברך בתמימות ובפשטות.
- כא פד** רפג
 יחזק על תפלה בשעת הדלקת הנרות.
- כא פה** רפג
 יזהיר על מאכלות אסורים, וגדל הפגם בנפש פשונכשלים בזה.
- כא פו** רפד
 יגלה, שאין לנו בעולם, כי אם את העצה של רבנו ז"ל — לדבר עמו
 תברך.
- כא פז** רפה
 יגלה מעלת התפלה בעת הדלקת הנרות.
- כא פח** רפו
 יביע געגועיו לקשר שהיה, ויחזק על העבודה של התבודדות ושיחה
 בינו לבין קונו, וידבר מענין פעם ולמוד משניות.

תִּכּוֹן הַעֲוִיָּנוּת

23

- כא פט** רפז
יְדַבֵּר מֵעַנְיַן שְׁלוֹם־בַּיִת, וַיִּגְלֶה אֶל מִי צָרִיף לִילֵף בְּעִבּוּר שְׁלוֹם־בַּיִת.
- כא צ** רפח
יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלַעֲסֹק בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.
- כא צא** רפט
יִחְזַק בְּקִצְרָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִהְרַחֵק הַעֲצָבוֹת וְהַדְּאָגוֹת.
- כא צב** רצ
יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִשְׁמַח וּלְפָרֶסֶם אֶת הַצְּדִיק, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת כָּל דְּבוּר שְׁמֹדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כא צג** רצא
יִחְזַק אֶת הַמְּנַהֲלָת וַיַּעֲוֹרְרָה לַעֲסֹק עִם הַתְּלַמִּידוֹת בְּשִׁבְח הַצְּדִיקִים.
- כא צד** רצב
יְדַבֵּר מֵעַנְיַן תְּפִלָּה בְּמַנְיַן בְּבֵית־הַכְּנֹסֶת, וַיִּחְזַק מְאֹד אֶת הַנְּמַעֵן שְׂרָכֵשׁ בְּעִבּוּרוֹ סְפָרִים.
- כא צה** רצג
יִחְזַק וַיֵּאֱחָל בְּקִצְרָה לְאַחַת הַמְּחַנְכוֹת הַדְּגוּלוֹת.
- כא צו** רצו
יְדַבֵּר מֵעַנְיַן חוֹב שֶׁהוּא חַיֵּב, וַיִּתְנַצֵּל עַל הָאֲחִיר, וַיִּפְלִיג בְּמַעַלְת וְתִיקֵן וַתְּפִלָּה בְּמַנְיַן.
- כא צז** רצד
יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלַעֲוֹדֵד אֶת שְׂאֵר נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.
- כא צח** רצה
יְבִיעַ תּוֹדָתוֹ עַל תְּקוּן הַתְּאוּרָה שֶׁעָשָׂה הַנְּמַעֵן, וַיִּחְזַק עַל שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן וְעַל הַתְּבוּדוֹת.
- כא צט** רצו
יִגְלֶה מַעַלְת הָאִשָּׁה, שֶׁמְחַדִּירָה אֲמוּנָה בִּילְדִים קְטַנְטָנִים.
- כא ק** רצו
יְדַבֵּר עִם הַמְּדַפִּיס בְּאֵרִיכוֹת נִפְלְאָה עַל הַפְּעוּלוֹת שֶׁעוֹשִׂים הַסְּפָרִים שֶׁהַדְּפִיס בְּכָל קִצְוֵי אֶרֶץ וְיָם רְחוֹקִים, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל זֶה.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

כא קא רחצ
 יחזק את המדפיס הנ"ל שוב בקצרה, שלא ישים לב לכל המקטרגים
 עליו.

כא קב רחצ
 יורה את דרך ההתנהגות של הממנים מטעמו למועצה עם כל ההולף
 ילף ביבנאל, ויחזק מאד לשחק ולהבליג, ורק כך נצליח להקים דור
 של 'פרסלבר חסידים'.

כא קג ש
 יחזק מאד בלמוד התורה, ושלא להטעות את עצמו בזה העולם, וידבר
 מתורה א' של רבנו ז"ל.

כא קד שא
 ידבר מענין, שבכל מקום שאדם הולך לשם, הוא מתקן מה שמתקן.

כב קה שב
 יחזק את כלליות אנשי שלומנו, וידבר מענין ההבדל בין רשע שבא
 פתוח, שאותו אפשר להחזיר בתשובה לבין רשע ערום, שמלבש
 בשטרימל, וימתיק זאת בפסוק "ויאבק איש עמו".

כב קו שה
 יתנצל מאד על עכוב בתשלומי חוב, וידבר מענין עזר לצרכי שבת,
 ויעורר מאד על אמונה וחנוף הילדים.

כב קז שו
 ידבר מענין משכורות ומעוד כמה ענינים השייכים לחנוף, ויחזק על
 התבודדות אפלו של חמש דקות.

כב קח שט
 ידבר נפלאות ממצלת ההדפסה, ויחזק את המדפיס, שימשיך ולא
 יסתכל על שום בקרת, ויגלה נפלאות ממצלת הספר "אשר בנחל", איך
 שחשוב אצלו מאד, ומעוד כמה ספרים.

כב קט שיא
 ידבר נפלאות מקבלת השבת הנפלאה ששמע שהיתה לילדים, ושמעו
 זאת למרחוק, ויגלה, שכל ענינו להאמין שיש מנהיג לעולם, ויחזק
 ללמד דף גמרא.

- כב קי** שיג
 יחזק לשמור על הבריאות, ולא לסגף עצמו כָּלֵל.
- כב קיא** שיג
 יחזק לומר בכל יום תהלים, ויגלה מעלתו.
- כב קיב** שיד
 ידבר מענין רבנו ז"ל, שהוא מתנה לכלל ישראל, ומענין ההסתרה
 המפלגת שעליו.
- כא קיג** שטו
 יחזק את המדפיס על העבודה היפה שלו, וידבר מענין ספרי "אשר
 בנחל".
- כא קיד** שטז
 יעורר לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, לקשר קדם הבריאה באחר
 הבריאה, וידבר מזכוף הגוף והמחשבה ושמירת הברית.
- כא קטו** שיז
 יחזק מאד באמונה ובשחון בו יתברך.
- כא קטז** שיח
 ידבר מענין החוב ועור לצרכי שבת, ומעוד כמה עניני יבנאל.
- כא קיז** שיט
 ישבח היזמה של קבלת שבת יפה שערכו הילדים, ויארץ לדבר עם
 הממנה על כל זה במעלת הפלגת הענין, ויחזקו מאד.
- כא קיח** שכא
 ידבר גפלאות ממעלת מדת השמחה, ועקר השמחה היא ביהדותנו
 דיקא, ויעורר מאד להשיג שמחה קדושה זו.
- כא קיט** שכג
 מכתב פללי לכולל האברכים, בו יחזקם ללמוד התורה הקדושה, בדרך
 של סדר והתמדה דיקא.
- כא קכ** שכד
 יארץ לדבר עם אחד מצנות החנוף של יבנאל, ויחזקו איך מתנהגים עם
 ילדים, וישבח ויפאר מאד.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

- כא קכא** שכה
 יגלה, שפכל שהאדם בורח אליו יתברך, בן נמשכת רחמנותו עליו.
- כא קכב** שכו
 יגלה שמחנתנו הגדולה, שאנו מקרבים לרבנו ז"ל, ומה שזכינו על ידו.
- כא קכג** שכז
 יגלה שאמונת החכמים שלנו ברבנו ז"ל נמדדת בזה שאנו שמחים על
 ההתקרבות, ויבאר שבנתינת צדקה אין מפסידים, והעקר להתחזק
 באמונה.
- כא קכד** שכח
 ידבר מענין תפלה, פי אין עוד מלבדו, יגלה נוראות גדלתה עד אין
 סוף.
- כא קכה** שכט
 ידבר מענין השגחה פרטית, ויחזק על מעלת הקונטרסים.
- כא קכו** של
 מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו, בו יחזקם על ענין שיחות חברים
 לקבל זה מזה, שהוא עקר גדול, ויבאר מדרש בפרשת השבוע, ויגלה
 מעלת המדבר מרבנו ז"ל.
- כא קכז** שלא
 ידבר מענין ההתקרבות לצדיק כשאינה בתמימות, שמתרחק אחר-כך,
 ונכנסת בו גאות וכו', ויעורר על זה מאד.
- כא קכח** שלג
 ידבר נפלאות מענין קדשת המחשבה בכלל ובעת תורה ותפלה בפרט,
 ויעורר על זה מאד.
- כא קכט** שלה
 יחזק את התומך בעניים, ויגלה לו מעלתו איך שהוא קרוב אצל
 הקדוש-ברוך-הוא.
- כא קל** שלו
 יגלה ענין תודה והודאה, וישבח הנמען שזה כל ענינו, ובזכות זה ישפע
 עליו שפע גדול מן השמים.

כא קלא שלז
 יגלה לגמען תפקידו לילך מעיר לעיר להרצות ולדבר מדבורי רבנו ו"ל,
 ושיתחיל מיבנאל וכו', ויגלה לו מעלת הענין, ולמה יזכה על-ידי-זה,
 וידבר מתוצאות הטובות של הבחירות ביבנאל.

הספר הקדוש הזה נדפס

לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירו רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות, ויהיה להם פרנסה בניקל

ובהרחבה,

ויזכו להדפיס את כל חלקי

שו"ת "אשר בנחל"

אשר עדיין נמצאים בכתב יד

וכן את כל ספרי

כ"ק הגה"צ מוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי

בעבור שהחפץ בעילום שם נדב סכום הגון

להדפסת הספר הקדוש הזה לזכותם

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן חיה מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג, ולפרנסה בשפע ובנקל,
ויזכו לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים טובות
, ולנחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם; אכי"ר.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג, ולפרנסה בשפע ובנקל,
ויזכו לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים טובות,
ולנחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם, אכי"ר.

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת מלכה ע"ה
בת הגאון הצדיק
ר' חיים שלמה ז"ל
נפטרה ח' חשוון תש"ן
ת.צ.נ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גינגדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

הגאון הצדיק

רבי מנחם זאב זי"ע

בן הגאון הקדוש

רבי אלכסנדר זישא הי"ד

נפטר ד' תשרי ה' תשס"ג

ת.צ.נ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נרפס לזכות שלמה ברוך בן רבקה

בעבור שלא חשך עמל ויגיעה רבה עד שיצא הספר כלול בהדרו
כמתכונתו בפאר ויופי שלם בהגהות, במראי מקומות ובמפתחות

השם יתברך יהיה בעזרו שיזכה לרוות נחת מכל צאצאיו שילכו בדרך התורה
והיראה, ויאריך ימים בבריות גופא ונהורא מעליא ומזונא ריחי

וזונתו ריסא בת מרים

וילדיהם

מינדל, שמריחו, אהרן, ברכה, חיה גיטל, פייגא, נתן צבי, ביילא,
יוסף שלום, אפרים פישל

הספר הקדוש הזה נרפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

ושפרה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירו מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,

אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
אברהם יהושע העשיל בן מרים
יפה שינדל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
דבורה פיגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג, ובכל מעשה ידיה, ותזכה
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
וירווי הוריה רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה רייזל בת חיה גולדה
שולמית שלומצה בת חיה גולדה
רבקה ריווא בת חיה בינה
ישראל אריה בן חיה בינה
חיים מאיר בן חיה בינה
שולמית שלומצה בת לאה
אליהו יהושע בן לאה
רבקה דבורה בת לאה
משה בן יפה שינדל

רחל בת שפרה מרים
משה בן שפרה מרים
לאה בת שפרה מרים
אברהם בן שפרה מרים
יעקב בן חנה
שולמית שלומצה בת חנה
נחום זאב בן חנה
ישראל אריה בן חנה

הקב"ה יעזור שיזכו להצלחה ברו"ג ובכל מעשה ידיהם ויזכו
לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים טובות לעבודתו ית',
וירווי מהם רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור להם שיזכו להצלחה מרובה ברו"ג, ולפרנסה
בשפע ובנקל, ויזכו לזרע של קיימא דורות ישרים מבורכים,
ולאריכות ימים ושנים טובות מתוך בריאות השלימה.
בעבור שנדבו לזכותם סכום הגון להדפסת הספר הקדוש הזה.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג בכל מעשה ידיה, ותזכה
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך, וירווי
ממנה הוריה רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

הקב"ה יעזור שיצליח ברו"ג ובכל מעשה ידיו ויזכה
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', ולהתמיד בתורה הקדושה, ויהיה
צדיק נוטר הברית, וירווי ממנו הוריו רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
פסח בן חנה טובה
שיזכה להוושע ממש במהרה ברחמים
גמורים בזכות וכוח רבינו נחמן בו פייגא
אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואת
אליעזר שלמה רפאל בן יהודית
הקב"ה ישלח לו רפואה שלימה ברמ"ח אבריו
ושס"ה גידיו ובכל חושיו ובשאר כוחות הגוף,
ויזכה לאריכות ימים ושנים טובות בבריאות
השלימה, ויעליח ברו"ג מתוך שלוות הנפש
והרחבת הדעת.

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואת
אברהם בן איטה
הקב"ה ישלח לו רפואה שלימה ברמ"ח אבריו
ושס"ה גידיו ובכל חושיו ובשאר כוחות הגוף,
ויזכה לאריכות ימים ושנים טובות בבריאות
השלימה, ויעליח ברו"ג מתוך שלוות הנפש
והרחבת הדעת.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלֵי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ הטה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: פי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו עליידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך:
 ב אמרת ליהנה אדני אתה טובתי בל עליך:
 ג לקדושים אשר בארץ הטה ואדירי כל חפציי
 ד ירבו עצבותם אחר מחרו בל אסוף
 ונספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
 ה יהנה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
 ו חבלים נפלוי לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
 ז אברך את יהנה אשר יעצני אף לילות יסרוני
 ח כליותי: שויתי יהנה לנגדי תמיד פי מימיני
 ט לכן אשמח לבי ויגל כבודי אף
 י בשרי ישכן לבטח: כי לא תעזב נפשי לשאול
 יא תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח
 חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך
 נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרִי-אָדָם לֹא יִחְשַׁב יִהְיֶה לוֹ עֵז וְאִין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי-הִחַרְשֵׁתִי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנֵתִי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נְהַפְדֵּךְ
 לְשִׁדְי בְּחֶרְבְנִי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאָתִי אֹדְרִיעֵךְ וְעוֹנִי
 לֹא-כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹזְדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עֵזוֹן חֲטָאָתִי סְלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֲסִיד | אֱלֹהִי לְעֵת מְצֵא רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים
 אֱלֹוֹ לֹא יִגְיֵעוּ: ז אַתָּה | סֵתֵר לִי * מִצַּר תִּצַּרְנִי
 רַבִּי פֶלֶט תִּסּוּבְּנִי סְלָה: ח אֲשֶׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ-וּו תִלְךָ אִיעֲעֶה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין כְּמִתְגַּוְרֵסוֹן עֲדִיו לְבָלוֹם
 כָּל קָרֵב אֱלֹהִי: י רַבִּים מְכֹאֹזִבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֲסֵד יִסּוּבְּנּוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 עַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-
 דָּל בַּיּוֹם רַעָה יִמְלִטְהוּ יִהְיֶה: ג יִהְיֶה | יִשְׁמְרְהוּ
 וַיִּחִיּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל-תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבָיו:
 ד יִהְיֶה יִסְעֲדֵנוּ עַל-עַרְשׂ דְּוִי כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי-אֲמַרְתִּי יִהְיֶה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי-חֲטָאָתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאֶבֶד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יִדְבֵר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שָׂנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יַעֲזֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לְקוֹם: ^י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עֲקֹב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפָצֶתָ בִּי כִּי לֹא-יִרְעֵ אֹיְבֵי
 עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתַמִּי תַמְכֶּתָּ בִּי וּתְשִׁיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁפִּיל לְבַנְי-קַרְח: ^ב כַּאֲלֵל תְּעַרְגַּ
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תְעַרְגַּ אֲלֵיךָ אֱלֹהִים:
^ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיְתָה-לִּי דְמַעְתִּי לָחֶם יוֹמָם
 וּלְלֵילָה בְּאֹמֶר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אָעֵבֵר | בְּסֶדֶךְ
 אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מִהַתְּשׁוּחָתִי | נַפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנֵו יְשׁוּעוֹת פְּנִיֹו: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תְשׁוּחָתָה עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲזוֹרֶיךָ כָּל-מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יַעֲזֹה יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אוֹמְרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב: * בְּרֹצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרִי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֵלֶיךָ: י מה־תִּשְׁתַּחֲוֶה וְנַפְשִׁי וְמַה־תִּתְּהַמֶּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנֵי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַעֲיִלְנִי
 מֵאֵיבֵי | אֱלֹהֵי מִמַּתְקוֹמְמֵי תִשְׁנֹבְנִי: ג הַעֲיִלְנִי
 מִפְּעַלֵי אֲזוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עוֹיִם לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 תִּטְאֲתִי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיִּפְּנְנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאֲתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֲזוֹן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב יַחֲמוּ כַּפְּלָב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עוֹז אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרִי: יב אֶל־תַּחְרֹגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבְּנוֹ אֲדֹנָי: יג תִּטְאֲת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאזְנָם וּמֵאֲלָה
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וישבו לערב יהמו כפלב ויסובבו עיר: טז תמה
 יניעון לאכל אם-לא ישבעו וילינו: יז ואני |
 אשיר עזך וארצן לבקר חסדך פי-היית משגב לי
 ומנוס ביום צר-לי: יח עזי אליך ואמרה פי-אלהים
 משגבי אלהי חסדי:

עז * למנצח על- ידותון לאסף מזמור: ב קולי (*
 אל-אלהים ואצעקה קולי אל-אלהים והאזין
 אלי: ג ביום צרתי אדני דרשתי ידי | לילה נגרה
 ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: ד אזכרה אלהים
 ואהמיה אשיחה | ותתעטף רוחי סלה: ה אחזת
 שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: ו השבתי ימים
 מקדם שנות עולמים: ז אזכרה נגניתי בלילה
 עם-לבבי אשיחה ויתפש רוחי: ח הלעולמים
 יזנח | אדני ולא-יסיף לרעות עוד: ט האפס לנצח
 חסדו גמר אמר לדר ודר: י השכח חנות אל
 אם-קפץ באף רחמיו סלה: יא ואמר חלותי היא
 שנות ימין עליון: יב אזכור מעללי-יה פי-אזכרה
 מקדם פלאך: יג והגיתי בכל-פעלך ובעלילותיך
 אשיחה: יד אלהים בקדש דרכך מי-אל גדול
 באלהים: טו אתה האל עשה פלא הודעת בעמים
 עזך: טז גאלת בזרוע עמד בני-יעקב ויוסף סלה:
 יז ראוך מים | אלהים ראוך מים יחילו אף ירגזו

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־תצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברכים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים דרפך
 ושבילה במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־דבא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך פיוס אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בפקר
 פחציר יחלף: ו בפקר יציץ וחלף לערב ימולל
 ויבש: ז כי־כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הנה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהפם עמל ואון כי־גז חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו פן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בפקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמחנו
 פימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
 עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ וּמְרוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִקְשׁוֹ כִּפְנֵי
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתִּיז
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צְוָה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל גְּחֻלְתְּכֶם:
יב בְּהִיזְתֶּם מִתִּי מִסְפָּר כַּמַּעַט וְגָרִים בָּהֶ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְנִבְיָאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְחֵם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לָעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרָזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲ-דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִינָיו: כב לְאִסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וְזָקְנָיו יַחֲפָם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מְעָרִים וַיַּעֲקֹב גֹּר
 בְּאֶרֶץ חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ
 מְעָרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשָׂנֵא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמַר
 בָּם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
 הַשֹּׁף וַיַּחֲשֹׁף וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
 מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם
 עֲפָרְדָּעִים בְּחֹרְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב
 כְּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנֹם וַתֵּאֱנָתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְּפָר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם:
 לו וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
 לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשַׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שָׂמַח מְעָרִים בְּעֲצָתָם כִּי־נִפְל פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֲנַן לְמִסְדָּ וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עֵינָיו
 וַיִּזְוֹבוּ מֵיָם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אֲבֹרָתָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
 בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִרְשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-נהרות | בכל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשפח ימיני: ו תדבק לשוני | לחכי
 אם-לא אזכרי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השודדה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במננים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: